KERTOMUS

HELSINGIN KAUPUNGIN

KUNNALLISHALLINNOSTA

86

1973

HELSINGIN KAUPUNGIN
TILASTOTOIMISTON JULKAISEMA

HELSINKI 1976

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

Alkusanat . . . III

1. Kaupunginvaltuusto

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat . . . 3
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat . . . 8
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat . . . 10
4. Sosiaaliset tehtävät . . . 12
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat . . . 16
6. Yleisiä töitä koskevat asiat . . . 19
7. Kiinteistöjä koskevat asiat . . . 21
8. Satamaoloja koskevat asiat . . . 35
9. Liikelaitoksia koskevat asiat . . . 36
10. Muu liikeluonteinen toiminta . . . 39
11. Rahatointa koskevat asiat . . . 39
12. Muut asiat . . . 43

2. Kaupunginhallitus

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat . . . 45
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät . . . 69
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat . . . 76
4. Sosiaaliset tehtävät . . . 86
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat . . . 98
6. Yleisiä töitä koskevat asiat . . . 112
7. Kiinteistöjä koskevat asiat . . . 121
8. Satamaoloja koskevat asiat . . . 145
9. Liikelaitoksia koskevat asiat . . . 147
10. Muu liikeluonteinen toiminta . . . 156
11. Rahatointa koskevat asiat . . . 158
12. Muut asiat . . . 163

3. Ammattioppilaitosten johtokunta . . . 165
4. Ammattioppilaslautakunta . . . 167
5. Elintarvikekeskuksen lautakunta . . . 168
6. Huoltolautakunta . . . 169
7. Kaupunkisuunnittelulautakunta . . . 173
8. Kiinteistölautakunta . . . 180
9. Kirjastolautakunta . . . 207
10. Kotitalouslautakunta . . . 208
11. Lasten päivähoitolautakunta . . . 209
12. Lastensuojelulautakunta . . . 212
13. Liikennelaitoksen lautakunta . . . 214
14. Maatalouslautakunta . . . 216
15. Metrotoimikunta . . . 217
16. Museolautakunta . . . 220
17. Musiikkilautakunta . . . 222
18. Nuorisolautakunta . . . 224
19. Palkkalautakunta . . . 226
20. Palolautakunta . . . 230
21. Raittiuslautakunta . . . 233
22. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta . . . 234
23. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta . . . 236
24. Sairaalalautakunta . . . 238
25. Satamalautakunta . . . 241
26. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta . . . 243
27. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta . . . 246
28. Teollisuuslaitosten lautakunta . . . 248
29. Terveyslautakunta . . . 251
30. Teurastamolaitoksen lautakunta . . . 253
31. Tielautakunta . . . 255
32. Urheilu- ja ulkoilulautakunta . . . 256
33. Vesilautakunta . . . 259
34. Väestönsuojelulautakunta . . . 260
35. Yleisten töiden lautakunta . . . 262

Hakemisto . . . 268

ALKULAUSE

Käsillä olevassa Helsingin kaupungin kunnallishallinto-julkaisussa on selostettu keskushallintoelinten tärkeimmät päätökset sekä lauta- ja johtokuntien päätökset, esitykset ja lausunnot vuonna 1973.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä kiinteistölautakunnan kertomukset on laadittu entiseen tapaan tilastotoimistossa esityslistojen ja päätösluetteloiden perusteella sekä lauta- ja johtokuntien antamia kertomuksia on jonkun verran muokattu yhtenäiseen painoasuun saattamiseksi. Lähinnä perusaineiston jatkuvan lisääntymisen vuoksi on myöskin ollut välttämätöntä pyrkiä käyttämään yhä suppeampaa esitystapaa sekä karsimaan vähemmän tärkeitä ja muualta saatavia tietoja.

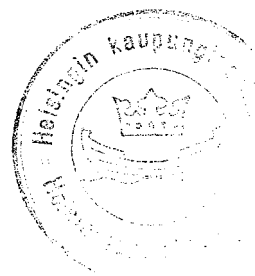
Mainittakoon, että kaupunginvaltuusto muutti lastentarhain lautakunnan nimen 1.4.1973 lukien lasten päivähoitolautakunnaksi.

Toimitustyötä on johtanut aktuaari Maija Krisé.

Helsingissä syyskuun 2. p:nä 1976.

Karl-Erik Forsberg

216/1976

ISBN - 951 - 771 - 035 - 6

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1973 alusta lukien:

Järjestelymest. Veikko Aalto
Kansak.op. Inkeri Airola
Pääluottamusmies Juho Antikainen
Prof. Inkeri Anttila
Kirjailija Jouni Apajalahti
Fil.maist. Pirkko Aro
Joht. Arne Berner
Fil.maist. Margit Borg-Sundman
Päätoimitt. Pauli Burman
Pääluottamusmies Elli Eerola
Lakit.lis. Georg Ehrnrooth
Varat. Per-Erik Förars
Tiedotussiht. Ulla Gyllenberg
Fil.tri Ilkka Hakalehto
Toim.joht. Erkki Heikkonen
Pääsiht. Heikki von Hertzen
Puolueen puh.joht. Harri Holkeri
Pääsiht. Anna-Liisa Hyvönen
Kuntoutussiht. Aino Hänninen
Valtiot.tri Raimo Ilaskivi
Toiminnanjoht. Martti Jokinen
Maat. ja metsät.lis. Vuokko Juhola
Yli-ins. Henrik Kalliala
Lehtori Sinikka Karhuvaara
Lakit.lis. Seija Karkinen
Varanotaari Salme Katajavuori
Toimitt. Kerttu Kauniskangas-Salonen
Piirisiht. Anita Kevätsalo
Valtiot.maist. Kalevi Kilpi
Oikeustiet.lis. Pentti Kivinen
Valtiot.maist. Jorma Korvenheimo
Oikeustiet.tri Pirkko Koskinen
Piirisiht. Anna-Liisa Kuittinen
Sos.pääll. Olavi Laine
Toim.pääll. Gustaf Laurent
Toiminnanjoht. Aarne Laurila
Toim.siht. Ritva Laurila
Kansliapääll. Keijo Liinamaa
Toim.joht. Carl-Gustaf Londén
Huoltopääll. Olavi Majlander
Toimitt. Irina Matvejew
Kauppat.lis. Ingvar Melin
Postivirk. Pirkko Merikari
Kouluneuvos Martti Miettinen
Valtiot.tri Lauri Nordberg
Talouspääll. Sigrud Norrmén
Eläinlääket.lis. Olli Ojala
Sosion. Tyyne Paasivuori
Kenttäpääll. Heikki Pakarinen
Valtiot.kand. Kati Peltola
Talousjoht. Kaarlo Pettinen
Rva Eila Pitsinki
Päätoimitt. Pentti Poukka
Fil.maist. Victor Procopé
Oikeustiet.kand. Eva Pukkio
Tutkimussiht. Terho Pursiainen
Dipl.ins. Kari Rahkamo
Dipl.ins. Terttu Raveala
Liittopuh.joht. Pekka Saarnio
Toiminnanjoht. Irja Salmela
Kauppat.maist. Pertti Salolainen

Oik.tiet.yo Erik Schüller
Puoluesiht. Juha Sipilä
Psykologi Kaarina Suonio
Ohjaaja Kaarina Syrjänen
Lääket.lis. Ilkka Taipale
Taloudenhoit. Tauno Tuomi
Pääsiht. Mirjam Tuominen
Valtiot.kand. Erkki Tuomioja
Lääket.tri Kaisa Turpeinen
Hitsaaja Pentti Ukkola
Notaari Liisa Vasama
Tullineuvos Veikko Vennamo
Os.pääll. Antti Viinikka
Pankinjoht. Erik Witting
Terv.hoit. Sirkka Vuorela
Toimitt. Jutta Zilliacus

Kaupunginvaltuutettujen varajäseninä olivat kertomusvuonna seuraavat:

Autonkulj. Kustaa Aaltonen
Dipl.ins. Antero Aarvala
Lehtori Mervi Ahla
Os.pääll. Pekka Alenius
Sairaanhoit. Pirjo-Riitta Antvuori
Fil.maist. Anna-Liisa Aro
Dos. Kari Asp
Valtiot.maist. Martti Asunmaa
Toimitt. Karmela Belinki
Valtiot.tri Seikko Eskola
Apul.ajomest. Bror Forssell
Tiedotussiht. Jan Furstenborg
Rak.mest. Kai Hagelberg
Joht. Eero Halme
Kirjanpit. Helvi Heinonen
Os.pääll. Ilmari Helimäki
Fil.maist. Dan Hohenthal
Opett. Esko Honkanen
Kontt. Anna-Liisa Hurri
Toimitt. Elina Hytönen
Konepuuseppä Yrjö Hätinen
Toiminnanjoht. Jaakko Itälä
Diakonissa Anna-Liisa Järvinen
Lastentarhanjoht. Kaarina Kalmari
Toim.joht. Pentti Katajamäki
Toim.joht. Väinö Kekki
Työturv.tarkast. Yrjö Kivilinna
Fil.kand. Juha Klemola
Valtiot.maist. Esko Koivu
Pankinjoht. Henrik Korpiola
Varastonhoit. Birger Käcklund
Toim.joht. Harry Laakso
Autoilija Aarne Lahtinen
Ajomest. Sulo Lahtinen
Pääluottam. Unto Laine
Varat. Risto Laitila
Varat. Karl Langenskiöld
Pankinjoht. Raimo Larjola
Apul.os.pääll. Yrjö Larmola
Hallitussiht. Lauri Lausmaa
Rva Rakel Lehtokoski
Pääluottam. Kaarlo Lilja
Lehtori Jyrki Lohi
Pääluottam. Rolf Löfman
Maat. ja metsät.kand. Leena Maijala
Autoilija Juho Mehto
Jaostosiht. Esko Nieminen
Linja-autonkulj. Viljo Nieminen
Radiotoimitt. Aarre Nojonen
Rov. Vilho Närhi
Pääluottam. Kerttu Ora
Toim.joht. Aarno Pajunen
Kirjailija Reino Palmroth
Os.pääll. Arvo Pörhönen
Raitiovaununkulj. Keijo Rönnblad
Valtiot.maist. Maija Saari
Pankinjoht. Naim Sadik
Varat. Heikki Simola
Kanslianeuvos Kaj Snellman
Prof. Pekka Soila
Sähköasent. Toivo Sorsa
Prof. Asser Stenbäck
Kontt. Judith Sundman
Pankinjoht. Lauri Särkkä
Autoilija Harry Taxell
Toimitsija Paavo Tyystjärvi
Opetusneuvos Kerttu Vainikainen
Siht. Kerttu Vainio
Lääninkätilö Leena Valvanne
Viilaaja Veikko Vanhanen
Voim.opett. Sirkka-Liisa Vehviläinen
Tekn.yo Pekka Vennamo
Pääluottam. Inkeri Virtanen
Fil.maist. Marja Wuorenheimo
Toim.joht. Aarne Välikangas
Linja-autonkulj. Tuomo Yrölä

1. Kaupunginvaltuusto

Vt Pirkko Arolle myönnettiin 1.7. alkaen vapautus kaupunginvaltuutetun tehtävästä paikkakunnalta poismuuton takia. Hänen tilalleen tuli samasta päivämäärästä alkaen valtiot.maist. Jaakko Itälä (5.9. 483 §).

Vt Anita Kevätsalo (sos.dem.) ilmoitti siirtyneensä SKDL:n valtuustoryhmään (5.9. 486 §).

Vtt Georg Ehrnrooth ja Irina Matvejew ilmoittivat eronneensa SFP:n valtuustoryhmästä ja perustaneensa Suomen Perustuslaillisen Kansanpuolueen valtuustoryhmän - Finlands Konstitutionella Folkpartis stadsfullmäktigegrupp (12.12. 797 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen vt Pentti Poukan, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Carl-Gustaf Londenin (10.1. 3 §).

Valtuustolla oli kertomusvuonna 22 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykälämäärä oli 827.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Kyselytunnin järjestäminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että sen työjärjestykseen lisätään uusi näin kuuluva 19 a §:

19 a §.

Ennen jokaista valtuuston varsinaista kokousta järjestetään enintään 45 minuuttia kestävä kyselytunti, jonka aikana valtuutetuilla on tilaisuus esittää kaupunginjohtajalle tai apulaiskaupunginjohtajille lyhyitä kulloinkin yhteen asiaan kohdistuvia kysymyksiä näiden toimialaan kuuluvista kaupungin hallintoon yleisesti liittyvistä asioista. Kysely ei saa sisältää perustelua eikä arvostelevaa lausumaa.

Valtuutetun, joka haluaa kysymyksen esittää, on toimitettava se kirjallisena viimeistään kaksi arkipäivää ennen valtuuston kokousta klo 12 mennessä kaupunginkanslian kirjaamoon asianomaiselle vastaajalle osoitettuna. Saatuaan kaupunginjohtajan tai apulaiskaupunginjohtajan suullisen vastauksen on kysymyksen esittäjällä oikeus tehdä kaksi lyhyttä asiaan liittyvää lisäkysymystä. Muuta keskustelua kysymysten johdosta älköön sallittako.

Puheenjohtajista kyselyjen yhteydessä on voimassa mitä edellä 1 §:ssä on todettu valtuuston kokouksesta.

Kysymykset esitetään siinä järjestyksessä kuin ne ovat saapuneet kaupunginkanslian kirjaamoon. Ellei kaikkia kysymyksiä ehditä käsitellä ennen valtuuston kokouksen alkamista, ne siirtyvät valtuuston kokouksen yhteyteen.

Kysymysten esittämistä koskeva kokous on julkinen (21.2.136 §).

Kaupunginhallituksen luottamusmiesjäsenten varamiesjärjestelmä. Vt von Hertzen ym. esittivät aloitteessaan varamiesjärjestelmän toteuttamista kaupungin- ja kauppalanhallituksissa ja totesivat sen osoittautuneen toimintaa tehostavaksi ja kitkattomaksi menettelytavaksi valtuustotyöskentelyssä ja lukuisten lautakuntien toiminnassa. Kun kaupunginhallituksen luottamusmiesjäsenillä ei ole varamiesjärjestelmää, voivat poliittiset voimasuhteet muuttua tilapäisten poissaolojen takia kaupunginhalliutksen valinnassa noudatettavaa suhteellisuusperiaatetta vastaamattomaksi.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että kunnallislain kokonaisuudistusta valmisteleva, kansliapääll. Hannuksen puheenjohdolla toimiva kunnallishallintokomitea asettui I mietintöluonnoksen mukaan sille kannalle, että myös kaupungin- ja kauppalanhallituksen kohdalla olisi toteutettava luottamusmiesjäsenten varamiesjärjestelmä. Komitean lopullinen mietintö valmistunee kuluvan toukokuun aikana. Saadun tiedon mukaan siihen sisältyy po. ehdotus.

Koska valtion viranomaisten taholta oli jo ryhdytty toimenpiteisiin aloitteessa tarkoitetun uudistuksen aikaansaamiseksi, aloite ei kaupunginhallituksen mielestä antanut siinä vaiheessa aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Valtuusto katsoi kaupunginhallituksen lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.3. 228 §, 2.5. 331 §).

Keskeneräiset aloitteet. V:n 1973 alkaessa käsittelemättä olleesta 85 aloitteesta valtuusto päätti saaneensa selostusten ja perustelujen nojalla katsoa lopullisesti käsitellyiksi n:ot 3,4,7,12,18,21,22,24,25,27,29,30, 33,41,43,48,57,63 ja 81 sekä kehotti aloitteiden n:ot 1,5,9,10,11 ja 23 osalta kaupunginhallitusta

1) asettamaan luottamusmieskomitean, jonka tehtävänä on kerätä kaupungin eri virastoissa ja työpaikoilla toimivien viran- ja toimenhaltijoiden sekä työntekijöiden ehdotukset työpaikkademokratian toteuttamisesta näillä työpaikoilla toimivien ammatillisten järjestöjen

kautta sekä näiden ehdotusten ja muiden selvitysten perusteella laatia esitys työpaikkademokratian toteuttamisesta:

5) toimimaan siten, että naisvahtimestareille maksetaan sama palkka kuin miesvahtimestareille, ja että palkka suoritetaan virkaehtosopimuksen suuruisena

9) kiirehtimään Ma-Ta-Pu-Pu -alueen kaavoitusta ja kunnallistekniikan rakentamista sekä harkitsemaan luopumista ns. välikehätien rakentamissuunnitelmasta ja sen sijaan ryhtymään toimenpiteisiin paikallisen tie- ja katuverkoston parantamiseksi

10) pikaisesti selvittämään, millä kiinteistö-, kaavoitus- ja muilla toimenpiteillä voidaan turvata vähittäiskaupan palvelukset kohtuullisella etäisyydellä kaikille kuntalaisille

11) ryhtymään toimenpiteisiin, joilla yhteistyössä autoilija- ja liikennöitsijäjärjestäjen sekä asiaan vaikuttavien työnantaja- ja työntekijäryhmien kanssa myönteisessä hengessä vahvistetaan moitteettomaan ajotapaan tähtääviä asenteita sekä toimenpiteisiin ajonopeuden valvonnan tehostamiseksi erityisesti kantakaupungin ulkopuolella ja yleensä asuntoalueilla

23) ottamaan erityisesti huomioon koululaisten liikenneturvallisuuden järjestämällä joka koulun kohdalle ainakin yksi täysin turvallinen, mieluimmin liikennevaloin valvottu suojatie.

Muilta osin luettelo merkittiin tiedoksi (7.3. 150 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Apulaisreviisorin virkaan (26. pl) valittiin valtiot.kand. Kari Salmi (21.3. 204 §) sekä apul. reviisori Sirkka Lehmukselle myönnettiin ero 1.7. lukien työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen vuoksi (14.11. 700 §).

V:n 1972 tilien tarkastus. Tilintarkastajat valitsivat puheenjohtajakseen kauppat.maist. Kurt Hjeltin, varapuheenjohtajakseen työnjoht. Viking Anderssonin sekä palkkiovirkaiseksi sihteerikseen varat. Veikko Kanervan. Apul.toiminnanjoht. Usko Ruuskaselle myönnettiin 15.1. ero tilintarkastajan tehtävästä hänen tultuaan valituksi kaupunginhallituksen vuosijäseneksi. Valtuusto valitsi hänen tilalleen 7.2. toiminnanjoht. Aulis Tolvasen.

Tilinpäätöksen mukaan todettiin käyttötalouden ylijäämäksi 261.6 mmk sekä pääomatalouden alijäämäksi 276.9 mmk, joten tarkastusvuoden toiminta osoitti vajausta 15.3 mmk. Vuoden 1971 säästö oli 21.8 mmk. Käyttömenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 13.5. % ja käyttötulojen kasvu oli 12.4 %, joten tulojen ja menojen suhde heikkeni. Asukasta kohti lasketut kokonaismenot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 3 322 mk:sta 3 787 mk:aan eli 14 %. Kaupungin maksuvalmius parani kertomavuoden aikana kassaverojen ja talletusten määrän lisääntyessä 36.3 mmk eli 9 %.

Vuositilintarkastajien huomautukset. Kertomusvuoden tileihin oli myönnetty ylitysoikeuksia yhteensä 95.8 mmk ja niistä käytettiin 82.5 mmk. Tilintarkastajat totesivat liikaa myönnettyjen määrärahojen houkuttelevan käyttämään kaikki rahat, vaikkei todellista tarvetta siihen olisikaan.

Tarkastajat kiinnittivät myös huomiota v:n 1972 menojen maksamiseen v:n 1973 määrärahoilla, jota oli tapahtunut 59 virastossa ja laitoksessa.

Suoritettuaan tarkastuksia eri virastoissa ja laitoksissa vuositilintarkastajat kiinnittivät huomiota lisäksi seuraaviin asioihin:
- palkka- ja muiden menojen kasvu,
- matkaennakkojen tilittäminen,
- palkkioiden maksamisen myöhästyminen,
- virkamiehen saattaminen vastuuseen, jos hän huolimattomalla ennakkosuunnittelulla aiheuttaa kaupungille huomattavia taloudellisia menetyksiä,
- virastojen ja laitosten toiminnan valvonta,
- heitteille jätettyjen autojen säilytys,
- asuntonayttelyn kustannukset,
- tilastokysymysten alistaminen tilastoneuvottelukunnalle,
- maistraatin arkiston suojeleminen,
- hyvän järjestyksen palauttaminen kaupungin alueella,
- pitkäaikaishoidon järjestäminen,
- luopuminen Nikkilän sairaalan 200-hoitopaikkaisen osastorakennuksen rakentamisesta,
- lastensuojelutoimen alaisten uusien laitosten kustannukset ja perhehoidon edullisuus,
- elatusaputoimiston toimistotietokoneen kustannukset,
- suomenkielisten kansakoulujen Hietaniemen ja Vilppulan kesäsiirtoloiden uusien saunojen rakennuskustannukset,
- Finlandia-talon käyttökustannukset ja juhlasalin akustiikka,
- kaupunginorkesterin kustannukset,
- taidehankinnat,
- Helsingin Juhlaviikkojen konsertin tappio,
- rakennusviraston konevarikon moottoriajoneuvokorjaamon kustannukset,
- kaupungin autojen korjaus,
- rakennusviraston talorakennus-, katurakennus- ja puhtaanapito-osaston laskentatoimi.
- asuntotuotantotoiminta ja asunnonjako

1. Kaupunginvaltuusto

– sokeainkoulun käyttö
– Merihaan vaihtoalueen rakennusten purkamiskustannukset,
– viheralueiden hoito-organisaation puuttuminen,
– puistojen vartiointi,
– Keskuspuistoalueen asemakaava,
– liikennevalojen hankinta,
– satamalaitoksen täryjuntan myynti,
– varastorakennus L 7 B:n rakennussuunnitelman puutteellisuus ja rakennuskustannukset,
– Salmisaaren lauhdevesikanavaan joutuneen öljyn aiheuttamat kustannukset,
– yksityisille liikenteenharjoittajille maksetut yhteistoimintasopimuksen mukaiset korvaukset,
– Suomenlinnan yöliikenne sekä Santahaminan vesiliikenne.
Lisäksi kertomukseen sisältyi eräitä vähäisempia huomautuksia.

Kaupunginhallitus totesi, että vuositilintarkastajien kertomuksessa tehdyistä huomautuksista oli saatu asianmukaiset selvitykset ja muistutusten johdosta ryhdyttäisiin asian vaatimiin toimenpiteisiin. Valtuusto päätti vahvistaa kaupungin v:n 1972 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille (7.2. 82 §, 14.11. 677 §, khn mtö n:o 8 ja 20).

Kiinteän omaisuuden tarkastus. Kiinteän omaisuuden tarkastajat antoivat 30.3. kertomuksensa v:lta 1972. Esittämiensä yksityiskohtaisten huomautusten lisäksi tarkastajat kiinnittivät erityisesti huomiota kaupungin hallintoalueensa ulkopuolella omistamien tilojen yhdistämiseen, kaupungin omistamien rakennusten ulkomaalaukseen sekä uusien rakennusten tarkoituksenmukaiseen suunnitteluun. Ao. hallintoelinten annettua huomautusten johdosta lausuntonsa sekä selvityksen niiden aiheuttamista toimenpiteistä valtuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (14.11. 676 §, khn mtö n:o 19).

Irtaimen omaisuuden tarkastus. Irtaimen omaisuuden tarkastajat jättivät kaupunginhallitukselle kertomuksensa 29.3. Tarkastajien tekemät vähäiset huomautukset saatettiin suoraan ao. laitoksen ja revisioriviraston tietoon. Kertomuksessa kiinnitettiin huomiota mm. kaupungin irtaimeen omaisuuteen kohdistuneiden varkaus- ja katoamistapausten ja ilkivallan lisääntymiseen sekä elatusaputoimiston pienoistietokoneen hankinta- ja käyttökustannuksiin. Annettuaan selvityksen em. asioista kaupunginhallitus katsoi, ettei irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1972 antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (14.11. 675 §, khn mtö n:o 18).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi valittiin kertomusvuodeksi kansak.op. Inkeri Airola, past. Jouni Apajalahti, valtiot.tri Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Pentti Kauhanen, varat. Gustaf Laurent, fil.lis. Aarne O.J. Laurila, piirisiht. Aulis Leppänen, dipl.ins. Kari Rahkamo, dipl.ins. Terttu Raveala, toiminnanjoht. Usko Ruuskanen ja valtiot.maist. Aarne I. Välikangas (10.1. 7 §).

Kaupunginhallituksen ohjesäännön muutos. Valtuusto päätti muuttaa kaupunginhallituksen ohjesäännön 24 §:n aikaisintaan 1.1.1974 lukien. Muutos koski teollisuustointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtäviä. Sisäasiainministeriö vahvisti 20.11. muutoksen (3.10. 599 §, 19.12. 805 §).

Kaupunginjohtajat. Apul.kaup.joht. Aarre Loimarannalle myönnettiin sairauslomaa ajaksi 12.2.–4.4. täysin palkkaeduin ja edelleen ajaksi 5.4.–30.4. oikeuksin saada kaksi kolmasosaa peruspalkastaan ja ikälisänsä. Apul.kaup.joht. Aarne Leskinen määrättiin ilman eri palkkiota hoitamaan viransijaisena opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virkaa oman virkansa ohella (21.3. 203 §).

Kaupunginkanslian kansliapäällikön virkaan (Y 39) ***valittiin*** hallintopäällikkö, varat. Yrjö Salo (5.9. 492).

Valtuuston valittua varat. Jarl-Erik Kuhlefeltin ***kaupunginlakimiehen virkaan*** huoltomies Pekka Okkonen valitti Uudenmaan lääninhallitukseen esittäen, ettei vaalin yhteydessä tuotu riittävästi esille apulaisoikeuskanslerin päätöstä, jonka tämä oli antanut hänen varat. Kuhlefeltin virkatehtävien hoitamista koskeneen kantelunsa johdosta. Okkonen pyysi valtuuston vaalia koskevan päätöksen kumoamista. Kaupunginhallituksen annettua asiasta selityksen lääninhallitukselle Okkonen esitti vastineessaan, että lääninhallitus velvoittaisi vsltuuston antamaan lausunnon asiasta. Lääninhallitus hylkäsi tältä osin valittajan pyynnön sekä myös vaalia koskevan valituksen (3.10. 562 §, v:n 1972 kert. s. 127).

Muu yleinen kunnallishallinto

Hankintatoimisto. Valtuusto hyväksyi hankintakeskukselle johtosäännön 1.1.1974 lukien sekä kumosi hankintatoimistolle 9.2.1955 hyväksymänsä johtosäännön (3.10. 599 §).

Tilastotoimisto. Valtuusto oikeutti tilastotoimiston käyttämään v:n 1972 talousarvion ***väestönlaskentaa*** varten merkitystä siirtomäärärahasta 30 000 mk ja ker-

tomusvuoden talousarvion tietojenkäsittelyä varten merkitystä siirtomäärärahasta 30 000 mk painatuksesta ja sidonnasta aiheutuneisiin kustannuksiin (19.12. 818 §).

Rahatoimisto. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään virastotalon Hietaniemenkatu 9 rakentamista varten merkitystä määrärahasta 1 400 000 mk rahatoimiston korttelin K 31 rakentamiseen (19.9. 544 §).

Verotustoimi. Verohallitukselle antamassaan lausunnossa valtuusto päätti ehdottaa, että kaikki verolautakuntaan ja tutkijalautakuntaan verohallituksen toimesta v:ksi 1974-1977 määrättävät varapuheenjohtajat ja heidän varamiehensä valittaisiin luottamusmiehistä, koska veroviraston palveluksessa olevat henkilöt joutuvat kuitenkin näissä toimissa käytännön ratkaisuissa seuraamaan verojohtajan antamia virkaohjeita. Valtuusto esitti verolautakunnan 64 ehdokkaasta muutettavaksi 13 sekä tutkijalautakunnan 42 ehdokkaasta muutettavaksi 27 (17.10. 621 §).

Omasta puolestaan valtuusto päätti valita v:ksi 1974-1977 verolautakuntaan kaupunginhallituksen esittämät 32 jäsentä ja 32 varajäsentä sekä tutkijalautakuntaan 21 jäsentä ja 21 varajäsentä (31.10. 658, 659 §).

Oikeustiet.lis. Pentti Kiviselle myönnettiin vapautus verolautakunnan jäsenen tehtävästä ja hänen tilalleen v:n 1973 lopussa päättyväksi toimikaudeksi valittiin ekon. Antti Finnilä (4.4. 242 §). Myös toim.joht. Heikki Kuusijärvelle myönnettiin vapautus verolautakunnan varajäsenen tehtävästä ja hänen tilalleen valittiin kauppatiet.yo. Antti Sojakka (6.6. 382 §).

Henkilöasiainkeskus. Vt. Airola ym. kiinnittivät ***aloitteessaan*** huomiota siihen, että henkilöasiainkeskus oli toiminut jo yli kaksi vuotta hoitaen henkilöasioita ilman toimintaohjelmaa. Aloitteen tekijät esittivät, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta asettamaan luottamusmiehistä muodostetun komitean, jonka tehtävänä olisi laatia yhdessä henkilöasiainkeskuksen kanssa kaupungille henkilöstöpoliittinen toimintaohjelma.

Kaupunginhallitus totesi henkilöasiainjaostonsa lausunnon perusteella, että henkilöstöpoliittisen toimintaohjelman osiksi katsottavista säännöstöistä oli henkilöasiainkeskuksen toiminta-aikana vahvistettu mm. uudelleensijoitustoiminnan sekä virastojen ja laitosten välisten työvoimasiirtojen järjestelyä koskevat ohjeet samoin kuin kuntien ja kuntainliittojen sisäisen tiedotustoiminnan järjestämistä koskevat sovellutusohjeet. Myös työturvallisuustoiminnan toimintaohjeet oli uusittu ja työterveydenhuoltoa koskeva kokonaissuunnitelma valmistumassa. Kaupunginhallituksen mielestä voi luottamusmiehistä kootun elimen asettaminen olla paikallaan vasta sitten, kun ehdotus henkilöpoliittiseksi toimintaohjelmaksi on valmistunut.

Valtuusto katsoi kaupunginhallituksen lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.3. 235 §, 28.11. 754 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, työjärjestely ym. kysymykset

Viranhaltijain palkkaus. Valtuusto päätti, että eräiden kunnallisten viranhaltijain palkkauksien tarkistamisesta 14.11.1972 tehdyn virkaehtosopimuksen 3 §:n ja siihen liittyvän, virkaehtosopimukseksi katsottavan pöytäkirjan nojalla paikallisesti sovittavasta virkojen palkkaluokkatarkistuksesta tehdään Akavan, KTV:n ja TVK-V:n kanssa yksimielisen neuvottelutuloksen mukainen virkaehtosopimus (7.3. 180 §).

Tp.virkojen vakinaistaminen. Valtuusto päätti perustaa virastoihin ja laitoksiin 229 uutta virkaa 1.1.1974 lukien (6.6. 414 §, kunn.as.kok. s 379).

Virkanimikkeiden muutokset. Valtuusto päätti toteuttaa 18.4. tehdyn kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 18 täytäntöönpanon edellyttämät virkanimikkeiden muutokset (14.11. 712 §, kunn.as. kok. s. 385-389).

Konekirjoituslisäjärjestelmä. Valtuusto päätti muuttaa em. virkaehtosopimuksen liitteen edellyttämät viranhaltijoita ja toimihenkilöitä koskevan konekirjoituslisäjärjestelmän täytäntöönpano-ohjeet (14.11. 712 §, kunn.as.kok. s. 294).

Ikälisäoikeudet ym. Vt Kuittinen ym. mainitsivat ***aloitteessaan,*** että v:n 1972 huhtikuun alussa voimaan tullut virkaehtosopimus asetti kuukausipalkkaiset työsopimussuhteiset työntekijät eriarvoiseen asemaan viranhaltijoihin verrattuna ikälisien suhteen. Viranhaltijoiden ikälisä pysyi ennallaan, ikälisät maksetaan 3,6,9 ja 12 palvelusvuoden jälkeen ja ovat yhteensä 30 % peruspalkasta. Kuukausipalkkaisten työsopimussuhteisten ikälisiä muutettiin siten, että he voivat saada sen 4, 8 ja 12 palvelusvuoden jälkeen ja ikälisien yhteissumma voi olla korkeintaan 15 % peruspalkasta. Aloitteen tekijät pyysivät valtuustoa kehottamaan kaupunginhallitusta toimimaan siten, että kaupungin palveluksessa olevat ts. kuukausipalkkaiset työntekijät saavat ikälisän samoin perustein kuin virkasuhteessa olevat.

Toisessa ***aloitteessaan*** vt Kuitunen ym. esittivät, että valtuusto kehottaisi kaupunginvaltuustoa toimimaan siten, että sairaala-, hoito- ja huoltolaitoksissa avoterveydenhuollossa sekä lasten- ja vajaamielisten päivähoi-

tolaitoksissa toimiville ts. kuukausipalkkaisille työntekijöille, kuten sairaala-apulaisille, keittiöapulaisille, hoitoapulaisille, laitosapulaisille, siivoojille ja kotiavustajille suoritettaisiin palkka samoin perustein kuin samaa työtä tekeville viranhaltijoille.

Kaupunginhallitus totesi palkkalautakunnan selvityksen perusteella, että vm. aloitteen osalta kunnallinen sopimusvaltuuskunta, jonka toimivaltaan toimihenkilöiden työehtosopimuksen tekeminen kuuluu, on toteuttanut sopimuskaudelle 1.4.1973–31.3.1974 solmitussa työehtosopimuksessa määrävuosikorotuksen suorittamisen aloitteessa tarkoitetuille toimihenkilöille. Koska aikaisempi toimihenkilöiden työehtosopimus ei sisältänyt tällaista määräystä, ei määrävuosikorotuksen taannehtiva toteuttaminen ole mahdollista, sillä sopimusmääräykset ovat kaupunkia velvoittavia. Mitä tulee virkaehtosopimuksen määräysten mukaisten ikälisien myöntämista kuukausipalkkaisille toimihenkilöille koskeneeseen aloitteeseen, kaupunki on toiminut työehtosopimuksen edellyttävällä tavalla eikä sillä sopimusmääräysten velvoittavuuden huomioon ottaen ole ollut mahdollisuutta muulla tavoin menetelläkään.

Valtuusto päätti katsoa palkkalautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta sekä lisäksi hyväksyä seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kehottaa palkkalautakuntaa sekä kaupungin virastoja ja laitoksia uusimaan ja vastaisuudessa laatimaan kuukausipalkkaisten työntekijäin (toimihenkilöiden) kanssa laadittavat työsopimukset siten, että palveluaikalisiä myönnettäessä sovelletaan viranhaltijain kulloinkin voimassa olevia ikälisämääräyksiä, kuitenkin niin, että voimassa olevia ja työehtosopimuksin sovittuja ehtoja ei huononneta (7.2. 113, 114 §, 28.11. 755 §).

Vt Norrmen ja 17 muuta valtuutettua tekivät aloitteen työpaikkaruokailun järjestelyistä virastoissa ja laitoksissa yhdenmukaisella ja kaikkia henkilökuntaryhmiä tasa-arvoisesti käsittelevällä tavalla. Valtuusto katsoi kaupunginhallituksen selostuksen ja 9.4. tekemät päätökset riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: valtuusto edellyttää, että työpaikkaruokailua kehitettäessä huolehditaan erityisesti vuorotyöläisten mahdollisuudesta saada lämmin ateria (16.5. 367 §, v. 1977 s. 334).

Viranhaltijain eläkesäännön muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa viranhaltijain eläkesäännön 5 §:n 6 mom:in terveydenhoitoa koskevat kohdat (24.1. 59 §, 19.9. 541 §, ks. kunn.as.kok. s. 43 ja 267).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 205 mk:n suuruisen ylimääräisen eläkkeen 100 v täyttäneille rva Maria Välimäelle 20.7. lukien ja nti Anna Hietalahdelle 11.12. lukien (6.6. 415 §, 14.11. 689 §).

Edelleen valtuusto päätti myöntää rva Taimi Henriksonnille 15 mk:n suuruisen ylimääräisen eläkkeen 1.1.1972 alkaen (19.9.538 §).

Kaupunginvaltuusto ei katsonut voivansa myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen myöntämistä koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet Toivo Honkanummi, siivooja Martta Nilsson, ent. ulosottoapul. Viljo Seles ja leskirva Terttu Merilä (24.1.60 §, 18.4.290 §, 19.9. 539 §, 12.12.787 §).

Henkilökunnan terveydenhuoltosääntö. Valtuusto päätti hyväksyä kaupungin henkilökunnan terveydenhuoltosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 17a liitteen 4 mukaisena ja työterveydenhuollon kehittämisaikataulun saman mietinnön liitteen 1b mukaisena. Samalla valtuusto totesi, ettei kehittämisaikataulussa tarkoitetun työterveydenhoitajan palkkaaminen kiinteistövirastoon toistaiseksi ole tarpeellista (12.12. 786 §).

Muut asiat

Kaupungin ilmoitusten julkaiseminen. Valtuusto päätti, että lakimääräiset ja niihin verrattavat kunnalliset kuulutukset ja ilmoitukset samoin kuin viran- ja toimenhakuilmoitukset julkaistaan 1.3.1973 alkaen Arbetarbladet, Folktidningen, Ny Tid, Helsinki-Lehti, Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Kansan Uutiset, Kristityn Vastuu, Polttopiste, Pääkaupunki-Lehti, Suomenmaa, Suomen Sosialidemokraatti, Suomen Uutiset ja Uusi Suomi -nimisissä sanomalehdissä, mikäli ne ilmestyvät sellaisena päivänä, jolloin ilmoitus tai kuulutus julkaistaan.

Samalla valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan yleisohjeet virastoille ja laitoksille kaupungin kuulutusten ja ilmoitusten julkaisemisesta sekä oikeutti yleisjaoston yksityistapauksissa päättämään, missä lehdissä ilmoitus tai kuulutus saadaan julkaista erillisilmoituksena. Edelleen valtuusto edellytti kaupunginhallituksen toimivan siten, että valtuuston kokouksista tiedotusvälineissä julkaistavassa kuulutuksessa mainitaan joitakin keskeisiä käsiteltäviksi tulevia asioita (7.2.86 §).

Pääkaupunkiseuden yhteistyötoimikunnan toimintaa koskevan yhteistyösopimuksen muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa 9.6.1971 hyväksymänsä Helsin-

gin, Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Vantaan kauppalan kesken tehdyn vapaaehtoisen yhteistyön kehittämistä koskevan sopimuksen 4 §:n kuulumaan seuraavasti:

Yhteistyötä varten on asetettu pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta.

Toimikuntaan, jonka toimikausi on kunnallinen vaalikausi, kuuluu 44 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Toimikuntaan nimeää Helsingin kaupunki 22. Espoon kaupunki 10, Vantaan kauppala 10 ja Kauniaisten kaupunki 2 jäsentä sekä yhtä monta varajäsentä.

Toimikunta valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja kolme varapuheenjohtajaa.

Toimikunnan ja sen työvaliokunnan tarkemmasta järjestysmuodosta, tehtävien hoitamisesta ja sen eri elinten ja toimiston toimivallasta ja tehtävistä määrätään toimikunnan hyväksymässä johtosäännössä (7.2.88 §).

Kaupungin edustajiksi Jyväskylässä 9.—10.8. pidetyille XX kaupunkipäiville valittiin seuraavat henkilöt:

valtuuston II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen ja vtt Jouni Apajalahti, Erkki Heikkonen, Heikki von Hertzen, Vuokko Juhola, Kaarlo Pettinen, Juha Sipilä ja Gustaf Laurent sekä heidän varaedustajikseen vtt Ilkka Hakalehto, Salme Katajavuori ja Pekka Vennamo luetellussa järjestyksessä,

vtt Aarne Laurila, Inkeri Airola, Olli Ojala, Kaarina Syrjänen ja Pentti Ukkola sekä heidän varaedustajikseen vtt Lauri Nordberg, Arvo Pörhönen, Kaarina Suonio, Tyyne Paasivuori ja Rakel Lehtokoski,

vtt Anna-Liisa Hyvönen ja Olavi J. Laine sekä heidän varaedustajakseen vt Juho Antikainen (6.6. 384 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät

Maistraatti. Kunnallispormestarin virkaan korkeimmalle oikeudelle tehtävävässä ehdollepanossa valtuusto päätti asettaa ehdokkaiksi kihlakunnan tuomari Kurt Walldenin, maistraatin vanhemman oikeusneuvosmiehen, viransijaisena toimivan kunnallispormestarin Rolf Laxin ja raastuvanoikeuden vanhemman oikeusneuvosmiehen Henrik Boehmin (3.10.601 §).

Maistraatin asemakaava- ja rakennusasiain käsittelyä varten tarvittavan lisäjäsenen toimeen kolmivuotiskaudeksi 9.9.1972-8.9.1975 valtuusto päätti asettaa ehdolle arkkitehdit Mikko Karjanojan, Gunnar Hietasen ja Pertti Nykäsen (20.6. 460 §).

Rakennustarkastusviraston teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden palkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os. päälliköt Arvid Ekelund 4 470 mk/kk, Olavi Törmänen 4 370 mk/kk ja Taisto Vainio 4 370 mk/kk (7.3. 179 §).

Valtuusto päätti hylätä esityksen eräiden viraston palveluksessa virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien, teknisen korkeakoulututkinnon suorittaneiden viranhaltijoiden palkkojen tarkistamisesta (20.6. 462 §).

Valtuusto päätti vahvistaa jäljempänä mainittujen viranhaltijoiden sopimuspalkat seuraaviksi: rakennuspaosaston tarkastusarkkit. Rauno Salminen 3 584 mk/kk 1.5. lukien ja arkkit. Antti Melajärvi 3 535 mk/kk 1.7. lukien; tarkastusosaston tarkastusinsin. Keijo Sihvonen 3 500 mk/kk 1.8. lukien, insin. Asser Katz 2 973 mk/kk 16.7. lukien ja vs. tarkastusinsin. Pentti Sohlberg 3 000 mk/kk 16.4. alkaen, kuitenkin kauintaan 16.10. saakka (19.9. 530 §).

Rakennusjärjestyksen muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa kaupungin rakennusjärjestystä lisäämällä siihen 50 a §:n sisältävän 5 a luvun seuraavan sisältöisenä:

5 a luku.

Rakentaminen eräillä kantakaupungin alueilla.

50 a §.

Karttaliitteessä (asemakaavaosaston piirustus n:o 6659/26.8.1971) keltaisella värillä merkityllä alueella sijaitsevilla tonteilla ei, jollei asemakaavassa ole toisin määrätty, saa olla liike-, toimisto-, varasto-, teollisuus- tai näihin verrattavia huoneistoja muualla kuin rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa.

Maistraatti voi kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastoa kuultuaan myöntää poikkeuksia 1 momentissa asetetuista rajoituksista, milloin sen ei havaita tuottavan huomattavaa haittaa kaavoituksen toteuttamiselle tai asutuksen muullekaan järjestämiselle, ei kuitenkaan viittä vuotta pidemmäksi ajaksi.

1. Kaupunginvaltuusto

Toivomusponnessaan valtuusto kehotti kaupunginhallitusta selvityttämään, millä tavoin aluekeskuksiin on rakennettavissa pienyrityksille sopivia toimistotiloja (20.6. 465 §).

Rakennustyön valvontamaksut. Valtuusto päätti kumota 17.9.1969 hyväksymänsä ja lääninhallituksen 9.12. samana vuonna vahvistaman rakennustyön valvonnasta suoritettavia maksuja koskevan päätöksen ja hyväksyi valvonnasta suoritettavat uudet maksut (19.12. 816 §, kunn.as.kok.-74 s. 80).

Raastuvanoikeus. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa raastuvanoikeuteen Y 35 pl:aan kuuluvan vanhemman oikeusneuvosmiehen viran 1.1.1974 lukien (17.10. 637 §).

Avoinna olleisiin vanhemman oikeusneuvosmiehen virkoihin valittiin ylimääräiset vanhemmat oikeusneuvosmiehet Osmo Hiltunen, Mauno Pekkanen, Lasse Lehtonen ja Helmer Wirtanen (21. 2. 122 §, 20.6. 461 §, 28.11. 743 §).

Ylimääräisen nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin lainsäädäntöjohtaja Per-Johan Lindholm (21.2.123 §).

Koska ***asunto-oikeuksia*** koskeva laki tulisi voimaan 1.1.1974, esitti oikeusministeriö, että jo kertomusvuonna ryhdyttäisiin toimenpiteisiin huoneenvuokrasuhteesta johtuvien riita-asioiden käsittelyä varten asetettavien asunto-oikeuksien perustamista varten. Valtuusto päätti anoa, että korkein oikeus muuttaisi Helsingin raastuvanoikeuden kokoonpanosta ja toiminnasta antamaansa päätöstä (17.10.636 §, kunn.as. kok. s. 325).

Kun oikeusministeriö katsoi Helsingin raastuvanoikeuteen tarvittavan yhden kaksijaostoisen osaston asuntoasioiden käsittelyä varten, päätti kaupunginhallitus, että jäsenten riittävänä määränä on pidettävä neljää, joille kullekin tarvitaan kolme varajäsentä. Valtuusto valitsi raastuvanvanoikeuden asunto-oikeutena toimivan osaston jäseniksi toimikaudeksi 1974-1977 seuraavat henkilöt:

Helsingin Kiinteistöyhdistyksen esittäminä varsinaisiksi jäseniksi varat. Torsten Nordberg ja ekon. Raimo Haavikko sekä Pääkaupungin Vuokralaisyhdistyksen esittäminä varsinaisiksi jäseniksi varat. Riitta Nordberg ja pääluottamusmies Erkki Viita.

Em. yhdistysten esittäminä valittiin varajäseniksi sijaantulojärjestyksessä seuraavat henkilöt:
– T. Nordbergin varajäseniksi oik.tiet.kand. Armas Lehikoinen, varat. Markku Laine ja kauppatiet.maist. Börje Malmsten;
– Haavikon varajäseniksi varat. Seppo Hieta, kiinteistöpääll. Mauno Tuomarla ja oik.tiet.kand. Emer Silius;
– R.Nordbergin varajäseniksi jaostopääll. Eero Ollikainen, tiedotussiht. Tarmo Hyvärinen ja oik.tiet.yo Veijo Lehto;
– Viidan varajäseniksi levikkipääll. Lauri Suoranta, lainopin kand. Hemmi Pääkkönen ja offsetpainaja Matti Eero (14.11. 710 §).

Poliisilaitos. Poliisilain muuttamisesta 25.1. annetulla lailla lisättiin poliisilakiin uusi 7 a §, jonka mukaan paikallispoliisin apuna on sen toiminnan edistämistä sekä poliisitoiminnan ja siihen liittyvien toimintojen yhteensovittamista varten jokaisessa poliisipiirissä neuvottelukunta, johon kunnallisvaltuustot valitsevat toimikaudekseen jäsenet ja varajäsenet. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii poliisipiirin päällikkö. Poliisihallinnon neuvottelukunnista annetun asetuksen mukaan ko. neuvottelukunnassa on puheenjohtajan lisäksi vähintään neljä ja enintään kymmenen muuta jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Lääninhallitus päättää jäsenluvusta kunnallisvaltuustoja kuultuaan.

Helsingin poliisilaitos esitti, että neuvottelukuntaan kuuluvaksi määrättäisiin puheenjohtajan lisäksi kymmenen jäsentä. Edelleen poliisilaitos esitti, että neuvottelukunnalle annettaisiin oikeus ottaa poliisipäällikön määräämän sihteerin lisäksi myös kaupunginhallituksen valitsema sihteeri.

Valtuusto päätti lääninhallitukselle annettavassa lausunnossa ilmoittaa yhtyvänsä Helsingin poliisilaitoksen esitykseen siitä, että kaupungin poliisipiirin neuvottelukunnan jäsenluvuksi määrättäisiin puheenjohtajan lisäksi kymmenen muuta jäsentä (14.11.691 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Nuohoustoimi. Kaupunginvaltuusto päätti esittää maistraatille, että maistraatin 2.7.1971 vahvistama nuohoustaksa kumottaisiin ja kaupungille vahvistettaisiin 1.1.1974 alkaen uusi taksa (19.12.817 §, kunn.as. kok. -74 s. 37).

Väestönsuojelu. Väestönsuojelukeskuksen suojarakenneinsinöörin Anssi Pulkkasen palkka päätettiin tarkistaa 3 269 mk:ksi kuukaudessa (20.6.467 §).

Itä-Pasilan yhteisväestönsuojan kerääntymisalueen tonttien väestönsuojakorvauksina päätettiin periä 17 mk asuntoneliömetriltä ja yleisten rakennusten tonttien huoneistoneliömetriltä, 42.50 mk liiketonttien huoneistoneliömetriltä ja 8.50 mk lisäkerrosalan kerrosneliömetriltä (3.10. 578 §).

Valtuusto päätti hyväksyä Insinööritoimisto Saanio &

Laineen laatimat Itä-Pasilan kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 22/17.7.1972, 43/27.3.1973, 44 ja 45/28.3.1973, 46/29.3.1973 sekä 47 ja 48/9.5.1973 samoin kuin Arkkitehtuuritoimisto M. ja M. Heliövaaran laatimat saman kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 55-67/16.5.1973 (28.11.746 §).

Kansanedustajien vaalit. Valtuusto päätti jakaa kaupungin 201 äänestysalueeseen siten, että äänestysaluejako vastaa valtuuston v. 1972 vahvistamaa aluejakoa eräin muutoksin (31.10.660 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveyden- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Kansanterveystyön toimintasuunnitelmien hyväksyminen. Valtuusto päätti hyväksyä kaupungin kansanterveystyön toimintasuunnitelman v:ien 1972 ja 1973 osalta tarkistettuna kaupunginhallituksen mietinnön n:o 4 liitteessä 1 esitetyllä tavalla (4.4.259 §, mtö n:o 4).

Samoin valtuusto päätti hyväksyä kansanterveystyön toimintasuunnitelman v:ille 1974-1978 liitteeseen 5 sisältyvän terveyslautakunnan ehdotuksen mukaisesti, paitsi taulukko 42 liitteen 6 ja taulukko 45 liitteen 7 sisältöisenä, kuitenkin siten, että suunnitelma toteutetaan lääkintöhallituksen hyväksymässä laajuudessa. Samalla valtuusto kehotti toivomusponnessaan kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin kasvatusneuvonnan aloittamiseksi terveyskeskuksen äitiys- ja lastenneuvontatoiminnassa sekä terveyskasvatusneuvottelukunnan työssä (5.9. 519 §, mtö n:o14).

Terveydenhoitovirasto. Valtuusto päätti muuttaa eräiden terveyskeskuksen ja terveydenhoitoviraston vakinaisten virkojen virkanimikkeet (14.11. 713 §, kunn.as.kok. s. 389)

Eläinlääk. Olli Kokolle myönnettiin ero 1.6. lukien terveydenhoitoviraston tarkastavan eläinlääkärin 29.pl:aan kuuluvasta virasta (4.4. 258 §).

II kaupungineläinlääkärin eli apulaiselintarvikehygieenikon virkaan (30. pl.) valittiin eläinlääket.tri Heinz Klatt (6.6. 416 §).

Valtuusto päätti lakkauttaa 1.3. lukien Vallilan ammattikoulun terveyssisaren viran (19. pl.) sekä Käpylän ammattikoulun puolipäivätoimisen terveyssisaren viran (19. pl.) ja perustaa samasta päivästä lukien terveyskeskukseen kaksi A 18 pl:aan kuuluvaa terveydenhoitajan kokopäivätoimista ja kaksi samaan palkkaluokkaan kuuluvaa puolipäivätoimista virkaa. Lakkautettujen terveyssisaren virkojen haltijat sekä Haagan ammattikoulun tp. terveyssis. ja Kampin ammattikoulun tp. puolipäivätoiminen terveyssisar siirrettiin edellä perustettuihin vastaaviin virkoihin (21.2. 127 §).

Työsuojelutoimiston perustaminen. Valtuusto päätti 1.7. lukien

— muuttaa terveydenhoitoviraston terveysolojen valvontaosaston ammattientarkastustoimiston työsuojelutoimistoksi,

— lakkauttaa ammattientarkastustoimiston ammattienylitarkastajan viran (31. pl.), sekä kahdeksan ammattientarkastajan virkaa (23. ja 21. pl.),

— perustaa työsuojelunylitarkastajan viran (Y 33) pätevyysvaatimuksena diplomi-insinöörin tutkinto ja yhteensä kahdeksan työsuojelutarkastajan virkaa (4 Y 25 ja 4 Y 23) pätevyysvaatimuksena teknillisen koulun tutkinto sekä

— siirtää lakkautettavien virkojen nykyiset haltijat vastaaviin uusiin virkoihin nykyisten palkkaetujen vähenemättä.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta työsuojeluhallintolain (574/72) edellyttämää työsuojelutarkastajien johtosääntöä laadittaessa toimimaan siten, että kaupungin työsuojelutarkastajien pätevyysvaatimukset tulevat yhdenmukaisiksi sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien pätevyysvaatimuksien kanssa (20.6. 466 §, khn mtö n:o 7).

Ammattientarkastajan virkaan (21. pl.) 1.12.1972 alkaneeksi 5-vuotiskaudeksi valittiin tekn. Uno Sorsa ja toiseen vastaavaan virkaan 1.3.1973 alkaneeksi 5-vuotiskaudeksi ins. Jaakko Humaloja. Humalojalle myönnettiin ero virastaan 1.7. alkaen samoin kuin ammattientarkastaja Veikko Mäkeläiselle 23. pl:aan kuuluvasta virastaan (24.1. 61 §, 21.3.194 §, 16.5. 361, 362 §).

Kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön muuttaminen. Valtuusto päätti 1972 muuttaa kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n kuulumaan seuraavasti:

Kouluhammashoitolaitoksen henkilökunnan työajat määräytyvät kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen työaikaa koskevien määräysten sisältämien periaatteiden mukaan.

Siht. Liisa Salmisen valitettua päätöksestä Uudenmaan

lääninhallitukselle, kaupunginhallitus ilmoitti, että sen tarkoituksena olisi, mikäli valtuusto hyväksyisi päätösehdotuksen, antaa selityksensä lääninhallitukselle virkariidan osalta palkkalautakunnan lausunnon ja valtuuston päätöksen perusteella. Valtuusto päättikin muuttaa hammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n 1 momentin kuulumaan 1.6. alkaen seuraavasti:

Kouluhammashoitolaitoksen työajat määräytyvät voimassa olevien kunnallisten virkaehtosopimusten ja työehtosopimusten määräysten sisältämien periaatteiden mukaisesti.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto edellytti toivomusponnessaan, että ennen 1.4. 1964 kaupungin palvelukseen tulleiden kouluhammashoitolaitoksen hammashoitajien entiset edut otetaan riittävässä määrässä huomioon (16.5. 363 §).

Kuulovammaisten hoito. Vt Heikkonen ym. esittivät aloitteessaan, että valtuusto velvoittaisi kaupunginhallituksen suorituttamaan tutkimuksen siitä, voitaisiinko Kuulonhuoltoliiton kanssa yhteistyössä tai muulla tavalla perustaa »kuulokojepankki» tai muu vastaava toimintamuoto, jolla helsinkiläisten kuulovammaisten haitat voitaisiin mahdollisimman tehokkaasti poistaa niin, että taloudellisetkaan syyt eivät olisi vammaisten esteenä heidän pyrkiessään kuulonhuoltotoiminnan piiriin, sekä ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Sekä terveyslautakunta, lastentarhainlautakunta että huoltolautakunta puolsivat aloitetta ja vm. esitti, että asian valmistelu annettaisiin terveyslautakunnan tehtäväksi. Sairaalalautakunta ilmoitti myös suhtautuvansa myönteisesti aloitteeseen ja katsoi, että kuulonhuoltotoiminnan tarve olisi otettava huomioon Itäisen sairaalan lopullisia suunnitelmia laadittaessa.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että sen tarkoituksena oli kehottaa terveydenhoitovirastoa huoltoviraston avustuksella selvittämään Kuulonhuoltoliiton kanssa neuvotellen miten ja kuinka laajana kuulokojeiden lainaamistoiminta käytännössä voitaisiin järjestää ja kuinka paljon kustannuksia siitä aiheutuisi. Valtuusto päätti katsoa lautakuntien ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 560 §).

Sairaalat

Kaupungin sairaaloiden virkajärjestelyt. Valtuusto päätti perustaa eri sairaaloihin yhteensä 13 virkaa sekä lakkauttaa samoissa sairaaloissa yhteensä 17 virkaa. Auroran sairaalan lakkautetun huoltomiehen viran haltija siirrettiin autonkuljettajan virkaan ja Marian sairaalan lakkautetun huoltomiehen viran haltija vahtimestarin virkaan. Samalla valtuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin työsopimussuhteessa olevien kuukausipalkkaisten työntekijoiden palkan ja etuuksien suorittamiseksi samanlaisina kuin vastaavaa työtä tekeville samat pätevyysvaatimukset täyttäville viranhaltijoille (7.3. 162 §, kunn.as. kok. s. 378 ja 383).

Auroran sairaala. Rakennuksen n:o 16 muutostyön loppuun saattamiseen saatiin käyttää enintään 100 000 mk Laakson sairaalan läntisen potilasrakennuksen peruskorjaustyötä varten merkityn määrärahan säästöstä (6.6. 418 §).

Marian sairaala. Valtuusto päätti ottaa kiitollisuudella vastaan edesmenneen leskirva Agnes Uddin Marian sairaalalle testamenttaaman omaisuuden (7.3. 161 §, v:n 1970 kert. s. 185 ja v:n 1972 kert. s. 168).

Itäinen lääkäriasema. Valtuusto päätti, että Itäisellä lääkäriasemalla peritään samansuuruiset maksut kuin sairaalalautakunnan alaisilla muilla poliklinikoilla. Samalla valtuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään pikaisesti toimenpiteisiin kaupunkilaisille tarkoitettujen, erityisesti terveyskeskuksen terveysasemien, Kallion terveysaseman päivystysvastaanoton, Itäisen lääkäriaseman, kaupungin sairaaloiden päivystyspoliklinikoiden, psykiatrisen huoltotoimiston, kasvatusneuvoloiden sekä sosiaalihuollon palvelupisteiden antamien palvelusten käytön tehostamiseksi ja järkeistämiseksi siten, että laaditaan tiedote, josta käy selville, mistä, milloin ja miten eri kaupunginosien asukkaat voivat saada tarvitsemiaan terveydenhuollon ja sosiaalihuollon kunnallisia palveluja, ja siten, että tällainen tiedote jaetaan jokaiseen Helsingin kotiin sekä siten, että terveydenhuollon ja sosiaalihuollon kunnallisten palvelujen tarjonnassa tapahtuvista muutoksista tiedotetaan samalla tavalla (21.3. 222 §).

Hesperian sairaala. Kaupunginhallituksen siirrettyä 1972 kylvettäjä Sirkka Vuoren terveydellisistä syistä sairaala-apulaisen virkaan valtuusto päätti, että Vuorelle saadaan suorittaa 13.9.1972 lukien henkilökohtaisena palkanlisänä 7. ja 5. pl:n välinen erotus, niin kauan kuin hän hoitaa Hesperian sairaalan sairaala-apulaisen virkaa (21.2. 125 §).

Nikkilän sairaala. Perhehoitopotilaista maksettavat korvaukset tarkistettiin sekä 1.3.1973 että 1.1.1974 lukien (21.2. 126 §, 14.11. 692 §, kunn.as.kok. s. 102 ja 296).

Tuberkuloositoimisto. Valtuusto päätti 1.1.1974 lukien muuttaa toimiston Y 20 pl:aan kuuluvan apulaisylihoitajan viran Y 18 pl:aan kuuluvaksi terveydenhoitajan viraksi ja Y 18 pl:aan kuuluvan terveyssisaren viran nimikkeen nimikkeeksi terveydenhoitaja (28.11. 745 §).

Sairaanhoito-oppilaitos. Valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen sairaanhoito-oppilaitoksen ohjesäännön 10,14,15 ja 18 §:ien osittaiseksi muuttamiseksi. Muutos johtui mm. toimistonhoitajan palkkaamisesta oppilaitoksen palvelukseen. Ammattikasvatushallitus hyväksyi muutetun ohjesäännön noudatettavaksi 1.8. lukien (20.6. 468 §, 19.9. 540 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton ja kaupungin välistä sopimusta täydennettiin siten, että kaupunki suorittaa sopimuksessa mainittujen korvausten lisäksi keskussairaalaliitolle 1.7. lukien yhden sairaanhoitajan palkkausmenot kokonaisuudessaan (18.4. 292 §, v:n 1972 kert. s. 21).

Kätilöopisto. Kaupunginvaltuusto päätti esittää lääkintöhallitukselle, että Kätilöopiston rakentamisesta ja käyttämisestä v. 1954 tehdyn ja v. 1963 tarkistetun sopimuksen tarvittavat kohdat muutettaisiin tarkoituksenmukaisiksi, koska sairaalaan voidaan lisätä 24 sairaansijaa synnyttäjiä varten. Kun uusista sairaansijoista puolet saadaan Helsingin käyttöön, nousee synnytyspaikkojen luku 102:een ja hoitopaikkoja tulee yhteensä 154 (6.6. 417 §).

Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaala. Sairaalalautakunta oikeutettiin tekemään Suomen Punaisen Ristin keskushallituksen kanssa sopimus helsinkiläisten potilaiden hoitamisesta plastiikkasairaalassa. Huomattavin muutos v:n 1967 sopimukseen verrattuna koski kaupungin maksamia potilaskorvauksia. Asiaa koskeva kohta 2 on uudessa sopimuksessa seuraava:

2) Kaupunki suorittaa sairaalalle 1.1.1974 alkaen 1 kohdassa mainituista potilaista korvauksen, joka lasketaan siten, että sairaalan saman varainhoitovuoden varsinaisten menojen kokonaismäärästä, johon ei lueta korkoja eikä poistoja, vähennetään valtionavustukset sekä muut varsinaiset tulot hoitopäivämaksuja lukuunottamatta ja erotus jaetaan sairaalan hoitovuorokausien kokonaisluvulla, minkä jälkeen näin saatu määrä kerrotaan helsinkiläispotilaiden hoitopäivien määrällä (14.11. 714 §, v:n 1967 kert. s. 27).

Ahtelan toipilaskoti. Valtuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Virkamiesliitto - Tjänstemannaförbundet r.y:n kanssa uuden sopimuksen Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina. Sopimus on muuten v. 1972 tehdyn kaltainen, paitsi että liitolle maksettava korvaus nousi 1.1.1974 lukien 41 mk:sta 47 mk:aan hoitopäivältä (14.11. 693 §, v:n 1972 kert. s. 19).

Toipilaskoti Jokelan potilaspaikkojen käyttöä koskeva sopimus Toipilaskoti-säätiö Betesdan kanssa päätettiin uusia siten, että 1.1.1974 lukien toipilaskotiin samanaikaisesti hoidettaviksi enintään 30 toipilaan määrä on uudessa sopimuksessa 70 ja korvaus potilaiden hoidosta nousi 39 mk:sta 43 mk:aan hoitopäivältä (14.11. 694 §, v:n 1972 kert. s. 19).

Lasten kuntoutuskoti. Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa 1972 tehty sopimus uusittiin 1.3.1973 alkaen siten, että potilaskorvauksia koskeva kohta 5 kuuluu seuraavasti:

5) Korvauksena potilaiden hoidosta kaupunki maksaa Lasten Kuntoutuskodille ennakkona 60 mk hoitovuorokaudelta lapsen vanhempien tai huoltajan suorittaessa lisäksi 10 mk:n suuruisen hoitopäivämaksun. Mikäli edellä mainittu 60 mk:n vuorokausimaksuennakko on suurempi kuin v:n 1973 tilinpäätöksen osoittama lopullinen vuorokausitappio, palautetaan Helsingin kaupungille sen liikaa maksamat ennakot. Elleivät ennakkomaksut riitä peittämään lopullisia kustannuksia, kaupunki sitoutuu korvaamaan lopullisen vuorokausimaksun ja ennakon välisen erotuksen. Liikaa maksetut ennakot palautetaan tai lisälasku suoritetaan maaliskuun loppuun mennessä.

Liikaa perittyjen ennakkojen takaisinmaksuvelvollisuutta koskeva kohta 7 poistettiin (24.1. 62 §, v:n 1972 kert. s. 20).

Veikkolan parantola. Sairaalalautakunta oikeutettiin tekemään Suomen Mielenterveysseuran kanssa sopimus Helsingin mielisairaanhuoltopiirin potilaiden lyhytaikaisesta konsultoivasta kuntoutukseen ja työkokeiluun perustuvasta hoidosta Veikkolan parantolassa ja työklinikassa (21.3. 195 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Tarvon virkistyskeskus. Valtuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Osuusliike Elannon Tarvon vanhusten virkistyskeskusta varten lahjoittaman levysoittimen (10.1. 28 §).

Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen rakentamista varten myönnettiin v:n 1972 talousarvion valtuuston käytettäviksi merkityistä käyttövaroista 4 000 000 mk tilillä olevaa määrärahaa ylittäen (10.1. 31 §).

Vaikeavammaisten palvelukodin perustaminen. Valtuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä Invalidiliiton, Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin ja Vantaan kauppalan kesken tehtävän sopimuksen Helsingin seuden vaikeavammaisten palvelukodin perustamisesta ja ylläpitämisestä. Palvelukotiin, joka tulee Invalidiliiton omistukseen, rakennetaan 60 vaikeavammaisten

palveluasuntoa, tarpeelliset yhteistoiminta- ja palvelutilat ja lisäksi rakennusoikeuden sallimissa rajoissa henkilökunnan asuntoja sekä muutamia perheasuntoja sellaisia perheitä varten, joissa on vaikeavammainen perheenjäsen. Vantaan kauppala myy tarkoitusta varten tontin Invalidiliitolle Myyrmäen aluekeskuksesta. Palvelukodin paikoista tulee Helsingin käyttöön 30, Espoon 15 ja Vantaan 15 (3.10. 604 §).

Kuolinpesien omaisuus. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa vastaan valtioneuvoston päätöksissä mainituilla ehdoilla seuraavien henkilöiden kuolinpesien varat: Selma ja Ida Louhi, rva Lydia Engman, kotiapul. Amanda Harakka, kieltenopett. Ellen Neumann, nti Elsa Kuljunen, nti Aino Puhakka, rva Kristiina Virtanen, nti Saima Mynttinen, nti Alma Ollilainen, räätäli Kalle Hiipakka, siivooja Lempi Seppälä, rva Lempi Lindfors, rva Elsa Oksanen, rva Saima Hjelt, retuseeraaja Lempi Thilman, pakkaaja Lisa Ramschen, ulkomaankirjeenvaiht. Woldemar Buttenhoff, kontt. Elma Jääskeläinen, rva Aleksandra Holopainen ja rva Agda Byman. Päättäessään ottaa vastaan rva Saimi Heinosen kuolinpesän kaupungille luovutetut varat, valtuusto päätti antaa suostumuksensa siihen, että pesän selvityksestä huolehtiva toimitsija, hovioik.auskult. Markku Paananen myy pesään kuuluvan, Tapanilan kylässä sijaitsevan Leppämäki-nimisen tilan vähintään 76 000 mk:n suuruisesta hinnasta pesän selvityksen suorittamiseksi. Omaisuudet saatiin käyttää yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamiseen (7.3. 177 §, 178 §, 19.9. 531 §, 17.10.635 §, 14.11. 690 §, 19.12. 814 §).

Lastensuojelutoimi

Sofianlehdon vastaanottokoti. Valtuusto päätti oikeuttaa lastensuojelulautakunnan muuttamaan Sofianlehdon vastaanottokodin osasto n:o 2-5 neljäksi 12 hoitopaikkaa käsittäväksi vajaamielisosastoksi ja liittämään ne valtuuston 15.11.1972 tekemässä päätöksessa tarkoitettuun vajaamielisten keskuslaitokseen (4.4. 257 §, v:n 1972 kert. s. 26).

Sofianlehdon vastaanottokodin saniteettitilojen ja saunan peruskorjaustyön sekä pakastehuoneen rakennustyön loppuun saattamiseen oikeutettiin yleisten töiden lautakunta käyttämään v:n 1970 talousarvion Killinmäen keskuslaitosta varten merkitystä käyttämättä jäävästä määrärahasta 100 000 mk (28.11. 748 §).

Outamon vastaanottokodin I ja II osasto saatiin muuttaa 12 hoitopaikkaa käsittäviksi, jolloin laitoksessa on yht. 42 hoitopaikkaa. Samassa yhteydessä valtuusto kehotti kaupunginhallitusta kiireellisesti selvittämään mahdollisuudet lastensuojelutoimen piiriin kuuluvien laitosten toiminnan, (myös työntekijöiden palkkaus- ja työolosuhteet) uudistamiseksi niin, että lastensuojelutyön jatkuva kehittäminen on mahdollista ja että laitosten palvelujen tason ylläpitäminen nykyaikaisia vaatimuksia vastaavana turvataan (3.10. 576 §).

Kallion nuorisokodin ohjaajan virka (13. pl.) ja keittäjän virka (8. pl.) siirrettiin Maunulan nuorisokotiin ja vastaavan hoitajan virka (12. pl.) Siltavuoren nuorisokotiin, kaikki 1.1.1973 lukien (7.3. 159 §).

Oppilaskoti Toivolan hoitopaikkalukuja päätettiin muuttaa siten, että osastojen Kumpula I ja II sekä Mäntylä I ja II paikkaluvut alennetaan 18:sta 16:een ja että 12-paikkainen Harjulan osasto suljetaan paloturvallisuussyistä kokonaan, jolloin hoitopaikkojen kokonaismäärä oppilaskodissa alenee 96:sta 76:een (17.10. 640 §).

Nukarin lastenkoti. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin perustamaan talossa Kotkankatu 1 sijaitseviin, kaupungin omistukseen hankittaviin huonetiloihin yht. 12 hoitopaikkaa käsittävä vajaamielisten asuntolaosasto, joka toimii Nukarin lastenkodin alaisuudessa ja liitetään myöhemmin valtuuston 15.11.1972 tekemässä päätöksessä tarkoitettuun vajaamielisten keskuslaitokseen (20.6. 464 §).

Päivähuoltola Tyynelään ja Päivähuoltola Vantaalaan perustettiin kumpaankin 1.1.1974 lukien kaksi Y 13 pl:aan kuuluvaa vajaamielishoitajan virkaa ja molemmissa lakkautettiin samasta päivänmäärästä lukien kaksi Y 11 pl:aan kuuluvaa hoitajan virkaa (28.11. 744 §).

Valtuusto päätti hyväksyä ***Kontulan perheryhmäkodissa*** annetusta hoidosta hoitovuorokaudelta perittävän korvauksen enimmäismäärän 16.1.1972 lukien 6 mk:ksi ja 1.8.1972 lukien 8 mk:ksi sekä ***Maunulan nuorisokodissa*** vastaavan korvauksen enimmäismäärän 1.10. 1972 lukien 7 mk:ksi. Sosiaalihallitus vahvisti 22.2. ko. maksut (10.1. 29 §, 4.4. 243 §).

Lastentarhat

Lasten päivähoitokomitean mietintö. Valtuusto merkitsi tiedoksi v. 1969 asetetun komitean mietinnön ja siitä annetut lausunnot sekä kehotti kaupunginhallitusta toimimaan siten, että kaupungin lastentarhat ja -seimet pidetään avoinna myös iltaisin ilta- ja vuorotyössä olevien vanhempien lapsille (19.9. 535 §, mtö n:o 12).

Lasten päivähoitosuunnitelmat. Valtuusto hyväksyi kaupungin päivähoitosuunnitelman v:lle 1973 ja 5-vuotiskaudelle 1974—1978 lasten päivähoitolautakunnan esityksen eli kaupunginhallituksen mietinnön n:o 13 liitteen C mukaisesti. Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavat kolme toivomuspontta:

1) Valtuusto edellyttää, että kaupunki perustaa päivähoitoalan koulutuskeskuksen, joka aloittaa toimintansa v. 1974 ja jonka toiminta järjestetään niille perusteille, joita kaupunginhallituksen asettama po. asiaa tutkinut työryhmä 29.6. antamassaan mietinnössä esittää.

2) Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta jatkamaan lasten päivähoitokomitean aloittamaa yksityistä ohjattua ja valvottua perhepäivähoitoa työsopimussuhteisen ohjatun perhepäivähoidon rinnalla edelleen v:n 1974 alusta ulottaen sen koko kaupungin alueelle ja anomaan sille jatkuvasti valtionapua.

3) Valtuusto edellyttää, että ansiotyössä käyvien äitien tilapäisesti sairaan lapsen kotihoitoa varten palkataan kodinhoitajia (19.9. 536 §).

Päivähoitolain voimaantuloon liittyvät järjestelyt. Kaupunginvaltuusto päätti, että 1.4.1973 lukien
— kaupungin lastentarhat ja -seimet sekä koululasten päiväkodit ovat lasten päivähoitolaissa tarkoitettuja ***lasten päiväkoteja***,
— lastentarhainlautakunta muuttuu ***lasten päivähoitolautakunnaksi***, jolle kuuluvat lasten päivähoitolaissa ja asetuksessa sosiaalilautakunnalle määrätyt tehtävät,
— lasten päivähoitolautakunnan jäseninä ja varajäseninä toimivat v:n 1976 loppuun asti entisen lastentarhain lautakunnan jäsenet ja varajäsenet,
— muuttaa lastentarhain toimiston nimeksi ***lasten päivähoitotoimisto*** ja määrätä sen toimimaan lasten päivähoitolautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimenä,
— oikeuttaa lasten päivähoitolautakunnan ja sen toimiston käyttämään kertomusvuoden talousarvioon lastentarhain lautakunnan ja vastaavasti sen toimiston käytettäväksi merkittyjä määrärahoja ja päiväkodit lastentarhoja varten merkittyjä määrärahoja sekä leikkikentät leikkikenttätoimintaa varten merkittyjä,
— määrätä, että nykyistä sosiaaliohjesääntöä ja lastentarhain ohjesääntöä sekä niiden perusteella annettuja määräyksiä noudatetaan edelleenkin niiltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa lasten päivähoidosta annetun lain tai asetuksen tahi niiden nojalla annettujen määräysten kanssa, siihen saakka, kunnes uudet vastaavat määräykset on annettu.

Lisäksi valtuusto kehotti kaupunginhallitusta tuomaan lasten päivähoitokomitean mietinnön ja päivähoitosuunnitelman kiireellisesti valtuuston käsiteltäväksi (4.4. 256 §)

Esikoulukokeilun jatkaminen. Päivähoitolautakunta oikeutettiin käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa sekä päiväkotien tiloja ja henkilökuntaa käyttäen jatkamaan lukuvuonna 1973—1974 varsinaista esikoulukokeilua Munkkivuoren lasten päiväkodissa ja soveltavaa esikoulukokeilua Kontulan, Roihuvuoren ja Siilitien suomenkielisissä päiväkodeissa sekä ruotsinkielisessä Bertha-Maria-Hemmet -päiväkodissa samoin kuin kahdessa koululasten päiväkoteihin niille oppivelvollisuusikäisille lapsille järjestetyssä ryhmässä, joiden oppivelvollisuuden alkamisajankohta on lykätty ja joille suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan mielestä on tarpeellista antaa päivähoitoa (19.9. 533 §).

Lasten päiväkodit. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1970 talousarvion uusien vanhainkotien suunnittelua varten varatusta osamäärärahasta 95 000 mk uusien lasten päiväkotien suunnitteluun (14.11. 695 §).

Valtuusto oikeutti lasten päivähoitolautakunnan perustamaan seuraavat lasten päivähoitolaitokset:

— Pohjois-Haagaan As. Oy Maria Jotunintie 4-12:lta vuokrattaviin tiloihin kaksi lastentarhaosastoa käsittävä päivähoitolaitos, jonka yhteydessä voi lautakunnan harkinnan mukaan toimia myös iltapäivisin puolipäiväosasto (10.1. 30 §):
— Itä-Pasilan Kasöörinkatu 3:een 30 hoitopaikkaa käsittävä päiväkoti (18.4. 291 §):
— Etelä-Jakomäkeen Kankaretien varrelle rakennettavaan tilapäiseen päivähoitolaitosrakennukseen 20 yli 3-vuotiaita varten tarkoitettua hoitopaikkaa sekä 13 alle 3-vuotiaita varten tarkoitettua hoitopaikkaa käsittävä päiväkoti (16.5. 359 §):
— Mellunmäkeen Saariselänkuja 4:ään kaksi yli 3-vuotiaille ja yksi alle 3-vuotiaille tarkoitettua osastoa käsittävä päivähoitolaitos (20.6. 463 §):
— Mellunmäkeen Saanatunturintien varrelle rakennettavaan päiväkotirakennukseen kolme yli 3-vuotiaiden osastoa ja 30 alle 3-vuotiaiden hoitopaikkaa käsittävä päivähoitolaitos, jonka urakkahinnan maksamiseen saatiin käyttää v:n 1970 talousarvion uusien huoltotoimen rakennusten suunnittelua varten varatusta osamäärärahasta 100 000 mk, Myllypuron sairaskodin henkilökunnan asuinrakennusta varten varatusta osamäärärahasta 150 000 mk ja 50 000 mk uusien vanhusten asuintalojen suunnittelua varten varatusta osamäärärahasta (3.10. 602 §, 28.11. 747 §):
— Pihlajamäkeen Liuskatie 9:ään kaksi 20-paikkaista päiväkotiosastoa sekä 8-hoitopaikkaisen erityisosaston käsittävä päivähoitolaitos (3.10. 577 §):
— Siltamäkeen Kiertotähdentie 2:een yhden yli 3-vuotiaiden ryhmän ja yhden alle 3-vuotiaiden ryhmän käsittävä päiväkoti (17.10. 639 §):
— Jakomäkeen Asunto Oy Jakolehto -nimiseltä yhtiöltä vuokrattuihin tiloihin 25 hoitopaikkaa käsittävä kouluikäisten lasten päiväkoti, joka toimii aamu- ja il-

tapäiväosastoina siten, että laitoksessa saa yhteensä 50 lasta päivittäisen hoidon (19.9. 534 §);
– Pitäjänmäelle Kokkokalliontie 1:een 24 hoitopaikkaa käsittävä päivähoitolaitos (12.12. 785 §).

Valtuusto hyväksyi 22.2. päivätyt Lauttasaaren Pajalahdentien varrelle rakennettavan päivähoitolaitoksen luonnospiirustukset n:o 1–2 ja oikeutti samalla päivähoitolautakunnan perustamaan taloon päivähoitolaitoksen, joka käsittää kolme yli 3-vuotiaille tarkoitettua ja yhden alle 3-vuotiaille tarkoitetun päiväkotiosaston (5.9. 518 §).

Valtuusto päätti suorittaa seuraavat järjestelyt puoliväosastojen muuttamiseksi kokopäiväosastoiksi:
– päiväkoti Malvasta lakkautetaan kaksi puolipäiväosastoa ja perustetaan tilalle yksi kokopäiväosasto,
– päiväkoti Marjalasta siirretään ruotsinkielinen puolipäiväosasto Malvaan ja vastaavasti Malvasta suomenkielinen puolipäiväosasto Marjalaan,
– päiväkoti Suomenlinnasta lakkautetaan kaksi puolipäiväosastoa ja perustetaan tilalle yksi kokopäiväosasto,
– päiväkoti Vallilasta siirretään päiväkoti Jakomäkeen yksi puolipäiväosasto ja perustetaan tilalle 12-paikkainen 2-3 vuotiaille lapsille tarkoitettu kokopäiväosasto,
– päiväkoti Virkkulaan sijoitetaan vapaana oleva lastentarha Leppäkertun kokopäiväosasto,
– päiväkoti Alppimajasta lakkautetaan yksi puolipäiväosasto ja perustetaan tilalle kokopäiväosasto 3-6 vuotiaille lapsille sekä
– päiväkoti Valkamasta siirretään kaksi puolipäiväosastoa muualle ja perustetaan tilalle 12-hoitopaikkainen 2-3 vuotiaille tarkoitettu kokopäiväosasto (19.9. 537 §).

Lastentarhojen pihamaiden aitaamisesta ja leikkivälineiden hankkimisesta pihoille tekivät aloitteen P. Vennamo ym. Lastentarhain lautakunta mainitsi, että uusien laitosten piha-alueet aidataan tavallisimmin rakentamisen yhteydessä. Monissa vanhoissa laitoksissa on sen sijaan epätyydyttävät ulkoiluolosuhteet, joita ei ilman erityisjärjestelyjä voida parantaa. Laitosten suuren määrän ja määrärahojen niukkuuden vuoksi ei piha-alueita ole saatu kunnostetuksi toivotulla tavalla eikä myöskään eri vuodenaikoina tarvittavien ulkoiluvälineiden hankintaan ole osoitettu riittävästi määrärahoja. Päivähoitolaitosten sisätilojen toimivuutta ja niissä tarvittavia muutoksia selvittämään on asetettu työryhmä, jonka tehtävänä on suorittaa myös laitosten ulkoleikkialueita ja niiden välineistöä koskevat arvioinnit.

Valtuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi lausunnon johdosta (21.3. 223 §).

Päivähoitolaitosten ja niiden toiminnan tutkiminen. Vt Zilliacus esitti aloitteessaan, että suoritettaisiin tutkimus siitä, onko kokopäivälaitoshoidolla kieteisiä vaikutuksia lasten kehitykseen.

Kaupunginhallitus totesi, että olisi tarkoituksenmukaista odottaa lastentarhain lautakunnan lausunnossa mainittujen lukuisten uudistussuunnitelmien, (mm. päivähoitokomitean mietintö, varhaiskasvatuksen henkilökunnan koulutuskomitea ja 1.4. voimaan tuleva lasten päivähoitolaki) toteuttamisesta aiheutuvia toimenpiteitä ja muutoksia sekä päivähoitotoiminnan vakiintumista. Kaupunginhallitus piti kuitenkin mahdollisena lastentarhain lautakunnan esittämän osatutkimuksen suorittamista lasten emotionaalis-sosiaalisessa kehityksessä ilmenevien häiriöden syiden selvittämiseksi.

Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.3. 198 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Kasvatusneuvolat. Valtuusto hyväksyi 13.12.1972 Helsingin kaupungin kasvatusneuvolaohjesäännön. Sosiaali- ja terveysministeriö palautti sille alistetun ohjesäännön takaisin kaupunginhallitukselle uutta käsittelyä varten, koska se ministeriön mielestä oli osittain lainvastainen ja epätarkoituksenmukainen. Ministeriö esitti, että ohjesääntöön lisättäisiin johtavia työntekijöitä ja näiden erityistehtäviä koskevat määräykset. Kasvatusneuvolan henkilökunnan sisäisen ja ulospäin suuntautuvan yhteistyön tärkeyden samoin kuin johtokunnan ja henkilökunnan yhteisten neuvottelutilaisuuksien merkityksen korostamiseksi olisi ohjesääntöön sisällytettävä tätä asiaa koskeva maininta.

Valtuusto päätti muuttaa v. 1972 hyväksymänsä kasvatusneuvolaohjesäännön pykälät 1-3, 7, 8, 12, 13:6, 14:4 ja 7 sekä pykälät 15-17 ja 21 (3.10. 603 §, khn mtö n:o 11).

Yleisen kasvatusneuvolan tp. kasvatusneuvolalääkärin virkaan (Y 29) valitulle lääket.lis. Anja Virkkuselle saatiin maksaa 4 127 mk:n kuukausipalkka sekä Herttoniemen virastotalossa toimivan kasvatusneuvolan tp. lastenpsykiatrin virkaan (29. pl.) valitulle lääket.lis. Anja Mervaalalle 4 000 mk:n kuukausipalkka (17.10. 638 §, 2.5. 325 §).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muuttaminen Lastensuojelulautakunnan alaisten lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten laitoskoulujen siirtämiseksi hallinnollisesti ja toiminnallisesti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan alaisuuteen kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kansakoulun ohjesäännön 1 §:n, jossa nimetään kaupungin sekä suomen- että ruotsinkieliset varsinaiset kansakoulut, apukoulut ja tarkkailukoulut. Toivolan oppilaskodin koulusta muodostettiin Toivolan kansakouluniminen apukoulu sekä Lemmilän, Naulakallion ja Outamon vastaanottokotien kouluista tarkkailukouluina toimivat Lemmilän, Naulakallion ja Outamon kansakoulut. Teinilän hoitokodin yhteydessä toimiva oppilasluokka liitettiin Oulunkylän kansakouluun. Lisäksi ohjesääntöä uudistettaessa otettiin huomioon seuraavat suomenkielisten kansakoulujen piirissä tapahtuneet muutokset:
— Laajasalossa on aloittanut toimintansa Tahvonlahden kansakoulu,
— Meilahden kansakoulun yhteydessä on aloittanut toimintansa Meilahden apukoulu,
— kansalaiskoulun vapaaehtoiset kolmannet vuosiluokat on siirretty Aleksis Kiven kansalaiskouluun,
— Hiihtäjäntien, Kallion, Kylänevan, Puistolan, Snellmanin ja Töölön apukoulut on lakkautettu.

Apukoulujen kielteisen leimautumisen vuoksi, korvattiin koulujen nimissä sana apukoulu sanalla kansakoulu.

Muutos tuli voimaan laitoskoulujen osalta 1.8.1974 (3.10. 588 §).

Koulusuunnitteluun vaikuttavien eräiden tekijöiden ratkaiseminen. Peruskouluun liittyvien koulusuunnitelmien selventämiseksi päätti valtuusto kaupunginhallituksen ehdotuksesta,
— että koulujärjestelmän perusteista annetun lain 2 §:n 1 mom:ssa tarkoitetut lasten päivähoitolaitokset säilytetään hallinnollisesti koulutoimesta erillisinä,
— että ammattikoulutoimi säilytetään hallinnollisesti muusta koulutoimesta erillisenä,
— että valtion tai yksityisten oppikoulujen siirtyessä kaupungin haltuun pyritään huolehtimaan myös niiden lukioiden toiminnan jatkamisesta ja
— että koulusuunnittelutoimikunnan laatimaa tavoiteohjelmaa pidetään ohjeena koulusuunnitelmaa laadittaessa (17.10. 623 §, 28.11. 733 §).

Peruskoulun opetussuunnitelman käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet. Vt Airola ja 11 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin peruskoulun uudistetun opetuksen toteuttamiseksi käytännössä riittävän ajoissa, jotta hallinnollinen siirtyminen tapahtuisi joustavasti. Käytössä oleva oppimis- ja opetusmateriaali tulisi olla peruskoulun opetussuunnitelman mukaista ja ennen kaikkea opettajille olisi järjestettävä peruskoulun opetussuunnitelmaan ja uusiin menetelmiin perehdyttävää täydennyskoulutusta.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta totesi, että valtakunnallinen siirtymävaiheen koulutus eli ns. SIVAkoulutus alkaa Helsingissä vasta v. 1976. Syyskaudella 1972 järjestettiin ensimmäiset peruskoulun opetussuunnitelmakurssit (POPS-kurssit) ja näitä pyritään järjestämään edelleen. Audovisuaalisia ym. uusia opetusvälineitä on hankittu tarvetutkimuksen perusteella tehdyn hankintasuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginhallitus ilmoitti 1972 asettaneensa toimikunnan valmistamaan ehdotuksen uudeksi suomenkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelmaksi peruskoulujärjestelmään siirtymistä edeltäväksi ajaksi.

Valtuusto päätti katsoa johtokunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.1. 68 §).

Suomenkielisiin kansakouluihin päätettiin perustaa seuraavat uudet virat:
— 1.8.1973 lukien varsinaisen kansakoulun kolme tyttöjen käsityönopettajan virkaa, seitsemän kansakoulunopettajan virkaa ja viisi englannin kielen opettajan virkaa:
— 1.8.1974 lukien varsinaisen kansakoulun kolme englannin kielen opettajan virkaa ja kaksi lukemis- ja kirjoittamishäiriöisten eristyisopettajan virkaa.

Seuraavat avoinna olleet virat päätettiin lakkauttaa:
— 1.8.1973 lukien kansalaiskoulun kone- ja sähköopin opettajan virka, tyttöjen käsityönopettajan virka ja kotitalousopettajan virka sekä kaksi apukoulunopettajan virkaa:
— 1.8.1974 lukien kansalaiskoulun kone- ja sähköopin opettajan virka, kaksi kaupallisten aineiden opettajan virkaa, joista toiseen on yhdistetty velvollisuus opettaa yleisaineita ja kotitalouden opettajan virka sekä apukoulun poikien käsityönopettajan virka (4.4. 245 §, 14.11. 679 §).

Edelleen valtuusto päätti muuttaa seuraavat opettajanvirkojen nimikkeet 1.8.1974 lukien palkkaluokan pysyessä samana:
— kaksi poikien laulunopettajan virkaa (C 23) laulunopettajan viroiksi,

– kansalaiskoulun yleisaineiden opettajan virka, johon on yhdistetty velvollisuus opettaa puu- ja metallityötä (C 25), kansalaiskoulun yleisaineiden opettajan viraksi,
– kansalaiskoulun yleisaineiden opettajan virka, johon on yhdistetty velvollisuus opettaa kaupallisia aineita (C 25), kansalaiskoulun yleisaineiden opettajan viraksi (14.11. 703 §).

Kertomusvuoden talousarvion virastotalon Hietaniemenkatu 9 rakennustöitä varten merkitystä määrärahasta saatiin käyttää 200 000 mk Tahvonlahden kansakoulun viimeistelytöihin (3.10. 606 §).

V:n 1970 talousarvion ammattikoulurakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkityn määrärahan säästöstä saatiin käyttää 93 000 mk tilapäisten kansakoulujen piha- ym. viimeistelytöiden suorittamiseen (28.11. 749 §).

Jakomäen kansakoulun laajennustyön rakennusohjelma sai valtuuston hyväksymisen. Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään siihen myöhemmin mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat vähäisiksi katsottavat muutokset (28.11. 732 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Fil.maist. Hilding Cavonius-kselle myönnettiin 1.8. lukien ero ruotsinkielisen koulutoimen johtajan virasta ja hänen tilalleen valittiin rehtori Paul Hägglund (21.3. 205 §, 20.6. 436 §).

Valtuusto määräsi, ettei ruotsinkielisen kansakoulun kolmea varsinaisen kansakoulun opettajan virkaa, yhtä kansalaiskoulun metallityön opettajan virkaa eikä yhtä luku- ja kirjoitushäiriöisten opettajan virkaa ole täytettävä vakinaisesti ennen 1.8.1976 (3.10. 589 §).

Lahjoitukset. Valtuusto päätti ottaa kiitollisuudella vastaan Oulunkylän kansakoulun oppilaiden vanhempien kaupungille lahjoittaman television, Puistolan kansakoulun vanhempainyhdistyksen sanottua koulua varten lahjoittamat levysoittimet ja vahvistimen, kansakoulunopett. Lauri Kiurun Tehtaankadun kansakoulua varten lahjoittaman televisiovastaanottimen sekä varastonhoit. Manne Nuorasen kaupungille testamenttaaman omaisuuden käytettäväksi kansakoulujen kesäsiirtolatoiminnan hyväksi (24.1. 48 §, 6.6. 386 §, 19.12. 815 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattikoulut. Valtuusto päätti muuttaa kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön ja ammattikasvatushallitus vahvisti muutoksen 20.6. Ohjesäännön muutokset koskivat kähertäjänkoulun muuttamista kauneudenhoitoalojen ammattikouluksi sekä eri ammattikouluihin perustettuja uusia osastoja (21.3. 207 §, 5.9. 495 §).

Vallilan ammattikoulun kolme työnopettajan virkaa (21. pl). lakkautettiin 1.1.1974 lukien (6.6. 385 §).

Vallilan ja Kampin ammattikoulujen terveyssisarien virkojen lakkauttaminen ks. Terveyden ja sairaanhoitoa koskevat asiat.

Valtuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Timo ja Tuomo Suomalaisen laatimat, 1.11.1972 päivätyt Herttoniemen ammattikoulun luonnospiirustukset (7.3. 166 §).

Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö. Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta lähetti oikeusministeriössä käymiensä neuvottelujen jälkeen valtuuston 21.6.1972 hyväksymän, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupunkien ja Vantaan kauppalan yhteisen ammattikurssisäätiön säädekirjan muutetussa muodossa kaupunginhallituksen allekirjoitettavaksi mainiten muutosten olevan oikaisuluonteisia. Kaupunginlakimies katsoi kuitenkin, että valtuuston olisi syytä hyväksyä esitetty säädekirja muutetussa muodossa, koska hän piti muutoksia siinä määrin asiallisina eikä vain muodollisina. Valtuusto päätti hyväksyä muutetun säädekirjan (7.3. 151 §, v:n 1972 kert. s. 34).

Muu opetustoimi

Kotitalouslautakuntien työn saattamisesta valtionavun piiriin tekivät vt. Vuokko Juhola ym. aloitteen. Valtuuston lähetettyä aloitteen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä 11.6. esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin valtionavun saamiseksi kuntien kotitalouslautakuntien kustannuksia varten (7.2. 106 §, 17.10. 642 §).

Vt. Syrjänen ym. esittivät aloitteessaan, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta asettamaan komitean selvittämään ja kartoittamaan kotitalouslautakunnan toiminnan tehostamista ja samanaikaisesti harkitsemaan kysymystä kuluttajavalistustyön tarpeellisuudesta ja siitä, missä määrin ja mitä muotoja noudattaen tätä tietoutta voitaisiin kuntalaisille jakaa.

Kotilatalouslautakunta kannatti aloitetta ja ilmoitti samalla, että sen tarkoituksena oli perustaa erityinen palvelupiste, jossa kuntalaiset saisivat kuluttajavalistusta eri aloilta.

Kaupunginhallitus ilmoitti asettaneensa 5.3. komitean tarkistamaan kaupungin hallinto-organisaatiota koko laajuudessaan ja katsoi, että oli syytä odottaa

tämän komitean työn tuloksia, ennen kuin asetetaan muita komiteoita tutkimaan lautakuntien tehtäviä.

Valtuusto katsoi kotitalouslautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 583 §).

Sivistystoimi

Vanhusten kirjastopalvelun parantaminen. Vt Syrjänen ja 23 muuta valtuutettua esittivät aloitteessan, että kroonisesti sairaiden, vaikeavammaisten ja kotihoidossa olevien vanhusten kirjastopalvelujen kotiinkuljetusjärjestelmä toteutettaisiin kiireellisesti.

Kirjastolautakunta ilmoitti, että se piti uuden toimintamuodon käynnistämistä tärkeänä ja nykyistä laitoskirjastotyötä olennaisesti täydentävänä sekä sen luonteisena, että tämä palvelutoiminta olisi saatava mahdollisimman nopeasti valtionavun piiriin. Koska toimintamuodon kustannuksia ei voimassa olevien säädösten perusteella kuitenkaan voida lukea valtionavun piiriin kuuluviksi laitoskirjastotoimintaa koskevin ehdoin, ja kun osa kustannuksista saattaa jäädä kokonaan valtionavun ulkopuolelle, ei lautakunta ollut toistaiseksi katsonut voivansa esittää uuden toimintamuodon aloittamista ja sen sisällyttämistä kaupunginkirjaston talousarvioon. Kirjaston kotipalvelua koskevat suunnitelmat lautakunta sisällytti kirjastolaitoksen taloussuunnitelmaan v:n 1975 kohdalle.

Kaupunginhallitus ilmoitti tekevänsä Suomen Kaupunkiliitolle esityksen toimenpiteiksi kirjastojen kotipalvelun saattamiseksi valtionavun piiriin.

Valtuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 607 §).

Meilahden taidekokoelmarakennus. Valtuusto hyväksyi rakennusviraston talo-osaston laatimat, 30.12.1972 päivätyt Meilahden taidekokoelmarakennuksen luonnospiirustukset. Samalla valtuusto esitti seuraavat toivomusponnet:
— hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto korostaa, että Bäcksbackan lahjoittamalle taidekokoelmalle tarkoitettu rakennus on lahjoittajien toivomuksen mukaisesti suunniteltava ja rakennettava suurta säästäväisyyttä noudattaen.
— Valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sellaisen kokonaissuunnitelman laatimiseksi, joka käsittää kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnan sekä erityisesti taideharrastusten Kantakaupungin alueelle tarvitsemat tilat (18.4. 273 §).

Aloitteen Maila Talvion ja Juuse Mikkolan kotimuseon perustamisesta tekivät vt Ahla ym. sekä esittivät tutkittavaksi, miten po. museo voitaisiin perustaa ja voidaanko se toteuttaa Meilahden Laaksolassa.

Kiinteistölautakunta piti tarkoituksenmukaisena museon sijoittamista Laaksolan alueelle sijoitettavan taidekeskuksen yhteyteen.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että v. 1968 kaupungin taidekokoelmien sijoittamista ja mahdollisen taidekeskuksen perustamista selvittelemään asetetun komitean kertomusvuoden alussa valmistunutta mietintöä ei oltu vielä käsitelty. Esitetyn kotimuseon perustamismahdollisuudet voitaisiin tutkia samassa yhteydessä.

Valtuusto katsoi kiinteistölautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.6. 469 §).

Tekniikan Museo. Vesilaitos oikeutettiin käyttämään v:n 1970 talousarvion tilillä » Muut kiinteistöt, s.m. Ilmala II vesisäiliön käyttötilat» olevasta määrärahasta 100 000 mk Tekniikan Museon toimitilojen perusparannustöiden jatkamiseen (19.9. 542 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Viranhaltijat. Urheilu- ja ulkoiluviraston ohjaustoimiston urheilunohjaajan virka (25. pl.) päätettiin lakkauttaa 1.1.1974 lukien (20.6. 437 §).

Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varojen käyttö. Kaupunginhallitus teki ehdotuksen, jonka mukaan ko. rahaston varoista käytettäisiin n. 40 % uimahallien, n. 40 % urheilulaitosten ja n. 20 % urheilu- ja ulkoilutarkoituksia palvelevien muiden hankkeiden rahoittamiseen. Valtuusto hylkäsi ehdotuksen (20.6. 435 §, v:n 1972 kert. s. 42,46).

Urheilupuistot. Valtuusto päätti hyväksyä seuraavat luonnospiirustukset:

— Arkkitehtien Risto Kaurian ja Risto Turtolan laatimat, 3.11.1972 päivätyt Oulunkylän urheilupuiston huoltorakennuksen ja katsomon luonnospiirustukset (24.1. 49 §):
— Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirenin laatimat, 16.2. päivätyt Pirkkolan jäähallin luonnospiirustukset (18.4. 272 §):
— rakennusviraston talosuunnitteluosaston laatimat, 29.12.1972 päivätyt Talin urheilupuiston jalkapallohallin luonnospiirustukset. Hyväksyessään vm. piirustukset valtuusto edellytti toivomusponnessaan, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin jalkapallonharrastajien kannalta varsin heikon nurmikenttätilanteen parantamiseksi (6.6. 388 §).

Pirkkolan jääkentän kattamistyöhän saatiin käyttää v:n 1970 talousarvion urheilupuistoja osoitetun määrärahan säästöstä 400 000 mk (12.12. 788 §).

Jalkapalloilun harjoitusalueiden ja monikäyttöisten nurmialueiden lisäämisestä tekivät aloitteen vt Nordberg ym.

Selvitettyään kertomusvuoden aikana käyttöön saatujen nurmikenttien määrää sekä v:n 1974-1983 taloussuunnitelman rakennussuunnitelmaa urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi nurmikenttien tulevan käyttöaikansa takia hiekkakenttiä kalliimmiksi, varsinkin kun otetaan huomioon hiekkakenttien käyttömahdollisuus talvella luistelukenttinä.

Kaupunginhallitus viittasi valtuuston 6.6. hyväksymään nurmikenttätilanteen parantamista koskevaan toivomusponteen ja totesi kenttiä jo saadun lisää ja suunnitelmissa olevan useiden uusien kenttien rakentamisen.

Valtuusto katsoi edellä mainittujen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (14.11. 717 §).

Seurasaaren ulkomuseo. Valtuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan antamaan museovirastolle luvan 20.10.1972 päivättyjen piirustusten mukaisen huoltorakennuksen rakentamiseen ulkomuseon pappilarakennuksen ja vahtimestarin asunnon väliselle alueelle sekä vahtimestarin asunnon kunnostamiseen esitetyn korjaussuunnitelman mukaisesti (6.6. 387 §, v:n 1967 kert. s. 65).

Ouri-saaren vuokraaminen. O.E. Lindgrenin perikuntaa edustavat Hilkka ja Raine Lindgren pyysivät saada vuokrata venetelakkatoimintaa varten lisäalueen Hietaniemen karilla olevaan vuokra-alueeseensa läheisesti liittyvästä Ouri-saaresta. Koska mainitut alueet olivat kertomusvuoden alusta siirtyneet urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintaan, oikeutti valtuusto lautakunnan vuokraamaan Hilkka ja Raine Lindgrenille kaupungin omistamalla maalla Ouri-saaressa sijaitsevan, Arkkitehtitoimisto Juutilainen—Kairamo—Mikkola—Pallasmaan laatimaan, 13.3. päivättyyn yleissuunnitelmaan merkityn, n. 3 600 m^2:n suuruisen maa-alueen sekä Hietaniemen karit käsittävän, n. 1 820 m^2:n suuruisen maa-alueen erinäisin ehdoin ajaksi 1.1.1974—31.5.1998 (20.6. 438 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Viranhaltijat. Valtuusto päätti 1.5. alkaen lakkauttaa rakennusviraston konevarikon toimistonhoitajan viran (18. pl.) ja perustaa sen tilalle toimistoesimiehen viran (21. pl.), jonka pätevyysvaatimuksena tulee olla vähintään merkonomikoulutus ja hyvä perehtyneisyys laskentatoimeen (4.4. 246 §).

Rakennusviraston teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os. päällt Sakari Siitonen, Lasse Juvonen ja Heikki Saarento 4 565 mk sekä tmstopäällt Seppo Hirvonen 4 300 mk, Heikki Ranki ja Ossi Leppämäki 4 050 mk (7.3. 179 §).

Valtuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä rakennusviraston rakennuttajapäällikön (Y 36) virkaan valitun dipl.ins. Jouko Rantasen sopimuspalkaksi 5 200 mk/kk ja katurakennuspäällikön virkaan (Y 36) valitun dipl.ins. Seppo Hirvosen sopimuspalkaksi 4 900 mk/kk siten, että palkat saadaan korottaa yleisten tasokorotusten edellyttämällä tavalla (20.6. 439, 440 §).

Edelleen valtuusto päätti omasta puolestaan hvyäksyä I apul.kaup.arkkit. Ossi Leppämäen sopimuspalkaksi 4 500 mk/kk ja II apul.kaup.arkkit. Mikko Karjanojan sopimuspalkaksi 4 537 mk/kk (12.12. 776 §, 3.10. 564 §).

Kadun ja viemärilaitoksen keskimääräisten rakennuskustannusten nousun vuoksi valtuusto päätti vahvistaa uudet yksikköhinnat kertomusvuodeksi (7.3. 167 §, kunn.as.kok. s. 119).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1972 talousarvion viemärien suunnittelua varten merkityn määrärahan 300 000 mk Malmin ja Tapaninkylän pientaloalueiden viemäritöiden jatkamiseen (19.12. 819 §).

Tiet. Valtuusto päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyjä varten merkityn 6 mmk:n suuruisen siirtomäärärahan työkohteen Nuijamiestentie—Nurmijärventie tietöihin (17.10. 641 §).

Valtuusto päätti tehdä tie- ja vesirakennushallitukselle aloitteen Nordenskiöldin-kadulta Käpylään johtavan paikallistien n:o 11448 lakkauttamisesta välillä Pasilankatu—Käpylä 1.1.1974 lukien sekä puoltaa Kaupintie—Muurimestarintie -nimisen paikallistien n:o 11447 osien lakkauttamista yleisenä tienä tie- ja vesirakennuslaitoksen esityksen mukaisesti (2.5. 308 §, 3.10. 590 §).

Edelleen valtuusto ilmoitti tie- ja vesirakennushallitukselle lausuntonaan, ettei se puolla esitystä Santahaminan—Isosaaren yksityistien talvitien muuttamista maan-

tien tai paikallistien luonteiseksi tieksi (3.10. 591 §).

Samalla kun valtuusto ilmoitti puoltavansa tiesuunnitelmaa Tuusulan moottoritien parantamiseksi Asesepäntien liittymän ja Käskynhaltijantien liittymän välisellä osuudella, se ilmoitti kaupungin ottavan vastatakseen ko. hankkeesta aiheutuvista rakentamis-, lunastamis- ja korvauskustannuksista sekä ryhtyvän tielain 20 §:n mukaan tienpitäjäksi tien parantamistyön ajaksi (28.11. 734 §).

Puoltaessaan suunnitelmaa jalankulku- ja polkupyörätien rakentamisesta valtatien n:o 2 varteen välille Konala - Friherrs, valtuusto päätti ottaa oman hallinnollisen alueensa osalta vastatakseen puolesta ko. tien rakennuskustannuksista ja tiealueen kustannuksista kokonaan sekä oman hallinnollisen alueensa osalta hoidettavakseen tien kunnossapidon sen valmistuttua (19.12. 808 §).

Valtuusto päätti palauttaa kaupunginhallitukselle lausunnon antamisen rinnakkaistien järjestelystä välillä Hanasaari - Lauttasaari (14.11. 704 §).

Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratorio. Valtuusto hyväksyi arkkit. K.R. Lindgrenin laatimat, 15.11. 1972 päivätyt vesiensuojelu- ja tielaboratorion muutetut luonnospiirustukset (7.3. 152 §).

Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen höyrykattiloiden tulistimien uusimiseen merkitty, 600 000 mk:n suuruinen määräraha saatiin käyttää saman laitoksen laajennustöiden loppuun saattamiseen (3.10. 605 §).

Hanasaaren pumppaamon ja siihen liittyvien viemäreiden rakentamiseen saatiin käyttää edellisen vuoden talousarvion jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyjä varten merkitystä määrärahasta 500 000 mk (3.10. 582 §).

Savilan pumppaamon luonnospiirustukset n:o 17826 ja 17827 hyväksyttiin (20.6. 441 §).

Nikkilän rakennuskaava-alueen ja Nikkilän sairaalan jätevesien yhteispuhdistamisesta tehdyn sopimuksen muuttaminen. Valtuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen muuttamaan Sipoon kunnan kanssa v. 1967 tehdyn sopimuksen 1, 2 ja 7 §:n. Muutos koski Nikkilän sairaalan puhdistamattomien jätevesien johtamista Kyrkobyn kylässä olevaan Sipoon kunnan rakentamaan ja omistamaan jätevedenpuhdistamoon. Sairaalan jätevesiä varten tarvittava mittausasema sijoitetaan kaupungin omistamalle maalle, johon kaupunki luovuttaa kunnalle hallintaoikeuden. Kaupunki vastaa myös mittausaseman sähkönkulutuksesta. Kaupunki osallistuu aikaisemman sopimuksen mukaisesti puhdistamon kunnossapito-, hoito- ja käyttökustannuksiin, joihin viimeksi mainittuihin kuuluu uuden sopimuksen mukaan osuus lietteenkaatopaikan hoidosta. Rakennusviraston nimeämä henkilö antaa tarvittaessa teknillistä asiantuntija-apua käyttökysymyksissä ja rakennusvirasto suorittaa myös laboratoriotyöt, jotka se vuosittain laskuttaa Sipoon kunnalta.

Samalla valtuusto päätti, että kaupunki suorittaa enintään 60 % v:n 1972 jätevedenpuhdistamon kustannuksista (v:n 1967 kert. s. 75, 3.10. 579 §).

Järvenpään ja Keravan kaupunkien, Tuusulan kunnan ja Vantaan kauppalan välisen perustettavan kuntainliiton viemärivesien johtamista koskeva sopimus Helsingin kaupungin kanssa. Valtuusto päätti hyväksyä Helsingin seutukaavaliiton edustajien muodostaman vesiensuojelutoimikunnan 3.4. päivätyn mietinnön sisältämän suunnitelman Helsingin kaupunkia koskevilta osilta sekä Järvenpään, Keravan, Tuusulan ja Vantaan kesken perustettavan kuntainliiton ja Helsingin kaupungin välisen viemärivesien johtamista koskevan sopimuksen.

Suunnitelma koskee Helsingin kaupunkia seuraavilta osin:

— kuntainliitto johtaa kauintaan v:n 1980 loppuun saakka jätevetensä (enint. 9 milj. m^3/v) Suutarilan - Viikin viemärissä Viikin jätevedenpuhdistamoon;
— v:n 1980 jälkeen, kun kuntainliitto on rakentanut omat jätevedenpuhdistamonsa ja kaupungin jätevesien poistotunnelijärjestelmä on valmistunut, kuntainliiton puhdistetut jätevedet johdetaan poistotunnelissa yhdessä kaupungin jätevesien kanssa avomerelle;
— v:n 1980 ja kaupungin poistotunnelijärjestelmän valmistumisen välisenä aikana kuntainliiton puhdistetut jätevedet johdetaan joko Keravanjokeen tai suoraan Vanhankaupunginlahteen.

Kuntainliitto korvaa suunnitelmasta kaupungille aiheutuneet kustannukset seuraavasti:
— Suutarilan - Viikin viemärin käytön ja kunnossapidon kustannukset sekä rakennelmien pääomakustannukset vesimäärien suhteessa,
— kuntainliiton jätevesistä mahdollisesti aiheutuvien viemäreiden ja pumppaamoiden laajentamisesta aiheutuvat todelliset kustannukset,
— jäteveden puhdistamisesta Viikin puhdistamolla aiheutuvat käyttökustannukset vesimäärien suhteessa ja puhdistamon pääomakustannukset siltä osin, kuin kuntainliitto vuosittain käyttää puhdistamoa sekä
— kaupungin jätevesien poistotunnelijärjestelmän linjan Viikki - Munkkisaari - Katajaluoto ja siihen liittyvien laitteiden rakentamiskustannuksista 7 % ynnä järjestelmän käyttökustannukset vesimäärien

suhteessa (3.10. 563 §).

Katualueiden vehreyden lisääminen. Vt. Airola ym. tekivät aloitteen katualueiden vehreyden lisäämistä ja puuston istuttamista katujen varsille koskevan kokonaissuunnitelman laatimiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi lausunnossaan, että mainitunlaista kokonaissuunnitelmaa pyritään toteuttamaan Kantakaupungin osayleiskaavatyön viheraluesuunnitelman ja sitä seuraavien asemakaavan muutosten laatimisen aikana.

Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että rakennusvirasto pyrkii mahdollisuuksiensa mukaan toteuttamaan aloitteessa esitettyjä näkökohtia, mutta katujen varsilla kulkevat maanalaiset johdot ja kaapelit ovat usein estäneet jo suunniteltujen katuistutusten toteuttamisen.

Valtuusto päätti katsoa em. lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (28.11. 753 §).

Rahasto vapaussodan muistopatsaan pystyttämistä varten -niminen lahjoitusrahasto päätettiin lakkauttaa ja käyttää sen varat Haagan ja Pitäjänmäen sankarihautojen kunnostamiseen. Rahasto oli perustettu v. 1918 yksityisen henkilön lahjoitettua pohjarahaston. V. 1971 vahvistettujen sääntöjen mukaan rahaston varat käytettiin kaupungin sankarihautausmaan kaunistamiseksi. Rahaston vähäisten varojen vuoksi yleisten töiden lautakunta ehdotti rahaston lopettamista (20.6. 434 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Viranhaltijat. Kiinteistöviraston teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.päällt Kalevi Korhonen ja Erkki Heikkinen 4 565 mk, tstopäällt Kurt Schreiber 3 950 mk, Tauno Talvio 3 850 mk, Mauno Käyräkoski ja Paavo Suninen 3 750 mk sekä Pertti Viitanen 3 335 mk (7.3. 179 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa seuraavat kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston sopimuspalkat: dipl.ins. Markku Pohjalle katukorvausinsinöörin virasta (30. pl.) ja dipl.ins. Matti Soiniemelle insinöörin virasta (27. pl.) 3 100 mk/kk 1.4. lukien siten, että palkkoja saadaan korottaa yleisten tasokorotusten edellyttämällä tavalla sekä dipl.ins. Pertti Heikkilälle insinöörin virasta (Y 29) 3 508 mk/kk 1.10. lukien.

Samalla valtuusto esitti toivomusponnen, että kaupunginhallitus vastaisuudessa esittelisi valtuuston käsiteltäviksi kuuluvat virkapalkkojen taso-, kuoppa- ja vastaavat korotusasiat vuosittain yhtenä kokonaisuutena (20.6. 445 §, 14.11. 705 §).

Valtuusto päätti lakkauttaa kiinteistöviraston maatalousosaston yhden maataloustyönjohtajan viran (17. pl.) 1.6. lukien ja talo-osaston yhden talonmiehen viran (1. pl.) 1.7. lukien (2.5. 315 §, 6.6. 393 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Kiinteistöjen osto. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan kertomusvuoden aikana seuraavat tilat:

— 38. kaup.osan Malmin kylässä sijaitsevat tilat Vilpo 48 RN:o 7^{388}, Vilpo 49 RN:o 7^{292}, Vilpo 50 RN:o 7^{293}, M 6 RN:o 7^{24} ja M 10 RN:o 7^{29} teollisuusneuvos Juho Puttoselta 512 000 mk:n käteishinnasta (21.3. 217 §)

— 39. kaup.osan Tapanilan kylässä sijaitseva tila Takala RN:o 13^{9} fil.maist. Rakel Katajamäeltä 535 000 mk:n käteishinnasta (17.10. 631 §)

— Sipoon kunnan Granön kylässä sijaitseva Svartholmen - niminen tila RN:o 1^{247} Margareta Bergmanilta 1 020 000 mk:n käteishinnasta (7.2. 98 §).

Yleisiin tarkoituksiin merkittyjen alueiden ja huoltoasemakiinteistön ostaminen kaupungille sekä asuntokerrostalotontin myyminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

— tekemään sopimuksen Rakennustoimisto Karme Oy:n kanssa, jonka mukaan yhtiö sitoutuu myymään kaupungille Konalan kylän tiloista Akana RN:o 2^{350} ja Jyvä 2^{352} asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 6911 puisto- ja liikennealueiksi merkityt alueet eli kortt.n n:o 46136 tontin n:o 4 ulkopuolella olevat alueet 10 pennin suuruisesta neliömetrihinnasta asemakaavan tultua vahvistetuksi sekä

— tekemään Linnea Gärkman-Karmen kanssa sopimuksen, jonka mukaan hän sitoutuu myymään kortt:n n:o 46135 huoltoasematontilla n:o 1 olevan huoltoasemarakennuksen kaupungille yhden kuukauden kuluessa, jos kaupunki vaatii tontin lunasta-

tamista yleisiin tarpeisiin, 300 000 mk:n suuruisesta hinnasta vähennettynä 5 %:n suuruisella vuosittaisella poistomäärällä sopimuksen allekirjoittamisesta lukien sekä sitoutuu myös olemaan pidentämättä tontin 26.11.1978 päättyvää vuokrasopimusta sekä
— myymään Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalle tai sen toimesta perustettavan yhtiön lukuun 46. kaup.osan kortt:n n:o 46136 asuntokerrostalotontin n:o 3 sen jälkeen kun kaksi em. sopimusta on allekirjoitettu ja mainittu asemakaavan muutosehdotus vahvistettu, vuokratalojen rakentamista varten 1 260 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta.

Sopimuksessa edellytetään mm., että tontille tulevat talot on rakennettava 31.12.1977 mennessä vesikattovaiheeseen sopimussakon uhalla (18.4. 276 §).

Aloitteen Messuhallin hankkimisesta kaupungille tekivät vt Laurila ja 15 muuta valtuutettua ja esittivät, että hallia käytettäisiin kaupunkilaisten vapaa-ajan toimintaan ja nimenomaan kuntourheilun tarpeisiin.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että valtuusto oli 20.6. 1973 päättänyt vuokrata Osuuskunta Suomen Messuille tontin messukeskuksen rakentamista varten Pasilaan. Vuokraehdoissa edellytetään, että Suomen Messut luopuu vuokraoikeudestaan Messuhallin tonttiin ja myy sillä olevat rakennukset 1.1.1975 lukien kaupungille. Kaupunki lupaa ehdoissa vastata siitä, ettei A- ja B- hallirakennuksia käytetä kaupalliseen messu- eikä näyttelytoimintaan. Kaupunginhallitus päättää aikanaan erikseen hallien vastaisesta käytöstä.

Valtuusto katsoi edellä olevan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 609 §).

Aluevaihdot ym. valtion kanssa. Kaupunginvaltuusto päätti, että valtion kanssa suoritetaan erinäisin ehdoin seuraavat aluevaihdot:
— kaupunki luovuttaa valtiolle
I) 1. kaup.osan korttelin n:o 45 tontin n:o 5 sekä
II) 13. kaup.osassa sijaitsevasta yleisestä alueesta Eduskuntakatu If^{1} n. 2 433 m^{2}:n suuruisen määräalan, yleisestä alueesta Puhemiehenkatu Eq^{1} n. 514 m^{2}:n suuruisen määräalan ja yleisestä alueesta Kansliakatu Ie^{1} n. 514 m^{2}:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 730222/ NA 51 mukaisesti.
— valtio luovuttaa kaupungille
A) Espoon kaupungin Mäkkylän kylän Mäkkylä-nimisestä tilasta RN:o 1^{198} n. 40 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18195/NA 51 mukaisesti
B) kohdassa A mainitusta tilasta n. 0.24 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18192/NA 51 mukaisesti
C) Etelä-Kaarelan kylän Malmgård-nimisestä tilasta RN:o 4^{9} n. 4.4 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18196/NA 51 mukaisesti.
D) Vähä-Huopalahden kylän Tunnelialue-nimisestä tilasta RN:o 4^{9} n. 0.45 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18184/NA 51 mukaisesti
E) Tapanilan kylän Till statsjärnvägarnas sandtägt-nimisestä pakkolunastetusta alueesta RN:o 3^{1} n. 1.7 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18138/NA 51 mukaisesti
F) Viikin Latokartanon kylän Wiks-nimisestä tilasta RN:o 1^{26} n. 6 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18182/ NA 51 mukaisesti.
G) Oulunkylän kylän Oulunkylän poliisiasema -nimisen tilan RN:o 4^{192} sekä
H) Nurmijärven kunnan Korven kylän Nummela ja Kiljavaara -nimisestä tilasta RN:o 2 n. 26.8 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18403/NA 51 mukaisesti (2.5. 316 §).

— kaupunki luovuttaa kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18051/NA 51 mukaisesti valtiolle 17. kaup.osassa sijaitsevan Vähä-Huopalahden kylän Ilmalan vesisäiliö -nimisestä tilasta RN:o 1^{18} ja Pasila-Böhle -nimisestä tilasta RN:o 4^{6}
a)kaksi, yht. n. 1.34 ha:n suuruista määräalaa, jotka asemakaavaehdotuksessa n:o 6777 on merkitty kuuluviksi korttelin n:o 17053 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 1
b) kaksi, yht. n. 0.56 ha:n suuruista määräalaa, jotka asemakaavaehdotuksessa n:o 6777 on merkitty kuuluviksi korttelin n:o 17051 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 1

— valtio luovuttaa kaupunkimittausosaston laatimien karttapiirrosten n:o 18051/NA 51 ja 18052/NA 51 mukaisesti kaupungille Vähä-Huopalahden kylän
a) Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1^{19} n. 0.20 ha:n suuruisen määräalan, joka asemakaavaehdotuksessa n:o 6777 on merkitty kuuluvaksi korttelin n:o 17052 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 1
b) Valtion rautatiealue Pasilan asema-alueen laajentamista varten -nimisestä tilasta RN:o 1^{17} n. 1.6 ha:n suuruisen määräalan sekä
c) Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1^{19} ja Rautatiealue-nimisestä tilasta RN:o 1^{20} yht. n. 3.1 ha:n suuruisen määräalan.

Vaihdossa ei suoriteta välirahaa.

Samassa yhteydessä esittämässään toivomusponnessa valtuusto edellytti, että luovutaan sellaisista tierakennus- ja muista suunnitelmista, jotka tuhoaisivat keskuspuiston arvoa virkistysalueena, lopetetaan keskuspuis-

ton läpi kulkevien tiesuunnitelmien valmistelu ja etsitään vaihtoehtoisia ratkaisuja liikennekysymysten ratkaisemiseksi. Samoin valtuusto edellytti, että Pasilan ja sen ympäristöalueiden sekä keskuspuiston tulevassakin suunnittelussa ja kaavoituksessa pysyttäydytään valtuuston jo aikaisemmin omaksumassa kielteisessä kannassa moottoritiehankkeiden suhteen (7.2. 91 §).

– kaupunki luovuttaa valtiolle 17. kaup.osan korttelin n:o 17016 hallinto- ja virastorakennusten tonttiin n:o 1 kuuluvan, n. 10 780 m^2:n suuruisen määräalan Kumpulan kylän Kumpula–Gumtäckt -nimisestä tilasta RN:o 2 tonttijakokartan n:o 3550 mukaisesti.

– Valtio luovuttaa kaupungille n. 11.98 ha:n suuruisen, valtuuston 17.5.1972 hyväksymään asemakaava-alueeseen sisältyvän määräalan Etelä-Kaarelan kylän Malmgård-nimisestä tilasta RN:o 4^9 kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18270/NA 51 mukaisesti sekä n. 2.85 ha:n suuruisen määräalan Kumpulan kylän pakkolunastetuista maarekisteriyksiköistä Sörnäisten sivurata-alue RN:o 2^2, Valtion rautateiden alue RN:o 2^7, Valtion rautateiden alue RN:o 2^8 ja Statsjärnvägarnas område RN:o 2^{10} kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 18245/NA 51 mukaisesti.

Vaihtosopimuksessa edellytetään mm.,

– että kaupungilla on oikeus pitää vesitunnelin luovuttamansa alueen alla korvauksetta

– että valtiolle on pidätetty Kannelmäen kortt:t n:o 8, 9, 23-25, 33 ja 37, osia kortt:sta n:o 27, 34 ja 46 sekä Pohjois-Haagan kortt:t n:o 3 ja 5 ja osia kortt:sta n:o 1, 4 ja 6

– että kaupunki rakentaa Itä-Pasilan alueelle yhteisen väestönsuojan, jonka rakennuskustannuksista valtio maksaa kortt:n n:o 17016 osuutena 1 550 000 mk

– että kaupunki huolehtii valtion asuntolainan hakemisesta vähintään puolelle niille asuntoalueille rakennettavista asuinrakennuksista, jotka alueet valtio v. 1972 allekirjoitetun esisopimuksen tarkoittamassa vaihdossa luovuttaa kaupungille;

– että kaupunki huolehtii Itä-Pasilan alueella sijaitsevan asemarakennuksen ja Valtionrautateiden asuinrakennuksen jättämisestä käyttökelpoisina paikoilleen sekä valtio huolehtii uuden asemarakennuksen valmistuttua vanhan purkamisesta (4.4. 252 §, v:n 1972 kert. s. 55).

Valtioneuvoston ja kaupungin kesken 1972 allekirjoitetun esisopimuksen perusteella tehtävässä maanvaihtosopimuksessa on tarkoitus jättää erikseen sovittaviksi Itä-Pasilan rakentamiseen liittyvät asiat. Pasilan projektiryhmä oli neuvoteltuaan rakennushallituksen edustajan kanssa laatinut ehdotuksen sopimuksesta, joka koski valtion virastotalon rakentamista Itä-Pasilan kortteliin n:o 17016. Valtuusto päätti hyväksyä ko. ehdotuksen perusteella tehtävän sopimuksen, jossa mm. edellytetään, että kaupunki rakentaa kortt:n n:o 17016 kunnallistekniikan siten, että rakennukset voidaan ottaa käyttöön v:n 1974 loppuun mennessä , sekä katulämmityksen Topparoikankujalle ja julkisen liikenteen ramppeihin (21.3. 208 §, v:n 1972 kert. s. 54).

Aluevaihdot. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan suorittamaan seuraavat aluevaihdot erinäisin ehdoin:

1) Kiinteistö Oy Hakaniemenkatu 4:n kanssa siten,

– että kaupunki luovuttaa yhtiölle 11. kaup.osan kortt:n n:o 296^b huoltoasematontista n:o 2 ja Hakaniemenranta-nimisestä katualueesta yht. n. 720 m^2:n suuruisen alueen, joka asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 694 on merkitty kuuluvaksi kortt:n n:o 206 hallinto- ja virastotalotonttiin n:o 1

– että yhtiö luovuttaa saman kaup.osan kortt:n n:o 269^b teollisuustontista n:o 1 n. 1 270 m^2:n alueen, joka ko. asemakaavan muutosehdotuksessa on merkitty katualueeksi. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 800 000 mk.

Myöhemmin valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään edellä mainitun aluevaihtosopimuksen Kiinteistö Oy Hakaniemenkatu 4:n sijasta Kommanditti-yhtiö Palkki Oy & Co:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön kanssa (18.4. 274 §, 6.6. 498 §).

2) Kalle ja Eila Toivaisen kanssa siten,

– että Toivaiset luovuttavat rasituksista vapaana 38. kaup.osan kortt:n n:o 38143 tontin n:o 3 ja

– kaupunki luovuttaa 28. kaup.osan kortt:n n:o 28093 tonttia n:o 4 vastaavan, n. 1 000 m^2:n suuruisen määräalan Oulunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Litt A^a RN:o 5^1 tonttijakokartan n:o 1423 mukaisesti

Toivaiset suorittavat välirahaa 5 600 mk (2.5. 317 §).

3) Lauri ja Irja Karhun kanssa siten,

– että Karhut luovuttavat 41. kaup.osassa Tapanilan kylässä sijaitsevat tilat K 374 RN:o 7^{132} ja K 375 RN:o 7^{133} ja

– kaupunki luovuttaa Karhuille saman kaup.osan kortt:n n:o 41137 tontin n:o 3.

Kaupunki maksaa välirahaa 20 000 mk (10.1. 22 §).

4) Ellen ja Veikko Lahtisen kanssa siten,

– että Lahtiset luovuttavat 38. kaup.osan Malmin kylässä sijaitsevan tilan M 45 RN:o 7^{109} ja

– kaupunki luovuttaa 41. kaup.osan kortt:n n:o 41137 tonttia n:o 2 vastaavan, n. 780 m^2:n suuruisen määräalan Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Sandtägt I RN:o 1^{288} tonttijakokartan n:o 3437 mukaisesti. Kaupunki suorittaa vaihdosta välirahaa 40 000 mk (16.5. 347 §).

5) Selma Paavilaisen kanssa siten,

– että Paavilainen luovuttaa 38. kaup.osan Malmin kylässä sijaitsevan tilan Liisankoti RN:o 7^{367} ja

– kaupunki luovuttaa 41. kaup.osan kortt:n n:o

41100 tonttia n:o 7 vastaavan, n. 500 m^2:n suuruisen määräalan Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Fattiggården RN:o 7^{620}. Kaupunki suorittaa välirahaa 107 000 mk (16.5. 348 §).

6) Rak.mest. Erik Blomfeltin kanssa siten,

– että Blomfelt luovuttaa 49. kaup.osan Laajasalon kylässä sijaitsevan tilan Sandkulla RN:o 1^{709} ja

– kaupunki luovuttaa n. 1 525 m^2:n suuruisen määräalan samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Degerögård RN:o 1^{1009}. Kaupunki suorittaa välirahaa 80 000 mk (5.9. 509 §).

7) Asunto Oy Uppbyn kanssa siten,

– että yhtiö luovuttaa 49. kaup.osan kortt:n n:o 49028 tontista n:o 1 asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 7009 puistoksi merkityn, n. 2 500 m^2:n suuruisen alueen ja

– kaupunki luovuttaa yhtiölle 1 665 m^2:n suuruisen määräalan Laajasalon kylässä sijaitsevasta tilasta Uppby RN:o 2^{427}, 110 m^2:n suuruisen määräalan tilasta Degerögård RN:o 1^{1009} sekä 227.7 m^2:n suuruisen alueen 49. kaup.osan yleisestä alueesta 49 K, jotka kaikki alueet on merkitty asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 7009 kuuluviksi kortt:n n:o 49028 tonttiin n:o 2 (14.11. 685 §).

8) Valmet Oy:n kanssa siten,

– että kaupunki luovuttaa yhtiölle 54. kaup.osan kortt:n n:o 54150 telakkatonttiin n:o 1 kuuluvat, Vuosaaren kylässä sijaitsevat tilat Länsirinne RN:o 1^{134}, Metsänreuna RN:o 1^{135} ja Vaahtera RN:o 1^{146} sekä n. 3 421 m^2:n suuruisen määräalan tilasta Stenkulla RN:o 1^{132}, n. 1 515 m^2:n suuruisen määräalan tilasta Tammela RN:o 1^{137}, n. 62 840 m^2:n suuruisen määräalan tilasta Niinisaari II RN:o 1^{188} ja n. 440 m^2:n suuruisen määräalan tilasta Niinisaaren Vesi RN:o 4^{95} karttapiirroksen n:o NA 51/730368 mukaisesti ja

– yhtiö luovuttaa asemakaavassa puistoksi merkityn, n. 7 458 m^2:n suuruisen määräalan Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Niinisaari II RN:o 1^{188}. Yhtiö suorittaa välirahana 1 288 000 mk (6.6. 407 §).

9) Toim.joht. Pasi Volasen ja Erottaja-Rakenne Oy-nimisen yhtiön kanssa siten,

– että Volanen ja yhtiö luovuttavat Vuosaaren kylässä sijaitsevat tilat Ormudden RN:o 1^{177} ja Luotoperä RN:o 1^{147} ja

– kaupunki luovuttaa Volaselle ja yhtiölle perustettavan kiinteistöosakeyhtiön lukuun 46. kaup.osan kortt:n n:o 46033 teollisuustontin n:o 8.

Tontin saajat suorittavat kaupungille välirahana 1 250 000 mk sekä sitoutuvat mm. rakentamaan Pitäjänmäen tontille väh. 10 000 m^2:n suuruisen pienteollisuustalon (5.9. 508 §).

10) Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa valtuuston 21.4.1971 hyväksymän esisopimuksen mukainen aluevaihto siten,

– että seurakunnat luovuttavat Suutarilan kylässä sijaitsevan tilan Lesti RN:o 1^{106} ja

– kaupunki luovuttaa 40. kaup.osan kortt:n n:o 40005 tontin n:o 8.

Myöhemmin valtuusto päätti, oikaisten v. 1971 tekemäänsä esisopimusta koskevan päätöksen kohtaa 1 B, oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan seurakunnille muun ohessa yht. n. 4 750 m^2:n suuruisen määräalan 38. kaup.osan kortt:n n:o 38016 tontista n:o 1 ja Malmin kyässä sijaitsevasta tilasta Brusas RN:o 6^{93} karttapiirroksen n:o 16180/Na 51 mukaisesti (24.1. 56 §, 17.10. 632 §).

11) Edelleen seurakuntien kanssa siten, että

– kaupunki luovuttaa:

a) 45. kaup.osan kortt:n n:o 45016 yleisen rakennuksen tontin n:o 10,

b) 29. kaup.osan kortt:n n:o 29025 asuntotonttiin n:o 7 kuuluvan n. 70 m^2:n suuruisen alueen Haagan kylästä Hemmet-nimisestä tilasta RN:o 2^{63} tonttijakokartan n:o 980 mukaisesti sekä

c) 29. kaup.osan kortt:n n:o 29025 asuntotonttiin n:o 8 kuuluvan, n. 1 317 m^2:n suuruisen alueen Haagan kylän tiloista Hemmet RN:o 2^{63} ja Backas RN:o 2^{805} em. tonttijakokartan mukaisesti ja

– seurakunnat luovuttavat:

a) 45. kaup.osan kortt:n n:o 45018 yleisen rakennuksen tontin n:o 1 sekä

b) Tapanilan kylässä sijaitsevat tilat Granhagen RN:o 8^{5} ja 8^{7}.

Seurakunnat suorittavat välirahana 55 000 mk (7.3. 175 §, v:n 1971 kert. s. 58).

12) Polar-rakennusosakeyhtiön ja Suomen Siemens Oy:n kanssa siten,

– että yhtiöt luovuttavat n. 190 m^2:n ja 1 070 m^2:n suuruiset määräalat Espoon kaupungin Iso-Huopalahden kylässä sijaitsevasta tilasta Bergans RN:o 1^{547} ja

– kaupunki luovuttaa yhtiöille perustettavien yhtiöiden lukuun n. 380 m^2:n, 310 m^2:n ja 1 240 m^2:n suuruiset määräalat samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Alberga RN:o 2^{1190} kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 18114/NA 51 mukaisesti.

Yhtiöt suorittavat välirahana 23 400 mk (3.10. 574 §).

Tonttien myynti. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan erinäisin ehdoin myymään seuraavat tontit, tilat tai alueet:

– Katolinen kirkko Suomessa -nimiselle uskonnolliselle yhdyskunnalle Vähä-Meilahden kylässä sijaitsevasta tilasta Vähä-Meilahti - Lill Mejlans RN:o 1^{2} se 377.6 m^2:n suuruinen alue, joka yhdessä Meilahden kortt:n n:o 618 tontin n:o 14 kanssa muodostaa 1965 vahvistetun asemakaavan muutoksen mukaisen tontin n:o 1, 109 200 mk:n kauppahinnasta (2.5. 318 §);

– Helsingin Puhelinyhdistykselle Kumpulan kylän Kumpula-Gumtäckt -nimiseen tilaan RN:o 2 kuuluva

1 765.4 m^2:n suuruinen osa Itä-Pasilan kortt:n n:o 17009 tontista n:o 2 kunnallisteknillisten laitosten ja rakennusten rakentamista varten 744 000 mk:n kauppahinnasta (4.4. 253 §);
– Arvo Westerlund Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun tilasta T 40 RN:o 1^{119} Tullisaaren yksinäistaloa n. 311 m^2:n suuruinen määräala sekä tilasta Turholm RN:o 1^{137} samaa yksinäistaloa n. 94 m^2:n suuruinen määräala, jotka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluvat kortt:n 49076 tonttiin n:o 8, 48 000 mk:n käteishinnasta (2.5. 319 §);
– rak.mest. Aaro Stykille Asunto-Oy Ojala -nimisen perustettavan yhtiön lukuun tilasta Bredvik RN:o 1^{259} Espoon kaupungin Laajalahden yksinäistaloa n. 763 m^2:n suuruinen määräala, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Laajalahden kaup.osan kortt:n n:o 17031 tonttiin n:o 3, 39 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (18.4. 285 §);
– rak.mest. Olavi Koskiselle tilasta Bredvik RN:o 1^{259} Espoon kaupungin Laajalahden yksinäistaloa n. 734 m^2:n suuruinen määräala, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Laajalahden kaup.osan kortt:n n:o 17031 tonttiin n:o 5, 38 000 mk:n käteishinnasta (5.9. 510 §);
– rva Gerda Sundellille Kirkkonummen kunnan Kalljärven kylässä sijaitseva tila Koivuranta RN:o 1^{98} 10 000 mk:n käteishinnasta (5.9. 511 §);
– arkkit. Else Aropaltiolle Inkoon kunnan Elgsjön kylässä sijaitsevasta tilasta Klockars RN:o 3^{33} n. 0.24 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 51/730360 mukaisesti 5 000 mk:n käteishinnasta (6.6. 410 §).

Muuttaen 1972 tekemäänsä, Mellunkylässä sijaitsevien eräiden tontinosien myymistä koskevaa päätöstä, valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan päätöksessä mainitut myynnit alentaen tontinosien kaupoissa suoritettaviksi tulevia kauppahintoja yht. 48 400 mk:lla siten, että päätöksen A kohdassa mainittua kauppahintaa alennetaan 476 800 mk:sta 430 300 mk:aan ja B kohdassa mainittua 19 400 mk:sta 17 500 mk:aan sekä että kaupat muutoin suoritetaan sanotussa päätöksessä mainituilla ehdoilla (6.6. 409 §).

Aluerakentamissopimus ja tonttien myyminen. Valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Polar-rakennusosakeyhtiön ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n kanssa aluerakentamissopimuksen, joka koskee Suutarilan kylässä sijaitsevan Bollbacka-nimisen tilan RN:o 3^1 alueen (n. 34 ha) kaavoittamista ja rakentamista. Koska sopimuksen edellyttämä tonttien luovuttaminen aluevaihdon muodossa ei siinä vaiheessa ollut mahdollista valtion vielä omistaessa Bollbackan tilan, päätti valtuusto oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Kiinteistö-Oy Käsityöläisentie 4-10:lle valtuuston 20.6. hyväksymän asemakaavan mukaisen 40. kaup.osan kortt:n n:o 40106 suunnitellun tontin n:o 3 mm. sillä ehdolla, että kauppahinta, joka on 868 343 mk, maksetaan siten, että aluerakennussopimuksen tehneet yhtiöt luovuttavat myöhemmin kaupungille ilman eri korvausta em. Bollbackan tilasta asuntoalueen, jonka rakennusoikeus on 6 550 kerrosneliömetriä.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen po. sopimukseksi, valtuusto samalla hyväksyi toivomusponnet, joissa se edellytti,
– että Puistolan asemanseudun kerrostaloalueella varataan asukkaiden käyttöön riittävä määrä lasten päivähoito- ja leikkitiloja sekä MaTaPuPu-alueella tapahtuvan saneerauksen yhteydessä asunnottomiksi jääville vähävaraisille varataan ensisijainen mahdollisuus siirtyä valtion asuntolainoittamiin taloihin;
– että vastedes aluerakennussopimuksiin sisällytetään pykälä, jossa sopijapuolten ohella turvataan asianomaisen alueen ympäristön asukkaiden mahdollisuudet osallistua yhteistyön edellyttämien tehtävien valmisteluun, toimenpiteiden valvontaan ja tiedotustoiminnan järjestämiseen;
– että kaupunginhallitus välittömästi ryhtyy selvittämään autopaikoituksesta johtuvien kustannusten jakoa erityisesti aluerakentamishankkeiden yhteydessä tavoitteena, että autopaikkojen rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset sälytetään niiden kannettaviksi, jotka näitä paikkoja käyttävät;
– että kaupunginhallitus ryhtyy selvittämään, miten autopaikkojen rahoitus olisi järjestettävä niillä tonteilla ja alueilla, joille asuntohallitus ei poikkeuksellisista syistä hyväksy autopaikkakustannuksia hyväksymiinsä rakennuskustannuksiin (7.2. 97 §, 14.11. 687 §).
Valtuusto päätti hyväksyä Salpa Oy:n ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n kanssa Pukinmäen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 6910 (kortt:t n:o 37023 ja 37024 toteuttamista varten tehtävän sopimuksen maa-alueiden luovuttamisesta, kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta, palvelutilojen rakentamisesta ynnä alueellisen väri- ja materiaalisuunnitelman sekä istutus- ja pihasuunnitelman laatimisesta (2.5. 313 §, 20.6. 450 §).

Maa-alueiden luovuttaminen ja sopimusten siirto Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle. Pääkaupunkiseuden Vesi Oy - Huvudstadsregionens Vatten Ab:n perustamissopimuksen edellyttämällä tavalla valtuusto päätti siirtää yhtiön omistukseen ja hallintaan niitä Tuusulan, Nurmijärven, Hyvinkään, Hausjärven, Lammin, Koski Hl:n, Hollolan ja Asikkalan kunnissa sijaitsevia maa-alueita, joita kaupunki oli ostanut Päijännetunnelin vedenottamoja ja kuiluja varten.

Lisäksi yhtiölle siirrettiin eräisiin Tuusulan ja Hyvinkään tiloihin kohdistuvat, vuokrattuja maa-alueita, teitä yms. koskevat sopimukset ja sitoumukset (3.10.

575 §).

Muutospiirustusten hyväksyminen. Valtuusto päätti hyväksyä arkkit. Aino ja Pekka Laurilan laatimat Sokeainkoulun Ensi linja 9 ssä sijaitsevan päärakennuksen 13.8. päivätyt muutospiirustukset (14.11. 711 §).

Tonttien varaamisesta vanhusten asuntola-hoitokotitarpeisiin tekivät vt Ehrnrooth ym. aloitteen, jossa kiinnittivät huomiota siihen, että kiinteistölautakunta oli hylännyt huoltolautakunnan anomuksen 14. kaup. osan kortt:n 478 tontin n:o 4 (Töölönkadun ja Ruusulankadun varrella) varaamisesta vanhusten asuintaloa varten. Aloitteentekijät katsoivat, että vanhusystävällisen suunnittelu- ja sosiaalipolitiikan edellyttämien tarpeiden mukaisessa määrässä olisi tontteja varattava eläkeläisille myös kaupungin keskiosista, joissa vanhempi väki on useimmissa tapauksissa koko elinaikansa asunut. Huoltolautakunta, huoltolaitosten suunnittelutoimikunta sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistölautakunta pitivät vanhusten asuintalojen rakentamista myös kantakaupungin alueelle tarkoituksenmukaisena, joskin vm. lautakunta piti tarpeettomana purkaa ko. tontille vastikään rakennettuja huoltoasemarakennuksia ja ehdotti tonttien varaamista muualta Töölöstä.

Kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä 9.4. varata 14. kaup.osan kortt:n n:o 478 tontin n:o 33 (Töölönkatu 33, Ruusulankatu 6) toistaiseksi huoltolautakunnalle vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen rakentamista varten.

Valtuusto katsoi em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta sekä edellytti toivomusponnessaan, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen rakentamiseksi myös Kallion - Vallilan ja Sörnäisten kaupunginosissa asuvia vanhuksia varten (16.5. 366 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra-ja muuta nautintaoikeutta koskevat asiat

Tonttien ym. vuokraaminen eri tarkoituksiin. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Osuuskunta Suomen Messuille 17. kaup.osan kortt:n n:o 17040 tontin n:o 1 messukeskuksen rakentamista varten 31.12.2025 saakka. Sopimusehdoissa edellytetään mm., että Suomen Messut myy kaupungille 14. kaup.osan kortt:n n:o 524 tontilla n:o 1 olevat A- ja B-hallirakennukset 12 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta ja että hallirakennukset siirtyvät kaupungin omistukseen 1.1.1975. Kaupunki vastaa siitä, ettei mainittuja halleja käytetä kaupalliseen messu- eikä näyttelytoimintaan (20.6. 443 §).

Tekniikan museon säätiö - Stiftelsen för tekniska museet -nimiselle säätiölle vuokrattiin 31.12.1994 saakka seuraavat vesilaitoksen entiset rakennukset:
– Hämeentien ja Vanhankaupunginkosken välisellä, n. 4 400 m^2:nsuuruisella alueella olevat höyryvoima-asemarakennus ja myllyrakennus
– Kuninkaankartanonsaarella sijaitsevat suodatin- ja korkeapainepumppurakennus (lukuun ottamatta sähkölaitoksen muuntamoa ja vesilaitoksen välipumppuasemaa), suodatinrakennus, puhdasvesisäiliö, tasauskaivorakennus, vedenottamorakennus, varastorakennus, väestönsuoja ja maakellari (24.1. 57 §).

Edelleen valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan erilaisin ehdoin seuraavat tontit ja alueet:
– Matkaravinto Oy:n, Suomen Auto Oy:n ja Polarrakennusosakeyhtiön toimesta perustettavalle kiinteistöyhtiölle 10. kaup.osan kortt:n n:o 283 tontti n:o 6 31.12.2020 saakka (16.5. 349 §);
– Oy Volvo-auto Ab:lle 20. kaup.osan kortt:n n:o 20240 tontit n:o 3 ja 4 ajaksi 1.10.1973–30.4.2002 (3.10. 600 §);
– Kiinteistö Oy Karjalaisten Heimotalolle 25. kaup. osan kortt:n n:o 828 yleisen rakennuksen tontti n:o 1 ajaksi 1.3.1973–31.12.2030 (10.1. 23 §);
– Oy Kuljetusristikko Ab:lle liikerakennuksen rakentamista varten valtuuston v. 1971 hyväksymän asemakaavan muutoksen mukaista Pohjois-Haagan kortt:n n:o 29104 tonttia n:o 6 vastaava alue 31.12.2025 saakka (2.5. 320 §);
– Hoitopedagogisen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys r.y:lle 29. kaup.osan kortt:n n:o 29115 tontti n:o 1 kehitysvammaisten päivähuoltolaa ja koulua varten 31.12.2005 saakka (5.9. 513 §)
– asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Asunto-Oy Kannelmäen Pientalot-nimiselle yhtiölle 33. kaup.osan kortt:n n:o 33148 tontti n:o 1 31.12. 2035 saakka (5.9. 514 §)
– asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Kiinteistö-Oy Liusketie 9:lle 38. kaup.osan kortt:n 38242 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (12.12. 781 §)
– asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Asunto-Oy Kiertotähdentie 4:lle 40. kaup.osan kortt:n 40010 tontin n:o 1, 2 ja 3 31.12.2035 saakka (12.12. 783 §)
– Asunto Oy Maamiehentie 2:lle 41. kaup.osan kortt:n n:o 41119 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (3.10. 596 §)
– Itä-Helsingin Uimahallisäätiölle 43. kaup.osan kortt:n n:o 43227 tontti n:o 1 uima- ja keilahallirakennusta varten 31.12.2025 saakka (12.12. 782 §)
– Valtakunnalliselle vuokratalo-osuuskunnalle 47. kaup.osan kortt:n n:o 47034 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (5.9. 515 §)
– Valmet Oy:n Eläkesäätiön Asunnot Oy:lle 54. kaup.osan kortt:n n:o 54033 tontti n:o 3 työsuhde-

vuokra-asuntojen rakentamista varten 31.12.2035 saakka (10.1. 24 §).

Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Kivikon teollisuusalueen tontit eli 38. kaup.osan teollisuuskortt:t n:o 38174 - 38179 ja 38171 tontin n:o 1 lautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12. 2004 saakka sekä hyväksyi ko. tonteille vuokrasopimusehdot, joissa mm. edellytetään, että tonteille rakennetaan kolmen vuoden kuluessa vuokrakauden alkamisesta rakennus, jonka tilavuutta kuutiometreinä ilmaiseva luku on yhtä suuri kuin tontin pinta-alaa neliömetreinä ilmaiseva luku. Vuokramies on myöskin velvollinen osallistumaan aluetta palvelevien pysäköintialueiden toisen vaiheen rakennus- ja hoitokustannuksiin paikoitustarvetta vastaavassa suhteessa.

Samassa yhteydessä valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

jotta valtuustolla olisi riittävät tiedot harjoittaa kaupungin kannalta tarkoituksenmukaista asunto- ja elinkeinopolitiikkaa maa- ja tonttipolitiikkaa hyväksi käyttäen, valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta teettämään selvityksen eri tarkoituksiin luovutettavien kaupungin maa- ja tonttialueiden nykyisistä luovutusperusteista, vuokratasoista ja myyntihinnoista (4.4. 254 §).

Vuokra-ajan jatkaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan Nuorten Puolesta Yhdistysten Keskusliitto r.y:lle 25. kaup.osan kortt:n 861 tontin n:o 19 ajaksi 1.1.1974–31.12.1993 (14.11. 709 §).

Palokaivoa n:o 61 varten joht. Ilmoselta 49. kaup.osasta tilasta Litt.2 Lh RN:o 2^{191} vuokratun, n. 75 m^2:n suuruisen alueen vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 1.11.1973 lukien kymmenen vuoden ajaksi 500 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta (5.9. 512 §).

Vuokrasopimusten muuttaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin muuttamaan Vanhusten ja lasten tuki-säätiön ja kaupungin välistä v. 1972 allekirjoitettua, 30. kaup.osan kortt:n n:o 30032 tonttia n:o 4 koskevaa vuokrasopimusta siten, että tontille tulevat rakennukset saadaan rakentaa ilman valtion asuntolainaa ehdolla, että näistä rakennuksista vuokrataan asuntoja vain vähävaraisille vanhuksille, muiden vuokraehtojen jäädessä ennalleen (19.12. 811 §, v:n 1972 kert.s. 71).

Tapanilan kylän tilaan U. 377 RN:o 6^{288} kuuluvaa n. 2 040 m^2:n suuruista aluetta koskevaa kaupungin ja Oiva Lemmetyn välistä vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että vuokramiehellä on oikeus sopimuksen 1 §:stä poiketen asua muualla ja oikeus 11 §:stä poiketen vuokrata alueella oleva rakennus talvikausiksi ehdoilla, että vuokra-alueesta luovutetaan kaupungin vapaaseen hallintaan kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o NA 52/730144 mukainen n. 920 m^2:n suuruinen alue ja että vuokramiehelle jää oikeus käyttää luovutettavalle vuokra-alueeen osalle jääviä porakaivoa ja likavesikaivoa (14.11. 688 §, v:n 1956 kert. s. 72).

Valtuusto päätti muuttaa v. 1972 tekemäänsä, Laajasalon eteläisen osan liikekeskustontin vuokraamista koskevaa päätöstä siten, että päätöksen 2 kohdassa mainitun ehdon sijasta vuokrasopimukseen otetaan ehto:

Vuokrasta peritään viiden ensimmäisen vuoden ajalta vuokrakauden alusta lukien 26 %, jonka jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä (17.10 633 §, v:n 1972 kert. s. 74)

Valtuusto päätti, muuttaen 21.6.1972 tekemäänsä, mm. eräiden tonttien vuokramista koskevaa päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan, sen vuokratessa Salpa Oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle Kannelmäen kaava-alue 3:n kortt:n n:o 33176 tontin n:o 2, vähentämään tontin myyntiarviohinnasta 189 000 mk korvauksena vuokramiehen suoritettavaksi tulevien kunnallisteknillisten töiden tekemisestä noudattaen muutoin valtuuston po. päätöksessä mainittuja ehtoja (3.10. 595 §).

Helsingin Puhelinyhdistyksen kanssa tehty sopimus puhelinlaitteiden rakentamisesta ja asentamisesta kaupungin hallinnassa oleville alueille, joka oli solmittu 1937 päättyi 30.6.1972. Kaupunginhallitus oli jatkanut sopimuksen voimassaoloaikaa 1.7.1972 alkaen siihen saakka, kunnes uusi sopimus tulisi voimaan, kuitenkin kauintaan 31.12.1972 asti. Valtuusto päättikin oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään yhdistyksen kanssa uuden sopimuksen, joka tulisi voimaan 1.7. 1973 ja on voimassa 15 vuoden ajan. Samalla valtuusto päätti ilmoittaa Helsingin puhelinyhdistykselle edellyttävänsä, että yhdistys solmii kaupungin kanssa kaupungin omaa tietoliikenneverkkoa koskevan sopimuksen, jossa otetaan huomioon sähkölaitoksen ja kaupungin muiden virastojen ja laitosten viestiliikenteen erikoistarpeet (7.3. 176 §).

Kioskien vuokraaminen ym. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan poikkeamaan valtuuston 1935 vahvistamista kioski -ym. kauppaa koskevista määräyksistä ja vuokraamaan Rautatientorin Mikonkadun puoleisessa osassa sijaitsevan entisen virvoitusjuomakioskin terveydenhoitoasetuksen 55 §:n mukaiseksi elintarvikekioskiksi kauintaan viiden vuoden ajaksi sekä päättämään kioskin aukioloajoista (7.2. 99 §).

Valtuusto päätti, että Hämeentien ja Intiankadun risteykseen rakennettavan kioskirakennuksen myyntikioskeissa saadaan harjoittaa vuoden ympäri

– virvoke- ja lehtikioskissa kioski- ja siihen verrattavassa kaupasta sekä automaattikaupasta 1969 annetun asetuksen 6 §:n 1 mom:ssa tarkoitettua myyntiä ja muuta toimintaa klo 7–24, vapunpäivän ja juhannuspäivän vastaisina öinä kuitenkin aikarajoituksetta sekä
– makkarakioskissa 1976 annetun terveydenhoitoasetuksen 55 §:ssä tarkoitettua myyntiä klo 7–3 sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä kauintaan klo 5:een.

Kiinteistölautakunnalla on oikeus antaa mainittujen asetusten puitteissa tarkemmat määräykset kioskeissa myytävistä tavaroista.

Valtuusto oikeutti samalla lautakunnan antamaan ko. myyntikioskit vuokralle kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi (6.6. 411 §).

Riittävän lähimyymäläverkoston turvaamisesta asunto-alueille tekivät vt Airola ym. aloitteen. Erilliset poikkeusluvat jo rakennetuille kaupunkialueille ja uusien asuntoalueiden rakentamissopimukset ovat voimakkaasti edistäneet yksityisauton käyttöön perustuvien tavaratalojen ja suurmyymälöiden syntymistä ja kova kilpailu on saanut monen pienmyymälän lopettamaan toimintansa. Aloitteen tekijät korostivat, että tästä kärsivät eniten eläkeläiset, invalidit ja sairaat sekä ehdottivat, että ryhdyttäisiin kiireellisesti selvittämään ne toimenpiteet, joilla paremmin voidaan turvata lähimyymäläverkosto nykyisillä ja tulevilla asuntoalueilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti lausunnossaan, että kaavoituksessa oli viime aikoina varattu mahdollisuus palvelusten sijoittumiseen asuntoalueille. Lautakunta oli kehottanut kaupunkisuunnitteluvirastoa rakennettujen asuntoalueiden uudelleen järjestelyjen yhteydessä ja tarvittaessa muulloinkin tutkimaan mahdollisuuksia asemakaavojen muutosten laatimiseksi siten, että asuinrakennusten ensimmäisiin maanpäälliseen kerrokseen tai maanpäälliseen kellarikerrokseen sallittaisiin sijoittaa pienliike- ja palvelutiloja.

Kiinteistölautakunta totesi, että kysymys on lähinnä kaavoitukellinen, mutta että esim. lisäkerrosalan halvemmalla hinnoittelulla voidaan asiaa edistää.

Valtuusto katsoi em. lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 608 §).

Katajanokka - Kruunuhaka - Kaartinkaupunki -alueen julkisten palvelutilojen lisääminen. Vt. Hakalehto ym. esittivät aloitteessaan, että hankittaisiin selvitys siitä miten kaupunginhallitus aikoo huolehtia mainitun alueen nuorten, vanhusten ja muun väestön harrastus- ja vapaa-ajanviettotilojen järjestämisestä sekä lasten päivähoitopaikkojen luomisesta ko. alueelle sekä myöskin selvitys siitä, aikooko kaupunginhallitus hankkia Katajanokan makasiinit kaupungin omistukseen rakentaakseen niihin em. julkisia palvelutiloja.

Kiinteistölautakunta totesi Oy Stockmann Ab:n esittäneen kaupungille ko. makasiinitontteja koskevan myynti- tai vaihtotarjouksen. Katajanokka-Seura ym. ovat kuitenkin esittäneet, että makasiinit määrättäisiin suojeltaviksi kulttuurihistoriallisina rakennuksina. Lautakunnan mielestä rakennusten mahdollisen kaupungin omistukseen hankkimisen harkitsemiseen on edellytykset vasta sen jälkeen, kun rakennusten suojelukysymys on valtioneuvostossa ratkaistu.

Kaupunginhallitus totesi, että Kaartinkaupungin asuntokorttelit liittyvät lähinnä Ullanlinnaan, jonka lähipalvelutilat ratkaistaan omana kysymyksenään. Kruunuhaka ja Katajanokka kuuluvat pääasiallisesti Vyöhykesuunnitelma-71:n mukaiseen alueeseen, jota on tarkoitus kehittää asuntoalueena. Katajanokan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen pitäisi valmistua v:n 1975 alkuun mennessä. Tarkoituksena on muodostaa vankila-alue eräänlaiseksi keskuspuistoksi ja käyttää joitakin vankilan entisiä rakennuksia ja Valmet Oy:n alueella sijaitsevia rakennuksia palvelutiloina. Lasten päivähoitopaikkojen sijoitus ratkaistaan asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.6. 426 §, 12.12. 795 §).

Alkoholimainonnan kieltäminen kaupungin omistamissa ja vuokraamissa mainosvälineissä. Vt Airola ym. esittivät aloitteessaan, että kaupungin tulisi lakkauttaa alkoholipitoisten nautintoaineiden mainonta sekä liikennevälineissä että vuokraamissaan mainostiloissa.

Kiinteistölautakunta katsoi, ottaen huomioon alkoholijuomien mainonnan lainsäädännöllisen järjestelyn, sosiaali- ja terveysministeriön asettaman, alkoholimainontaan liittyviä kysymyksiä käsittelevän toimikunnan ja Alkon hallintoneuvoston antamat tiukennetut asiaa koskevat ohjeet, ettei kaupungin ollut tarkoituksenmukaista ainakaan siinä vaiheessa asettaa kuntakohtaisia rajoituksia po. mainonnalle kaupungin omistamissa ja vuokralle antamissa mainostiloissa. Liikennelautakunta yhtyi edelliseen kantaan. Molemmat lautakunnat totesivat, että mikäli mainostajien kanssa tehtyihin sopimuksiin yritettäisiin saada alkoholimainontaa rajoittavia muutoksia, olisi niiden tuottama taloudellinen vahinko korvattava toiselle sopijapuolelle.

Valtuusto päätti katsoa lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja päätti samalla, ettei kaupungin hallinnossa olevia mainostiloja asianomaisia sopimuksia uudistettaessa enää luovuteta al-

koholimainontaa varten (14.11. 697 §).

Kiinteistölautakunnan hoidossa oleva maa- ja metsätalous

Puiden rauhoittamista koskevissa lausunnoissaan Uudenmaan lääninhallitukselle kaupunginhallitus päätti puoltaa tilalla T 22^{c} K 6 RN:o 1^{742} Kulosaaren yksinäistaloa sijaitsevien kahden koivun määräämistä luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetuksi luonnonmuistomerkiksi sekä esitti, että Laajasalon kylässä, Katajistonimisellä tilalla RN:o 1^{134} sijaitseva kookas, rauhoitettavaksi ehdotettu mänty on katsottava asemakaavallisilla toimenpiteillä riittävästi suojatuksi, joten sen julistaminen luonnon suojelulain nojalla rauhoitetuksi ei ole tarpeen eikä suotavaakaan sekä, ettei kaupungilla ole syytä ottaa velvoitteita puun hoitoon nähden. Samalla hyväksymässään toivomusponnessa valtuusto edellytti, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin ko. männyn suojaamiseksi asemakaavamääräyksin entistä tehokkaammalla tavalla, kuitenkin niin, ettei männyn hoitamisesta sen sijaitessa yksityisen omistamalla maalla aiheudu kuluja kaupungille (6.6. 394 §, 16.5. 343 §).

Maanmittaustoimitukset

Eräiden taksojen uusiminen. Valtuusto päätti hyväksyä uuden tontinmittaustaksan sekä taksan, jonka mukaan Helsingin kaupungille kannetaan maksu kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston suorittamista tehtävistä (5.9. 507 §, 17.10. 630 §, kunn.as.kok. s. 280, s. 277, v:n 1966 kert. s. 66).

Asuntorakennustoiminta

Asuntotuotanto-ohjelma v:ksi 1974—1978. Valtuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin v:ksi 1974—1978 laaditun asuntotuotanto-ohjelman rakentamisohjelmatoimikunnan 12.11. päivätyn mietinnön mukaisena ja kehotti kaupunginhallitusta varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiinsa tarvittavat määrärahat ohjelman toteuttamisesta johtuvista, kaupungin suoritettaviksi tulevista tehtävistä aiheutuvia kustannuksia varten (12.12. 777 §, khn mtö n:o 22).

Aloitteen tiiviisti rakennetun pientaloalueen aikaansaamisesta Helsinkiin tekivät vt Pettinen ja 20 muuta valtuutettua. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, ettei asuntokanta vastaa väestön toiveita, koska valtaosa asunnontarvitsijoista pitää toiveasuntonaan pienasuntoa. On kuitenkin otettava huomioon pääkaupungin asema metropolialueella, jossa on tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa tiiviimpää asutusta. Yleiskaavaehdotuksessa 1970 esitetään, että melkoinen määrä asuntorakentamista esikaupunkialueella toteutettaisiin aluetehokkuudella 0.3, joka vastaa suurin piirtein nykyisen kerrostaloasutuksen aluetehokkuutta. Sama aluetehokkuus voitaisiin ainakin osittain toteuttaa tiiviinä pientalorakentamisena. Lautakunta ilmoitti kehottaneensa kaupunkisuunnitteluvirastoa osayleiskaava- ja asemakaavaehdotuksissaan osoittamaan entistä suuremmassa määrin tiiviitä pientalokortteleita aluetehokkuudella n. 0.3 rakennettavilta asuntoalueilta.

Kiinteistölautakunta totesi, että uusia omakotialueita suunniteltaessa olisi pyrittävä ryhmärakentamiseen, jolloin voidaan saavuttaa sarjatuotannon edut ja yhtenäisempi asuntoalue. Lautakunta piti erityisesti Sarvaston aluetta tarkoitukseen sopivana.

Kaupunginhallitus mainitsi valtuuston päättäneen 13.12.1972 hyväksyessään v:n 1973—1977 asuntotuotanto-ohjelman mm., että kaupunki pyrkii luomaan edellytykset pientaloasuntojen rakentamiselle siten, että niiden osuus olisi vähintään n. 10 % ohjelmakaudella tuotettavista asunnoista, huolehtimalla erityisesti siitä, että ohjelmassa esitetty pientalojen suurrakentaminen Kannelmäessä, Lassilassa, Länsi-Vesalassa ja Sarvaston alueella toteutuu ohjelman mukaisesti.

Valtuusto katsoi em. lautakuntien ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.2. 131 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Määrärahojen käyttötarkoituksen muuttaminen. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion Kallion paloaseman muutos- ja lisärakennustyötä varten varatusta siirtomäärärahasta 3 000 000 mk ja Kontulan vanhustenhuollon keskuksen rakentamista varten varatusta siirtomäärärahasta 2 000 000 mk siten, että
— Finlandia-talon lisärakennuksen rakentamiseen saadaan käyttää 2 000 000 mk,
— Pasilan maaliikennekeskuksen B-rakennuksen rakentamiseen 1 000 000 mk,
— rakennusviraston läntisen työtukikohdan rakentamiseen 1 000 000 mk,
— Herttoniemen virastotalon viimeistely- ja pihatöiden suorittamiseen 580 000 mk ja
— talossa Nilsiänkatu 6 suoritettavien muutostöiden loppuun suorittamiseen 420 000 mk (2.5. 330 §).

Ns. Marinadin talon säilyttäminen. Vt Tuomioja ja 41 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin, jotta voitaisiin estää Kampin kaup.osassa, Eerikin- ja Annankadun kulmassa (4.

kaup.osa, kortt. 68, tontti 5) sijaitsevan uusrenesanssityylisen rakennuksen purkaminen sekä mahdollistaa vähintäänkin rakennuksen julkisivujen ja porrashuoneiden säilyttäminen nykyisessä asussaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi, että po. tontille laaditun asemakaavan muutosehdotuksen hyväksyminen ja vahvistaminen estää sanotun talon purkamisen sekä tekee mahdolliseksi aloitteessa esitetyn rakennuksen säilyttämisen.

Kaupunginhallitus totesi, että valtuusto päätti 7.2. hyväksyä po. tontin asemakaavan muutoksen asemakaavaosaston piirustuksen n:o 6820 mukaisena.

Valtuusto katsoi edellä olevat lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.2. 132 §, s. 92).

Vanhan rakennuksen säilyttämisestä Sörnäisten rantatie 9:ssä tekivät aloitteet vt Pettinen ym. Kaupunkisuunnitteluvirasto totesi lausunnossaan, että rakennuksen säilyttämiskysymys on tutkittava asemakaavoituksen yhteydessä, niin että rakennuksen tarkoituksenmukainen käyttö osoitettaisiin uudessa asemakaavassa esim. luomalla nykyisen rakennuksen säilyttämiselle taloudelliset mahdollisuudet. Rakennuksen suojeleseen kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun lain menetelmin ei lautakunnan mielestä siinä vaiheessa ollut syytä.

Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (2.5. 337 §; 3.10. 610 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Kaupunkisuunnitteluviraston teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.pääll:t Olavi Terho ja Heikki Salmivaara 4 565 mk sekä toim.pääll:t Antti Koivu ja Pirkko Vitikainen 4 000 mk sekä Esko Korhonen 3 750 mk (7.3. 179 §).

Yleiskaava-arkkitehdin virkaa (31. pl.) 15.1.–30.6. viransijaisena hoitaneelle arkkit. Juha Vikkulalle saatiin maksaa 4 000 mk:n kuukausipalkka (4.4. 255 §).

Kaupungin kuntasuunnittelun lähtökohdat vuosina 1974 ja 1975 päätettiin seuraaviksi:

1) vuosina 1974 ja 1975 laadittavat kaupungin toiminnan, talouden ja maankäytön suunnitelmat perustuvat väkilukusuunnitteeseen 550 000 asukasta v:n 1985 lopussa
2) edellä mainittuun päämäärään pyritään jatkamalla erityisesti joukkokuljetusliikenteeseen tukeutuvaa ja muutoinkin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti sijoittuvaa sekä rakenteeltaan harkittua asuntotuotantoa
3) edelleen pyritään voimakkaasti jarruttamaan kantakaupungin asukasmäärän vähenemistä ja tasapainottamaan työpaikkaomavaraisuutta edistämällä asuntorakennustoimintaa, rajoittamalla asuntojen poistumaa ja työpaikkakerrosalan rakentamista kantakaupungissa sekä suuntaamalla uudet työpaikat pääasiallisesti aluekeskuksiin.
4) eri suunnitelmissa pyritään yhtenäiseen palvelutasoon sekä peruspalvelujen kiireelliseen toteuttamiseen, erityisesti esikaupunkialueilla (28.11. 730 §).

Aloite kaupunkisuunnittelulautakunnan velvoittamisesta noudattamaan valtuutettujen enemmistön ilmaisemia kannanottoja. Vt Hakalehto kiinnitti aloitteessaan huomiota kaupunkisuunnittelulautakunnan piittaamattomaan suhtautumiseen valtuuston jäsenten enemmistön aloitteiden muodossa ilmaisemiin kannanottoihin mainiten esimerkkeinä aloitteet ns. Josafatin puiston aikaansaamiseksi, aloitteen kortt. 358 halkaisevaa Hämeentien oikaisuanomusta vastaan sekä aloitteen Helsinginkadun jalkakäytävien kaventamista vastaan. Aloitteen tekijä esitti toistuvasti käyvän ilmi, että asukkaiden viihtyvyyden kannalta ratkaisevat tärkeistä kysymyksistä päätettäessä ohjenuorana ovat suurliike-elämän edut asukkaiden tarpeiden kustannuksella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi lausunnossaan, etteivät valtuutettujen aloitteiden muodossa ilmaisemat kannanotot ole valtuuston päätöksiin verrattavia, joten ne eivät myöskään sellaisinaan sido valtuuston alaisten viranomaisten ja virkamiesten toimintaa. Mutta vaikka lautakunta tehtäviään hoitaessaan päätyisikin kannattamaan ratkaisuja, jotka joutuvat kenties ristiriitaan valtuustossa useinkin myöhemmin tehtyjen aloitteiden kanssa, on kuitenkin huomattava, että asiaa lopullisesti ratkaistaessa otetaan valtuuston tekemät päätökset huomioon ja pääsääntöisesti kaikki asemakaavaa koskevat asiat tulevat valtuuston hyväksyttäviksi.

Kaupunginhallitus selvitti aloitteessa mainittujen kolmen aloitteen sekä niihin liittyvien asioiden käsittelyjärjestystä. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli siihen mennessä käsitellyt yhden näistä aloitteista.

Valtuusto päätti katsoa lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.6. 427 §, 14.11. 718 §).

Asemakaavoja koskevat asiat. Valtuusto päätti hyväksyä seuraavat asemakaavat:
– 17. kaup.osan kortt:n n:o 17051–17053 kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksen

piirustuksen n:o 6777 mukaisena (7.2. 93 §)
— 29. kaup.osan kortt:n n:o 29164—29169 piirustuksen n:o 6963 mukaisena (20.6. 448 §)
— 33. kaup.osan kortt:n n:o 33179 piirustuksen n:o 6958 mukaisena (20.6. 449 §)
— 33. kaup.osan kortt:n n:o 33156—33163, piirustus n:o 7007 (14.11. 684 §)
— 40. kaup.osan kortt:n n:o 40100—40111, piirustus n:o 6983 (20.6. 452 §)
— 47. kaup.osan kortt:n n:o 47100—47121 ja 47123—47126, piirustus n:o 6746 (21.3. 216 §)
— 49. kaup.osan kortt:n n:o 49001, kortt:n n:o 49002 osan ja kortt:n n:o 49003—49010 piirustuksen n:o 6858 mukaisena (6.6. 404 §)
— 54. kaup.osan kortt:n n:o 54037—54043, piirustus n:o 7050 (14.11. 708 §).
Päätökset alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Hyväksyessään ns. Länsi-Vesalan pientaloalueen (kortt:t n:o 47100—47121 ja 47123—47126) asemakaavan valtuusto kehotti toivomusponnessaan kaupunginhallitusta tuomaan Puotinharju-Vesalan metroradan lopullisen linjauksen valtuuston käsiteltäväksi kertomusvuoden kevään aikana, jotta Puotinharjun ja Vesalan välisen alueen maankäytön suunnittelua voidaan viivytyksettä jatkaa.

Toisessa toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että kaava-alueen kortt:n 47108 tonteille palvelu- ja virkistystarkoituksiin varattu 360 m^2:n lisärakennusoikeus käytetään lasten päiväkotitoimintaan ja korttelin rakennussuunnittelun yhteydessä selvitetään mahdollisuus suuremman päiväkodin rakentamiseen sekä että Vesalan itäosassa olevia kaupungin vuokrataloja varten kaavoitetaan välittömästi uusi lasten päiväkotitontti poikkeusluvalla kaavoittamattomalta alueelta (21.3. 216 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kertomusvuonna myös joukon asemakaavan muuttamista koskevia asioita. Päätökset alistettiin sisäasiainministeriölle. (Kunn.as. kok. -73 s. 366 - 370, -74 s. 480-483).

Asemakaavan muutoksia hyväksyessään valtuusto samassa yhteydessä hyväksyi useita toivomusponsia:
-- Taka-Töölän kortt:n n:o 523 asemakaavamuutoksen yhteydessä valtuusto kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten korttelipihojen toteuttamiseksi, joissa otetaan huomioon sekä lasten että aikuisten tarve saada vapaa-ajan käyttöön oikea ympäristö ilman häiritseviä autopaikkoja sekä kaupunginhallitusta kiirehtimään rakennusjärjestyksen muuttamista ja kantakaupungin asemakaavamuutosten laatimista niin, että asuntojen muuttaminen konttoreiksi nopeasti ja tehokkaasti estetään (24.1. 51 §);
— Ruskeasuon kortt:n n:o 732 sekä puistoaluetta koskevan asemakaavan muutoksen yhteydessä valtuusto kehotti kaupunginhallitusta toimimaan siten, että valtuuston hyväksyttäväksi saatetaan viipymättä koko keskuspuiston käsittävä ja sen maankäyttöä sitova osayleiskaava (24.1. 53 §);
— Pitäjänmäen eräitä kortteleita, Reimarlan ryhmäpuutarha-aluetta, puisto-, katu- ja rautatiealueita, Vihdintien osaa ja Konalan puistoalueen osaa koskevan asemakaavan muutoksen yhteydessä valtuusto kehotti kaupunginhallitusta ottamaan huomioon terveyslautakunnan valvontaosaston esittämät näkökohdat liikennejärjestelyistä sekä pihakannen alle sijoitettavien autosuojien poistoilman johtamisesta sekä ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että Konalan kesäsiirtolasta häädetyille ruokakunnille osoitetaan pikaisesti kaupungin toimesta asunto (18.4. 277 §).

Valtuusto päätti, muuttaen v. 1972 tekemäänsä päätöstä, hyväksyä 14. kaup.osan kortt:n n:o 522 asemakaavan muutoksen 25.1. muutetun piirustuksen mukaisena, jossa oli otettu huomioon sisäasiainministeriön melumääräyksiä koskeva huomautus (21.3. 209 §).

Esityksen 2. kaup.osan kortt:n n:o 37 tontin n:o 17 asemakaavan muuttamisesta sellaiseksi, että rakennusoikeuteen laskettavana myymälätilana saataisiin käyttää maanpinnan alapuolella tasossa -2.80 olevia tiloja, valtuusto päätti hylätä ja edellytti, että ryhdytään tähänastista tehokkaammin valvomaan, että liikeyritykset noudattavat vahvistettuja asemakaavoja.

Toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että kaupunginhallitus selvittää kiireellisesti maanalaisten kerrosten rakentamisperiaatteet uudisrakentamisen yhteydessä ja ryhtyy toimenpiteisiin yhdenmukaisten sääntöjen laatimiseksi maanalaisten kerrosten rakentamisen rajoittamiseksi (14.11. 680 §).

Itäisen aluekeskuksen suunnittelutilanteesta ja rakentamisajoituksesta halusivat aloitteessaan selvityksen vt Pettinen ym. Kaupunkisuunnittelulautakunnan mukaan oli suunnittelun A-jakso, jossa laaditaan kaavarunkovaitoehdot ja määritellään aloituskortteleiden sijainti, päättymässä ja vuoden kestävä B-jakso, jossa tehdään lopullinen kaavarunko, alkamassa. Asuntotuotannon toteuttaminen ajoittuisi lautakunnan 9.11. 1972 hyväksymän suunnitelman mukaan v:ksi 1974—1977 ja liike- ja toimistotalojen rakentaminen yleiskaavan 1970 mukaan v:ksi 1973—1975.

Kaupunginhallitus ilmoitti rakentamisohjelmatoimikunnan valinneen Itäkeskuksen projektijohtajaksi arkkit. Hubert Federolfin.

Valtuusto katsoi lautakunnan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta sekä kehotti toivomus-

ponnessaan kaupunginhallitusta toimimaan työpaikkojen nykyistä tasapuolisemman ja tarkoituksenmukaisemman sijoittelun toteuttamiseksi kanta- ja esikaupunkialueiden kesken siten, että Kantakaupunkiin suunnitellun liike- ja toimistokerrosalan toteuttamisaikataulua hidastaen suunnataan lähivuosien toimisto- ja liikekerrosalan rakentaminen niin laajasti kuin mahdollista itäkeskukseen ja Malmin aluekeskukseen.

Toisessa toivomusponnessaan valtuusto kehotti kaupunginhallitusta toimimaan siten, että Myllypuron ja Puotinharjun välissä olevaa urheilupuistoaluetta ei pienennetä (21.3. 196 §).

Rakennuskiellot. Kaupunginvaltuusto päätti pyytää sisäasiainministeriötä jatkamaan seuraavien alueiden rakennuskieltoja:
– 10., 11. ja 12. kaup.osa, lukuun ottamatta kortt. n:o 358, 31.10.1975 saakka asemakaavaosaston piirustuksen n:o 7033/2.8.1973 mukaan niiltä osin, joille ei ole 11.10.1961 jälkeen vahvistettu asemakaavan muutosta sekä 12. kaup.osan kortt:n n:o 358 31.10.1975 saakka (3.10. 565 §)
– 31. kaup.osan kortt:t n:o 31132 ja 31135 sekä kortt:n n:o 31112, 31131, 31134, 31136 ja 31138 osaosat 31.12.1975 saakka piirustuksen n:o 7074 mukaisesti (28.11. 739 §)
– 38. kaup.osan kortt:t n:o 38051–38067, 38076–38078, 38084–38091, 38094, 38100–38105, –38139, 38153–38155 ja 38170 sekä 39. kaup.osan kortt:t n:o 39103–39110, 39113–39117 ja 39120–39132 piirustuksen n:o 6967 mukaisesti 12.3.1975 saakka (7.3. 174 §); ministeriön päätös asiasta merkittiin tiedoksi (6.6. 392 §)
– 46. kaup.osan kortt:t n:o 46119, 46122, 46140–46158 ja 46160 sekä puisto- ja katualueet piirustuksen n:o 6912 mukaisesti 10.12.1975 saakka (17.10. 624 §)
– 47. kaup.osan kortt:t n:o 47200, kortt:n n:o 47201 osa, kortt:t n:o 47202, 47206 ja 47225 sekä niihin liittyvät katu-, puisto- ja liikennealueet 28.2.1975 saakka piirustuksen n:o 6965 mukaisesti. Sisäministeriön asiaa koskeva päätös merkittiin tiedoksi (4.4. 247 §, 20.6. 444 §).

45. kaup.osan Vartioharju-nimisen osa-alueen eräiden kortteleiden rakennuskieltoajan pidennystä 16.10. 1974 saakka koskeva sisäasiainministeriön päätös merkittiin tiedoksi (21.3. 199 §).

Pysäköintimaksun korottaminen kantakaupungin keskeisimmillä alueilla. Valtuusto päätti vahvistaa omasta puolestaan yleisillä pysäkointipaikoilla perittävän pysäköimismaksun liikennesuunnitteluosaston piirustuksessa n:o 671/A/4.1.1972 esitetyllä I vyöhykkeellä 2 mksi/t, II vyöhykkeellä 1 mk:ksi/t ja III vyöhykkeellä 40 p:ksi/t.

Esittämässään toivomusponnessa valtuusto edellytti, että yleiskaavan -72 valtuustokäsittelyn yhteydessä tuodaan valtuuston päätettäväksi kantakaupungissa sallittavien pysäköintipaikkojen kokonaismäärä (2.5. 321 §).

Liikennejärjestelyt. Valtuusto päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion Koskelantieltä rautatien ylitse Metsämäentielle ja Valtionrautatien alueelle johtavien töiden järjestelyyn merkitystä käyttämättä jääneestä 2 469 299 mk:n suuruisesta määrärahasta 350 000 mk Helsinginkadun liikennejärjestelyjen vaatimiin raidesiirtoihin (24.1. 63 §).

Hanasaaren liikenneyhteyksiä koskevana lausuntonaan valtuusto päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, että ko. liikenneyhteydet toteutettaisiin periaatteessa kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 336/B/2.8.1973 mukaisesti. Verrattuna kaupunginhallituksen 8.5.1972 tehdyn päätöksen perustana oleviin piirustuksiin n:o 336/A/ 6.4.1972, oli uusissa piirustuksissa tarkistettu seuraavat asiat:
– Länsiväylälle rakennetaan kolmas kaista Otaniemen liittymän ja Hanasaaren välille,
– Länsiväylältä sallitaan ainakin linja-autojen ajo Hanasaarentielle Hanasaaren nykyisen liittymän kohdalla ja
– Katajaharjun liittymän pohjoisramppi säilytetään (19.12. 809 §, v:n 1972 kert. s. 291).

Kiinteistön Mäkelänkatu 86–96 piha-alueen järjestelyitä koskevassa aloitteessaan esittivät vt Peltola ym., että kertomusvuoden talousarviossa pysäkointialueen rakentamiseen ko. tontille varattu 50 000 mk:n suuruinen määräraha voitaisiin käyttää pihan kunnostamiseen leikkiä ja oleskelua varten sopivaksi.

Kaupunginhallitus ilmoitti lastenpäivähoitolautakunnan esittäneen, että pysäköintialuetta suunniteltaessa otettaisiin huomioon sen vaikutus Käärmetalossa sijaitsevan lasten päiväkodin ulkoiluolosuhteisiin ja laadittaisiin samalla Käärmetalon piha-alueen kokonaissuunnitelma.

Kiinteistölautakunta mainitsi esittäneensä, että po. määrärahan käyttötarkoitusta muutettaisiin siten, että lautakunta oikeutettaisiin käyttämään se talon piha-alueen uudelleen järjestelyyn, josta tehtäisiin kokonaissuunnitelma yhdessä lasten päivähoitotoimiston ja kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston kanssa.

Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja päätti samassa kokouksessa oikeuttaa kiinteistölautakunnan käyttämään po. määrära-

han sanotun talon piha-alueen uudelleen järjestelyyn (16.5. 375 §, 12.12. 792, 794 §).

Autopaikoituskysymystä koskevassa aloitteessaan tiedustelivat vt Pettinen ym.
– millaisia suunnitelmia kaupungilla on järjestää Helsingin sisääntuloteiden varteen autoparkkeerausalueita ja -parkkeeraustaloja kaupungin keskusta-alueille suuntautuvan autoliikenteen vähentämiseksi ja
– milloin pääradan varteen rakennettavaksi suunniteltu päätväylä voidaan rakentaa ja miltä tällä hetkellä näyttävät Töölönlahden alle suunniteltujen paikoitus- ja palvelutilojen toteuttamismahdollisuudet.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä ei uusia pysäköintialueita tai -rakennuksia ollut sillä hetkellä tarkoituksenmukaista rakentaa tuloteiden varsille, vaan tehostaa entisten käyttöä lisäämällä opetusta. Alueiden käyttö edellyttää hyviä joukkokuljetusliikenteen jatkoyhteyksiä keskustaan.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistuneen Helsingin niemen pysäköintitutkimuksen mukaan autopaikkamäärä olisi Niemellä v. 1985 n. 34 000–43 000. Henkilöauton käyttöä Niemelle suuntautuvilla matkoilla tultaisiin rajoittamaan voimakkaasti ja varsinkin pitkäaikaista pysäköintiä edellyttävä työmatkaliikenne on tarkoitus lähes kokonaan siirtää joukkokuljetusliikennevälineillä tapahtuvaksi

Vapaudenkadun rakentamisajankohdasta ei lautakunta voinut sanoa mitään varmaa, eikä Töölönlahden alustan käyttöönotto tuntunut sillä hetkellä tarkoituksenmukaiselta. Yleiskaavaehdotuksen 1970 keskeinen pyrkimys oli keskustatyöpaikkojen johtaminen Pasilan uuteen keskukseen sekä aluekeskuksiin Malmille ja Puotinharjuun.

Metrotoimikunta esitti, että suunnitelmien mukaan »Raideliikenteen perusverkossa 1971» metron pysäköintijärjestelmä käsittäisi kokonaisuudessaan n. 10 000 pysäköintipaikkaa ja selvitti tarkemmin metroon liittyviä pysäköintialuesuunnitelmia.

Kaupunginhallitus selvitti vuoropysäköintijärjestelmää, joka kokeilumielessä voitaneen aloittaa talvella 1973–1974.

Valtuusto päätti katsoa edellä esitetyt lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (4.4. 260 §).

Kadunnimikilpien ym. opasteiden parantamisesta tekivät aloitteen vt Palmroth ym. ja esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin katukilpien suurentamiseksi ja selventämiseksi nimenomaan nopealiikenteisillä kaduilla sekä harkitsemaan myös muiden opasteiden tarkoituksenmukaista havainnollistamista, unohtamatta liioin talonumeroiden näkyvyyden ja selvyyden lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että Kaupunkiliiton suosittelemissa uusissa kilvissä tekstimalli ja kirjainkoko tekevät näkyvyyden ajoneuvostakin paremmaksi kuin käytössä olevissa kilvissä, vaikka kirjainten korkeus ei juuri ole suurentunut. Kadunnimikilpien uusiminen on kuitenkin kustannuksiltaan niin huomattava, että ensin olisi kokeiltava käytännössä Kaupunkiliiton suosittelemaa mallia ja ehkä muitakin malleja.

Yleisten töiden lautakunta suositteli myös uusien kadunnimikilpien kokeilua yhtenäisellä esikaupunkialueella siten, että osa kilvistä olisi heijastavapohjaisia.

Kaupunginhallitus mainitsi kehottaneensa 2.4. yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa kaupunkisuunnittelulautakunnan kanssa kokeilutarkoituksessa sijoittamaan jollekin sopivan kokoiselle yhtenäiselle alueelle Kaupunkiliiton yleisohjeiden mukaiset kadunnimikilvet, joista osa on varustettu heijastavalla pohjalla.

Valtuusto päätti katsoa lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja edellytti toivomusponnessaan, että kadunnimikilpien uudistamisen yhteydessä ryhdytään vaiheittain asentamaan myös julkisia rakennuksia ja nähtävyyksiä osoittavia kilpiä (2.5. 332 §).

Martinlaakson rata. Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa kaupunginhallitukselle Pohjois-Haagan aseman luonnospiirustusten hyväksymistä koskevan asian (28.11. 735 §).

Oik.tiet.lis. Kerppo Kankaanranta ym. valittivat Uudenmaan lääninhallitukselle siitä, että valtuusto sisällytti hyväksymäänsä v:n 1972 talousarvioon määrärahan Martinlaakson radan rakentamista varten. Lääninhallitus hylkäsi 19.6.1972 antamassaan päätöksessä valituksen. Kankaanranta ym. valittivat korkeimmalle hallinto-oikeudelle lääninhallituksen päätöksestä. Korkein hallinto-oikeus katsoi 15.11.1972 antamassaan päätöksessä, ettei ole syytä muuttaa lääninhallituksen valituksenalaista päätöstä (7.2. 90 §, v:n 1972 kert. s. 93).

Metrotoimikunta

Metroasemat. Valtuusto päätti hyväksyä Hakaniemen metroaseman luonnossuunnitelman (piir. n:o HAM/A-100) ensimmäisen rakennusvaiheen osalta sekä Sörnäisten metroaseman luonnossuunnitelman (piir. n:o 4600). Valtuusto päätti samalla, että Hakaniemen metroasema ensimmäisen rakennusvaiheen osalta ja Sör-

näisten metroasema rakennetaan nykyisiä A-luokan vaatimuksia vastaaviksi yleisiksi väestönsuojiksi. Lisäksi valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään hyväksyttyyn luonnossuunnitelmaan tarpeellisia tarkistuksia mahdollisten kiinteistöliittymien osalta. Toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että Sörnäisten metroaseman rakentaminen tapahtuu tekemättä muutoksiä kortteliin n:o 358 (6.6. 390, 391 §).

Metrolinjan jatkaminen Vesalaan. Valtuusto päätti, että metrolinjaa Kamppi-Puotinharju jatketaan osuudella Puotinharju-Vesala siten, että radan linjaus noudattaa ohjeellisesti metrotoimiston piirustuksesta V4-201 ilmenevää linjausta, ja että maankäytön suunnittelua ja tehostamista jatketaan tähän linjaukseen tukeutuen (20.6. 442 §).

Metroliikenteen hoitamista koskevan kysymyksen selvittämisestä tekivät aloitteen vt Melin ym. ja ehdottivat, että kaupungihallitusta kehotettaisiin kiireellisesti selvittämään millainen osakeyhtiö tai muu liiketaloudellisia periaatteita soveltava itsenäinen yritys olisi perustettava hoitamaan alkavaa metroliikennettä ja että metroliikenteen hoitokysymys tuodaan tämän selvityksen valmistuttua valtuuston ratkaistavaksi sekä ennen tätä pidättäydytään päättämästä tästä asiasta. Metrotoimikunnan ja -toimiston edustajien pitäisi osallistua selvitystyöhön. Aloitteen tekijöiden mielestä metron käyttöorganisaatiosta olisi luotava uudenaikainen taloudellisuuteen pyrkivä hallinnollinen yksikkö eikä sitä olisi liitettävä liikennelaitokseen,jota rasittavat vanhat, jo oston yhteydessä siirtyneet velvoitteet. Liikennelaitoksen henkilökunnan käyttäminen metroliikenteen piirissä ilman täydellistä uudelleenkoulutusta olisi vaikeaa. Työmarkkinoilla tapahtuvien selkkauksien yhteydessä olisi parempi, jos metro ja liikennelaitos olisivat eri organisaatiota.

Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että johtosääntönsä mukaan liikennelaitoksen tuli mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti toimien suunnitella, hoitaa ja kehittää kaupungin toimesta ylläpidettävää joukkokuljetustoimintaa kaupungin alueella ja tämän perusteella olisi myös metron hoidon katsottava kuuluvan liikennelaitoksen tehtäviin. Lautakunta katsoi, että suurimpana syynä liikennelaitoksen kannattamattomuuteen voidaan pitää tariffin heikkoa tuottoa ja mikäli metro toimii Helsingin yhteisen tariffin lipputulojen varassa, ei metroliikenne voi olla itsensä kannattavaa. Lautakunta perusteli edelleen metron hoidon siirtämistä liikennelaitokselle henkilökunnan koulutuksen, lainojen saannin ja yhteisliikenteen järjestämisen kannalta.

Metrotoimikunta totesi, että metroliikenne ja sähköistetty rautatieliikenne muodostavat sen raideliikenteen perusverkkokokonaisuuden, jota täydentävät linja-auto ja raitiotieliikenne. Tämän liikenteen hoidon ja organisaation tarkastelun olisi ulotettava koskemaan koko Helsingin seutu ja olisi tarkoituksenmukaisinta tutkia pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan puolesta. Koska ensimmäinen metro-osuus sijaitsee yksinomaan Helsingin alueella, olisi kysymys metron käytöstä selvitettävä kaupungin oman organisaation puitteissa. Toimikunta esitti, että selvitystehtävä annettaisiin kaupunginhallituksen 5.3. asettamalle komitealle, joka tutkii kaupungin hallinto-organisaatiota koko laajuudessaan.

Kaupunginhallitus ilmoitti liikennelautakunnan esityksestä 20.8. päättäneensä, että rakenteilla olevan metro-osuuden Kamppi - Puotinharju käyttö- ja hoito siirtyvät rakennustöiden valmistuttua liikennelaitoksen tehtäväksi.

Valtuusto päätti katsoa edellä mainittujen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 559 §).

Aloite selvityksen antamisesta valtuustolle eräistä metron rakentamiseen ja metroverkon kehittämissuunnitelmiin liittyvistä kysymyksistä. Vt. Korvenheimon ym. aloitteen johdosta metrotoimikunta antoi selvityksen

— metron suunnittelu- ja rakentamistilanteesta,
— metrotyön siihen asti vaatimista vuosittaisista menoista,
— metrolinjan Kamppi - Puotinharju vielä vaatimasta vuosittaisesta rahoitustarpeesta ja
— metroverkon kehittämissuunnitelmista.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että raideliikenteen perusverkon seudullinen selvitystyö, jota valmisteltiin Helko-toimiston johtamana yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Vantaan kanssa sekä ao. valtion viranomaisten kanssa, oli kertomusvuoden keväällä sattuneen teknisen henkilökunnan lakon johdosta viivästynyt siten, että selvitys valmistuu syksyllä 1973.

Valtuusto katsoi metrotoimikunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.1. 75 §, 19.9. 545 §).

Keskustan metroasemien suunnittelussa noudatettavia pääperiaatteita koskevan kysymyksen saattamisesta valtuuston käsiteltäväksi tekivät aloitteen vt Tuomioja ja 33 muuta valtuutettua 20.9.1972. He kiinnittivät huomiota metrotoimikunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan metroasemien suunnittelua koskeviin erimielisyyksiin ja esittivät, että valtuuston tulisi siinä vaiheessa saada lausua käsityksensä eräistä Kaivokadun ja Kluuvin metroaseman suunnitteluun liittyvistä kysymyksistä.

1. Kaupunginvaltuusto

Metrotoimikunta katsoi, että esiluonnossuunnitelmat asemaratkaisujen osalta olivat johdonmukaisesti seuranneet valtuuston 1969 tekemän metropäätöksen yhteydessä hyväksytyn piirustuksen K2 samoin kuin samassa yhteydessä valtuustolle esitettyjen asemasuunnitelmien ja koko metrojärjestelmän yleissuunnitteluohjeiden mukaista linjaa.

Kaivokadun aseman suunnittelun vaihtoehtojen vertailua ja valintaa varten olivat sekä kaupunkisuunnittelulautakunta että metrotoimikunta asettaneet tilapäiset jaostot, jotka olivat antaneet yhteisen suosituksen Kaivokadun metroaseman jatkosuunnittelun periaatteista. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli hyväksynyt suosituksen.

Valtuusto päätti katsoa metrotoimikunnan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja edellytti, että kaupunginhallitus saattaa kysymyksen kokukstan metroasemien suunnittelussa noudatettavista pääperiaatteista valtuuston ratkaistavaksi joko erikseen ennen lopullisten luonnospiirustusten esittämistä valtuustolle tai, mikäli nämä esitetään jo ensi syksynä, siten, että Kaivokadun metroaseman suunnittelua jatketaan rinnan ainakin sekä H3A että S5 vaihtoehdon pohjalta niin, että kaupunginhallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä valtuustolle esitetään myös toinen vaihtoehto (6.6. 419 §).

Vt Tuomioja ja kahdeksan muuta valtuutettua tekivät aloitteen Sörnäisten metroaseman suunnittelun pääperiaatteiden esittämiseksi valtuuston ratkaistaviksi. Metrotoimikunta ei katsonut kaventaneensa missään suunnitteluvaiheessa valtuuston päätösvaltaa, koska aseman suunnitelmat olivat johdonmukaisesti seuranneet metron rakentamispäätöksen (1969) yhteydessä hyväksyttyä linjaa. Koska aseman luonnospiirustukset olivat olleet jo v:n 1972 keväällä kaupunginhallituksen ja eräiden lautakuntien käsittelyssä ja kun niitä sittemmin oli täydennetty ja tarkistettu, metrotoimikunta katsoi aloitteen tultua toimikunnan tietoon tarkoituksenmukaisimmaksi menettelyksi saattaa suunnitelma valtuuston käsittelyyn normaalissa järjestyksessä. Esittämällä po. pääperiaatteen irrallisena, olisi kenties voitu voittaa aikaa joitakin viikkoja, muuttaa aloitteen tarkoittaman mahdollisen turhan suunnittelutyön välttäminen tai muiden etujen voittaminen olisi jäänyt saavuttamatta. Valtuusto katsoi toimikunnan lausunnon riittäväksi, selvitykseksi aloitteen johdosta (4.4. 264 §, 6.6. 420 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Satamalaitoksen kassa- ja tiliosaston kassanhoitajan virka (12. pl.) muutettiin toimistonhoitajan viraksi (13. pl.) 1.11.1973 lukien (3.10. 598 §).

Satamaliikenneosastoon perustettiin 1.1.1974 lukien kolme satamajärjestäjän virkaa (13. pl.) (2.5. 324 §).

Satamalaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osastopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: Veli Rahikainen 4 565 mk ja Veikko Heinonen 4 370 mk (7.3. 179 §).

Satamarakennusosaston suunnittelupäällikön virkaan (32. pl.) valitulle dipl.ins. Eljas Muuriselle maksettavan sopimuspalkan suuruudeksi vahvistettiin 3 850 mk/kk ja työpäällikön virkaan (32. pl.) valitun dipl.ins. Juha Komsille maksettavan sopimuspalkan suuruudeksi myös 3 850 mk/kk (2.5. 322, 323 §).

Liikennemaksutaksan yleisten perusteiden täydentäminen. Valtuusto päätti, että kaupungin liikennemaksutaksan yleisten perusteiden 1 §:n 1 momenttia täydennetään siten, että se kokonaisuudessaan kuuluu seuraavasti:

»Liikennemaksua tuloutetaan taulussa A mainituin määrin tavaroista, jotka ulkomailta suoraan tai tullaamattomina tuodaan toisen kotimaan paikkakunnan kautta kaupunkiin tai sen satama-alueelle ja jotka kaupungissa joko tullataan, luovutetaan vastaanottajan haltuun tullilain 63 §:n mukaista tarkkailuilmoitusta vastaan tai pannaan tullivarastoon.»

Samalla päätettiin perusteiden 9 §:ään lisätä seuraava säännös:

»Sen, joka on ilmoittanut tavaran tulliselvitettäväksi, on vastattava liikennemaksulaskun maksamisesta. Sama vastuu on myös tullin hyväksymällä luottoasiakkaalla, joka huolitsijana tai muutoin on tulliselvittänyt tavaran taikka saanut tavaran haltuunsa tarkkailuilmoitusta vastaan ennen sen tullattavaksi ilmoittamista.»

Sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen 20.6.1973 (16.5. 351 §, 3.10. 597 §, kunn.as.kok. s. 203).

Liikennemaksutaksan tarkistaminen. Valtuusto päätti, että liikennemaksutaksan nimikkeeseen 29/3-alkoholit ja niiden johdannaiset - lisätään seuraava muistutus: »Teollisuusliiman raaka-aineena käytettävän nestemäisen metanolin liikennemaksu kannetaan nimikkeen 39/1 b mukaisesti.» (18.4. 289 §).

Vapaavaraston vuokramaksujen korottaminen. Val-

tuusto päätti esittää valtiovarainministeriölle Helsingin kaupungin vapaavaraston käyttämisestä kannettavista maksuista annetun asetuksen 1 § ja 3 §:n 5 ja 6 momentin muuttamista (6.6. 412 §).

Rakennustyöt. Valtuusto myönsi 210 000 mk käyttövaroistaan käytettäväksi Herttoniemen asemarakennuksen kunnostustyötä varten (21.3. 218 §). Edelleen valtuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään seuraavat määrärahat niiden käyttätarkoitusta muuttaen:
— v:n 1971 talousarvion Länsisataman itäistä pistoketta varten merkitystä määrärahasta 155 625 mk ja muita töitä ja suunnittelua varten merkitystä 98 541 mk sekä v:n 1973 Länsisataman laitureita ja kenttiä varten merkitystä 350 000 mk perusparannusten suorittamiseen (16.5. 365 §)
— v:n 1972 talousarvion rautateitä ja ratapihoja varten merkitystä määrärahasta 200 000 mk varastorakennuksen L 7 B rakentamiseen (19.9. 543 §)
— v:n 1970 muita siltoja varten merkitystä määrärahasta 39 800 mk, v:n 1971 Lauttasaaren siltaa varten merkitystä 85 200 mk sekä kertomusvuoden talousarvion katuja, rautateitä ja aallonmurtajia ym. varten varatusta 300 000 mk Seurasaaren sillan rakennustöistä aiheutuneisiin menoihin (3.10. 580 §)
— kertomusvuoden talousarvion siltoja varten merkitystä määrärahasta 10 000 mk, viemärien suistojen ruoppaamista varten merkitystä 40 000 mk, varasto- ja teollisuusalueiden viemäreitä varten merkitystä 30 000 mk, lumenkaatopaikkojen ruoppaamista varten merkitystä 35 000 mk, pesulauttojen korjausta ja kunnossapitoa varten merkitystä 25 000 mk sekä jäätteiden tutkimista varten merkitystä 10 000 mk Länsisataman ruokalaparakin rakennustöiden rahoittamiseen (14.11. 696 §)
— satamalaitoksen toimesta rakennettavia viemäreitä varten merkitty 300 000 mk:n suuruinen määräraha Herttoniemen teollisuussataman kenttätöiden rahoitukseen (14.11. 715 §).

Erinäiset kustannukset, kalusto ym. Valtuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään seuraavat määrärahat niiden käyttötarkoitusta muuttaen:
— v:n 1972 varastoimis- ja laiturihuolto-osaston käyttömenoista enintään 15 000 mk satamien vedenkulutuksen ynnä vesipostien käytön ja kunnossapidon menoihin sekä
— saman talousarvion satama-alueen puhtaanapitoa varten merkitystä määrärahasta enintään 100 000 mk satama-alueen sähkövalaistukseen (7.3. 163 §)
— v:n 1972 talousarvion konttinosturin tarttumalaitetta varten merkitystä määrärahasta 36 670 mk trukin nostokehyksen hankintaan (3.10. 581 §)
— varasto- ja teollisuusalueiden katuja ja rautateitä sekä rantaverhouksia varten merkitystä määrärahasta 30 000 mk jätteiden poistamisesta satama-alueelta aiheutuviin menoihin (12.12. 789 §)
— varastoimis- ja laiturihuoltotoimintaa varten merkitystä määrärahasta 900 000 mk tavaransiirrosta ja sähkönjakelusta aiheutuvia menoja varten (12.12. 790 §).

Satamajäänmurtaja. Valtuusto oikeutti palolautakunnan tilaamaan Oy Wärtsilä Ab:n Helsingin telakalta lautakunnan 14.11.1972 päivätyssä esityksessä tarkoitetun satamajäänmurtajaan tulevan palokaluston.

Samalla valtuusto oikeutti satamalautakunnan suorittamaan kassavaroista ennakkonmenona satamajäänmurtajan kauppahinnan v. 1973 lankeavasta erästä talousarvioon merkitsemättömän osan 142 000 mk (24.1. 58 §).

Alueen vuokraaminen. Valtuusto päätti, edellyttäen, että Avomeri Oy:n kanssa 25.5.1972 tehty vuokrasopimus puretaan, että yhtiölle vuokrataan Verkkosaaresta Verkkokatu 1:ssä sijaitseva n. 1600 m^2:n suuruinen alue ajaksi 1.3.1973—30.6.1987 mm. ehdolla, että aluetta saadaan käyttää yksinomaan varustamokonttorin ja laivojen varaosavaraston paikkana (7.2. 101 §).

Purjelaivasäätiöön liittyminen. Valtuusto päätti osallistua Purjelaivasäätiön perustamiseen 2 000 mk:lla edellyttäen, ettei kaupungille aiheudu asiasta jatkuvia velvoitteita. Valtuusto myönsi käyttövaroista tarkoitukseen 2 000 mk (28.11. 741 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Sähkölaitos

Viranhaltijat. Sähkölaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osastopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: Martti Aho 4 800 mk, Alpo Salo, Antti Itkonen ja Aimo Puromäki 4 565 mk sekä Unto Kilpinen 4 470 mk (7.3. 179 §).

Sähkölaitoksessa avoimeksi tullut mittarinlukijan virka (10. pl.) päätettiin lakkauttaa tililaskutusjärjestelmään siirtymisen takia (10.1. 25 §).

Voima-asemien investointeja koskevien rahoitusjärjestelyjen suorittaminen ym. Valtuusto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion tilillä Voima-asemat olevaa määrärahaa enintään 9 000 000 mk:lla.

Samalla lautakunta oikeutettiin käyttämään vesilaitoksen vesisäiliöiden ja paineenkorotusasemien rakenta-

mista varten merkitystä siirtomäärärahasta 4 400 000 mk sähkölaitoksen voima-asemien rakentamiseen. Hanasaari B-voimalaitoksen ja Kellosaaren voimalaitoksen hankintoihin ja urakoihin saatiin käyttää kassavaroista ennakkomenona 11 100 000 mk, mikä katetaan v:n 1974–1977 talousarvioissa siten, ettei sähkölaitoksen investointien kokonaismäärä ylitä talpast suunnitelmassa vahvistettua tasoa (20.6. 455 §).

Valtuusto oikeutti lautakunnan käyttämään energian hankintaa varten merkitystä määrärahasta 300 000 mk sähkölaitoksen hallinto- ja yleiskuluihin sekä 2 500 000 mk sähkölaitoksen sivutoimintaan (28.11. 750 §).

Sähkölaitoksen kantakaupungin piirikeskuksen luonnospiirustukset, jotka oli laatinut Arkkitehtuuritoimisto Timo Penttilä Ky, hyväksyttiin (19.12. 812 §).

Atomivoimalaitoksen sijoittaminen. Vt Heikkonen ym. esittivät, että kaupunginhallitus suorituttaisi tutkimuksen siitä, voitaisiinko kaupungin alueelle suunniteltu atomivoimalaitos sijoittaa johonkin Helsingin edustalla olevaan saareen, esim. Vallisaareen.

Teollisuuslaitosten lautakunta mainitsi, että kysymyksessä on ydinlämmitysvoimalaitos, joka tulisi tuottamaan sekä sähköä että kaukolämpöä ja joka tulisi palvelemaan koko Helsingin seutua. Sijoitus kaupungin itärajan tuntumaan olisi paras mm. siitä syystä, että kaukolämmityksen laajeneminen tapahtuu 1980-luvulla pääasiassa itäisissä ja pohjoisissa kaupunginosissa. Lautakunta ei kuitenkaan pitänyt kaupungin edustalla olevia saaria sopivina tarkoitukseen koska sekä sähkönsiirtojohtojen että kaukolämmön siirtojohtojen tuominen saariin on erittäin vaikeata ja kallista. Nykyisen turvallisuusajattelun kannalta saaret ovat liian lähellä suuria väestömääriä, esim. Vallisaaresta kaupungin keskustaan on 5 km.

Koska laitoksen sijoituspaikka oli parhaillaan tutkimuksen alaisena, lautakunta katsoi, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta oli aloitteen tekijöiden kanssa samaa mieltä siitä, ettei atomivoimalaa tulisi sijoittaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti Vuosaaren Uutelaan, vaan muita vaihtoehtoja on tutkittava. Lautakunta ei pitänyt myöskään saaria sopivana sijoituspaikkana mm. teknillisten vaikeuksien ja ratkaisun kalleuden vuoksi, mutta koska sijoituskysymys oli tutkimuksen alaisena, piti lautakunta esitettyä erillistutkimusta tarpeettomana.

Valtuusto päätti katsoa lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.3. 197 §, v:n 1968 kert. s. 62).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Vesilaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.päällt Kauko Tammela 4 700 mk, Erkki Nuutila ja Simo Saari 4 565 mk, toim.päällt. Reijo Sitolahti 3 800 mk (7.3. 179 §).

Päijänne-hankkeen investointien poistot. Päijännehankkeen toteuttamiseksi perustettavan vedenhankintayhtiön pääomamenojen rahoitus muodostuu osakepääomasta, liittymismaksuista ja mahdollisista lainoista. Kukin osakas huolehtii itse yhtiöön sijoittamansa pääoman poistoista ja koroista. Pääoma- ja lainakustannuksia ei lasketa vedenhankintayhtiölle suoritettavaan vesimaksuun, joka sisältää ainoastaan yhtiön käyttökustannukset ilman pääomakustannuksia. Näin ollen yhtiön pääomamenojen rahoittamisesta kaupungille aiheutuvat kustannukset olisi otettava huomioon vesilaitoksen kirjanpidossa, jotta ne voitaisiin sisällyttää veden hintaan. Valtuuston 1972 hyväksymän käyttöomaisuuden poistosuunnitelman mukaan käyttöomaisuusosakkeita ei kuitenkaan poisteta, joten sen mukaan vedenhankintayhtiöön sijoitetulle osakepääomalle voitaisiin laskea vain korko. Liittymismaksu taas kuuluisi poistosuunnitelmassa lähinnä pysyviin osuuksiin kuntainvälistä ja muista laitoksista eikä sitäkään voitaisi poistaa.

Lautakunnan mielestä vedenhankintayhtiön osakepääomalle sekä liittymismaksulle tulisi laskea koron lisäksi myös poistoa, koska ne investointina kohdistuvat suoraan vedensiirtotunnelin rakentamiseen. Jotta poistoa voitaisiin laskea, tulisi osakepääoma ja liittymismaksut suorittaa vesilaitoksen pääomamenoilla, jolloin ne sisältyisivät vesilaitoksen käyttöomaisuuteen. Yhtiön rahoitukseen käytettävät lainat tulisi hoitaa keskushallinnon nimissä ja lainavarat tulisi normaalin talousarviokäytännön mukaisesti osoittaa vesilaitoksen pääomamenoiksi sekä sisällyttää sen käyttöomaisuuteen. Kaupungin osuuden yhtiön mahdollisten lainojen koroista ja kuoletuksista suorittaisi keskushallinto. Kuoletukset osoitettaisiin vesilaitoksen pääomamenoiksi ja sisällytettäisiin vesilaitoksen käyttöomaisuuteen. Po. menettelyllä lainakustannukset voidaan siirtää veden hintaan tasaisesti pitkällekin ajanjaksolle.

Lautakunnan esityksestä valtuusto päätti, että sen 14.6. 1972 vahvistamaan Helsingin kaupungin käyttöomaisuuden poistosuunnitelman kohtaan 5 »Aineeton käyttöomaisuus» tehdään seuraava lisäys: »Päijännehankkeen investoinnit, poistoaika 50 vuotta» (10.1. 26 §).

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Valtuusto päätti esittää kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle, että kaasulaitoksen toimitusjohtajan virka siirrettäisiin 37. palkkaluokkaan 1.6.1973 lukien (16.5. 350 §).

Kaasulaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osastopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: Torsti Simola 4 565 mk, Mauri Vainio 4 470 mk ja Viljo Suhonen 4 370 mk (7.3. 179 §).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Liikennelaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.päällt Helge Henriksson 4 565 mk ja Teuvo Riitinen 4 370 mk, toim.päällt Kauko Niironen ja Juhani Valanto 3 700 mk sekä Allan Kotokanto 3 600 mk (7.3. 179 §).

Raitiovaunusäännön muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin raitiovaunusäännön 8 §:n 1 momentin kohdat a ja f seuraaviksi:
– 8 §. 1. Ajolupa raitiovaunun kuljettamiseen saadaan antaa edellytyksin:
a) että asianomainen on täyttänyt 21 vuotta,
– – –
– f) että jos hänet saatujen tietojen mukaan on tuomittu rangaistukseen rikoksesta, jonka takia hänet on katsottava sopimattomaksi toimimaan kuljettajana, vähintään kolme vuotta on kulunut rangaistuksen kärsimisestä (7.2. 100 §).

Tariffin uusiminen. Valtuusto päätti hyväksyä liikennelaitoksen uudet tariffimääräykset lipun hintoineen noudatettavaksi kaupungin alueella yhteistariffilinjoilla. Muutetut tariffimääräykset ja lippujen hinnat linja-autolinjoilla osalta esitettiin maistraatin hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin päättämään muutosten alkamisajankohdasta sekä liikennelaitoksen ja Valtionrautateiden välisestä liikenteestä tehdyn sopimuksen muuttamisesta uutta tariffia vastaavaksi. Lisäksi valtuusto edellytti, että
– lippujen hintojen tarkistamisesta aiheutuva lisätulo käytetään julkisen liikenteen kehittämiseen kaupungin alueella ja laaditaan lähivuosia varten sellainen kaluston hankintaohjelma, joka tekee mahdolliseksi palvelutason nostamisen
– kaupunginhallitus asettaa komitean, jonka tehtävänä on kiireellisesti tehdä suunnitelma liikennelaitoksen ja kaupungin omistukseen siirtyneiden yhtiöiden harjoittaman liikenteen rationalisoimiseksi
– ryhdytään toimenpiteisiin yksityisautoliikenteen edelleen rajoittamiseksi kaupungin keskustassa
– tutkitaan mahdollisuudet luopua yli kaupungin rajojen ulottuvista linjoista (31.10. 655 §, kunn.as.kok. -74 s. 32).

Siviili-invalideille myönnettävien vapaa- ja alennuslippujen myöntämisperusteet päätettiin toteuttaa kaupunginhallituksen 13.11.1972 tekemän päätöksen mukaisesti (6.6. 413 §, v:n 1972 kert. s. 315).

Alennus- ja vapaalippuja koskevien määräysten muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa määräykset seuraaviksi:
1) Invalidien vuosivapaalippu on henkilökohtainen yleislippu ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja kalenterivuoden aikana kaikilla yhteistariffilinjoilla.
2) Invalidien, koululaisten ja kansaneläkkeen saajien alennusliput ovat 10 matkan sarjalippuja, joiden jokainen maksuosa oikeuttaa matkustamaan rajoituksetta kaikilla yhteistariffilinjoilla tunnin aikana lipussa olevasta aikaleimasta lukien. Lipun jokaiseen matkaosaan sisältyy vaihto-oikeus. Vaihdot voidaan tehdä myös paluusuuntaan.
3) Vuosivapaaliput ja 10 matkan alennussarjaliput myöntää ja myy liikennelaitos henkilökohtaiseen käyttöön invalideille, koululaisille ja kansaneläkkeen saajille kaupunginhallituksen vahvistamia perusteita noudattaen.
4) Invalideille, koululaisille ja kansaneläkkeen saajille myytävän lipun hinta on 3 mk.

Valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen päättämään muutoksen voimaantulon ajankohdasta (31.10. 656 §).

Linja-autojen tilaaminen. Liikennelaitos oikeutettiin tilaamaan kertomusvuoden aikana 30 täydellistä linja-autoa vaihto-soineen toimitettavaksi v. 1974 sekä 60 täydellistä linja-autoa vaihto-osineen toimitettavaksi v. 1975 (18.4. 288 §, 20.6. 458 §).

Linjan n:o 33 Tarvon päätepysäkin määräämistä I vyöhykkeeseen kuuluvaksi tekivät v. 1972 aloitteen vt Syrjänen ym. ja kiinnittivät erityisesti huomiota Tarvon vanhusten virkistyskeskuksessa käyvien vanhusten matkakustannuksiin. Kaupunginhallitus totesi valtuuston hyväksyneen 29.11.1972 liikennelaitoksen uuden tariffin, yhtenäistariffiin, jonka mukaan sama lippu kelpaa koko kaupunkialueella ja jossa näin ollen ei ole vyöhykejakoa (10.1. 33 §).

Vt Ukkola ym. esittivät aloitteessaan linjan n:o 75 jatkamista Puistolan asemalle ja edelleen Artolantietä pitkin kehätien tuntumaan lähinnä yhteyden parantami-

seksi alueen itäosassa oleviin palvelukohteisiin.

Liikennelaitoksen lautakunta katsoi, että linjan jatkaminen tasoylikäytävän kautta rautatien toiselle puolelle ei ollut mahdollista liian suuren onnettomuusvaaran vuoksi. Po. matkustustarpeen hoitamiseksi on kaavarunkoselvityksessä esitetty linjaa Suutarila - Puistola - Heikinlaakso, mutta tämän linjan aloittaminen on aiheellista vasta Suuntimotien rautatiealituksen valmistuttua. Lautakunta lupasi tutkia linjan mahdollista jatkamista rautatien varteen saakka (21.2. 133 §).

Helsinki - Maaseutu-Liikenne Oy:n osake-enemmistön hankkiminen kaupungin omistukseen. Valtuusto päätti, että kaupungin omistukseen hankitaan rva Irja Koskiselta hänen omistamansa ko. yhtiön 6 000 osaketta 5 325 000 mk:n kauppahinnasta erinäisin ehdoin. Toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että po. yhtiöiden palveluksessa olevalle henkilökunnalle turvataan tasavertaiset oikeudet ja edut liikennelaitoksen henkilökunnan kanssa (20.6. 459 §).

Julkisen liikenteen yhteistoimintasopimuksen tarkistustoimikunnan mietintö merkittiin tiedoksi (18.4. 287 §, 20.6. 457 §, khn mtö n:o 3).

Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien Liikenteenharjoittajien yhteistoimintasopimuksen, jonka valtuusto oli hyväksynyt 1970, 4 §:n 1 momentti päätettiin muuttaa seuraavaksi:

mikäli toiminimet eivät tämän sopimuksen piiriin kuuluvista linjoista saa kutakin ajettua linjakilometriä kohti sovittua tuloa, jonka suuruus on laskettu kutakin toiminimeä varten rajoissa 2.30 - 2.40 mk, maksaa liikennelaitos kaupungin puolesta mainitun sovitun tulon ja todellisuudessa saadun tulon erotuksen kullekin toiminimelle kuukausittain seuraavan kuukauden 15 pv:ään mennessä. Mainituksi sovituksi tuloksi on vahvistettu:
– 2.40 mk Suomen Turistiauto Oy:lle, Helsinki - Maaseutu-Liikenne Oy:lle ja Oy Liikenne Ab:lle,
– 2.30 mk Saaren Auto Oy:lle, Sirolan Liikenne Oy:lle, Metsälän Linja Oy:lle ja Tammelundin Liikenne Oy:lle.

Sopimuksen muutos tuli voimaan kertomusvuoden alusta lukien (18.4. 286 §, 16.5. 352 §, 20.6. 456 §, v:n 1970 kert. s. 103).

Ammattikasvatushallitus vahvisti 19.1. ***liikennelaitoksen ammattikoulun*** ohjesäännön (7.3. 157 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Elintarvikekeskus

Henkilökuntaruokailun kustannukset ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti elintarvikekeskuksen lautakunnan käyttämään v:n 1973 talousarvioon kouluruokailua varten merkitystä määrärahasta 10 000 mk hallinto- ja muihin yhteisiin kustannuksiin sekä 103 000 mk henkilökuntaruokailusta aiheutuviin kustannuksiin (12.12. 791 §).

Tietojenkäsittelykeskus

Hallinto ym. kustannukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti rahatoimiston käyttämään v:n 1972 talousarvion tietojenkäsittelykeskuksen käyttöä varten merkitystä määrärahasta enintään 10 000 mk sen hallintoon ja muihin yleisiin kustannuksiin (10.1. 32 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Kansaneläkelaitokselta Roihuvuoren vanhusten vuokratalon rakennuskustannusten rahoittamista varten 500 000 mk:n suuruisen lainan 4 %:n vuotuisin koroin ja 17 v:n maksuajoin sekä Kansaneläkelaitoksen 6.6. päivätyssä kirjeessä mainituin muin lainaehdoin. Lääninhallitus vahvisti 3.10. em. päätöksen (5.9. 494 §, 14.11. 701 §).

Kaupungin lahjoitusrahastoilta, kaupungin leski- ja orpoeläkekassalta sekä eräiltä muilta rahatoimiston hyväksymiltä lainanantajilta päätettiin ottaa v:n 1973 ja 1974 talousarviossa investointeihin ja metron rakentamiseen merkittyjen määrärahojen kattamista varten yhteensä 2 000 000 mk:n määräinen osavelkakirjalaina 7.5 %:n vuotuisella korolla siten, että laina otetaan 1.5.1973 alkaen lainanantajien tarjoamina erinä, jotka kaikki erääntyvät maksettaviksi takaisin 1.5.1978. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään muut lainaehdot (4.4. 244 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ottamaan v. 1973 -74 koti- ja/tai ulkomaisia lainoja enintään 130 mmk vastaavan määrän, jolloin lainojen nimelliskorko on enintään 9 % ja laina-aika 12 - 20 v. sekä, mikäli on kysymys obligaatiolainasta, alkuperäi-

nen liikkeellelaskuhinta yleisölle vähintään 97 % ja myyntihinta välittäjille vähintään 94.5 %.

Valtuusto päätti valtuuttaa kaupunginhallituksen tai sen määräämän henkilön tai henkilöiden vahvistamaan lainojen lopulliset ehdot ja suorittamaan kaikki toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä tällaisten lainojen saamiseksi tai liittyvät niihin.

Lainavarat hyväksyttiin käytettäviksi v. 1974 - 76 talousarvioihin sähkölaitoksen, vesilaitoksen ja satamalaitoksen sekä metron rakennustöiden samoin kuin lisä- ja perusparannustöiden rahoittamiseen.

Kun neuvotteluissa oli tullut esiin mahdollisuus saada kaupungille laina, jonka laina-aika on yli 20 v., päätti valtuusto kaupunginhallituksen esityksestä muuttaa edellä olevaa päätöstä laina-ajan osalta siten, että laina-aika on vähintään 12 v.

Lääninhallitus hyväksyi molemmat päätökset.

24.1. tekemänsä päätöksen yhteydessä valtuusto hyväksyi toivomusponnen, jossa se edellytti, että kaupunginhallitus tutkisi mahdollisuudet pitkäaikaisen tavaraluottolainan saamiseksi kaupungille Neuvostoliitosta tai muista sosialistisista maista kaupungin tuotannollisen toiminnan ja liikennepalvelujen kehittämiseksi (24.1. 46 §, 21.3. 201, 202 §, 16.5. 342 §).

Valtiolta päätettiin ottaa enintään 6 500 000 mk:n suuruinen laina viisi vuotta pitemmällä maksuajalla kunnan välityksellä ja vastuulla myönnettäviä asuntolainoja varten asuntotuotantolaissa edellytetyin ehdoin (2.5. 306 §).

Yksityisille laitoksille myönnettäviä lainoja koskevat asiat. Urheilu- ja ulkoilurahastosta päätettiin myöntää Oy Bowling Ab:lle Talin keilahallin rakentamista varten 1 300 000 mk:n suuruinen laina siten, että laina maksetaan takaisin v. 1977 - 86 ja lainan korko on 7.5 %. Lainaehdoissa edellytetään mm., että n. 30 % hallin käyttöajasta ja hallitiloista osoitetaan tarvittaessa ulkopuolisten käyttöön harjoitus- tai palvelutiloiksi sekä että hallista varataan urheilu- ja ulkoiluvirastolle omakustannushintainen vuokratila kalusto- ja traktorisuojaksi. Rakennuksessa tulee myös olla mahdollisuus kuntalaisten terveystarkastusaseman palvelutilojen järjestämiseen.

Keilahallin kustannusarvioksi vahvistettiin samalla 7 000 000 mk.

Samasta rahastosta myönnettiin urheilu- ja ulkoilulautakunnan käytettäväksi ennakkomenona 3 200 000 mk Pirkkolan urheilupuiston tekojääradan kattamista varten siten, että summa katetaan v:n 1975 - 79 talousarvioissa (3.10. 584 §).

Valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen Stiftelsen Botby Svenska Samskola -nimisen säätiön pääomamäärältään enintään 700 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta erinäisillä ehdoilla.

Lääninhallitus vahvisti 9.2. valtuuston päätöksen (10.1. 16 §, 21.3. 200 §).

Edelleen valtuusto päätti antaa erinäisillä ehdoilla kaupungin omavelkaisen takauksen Osuuskunta Suomen Messuille enintään 15 000 000 mk:aan nousevien, uuden messukeskuksen rakentamista varten tarvittavien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sekä Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön v:n 1972-73 rakennusohjelman enintään 450 000 mk:aan nousevien lisälainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta. Lääninhallitus hyväksyi 30.10. molemmat päätökset (3.10. 586, 587 §, 28.11. 726, 727 §).

Helsinki - Maaseutu-Liikenne Oy:lle ja Suomen Turistiauto Oy:lle mahdollisesti myönnettävien, enintään 11.5 mmk:aan nousevien pitkäaikaisten lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta päätettiin antaa kaupungin omavelkainen takaus (28.11. 729 §).

Lääninhallitus ilmoitti vahvistaneensa Myllypuron Oppikouluyhdistys r.y:n ja Lauttasaaren vanhustentalosäätiön lainojen takauksen (7.2. 85 §, 21.2. 134 §).

Valtuusto päätti muuttaa seuraavien lainojen takausta koskevat päätöksensä ja lääninhallitus vahvisti muutokset:
— Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets Ab:n taattavien lainojen enimmäismääräksi 9 000 000 mk (5.9. 493 §, 14.11. 702 §, v:n 1972 kert. s. 112);
— Helsingin Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistys r.y:n taattavien lainojen määräksi 3 360 000 mk (18.4. 271 §, 20.6. 433 §, v:n 1972 kert. s. 326);
— Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys r.y:n taattavien lainojen määräksi 5 206 500 mk ja Jakomäen yhteiskoulun uudisrakennuksen hankintakustannukseksi 5 785 000 mk (3.10. 585 §, 19.12. 804 §, v:n 1971 kert. s. 106 §).

Kaupungin omaa asuntorakennustuotantoa varten myönnettävien lainojen takaaminen. Valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin takauksen v:n 1972 rakennusohjelmia varten perustettujen kiinteistöyhtiöiden, joihin luetaan myös Helsingin Kansanasunnot Oy, raha- ja vakuutuslaitokselta saamien, pääomamäärältään enintään 20 000 000 mk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen sekä mahdollis-

ten lisä- ja sakkokorkojen maksamisen vakuudeksi ehdolla, että taattava lainamäärä vastaa enintään 90 % kaupunginhallituksen hyväksymistä rakennusten hankintakustannuksista.

Samalla valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin takauksen po. yhtiöiden valtiokonttorista saamien, pääomamäärältään enintään 25 000 000 mk:aan nousevien v:n 1972 rakennusohjelmia koskevien asuntolainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta.

Lisäksi valtuusto päätti, että kaupunki ei vaadi po. yhtiöiltä kiinnitystä tai muuta vakuutta tontin vuokramaksun, kadun vuotuisen kunnossa- ja puhtaanapitokorvauksen eikä kaupungin yhtiöille myöntämien lainojen maksamisen vakuudeksi. Lääninhallitus vahvisti 6.3. valtuuston päätöksen (7.2. 87 §, 18.4. 270 §).

Lahjoitusrahaston perustaminen. Valtuusto päätti perustaa Agnes Uddin 1970 tekemän testamentin perusteella kaupungille tulleesta omaisuudesta Agnes Udds Fond -nimisen lahjoitusrahaston ja vahvistaa sille säännöt. Rahaston peruspääoma oli 23.5. 194 395 mk. Rahaston varojen ylijäämästä jaetaan vuosittain sairaalalautakunnan päätöksen mukaan enintään puolet Marian sairaalalle käytettäväksi vähävaraisten, ei eläkkeeseen oikeutettujen 65 v. täyttäneiden naisten sairausja kotihoitoon. Nämä avustukset eivät saa vaikuttaa vähentäväksi heidän kaupungilta mahdollisesti saamiinsa muihin avustuksiin (19.12. 806 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti esittää valtioneuvostolle, että v:n 1974 kunnallisveron ennakkoperinnässä määrätään Helsingin kaupungin osalta sovellettavan ennakkoveroäyrin hinnaksi 15 p.

Samalla valtuusto päätti edellyttää, että
— v:n 1974 talousarvioehdotus laaditaan 14 p:n lopullisen veroäyrin hinnan pohjalta ja
— kaupunginhallitus asettaa komitean, jonka tehtävänä on kiireellisesti tutkia mahdollisuudet kaupungin hallinnon rationalisoimiseksi siten, että saadaan aikaan menosäästöjä (5.9. 488 §, 31.10. 657 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että v:n 1972 tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa on lapsivähennyksen suuruus 650 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 2 000 mk (10.1. 15 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että v:n 1973 tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa ovat lapsivähennys ja perusvähennyksen suurin määrä samat kuin edellä (12.12. 774 §).

Talousarvioasetelman uusiminen. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupungin talousarvioasetelmalle uuden pääluokka- ja lukujaon v:n 1974 alusta lukien. Verrattuna valtuuston 1970 vahvistamaan asetelmaan, muutokset kohdistuivat eri toimintojen esittämisjärjestykseen. Tilinumerointi muuttui vastaavasti (24.1. 47 §, v:n 1970 kert. s. 114).

Lisätalousarvion hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen lisätalousarvioksi v:ksi 1973 (5.9. 487 §, khn mtö n:o 9).

Vuoden 1974 talousarvio. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä v:n 1974 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisena eräin poikkeuksin.

Samalla valtuusto hyväksyi kaikkiaan 27 toivomuspontta, joissa se
— katsoi, että liikennelaitoksen toimintaan myönnettävän tuen tulee olla suuruudeltaan sellainen, että joukkoliikennettä voidaan kehittää ja hoitaa palveluperiaatteen mukaan, sekä edelleen, että kaupungin talpast suunnitelmaan otettu veroäyripennipohjalla määritelty tuen katto on palveluperiaatetta vaarantavana poistettava
— edellytti, että talousarvioiden yhteyteen otetaan vastedes käsiteltäviksi ainoastaan sellaiset valtuustoaloitteet, jotka suoranaisesti liittyvät talousarvioon
— kehotti kaupunginhallitusta Kaupunkiliiton kanssa pyrkimään siihen, että koulurakennustoiminta saataisiin nykyistä nopeammaksi ja joustavammaksi
— edellytti, että kaupunginhallitus ryhtyy nykyistä voimakkaampiin toimenpiteisiin asuntolainojen saamiseksi asuntotuotantoon
— kehotti kaupunginhallitusta toimimaan siten, että kaupungin eläintarhan kehittäminen ja toiminnan jatkaminen yleiseläintarhana turvataan ympärivuotisena
— edellytti kaupunginhallituksen ryhtyvän kiireellisiin toimenpiteisiin pysäköintivirhemaksun korottamiseksi 40 mk:ksi
— edellytti, että seuraavaa talousarviota laadittaessa terveyskeskuksiin pyritään tuntuvasti lisäämään apuhoitajien ja toimistoapulaisten virkoja.

Edelleen valtuusto kehotti kaupunginhallitusta
— suorittamaan tutkimuksen kaupungin koko kodinhoitojärjestelmästä ja sen hetkisestä palvelutilanteesta, ottaen huomioon perheiden, vanhusten ja sairaiden lasten tarvitsemat palvelukset ja siihen tarvittavan henkilökunnan määrän
— asettamaan toimikunnan, joka selvittää, miten julkisilla paikoilla tapahtuva häirintä ja väkivalta voitaisiin poistaa kaupungin taloudellisin ja sosiaalisin toimenpitein
— selvittämään mahdollisuudet turvata ympärivuotinen työsuhde kansakoulujen siivoojille ja ruoanjakajille
— kiirehtimään autottomien korttelipihojen toteuttamista lakisääteisesti kääntymällä Kaupunkiliiton puo-

leen
— ryhtymään sellaisiin organisatorisiin toimenpiteisiin, jotka käytettävissä olevien varojen puitteissa edistävät keskushallinnossa suoritettavaa ympäristönsuojelutyötä
— huolehtimaan siitä, että keskuspuiston käyttöarvoa vähentävän Metsämäentie-nimisen liikenneväylän suoja-alueet kunnostetaan välittömästi tien rakentamisen edistymisen myötä
— kiireellisesti selvityttämään mahdollisuudet sellaisten puolikunnallisten asunto-osakeyhtiömuotoisten asuntotalojen rakentamiseen, joihin pyritään saamaan valtiolta asuntolainoja ja myöskin kaupungilta tukea
— ryhtymään toimenpiteisiin liikennelaitoksen piirissä todetun kuljettajanvajauksen poistamiseksi sekä tarpeellisen määrän uusien autonkuljettajien ja raitiovaununkuljettajien tilapäisten virkojen perustamiseksi
— suorittamaan kiireellisen tutkimuksen poliisilaitoksen työskentelyolosuhteiden parantamismahdollisuuksista ja ryhtymään tutkimuksen osoittamiin toimenpiteisiin
— ryhtymään toimenpiteisiin lastensuojelun avohuollon tehostamiseksi luomalla riittävät edellytykset sijaisperheiden hankkimiselle tiedotustoimintaa tehostamalla ja hoitomaksuja korottamalla sekä näissä perheissä suoritettavan hoidon tason valvomiseksi lisäämällä perhehoidon tarkastajien määrää
— saattamaan loppuun jo aloitetut neuvottelut Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiön päiväkotien siirtämiseksi kaupungin hallintaan
— toimimaan siten, että itäisten rantavyöhykkeiden viheraluesuunnitelmaan sisältyvät ehdotukset asukkaiden virkistysmahdollisuuksista toteutetaan sekä että ne ja luonnonsuojelun asettamat vaatimukset otetaan huomioon Vuosaaren eteläosan asemakaavan vahvistamisen yhteydessä
— ryhtymään toimenpiteisiin ilmansuojelua palvelevan valvonta- ja tarkkailujärjestelmän pikaiseksi toteuttamiseksi
— tutkituttamaan, aiheutuuko kaupungin edustalla havaittu alkava meriveden luonnontilan muuttuminen tekijöistä, joihin voidaan vaikuttaa tehostetuin vesiensuojelutoimenpitein sekä tehostamaan kaupungin jätevesien käsittelyä sekä erityisesti ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin edustuksen lisäämiseksi Itämeren suojelutoimenpiteitä koskevissa kokouksissa
— ryhtymään pikaisiin toimiin Käpylän ammattikoulun kirjapaino-osaston koneiston nykyaikaistamiseksi
— tutkimaan mahdollisuuksia tukea helsinkiläisten epilepsiapotilaiden kuntouttamista Epilepsiayhdistys ry:n Pitäjänmäen työklinikalla
— ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin pitkäaikaissairaiden hoitokodin suunnittelutyön aloittamiseksi
— ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten sairaala- ja huoltolaitosten henkilökunnan lasten päivähoidon erikoisjärjestelyn aikaansaamiseksi, että työntekijöiden saanti näihin laitoksiin voitaisiin turvata
— ryhtymään toimenpiteisiin riittävän avustajamäärän palkkaamiseksi kouluterveydenhoitoon
— valvomaan, että valtion tukemaan uuteen oikeusapujärjestelmään siirryttäessä ja oikeusaputoimiston pakollisten tehtävien sen johdosta lisääntyessä toimiston palvelutaso ei joudu kärsimään.

Talousarvioehdotus palautettiin kunnallislain 112 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle. Myöhemmin valtuusto hyväksyi v:n 1974 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (11.12. 767 §, 12.12. 799 §, 19.12. 822 §, khn mtö n:o 10, 23, 24).

Valtuusto merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen ilmoituksen valtuuston kokouksessa 12.12. talousarvion käsittelyn yhteydessä esitettyjen toivomusponsiehdotusten suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä monisteessa sattuneen sekaannuksen ja siitä aiheutuneen äänestystuloksen. Valtuusto päätti todeta, että 12.12. talousarvion käsittelyn yhteydessä suoritetussa toivomusponsiäänestyksessä on
— tullut hyväksytyksi mm. vt Gyllenbergin ehdottama seuraava toivomusponsi: valtuusto päättänee kehottaa kaupunginhallitusta kääntymällä Kaupunkiliiton puoleen kiirehtimään autottomien korttelipihojen toteuttamista lakisääteisesti
— tullut hylätyksi vt Gyllenbergin ehdottama seuraava toivomusponsi: valtuusto päättänee kehottaa kaupunginhallitusta käytettävissä olevien varojen puitteissa ottamaan huomioon Skolteaternin taloudelliset tarpeet (19.12. 823 §).

Kaupunginhallitus totesi, että valtuustossa oli tehty 42 määrärahojen merkitsemistä talousarvioon edellyttävää aloitetta, joista yksi oli tehty v. 1971, 19 v. 1972 ja 22 v. 1973. Aloitteista yhdeksän koski yleistä kunnallishallintoa, kaksi terveyden- ja sairaudenhoitoa, kymmenen sosiaalisia tehtäviä, kahdeksan opetus- ja sivistystointa, kolme yleisiä töitä, neljä kiinteistöjä tai kaupunkisuunnittelua ja kuusi liikennelaitosta. Esittämiinsä selvityksiin viitaten kaupunginhallitus esitti, etteivät nämä kaupunginhallituksen mietinnössä n:o 10 selostetut aloitteet antaisi aihetta toimenpiteisiin. (Khn mtö n:o 10).

1. Kaupunginvaltuusto

Talousarvion pääluokkien loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (-) v:een 1973 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

		Menot 1974 mk		mk	*Tulot* 1974 mk		mk
0	Yleishallinto	44 005 697	+	6 702 150	1 003 950	+	68 770
1	Järjestystoimi	67 947 703	+	8 614 366	5 437 538	–	209 259
2	Terveydenhuolto	351 375 662	+	56 377 352	109 356 375	+	16 162 860
3	Sosiaalitoimi	292 651 393	+	42 136 676	41 177 922	+	5 209 996
4	Sivistystoimi	204 213 297	+	24 844 328	45 997 412	+	6 045 586
5	Kaavoitus ja yleiset työt	154 431 883	+	17 014 493	70 241 222	+	29 418 718
6	Kiinteistöt	53 019 769	+	5 915 169	71 693 944	+	6 982 388
7	Liiketoiminta	717 289 558	+	109 012 169	754 465 587	+	129 494 392
8	Rahoitustoimi	199 969 311	+	34 791 819	228 824 075	–	4 762 938
	Kunnallisvero				1 063 898 830	+	126 331 510
	Käyttömenot ja -tulot yht.	2 084 904 273	+	305 408 522	2 392 096 855	+	314 742 023
9	Pääomatalous	507 367 598	+	34 083 729	200 175 016	+	24 750 228
	Yhteensä	2 592 271 871	+	339 492 251	2 592 271 871	+	339 492 251

(Khn mtö n:o 10 ja 24).

Aloite v:n 1974-1983 taloussuunnitelman eräiden peruslähtökohtien selvittämisestä. Vt Hakalehto ym. esittivät aloitteessaan, että kaupunginhallitukselta hankittaisiin selvitys onko kaupungin ko. vuosien taloussuunnitelman pohjana oleva 600 000:n asukaslukutavoite v. 1983 realistinen ja perusteltu lähtökohta kaupungin tulojen ja menojen määrittelemiselle sekä ihmismyönteiselle kaupunkisuunnittelulle. Vastauksessaan kaupunginhallitus viittasi vahvistettuihin kuntasuunnittelun lähtökohtiin v. 1974 ja 1975, jotka perustuvat väkilukusuunnitteeseen 550 000 asukasta v:n 1985 lopussa (18.4. 296 §, 28.11. 752 §).

Kaupungin väkiluvun ja sen palveluksessa olevan henkilökunnan määrän kehityksestä pyysivät vt Pettinen ym. aloitteessaan selvitystä ennen seuraavan vuoden talousarvioehdotuksen käsittelyä. Kaupunginhallitus totesi, että tilastotoimiston asiaa koskeva selvitys sisältyy mietintöön n:o 21 (17.10. 646 §, 12.12. 798 §).

12. Muut asiat

Lautakuntien ym. jäsenten vaalit, ks. kunnalliskalenteria ao. nimen kohdalta. Asunto-oikeuden jäsenen, ekon. Raimo Haavikon varajäsenen Seppo Hiedan Helsingistä pois muuttamisesta johtaneessa varajäsenten uudessa vaalissa valittiin Haavikon varajäseneksi sijaantulojärjestyksessä kiinteistöpääll. Mauno Tuormala, oik.tiet.kand. Emer Silius ja kiinteistöneuvos Henry Andström (19.12. 813 §).

Pääkaupunkiseudun ruotsinkielisen ammattikoulun kuntainliiton liittovaltuustoon toimikaudeksi 1973–1976 valittiin jäseniksi dipl.ins. Ingvar Blomqvist ja puhelinmek. Gösta Lindström sekä varajäseniksi ylitark. Veikko Liukko ja järjestösiht. Fjalar Björkqvist (10.1. 11 §).

Henkilökunnantark. Curt Söderlund oli anonut ***lupaa*** saada ***harjoittaa huutokaupantoimittajan ammattia.*** Maistraatille annettavassa lausunnossaan valtuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista anomuksen hyväksymistä vastaan (7.2. 89 §).

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Valtuusto päätti, että jäsenten valitsemiseksi Helsingissä toimivien oppikoulujen vanhempainneuvostoihin toimitetaan suhteelliset vaalit siten, että kouluttain laaditut ehdokaslistat

on annettava valtuuston puheenjohtajalle 14.5. klo 15 mennessä. Ehdokaslistojen yhdistelmä-luettelot asetetaan nähtäville valtuuston istuntosaliin 16.5. klo 15.45 mennessä ja vaalitoimitus pidetään 16.5. klo 16 alkavan kokouksen alussa. Vaalin perusteella valtuusto nimitti oppikoulujen vanhempainneuvostojen jäsenet toimikaudeksi 1.1.1973–31.12.1976 (2.5. 307 §, 16.5. 341 §, khn mtö n:o 5).

Helsingin lukion, Lapinpuiston yhteiskoulun ja Kontulan yhteiskoulun vanhempainneuvostojen eronneiden jäsenien tilalle valittiin uudet jäsenet (5.9. 496 §, 14.11. 678 §, 12.12. 775 §).

Kustaa Vaasan iltaoppikoulun vanhempainneuvostoon toimikaudeksi 1973 - 1976 valituista jäsenistä vain yhdellä oli lapsi ko. koulun oppilaana. Rehtori Olavi Junnila valitti vaalipäätöksestä lääninhallitukselle, koska vanhempainneuvostosta annetun asetuksen 1 §:n mukaan valtuuston on valittava jäsenet etupäässä oppilaiden vanhempien joukosta.

Lääninhallituksen pyydettyä selvitystä asiasta kaupunginhallituksen lainopillinen osasto katsoi, että päätös oli asetuksen vastainen. Kaupunginvaltuusto päätti kuitenkin antaa lääninhallitukselle selvityksen, jossa se katsoi po. päätöstä tehtäessä toimitun asetuksen asettamien vaatimusten mukaisesti.

Lääninoikeus, ottaen huomioon kunnallislain 175 §:n säännökset, päätti 29.11. kumota valtuuston valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian valtuustolle uudelleen laillisesti käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus ehdotti tyytymistä lääninhallituksen päätökseen, mutta valtuusto päätti hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta (5.9. 497 §, 19.12. 807 §).

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v. 1973 kaupunginjohtajana ylipormestari Teuvo Aura sekä apulaiskaupunginjohtajina opetus- ja sivistystoimenjohtaja fil.maist. Aarre Loimaranta, rakennustoimenjohtaja valtiot.kand. Veikko Järvinen, kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimenjohtaja varat. Aatto Väyrynen, teollisuustoimenjohtaja dipl. ins. Gunnar Smeds, henkilöasiain ja sosiaalitoimenjohtaja valtiot.maist. Pentti Pusa ja sairaalatoimenjohtaja sosiaalipääll. Aarne Leskinen sekä kaupunginvaltuuston valitsemina jäseninä kansak.op. Inkeri Airola, pastori Jouni Apajalahti, toim.joht. Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Pentti Kauhanen, toimistopääll. Gustaf Laurent, toiminnanjoht. Aarne Laurila, piirisiht. Aulis Leppänen, dipl.ins. Kari Rahkamo, dipl.ins. Terttu Raveala, järjestösiht. Usko Ruuskanen ja valtiot.maist. Aarne Välikangas.

Kaupunginkanslia. Kansliapäällikkönä toimineen kanslianeuvos Sulo Hellevaaran kuoltua 7.5., nimitettiin 11.9. alkaen kansliapäälliköksi hallinnollisen osaston hallintopäällikkö, varat. Yrjö Salo. Talous- ja suunnitteluosaston rahoitusjohtajana toimi varat. Erkki Linturi, taloussuunnittelutoimiston talousarviopäällikkönä valtiot.maist. Erkki Kokkonen, kuntasuunnittelutoimiston suunnittelupäällikkönä arkkit. Jaakko Tolonen, organisaatiotoimiston organisaatiopäällikkönä dipl.ins. Pertti Forsström, lainopillisen osaston kaupunginlakimiehenä varat. Jarl-Erik Kuhlefelt, yleisen osaston osastopäällikkönä varat. Harri Sormanen, taideasiainsihteerinä fil.maist. Marja-Liisa Bell, tiedotustoimiston tiedotuspäällikkönä fil.maist. Mirja Lappi-Seppälä 1.9. saakka ja valtiot.maist. Pertti Mustonen 1.10. alkaen sekä matkailutoimiston päällikkönä Mikko Nupponen.

Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 50 ja sen yleisjaostolla 52 kokousta.

Pöytäkirjojen yhteenlaskettu pykäläluku oli 6241, siitä kaupunginhallituksen yleisten kokousten 3951 ja sen yleisjaoston 2290, mistä verotusasioita koskevia 349.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Lauta- ja johtokuntien ilmoitukset kaupunginvaltuuston kevät- ja syysistuntokaudella käsiteltäväksi suunniteltuista, merkitykseltään tärkeistä tai sisällöltään laajamittaisista asioista merkittiin tiedoksi (19.2. 595 §, 17.9. 2709 §).

Vuokra-auton käyttöoikeus. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle päätoim. Pentti Poukalle myönnettiin oikeus vuokra-auton käyttöön sinä aikana, jona hän toimii valtuuston puheenjohtajana, kuitenkin kauintaan viiden vuoden aikana ja sellaisissa ajoissa, jotka liittyvät puheenjohtajan tehtävien hoitamiseen (yjsto 17.1. 5092 §).

Toivomusponnen käsiteltäväksi ottaminen valtuustossa. Oik.tiet.tri Pirkko Koskinen valitti lääninhallitukselle valtuuston 3.10. asian n:o 46 kohdalla tekemästä päätöksestä siltä osin kuin päätös koski asian käsittelyn aikana ehdotetun toivomusponnen ottamista käsiteltäväksi.

Erään teollisuustontin vuokraamista koskevan asian käsittelyn yhteydessä valtuusto päätti äänestyksen jälkeen ottaa käsiteltäväksi toivomusponsiehdotuksen, jossa esitettiin luottamusmieskomitean asettamista selvittämään teollisuus-, varasto- ja liiketonttien luovutusehtojen eroavuutta. Valtuusto hylkäsi ponnen.

Valittaja katsoi, että po. ponsi oli itse pääasiaan liiitty-

mätön asia, jota ei olisi pitänyt ottaa käsiteltäväksi, koska sitä ei oltu kunnallislain edellyttämällä tavalla valmisteltu.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto katsoi, että po. toivomusponnen ottamista käsiteltäväksi on pidettävä valtuuston käsiteltävänä olleeseen asiaan liittyvänä ja ettei sanotulla menettelyllä myöskään ole sivuutettu kunnallislain edellyttämää valmistelupakkoa ja ehdotti lääninhallitukselle esitettäväksi valituksen hylkäämistä.

Teollisuustointa johtava apul.kaup.johtaja totesi, että ohjesäännön mukaan kaupunginhallitus voi antaa selityksen valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen (10.12. 3747 §, 17.12. 3837 §).

Revisiolaitos

Vuositilintarkastajien ilmoitus jakautumisestaan jaostoihin päätettiin toimittaa kaikille kaupungin hallintoelimille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi kehotuksin toimia vuositilintarkastajien esittämien toivomusten mukaisesti (12.2. 516 §).

Vuositilintarkastajien tekemien eräiden huomautusten johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia tähänastista tarkemmin huolehtimaan siitä, että menot kirjataan vuodenvaihteessa tilisäännön 70 §:n määräysten mukaisesti ja että silloin, kun säännöstä perustellusta syystä poiketaan, tositteeseen liitetään poikkeamisen perustelu.

Samalla kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin hylättyjen autojen käsittelyä koskevan lainsäädännön aikaansaamisen kiirehtimiseksi.

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin tarvittaessa yhteistoiminnassa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa suorittamaan tutkimuksen mahdollisuuksista parantaa konevarikon kannattavuutta (8.10. 2961 §, 15.10. 3038 §).

Käyttöomaisuuden arvostusohjeiden hyväksyminen. V. 1964 asetettu käyttöomaisuuden arvostustoimikunta jätti kaupunginhallitukselle 25.1.1971 tarkistetun mietintönsä, jonka pohjana oli toimikunnan v. 1967 valmistunut ja eri lautakuntien ja Kaupunkiliiton lausuntojen perusteella tarkistettu mietintö. Mietinnössä korostetaan yhdenmukaisten menettelytapojen noudattamista kaikissa kaupungin virastoissa ja laitoksissa.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä toimikunnan laatimat kaupungin käyttöomaisuuden arvostusohjeet. Ohjeiden mukaan käyttöomaisuudella tarkoitetaan kaupungin toiminnassa jatkuvaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta, jonka hankintamenot on tarkoituksenmukaista jaksottaa kuluiksi usean vuoden osalle. Nämä hankintamenot merkitään pääomamenoiksi talousarvioon. Käyttöomaisuutena ei ole syytä pitää käyttömenojen määrärahoilla hankittua irtaimistoa, joka liiketaloudessa katsotaan yleensä käyttöomaisuudeksi, mutta merkitään julkisessa taloudessa hankintavuonna käyttömenoksi eli kuluksi. Käyttöomaisuuteen ei myöskään lueta kassavaroilla hankittuja arvopapereita, raaka-aine- eikä tarvikevarastoja.

Käyttöomaisuus merkitään kirjanpitoon kuten aikaisemminkin hankinta- tai valmistusarvoon. Tonttien arvojen pitämiseksi yhdenmukaisina ja ajan tasalla, ne merkitään kirjanpitoon kiinteistöviraston arvioimasta jälleenhankintahinnasta. Käyttöomaisuus on pidettävä nykyarvossa korottamalla tai alentamalla arvoja rahan arvon muuttuessa. Ohjeissa on myös määräykset käyttöomaisuuden korkojen laskemisesta. Kiinteistövirasto pitää luetteloa muiden hallintokuntien paitsi liikelaitosten käytössä olevasta kiinteästä käyttöomaisuudesta.

Hyväksyessään po. ohjeet kaupunginhallitus päätti samalla
— lykätä käyttöomaisuuden arvostusohjeiden ja poistosuunnitelman määräysten täytäntöönpanoa yleisessä käytössä olevan omaisuuden osalta kalliosuojia lukuun ottamatta toistaiseksi ja kehotti kiinteistövirastoa yhdessä rakennusviraston kanssa suunnittelemaan tämän omaisuuden ottamista käyttöomaisuuden piiriin, keräämään sitä varten perustietoa sekä tekemään asiasta esityksen kaupunginhallitukselle 31.12.1974 mennessä
— antaa kaupunginkanslian yleiselle osastolle tehtäväksi täydentää nykyinen luettelo kaupungin taideteoksista 31.12.1973 mennessä ja sen jälkeen pitää luetteloa arvostusohjeiden mukaisesti
— antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi laatia esitys 28.2.1974 mennessä tilitysvuokrajärjestelmän tarkistamisesta toimikunnan mietinnön perusteella tehtävien päätöksien mukaisesti
— kehottaa kiinteistövirastoa yhdessä rahatoimiston kanssa tutkimaan mahdollisuudet siirtää rakennusviraston käyttöomaisuuden kirjanpidon hoito rakennusvirastolle ja sairaalaviraston po. kirjanpidon hoito sairaalavirastolle sekä tekemään asiasta esityksen 31.12. 1973 mennessä
— kumota v. 1952 tekemänsä, liikennelaitoksen omaisuuden poistoprosenttien vahvistamista koskevan päätöksen 2 kohdan
— kumota v. 1956 tekemänsä, poikkeuksellisesti esiin-

tyvien perusparannusluonteisten korjaus- ja niihin verrattavien töiden käsittelemistä pääomamenoina koskevan päätöksen 5 kohdan ja
— kumota v. 1965 tekemänsä, sähkölaitoksen liittymismaksuja vastaavien erien poistamista käyttöomaisuudesta koskevan päätöksen (2.1. 31 §, 5.3. 774 §).

Revisioviraston kustannustutkijan virkaan (25. pl.) valittiin sitä haettavaksi julistamatta valtiot.kand. Oiva Virta sekä laskentatarkkaajien (17. pl.) virkoihin merkon., hum.kand. Tuula Laitinen, merkon. Riitta Paavola ja merkon. Ismo Tuomainen (yjsto 13.6. 5944 §, 3.10. 6442 §).

Laskentatarkkaaja Marita Löfströmille myönnettiin ero virastaan 1.5. lukien, laskentatarkkaaja Salme Etelälle 26.11. lukien ja toim.apul. Eine Sarkkiselle 1.1. 1974 lukien (yjsto 11.4. 5628 §, 3.12. 6762, 6763 §).

Revisioviraston ilmoitukset tiliensä asemasta 31.12. 1972, 31.3., 30.6. ja 30.9.1973 merkittiin tiedoksi (yjsto 28.3. 5552 §, 16.5. 5803 §, 18.7. 6120 §, 31.10. 6589 §).

Kassantarkastukset. Revisioviraston ilmoitukset v:n 1972 IV neljänneksen ja kertomusvuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen kassantarkastuksista merkittiin tiedoksi (12.3. 845 §, 21.5. 1640 §, 24.9. 2805 §, 12.11. 3354 §).

Irtaimen omaisuuden tarkastajien ilmoitus tarkastuskohteiden jakamisesta merkittiin tiedoksi (2.4. 1088 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaikkia lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia asianmukaisin toimenpitein tehostamaan kaupungin irtaimen omaisuuden valvontaa po. omaisuuteen kohdistuvien anastusten ja ilkivallan vähentämiseksi (19.11. 3463 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien sihteerin palkkio vahvistettiin 1.4. lukien 290 mk:ksi/kk (5.3. 779 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien esityksen johdosta kaupunginhallitus kehotti niitä hallintokuntia, jotka katsovat aiheelliseksi hallinnassaan olevien tilojen yhdistämisen, ennen kussakin yksityistapauksessa kaupunginhallitukselle erikseen tehtävää esitystä selvittämään yhteistoiminnassa kiinteistöviraston ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston kanssa toimenpiteistä aiheutuvat haitat ja hyödyt samoin kuin kustannukset. Niitä hallintoelimiä, joiden hallinnassa on kiinteää omaisuutta, samoinkuin niitä, jotka huolehtivat rakennussuunnittelusta, kehotettiin kiinnittämään vakavaa huomiota kiinteän omaisuuden tarkastajien esittämiin huomautuksiin ja toivomuksiin (19.11. 3463 §).

Kaupunginhallitus ja kaupunginkanslia

Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokoukset. Kaupunginhallitus päätti,
— että se kokoontuu varsinaisiin kokouksiinsa v:n 1973 aikana maanantaisin klo 15 ja ylimääräisiin kokouksiinsa tarvittaessa
— että sen yleisjaosto kokoontuu keskiviikkoisin klo 10 ja veroasiain käsittelyä varten tarvittaessa keskiviikkoisin klo 13.30,
— että henkilöasiainjaosto, kasvatusneuvolajaosto, kongressi- ja konserttijaosto, puutavarajaosto ja keskuspesulajaosto kokoontuvat tarvittaessa sekä
— että kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokousajoista samoin kuin siitä, että kokouksessa kulloinkin laadittu pöytäkirja pidetään kokousta seuraavana kahdeksantena päivänä sekä kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajien, kansliapäällikön ja osastopäälliköiden päätösluettelot perjantaisin yleisesti nähtävinä, kuulutetaan sanomalehdissä ja maistraatin ilmoitustaululla (15.1. 160 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa eräiden viikottaisten kokoustensa tavanmukaista ajankohtaa juhlapyhien johdosta sekä päätti olla pitämättä kokouksia heinäkuussa 1973 (2.4. 1095 §, 9.4. 1191 §, 16.4. 1275 §, 5.11. 3287 §, 27.12. 3873 §).

Kaupunginhallituksen edustajien määrääminen eri hallintoelimiin. Kaupungin eri hallintoelimiin valittiin edustajat seuraavasti:
— henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apulaiskaupunginjohtaja palkkalautakuntaan, huoltolautakuntaan ja lastentarhain lautakuntaan
— sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja terveyslautakuntaan sekä sairaalalautakuntaan ja sen jaostoon
— opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja urheilu- ja ulkoilulautakuntaan ja koulusuunnittelutoimikuntaan
— kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja kiinteistölautakuntaan ja sen jaostoihin sekä kaupunkisuunnittelulautakuntaan
— rakennustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja yleisten töiden lautakuntaan
— teollisuustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja liikennelaitoksen lautakuntaan ja sen jaostoon, satamalautakuntaan, teurastamolaitoksen lautakuntaan, elintarvikekeskuksen lautakuntaan, teollisuuslaitosten lautakuntaan ja vesilautakuntaan
— jäsen Airola huoltolautakunnan omaisuus- ja holhousjaostoon sekä lastensuojelulautakunnan elatusapujaostoon, vajaamielishuoltojaostoon sekä lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokuntaan
— jäsen Apajalahti huoltolautakunnan hallintojaostoon, lastensuojelulautakuntaan, oikeusapulautakun-

taan ja kirjastolautakuntaan
– jäsen Ilaskivi väestönsuojelulautakuntaan
– jäsen Kauhanen huoltolautakunnan päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuoltojaostoon sekä kotitalouslautakuntaan
– jäsen Laurent ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan
– jäsen Laurila maatalouslautakuntaan, ammattioppilaslautakuntaan ja tielautakuntaan
– jäsen Leppänen palolautakuntaan, huoltolautakunnan työtupien johtokuntaan ja lastensuojelulautakunnan väestöasiainjaostoon
– jäsen Rahkamo huoltolautakunnan huoltolaitosten johtokuntaan, nuorisolautakuntaan ja suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan
– jäsen Raveala huoltolautakunnan Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan, suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan ja ammattioppilaitosten johtokuntaan
– jäsen Ruuskanen lastensuojelulautakunnan suojelukasvatusjaostoon, raittiuslautakuntaan ja museolautakuntaan
– jäsen Välikangas lastensuojelulautakunnan lastenhuoltojaostoon ja musiikkilautakuntaan (15.1. 157 §).

Kaupungin hallintoelinten kokousaikojen, pöytäkirjojen ja päätösten saattamisesta kaupunginhallituksen tietoon annettiin tavanmukaiset ohjeet (27.12. 3871 §, v:n 1972 kert. s. 125).

Rahatoimiston varainhoidon valvonta. Kaupunginhallituksen jäsenet Laurent ja Ruuskanen valittiin rahatoimiston varojen hoidon tarkastajiksi kertomusvuodeksi ja velvoitettiin vähintään kerran tänä aikana suorittamaan myös rahatoimiston kassojen tarkastus (29.1. 350 §).

Vakuutusasiakirjojen tarkastus. Kaupunginhallituksen jäsenet Airola ja Rahkamo valittiin tarkastamaan vähintäin kahdesti kertomusvuoden aikana rahatoimiston hallussa olevat arvopaperit ja vakuudet sekä kaupunginhallituksen hoidossa olevat vakuusasiakirjat (29.1. 351 §).

Yleisjaoston päätösten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisjaoston kokouksissaan 27.6., 4.7., 9.7., 18.7., 24.7. ja 1.8.1973 pöytäkirjan 6041-6046, 6082-6087, 6107-6117, 6157-6172, 6187-6191 ja 6216-6217 §:n kohdalla tekemät päätökset (6.8. 2146 §).

Kaupunginhallituksen diariin 31.12.1970 merkittyjä, 15.5.1972 vielä ratkaisemattomia asioita koskeva luettelo merkittiin tiedoksi, samoin kuin luettelo ennen 31.12.1971 merkityistä, 1.8.1973 vielä ratkaisemattomista asioista (vjsto 3.1. 5016 §, 14.11. 6671 §).

Lausunto aluepoliittisesta valmistelutyöstä. Lääninhallitus pyysi lausuntoa valtioneuvoston kanslian aluepoliittista valmistelutyötä koskevasta väliraportista laatimastaan lyhennelmäotteesta.

Kaupunginjohtaja piti yhdyskuntatyyppijaottelussa tungosalue, kasvualue, kasvukeskus, kasvupiste ja hajaasutusalue käsitettä tungosalue epäonnistuneena. Tämä käsite esiintyi vain Uudenmaan läänin osalla, jossa se pienimmässä eli I-vaihtoehdossa tarkoitti aluetta Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa. Tätä aluetta tarkoittava käsite pääkaupunkiseutu on vakiintumassa ja on käyttökelpoinen myös aluepolitiikan yhteydessä. Edelleen kaupunginjohtaja esitti, että valtakunnallista kehittämistyötä, aluepolitiikka mukaan luettuna, ei tulisi toteuttaa rajoituksin vaan niin pitkälle kuin mahdollista positiivisin toimenpitein.

Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kaupunginjohtajan esityksen mukaisen lausunnon (10.12. 3699 §).

Suomen Kaupunkiliiton yleiskirje A 5/73 niille kaupungin- ja kauppalanhallituksille, joilla on tarkoituksena uudistaa tai tarkistaa kaupunginhallituksen ohjesääntö, rakennusjärjestys tai poliisijärjestys merkittiin tiedoksi (vjsto 28.2. 5360 §).

Kaupunginjohtajat. Kaupunginhallitus päätti, että v:n 1974 aikana kaupunginjohtajan estyneenä ollessa toimii hänen sijaisenaan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajana kulloinkin saapuvilla oleva virassa vanhin apulaiskaupunginjohtaja. Samalla määrättiin apulaiskaupunginjohtajien sijaiset (27.12. 3872 §).

Kaupunginhallitus vahvisti kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien vuosilomat lomakautena 1973, myönsi palkatonta virkavapautta apulaiskaupunginjohtaja Väyryselle ajaksi 19.9.–12.10. maanpuolustuskurssille osallistumista varten ja apulaiskaupunginjohtaja Smedsille sairauslomaa ajaksi 11.–15.9. (22.1. 257 §, 19.3. 939 §, 24.4. 1423 §, 7.5. 1504 §, 6.8. 2158 §, 13.8. 2270 §, 15.10. 3041 §).

Apul.kaup.joht. A.K. Leskinen toimi apul.kaup.joht. A.K. Loimarannan sairausloman johdosta opetus- ja sivistystointa johtavan apul.kaup.johtajan sijaisena myös kaupunginhallituksen konsertti- ja kongressitalojaoston puheenjohtajana 12.2. lukien toistaiseksi (19.2. 603 §).

Kaupunginkanslia. Kansliapäällikön tehtävien hoitamisesta kaupunginhallitus määräsi seuraavaa:
– kansliapäällikkö Hellevaaran estyneenä tai poissa ollessa toimivat hänen sijaisenaan toistaiseksi, kunnes toisin määrätään, rahoitusjoht. Linturi, hallintopääll. Salo, kaup.lakimies Kuhlefelt ja os.pääll. Sormanen

luetellussa järjestyksessä (24.4. 1368 §)
– kaupunginhallituksen kehotettua kaupunginkansliaa julistamaan kansliapäällikön viran haettavaksi, määrättiin rahoitusjoht. Linturi ja hallintopääll. Salo viransijaisina yhteisesti hoitamaan oman virkansa ohella kansliapäällikön virkaan kuuluvat tehtävät ja heidän kummankin estyneinä tai poissa ollessaan kaup.lakimies Kuhlefelt ja os.pääll. Sormanen luetellussa järjestyksessä hoitamaan sanottuja tehtäviä
– os.pääll. Sormanen valittiin kaupungin hallinto-organisaatiota koko laajuudessaan tarkistavan komitean työjaoston jäseneksi
– rahoitusjoht. Linturi valittiin ratkaisuvallan siirtämistoimikunnan puheenjohtajaksi ja hallintopääll. Salo sen jäseneksi
– rahoitusjoht. Linturi määrättiin kaupungintalotoimikunnan puheenjohtajaksi (28.5. 1749 §)
– kansliapäällikön estyneenä tai poissa ollessa toimii hänen sijaisenaan rahoitusjoht. Linturi ja rahoitusjohtajan estyneenä tai poissa ollessa samanaikaisesti kansliapäällikön kanssa, hoitavat kansliapäällikön tehtäviä toistaiseksi, kunnes toisin määrätään, kaup.lakimies Kuhlefelt ja os.pääll. Sormanen, luetellussa järjestyksessä (1.10. 2872 §).

Kaupunginkanslian ilmoitukset tiliensä asemasta merkittiin tiedoksi (yjsto 7.3. 5414 §, 6.6. 5911 §, 12.9. 6338 §, 7.11. 6627 §).

Kaupunginkanslia oikeutettiin hankkimaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille jaettavaksi sekä kanslian virkakäyttöön yhteensä n. 115 virastokarttaa. Tarkoitukseen käytettäväksi myönnettiin 6 900 mk (5.11. 3290 §).

Yleisjaosto osoitti määrärahat tuhka-astioiden ja lasialtaiden hankkimiseksi kaupunginkansliaan sekä seitsemän vitriinin ostamiseksi Suomen Mitalitaiteen Kilta ry:ltä. Kaupunginkanslia oikeutettiin hyväksymään eri lahjaesineisiin tehdyistä kaiverruksista aiheutuneet kustannukset maksettaviksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 7.5. 5780 §, 3.10. 6454 §, 7.11. 6640 §).

Hallinnollisen osaston hallintopäällikön virkaa määrättiin hoitamaan 11.9. lukien apul.kaup.siht. Tauno Lehtinen, jolle myönnettiin virkavapautta apulaiskaupunginsihteerin virasta (Y 35.) 26.11. lukien. Vm. virkaa määrättiin hoitamaan kansliasiht. Jorma Waismaa. Kaupunginkansliaa kehotettiin julistamaan hallinnollisen osaston päällikön virka avoimeksi (10.9. 2632 §, 29.10. 3176 §, yjsto 21.11. 6712 §).

Lakit.lis. Pentti Mäkelä palkattiin tp. apul.kaup.sihteeriksi (Y 35.) kauintaan kertomusvuoden loppuun saakka. Yleisjaosto määritteli Mäkelän tehtävät täydennyksenä jaoston apulaiskaupunginsihteerien työjaosta 28.4.1971 tekemään päätökseen (7.5. 1511 §, yjsto 6.6. 5910 §, v:n 1971 kert. s. 121).

Työsuhteiseksi apul.kirjanpitäjäksi palkattiin ajaksi 16.2.–30.6. merkon. Marja-Liisa Heinsalo (yjsto 17.1. 5102 §, 21.2. 5315 §).

Uudelleen järjestelyjen johdosta määrättiin kanslianhoitaja Ulla-Brita Jorma sekä kanslistit Anna-Liisa Kajanti, Toini Lehtinen, Sirpa Saaristo, Raili Telenius, Heli-Inkeri Särö ja Lea Laukkanen, joiden kaikkien vakinaiset virat lakkautettiin 1.1.1974 lukien, siirtymään sanotusta päivästä kaupunginkanslian toimistosihteerin tilapäisiin virkoihin (Y 17), samoin määrättiin kanslisti Elli Toukonen ja ts. kanslisti Linnea Nyblin siirtymään samasta päivästä lukien toimistosihteerin tilapäiseen virkaan (yjsto 19.12. 6865 §, 27.12. 6914 §).

Talousarvion virkaluettelosta poiketen päätettiin ajaksi 7.1.–31.12. tp. postikeskuksen hoitajan sijasta palkata tp. apul.ylivahtimestari (14. pl.) ja määrätä virkaan siirtymään tp. postikeskuksen hoitaja Kari Brandes (8.1. 77 §).

Toim.apul. (10. pl.) Hilkka Nirolan ja Riitta-Liisa Halmeen tehokirjoitinlisä vahvistettiin 1.1.1973 lukien 100 mk:ksi niiltä kuukausilta, jolloin he päätetehtävänään työskentelevät MT-72 tehokirjoittimilla (yjsto 21.2. 5316 §).

Kaupunginkanslian autonkuljettaja-vahtimestarien ja vahtimestarien katu- ja viemärikorvausasioissa suoritettavien tiedoksiantojen palkkiot korotettiin 7.20 mk:ksi 1.9. alkaen (8.10. 2963 §).

Kansliasiht. Ari Rautaselle myönnettiin anomuksensa mukainen poikkeuksellinen työaika tuomioistuinharjoitteluun liittyvän kihlakunnanoikeuden työn seuraamiseksi (yjsto 14.11. 6669 §).

Kunnallisen alkoholintarkastajan apulaiselle Kauko Salmelalle v. 1972 myönnettyä oman auton käyttöoikeutta päätettiin rajoittaa sosiaali- ja terveysministeriön taholta hyväksyttävään enimmäismäärään eli toistaiseksi enintään 190 km:ksi kuukaudessa. Samalla kiinnitettiin Salmelan huomiota voimassa olevan virkaehtosopimuksen määräyksiin, joiden mukaan virkamatkaksi ei lueta mm. matkaa asunnosta toimi-, työ- ja kokoontumispaikkaan ja takaisin. Salmelan anomus liikennelaitoksen vuosikortin saamisesta päätettiin hylätä viitaten kaupunginhallituksen 14.11.1957 tekemään päätökseen (yjsto 17.1. 5098 §).

Hyväksyessään kunnallisen alkoholintarkastajan apulaisen ravintolatarkastusmenoista ajalta 1.1.–30.6. esittämän 360 mk:n suuruisen laskun 97 mk:n suurui-

sena, yleisjaosto kehotti häntä noudattamaan huolellisuutta tilityksen laadinnassa ja kiinnittämään huomiota kuittien oikeellisuuteen (yjsto 3.10. 6456 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian hankkimaan vahtimestareilleen ja autonkuljettaja-vahtimestareilleen sekä kesä- että talvipuvut ja määräsi, että virkapukuihin kiinnitetään kaupungin vaakunakilpi ompelemalla takin etutaskun kohdalle (yjsto 28.2. 5363 §, 21.3. 5485 §, 5.9. 6309 §, 10.10. 6484 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi ilmoitukset kaupunginkanslian henkilökunnan ylityö- ja viikkoylityötunneista sekä hyväksyi eräiden autonkuljettaja-vahtimestareiden ja vahtimestarin heidän omalla suostumuksellaan teetetyiksi ylityötunneiksi v:n 1972 aikana enemmän kuin 350 tuntia sekä oikeutti vastaavasti kertomusvuoden aikana teettämään eräillä apulaisylivahtimestareilla, vahtimestareilla ja autonkuljettaja-vahtimestareilla ylityötä enemmän kuin 350 tuntia (yjsto 31.1. 5183, 5184 §, 18.4. 5675 §, 24.7. 6174 §, 29.8. 6283 §, 10.10. 6476 §).

Lisäksi yleisjaosto teki kertomusvuonna kaupunginkanslian osalta päätöksiä, jotka koskivat viransijaisuusmääräyksiä, palkattoman virkavapauden ja sairausloman myöntämistä, vuosilomakorvauksen suorittamista rahassa, arvopostin kuittausoikeutta ja erillisilmoitusten julkaisemista.

Talous- ja suunnitteluosaston tp. suunnittelupäällikön virkaan (Y 35.) siirrettiin sitä haettavaksi julistamatta 1.8. lukien arkkit. Jaakko Tolonen saman osaston ts. suunnittelupäällikön toimesta viran peruspalkan ja kolmen ikälisän mukaisin palkkaeduin. Hänen palkkionsa rakentamisohjelmatoimikunnan sihteerinä vahvistettiin 1.8. lukien 400 mk:ksi/kk ja hänelle myönnettyä oman auton käyttöoikeutta jatkettiin 1.5.1974 lukien kauintaan viidellä vuodella (25.6. 2037 §, yjsto 4.7. 6055 §, 12.12. 6812 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginkanslian maksamaan rationalisointiasiantuntijaksi palkattavaksi suunnitellulle ekon. Veikko Autiolle 4 700 mk/kk (27.12. 3882 §).

Talous- ja suunnitteluosaston henkilökunta oikeutettiin hankkimaan rahatoimiston talon huonetiloihin omalla kustannuksellaan kahviautomaatti ehdolla, ettei kaupungille aiheudu muita kustannuksia, kuin automaatin tarvitseman sähkön korvaaminen (yjsto 3.12. 6760 §).

Taloussuunnittelutoimikunnan ilmoitus v:ksi 1974—1983 laatimastaan taloussuunnitelmasta merkittiin tiedoksi (19.3. 935 §).

Toimikunnan sihteerien palkkiot päätettiin tarkistaa 1.8. lukien palkkausten yleiskorotusta soveltaen 7.4 %:lla (yjsto 4.7. 6055 §).

Lainopilliseen osastoon perustettuun kahteen kaupunginasiamiehen virkaan (Y 31.) päätettiin ottaa, virkoja haettavaksi julistamatta, vastaavia tehtäviä hoitaneet varat. Yrjö Kinnunen ja varat. Raimo Reivinen 1.1. 1974 lukien (27.12. 3878 §). Lainoppineen avustajan virkaan (29. pl.) valittiin hovioik.ausk. Ronald Wrede 15.8. lukien (yjsto 15.8. 6239 §). Lainoppineelle avustajalle Matti Halttuselle myönnettiin ero virastaan 16.7. lukien (yjsto 27.6. 6016 §).

Kaupunginvaltuuston 15.11.1972 tekemästä, kaupunginlakimiehen vaalia koskevasta päätöksestä, oli huoltomies Pekka Okkonen valittanut Uudenmaan lääninhallitukselle vaatien valtuuston po. päätöksen kumoamista useilla perusteluilla.

Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kaupunginjohtajan ehdotuksen mukaisen selityksen sekä siinä todeta, ettei valtuuston päätös mene sen toimivallan ulkopuolelle, ei ole syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä, eikä muutoinkaan ole lain ja asetuksen vastainen, minkä vuoksi valitus olisi aiheettomana hylättävä (8.1. 80 §, v:n 1972 kert.s. 127).

Kaupunginhallituksen annettua selvityksensä vaati Okkonen vastineessaan, että lääninhallitus velvoittaisi valtuuston antamaan lausunnon asiasta. Lääninhallitus totesi 6.8. antamassaan päätöksessä, että kaupunginhallituksella on ohjesääntönsä mukaan valta päättää valtuuston päätöstä koskevasta valituksesta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen. Ottaen huomioon kunnallislain 175 §:n säännökset, lääninhallitus hylkäsi valituksen.

Huoltomies Okkonen valitti lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jolle annettavassa selityksessä kaupunginhallitus päätti toistaa lääninhallitukselle annetussa selityksessä mainitut perustelut ja esittää, että valitus aiheettomana hylätään (29.10. 3175 §).

Varat. Pekka Sormunen oli kirjeessään kaupunginhallitukselle kiinnittänyt huomiota varat. Jarl-Erik Kuhlefeltin toimintaan. Saatuaan asiasta selvityksen Kuhlefeltilta, kaupunginhallitus katsoi sen riittäväksi selvitykseksi asian johdosta ja päätti samalla, ettei asia anna kaupunginhallituksen taholta aihetta enempiin toimenpiteisiin (8.1. 79 §).

Tiedotustoimisto. Kaupunginkanslian tiedotuspäällikölle Mirja Lappi-Seppälälle myönnettiin ero virastaan 1.9. lukien ja virkaan (33. pl.) valittiin lehdistösiht.,

valt.maist. Pertti Mustonen 1.10. lukien (4.6. 1843 §, 24.9. 2810 §).

Tiedotussihteerin virkaan (28. pl.) valittiin 1.2.1974 lukien tiedotussiht., fil.kand. Marja Rantanen (10.12. 3704 §).

Kanslisti Liisamaija Sinnemäelle myönnettiin ero virastaan ja kanslistin virkaan (Y 13) valittiin apul.kirjaaja Kristina Niklander (yjsto 20.6. 5983 §, 1.8. 6199 §).

Tiedotusstoimiston neuvontapiste Kallion virastotalossa päätettiin pitää avoinna arkisin klo 8.30–18.00, ei kuitenkaan lauantaisin (yjsto 19.12. 6877 §).

Vahingonkorvaukset. Eräälle toimistoapulaiselle päätettiin maksaa korvaus virkahuoneen työpöydän laatikosta varastetusta käsilaukusta ehdolla, että asianomainen siirtää kaupungille oikeutensa saada vahingonkorvausta rikoksentekijältä (yjsto 13.6. 5941 §). Edelleen yleisjaosto merkitsi tiedoksi kaupunginkanslian ilmoitukset kahdesta varkaudesta ja yhdestä vahingonteosta (yjsto 28.3. 5551 §, 16.5. 5798 §, 8.8. 6219 §).

Matkailutoimisto. Merkittiin tiedoksi Suomen Matkatoimistoyhdistys ry:n vastaus kaupunginhallituksen 1971 yhdistykselle lähettämään matkailupalvelujen kehittämistä ja kustannusten jakoa koskevaan kirjeeseen. Yhdistys ei katsonut voivansa valtakunnallisena järjestönä osallistua jonkin tietyn kunnan opaspalvelujen kulujen peittämiseen ja piti luonnollisempana kääntymistä palveluja käyttävien yhdistysten ja matkatoimistojen puoleen (4.6. 1834 §, v:n 1971 kert. s. 124).

Yleisjaosto päätti kehottaa kiinteistöviraston talo-osastoa ryhtymään toimenpiteisiin valaistuksen aikaansaamiseksi matkailutoimiston ja Jugendsalin näyteikkunoihin matkailutoimiston kirjeen n:o 4242/15.6.1973 mukaisesti (yjsto 20.6. 5985 §).

Matkailutoimisto oikeutettiin sopimaan eri teattereiden kanssa siitä, että nämä saavat korvausta vastaan sijoittaa Helsingin teatteri- ja oopperaohjelmistoa esitteleviä mainoksia Kluuvin virastotalon Jugendsalin ikkunoihin. Matkailutoimistoa kehotettiin valvomaan mainosten tasoa ja määräaikaista vaihtamista sekä perimään mainosten asettamisesta korvauksen, joka kolmen suuren ikkunan osalta on 60 mk vuodelta ja yhden pienen ikkunan osalta 35 mk vuodelta sekä valaistuksesta Helsingin kaupunginteatterilta, Suomen Kansallisteatterilta, Ruotsalaiselta Teatterilta ja Suomen Kansallisoopperalta kultakin 150 mk vuodelta (yjsto 7.11. 6637 §).

Yleisjaosto oikeutti matkailutoimiston sisällyttämään Meilahden kartanon niiden kohteiden piiriin, joihin ns. VIP-kortin haltijalla on maksuton sisäänpääsy (yjsto 13.6. 5949 §).

Muu yleinen kunnallishallinto

Hankintatoimiston hankinta-asiamiehen virkaan (29. pl.) valittiin ekon., talouspääll. Veijo Uotinen (26.3. 1052 §, 9.4. 1241 §, yjsto 7.5. 5793 §).

Seuraavat virat saatiin jättää täyttämättä: varastokirjanpitäjän virka (11. pl.) toistaiseksi, ja neljä toimistoapulaisen virkaa (10., kaksi 9. ja 8. pl.) kertomusvuoden loppuun saakka (15.1. 204 §, 26.3. 1050 §).

Varastokirjanpitäjä Tuula Ropolle ja toim.apul. Rakel Kaitosaarelle myönnettiin ero virastaan (yjsto 10.1. 5073 §, 7.3. 5436 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston hankkimaan työsuhteiselle henkilökunnalle 21 työtakkia (yjsto 21.3. 5526 §).

Edelleen yleisjaosto teki kertomusvuonna päätöksiä, jotka koskivat toimistopäällikön vuosiloma-ajan määräämistä, viransijaisuusmääräystä, sairauslomien myöntämistä ja erillisilmoitusten julkaisemista.

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi hankintatoimiston ilmoituksen talousarvion toteuttamisesta toimiston osalta v. 1972, ilmoitukset tiliensä asemasta 30.6. ja 30.9. sekä ilmoituksen toimiston varaston puolivuositarkastuksesta. Hankintatoimisto oikeutettiin hyväksymään kaupunginkanslian hallinnollisen osaston painatus- ja sidontatililtä v. 1974 maksettavat laskut (yjsto 28.2. 5389 §, 4.7. 6074 §, 18.7. 6146 §, 17.10. 6538 §, 19.12. 6871 §).

Hankintatoimiston varaston arvon ylärajaksi määrättiin 1.1. lukien 360 000 mk (19.2. 643 §).

Yleisjaosto päätti vahvistaa hankintajohtajan toimesta tehtävien hankintojen arvon ylärajaksi 50 000 mk suoritettaessa v. 1974 hankintakeskuksen tehtäväksi määrättyjä tarvikkeiden yhteishankintoja (yjsto 19.12. 6902 §).

Hankintakeskus oikeutettiin suorittamaan hankintoja ja menoja v:n 1974 aikana kuukautta ja laitosta tai virastoa taikka sen osastoa kohti seuraavasti:
— kaluston kertahankintoja enint. 7 000 mk:aan saakka,
— kojeiden sekä toimisto- ja talouskoneiden hankintoja enint. 7 000 mk:aan saakka,
— kaluston kunnossapitokustannuksia enint. 3 000 mk:aan saakka käyttäen tarkoitukseen v:n 1974 talousarvion rahoitusmenojen pääluokkaan kuuluvia kalus-

ton hankintamäärärahoja,
– teleteknillisten laitteiden töitä ja hankintoja enint. 6 000 mk:aan saakka käyttäen tarkoitukseen v:n 1974 talousarvion irtaimen omaisuuden perushankintoihin merkittyjä määrärahoja, kaikki ehdolla, että hankinnat ja menot alistetaan kuukausittain yleisjaoston hyväksyttäviksi (yjsto 27.12. 6937 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston tekemään taloustarvikkeiden, leimasimien, pesu-, puhdistus- ja lattianhoitoaineiden sekä valojäljennös- ja reprotöiden yhteishankintasopimukset v:ksi 1974 toimiston esittämien yhtiöiden kanssa (yjsto 6.6. 5929 §, 26.9. 6427 §, 3.10. 6466 §, 3.12. 6804 §).

Yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston v:n 1972 joulukuun sekä kertomusvuoden tammi-marraskuun aikana suorittamat kertahankinnat ja myönsi niiden maksamiseen yht. 298 924 mk (yjsto 31.1. 5209 §, 28.2. 5388 §, 14.3. 5470 §, 11.4. 5656 §, 16.5. 5833 §, 13.6. 5967 §, 18.7. 6149 §, 12.9. 6362 §, 10.10. 6501 §, 14.11. 6702 §, 19.12. 6903 §).

Rahoitusmenojen pääluokkaan kuuluvista kaluston hankintamäärärahoista myönnettiin seuraavat määrärahat:

Virasto tai laitos	mk
Kaupunginkanslia (yjsto 28.2. 5362 §, 18.4. 5676 §, 30.5. 5880 §, 19.12. 6874 §	52 696
Hankintatoimisto (yjsto 24.10. 6578 §, 12.12. 6852 §)	80 015
Kaupunginarkisto (24.4. 1372 §, yjsto 28.3. 5561, 5562 §)	182 931
Rahatoimisto (yjsto 28.2. 5390 §, 31.10. 6608 §)	52 035
Henkilöasiainkeskus (yjsto 17.1. 5124 §, 10.10. 6505 §)	13 208
Palkkalautakunnan toimisto (yjsto 11.4. 5665 §)	4 152
Ulosottovirasto (yjsto 14.3. 5478)	11 660
Raastuvanoikeus (yjsto 14.2. 5289 §)	11 300
Lastensuojeluvirasto (yjsto 25.4. 5738 §)	10 172
Lastentarhain toimisto (yjsto 17.1. 5123 §, 24.1. 5163 §, 20.6. 6002 §)	41 110
Kasvatusneuvola (yjsto 24.10. 6584 §)	12 700
Kiinteistövirasto (yjsto 28.3. 5576 §, 4.4. 5616 §, 16.5. 5825 §)	25 690
Kaupunkisuunnitteluvirasto (yjsto 31.3. 5207 §, 25.4. 5736 §, 2.5. 5760, 5761 §, 7.5. 5792 §, 23.5. 5868 §, 31.10. 6609 §)	221 439

Pohjoismaisen yhteistyön kulttuurikeskukseen, Hässelbyn linnaan saatiin hankkia taideasiainsihteerin 10.9. päivätyssä kirjeessä mainitut Alvar Aallon suunnittelemat huonekalut uutta Helsinki-huonetta varten. Tarkoitukseen myönnettiin 7 600 mk (yjsto 3.10. 6455 §).

Kallion virastotalon postikeskukseen saatiin hankkia Francotyp A 9000 Mv postimaksukone ja Velopost 9000 kuoriensulkijalaite käyttäen tarkoitukseen 10 900 mk (yjsto 28.3. 5585 §). Rahatoimisto oikeutettiin käyttämään kassavaroista ennakkona enint. 15 000 mk po. postikeskuksen arvokorttien hankkimiseen (yjsto 13.6. 5940 §, v:n 1966 kert. s. 102).

Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin hankkimaan viisi ajoneuvoradioasemaa Oy Aga Ab:ltä sen tarjouksen n:o 71/0234/72 mukaisesti ja 15 kpl kannettavia radioasemia Oy Nokia Ab:ltä malli SV 1300 P16F tarjouksen n:o 8395/663/HH/sw mukaisesti käyttäen tarkoitukseen enint. 86 843 mk tililtä »väestönsuojelumateriaalin hankinta» (yjsto 14.2. 5294 §).

Yleisjaosto päätti myöntää v:n 1972 talousarvion pääomamenojen pääluokkaan kuuluvalta tililtä 1 430 mk siirrettäväksi talousarvion ulkopuoliselle tilille Elsa Könnin kuolinpesään kuuluneen puhelinosuuden lunastamista varten (yjsto 3.1. 5038 §).

Yleisjaosto päätti, että kaupungin virastoissa ja laitoksissa peritään kaukotason estolaitteilla varustettujen vaihteiden välityksellä tilatuista yksityisistä kaukopuheluista kaupungin perusmaksuosuutena muiden puhelumaksujen lisäksi 50 p puhelua kohden 1.7. alkaen (yjsto 20.6. 6003 §).

Kaupunginhallitus ja yleisjaosto tekivät myös eräitä päätöksiä autojen hankkimiseksi kaupungin eri virastoihin ja laitokseen sekä eräiden autojen poistamisesta ja myymisestä (19.11. 3519 §, yjsto 17.1. 5091, 5125 §, 7.2. 5221 §, 21.2. 5342 §, 14.3. 5475 §, 4.4. 5593 §, 18.4. 5671, 5701 §, 23.5. 5849 §, 20.6. 6012 §, 1.8. 6207 §, 15.8. 6252 §, 22.8. 6276 §, 5.9. 6334 §, 3.10. 6467 §).

Hankintatoimisto oikeutettiin myymään käytöstä poistettua irtaimistoa (yjsto 10.1. 5072 §, 28.3. 5586 §, 5587 §, 18.4. 5697 §, 25.4. 5734 §, 17.10. 6541 §, 19.12. 6901 §).

Sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen. Kaupunginhallitus päätti, kumoten 1948 antamansa ohjeet lehtien ja kirjallisuuden tilaamisessa noudatettavasta menettelytavasta kehottaa virastoja ja laitoksia noudattamaan säästäväisyyttä sanoma- ja aikakauslehtiä tilattaessa sekä tarkoin harkitsemaan, mitkä lehdet ovat tarpeellisia. Samalla kaupunginhallitus päätti huomauttaa kaikille lauta- ja johtokunnille 27.10.1949 tekemäänsä päätökseen viitaten, että niiden tulee ottaa pöytäkirjan luettelo kaupungin varoilla tilattavista lehdistä. Lisäksi

kaupunginhallitus ilmoitti, että Suomen Kunnallislehden tilaus suoritetaan keskitetysti kaupunginkanslian toimesta talousarvioon sitä varten erikseen merkityn määrärahan puitteissa (6.8. 2150 §, v:n 1948 kert. s. 118, v:n 1949 kert. s. 113).

Yleisjaosto päätti, että v:n 1974 lehtitilaukset saadaan suorittaa seuraavasti:
– suoraan ao. lehdeltä tai kustantajalta tilataan Arbetarbladet, Helsingin Sanomat, Helsinki-lehti, Kansan Uutiset, Katso, Kauppalehti, Kirjastolehti, Kristityn Vastuu, Lapset ja Yhteiskunta, Päivän Uutiset, Reuma, Suomen Uutiset, Terveydenhuoltotyö, Uusi Maailma, Uusi Suomi sekä Ympäristö ja Terveys,
– muut kotimaiset sanoma- ja aikakauslehdet tilataan Rautatiekirjakauppa Oy:ltä (yjsto 5.9. 6329 §).

Koulusuunnittelutoimiston käytettäväksi myönnettiin 4 000 mk painatusta ja sidontaa varten sekä 2 282 mk kaluston hankintaa varten (17.9. 2716 §).

Hankintatoimisto oikeutettiin luovuttamaan kiinteistöön Pieni Roobertinkatu 1-3 jäävän sähkölaitokselle tarpeettoman irtaimiston korvauksetta poliisilaitokselle aikaisintaan 15.2. ja siten, että mikäli po. irtaimistossa on sellaista, mitä kaupungin toimesta ei ole korvauksetta luovutettava, hankintatoimiston tulee sen osalta tehdä yleisjaostolle eri esitys korvausmäärästä (yjsto 7.2. 5254 §).

Yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston suorittamat kaluston korjaus- ja huoltotoimenpiteet ja myönsi tarkoitukseen yht. 261 720 mk (yjsto 10.1. 5071 §, 24.1. 5162 §, 31.1. 5211 §, 14.3. 5469, 5471 §, 16.5. 5832 §, 13.6. 5968 §, 18.7. 6148 §, 12.9. 6361 §, 14.11. 6703 §).

Samoin yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston esittämät teleteknillisten laitteiden työt ja hankinnat ja myönsi tarkoitukseen yht. 14 652 mk (yjsto 31.1. 5210 §, 18.7. 6147 §, 14.11. 6704 §).

Pysäköinninvalvontatoimistoon saatiin hankkia kiinteä Salora autoasema ja kolme Aga VHF-käsiradiopuhelinta lisätarvikkeineen käyttäen tarkoitukseen enint. 13 100 mk v:n 1972 talousarvion tililtä »Muut yhteiset hallintomenot, puhelinmaksut» (yjsto 21.2. 5341 §).

Kiinteistöviraston metsäosaston käyttöön saatiin hankkia yksi Televa 701 C autoradiopuhelin yhdistettäviksi posti- ja lennätinlaitoksen verkkoon ja kolme Televa 701 C autoradiopuhelinta yhdistettäväksi rakennusviraston verkkoon, yht. 11 765 mk (yjsto 23.5. 5863 §).

Puhelinosuuksien hankkimiseen myönnettiin kertomusvuonna 105 100 mk (yjsto 24.1. 5164, 5165 §, 21.2. 5338, 5339 §, 4.4. 5618 §, 25.4. 5735 §, 20.6. 6004 §, 8.8. 6231 §, 22.8. 6273 §, 19.9. 6399 §) ja puhelinvaihteiden ym. laitteiden hankintaan 1 290 530 mk (2.1. 60 §, 22.1. 311 §, yjsto 10.1. 5070 §, 27.6. 6033 §, 12.9. 6360 §, 14.11. 6705 §, 19.12. 6863 §).

Liikennelaitoksen kirjanpidosta siirrettiin kaksi vapaata puhelinosuutta keskushallinnon kirjanpitoon ja sieltä yksi puhelinosuus merkittiin kaasulaitoksen kirjanpitoon (yjsto 21.2. 5340 §, 20.6. 6005 §).

Yleisjaosto päätti eri virastoille ja laitoksille v:ksi 1974 tilattavista sanomalehdistä (yjsto 5.9. 6330 §, 19.9. 6366, 6375 §, 26.9. 6416, 6428 §, 17.10. 6521 §, 12.12. 6814, 6815, 6817 §).

Hankintaohjeiden tarkistaminen ym. Kaupunginhallitus päätti v. 1966 hankintaneuvottelukunnan esityksestä asettaa toimikunnan tarkistamaan kaupungin hankintaohjeiden salassapitoa ja esteellisyyttä koskevat kohdat. Toimikunta ehdotti, että kaupunginhallitus päättäisi kumota hankintaohjeiden 98 §:n, muuttaa 37 §:n 2. momentin, 47 §:n 2. momentin ja 50, 51, 99 - 102 §:t sekä lisätä 47 §:ään uuden 3. momentin toimikunnan esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti tehdä 28.5.1959 hyväksymiinsä hankintaohjeisiin 1.4. lukien toimikunnan esittämät muutokset, kuitenkin siten, että ohjeiden 5 §:ää ei muuteta sekä että 100 §:n 5. kohta muutetaan seuraavaksi:

»5. asiaa kaupunginhallituksessa valituksen johdosta käsiteltäessä, kun hän on osallistunut valituksen aiheuttaneen päätöksen tekoon» sekä kumota v. 1961 pöytäkirjan 2052 §:n kohdalla tekemänsä päätöksen.

Ratkaisuvallan siirtämistoimikuntaa kehotettiin hankintatoimiston johtosäännön tarkistamisen yhteydessä selvittämään hankintaneuvottelukunnan kokoonpanoa, asemaa ja tehtäviä koskevien säännösten tarkistamisen tarpeellisuus ja tekemään asiasta esitys kaupunginhallitukselle.

Hankintaohjeet päätettiin lähettää nyt uudistetussa muodossa kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille samoin kuin virastoille ja laitoksille (12.2. 561 §, 19.2. 648 §, v:n 1959 kert. s. 149, v:n 1961 kert. s. 157, kunn.as.kok. s. 91).

Kaupunginhallitus päätti, että hankintaohjeiden 57 §:stä poiketen saadaan liikennelaitoksen, Helsinki - Maaseutu-Liikenne Oy:n ja Suomen Turistiauto Oy:n hankinnat tarvittaessa suorittaa yhteishankintana ja että po. yhtiöt liikennelaitoksen hankintatoimistossa noudatetun menettelytavan puitteissa ja sen ohjauksen mukaisesti saavat tarvittaessa käyttää hyväkseen mui-

den kaupungin yhteishankintaelinten tekimiä hankintasopimuksia (8.10. 3002 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa v. 1959 hyväksymiensä hankintaohjeiden 3 §:n 2. momentin, 5 §:n, 7 §:n ja 24 §:n 1. momentin hankintaneuvottelukunnan esityksen mukaisiksi. Muutokset johtuivat hankintatoimiston nimen muuttamisesta 1.1.1974 alkaen hankintakeskukseksi (27.12. 3914 §, kunn.as.kok. s. 341).

Kaupungin yhteishankintaelinten tehtäväajoitus v:ksi 1974–1975 vahvistettiin hankintaneuvottelukunnan esityksen mukaiseksi (8.10. 3000 §).

Kaupungin kuulutusten ja ilmoitusten julkaiseminen. Kaupunginhallitus päätti lähettää valtuuston 7.2. tekemän asiaa koskevan päätöksen kaikille kaupungin hallintoelimille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi ja noudatettavaksi 1.3. lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti, kumoten 14.6.1956, 17.3. 1966, 23.11.1967, 17.2.1969 ja 7.12.1970 tekemänsä päätökset, että
– viran- ja toimenhakuilmoitukset julkaistaan 1.3. lukien jokaisen kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaipäivänä tai, mikäli sanottu päivä on pyhäpäivä, seuraavana arkipäivänä. Yhteisilmoituksessa luetellaan ensiksi avoimet virat ja sen jälkeen palkkauksen mukaisessa järjestyksessä toimet hallintokunnittain asettamalla korkeampipalkkaiset ensimmäisiksi
– viran- ja toimenhakuilmoitus saadaan valtuuston po. päätöksessä mainittujen sanomalehtien lisäksi julkaista yhdessä asianomaisen alan ammattilehdessä
– poikkeustapauksessa saadaan vain yleisjaoston kussakin tapauksessa antamalla suostumuksella virka tai toimi julistaa haettavaksi em. sanomalehdissä erilliskuulutuksin
– kaupungin hallinnollisen alueen ulkopuolella sijaitsevien laitosten kuulutukset ja ilmoitukset samoin kuin viran- ja toimenhakuilmoitukset saadaan em. sanomalehtien lisäksi tarvittaessa julkaista paikkakunnalla leviävässä yhdessä paikallislehdessä
– taidekilpailuja, matkailu- ja muuta mainontaa, vuokrausta, ostamista ja myymistä taikka muuta vastaavaa toimintaa koskevien ilmoitusten julkaisemisesta muissa kuin em. sanomalehdissä päättää kussakin yksityistapauksessa yleisjaosto, lukuun ottamatta matkailutoimistoa, joka oikeutetaan harkintansa mukaan julkaisemaan toimiston toimialaan liittyviä ilmoituksia eri julkaisuissa tarvitsematta alistaa asiaa erikseen joka kerran yleisjaoston hyväksyttäväksi (12.2. 520 §, 9.4. 1195 §).

Kaupunginhallitus päätti, että 21.1. julkaistavaksi tarkoitetut viran- ja toimenhakuilmoitukset julkaistaan poikkeuksellisesti tiistaina 23.1. ja vastaavasti 11.2. julkaistaviksi tarkoiteut tiistaina 13.2. (22.1. 256 §).

Suomen Sairaanhoitajaliitto esitti kirjeessään, että sairaanhoitajan virkoja koskevat ilmoitukset julkaistaisiin Sairaanhoitaja - Sjuksköterskan -nimisessä lehdessä myös ruotsinkielisenä. Sairaalalautakunta ilmoitti, että kaupunginkanslian yhteiskuulutus, joka on kaupungin virallinen ilmoitusmenettely, julkaistaan kaksikielisenä. Ammattilehdissä olevat ilmoitukset on kustannussyistä päätetty julkaista vain suomenkielisinä. Hankintatoimisto totesi, että mikäli viranhakuilmoitukset julkaistaisiin po. lehdessä kaksikielisinä, tulisi vastaavat ilmoitukset julkaista kaksikielisinä useissa eri ammattilehdissä.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje anna aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että liitolle lähetettiin jäljennös sairaalalautakunnan ja hankintatoimiston lausunnoista (5.11. 3335 §, 12.11. 3422 §).

Kaupunginarkisto. Arkistotarkastajan virkaan (26. pl.) valittiin valt.kand. Pauli Niskanen ja arkistojärjestäjän virkaan (12. pl.) merkon. Heikki Unkari (yjsto 11.4. 5637, 5638 §). Apulaisvahtimestarin virassa (9. pl.) oleva Vilho Ojala päätettiin siirtää 1.8. avoimeksi tulleeseen vahtimestarin virkaan (10. pl.) (25.6. 2116 §).

Yleisjaosto teki kertomusvuonna päätöksiä, jotka koskivat kaupunginarkistonhoitajan vuosiloman ajan määräämistä, palkattoman virkavapauden myöntämistä, viransijaisuusmääräystä, vuosilomakorvauksen suorittamista rahassa ja eräiden viranhaltijoiden oikeuttamista asumaan kaupungin ulkopuolella (yjsto 17.1. 5113 §, 16.5. 5812 §, 26.9. 6417 §, 24.10. 6564 §, 12.12. 6828 §, 19.12. 6883 §).

Merkittiin tiedoksi kaupunginarkiston ilmoitukset tiliensä asemasta (21.2. 5328 §, 25.4. 5717 §, 18.7. 6133 §, 24.10. 6566 §).

Arkistoaineiston siirtämisestä talossa Nilsiänkatu 6 sijaitseviin arkistotiloihin aiheutuneiden kustannusten maksamista varten myönnettiin 26 000 mk sekä v. 1763 laaditun Helsingin kartan korjaustyötä varten myönnettiin 5 000 mk (2.4. 1104 §, yjsto 31.10. 6601 §).

Tilastotoimisto oikeutettiin allekirjoittamaan Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan pysyvien toimihenkilöiden työsopimukset ja neuvottelukunnan toimisto allekirjoittamaan muut työsopimukset.

Toimistopääll. Eino Hosian kuukausipalkaksi vahvistettiin 2 600 mk, tutkimussiht. Pirkko-Leena Tuovinen valittiin uudelleen 28. pl:aa vastaavin kuukausipalkoin ja tutkimussiht. Tapani Kasso uudelleen 2 090 mk:n suuruisin kuukausipalkoin 1.1. lähtien. Kassolle myönnettiin ero virastaan 12.3. alkaen ja ts. tutkimus-

sihteeriksi valittiin valt.kand. Hannu Kalajoki 10.4. lukien 28. pl:n alkupalkan ja 1.4. lukien siihen työehtosopimuksen perusteella tulevien palvelusvuosilisien mukaisin palkkaeduin (yjsto 10.1. 5043 §, 7.3. 5408 §, 7.5. 5773 §).

Toim.pääll. Hosialle myönnettiin palkatonta työlomaa alue- ja yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutukseen osallistumista varten ja samalla päätettiin, esittää palkkalautakunnalle, että se myöntäisi Hosialle täydet palkkaedut po. työlomien ajalta (yjsto 22.8. 6258 §).

Tilastoneuvottelukunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti, että kaupungin terveyden- ja sairaanhoitoa koskevan julkaisun osalta tehdään seuraavat muutokset:
— terveyden- ja sairaanhoito, edellinen osa -niminen julkaisu muutetaan Terveyden- ja sairaanhoito -nimiseksi ja julkaistaan toistaiseksi vanhalla tavalla siten, että se sisältää kaupungin terveys- ja sairaalapalveluksia antavien elinten vuosikertomukset niihin liittyvine tilastoineen;
— Terveyden- ja sairaanhoito, jälkimmäinen osa -niminen julkaisu lakkautetaan sen jälkeen, kun v:a 1970—1971 koskeva julkaisu on ilmestynyt;
— perustetaan uusi sarja, Helsingin kaupungin tilastollisia selvityksiä, jonka tehtävänä on suppeassa muodossa antaa ajankohtaisia analyyseja tietyiltä aloilta siten, että tässä vaiheessa sarjaan sisällytetään seuraavat julkaisut:
a) Väestönmuutokset, jossa esitetään, kommentoidaan ja analysoidaan viimeaikaista väestönkehitystä ja
b) Terveydenhuolto, jossa esitetään tietoja terveydenhoidon ja sairaanhoidon kehityksestä ottaen huomioon niin hyvin kaupungin kuin muidenkin elinten toiminta;
— uudet julkaisut julkaistaan toistaiseksi kerran vuodessa (6.8. 2164 §).

Tilastotoimiston yhteenveto v:n 1972 kaupungin sisäisten henkilökuljetusten tilastoinnista merkittiin tiedoksi (6.8. 2252 §).

Tilastotoimistoa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa kiireellisesti suorittamaan tutkimus läntisessä Kantakaupungissa kotioloissaan asuvien vanhusten palvelujen tarpeesta. Tutkimuksen suorittamista varten myönnettiin 20 000 mk (15.10. 3073 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki järjestää 12.—13.6. pohjoismaisen kunnallistilastollisen kokouksen, johon osanottajia kutsutaan n. 50, kuitenkin siten, että yhteen iltapäivätilaisuuteen on vapaa pääsy (2.1. 33 §).

Tilastokeskuksen laatimat väestöennusteet merkittiin tiedoksi (11.6. 1926 §).

Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunta (Hesyn) oikeutettiin pitämään 300 mk:n suuruista käteiskassaa (yjsto 7.2. 5227 §).

Viranhaltijat, ks. tilastotoimisto.

Rahatoimistoon päätettiin palkata seuraavat viranhaltijat:
— toimistonhoitajan virkaan (16. pl.) merkon. Marjaana Karijoki 1.1. lukien, (13. pl.) Airi Aarnio ja Ingegerd Lindvall 15.5. lukien (yjsto 3.1. 5010 §, 2.5. 5743, 5744 §)
— arvo-omaisuudenhoitajan virkaan (14. pl.) Sinikka Talmo-Liukkonen 15.2. lukien (yjsto 14.2. 5270 §)
— apul.kirjanpitäjän virkaan (12. pl.) Pirkko Rantala 1.3. lukien, Juudit Koskinen 1.5. lukien, Ilse Vihervaara 15.6. lukien ja Tea Linson 1.8. lukien, (11. pl.) Anneli Stenberg 15.2. lukien, (10. pl.) Marja-Liisa Lipponen 1.1. lukien ja Leila Erkkilä 15.5. lukien (yjsto 3.1. 5009 §, 7.2. 5225 §, 14.2. 5269 §, 28.3. 5557 §, 2.5. 5745 §, 13.6. 5945 §, 18.7. 6126 §)
— kanslistin virkaan (11. pl.) Maija Kiri 1.8. lukien (yjsto 18.7. 6125 §)
— toimistoapulaisen virkaan (10. pl.) Eeva-Maija Era 15.2. lukien, Helka Korpivaara ja Tuija Kähkönen 15.6. lukien, Kaija-Liisa Vihervaara 1.9. lukien sekä Sirkka Halonen 15.12. lukien, (9. pl.) Gurli Sandqvist 1.1. lukien ja Marja Kallio 1.9. lukien, (8. pl.) Pirjo Paasonen ja Paula Käyhkö 1.4. lukien sekä Hannele Holopainen 15.12. lukien (yjsto 3.1. 5008 §, 7.2. 5226 §, 28.3. 5558,5559 §, 13.6. 5946 §, 22.8. 6256, 6257 §, 3.12. 6764, 6765 §).

Perustettuun 10. pl:n apul.kirjanpitäjän virkaan otettiin vastaavaa tp. virkaa hoitanut Riitta Kaksonen ja perustettuun toimistoapulaisen virkaan (8. pl.) vastaavaa tp. virkaa hoitanut Anja Karasmaa, molemmat 1.1. lukien. Kaisu Lipponen määrättiin hoitamaan 7. pl:aan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 30.6. saakka (yjsto 3.1. 5006 §).

Eräät viranhaltijat määrättiin viransijaisina hoitamaan avoinna olevia virkoja sekä oman virkansa ohella hoitamaan toiseen virkaan kuuluvia tehtäviä. Samoin myönnettiin sairauslomaa lääkärin todistuksen perusteella ja palkatonta virkavapautta eräille viranhaltijoille.

Jäljempänä mainituille viranhaltijoille myönnettiin heidän anomansa ero virastaan: apul.kirjanpit. Helvi Virtanen 1.12.1972 lukien, toim.apul. Gurli Sandqvist ja Maija-Liisa Lipponen 1.1.1973 lukien, toimistonhoit. Sinikka Talmo-Liukkonen ja toim.apul. Anneli Stenberg 15.2., apul.kirjanpit. Hilkka Marttinen 1.2., toimistonhoit. Hanneli Kerovuo 21.2., apul.kirjanpit. Pirkko Rantala ja toim.apul. Tuulikki Sairio 1.3., apul. kirjanpit. Marja-Leena Antamo 12.3., toim.apul. Kaisu Lipponen 20.4., kanslisti Juudit Koskinen 1.5., toim.

apul. Katri Mynttinen 14.5., apul.kirjanpit. Ingegerd Lindvall 15.5., toim.apul. Leila Erkkilä 15.5., toim. apul. Päivi Hirvonen 25.5., toim.apul. Ilse Vihervaara 15.6., toim.apul. Marja Kallio 1.9., kanslisti Irja Hartikainen 1.11., toim.apul. Sirpa Koskimies ja Brita Ripatti 5.11., apul.kirjanpit. Saaro Marvo ja toim.apul. Anja Karasmaa 1.12., kirjanpit. Helene Turtiainen ja May Tirronen 1.1.1974 sekä toim.apul. Maritta Töyrä 11.1.1974 lukien (yjsto 7.2. 5224 §, 14.2. 5267 §, 21.2. 5313 §, 7.3. 5407 §, 14.3. 5452 §, 21.3. 5499 §, 18.4. 5672 §, 2.5. 5742 §, 7.5. 5771 §, 9.7. 6089 §, 18.7. 6124 §, 15.8. 6240 §, 22.8. 6255 §, 10.10. 6481, 6482 §, 24.10. 6552 §, 21.11. 6713 §, 3.12. 6761 §, 19.12. 6867 §, 27.12. 6919 §).

Yleisjaosto vahvisti kaupunginkamreeri Raimo Kaarlehdon vuosiloman ajankohdat (yjsto 18.4. 5673 §).

Merkittiin tiedoksi rahatoimiston ilmoitukset toimistossa v:n 1972 viimeisen vuosineljänneksen ja kertomusvuoden kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana tehdyistä lisä- ja ylitöistä (yjsto 7.3. 5409 §, 30.5. 5895 §, 29.8. 6284 §).

Maksumääräysten anto-oikeus myönnettiin eräille toimiston viranhaltijoille (yjsto 17.1. 5096 §, 6.6. 5914 §, 24.7. 6178 §, 5.9. 6305 §).

Rahatoimiston ilmoitukset suoritetuista kassantarkastuksista merkittiin tiedoksi (5.2. 409 §, 9.4. 1184 §, 11.6. 1929 §, 6.8. 2147 §, 1.10. 2861 §, 26.11. 3539 §).

Kaupunginhallituksen käytettäväksi merkittyjen avustusmäärärahojen suorittamisesta annettiin samat ohjeet kuin edellisenäkin vuotena (8.1. 81 §, v:n 1972 kert. s. 134).

Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan rahatoimiston talon eteiskaulan vanhan kattomaalauksen entisöinnistä samalla periaatteella kuin rahatoimiston talon toisen kerroksen aulan maalausten entisöinnistä, käyttäen tarkoitukseen enint. 9 600 mk po. talon saneerausta varten merkityistä määrärahoista (yjsto 7.11. 6638 §).

Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan Suomen Kaupunkiliiton v:n 1973 ylimääräinen jäsenmaksu 98 164 mk (yjsto 10.10. 6478 §).

Verotustoimi. Kaupunginhallitus määräsi palkkiovirkaiset kunnanasiamiehet ja heidän varamiehensä verotuslautakuntaan v:ksi 1973 sekä vahvisti kunnanasiamiehen, apulaiskunnanasiamiehen, palkkiovirkaisten kunnanasiamiesten ja kunnanasiamiesten varamiesten tehtävien jaon verolautakunnassa. Eräille palkkiovirkaisille kunnanasiamiehille ja kunnanasiamiehen varamiehille myönnettiin ero tehtävästään ja heidän tilalleen määrättiin uudet henkilöt (15.1. 148 §, 12.3. 846 §, 18.6. 1983 §, 5.11. 3284 §, 29.11. 3620 §).

Helsingin veroviraston v:n 1972 II vuosipuoliskon kustannuksista suoritettiin kaupungin osuutena 2 224 728 mk, automaattisen tietojenkäsittelyn kustannuksista samalta ajalta 180 656 mk sekä v:n 1973 I vuosipuoliskon kustannuksista 2 483 227 mk lääninhallituksen postisiirtotilille (5.3. 770 §, 12.3. 854 §, 3.9. 2492 §).

Veronmaksajain Helsingin yhdistys esitti kirjeessään kaupunginhallitukselle huolestumisensa kaupungin talouden epäedullisesta kehityksestä ja uhkaamassa olevasta veroäyrin hinnan noususta ja kiinnitti erityisesti huomiota kaupungin talouden hoidossa esiintyviin määrärahan ylityksiin. Kaupunginjohtaja ilmoitti kaupunginhallituksen jatkuvasti valvovan määrärahojen käytön tarkoituksenmukaisuutta, minkä lisäksi valvontaa on tehostettu muodostamalla kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle erityinen valvontaryhmä, joka jatkuvasti seuraa määrärahojen käyttöä sekä tilanteen kehittymistä virasto- ja laitoskohtaisesti (14.5. 1576 §).

Toisessa kirjeessään Veronmaksajain Helsingin yhdistys esitti edelleen veroäyrin säilyttämistä ennallaan eli 14 p:nä ja kehotti käyttömenojen kasvun hillitsemiseksi kiinnittämään huomiota johtavassa asemassa olevien henkilöiden tarpeettoman suureen määrään, sosiaalimenoihin ja avustusten myöntämiseen. Lisäksi yhdistys kehotti kiinnittämään huomiota mm. sairaaloiden käyttömenoihin ja metron rakentamiseen. Kaupunginjohtaja totesi kaupunginhallituksen vahvistaneen 19.3. v:n 1974–1983 taloussuunnitelman, jossa veroäyrin hintana on käytetty 15 p v. 1974 ja 1975 sekä 16 p v. 1976–1983. Tästä huolimatta ei kasvavaa rahoitustarvetta pystytä kattamaan ilman aktiivista maksu- ja taksapolitiikkaa. Kuitenkaan kaupungilla seuraavankaan vuoden aikana ole sanottavasti mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa eikä kohottaa palvelutasoa. Kun otetaan huomioon väestömäärän kasvun hidastuminen ja osittain pysähtyminen, ei ole muuta mahdollisuutta, kuin pidättäytyä uusia menoja aiheuttavista suunnitelmista sekä pyrkiä nykyistä paremmalla suunnittelulla ja tehokkaammalla työvoiman käytöllä hoitamaan välttämättömät tehtävät entistä pienemmin kustannuksin (6.8. 2148 §).

Henkilöasiainkeskus. Henkilöasiainpäällikön Kalevi Ylä-Hokkalan pyydettyä eron virastaan 1.11. lukien, kaupunginhallitus päätti jättää viran toistaiseksi täyttämättä, kuitenkin kauintaan 1.2.1974 saakka. Keskuksen työvoimaosaston osastopäällikkö Reino Tuomi määrättiin hoitamaan po. virkaa kauintaan em. päivään saakka (6.7. 2253 §, 29.10. 3219 §).

Ts. työturvallisuustarkastajan palkkauksen maksamiseksi kertomusvuoden aikana myönnettiin 25 008 mk (8.1. 114 §).

Fil.maist. Juhani Jääskeläinen anoi toimenpiteisiin ryhtymistä hänen työsuhteensa jatkamiseksi henkilöasiainkeskuksen apulaiskoulutuspäällikön tehtävässä. Koska henkilöasiainkeskuksen tilapäisten viranhaltijain ja työsuhteessa olevan henkilökunnan ottaminen ja irtisanominen kuuluu johtosäännön 11 §:n mukaan henkilöasiainpäällikön eikä kaupunginhallituksen toimivaltaan, päätti kaupunginhallitus, ettei anomus sen taholta anna aihetta toimenpiteisiin (17.9. 2745 §, 24.9. 2841 §). Kaupunginhallitus katsoi myös, ettei Jääskeläisen henkilöasiainpäällikön eräitä toimenpiteitä koskeva kantelu antanut aihetta toimenpiteisiin (12.11. 3414 §, 19.11. 3510 §).

Henkilöasiainkeskukselle myönnettiin virastokohtainen oikeus käyttää vuokra-autoa virka-ajoihin toistaiseksi, kuitenkin kauintaan v:n 1974 loppuun siten, että luvan antamisesta kussakin yksityistapauksessa päättää henkilöasiainpäällikkö tai hänen sijaisensa (yjsto 12.12. 6859 §).

Henkilöasiainkeskuksen valmistama selvitys kaupungin välillisistä työvoimakustannuksista v. 1971 merkittiin tiedoksi ja päätettiin lähettää kaikille hallintoelimille (24.4. 1412 §, 2.5. 1479 §).

Henkilöasiainkeskuksen ilmoitus kertomusvuoden tarkistetun työohjelman toteutumisesta merkittiin tiedoksi (26.11. 3557 §).

Kaupunginhallitus totesi, että Anneli Ollilan tutkimus »Helsingin kaupungin työnjohtajat ja ammatissa viihtyminen» antaa riittävän selvityksen henkilöasiainkeskuksen tehtäväksi määrätyn työnjohtajien todellisia asenteita työn tuloksiin ja tuottavuuteen nähden samoin kuin asenteisiin vaikuttavia tekijöitä koskevan tehtäväksiannon osalta. Samalla kaupunginhallitus kehotti v. 1972 asettamaansa opistoinsinöörien pätevyyskomiteaa tutkimaan myös kaupungin teknillisten virastojen ja laitosten insinöörien sijoittumista organisaation eri tasoille (10.12. 3697 §).

Henkilöasiainkeskus oikeutettiin järjestämään Valkoisessa salissa kolme henkilöstön uudelleensijoitustoimintaa koskevaa tiedotustilaisuutta (yjsto 16.5. 5805 §).

Koulutusosaston kurssitoimiston huonetiloissa tapahtunut varkaus merkittiin tiedoksi (yjsto 19.9. 6404 §).

Toimistokoulun opetuksen siirtämiseksi lakisääteiseksi oppisopimuskoulutukseksi kaupunginhallitus päätti seuraavaa:

— v. 1963 perustettu toimistokoulu jatkaa toimintaansa vakinaisena koulutusmuotona henkilöasiainkeskuksen alaisena
— koulutuksessa otetaan käytäntöön lakisääteinen oppisopimuskoulutus koulutuksen yleispätevyyden ja arvostuksen lisäämiseksi
— opetuksessa on sovellettava ammattikasvatushallituksen vahvistamaa konttorityöntekijäin oppiohjelmaa, joka on 2-vuotinen ja jakautuu tietopuoliseen opetukseen ja työnopetukseen
— tietopuolinen opetus annetaan kurssimuotoisesti kahtena tai useampana kurssijaksona, työnopetuksessa käytetään jo vakiintunutta työharjoittelujärjestelmää
— työharjoittelun ylimpänä valvojana toimii henkilöasiainkeskuksen asettama henkilö
— oppiajan päättyessä oppilaalle annetaan ammattikasvatushallituksen vahvistamalle lomakkeelle kirjoitettu oppitodistus (7.5. 1550 §).

Palkkalautakunnan toimiston sihteerin virat (34., 32., 28. ja 28. pl.) sekä tp. osastosihteerin virka (26. pl.) saatiin jättää vakinaisesti täyttämättä siihen saakka, kunnes uusi johtosääntö valmistuu, kuitenkin kauintaan v:n 1974 loppuun. Virkoihin nimitettiin viransijaiset (8.1. 112 §, 25.6. 2126 §, 10.12. 3751 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely-, palkka-, ym. kysymykset

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan asettamista toimikaudeksi 1973—1976 koskeva kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston yleiskirje n:o 18/73 merkittiin tiedoksi. Puheenjohtajana toimii apul.kaup.joht. Pentti Pusa ja varapuheenjohtajina apul.kaup.joht. Paavo Lehtinen ja kansanedust. Aulis Sileäkangas. Sopimusvaltuuskunta päätti muuttaa johtosääntönsä 3 §:n 1 momenttia siten, että kaupunkijaoston jäsenmäärä nousee 12:sta 13:een ja maalaiskuntajaoston jäsenmäärä vähenee yhdeksästä kahdeksaksi. Edelleen valtuuskunta päätti asettaa kaupunkijaoston, maalaiskuntajaoston ja kuntainliittojaoston, joiden kokoonpano ilmeni yleiskirjeessä (12.3. 916 §).

Virka- ja työehtosopimukset sekä palkantarkistukset. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi palkkalautakunnan ilmoituksen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan sekä toisaalta AKAVAn, Kunnallisten työntekijäin ja Viranhaltijain liiton (KTV) sekä TVK:n virkamiesjärjestöt TVK-V -yhdistyksen kesken 14.11.1972 eräiden kunnallisten viranhaltijain palkkausten tarkistamisesta tekemän virkaehtosopimuksen täytäntöönpanosta ja siitä aiheutuvat toimenpiteet (19.2. 649 §).

Kaupunginhallitus päätti pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimistoa kiirehtimään kuukausipalkkaisten vuosilomapalkan maksamista koskevien virka-

ja työehtosopimusten aikaansaamista (19.2. 654 §).

Kaupunginhallitus päätti, että valtuuston 1.11.1972 hyväksymä muutettu konekirjoituslisäjärjestelmä saatiin päätöksen I kohdan eli konekirjoituslisän suuruuden määrittelevien konekirjoitusnopeuksien ja niihin perustuvien palkkaluokkien osalta panna täytöntöön 1.1.1973 lukien (5.2. 459 §).

Kaupunginhallitus päätti kaupungin palveluksessa olevien tilapäisten viranhaltijain osalta palkkaluokkatarkistusten toteuttamisesta virkaehtosopimuksen mukaisesti siten, että kaupunginhallituksen mietinnön n:o 2 liitteen A sarakkeessa 7 mainitut tilapäiset virat siirretään 1.10.1972 lukien uusiin palkkaluokkiin saman liitteen sarakkeen 8 mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus päätti muuttaa tilapäisten virkojen nimikkeet ratkaisun edellyttämällä tavalla (12.3. 853 §).

Kaupunginghallitus merkitsi tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan yleiskirjeen n:o 49/73, jossa ilmoitettiin eduskunnan palkkavaltuuskunnan hyväksyneen valtion puolesta eräät virka- ja työehtosopimukset valtionavustuksen suorittamista koskevalta osalta eräin kirjeessä mainituin rajoituksin (11.6. 1972 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi sopimuskaudeksi 1.4.1973–31.3.1974 tehdyt yleisen kunnallisen virkaehtosopimuksen, kaupunkien ja kauppalain kuukausipalkkaisia päätoimisia työntekijöitä (toimihenkilöitä) koskevan työehtosopimuksen ja kaupunkien ja kauppalain tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen sekä teki näiden sopimusten täytäntöönpanoa koskevat päätökset (7.5. 1551, 1553, 1554 §).

Valtuuston päätettyä 6.6. perustaa 229 uutta virkaa, kaupunginvaltuusto kehotti asianomaisia lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia tekemään mahdolliset erilliset esityksensä po. vakinaistettavien virkojen täyttämisestä ottaen huomioon virkasäännön 4 §:n 2 momentin, jonka mukaan tp. viranhaltija saadaan kaupunginhallituksen suostumuksella virkaa haettavaksi julistamatta ottaa tämän viran tilalle samojen tehtävien suorittamista varten perustettuun vakinaiseen virkaan (11.6. 1932 §).

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoitus 12.11. tehdystä virkaehtosopimuksesta, joka koski eräiden kunnallisten viranhaltijain palkkauksien tarkistamista 1.10. lukien merkittiin tiedoksi. Samalla kaupunginhallitus teki sopimuksen täytäntöönpanoa koskevat päätökset, joissa mm. kehotettiin palkkalautakuntaa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin virkaehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 3 §:ssä tarkoitettujen valmistelujen suorittamiseksi ja neuvottelujen käymiseksi pöytäkirjassa sovitun määräajan puitteissa. Mainitussa §:ssä sovittiin, että järjestelyvaran käyttämistä lähinnä yksittäisvirkojen palkkausten tarkistamisiin koskeva valmistelu suoritetaan Helsingin kaupungin osalta kaupungin ja ao. viranhaltijajärjestöjen paikallisyhdistysten välisissä neuvotteluissa (19.11. 3511 §).

Yleisjaosto totesi kaupunginhallituksen suorittaneen em. virkaehtosopimuksen täytäntöönpanon ja merkitsi täytäntöönpanoa varten tiedoksi, että kunnallinen sopimusvaltuuskunta oli sillä tarkistanut Helsingin kaupungin osalta kaupunkikohtaisena palkkaluokkiin sijoittelun tarkistuksena seuraavien virkojen palkkauksia:

– kaup.joht. Aura uusi palkka Y 40 pl. + 15 % + 15 %
– apul.kaup.joht. Järvinen, Leskinen, Loimaranta, Pusa, Smeds ja Väyrynen Y 40 pl.+15 %
– kansliapääll. Salo, rahoitusjoht. Linturi, kaup.ins. Anttila, sekä toim.joht. Laamanen, Toiviainen ja Valtanen Y 40. pl.,
– kansanterveystyön johtava lääkäri Kilpiö Y 36 pl. + 4 pl.,
– johtava hoitaja (terveyskeskus) Y 25. pl. ja
– perhehoidon ylihoitaja Y 20. pl. (yjsto 3.12. 6808 §).

Kaupungin neuvottelijain ja järjestöjen keskeiset järjestelyvaraa koskevat neuvottelut saatettiin päätökseen 27.11. ja palkkalautakunta hyväksyi neuvottelutuloksen samana päivänä. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi sopimusvaltuuskunnan 12.12. tekemän tämän neuvottelutuloksen mukaisen virkaehtosopimuksen ja päätti muuttaa sopimuksen mukaisesti eräiden tilapäisten virkojen virkanimikkeet sekä teki muut sopimuksen täytäntöönpanoa koskevat päätökset (17.12. 3841 §).

Kaupunginhallitus päätti valtuuston 14.11. tekemien päätöksien perusteella muuttaa 18.4. tehdyn virkaehtosopimuksen edellyttämät virkanimikkeet ja pyytää sopimusvaltuuskunnan hyväksymisen kaupungin viranhaltijoita ja toimihenkilöitä koskevan konekirjoituslisäjärjestelmän muutetuille toimeenpano-ohjeille. Sopimusvaltuuskunnan kaupunkijaosto ilmoitti hyväksyneensä po. konekirjoituslisäjärjestelmän täytäntöönpano-ohjeet (19.11. 3512 §, 17.12. 3846 §, kunn.as.kok. s. 294 ja 385-389).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi sopimusvaltuuskunnan ilmoituksen C-palkkataulukon mukaisessa palkkauksessa olevien viranhaltijain palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta 1.1.1974 lukien tehdyn virkaehtosopimuksen ja teki päätökset sen täytäntöönpanosta (10.12. 3750 §).

Kaupunginhallitus merkitsi edelleen tiedoksi sopimusvaltuuskunnan ilmoitukset satamajäänmurtajien laivanpäällystön, konepäällystön ja miehistön työehtosopimuksesta sekä M/S Korkeasaaren laivapäällystöä kos-

kevasta työehtosopimuksesta. Edellinen lähetettiin tiedoksi ja toimenpiteitä varten satamalaitokselle, jälkimmäinen liikennelaitokselle ja molemmat tiedoksi palkkalautakunnalle (6.8. 2254, 2255 §).

Palkkalautakunnan ilmoitus kaupungin tuntipalkkaisia työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen hyväksymisestä merkittiin tiedoksi (13.8. 2309 §).

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ilmoitus eräiden mielisairaaloiden ja vajaamielislaitosten hoitohenkilökuntaan kuuluvien palkkauksen tarkistamista koskevan virkaehtosopimukseksi katsottavan pöytäkirjan tekemisestä merkittiin tiedoksi ja tehtiin sen täytäntöönpanoa koskevat päätökset (29.11. 3664 §).

Lausuntonaan A-klinikkasäätiön ja valtion viranhaltijain ja työntekijäin liiton (VVTL) välisestä työehtosopimusluonnoksesta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa A-klinikkasäätiölle, että sen käsityksen mukaan työehtosopimuksen aikaansaamista ei voida pitää tarkoituksenmukaisena, vaan palvelussuhteen ehtoihin nähden tulisi edelleen, kunnes valmisteilla oleva valtionapua saavien yksityisten yhteisöjen palveluksessa olevan henkilökunnan palvelusuhteen ehtoja koskeva neuvottelu- ja sopimusjärjestelmä on aikaansaatu, noudattaa nyt voimassa olevia määräyksiä (10.9. 2669 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 1965 tekemäänsä päätöstä, että työsopimuksin palkattujen toimihenkilöiden sopimuspalkoista on, jos kuukausipalkka ylittää Y 25 pl:n mukaisen loppupalkan, pyydettävä palkkalautakunnan toimiston lausunto, ja jos sopimuspalkkaluokka ylittää Y 32 pl:n mukaisen loppupalkan, on sopimuspalkan hyväksyminen saatettava kaupunginhallituksen ratkaistavaksi (5.11. 3332 §, 12.11. 3412 §).

Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliiton lakko. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 7.5. STTK:n ja sen alaisten järjestöjen työtaistelun varalta 7.5. asettamansa erityistoimikunnan antamat ohjeet, jotka koskivat lakon aikana tehtävästä työstä suoritettavia palkkoja (21.5. 1699 §, 28.5. 1806 §).

Henkilökortiston pito. Kaupunginhallitus kehotti virastoja ja laitoksia saattamaan henkilökortistonsa ajan tasalle 31.3. mennessä ja antoi po. kortiston pitoa koskevat uudet yleisohjeet. Myös virkamiehiä, joilla virastojen ja laitosten päälliköiden lisäksi on oikeus ottaa viranhaltijoita ja toimihenkilöitä kaupungin palvelukseen, kehotettiin merkitsemään palvelussuhteita koskevat asiat päätösluetteloon. Kaupunginhallitus kumosi samalla asiaa koskevan v. 1960 tehdyn päätöksensä. Edelleen kiinnitettiin virastojen ja laitosten huomiota siihen, että annettaessa palvelustodistuksia kaupungin palveluksesta eroaville viranhaltijoille ja työntekijöille, on noudatettava kaupunginhallituksen 20.12.1951 tekemää päätöstä sekä samana päivänä kaupunginhallituksen kiertokirjeessä n:o 1471 annettuja ohjeita siten muutettuna, että todistusten allekirjoittamiseen on oikeutettu viraston tai laitoksen päällikön lisäksi vain henkilö, joka voimassa olevien ohje- ja johtosääntöjen mukaan on oikeutettu ottamaan kaupungin palvelukseen ko. henkilöitä (8.1. 109 §).

Uudelleensijoitus- ja työvoimansiirtotoiminnan suuntaviivat päätettiin vahvistaa henkilöasiainjaoston esityksen mukaisina. Kaupunginhallitus päätti kehottaa virastoja ja laitoksia

– nimeämään esityksessä tarkoitetut yhdysmiehet

– palkkaamaan tarvitsemansa tilapäisen työvoiman ensisijaisesti niistä virastoista ja laitoksista, jotka muutoin joutuisivat kausiluontoisista tai muista vastaavista syistä irtisanomaan tai lomauttamaan kyseisiin tehtäviin sopivaa työvoimaa

– henkilökuntaa palvelukseen ottaessaan asettamaan henkilöasiainkeskuksen mielestä uudelleensijoituksen tarpeessa olevan, kyseiseen tehtävään pätevän ja muilta edellytyksiltään sopivan henkilön etusijalle sekä antamaan henkilöasiainkeskukselle kirjallisen selostuksen, mikäli tätä henkilöä ei kuitenkaan tehtävään valita

– selvittämään talousarvion ja PTS:n henkilökuntaliitettä laatiessaan myös uudelleensijoitusta tarvitsevan henkilökunnan, erityisesti rationalisoinnin, uudelleenjärjestelyn, kausivaihtelujen yms. ennakoitavissa olevien syiden vuoksi tarpeettomaksi käyvän henkilökunnan ja ilmoittamaan siitä henkilöasiainkeskukselle sekä

– uusien virkojen tai toimien perustamismenettelyn yhteydessä ilmoittamaan, voidaanko kyseiset tehtävät täyttää uudelleen sijoitettavilla henkilöillä ja tarvittaessa mainitsemaan tästä myös annettaessa lausuntoa kyseisen viran tai toimen perustamisesta (7.5. 1552 §).

Työsuojelun yhteistoimintasopimus. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimisto ilmoitti, että toisaalta kunnallinen sopimusvaltuuskunta ja pääsopijajärjestöt (AKAVA, KTV ja TVK-V) sekä toisaalta Liiketyönantajain Keskusliitto, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, Suomen Työantajain Keskusliitto, Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto, Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto ja Työehtoliitto allekirjoittivat 8.12.1972 työsuojelutyön yhteistoimintasopimuksen. Sopimuksen perusteella sopimusvaltuuskunta ja kunnallisia viranhaltijoita ja työntekijöitä edustavat järjestöt ovat mukana Työsuojelun Keskustoimikunnan ja sen alaisena toimivan Työturvallisuuskeskuksen toimesta suoritettavassa työsuojelutyössä (29.1. 382 §).

Sisäinen tiedotustoiminta. Kaupunginhallitus vahvisti kaupungin virastoja ja laitoksia koskevat sisäisen tiedotustoiminnan sovellutusohjeet esityksen mukaisina ja päätti lähettää kuntien ja kuntainliittojen po. toiminnan järjestämistä koskevan sopimuksen siihen liittyvine muistioineen sekä paikallisine sovellutusohjeineen

lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi toimenpiteitä varten. Henkilöasiainjaostoa kehotettiin nimeämään toimikunnalle esittelijä ja sihteeri. KTV:tä ja TVK-V:tä pyydettiin nimeämään kaksi ehdokasta ja Akavaa yksi ehdokas tiedotustoimikunnan muodostamiseksi sovellutusohjeiden tarkoittamalla tavalla (16.4. 1330 §, 14.4. 1416 §).

Tuntipalkkaisten työntekijöiden sosiaalitiloja koskevan selvityksen johdosta kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa, liikennelaitosta, sähkölaitosta, satamalaitosta, vesilaitosta, kiinteistövirastoa, urheilu- ja ulkoiluvirastoa, kaasulaitosta sekä puutavarakeskusta yhteistyössä kaupungin työturvallisuusorganisaation kanssa ja tarvittaessa henkilöasiainkeskuksen apuun turvautuen tekemään korjaussuunnitelmat ja kustannusarviot niiden tuntipalkkaisten työntekijöiden ja vastaavanlaisissa olosuhteissa työskentelevien viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden sosiaalitilojen osalta, jotka kuntonsa, tilojensa tai varustetasonsa vuoksi eivät täytä työturvallisuuslain 10 §:n sisältämiä vaatimuksia. Tarvittaessa korjaukset suoritetaan määrärahojen puitteissa. Pysyvien työpaikkojen sosiaalitiloihin on ensi sijassa saatava vaatimukset täyttävät pesutilat, kuivaustilat ja käymälät ja sen jälkeen suoritetaan parannukset pukeutumis-, ruokailu- ja oleskelutilojen osalta (29.8. 2463 §, 3.9. 2568 §).

Toimipaikkaruokailu. Kaupunginhallitus totesi kaupungin pyrkimyksenä olevan luontoissuoritussäännön mukaisesti ja talousarvion edellyttämissä puitteissa tarjota mahdollisimman suurelle osalle palveluksessaan olevaa henkilökuntaa mahdollisuus ravitsemuksellisesti täysipainoisen ja kohtuuhintaisen aterian saamiseen ruokailua varten tarkoitetun tauon aikana. Kaupunginhallitus kehotti elintarvikekeskusta ja niitä virastoja ja laitoksia, joilla on hoidossaan henkilökuntaruokaloita, suunnittelemaan ravitsemuksellisesti täysipainoisia aterioita tarvittaessa ulkopuoliseen asiantuntija-apuun turvautuen ja pyrkimään luontoissuoritussäännön ja voimassa olevan virkaehtosopimuksen puitteissa siihen, että kulutus ohjautuu ravitsemuksellisesti terveellisten ruokalajien käyttöön. Virastoja ja laitoksia kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten menetelmien käyttöön saattamiseksi ja automaattien ym. laitteiden hankkimiseksi, joita elintarvikekeskus pitää ruokaloiden rationaalisen hoidon kannalta välttämättöminä. Elintarvikekeskusta kehotettiin ottamaan uusia ruokaloita hoitaakseen vain lounasruokailuperiaatteella. Edelleen elintarvikekeskusta kehotettiin tekemään kaupunginhallitukselle esityksen sellaisen tutkimuksen suorittamiseksi, jolla, ottamalla huomioon sekä kaupungin omien virastojen ja laitosten palvelut että ulkopuolisten palvelusten hyväksikäyttämismahdollisuudet, selvitettäisiin

— millä edellytyksillä nykyiset henkilökuntaruokalat voisivat olla kaupungin koko henkilökunnan käytössä
— mahdollisuudet tarjota rakennusviraston työkohteissa työskenteleville henkilöille hinnaltaan ja laadultaan muiden henkilökuntaryhmien nauttimaan ruokailuetuun verrattuna yhdenvertainen ruokailumahdollisuus sekä
— millä edellytyksillä toimipaikkaruokailumahdollisuuksia vailla olevalle henkilökunnan osalle voitaisiin järjestää ruokailumahdollisuus (26.3. 1061 §, 9.4. 1247 §).

Virkamatkat ja kurssit. 1.4.1973 lukien voimaan tulleella kunnallisella yleisellä virkaehtosopimuksella oli eräin osin muutettu virkamatkoja koskevia määräyksiä. Uudet määräykset sisältyivät sopimuksen liitteeseen n:o 6, jonka kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi. Tärkeimmät muutokset olivat mm. seuraavat:
— matkaluokkajako perustuu uusiin Y- ja C-palkkaluokkiin
— ateriakorvauksen määrä, kilometrikorvauksia, kurssipäivärahaa, majoittumiskorvausten enimmäismääriä sekä ulkomaisten virkamatkojen päivärahoja ja hotellikorvausten enimmäismääriä korotettiin
— kotimaan virkamatkojen päivärahojen osittaisen korottamisen lisäksi otettiin kokopäivärahan kohdalla käyttöön muun päivärahan ryhmä, joka korvaa aikaisemmat korottamattoman päivärahan ja kaupunkipäivärahan ryhmät
— eräissä pitkään jatkuvissa virkamatkatapauksissa täyteen päivärahaan oikeuttavien matkavuorokausien enimmäismäärä korotettiin 60:stä 75:ksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että uusia säännöksiä sovelletaan viranhaltijoiden lisäksi kaupungin palveluksessa oleviin toimenhaltijoihin samoin kuin työsuhteessa oleviin muihin henkilöihin työehtosopimuksissa määritellyissä puitteissa.

Edelleen kaupunginhallitus totesi, että valtuusto oli kertomusvuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä oikeuttanut kaupungin hallintoelimet pöytäkirjaan merkittävällä päätöksellä käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa lähettämään alaisiaan viranhaltijoita, toimihenkilöitä ja työntekijöitä sellaisille kotimaassa järjestettäville kursseille, seminaareihin sekä opinto- ja neuvottelupäiville, joista on ilmeistä hyötyä asianomaisen toiminnalle kaupungin palveluksessa, tarvitsematta myöntää tarkoitukseen virkavapautta tai työlomaa ja alistamatta asiaa selvissä tapauksissa kaupunginhallituksen, sen yleisjaoston tai kaupunginjohtajan ratkaistavaksi.

Uudenmaan läänin alueelle ulottuvat virkamatkat saadaan suorittaa ao. virastopäällikön tai häntä vastaavan luvalla, ellei yleisjaosto erityisistä syistä jonkin viraston osalta toisin päätä.

Virkamatkoista suoritettavien korvausten saamisen

edellytyksenä on
– että matka on tehty asianomaisen viranomaisen kirjallisen päätöksen tai kirjallisen virkamatkamääräyksen perusteella, joka on annettu lähtijälle ennen virkamatkan aloittamista ja
– että matkalla ollut on määräajassa esittänyt kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen po. liitteen 24 ja 25 §:n mukaisesti matkalaskun laskujen hyväksyjälle (7.5. 1503 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa yleiskirjeessään tarkemmat ohjeet viran- ja toimenhaltijoiden sekä työsopimussuhteessa olevien työntekijöiden lähettämisestä kotimaassa järjestettäville kursseille (22.1. 249 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1955 ja 1958 tekemiään asiaa koskevia päätöksiään ja

1) oikeuttaa kaupungin hallintoelimet pöytäkirjaan merkittävällä päätöksellä määräämään alaisiaan viranhaltijoita ja työntekijöitä osallistumaan sellaisille Helsingissä järjestettäville kursseille, joista on ilmeistä hyötyä asianomaisen toiminnalle kaupungin palveluksessa, tarvitsematta myöntää tarkoitukseen virkavapautta tai lomaa ja alistamatta asiaa selvissä tapauksissa kaupunginhallituksen ratkaistavaksi, mikäli kurssimaksun suorittamiseen on käytettävissä käyttövaroja,

2) oikeuttaa ne kaupungin hallintoelimet, joilla on käytettävänään käyttövarojen tilillä olevaa määrärahaa, suorittamaan näistä varoista sellaisten itseopiskeluna työajan ulkopuolelle suoritettujen kurssien maksun, joiden suorittamisesta on ilmeistä hyötyä asianomaisen viranhaltijan tai työntekijän toiminnalle kaupungin palveluksessa ja jotka kaupunginhallituksen henkilöasiainjaosto on etukäteen hyväksynyt korvattaviksi kaupungin varoista kokonaan tai osittain silmällä pitäen tehtävää asianomaisen viraston, laitoksen tai hallinnonhaaran puitteissa

3) määrätä 2) kohdassa tarkoitettujen kurssimaksujen suorittamisessa meneteltäväksi siten, että kurssimaksu kaupungin varoista maksetaan vasta sen jälkeen, kun kurssi on hyväksytysti suoritettu, sekä

4) että viranhaltijoita ja työntekijöitä tämän päätöksen tarkoittamille kursseille määrättäessä on tästä ilmoitettava henkilöasiainkeskuksen koulutusosastolle (22.1. 302 §, 29.1. 392 §, v:n 1955 kert. s. 129, v:n 1958 kert. s. 126).

Työaikajärjestelyt. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin virastot ja laitokset pidettiin suljettuna maanantaina 30.4., perjantaina 7.12. ja maanantaina 31.12. sekä että niissä tehdään säännönmukainen työpäivä vastaavasti 14.4., 1.12. ja 15.12. (2.4. 1153 §, 29.10. 3220 §).

Influenssaepidemian johdosta kaupunginhallitus päätti, ettei niiden henkilöiden, jotka aikana 19.1.–28.2. joutuivat jäämään pois työstään influenssan takia kauintaan viiden päivän ajaksi tarvinnut esittää lääkärintodistusta ehdolla, että asianomainen toimittaa ensimmäisenä poissaolopäivänään työpaikkaansa ilmoituksen sairastumisestaan, ja jos poissaolo on kestänyt kolme päivää, kahden luotettavan henkilön antaman todistuksen siitä, että poissaolo on johtunut mainitunlaisesta sairaudesta (22.1. 309 §).

Vakuutukset. Tapaturmavakuutusyhtiö Kullervolle suoritettiin 4 218 mk:n suuruinen lasku lentotapaturmavakuutusmaksuna v:lta 1972 yleisten hallintomenojen tililtä »Virkamatkat» (yjsto 14.3. 5445 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Suomen Kaupunkiliiton ilmoituksen sosiaali- ja terveysministeriölle tehdystä esityksestä eräiden eläkkeitä, sairausvakuutusta ja vakuutuskorvauksia koskevien säännösten yhtenäistämiseksi (24.4. 1409 §, v:n 1972 kert. s. 141).

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimisto ilmoitti, että sosiaali- ja terveysministeriö oli vahvistanut työntekijäin eläkelain mukaisten eläkkeiden tarkistamisessa v. 1973 käytettäväksi palkkaindeksiksi 274. Indeksiluvun oltua edellisenä vuonna 247, tuli nousuksi 10.93 %, millä määrällä työntekijäin eläkelain mukaiset eläkkeet nousivat 1.1.1973 lukien. Kunnalisten keskusjärjestöjen suosituksen mukaisesti muutettujen eläkesääntöjen nojalla tarkistetaan vanhoja eläkkeitä samasta ajankohdasta lukien myös 10.93 %:lla. Mikäli eläkkeensaaja on aikanaan ilmoittanut, että hänen eläkkeensä tarkistetaan eläkesäännön vanhan sanamuodon mukaan, eläke tarkistetaan kunnallisen virkaehtosopimuksen tai vastaavan työehtosopimuksen mukaisten palkkojen yleistarkistusta vastaavasti, joka tulisi ajankohtaiseksi vasta seuraavan palkkaratkaisun yhteydessä (5.3. 810 §).

Kaupunginhallituksen esityksestä päätti kunnallisen eläkelaitoksen hallitus alentaa kaupungin lääkärivälityksen päivystävien sairaanhoitajien eläkeiän 58 vuodeksi (24.4. 1421 §, 18.6. 2030 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä erään leskieläkettä koskevan valituksen (5.3. 809 §).

Ansiomerkit. Helsinki-mitalit päätettiin jakaa 12.6. klo 18 ja Suomen Kaupunkiliiton ansiomerkit samana päivänä klo 14 Kaupungintalossa. Helsinki-mitali päätettiin myöntää Paavo Nurmelle ja Ella Eroselle sekä virastojen ja laitosten esitysten mukaisesti eräille kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille. Kaupunkiliiton ansiomerkit myönnettiin 30, 25 ja 20 vuoden palveluksesta kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille.

(2.4. 1096 §, 9.4. 1194 §, 7.5. 1513 §, yjsto 2.5. 5748, 5749 §, 7.5. 5781 §, 16.5. 5806 §, 6.6. 5923 §, 20.6. 5988 §).

Komiteat ja toimikunnat

Kertomusvuoden aikana päätettiin asettaa seuraavat komiteat ja toimikunnat, jotka oiketettiin ottamaan sihteeri ja kuulemaan asiantuntijoita:

– toimikunta valmistelemaan kokonaisohjelmaehdotusta kaupunginvaltuuston 100-vuotisjuhlan viettoa varten puh.johtajana kaup.valtuuston puh.joht. Pentti Poukka ja jäseninä yliormestari Teuvo Aura, valtuuston I varapuh.joht. Keijo Liinamaa, valtuuston II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen, vt Anna-Liisa Hyvönen, kansliapääll. Sulo Hellevaara ja os.pääll. Harri Sormanen (22.1. 255 §)

– komitea tarkistamaan kaupungin hallinto-organisaatiota koko laajudessaan ja tekemään kaupunginhallitukselle tarpeellisiksi katsomansa uudistusesitykset puh.johtajana kaup.valtuuston puh.joht. Pentti Poukka ja jäseninä yliormestari Teuvo Aura, valtuuston I varapuh.joht. Keijo Liinamaa, valtuuston II varapuh. joht. Carl-Gustaf Londen, vtt Anna-Liisa Hyvönen, Henrik Kalliala, Aarne Laurila ja Kari Rahkamo sekä työjaosto, jonka tehtävänä on valmistella asiat ja tehdä esitykset komitealle, puh.johtajana yliormestari Teuvo Aura ja jäseninä apul.kaup.joht. Veikko O. Järvinen, apul.kaup.joht. Pentti Pusa, kansliapääll. Sulo Hellevaara, rahoitusjoht. Erkki Linturi, hallintopääll. Yrjö Salo ja kaup.lakimies Jarl-Erik Kuhlefelt (5.3. 776 §)

– komitea tutkimaan mahdollisuudet kaupungin hallinnon rationalisoimiseksi siten, että saadaan aikaan menosäästöjä ja tekemään aikanaan kaupunginhallitukselle tarpeelliseksi katsomansa toimenpide-ehdotukset, puh.johtajana kaup.valtuuston puh.joht. Pentti Poukka ja jäseninä valtuuston I varapuh.joht. Keijo Liinamaa, vtt Henrik Kalliala, Jorma Korvenheimo, Jutta Zilliacus, Antti Viinikka ja Martti Jokinen (10.12. 3708 §)

– toimikunta kaupungin virastoja ja laitoksia koskevien sisäisen tiedotustoiminnan sovellutusohjeitten 41. kohdan nojalla tiedotustoiminnan ohjausta, koordinointia ja suunnittelutehtäviä sekä tiedonvälityksen valvontaa ja tietojen perillemenon tarkkailua varten, jossa ovat työnantajapuolen edustajina os.pääll. Taito Yliaho, rakennuttajapääll. Jouko Rantanen, hallintolääkäri Antti Apajalahti (puh.joht.), joht. Kauko Oittinen ja os.pääll. Aimo Puromäki, soveltamisohjeiden allekirjoitusjärjestöjen edustajina aluesiht. Unto Laine ja Jukka Nurmi, kirjastoamanuenssi Edith Nissinen, sair. hoit. Margit Koivula ja tiedotuspääll. Uolevi Kärkkäinen (15.10. 3071 §)

– erityistoimikunta päättämään Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliiton lakonuhan vuoksi lakon uhatessa ja mahdollisen lakon aikana kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvista työnantajan toimenpiteistä, puh.johtajana apul.kaup.joht. Pentti Pusa, varapuh.johtajana palkkalautakunnan toim.pääll. Erkki Salmio ja jäseninä kaup.ins. Martti Anttila, sähkölaitoksen toim.joht. Eino Toiviainen, vesilaitoksen toim. joht. Seppo Priha, kaasulaitoksen toim.joht. Olavi Kiuru ja sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen; toimikunnan tehtävä todettiin päättyneeksi 18.6. (7.5. 1508 §, 18.6. 2019 §)

– komitea tekemään kaupunginhallitukselle jakoehdotus yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille tarkoitetuista, haettaviksi julistetuista apurahoista ao. hallintoelinten annettua anomuksista lausuntonsa, puh.johtajana apul.kaup.joht. A.K. Loimaranta ja jäseninä valtuuston II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen sekä kaup.hallituksen jäsenet Aarne Laurila, Terttu Raveala, Usko Ruuskanen ja Aarne I. Välikangas (22.1. 265 §)

– terveyskasvatuksen neuvottelukunta viiksi 1973–1976 kehittämään terveyskeskuksen järjestämää terveyskasvatusta, puh.johtajana terveyslautakunnan puh. joht., lääk. ja kir. tri Kaisa Turpeinen ja jäseninä terveysltkn jäsenet prof. Asser Stenbäck ja tavaratalopääll. Reino Haavisto, sairaalaltkn jäsen, tekn.lis. Oiva Sorvari, huoltoltkn jäsen, tarkast. Harry Lindgren, suomenkiel. kansakoulujen johtokunnan jäsen, fil.kand. Yrjö Larmola, ruotsinkiel. kansakoulujen johtokunnan puh.joht., khra Sigtrygg Serenius, ammattioppilaitosten johtokunnan jäsen, toimitt. Elina Hytönen, koulusuunnittelutoimikunnan jäsen, opisk. Pekka Aro, lastensuojelultkn jäsen, siht. Kerttu Vainio, lasten päivähoitoltkn puh.joht., not. Liisa Vasama, nuorisoltkn jäsen, valtiot.kand. Ukko Laurila, urheilu- ja ulkoilultkn jäsen, varanot. Salme Katajavuori, raittiusltkn jäsen, opisk. Lars-Erik Wilskman, kotitalousltkn jäsen, kotitalousopett. Marianne Uggeldahl, terveyskasvatuksen keskuksen toiminnanjoht., lääk.lis. Timo Klaukka, lääninhallituksen kouluosaston os.pääll. Olavi Ketonen, lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosaston os.pääll. Pekka Raivio, terveyskeskusylilääkäri Anja Helve, terveyskeskusylihammaslääkäri Paul Martinmaa ja apul.hygieenikko Maija Taka (21.5. 1707 §)

– komitea laatimaan ehdotusta kaupungin kansanterveystyön ohjesäännöksi ja terveydenhoitoviraston ohje- ja johtosäännöksi puh.johtajana lääk. ja kir.tri Kaisa Turpeinen ja jäseninä tiedotussiht. Ulla Gyllenberg, toimistosiht. Sirkka-Liisa Huttunen, kuntoutussiht. Aino Hänninen ja eläinlääk.lis. Olli Ojala (13.8. 2314 §);

– toimikunta laatimaan ehdotusta kaupungin terveydenhuollon ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalan tietojenkäsittelyn organisaatioksi ja sen edelleen kehittämiseksi, tähän tietojenkäsittelyyn liittyvistä henkilöistä, laitteista ja rahoitusjärjestelyistä sekä suorittamaan kaupungin terveydenhuollon ja yliopistollisen keskussairaalan tietojenkäsittelyä koskevien suunnitelmien ja toteutusten koordinointia siten, että vastaavat

kaupunkia, Uuttamaata ja valtakuntaa koskevat suunnitelmat ja toteutukset tulevat tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti huomioon otetuiksi, puh. johtajana hallintojoht. Ilkka Väänänen ja jäseninä tutkimuspääll. Reijo Heliö, ATK-pääll. Jukka Koskimies, laskentapääll. Aulis Tienpää, suunn.pääll. Tuure Lehto, toim. joht. Juhani Luukkonen, talousjoht. Aarre Sinisalo, toimistotutkija Lars Forsman ja tutkija Pertti Solavaara (24.9. 2846 §)

– toimikunta laatimaan suunnitelma ja sen kustannusarvio suppeahkon sosiaalitoimen historian kirjoittamista varten, sekä tekemään ehdotus historian kirjoittajasta ja kaupunginhallitukselle puh.johtajana lähetystöneuvos Reino Kuusi ja jäseninä huoltotoimen toim. joht. Usko Tiainen, lastensuojelun toim.joht. Kaarina Heinonen, vs. apul.tarkast. Kristina Johnson ja kaup. arkistonhoit. Sirkka Impola (1.10. 2913 §)

– työryhmä selvittämään kaupungin lastensuojelutoiminnan päämäärä, yleiset suuntaviivat ja toiminnalliset periaatteet sekä niiden pohjalta määrittelemään uudelleen lastensuojeluviraston tehtävät, ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon odotettavissa olevan uuden lainsäädännön sekä tekemään selvitystensä perusteella tarpeellisiksi katsomansa esitykset kaupunginhallitukselle, puh.johtajana apul.kaup.joht. Pentti Pusa ja jäseninä os.pääll. Antti-Veikko Perheentupa sosiaalihallituksesta, os.pääll. Pekka Raivio Uudenmaan lääninhallituksesta, toim.joht. Kaarina Heinonen, lastenhuollontarkast. Maija Kario ja nuorisonhuoltaja Kaarlo Helasvuo lastensuojeluvirastosta sekä apul.kaup.siht. Rauno Kervinen ja organisaatiopääll. Pertti Forström kaupunginkansliasta (26.3. 1063 §)

– työryhmä seuraamaan aikana 1.9.1973–31.5.1974 yleisessä kasvatusneuvolassa ja lastensuojeluviraston sosiaalilääkärin toimistossa toteutettavaa koulutusneuvolatoimintaa sekä käsittelemään koulutustoimintaa koskevia kysymyksiä ja antamaan lukuvuoden päätyttyä selvityksen toiminnasta saaduista kokemuksista, puh.johtajana lastensuojelun toim.joht. Kaarina Heinonen ja jäseninä lastenpsykiatri Saara Torman, johtava psykologi Heikki Hintikka ja sosiaalihoit. Annikki Linnala yleisestä kasvatusneuvolasta, sosiaalilääk. Sirkka Syvänne, johtava psykologi Esteri Piiroinen ja sosiaalitarkkaaja Liisa Tonttila lastensuojeluvirastosta sekä dos. Juhani Hirvas ja sosiaalihuollon leht. Mervi Ahla Helsingin yliopistosta (22.10. 3144 §)

– työryhmä selvittämään sairaan lapsen päivähoidon erityisongelmien ratkaisua henkilökuntajärjestelyineen siten, että työryhmän työn tulokset olisivat käytettävissä, mikäli mahdollista, seuraavaa 5-vuotissuunnitelmaa laadittaessa, puh.johtajana apul.tarkast. Outi Laukkanen lasten päivähoitotoimistosta ja jäseninä terveyskeskuslääk. Soili Ilmonen terveydenhoitovirastosta, talousarviopääll. Erkki Kokkonen kaupunginkansliasta, toim.esimies Ritva Tuominen huoltovirastosta ja kansliasiht. Antero Makkonen (siht.) kaupunginkansliasta (24.9. 2811 §)

– komitea suunnittelemaan ja järjestelemään kulloinkin voimassa olevan virkaehtosopimuksen mukaisia suomenkielisten opettajien opintopäiviä sekä muuta mainitun sopimuksen mahdollisesti edellyttämää koulutusta, puh.johtajana fil.kand. Yrjö Larmola ja jäseninä yksi henkilö kaupungin koulusuunnittelutoimikunnasta, yksi Helsingin seudun oppikoulujen rehtoreiden yhdistyksestä, yksi Oppikoulunopettajien keskusjärjestön Helsingin piiristä sekä Helsingin opettajayhdistyksestä kaksi henkilöä, joista toinen on koulunjohtaja (11.6. 1940 §, 18.6. 1994 §, 17.9. 2715 §, 5.11. 3298 §)

– komitea suunnittelemaan ja järjestämään kulloinkin voimassa olevan virkaehtosopimuksen mukaisia ruotsinkielisten opettajien luentopäiviä sekä muuta mainitun sopimuksen mahdollisesti edellyttämää koulutusta, puh.johtajana ruotsinkielisen koulutoimen joht. Paul Hägglund ja jäseninä yksi henkilö kaupungin koulusuunnittelutoimikunnasta, yksi Finlands Svenska Läroverksföreningistä ja yksi Helsingfors Svenska Lärarföreningistä (24.9. 2812 §)

– toimikunta valmistamaan peruskoulun opetussuunnitelmakomitean mietinnön pohjalta ehdotus uudeksi ruotsinkiel. kansakoulujen varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelmaksi peruskoulujärjestelmään siirtymistä edeltäväksi ajaksi, puh.johtajana opett. Saga Sundqvist sekä jäseninä opett. Margareta Jansson ja Ruth Nordman (24.9. 2813 §)

– toimikunta neuvottelemaan kaupungissa sijaitsevien yksityisten oppikoulujen ylläpitäjien kanssa koulun asemasta kaupungin siirtyessä peruskoulujärjestelmään sekä käytyjen neuvottelujen perusteella valmistelemaan koulujärjestelmän perusteista annetun lain 19 §:ssä tarkoitettujen haltuunottosopimusten luonnokset kaupunginhallitukselle esitettäviksi ja valmistelemaan po. lain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sopimusten luonnokset koulun käyttämisestä kaupungin peruskoulua korvaavana kouluna sekä hankkimaan peruskouluasetuksen 163 §:n 1 momentin 2-7 kohdissa tarkoitetut selvitykset, puh.johtajana fil.kand. Yrjö Larmola, henkilökohtaisena varamiehenä tekn. Vilho Korja ja jäseninä kansak.opett. Inkeri Airola, ja yliopett. Börje Mattson (varamiehinä valistussiht. Seppo Patrikainen ja kouluneuvos Martti Miettinen) sekä koulutoimenjoht. Walter Erko ruotsinkiel. koulutoimenjoht. Paul Hägglund, talousarviopääll. Erkki Kokkonen, ja kaup.asiamies Raimo Reivinen (26.11. 3552 §)

– komitea tarkistamaan oppikoulujen rehtoreilta saatua ehdotusta oppikoulujen vanhempainneuvostoiksi v:ksi 1973–1976, puh.johtajana past. Jouni Apajalahti ja jäseninä opisk. Pekka Aro, yli-ins. Henrik Kallala, varat. Gustaf Laurent ja valistussiht. Seppo Patrikainen (12.2. 529 §)

– komitea kartoittamaan Helsingin oppikoulujen kouluterveyshuollon tämänhetkinen tilanne sekä antamaan selontekonsa mahdollisine ehdotuksineen kaupunginhallitukselle 30.4. mennessä, puh.johtajana kou-

luyllääkäri Anja Helve ja jäseninä reht. Margareta Grigorkoff, reht. Antero Penttilä, reht. Aarne Sipilä, lääk. lis. Sirpa Huovinen, terv.sisar Pirkko Klossner, vs. kouluylihoit. Taimi Vellonen, kouluylihamm.lääk. Paul Martinmaa ja os.pääll. Erik Wirén (29.1. 397 §)
— komitea laatimaan kaupungin uimalaohjelma, jossa on selvitettävä myös Kumpulan maauimalan kattaminen ja Uimastadionin kokovuotisen käytön mahdollisuudet sekä koko ohjelman toteuttamisen tekniliset ja taloudelliset edellytykset, puh.johtajana sosiaalineuvos Väinö Soininen ja jäseninä varat. Per-Erik Förars, rak. mest. Kai Hagelberg, valtiot.kand. Timo Honkala, varat. Gustaf Laurent, ekon. Jarl Lundström ja valistussiht. Mauri Reutsalo (1.10. 2873 §)
— komitea tutkimaan kaupungin oman asuntotuotannon muotoja ja asuntoasiain hoidon organisaation kehittämistä ja tekemään tarpeellisiksi katsomansa esitykset, puh.johtajana os.pääll. Arvo Pörhönen ja jäseninä vt. apul.prof. Pirkko K. Koskinen, varat. Gustaf Laurent, sosiaalipääll. Olavi Laine sekä varat. Antti Seppälä (26.2. 716 §, yjsto 8.8. 6226 §)
— komitea laatimaan yleisselvitys Herttoniemen ja Laajasalon öljyvarastoalueiden paloturvallisuudesta ja öljyvahinkovaarasta sekä selvittämään nykyinen torjuntavalmius, laatimaan yhtenäinen po. varastoalueita koskeva palontorjunta- ja öljyvahinkojentorjuntasuunnitelma sekä ehdotus alueen pysyväksi torjuntaorganisaatioksi ja tekemään esitykset po. alueiden palo- ja öljyvahinkojen torjuntavalmiuden tehostamiseksi, puh. johtajana palopääll. Rainer Alho ja jäseninä katurak. pääll. Seppo Hirvonen, satamakapt. Eino O. Vihko, arkkit. Eero Oulasvirta sekä dipl.ins. Erkki Korjuslommi Neste Oy:stä (8.10. 2998 §)
— komitea tekemään suunnitelma liikennelaitoksen ja kaupungin omistukseen siirtyneiden yhtiöiden harjoittaman liikenteen rationalisoimiseksi, puh.johtajana toiminnanjoht.Eino I. Leino ja jäseninä talouspääll. Sigurd Norrmén, piirisiht. Aulis Leppänen, varat. Lauri Nordberg, maat. ja metsät.lis. Vuokko Juhola, tiedotussiht. Ilkka Saulo, autoilija Juho Mehto, kauppat.lis. Ingvar S. Melin ja varat. Timo Kylliäinen (10.12. 3748 §)
— toimikunta Kampin lähiliikenteen terminaalin hankesuunnittelun suorittamista varten, puh.johtajana virastopääll. Pentti Lehto ja jäseninä liik.suunn.pääll. Heikki Salmivaara ja tstopääll. Kalevi Hietanen kaupunkisuunnitteluvirastosta, dipl.ins. Erik Durchman liikennelaitokselta, arkkit. Timo Niininen metrotoimistosta, apul.pääll. Kurt Scheiber kiinteistöviraston tonttiosastolta, Helsingin kaupunkiseudun liikennesuunnittelun koordinointitoimiston joht. Veli Himanen, dipl. ins. Martti Lund sekä dipl.ins. Jouko Rantanen (28.5. 1773 §)
— yhteistyötoimikunta, kaupungin ja Valtionrautateiden, Helsingin seudun valtionrautateiden paikallisliikenteeseen liittyvää yleissuunnittelua varten, puh.johtajana liik.suunn.pääll. Heikki Salmivaara ja jäseninä apul.joht. E. Nieminen, apul.joht. E. Vainioinen, rata-ins. V. Kovanen, dipl.ins. R. Pitkänen, os.pääll. Teuvo Riitinen, tstopääll. Erik Durchman, dipl.ins. Unto Kallioniemi, asemakaava-arkkit. Jyrki Lehikoinen, dipl. ins. Martti Koivumäki, dipl.ins. Martti Lund ja apul.os. pääll. Timo Niini sekä sihteerinä tstopääll. Mauno Pihlaja (12.11. 3383 §)
— komitea elintarvikekeskuksen ruokatehtaan ennakkosuunnittelun suorittamista varten, puh.johtajana elintarvikekeskuksen lautakunnan puh.joht., dipl.ins. Loa Karjalainen ja jäseninä elintarvikekeskuksen toim.joht. Risto Hovi, suunn.ins. Martti Lund, suunn. Jukka Harkkila ja tstopääll. Heikki Ranki (12.2. 562 §)
— komitea selvittämään kaupunginhallituksen 9.4. tekemän päätöksen kohtien 2, 3, 4, 5 ja 6 toteuttamisvaihtoehdot ja niiden aiheuttamat kustannukset sekä tekemään kaupunginhallitukselle ehdotukset toimipaikkaruokailun käytännön kehittämissuunnitelmaksi ja rahoituksen järjestämiseksi, puh.johtajana toim.joht. Risto Hovi ja jäseninä os.pääll. Martti Suhonen, työvoimasuunn. Arto Antman, siht. Kalevi Oksanen, kotitalousneuvonnan tarkast. Sirkka-Liisa Taipale ja os. pääll. Olavi Juuti sekä kaksi TVK:n virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n ja Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto ry:n (KTV) toimesta nimettävää edustajaa (6.8. 2236 §, 20.8. 2386 §).

Yleisjaosto oikeutti opistoinsinöörien pätevyyskomitean suorittamaan esittämänsä kenttätutkimuksen *virastoissa ja laitoksissa* (yjsto 11.4. 5642 §).

Oppikoulujen terveydenhuoltokomitealle myönnettiin jatkoaikaa 31.10. asti (7.5. 1559 §, 21.5. 1706 §, 20.8. 2397 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei kiinteistörekisterikomitean esitys rekisterineuvottelukunnan perustamisesta tietokeskuksen neuvoa-antavaksi elimeksi antanut siinä vaiheessa aihetta toimenpiteisiin ja kehotti komiteaa jatkamaan toimintaansa siihen asti, kunnes tietokeskuksen perustamiseen liittyvät lopulliset päätökset on tehty, kuitenkin kauintaan kertomusvuoden loppuun (2.1. 32 §).

Kaupunginhallitus päätti, että sen 1971 asettaman satamalautakunnan alaisena toimivan varastorakennus L7:n rakennustoimikunnan tehtävä rajoitetaan käsittämään vain varastorakennus L7B:n töiden loppuun saattamisen takuutarkastuksineen (11.6. 1960 §, v:n 1971 kert. s. 141).

Seuraaviin komiteoihin ja toimikuntiin valittiin uudet jäsenet:
— kaupunginvaltuuston 100-vuotisjuhlan viettoa varten asetettu toimikunta: kansliapääll. Sulo Hellevaaran tilalle kansliapääll. Yrjö Salo (12.11. 3359 §)
— ehdotusta kaupungin yleiseksi järjestyssäännöksi tar-

2. Kaupunginhallitus

kistamaan asetettu komitea: aikaisemmin valittujen lisäksi os.pääll. Eino Österman (15.1. 220 §)
— nimistötoimikunta: arkistoneuvos Aulis Ojalan tilalle fil.kand. Matti Oja (19.3. 964 §)
— katastrofitoimikunta: valmiuspääll. Pentti Louhen tilalle valmiuspääll. Lauri Makkonen (19.11. 3516 §)
— Killinmäen keskuslaitoksen suunnittelutoimikunta: ero myönnettiin varat. Kalervo Juuriselle (puh.joht.) ja dipl.ins. Heikki Rankille, toimikuntaan nimettiin kaup. arkkit. Sakari Siitonen (puh.joht.), tarkast. Lea Pitkänen lastensuojeluvirastosta ja dipl.ins. Jaakko Koskinen rakennusvirastosta (12.11. 3410 §)
— majoituskomitea: opetusneuvos Kerttu Vainikaisen tilalle vt Eva-Maija Pukkio (9.4. 1248 §)
— oppikouluneuvottelukunta: ekon. Juhani Kauhasen tilalle taloussuunn., ekon. Olli Leskinen (8.1. 87 §)
— rakentamisohjelmatoimikunta: dipl.ins. Terttu Ravealan tilalle yleisten töiden lautakunnan puh.joht. Kaarlo Pettinen ja edesmenneen Weijo Wainion tilalle rak. mest. Yrjö Wirmalainen (9.4. 1193 §, 1.10. 2885 §)
— urakkaneuvottelukunta: dipl.ins. Eljas Muurisen tilalle satamalaitoksen satamarakennusosaston työpäällikkö, dipl.ins. Juha Komsi (9.4. 1242 §)
— elinkeinokomitea: edesmenneen kunnallisneuvos Yrjö Rantasen tilalle valtuuston I varapuh.joht. Keijo Liinamaa. Samalla komitealle myönnettiin lisäaikaa 31.5. saakka (15.1. 162 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean selvityksen, vapautti komitean tehtävistään sekä päätti samalla ettei komitean mietinnössä tutkittavaksi esitetty kysymys rakennustarkastustoimintaa koskevan erityislainsäädännön laatimisesta Helsingin kaupunkia varten antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (25.6. 2132 §).

Kaupunginhallitus päätti katsoa työllisyyskomitean suorittaneen sille määrätyt tehtävät loppuun ja lakkauttaa komitean. Samalla kaupunginhallitus kehotti henkilöasiainkeskuksen työvoimaosastoa laatimaan työllisyyslain edellyttämät työohjelmat työmäärärahoja käyttävien virastojen ja laitosten esityksien pohjalta yhteistoiminnassa kaupunginkanslian kanssa (2.1. 42 §).

Kaupunginhallitus totesi v. 1963 asetetun kaatopaikkakomitean työn päättyneen (3.9. 2503 §).

Kaupunginhallitus päätti katsoa v. 1968 asettamansa kaupungintalokorttelien saneeraustoimikunnan työn päättyneeksi ja kehotti rakennusvirastoa ja yleisten töiden lautakuntaa huolehtimaan toimikunnan työn piiriin kuuluneiden vielä jäljellä olevien rahatoimistotalon viimeistelytöiden suorittamisesta (27.8. 2448 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa eräät palolautakunnan, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan, koulusuunnittelutoimikunnan, suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ja yleisten töiden lautakunnan asettamat jaostot kokoontumaan enemmän kuin kolme kertaa (5.3. 783 §, 7.5. 1517 §, 28.5. 1776 §, 26.11. 3555, 3596 §, 17.12. 3804 §).

Organisaatiokomitean työskentelystä aiheutuneet menot 3 861 mk ja komitean toiminnasta vielä kertomusvuoden aikana aiheutuneet muut menot saatiin maksaa muiden yleisten hallintomenojen tililtä »Komiteain ja toimikuntien menot» ja asuntotuotantokomitea oikeutettiin käyttämään samalla tilillä olevasta määrärahasta enint. 75 000 mk komitean työssään tarpeellisten tutkimusten suorittamista varten. Edelleen myönnettiin taksikomitea 71:lle 2 800 mk:n suuruinen lisämääräraha po. tililtä (25.6. 2077 §, yjsto 8.8. 6228 §, 17.10. 6513 §). Yleisjaosto päätti myös palkkioiden maksamisesta opetussuunnitelmatoimikunnalle kertomusvuoden I ja II vuosineljänneksen ajalta, lukuvuoden 1972—73 koulutuspäiväkomitealle I neljänneksen ajalta sekä asuntotuotantotoimikunnalle ja sen teknilliselle jaostolle v:n 1972 IV-neljänneksen ajalta (yjsto 17.1. 5117 §, 25.4. 5724, 5725 §, 16.5. 5814 §).

Kaupunginhallitus päätti nimetä toiminnanjoht. Seppo Nummen kaupungin edustajaksi Viapori-näytelmän aikaansaamista tarkoittavaan neuvottelukuntaan (4.6. 1842 §).

Lausuntonaan Suomenlinnakomitea 1969:n mietinnöstä ja Suomenlinnan ja kantakaupungin välisen liikenteen järjestämisestä kaupunginhallitus päätti antaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston sekä esittelijän ehdotusten mukaisen lausunnon sekä lähettää samalla ministeriölle tiedoksi eri lautakuntien asiasta antamat lausunnot (8.1. 104 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti opetusministeriölle, ettei sillä ollut huomauttamista Suomenlinnan väliaikaisen hoitokunnan asettamisesta tehdyn ehdotuksen suhteen (9.4. 1216 §).

Kauppa- ja teollisuusministeriön ilmoitus jäsenen vaihtamisesta Suomenlinnatoimikunnassa merkittiin tiedoksi (15.1. 178 §).

Hajasijoituskomitean I osamietinnöstä valtioneuvoston kanslialle antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus totesi mm., että virastojen ja laitosten hajasijoittamiseen tulisi suhtautua mietintöä varovaisemmin. Toimenpiteiden työllistävä vaikutus jakaantuu laajalle alueelle eikä ilmeisesti ole niin huomattava kuin on arvioitu. Luettelo hajasijoitettavista virastoista ja laitoksista tulisi ottaa vielä uudelleen tarkastelun kohteeksi, jolloin olisi tarkemmin tutkittava siirtojen seurausvaikutukset lähtöpaikkakunnalla, harkittava sijoituskohteita esitettyä monipuolisemmin, mm. Uudenmaan mahdol-

lisuudet huomioon ottaen ja erityisesti tutkittava uusien sijaintipaikkakuntien sopivuutta. Virastojen ja laitosten toiminnalle välttämättömät yhteydet ja ehdotettavien sijaintipaikkojen väliset todelliset yhteydet olisi otettava realistisesti suunnittelun lähtökohdiksi. Samalla tulisi vielä uudelleen pyrkiä määrittelemään, millä siirtotoimenpiteillä on todella aluepoliittista merkitystä.

Aluepoliittisista toimenpiteistä tulisi asettaa etusijalle sellaiset, joilla turvataan monipuolisen elinkeinoelämän mahdollisuudet koko maassa ja siten vähennetään muuttopainetta maan eteläisiin osiin. Valtion eri virastojen ja laitosten siirtäminen Helsingin seudulta on tuskin paras ratkaisu kehitysalueongelmiin tai Helsingin seudun ongelmiinkaan. Sen sijaan, että lähdetään siirtämään Helsingin seudulle jo sijoittuneita ja juurtuneita toimintoja, tulisi pääpaino työpaikkakehityksen ohjaamisessa panna uusille syntyville työpaikoille, jolloin teollisuuden ja kaupan sekä niihin liittyvien palveluelinkeinojen alueellisesti tarkoituksenmukaisen kehittämisen pitäisi saada etusija esitetynlaisiin hallinnon hajasijoitussuunnitelmiin nähden (12.11. 3355 §).

Opinto-ja virkamatkat, edustustilaisuudet ym.

Opintomatka-apurahoista myönnettiin eri virastojen ja laitosten viranhaltijoille apurahoja tavanomaisilla ehdoilla.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että niissä tapauksissa, jolloin kaksi tai useammat henkilöt osallistuvat samalle matkalle, saadaan kulloinkin laatia yksi yhteinen matkakertomus (2.4. 1087 §, ytsto 9.7. 6107 §).

Hesperian sairaalan kotisairaanhoit. Sirkku Tuomikoski oikeutettiin virkatehtävänä osallistumaan Boston University Medical Centerissä Yhdysvalloissa järjestetylle lääkeaineitten haitallisten vaikutusten kartoituskurssille (7.5. 1510 §).

Matkakertomukset. Kaupungin myöntämän matka-apurahan saaneiden henkilöiden matkoistaan laatimat matkakertomukset lähetettiin säilytettäväksi kaupunginarkistoon.

Virkamatkat, kongressit, edustustilaisuudet. Kertomusvuoden aikana oikeutettiin eri virastot ja laitokset lähettämään edustajiaan virkamatkalle useihin Euroopan maihin sekä Yhdysvaltoihin, Kanadaan ja Japaniin tutustumaan oman alansa laitoksiin ja niiden toimintaan.

Lisäksi oikeutettiin useat viranhaltijat ja luottamusmiehet tekemään virkamatka käyttäen tarkoitukseen talousarvioon sisältyviä määrärahoja »Virkamatkat» ja eräitä muita määrärahoja sekä osallistumaan eri kongresseihin, kokouksiin, kursseihin, seminaareihin tai opinto- ja neuvottelupäiviin ulkomailla ja kotimaassa. Mm. kansanterveystyön johtava lääkäri Olavi Kilpiö oikeutettiin osallistumaan Roomassa 23.–28.9. pidettyyn sosiaali- ja oikeuslääketieteen kansainväliseen kongressiin, kiinteistöviraston os.pääll. Kalevi Korhonen Ruotsin Kunnallisteknillisen Yhdistyksen Västeråsissa 23.–24.8. pidettyyn vuosikokoukseen ja tstopääll. Heikki Saxén 13.–17.11. ryhmämatkalle Sveitsiin tutustumaan Sitora Oy:n edustamaan TASKI-siivousjärjestelmään ja sen sovellutuksiin, kaikki ehdolla, ettei matkoista aiheutunut kustannuksia kaupungille (yjsto 29.8. 6285, 6286 §, 31.10. 6599 §).

Kaupungin kustannuksella järjestettiin kertomusvuonna vastaanotto-, päivällis- ym. tilaisuuksia mm. Neuvostoliiton Presidentin N.V. Podgornyin ja Tanskan Kuningattaren Suomen vierailujen johdosta, erilaisten kansainvälisten konferenssien osanottajille ym.

Seuraavien kaupunkien edustajille esitettiin vierailukutsu: Bukarestin ja Belgradin kaupunginjohtajille sekä Lontoon Lord Mayorille seurueineen, Oslon ja Pariisin valtuuskunnille, Varsovan kaupunginjohtajalle seurueineen ja Moskovan kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean puheenjohtajan ensimmäiselle sijaiselle puolisoineen (14.5. 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583 §).

Reykjavikin kaupungin lähettämän kutsun johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että siellä 9.–11.5. pidettävään pohjoismaiseen pääkaupunkikokoukseen osallistuu 17 henkilöä. Valtuuskuntaan valittiin kaup. valtuuston puh.joht. Pentti Poukka, apul.kaup.johtajat Pentti Pusa ja A.K. Leskinen, 12 kaupunginvaltuutettua sekä valtuuskunnan sihteereiksi hallintopääll. Yrjö Salo ja apul.kaup.siht. Simo Somiska (29.1. 347 §, 5.3. 782 §, 24.4. 1367 §, 7.5. 1509 §).

Kaupunginhallitus päätti ottaa vastaan kutsun kaupungin valtuuskunnan lähettämisestä Reykjavikin kaupungin vieraaksi (17.9. 2711 §).

Göteborgin kaupungin kunnallisvaltuuston puheenjohtajan kutsun johdosta päätettiin Göteborgissa 17.–19.5. järjestettyyn vanhojen keskeisten kaupunginosien saneerausta koskevaan symposiumiin lähettää kaupungin edustajina kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Antti Viinikka sekä kaupunkisuunnitteluvirastosta tstopääll. Pertti Nykänen ja Kalevi Hietanen (yjsto 17.1.5100 §, 25.4. 5706 §, 7.5. 5777 §).

Ylipormestari Teuvo Aura, kansanterveystyön johtava lääkäri Olavi Kilpio ja os.pääll. Harri Sormanen oikeutettiin tekemään Pekingin kaupungin kutsusta virka-

matka Kiinaan 5.–21.10. siten, että menomatka saatiin suorittaa Moskovan ja paluumatka Honkongin ja Bangkokin kautta tutustumisineen asianomaisiin kaupunkeihin (14.5. 1584 §).

Jyväksylässä 9.–10.8. järjestetyille XX kaupunkipäiville valittiin kaupungin ylimääräisiksi edustajiksi yliformestari Teuvo Aura, apul.kaup.joht. Gunnar Smeds ja A.K. Leskinen, neljä kaupunginhallituksen jäsentä sekä vs. kansliapääll. Erkki Linturi (11.6. 1934 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan matkalla Puolaan 24.–28.4. järjestetyille v:n 1973 kevätneuvottelupäiville, joiden pääteemana oli julkisen liikenteen järjestelyyn pääkaupunkiseudulla liittyvät kysymykset, oikeutettiin osallistumaan apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen ja Gunnar Smeds, kaup.reviisori Einar Lehto, rahoitusjoht. Erkki Linturi, apul.kaup.siht. Tauno Lehtinen, Pekka Lehtonen ja Simo Somiska, suunn. ins. Martti Lund, Helsingin kaupunkiseudun liikennesuunnittelun koordinointitoimiston pääll. Veli Himanen, terveystarkast. Sirkka Vuorela, kiinteistöviraston pääll. Pentti Lehto, asemakaava-arkkit. Pirkko Vitikainen ja liikennesuunn. pääll. Heikki Salmivaara, toim. joht. Matti Laamanen, dipl.ins. Ritva Puonti, linja-autonkulj. Viljo Nieminen, metrotoimiston os.pääll. Olli Laine ja tutkija Jaakko Nevalainen sekä tarkast.ins. Terttu Raveala (24.4. 1364 §, yjsto 18.4. 5677 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan työvaliokunnan Tukholmaan 29.–30.11. tekemälle matkalle, jonka aikana tutustuttiin Stor-Stockholms landsting'in toimintaan, oikeutettiin osallistumaan yliformestari Teuvo Aura, apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen ja Gunnar Smeds, tarkast.ins. Terttu Raveala sekä apul.kaup. siht. Simo Somiska ehdolla, ettei matkasta aiheutunut kaupungille kustannuksia (yjsto 26.11. 6745 §).

Yliformestari Teuvo Aura oikeutettiin tekemään päivän kestävä virkamatka Turkuun 22.3. Turun Kauppakorkeakoulun päivään liittyvään keskustelutilaisuuteen »Kaupungit ja elinkeinoelämä» osallistumista varten (yjsto 21.3. 5483 §).

Atlas Copco Ab -nimisen konetuotantolaitoksen 100-vuotisjuhlatilaisuuteen Tukholmassa oikeutettiin osallistumaan kaup.ins. Martti Anttila ja os.pääll. Eero Puomi ehdolla, ettei matkasta aiheudu kaupungille kustannuksia (yjsto 29.8. 6287 §).

Kaupunginhalliuts päätti, että Pohjoismaiden pääkaupunkien henkilöstöpoliittinen konferenssi järjestetään Helsingissä 6.–7.6.1974 (19.11. 3466 §).

Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Helsingin piirijärjestölle myönnettiin 20 000 mk käytettäväksi kertomusvuonna ensisijaisesti Helsingin ja Moskovan välistä kulttuuritoimintaa varten (5.2. 407 §).

Kaupunginjohtaja oikeutettiin allekirjoittamaan Helgin ja Prahan kaupunkien välisistä ystävyyssuhteista ja yhteistyöstä pöytäkirja, jonka kaupunginhallitus myöhemmin hyväksyi (29.10. 3177 §, 19.11. 3467 §).

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä eräille virkamiehille järjestettiin 31.1. kaupungin kehitystä ja tulevaisuuden suunnitelmia koskeva selostustilaisuus ja sen jälkeen Kaupungintalon juhlasalissa päivällistilaisuus, yht. n. 100 henkilölle (15.1. 163 §).

Brysselin kaupungille päätettiin lahjoittaa joulukuusi ja sen kävivät luovuttamassa yliformestari Teuvo Aura ja os.pääll. Harri Sormanen (17.9. 2712 §, yjsto 12.12. 6820 §).

Muut asiat

Helsinki-päivän tunnuslauseeksi vahvistettiin »Viihdy Helsingissä - Trivs i Helsingfors» (26.3. 1017 §).

Kaupunginhallitus vahvisti Helsinki-päivän ohjelman esitetyn mukaiseksi oikeuttaen kuitenkin Helsinki-viikon säätiön toiminnanjohtajan ja kaupunginkanslian tiedotuspäällikön tekemään siihen myöhemmin tarpeellisiksi osoittautuvat pienehköt muutokset. Tässä yhteydessä kaupunginhallitus teki seuraavat järjestelyjä koskevat päätökset:

– Helsinki-päivän toimikunta oikeutettiin asettamaan keskuudestaan työryhmä sopimaan ulkopuolisten järjestöjen tms. kanssa tilaisuuksien järjestämisestä po. päivänä niin, että kaupungin osuus kustannuksista supistuu asianomaisten tilaisuuksien mainitsemiseen lehti-ilmoituksissa

– Helsinki-viikon säätiön käyttöön myönnettiin 1 200 mk kahden nukketeatteriesityksen järjestämistä varten sekä Jugendsali korvauksetta näitä esityksiä varten Helsinki-päivänä

– Helsingin kaupunginorkesteri velvoitettiin korvauksetta esiintymään po. päivänä Senaatintorilla klo 20–21

– kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin suunnittelemaan ja toteuttamaan esitetyt liikennejärjestelyt Esplanadilla ja Kauppatorilla siten, että kustannukset ovat enint. 20 000 mk

– liikennelaitosta kehotettiin järjestämään ilmainen kuljetus kaikilla raitiolinjoilla 12.6. klo 17–02, josta järjestelystä aiheutuvat kustannukset korvataan liikennelaitokselle

– kaupunginmuseo oikeutettiin pitämään Hakasalmen huvilan ja Tuomarinkylän museon kokoelmat 12.6. maksutta avoinna yleisölle

– helsinkiläisessä sairaalassa 12.6. ensimmäisenä syntyvälle helsinkiläislapselle saatiin lahjoittaa kaupungin

puolesta 250 mk:n suuruinen pankkitalletus
– Nikkilän sairaalan käyttöön myönnettiin 1 000 mk omaisten päivän 12.6. kuljetusten järjestämistä varten
– Helsinki-päivästä päätettiin ilmoittaa sanomalehdissä kaksi kertaa em. työryhmän sopiviksi katsomina päivinä

Helsinki-päivän kustannukset suoritetaan osittain Helsinki-viikon säätiön varoista osittain kaupunginhallituksen käyttövaroista kaupunginkanslian hyväksyminä (24.4. 1362 §).

Helsingin Juhlaviikkojen aikana 23.8.–9.9. saatiin kaupungin kustannuksella järjestää Kaupungintalon ja Kallion virastotalon juhlavalaistus jokaisena iltana ja juhlaliputus Kaupungintalon edessä valtakunnan lipuin, kolme lipputankoa juhlaviikko- ja Finlands Festivals -lippuja varten Kluuvin virastotalon eteen ja Havis Amanda -patsaan länsipuolelle sekä 10 tangon lippulinna Arkadian puistikkoon, Hakaniemen torille ja Finlandiatalon edustalle samoin kuin juhlaliputus Aleksanterinkadulle osanottajamaiden lipuin. Liputuskustannusten suorittamista varten myönnettiin rakennusvirastolle 4 200 mk (yjsto 1.8. 6196 §).

Uudenvuoden vastaanottotilaisuuden järjestämistä Senaatintorilla aiheutuneista kustannuksista päätettiin suorittaa Helsinki-Seuralle 3 009 mk (yjsto 25.4. 5715 §).

Kaupungin vaakuna. Yhteisöille, yrityksille ym. annettiin oikeus käyttää kaupungin vaakunaa seuraavasti: Jääkenttäsäätiölle, julkaisemassaan selostuslehtisessä, Suomen Rintamamiesveteraanien Asunto- ja Tukiliiton Pohjois-Helsingin osastolle ja Rintamamiesveteraanien Helsingin Piiriyhdistykselle lipuissaan, Erkki Kohvalle valmistamissaan kuparipakotusesineissä ja Taisto Nikkaselle ja Markus Kaistiselle valmistamissaan auton kotipaikkatunnuksissa, ehdolla, että vaakuna on heraldisesti oikea (yjsto 17.1. 5105 §, 28.3. 5546 §, 31.10. 6595 §, 4.4. 5599 §, 4.7. 6051 §). Suomen kaupunkiliiton toimistolle ja Rautaruukki Oy:lle luovutettiin kaupungin vaakuna (yjsto 14.2. 5275 §).

Finlandia-talon värilyhytelokuvan lisälaskun suorittamista varten myönnettiin 10 600 mk (2.4. 1094 §).

Julkaisut. Muuttaen v. 1972 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus oikeutti »Helsingin kaupungin hallinto» -nimisen kirjan toimituskunnan ottamaan valmisteilla olevasta kirjasta 3 500 kpl käsittävän suomenkielisen ja 500 kpl käsittävän ruotsinkielisen painoksen sidottuina kirjoina. Toimituskunnalle myönnettiin samalla 20 000 mk:n lisämääräraha toimitustyön loppuunsaattamista varten sekä myöhemmin myöskin 20 000 mk:n lisämääräraha samaan tarkoitukseen. Yleisjaosto päätti kirjan jakamisesta kaupungin luottamusmiehille ja eräille virkamiehille (5.3. 781 §, 29.12. 3875 §, yjsto 19.12. 6866 §).

Yleisjaosto päätti myös prof. Heikki Wariksen teoksen »Työläisyhteiskunnan syntyminen Helsingin Pitkänsillan pohjoispuolelle» jakamisesta valtuutetuille ja eräille viranhaltijoille (yjsto 12.12. 6824 §).

Kaupungin kustantamaa Carl Ludvig Engeliä käsittelevää kirjasta saatiin yleisjaoston päätöksen mukaan myydä yleisölle 30 mk:n kappalehinnasta Engel näyttelyssä, samoin saksankielistä kirjasta, joita saatiin tilata lisää Saksasta 10 Dmk:n kappalehinnasta se määrä, joka myytiin näyttelyn aikana. Yleisjaosto päätti myös kirjasen ilmaisjakelusta taideasiainsihteerin esityksen mukaisesti. Kaupunginarkistoon luovutettiin suomen-, ruotsin- ja englanninkielisiä laitoksia 10 kpl kutakin (yjsto 22.8. 6266 §, 19.9. 6374 §, 3.10. 6452 §).

Kaupungille päätettiin lunastaa 300 kpl khr Voitto Viron kirjoittamaa, Helsingin vanhaa hautausmaata koskevaa opaskirjaa (yjsto 31.10. 6597 §).

Yleisjaosto vahvisti v:n 1973–1977 ja v:n 1974–1978 asuntotuotanto-ohjelmien, lasten päivähoitokomitean mietinnön, ilmasuojelua koskevan II osamietinnön ja Meilahden kartanoa esittävien postikorttien myyntihinnat (yjsto 10.1. 5057 §, 5.9. 6331 §, 21.11. 6739 §, 3.12. 6778 §, 19.12. 6879 §).

Huomionosoitukset. Kaupungin julkaisemia teoksia lahjoitettiin mm. eräille kirjastoille, museoille, taidelaitoksille ja yrityksille sekä yksityisille henkilöille ja eräille kaupungin virkamiehille heidän merkkipäivänään.

Kaupungin pöytästandaari lahjoitettiin Sotakorkeakoululle, Finnair Oy:lle yhtiön täyttäessä 50 vuotta sekä Uudenmaan lääninhallitukselle sijoitettavaksi maaherran virkahuoneeseen (yjsto 14.2. 5275 §, 4.4. 5597 §, 7.11. 6639 §)

Kunnallisvaalit. Kaupunginhallitus päätti anoa lääninhallitukselta lupaa saada muodostaa sellaisia äänestysalueita, joiden asukasluku ylittää 3 000, mutta ei 4 500, valtuuston 1972 vahvistamaan äänestysaluejakoon sisältyvien äänestysalueiden n:o 38, 40, 90, 94–99, 116, 120, 125, 128, 130–136, 139, 141–146, 148, 162–163, 170, 173, 177–179, 189, 192, 196, 198 ja 200 osalta (10.9. 2631 §, 17.9. 2710 §).

Yleisjaosto hyväksyi maksettavaksi keskusvaalilautakunnan sihteerin v:n 1972 kunnallisvaalien valmistelutöistä ja hoitamisesta aiheutuneet palkkio, 94 mk sekä laskut, yht. 5 394 mk (yjsto 10.1. 5051, 5052 §, 23.5. 5853 §, 18.7. 6132 §).

2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät

Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät

Ns. vanhojen kaupunkien erityisrasitusten poistamisesta johtuvat asiat. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt ry. ilmoitti, että viranhaltijain neuvotteluoikeuslain tarkoittamat hallituksen lakiesitysluonnoksiin sisältyviä eräitä kunnallisia viranhaltijoita ja työntekijöitä koskevia säännöksiä kaupunkien erityisrasitusten poistamiseksi koskevat neuvottelut, päättyivät 29.11.1972. Näiden neuvottelujen yhteydessä oli järjestöille ilmoitettu, että lakiluonnosten mukaan maistraatit, Helsingin kaupungin ulosottovirasto ja kaupunginvoudinkonttorit lakkautetaan v:n 1974 päättyessä ja niiden tehtävät siirtämään muille viranomaisille mm. valtion hallintoon perustettaville paikallishallintovirastoille. Samalla ilmoitettiin, että valtio ei voi ottaa palvelukseensa kaikkia niitä henkilöitä, jotka vapautuvat kunnan palveluksesta. Erityisrasituskomitea oli mietinnössään vielä katsonut, ettei sen mielestä ollut aihetta asettaa kunnille lailla velvollisuuksia huolehtia po. virastojen lakkauttamisen yhteydessä virkansa menettävien virkamiesten sijoittamisesta toisiin kunnan virkoihin. Yhdistys pyysi kaupunginhallitusta ajoissa ryhtymään toimenpiteisiin hallinnonuudistuksen yhteydessä virkansa tai toimensa menettävien sijoittamiseksi heidän ansiotasonsa ja muut edut säilyttäen toisiin kaupungin tehtäviin.

Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apul.kaup.johtaja totesi, että kaupunki tämän lainuudistuksen pitkäaikaisen valmistelutyön aikana on pyrkinyt siihen, ettei ko. virastoissa ja laitoksissa hoidettavissa tehtävissä ole liikatyövoimaa. Koska samat tehtävät siirtyvät valtiolle, olisi kiinnitettävä valtion viranomaisten huomiota siihen, että näiden virastoiden ja laitosten henkilökunnan tulisi hallinnonuudistuksen yhteydessä voida mahdollisimman laajassa määrin siirtyä valtion palvelukseen. Lisäksi olisi syytä painottaa, että kaupungin mahdollisuus sijoittaa po. virastojen henkilökuntaa aivan olennaisesti riippuu siitä, että ajoissa saadaan tieto sijoitustarpeesta.

Edelleen apul.kaup.johtaja kiinnitti huomiota siihen, että lakiluonnoksen mukaan kaupunki vapautuessaan ylläpitämästä raastuvanoikeutta, syyttäjälaitosta, maistraattia ja ulosottotointa sekä osallistumasta poliisilaitoksen kustannuksiin, joutuisi 10 kalenterivuoden ajan suorittamaan valtiolle juuri mainituista velvollisuuksista aiheutuneiden kustannusten perusteella määrättävää maksua, joka vuosittain alenisi 10 %:lla. Lisäksi kaupunki olisi velvollinen hankkimaan ja kunnossapitämään raastuvanoikeutta, syyttäjälaitosta, paikallishallintovirastoa ja poliisilaitosta varten kaupungin alueella tarpeelliset huoneistot ja muut tilat sekä huolehtimaan niiden vedestä ja lämmöstä. Kaupungilla olisi oikeus saada näistä tiloista käyvän vuokratason mukainen korvaus. Lakiluonnoksen mukaan kuitenkin oikeusministeriöllä ja vastaavasti sisäasiainministeriöllä olisi kaupungin kannalta katsoen aivan liian vapaa mahdollisuus määrätä po. tilojen hankkimisesta, kunnossapidosta ja muista niille asetettavista vaatimuksista sekä ajasta, jonka kuluessa kaupungin olisi huolehdittava huoneistojen hankkimisesta. Valtioneuvoston huomiota olisi kiinnitettävä myös siihen, että kaupungin velvollisuudet huoneistojen ja tilojen hankkimiseen rajattaisiin siten, että se rajoittuisi tarpeellisten ja kohtuulliset vaatimukset täyttävien huoneistojen ja tilojen hankkimiseen ja etteivät po. ministeriöt voisi antaa asiasta yksipuolisia määräyksiä.

Kaupunginhallitus päätti lähettää edellä esitettyjen näkökohtien mukaisen kirjeen valtioneuvostolle (2.1. 59 §).

Kaupunginhallitus päätti varata Kampin ammattikoulun rakennuksen sen jälkeen, kun se vapautuu ammattikoulukäytöstä, käytettäväksi raastuvanoikeuden ja syyttäjälaitoksen toimitiloina (22.1. 305 §).

Hallituksen annettua kertomusvuoden valtiopäivien kevätistuntokaudella esitykset lainsäädännöksi, jolla ns. vanhojen kaupunkien erityisrasitukset poistettaisiin, kaupunginhallitus päätti Kaupunkiliitolle lähetettävässä kirjeessä pyytää liittoa ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin velvollisuutta rajoittavien säännösten sisällyttämiseksi po. lainsäädäntöön hankkia toimitiloja valtion virastoille. Ellei tällaista rajoitusta saada, on todennäköistä, että kaupungin po. tilojen hankkimista koskeva velvollisuus laajenee ainakin samassa tahdissa kuin valtiolle siirtyvien virastojen toimintaan siirtymishetkellä sisältyvät tehtävät laajenevat tai edellyttävät esim. organisaatiomuutosten vuoksi lisätiloja. Kaupungille jäävä velvollisuus tulisi rajoittaa koskemaan sitä tilantarvetta, jota valtion viranomaisille siirtyvät tehtävät edellyttävät lainsäädännön voimaantulohetkellä (5.11. 3329 §, v:n 1970 kert. s. 160).

Maistraatti. Korkein oikeus myönsi kunnallispormestari Weio Henrikssonille eron virastaan 31.12.1972 lukien. Helsingin hoivoikeus määräsi vanh. oikeusneuvosmies Rolf Laxin 1.1. lukien hoitamaan kunnallispormestarin virkaa toistaiseksi kunnes virka vakinaisesti täytetään (8.1. 111 §).

Avoinna ollut kaupunginpalvelijan virka saatiin jättää täyttämättä kuitenkin kauintaan v:n 1974 loppuun saakka (27.12. 3934 §).

Rakennustarkastusviraston virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien osastopäälliköiden palkat tarkistettiin

seuraaviksi: Arvid Ekelund 4 470 mk/kk, Olavi Törmänen ja Taisto Vainio 4 370 mk/kk (4.6. 1879 §). Kunnallinen sopimusvaltuuskunta hyväksyi valtuuston päättämät palkat sekä yliarkkitehdin viransijaisen sopimuspalkkauksen (25.6. 2128 §, 27.8. 2468 §, 17.12. 3842 §).

Rakennustarkastusvirasto oikeutettiin suorittamaan eräille viranhaltijoilleen määrätystä lisä- ja ylityöstä korvausta virkaehtosopimuksen mukaan (25.6. 2122, 2125 §, 19.11. 3508 §).

Tarkastusinsinöörin (31. pl.) viran hoitamisesta viran ollessa täyttämättä 15.6.–30.9.1972 maksettiin kertakaikkisena korvauksena tarkastusins. Terttu Ravealalle 300 mk, ins. Eero Saloselle 850 mk ja ins. Pentti Bergille 230 mk (25.6. 2121 §).

Kansliaosaston vahtimestarin virka (Y 9) saatiin jättää täyttämättä kauintaan v:n 1974 loppuun saakka (29.10. 3218 §).

Ins. Pertti Linna valitti maistraatin antamasta virasta irtisanomista koskevasta päätöksestä kaupunginhallitukselle ja sen hylättyä valituksen, edelleen lääninhallitukselle, joka saatuaan kaupunginhallituksen selityksen asiasta, katsoi, että maistraatilla oli oikeus kaupungin virkasäännön 3 ja 10 §:n nojalla irtisanoa Linna (13.8. 2505 §, 17.9. 2751 §, 10.12. 3754 §).

Kaupunginhallitus päätti, kumoten v. 1969 tekemänsä päätöksen, korottaa katumaan aitaamisesta rakennustyötä varten perittäviä maksuja rakennustarkastusviraston esityksen mukaisesti (26.11. 3584 §, v:n 1969 kert. s. 181, kunn.as.kok. s. 308).

Kaupunginhallitus päätti puoltaa rakennustarkastusvirastolle annettavassa lausunnossa Oy Wärtsilä Ab:n anomusta katualueen aitaamisesta Länsisataman kaup. osan tontin 20122/16 kohdalla sekä aitaamisluvun jatkamista 28.7. saakka (12.2. 546 §, 21.5. 1686 §, yjsto 18.7. 6170 §) ja Helsingin Sato Oy:n anomusta katualueen aitaamisesta Pasilan tontin 17006/1 kohdalla, että rakennusviraston ehdottamat muutokset otetaan huomioon (19.2. 636 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti puoltaa rakennustarkastusvirastolle annettavassa lausunnossa rakennusluvan myöntämistä Helsingin ev.lut. seurakuntien kiinteistötoimistolle kerrosalaltaan 58 m^2:n suuruisen saunarakennuksen rakentamiseen rakennusjärjestyksen 57 §:n säännöksistä poiketen lähemmäksi kuin 50 m rantaviivasta ehdolla, että rakennuksen ja rannan välinen puisto säilytetään näkösuojana (15.10. 3066 §).

Maistraatin velvoitettua omistajan purkamaan rakennusviraston suorittaman tarkastuksen perusteella Vallilassa tilalla RN:o 2, Kumpulankatu 16, sijaitsevat kolme kaksikerroksista asuinrakennusta niiden huonokuntoisuuden vuoksi, valitti omistaja päätöksestä lääninhallitukseen, joka katsoi, ettei ollut syytä muuttaa maistraatin päätöstä. Lääninhallitus siirsi kuitenkin maistraatin määräämän toimituksen määräajan v:n 1971 elokuun 1 pv:stä kertomusvuoden toukokuun 31 pv:ään. Omistaja valitti edelleen korkeimpaan hallintooikeuteen, jolle annetussa selityksessä rakennustarkastusviraston valvontaosasto esitti valituksen hylättäväksi (5.3. 806 §, 26.3. 1064 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaali- ja terveysministeriölle, että ministeriön antamia riipputelineohjeita tarkistettaisiin rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean ehdottamalla tavalla sellaisiksi, että rakennusvalvontaviranomaiset voisivat vaatia asentamaan jo uudisrakennusvaiheessa riipputelineiden kiinnityslaitteet rakennuksen katolle (2.4. 1157 §).

Tilastokeskuksen rakennustoimintaan liittyviä tilastotietoja koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti pyytää Kaupunkiliittoa ryhtymään toimenpiteisiin joilla
– rajoitetaan rakennustoiminnasta kerättävät tilastotiedot koskemaan vain todella merkityksellisiä rakentamiseen liittyviä asioita ja
– määrätään rakennustoimintaa koskevien tilastotietojen antamisvelvollisuus kussakin tapauksessa sille henkilölle, yhteisölle tai viranomaiselle, jolla ilman erityistoimenpiteitä on käytettävissään tieto kysymyksessä olevasta asiasta (9.4. 1245 §).

Ulosottovirasto. Johtava kaupunginvouti kiinnitti kirjeessään huomiota viraston henkilökunnan palvelusuhteen ja ansiotason pysyvyyden turvaamiseen ns. vanhojen kaupunkien erityisrasitusten lakkauttamisen yhteydessä tapahtuvan ulosottoviraston lakkauttamisen aiheuttamassa tilanteessa. Koska valtio ja kaupunki eivät kumpikaan ole voineet antaa lupausta siitä, että jokaisen viraston palveluksessa olevan vastaava työllisyys olisi turvattu, oli virastosta eronnut tavallista enemmän henkilökuntaa, joka taas puolestaan vaikeutti viraston toimintaa.

Koska sisäasiainministeriössä selvitettiin valtion paikallishallintoviraston organisaatiota ja sen työvoimatarvetta , päätti kaupunginhallitus lähettää sinne esitettyjen näkökohtien mukaisen kirjeen (27.8. 2464 §).

Vt. kaupunginvouti oli 1.3.1971 valinnut viraston keskusosaston konttoripäällikön virkaan merkon. Jorma Erikkilän. Merkon. Eila Jokisen valitettua vaalista maistraatille, tämä oli kumonnut vt. kaupunginvoudin päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi. Erikkilän valitettua maistraatin päätöksestä, lääninoikeus hylkäsi hänen valituksensa ja Erkkilä valitti täs-

tä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Korkein hallinto-oikeus katsoi 20.1. antamassaan päätöksessä, että kunnallislain 179 §:n mukaan valitetaan tällaisen viranhaltijan ottamista koskevasta johtavan kaupunginvoudin päätöksestä kaupunginhallitukselle. Tämän vuoksi hallinto-oikeus kumosi maistraatin ja lääninhallituksen päätökset ja siirsi Jokisen valituksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus päätti hylätä Jokisen valituksen, koska virkaan valittu täytti sitä varten asetetut pätevyysvaatimukset (2.4. 1147 §).

Eräälle viraston viranhaltijalle päätettiin korvata häneltä virkapaikalla anastettu omaisuus (yjsto 17.10. 6546 §).

Virasto oikeutettiin hankkimaan seppele kaup.vouti Juho Ståhlbergin hautajaistilaisuutta varten (yjsto 26.11. 6747 §).

Raastuvanoikeuden kahdeksannelle osastolle saatiin palkata ajaksi 1.9.1973–31.3.1974 tp. rikosasiainnotaari (Y 14) ja tarkoitukseen myönnettiin yht. 8 764 mk (20.8. 2391 §, 27.12. 3930 §).

Kaupunginhallitus päätti, että asunto-oikeuksien jäsenten riittävänä määränä on pidettävä neljää sekä pyysi toisaalta Helsingin Kiinteistöyhdistys ry:tä vuokranantajapiirejä edustavana sekä Pääkaupungin vuokralaisyhdistys ry:tä vuokralaispiirejä edustavana yhdistyksenä kumpaakin tekemään kaupunginhallitukselle esitykset kahden asunto-oikeuden jäsenen sekä kunkin jäsenen kolmen varajäsenen valitsemista sekä näiden sijaantulojärjestyksen määräämistä varten (17.9. 2750 §, 24.9. 2843 §).

Perustettavaa asunto-oikeutta varten oikeutettiin raastuvanoikeus ryhtymään toimenpiteisiin seuraavien uusien tp. virkojen julistamiseksi haettaviksi: vanhempi oikeusneuvosmies (Y 35), kaksi kaupunginpalvelijaa (Y 15), kanslisti (Y 13) ja kaksi toimistoapulaista (Y 9 ja 8).

Samalla kaupunginhallitus kehotti raastuvanoikeutta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että asunto-oikeusosasto voi aloittaa toimintansa 1.1.1974 lukien ja pyytää oikeusministeriötä lainsäädäntömuutosta valmistellessaan varautumaan sellaiseen vaihtoehtoon, jossa kaupunki välittömästi palkkaisi asunto-oikeusosastolla tarvittavan kansliahenkilökunnan ja valtio maksaisi kaupungille joko osaksi tai kokonaan tästä aiheutuvat menot (8.10.3004 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin hankkimaan kaksi istuntohuonetta, niihin liittyvät kaksi oikeuden jäsenten työhuonetta, yleisön odotushuoneen, kansliahuoneen, haastemiehen huoneen ja asianajajien huoneen sekä tarvittavat arkisto-, WC- ja peseytymistilat käsittävä huoneisto asunto-oikeuden käyttöön siten, että toiminta siellä voidaan aloittaa 1.1.1974 (1.10. 2915 §).

Raastuvanoikeuden tekemän asunto-oikeuden virkajärjestelyjä ja uusien virkojen perustamista koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti, ettei esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että yhteisraastuvanoikeutta kehotettiin tarkoin seuraamaan asunto-oikeusosaston toimintaa ja sitten kun on saatu riittävästi kokemuksia, tarvittaessa tekemään kaupunginhallitukselle uusi esitys osaston työvoimajärjestelyistä (10.12. 3752 §).

Kaupunginviskaalinvirasto. Tp. kaupunginviskaalin (29. pl.) palkkaamiseksi 1.5.–31.12. väliseksi ajaksi myönnettiin yht. 18 912 mk (16.4. 1331 §).

Kaupunginviskaalien sijaisten palkkiot olivat lomanantokaudella 1973 seuraavat: oikeustieteen kandidaatit 1 900 mk/kk ja oikeustieteen ylioppilaat 1 450 mk/kk (4.6 1876 §).

Poliisilaitos oikeutettiin suorittamaan yhdelle poliisilaitoksen kaluston kunnossapidosta huolehtivalle konstaapelille lisäpalkkiona 200 mk/kk 1.3. lukien (26.2. 746 §, v:n 1968 kert. s. 145).

Yleisjaosto hyväksyi v. 1972 maksetuista ennakoista tilitysten mukaisesti 12 090 mk ja vahvisti tuloutettavan summan 2 903 mk:ksi (yjsto 21.2. 5357 §). Samoin hyväksyttiin v:n 1973 maksetut ennakot kaluston kunnossapitoa ja pidätettyjen huoltoa varten ja kehotettiin rahatoimistoa maksamaan poliisilaitokselle loppuosat tileille merkityistä määrärahoista myöhemmin tehtävää tilitystä vastaan (yjsto 18.7. 6153 §, 12.9. 6364 §).

Kaupungin osuutena v:n 1972 poliisilaitoksen ylläpitokustannuksina suoritettiin yht. 15 329 025 mk (6.8. 2262 §, 10.9. 2678 §).

Kaupunginhallitus päätti, että talo Kasarmikatu 25 luovutetaan toistaiseksi poliisilaitoksen käyttöön, sitä mukaa kun talossa olevat tilat vapautuvat ja ne saadaan kunnostetuksi, lukuun ottamatta varastotiloja, jotka ovat kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston käytössä. Kiinteistölautakunnan käyttöön myönnettiin enint. 250 000 mk talon muutos- ja korjaustöiden suorittamista varten (9.4. 1256 §, 21.5. 1702 §).

Lausuntonaan poliisin huostaan ottamien henkilöiden säilyttämisestä ja sen aiheuttamien kustannusten korvaamisesta kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle pitävänsä periaatteessa tarkoituksenmukaisena sisäasiainministeriön esittämää poliisipiirien yhteistyön kehittämistä edellyttäen, ettei yhteistoiminta-aluejärjestelmä haittaa Helsingin poliisilaitoksen

nykyistä toimintaa ja ettei kaupunkia velvoiteta järjestelyn johdosta hankkimaan lisätiloja poliisilaitokselle, sekä että kaupungille suoritettava korvaus on riittävä korvaamaan järjestelystä aiheutuvat kustannukset samoin kuin että poliisilaitos saa mahdollisten lisätehtävien edellyttämän henkilökunnan (2.4. 1161 §).

Kaupunginhallitus kehotti sairaalatointa viransijaisena johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa ottamaan erikseen valmisteltavaksi kysymyksen esityksen tekemisestä ao. valtion viranomaisille poliisin henkilökunnan lisäämisestä sekä yleistä järjestystä ja turvallisuutta tehostavan lainsäädännön aikaansaamisesta (19.11. 3463 §).

»Ivar Gordien rahaston» ylijäämä annettiin vanhempi konst. Matti Taljalle (21.5. 1641 §).

Helsingin Poliisien Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaan osallistuville jäsenille ja kutsuvierailla pidettiin Kaupungintalossa 28.9. vastaanotto kaupungin kustannuksella (25.6. 2048 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Palolautakunta oikeutettiin jättämään vakinaisesti täyttämättä seuraavat virat, kunnes palolaitoksen organisaatiouudistus on toteutettu, kuitenkin kauintaan suluissa mainitun vuoden loppuun: talouspäällikön virka (1974), kaksi tp. jaospäällikön virkaa (1973) ja paloteknikon virka (1974) (26.2. 747 §, 28.5. 1807 §, 27.12. 3942 §).

Kolmen tp. hätäkeskuksenhoitajan (11. pl.) palkkaamiseksi Kallion keskuspaloasemalle kauintaan kertomusvuoden loppuun saakka myönnettiin enint. 14 365 mk (8.10. 3009 §).

Palolaitoksen kapellimestarin palkkio korotettiin 1.4. alkaen 786 mk:ksi/kk (8.10. 3008 §).

Palolaitos oikeutettiin hankkimaan A-ryhmään kuuluva virkamieslippu palonehkäisyosaston paloteknikolle ja palolautakunta oikeutettiin hankkimaan samanlainen virkamieslippu v:ksi 1974 (yjsto 21.3. 5534 §, 19.12. 6909 §).

Palolautakunta päätti 3.10. Kuntien Palopäällystö ry:lle lähetettävässä kirjeessä ilmoittaa käsitelleensä apul. palomest. Sainion palkan tarkistusta ja päivystysoikeutta koskevaa asiaa ja ettei kyseinen kirje siinä vaiheessa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että lautakunta merkitsi tiedoksi palopäällikön ilmoituksen Sainion osallistumisesta päivystystoimintaan aikaisemman tavan mukaan. Sainio valitti tästä lautakunnan päätöksestä kaupunginhallitukselle, joka päätti hylätä valituksen kunnallislain 175 ja 179 §:n nojalla (26.3. 1069§).

Apul.palomest. Yrjö Sainio pyysi lääninhallitukselta, että hänelle suoritettaisiin korkoineen kärsimänsä palkan menetykset, kun hänen ei sallittu suorittaa varapäivystys- tai päivystystyötä. Lääninhallitus katsoi 4.10. hakemuksen siltä osin kuin se koski v:lta 1969 ja 1970 vaadittua palkkausta saapuneen liian myöhään. V:lta 1971 ja 1972 vaaditun korvauksen osalta lääninhallitus totesi, ettei palopäällikkö ole määrännyt Sainiota ko. aikana toimimaan päivystävänä palomestarina tai suorittamaan varapäivystystä ja ilman nimenomaista määräystä hänen ei ole katsottava olleen oikeutetun suorittamaan po. tehtäviä. Lääninhallitus hylkäsi hakemuksen. Sainion valitettua korkeimpaan hallinto-oikeuteen, päätti kaupunginhallitus sille annetussa selityksessä uudistaa aikaisemmin esitetyn ja esittää valituksen hylättäväksi (9.4. 1250 §, 5.11. 3336 §, 17.12. 3854 §).

Kaupunginhallitus vahvisti palolaitoksen erikoisajoneuvojen käyttömaksut 1.7. lukien (25.6. 2138 §, kunn. as.kok. s. 215).

Palolaitoksen teatterivartioinnista perittävä maksu vähintään kolme tuntia kestävästä vartioinnista vahvistettiin 30 mk:ksi 1.9. lukien (20.8. 2396 §).

Palolaitos oikeutettiin poistamaan jäämäluetteloihin merkityt yht. 601 mk:n suuruiset saatavat ja sairaskuljetusmaksujen v:n 1971 poistoluetteloihin merkityt yht. 67 463 mk:n suuruiset saatavat (yjsto 26.9. 6434 §, 3.10. 6473 §).

Palolaitos oikeutettiin poistamaan liikenteestä ja kalustokirjanpidosta kaksi sairaankuljetusautoa sekä paketti-, henkilö- ja sammutusautot ja luovuttamaan ne myytäväksi kaupungin julkisella huutokaupalla (yjsto 10.1. 5084 §, 28.2. 5404 §, 4.4. 5622 §). Palolautakunta oikeutettiin poistamaan esittämänsä irtaimisto kalustokirjanpidosta (yjsto 4.4. 5623 §).

Kallion paloaseman 31.1. päivätyt muutospiirustukset hyväksyttiin (10.9. 2677 §).

Eräille laitoksen henkilökuntaan kuuluville päätettiin maksaa vahingonkorvausta heidän palotarkastuksen, sairaankuljetuksen sekä sammutustyön ja -harjoituksen yhteydessä vahingoittuneen omaisuutensa korvaamiseksi (yjsto 17.1. 5131 §, 21.3. 5538 §, 27.6. 6040 §, 18.7. 6156 §, 26.9. 6433 §).

Haagan paloasemalla oleva virvokekioski vuokrattiin kertomusvuodeksi edelleen Helsingin Palokunnan Urheilijat r.y:lle (yjsto 21.2. 5354 §).

Helsingin Palomiesyhdistykselle myönnettiin 5 000 mk avustuksena palomiesten pohjoismaisten opinto-

päivien järjestämisestä aiheutuneiden menojen peittämiseksi (yjsto 11.4. 5669 §).

Helsingin Palokunnan Urheilijat ry:lle myönnettiin 5 000 mk:n suuruinen avustus edustajien lähettämistä varten Oslossa 29.–30.8. pidettyihin palomiesten pohjoismaisiin mestaruuskilpailuihin (yjsto 20.6. 6013 §).

Öljyvahinkojen torjuntaviranomaisen määrääminen. Kaupunginhallitus päätti, että palopäällikön tehtävänä on toimia aluksista aiheutuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain 8 §:n edellyttämänä öljyvahinkojen torjuntaviranomaisena kaupungin alueella. Samalla palopäällikkö määrättiin toimimaan kaupunginhallituksen 1966 kaupungin öljyntorjuntajärjestelmästä antaman päätöksen mukaisten öljyvahinkojen torjuntatöiden johtajana niissä tapauksissa, jolloin öljyvahinkojen torjunta edellyttää useamman kuin yhden kaupungin laitoksen toimintaa (2.4. 1143 §).

Sairaankuljetuksen järjestäminen. Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitoviraston ja palolaitoksen yhteistoiminnassa neuvottelemaan yksityisten sairaankuljetusliikkeenharjoittajien kanssa kansanterveyslaissa edellytetyn sairaankuljetustoiminnan järjestämisestä kaupungissa esitetyn sopimusmallin pohjalta (12.3. 918 §).

Nuohoustoimi. Kaupunginhallitus päätti esittää sisäasiainministeriölle, että ministeriö suorittaisi valtakunnallisen tutkimuksen eri lämmitysmenetelmien edellyttämästä nuohoustoiminnasta sekä antaisi tähän tutkimukseen perustuvat valtakunnalliset määräykset tai suositukset nuohouskertojen määrästä ja nuohoukseen liittyvistä muista teknillisistä vaatimuksista (27.12. 3883 §).

Väestönsuojelu. Kunnallinen sopimusvaltuuskunta hyväksyi suojarakenneins. Anssi Pulkkasen sopimuspalkan valtuuston päätöksen mukaisena (24.9. 2844 §).

Väestönsuojelukeskuksen käytettäväksi myönnettiin 3 500 mk suojahenkilöstön terveystarkastuksista aiheutuneen laskun maksamiseksi Työterveyslaitokselle (11.6. 1970 §).

Kaupunginhallitus päätti, että väestönsuojelulautakunnan hallinnossa olevien kalliosuojien muuntamoiden hoitotyöstä ja -vastuusta saadaan maksaa 100 mk/kk ensimmäisestä muuntajasta, 50 mk/kk kahdesta seuraavasta ja kolmen ylittävältä määrältä 30 mk/kk muuntajaa kohden ehdolla, että muuntamoiden hoitoon liittyvät työt suoritetaan normaalityöajan ulkopuolella ja mikäli po. työ tehdään työaikana, vastaava normaalitehtäviin kuuluva työ suoritetaan työajan ulkopuolella ilman ylityökorvausta (15.1. 214 §).

Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin pitämään väestönsuojien polttoainevarmuusvarastoihin sidottuna kassavaroja enint. 200 000 mk (27.12. 3877 §).

Väestönsuojelukeskuksen irtaimistoluettelolomake saatiin korvata esitetyllä kirjanpitokortilla (yjsto 10.1. 5088 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavat piirustukset:
– Tähtitorninvuoren yleisen kalliosuojan 24.4. päivätyt, muutetut pääpiirustukset sekä 27.3. päivätyt julkisivupiirustukset (27.8. 2474 §)
– Vuosaaren laitesuojan 28.8. päivätyt pääpiirustukset (24.9. 2847 §)
– Dagmarinkadun kalliosuojan 19.9. päivätyt, muutetut pääpiirustukset. Rakennusvirasto oikeutettiin aloittamaan suojan louhintatyöt ennen maistraatin rakennusluvan myöntämistä. Kalliosuojan autopaikat päätettiin varata etupäässä Etu-Töölön asuntoalueiden käyttöön (29.10. 3227 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, että Finlandia-taloa palvelevan väestönsuojan rakentamiselle myönnettäisiin lisäaikaa 31.12.1976 saakka, samoin Kontulan yhteisen väestönsuojan ja Myllypuron asuntoalueen yhteisen kalliosuojan valmistumiselle 31.3. 1974 saakka (13.8. 2282 §, 12.11. 3418 §, 3421 §).

Myllypuron kalliosuojan viimeistelytöihin saatiin käyttää v:n 1970 talousarviossa Kontulan kalliosuojaa varten varatusta määrärahasta 400 000 mk ja Dagmarinkadun kalliosuojaa varten varatusta määrärahasta 40 000 mk (10.12. 3720 §).

Kulosaaren yhteisväestönsuojan lämmitysputkistojen uusimista varten myönnettiin 105 000 mk (27.12. 3884 §).

Useat Myllypuron asukkaat ja tällä alueella toimivat järjestöt pyysivät kaupunginhallitusta osoittamaan valmistuvasta Myllypuron kalliosuojasta tiloja vapaa-, ajanvietto- ja harrastustoimintoja varten, koska alueelta puuttuvat palloilijoiden ja muiden urheilun harrastajien tarvitsemat tilat, orkestereiden ja kuorojen harjoitustilat sekä askastelu- ja kokoustilat.

Väestönsuojelulautakunta totesi, että mikäli suojaan vielä siinä vaiheessa haluttaisiin tehdä näiden tilojen edellyttämät muutokset, viivästyisi suojan valmistuminen vuodella ja kustannukset olisivat huomattavat. Nuorisolautakunta, urheilu- ja ulkoilulautakunta, musiikkilautakunta ja kotitalouslautakunta pitivät kalliosuojan tiloja soveltumattomina tarkoituksiinsa mm. matalan huonekorkeuden ja kustannusten vuoksi ja esittivät esim. koulutilojen käyttämistä tai monitoimitalon rakentamista. Myöskään terveydenhoitoviras-

to ei voinut puoltaa tilojen käyttöä ehdotetulla tavalla.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että järjestöille lähetettiin jäljennökset kirjeestä annetuista lausunnoista (3.9. 2571 §).

Vt Taipale esitti väestönsuojelutarkoituksiin rakennettujen terveydenhuoltotilojen käyttämistä rauhanaikaisen terveydenhuollon tarpeisiin ja mainitsi Naulakallion väestönsuojan jo valmiina olevat sairaala- ja poliklinikka tilat sekä Pitäjänmäen väestönsuojaan suunnitellun sairaalan. Terveyslautakunta katsoi, ettei Naulakallion tiloja siinä vaiheessa olisi tullut käyttää rauhanaikaisiin sairaanhoitotarkoituksiin huomioon ottaen huonot liikenneolosuhteet ja tilojen ja varusteiden asettamat rajoitukset. Lääkintöhallitus oli terveydenhoitovirastolle antamassaan lausunnossa todennut, ettei maanalaisia ensiaputiloja tulisi käyttää potilaiden majoitustiloina tavanomaisissa olosuhteissa. Sairaalalautakunta yhtyi edellä mainittuihin käsityksiin, mutta esitti, että harkittaisiin Malmin sairaalan läheisyyteen rakennettavan kalliosuojan käyttömahdollisuuksia sairaalan poliklinikka tai muuhun toimintaan. Sairaalatoimen johtaja mainitsi väestönsuojelulautakunnan esittäneen kyseisen Malmin sairaalan läheisyyteen suunnitellun kalliosuojan ensiapuaseman suunnittelutehtävän antamista hoitolaitosten suunnittelutoimikunnalle, joka selvittäisi myös ensiapuaseman normaaliajan käyttömahdollisuudet.

Kaupunginhallitus päätti lähettää vt Taipaleelle asiaan liittyvät lausunnot sekä ilmoittaa po. Malmille suunnitellun Kunnantien väestönsuojan yhteyteen tulevan ensiapuaseman suunnittelusta (24.9. 2845 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää sisäasiainministeriön väestönsuojeluosastolle, että valtion teknillisen tutkimuskeskuksen esittämä tutkimus erillissuojien osalta toteutettaisiin valtion toimesta ja rahoittamana (25.6. 2134 §).

Yhteiskalliosuojien rahoitusosuuden periminen yksityisten tonttien osalta. Väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi annettiin huolehtia, että niiden yksityisten omistamien tonttien osalta, joiden rakennussuunnitelmiin sisältyy rakennuskohtaisen väestönsuojan korvaaminen yhteisväestönsuojaosuudella, vaaditaan ennen rakennustarkastusvirastolle annettavaa puoltavaa lausuntoa sitoumus yhteisväestönsuojan rahoitusosuuden maksamisesta. Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin hyväksymään yhteissuojan käyttäjiksi ne kiinteistöt, joitten osalta oli annettu po. sitoumus ja väestönsuojelukeskuksen tehtäväksi annettiin huolehtia korvauksen perimisestä. Näiden tuli yhdessä laatia esitykset tarpeellisten muutosten tekemiseksi ohje- ja johtosääntöihin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että niissä tapauksissa, joissa rakennuslupa oli jo saatu ilman maksusitoumusta, rahatoimiston tulee huolehtia maksujen perimisestä. Mikäli maksuja ei saada perityksi vapaaehtoisesti, periminen on annettava kaupunginkanslian lainopillisen osaston tehtäväksi (10.12. 3696 §).

Lausunto sisäasiainministeriölle yhteisten kalliosuojien rakentamisesta. Ministeriö pyysi kaupunginhallitukselta selvitystä uusien asuntoalueiden yhteisväestönsuojien rakentamisen jälkeenjääneisyyden syistä.

Väestönsuojelulautakunta totesi, että vaikka rakennuttajien maksuosuudet yhteissuojiin on peritty tiettyyn rakennusvaiheeseen mennessä, on suojien rakennusohjelman toteuttaminen kaupungin rahoitusosuuden viivästyessä pahasti viivästynyt ja ruuhkautunut. Myöskin valtuuston hyväksymä yleisten väestönsuojien toteuttamisohjelma, joka koskee kantakaupunkia, on suuresti viivästynyt. Väestönsuojien rakentamiseen osoitetut määrärahat olivat v:n 1971 jälkeen jyrkästi laskeneet. Ohjelman toteuttaminen vaatisi kuitenkin riittävän rahoituksen lisäksi suunnittelu- ja työvoiman käytön tehostamista käyttämällä enemmän tilaus- ja urakointimenetelmiä.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto totesi, etteivät viime vuosien talousarvioihin merkityt määrärahat ole olleet riittäviä toteuttamaan yhteisväestönsuojien rakentamista vaaditussa laajuudessa. Tähän on ollut syynä sekä kaupungin taloudellisten mahdollisuuksien olennainen väheneminen että asuntorakennustoiminnan erittäin nopea kasvu. Rakennusalalla tapahtunut epäsuotuisa kustannuskehitys on vielä huonontanut tilannetta.

Taloussuunnitelmassa 1974—1983 on väestönsuojien rakentamiseen merkitty n. 60 000 000 mk, mikä on huomattavasti enemmän kuin keskimäärin kolmen viimeisen vuoden talousarvioissa. Näiden määrärahojen puitteissa on mahdollista rakentaa ne väestönsuojat, joista on toistaiseksi tehty päätös. Tämä tapahtuisi rakentamisohjelman mukaan v:n 1979 loppuun mennessä. Suhdannevaiheen ja julkisiin menoihin kohdistuneet supistamistoimenpiteet huomioon ottaen osaston mielestä ei siinä vaiheessa olisi syytä kiihdyttää väestönsuojien rakentamistoimintaa, kun kysymyksessä eivät ole tuotannolliset investoinnit. Lisäksi Helsingin seudulla tapahtunut runsas tunnelinrakentamistoiminta oli johtanut alalla vaikeaan työvoimapulaan, jolloin oli tärkeätä pyrkiä turvaamaan mm. metron rakentamiseen tarvittava työvoima.

Kaupunginhallitus päätti antaa ministeriölle talous- ja suunnitteluosaston ehdotuksen mukaisen lausunnon (1.10. 2921 §).

2. Kaupunginhallitus

Yleisohjeet virastoille ja laitoksille poikkeuksellisten olojen varalta. Väestönsuojelukeskus oli yhteistoiminnassa kaupunginkanslian valmiuspäällikön kanssa laatinut sisäasiainministeriön antaman ohjeen mukaisesti yleisohjeet kaupungin virastojen ja laitosten väestönsuojelusta sekä niiden toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta poikkeuksellisissa oloissa. Kaupunginhallitus hyväksyi ohjeet. (27.8. 2469 §, 3.9. 2573 §).

Kaupungin osallistuminen EMP-tutkimukseen. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki osallistuu valtion teknillisen tutkimuskeskuksen toimesta suoritettavaan EMP-tutkimukseen 20 000 mk:n suuruisella summalla ehdolla, että kaupunki saa käytettäväkseen ilman eri korvausta tutkimustulokset. EMP (Electromagnetic Pulse) eli sähkömagneettinen pulssi on ydinräjäytyksessä syntyvä sähkömagneettinen ilmiö, joka aiheuttaa suojaamattomissa elektronisissa laitteissa virhetoimintoja ja suoranaisia viottumisia (10.9. 2647 §).

Ensiapukoulutuksen tehostaminen. Kaupunginhallitus kehotti terveydenhuoltovirastoa yhteistoiminnassa väestönsuojelukeskuksen, sairaalaviraston ja palolaitoksen kanssa käymään neuvotteluja Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirin kanssa yleisen ensiapuopetuksen järjestämisestä sekä tekemään aikanaan esityksen tarvittavista toimenpiteistä. Väestönsuojelulautakuntaa kehotettiin harkitsemaan määrärahan sisällyttämistä v:n 1974 talousarvioehdotukseensa yhden uuden ensiapukouluttajan palkkaamiseksi kaupungin virastojen ja laitosten henkilökunnan ensiapuopetusta varten (5.3. 816 §).

Meluntorjunta. Ilma- ja melutoimikunnan II osamietinnön painattamista varten myönnettiin terveyslautakunnalle 5 500 mk (2.4. 1158 §).

Kaupunki esitti v. 1972 Kaupunkiliitolle, että se ehdottaisi ja suosittelisi meluntorjunnan suunnittelua ohjaavia normeja sekä selvittäisi, millä toimenpiteillä moottoriajoneuvojen joutokäyntikielto saataisiin koko valtakuntaa käsittäväksi. Kaupunkiliitto ilmoitti, että sen hallitus oli 4.5. päättänyt tehdä liikenneministeriölle aloitteen, jossa sitä pyydetään ryhtymään toimenpiteisiin turhan joutokäynnin rajoittamiseksi taajaan asutuilla alueilla. Kaupunkiliitto totesi meluntorjunnan suunnittelua ohjaavien normien osalta, että meluntorjuntaa koskeva lainsäädäntö ja hallinto olivat sillä hetkellä varsin sekavia, mutta tilanteen selkiintyminen oli odotettavissa varsin nopeasti. Kaupunkiliitto katsoi, ettei sen toiminnalla siinä vaiheessa voitu asiaa kiirehtiä (6.8. 2149 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi merenkulkuhallituksen kirjeen, joka sisälsi luonnoksen veneiden melunormeiksi (13.8. 2269 §).

Ympäristönsuojelu. Helsingin seudun luonnonsuojeluyhdistys ilmoitti valinneensa edustajakseen ympäristönsuojelutoimikuntaan valt.yo. Pentti K. Väisäsen (7.5. 1507 §).

Ympäristönsuojelutoimikunnan laatimat puidensuojeluohjeet päätettiin lähettää kaikille kaupungin hallintoelimille käytettäviksi suunnittelutöissä ja toiminnoissa puiden tarpeettoman vahingoittamisen ehkäisemiseksi. Nämä ohjeet päätettiin toimittaa myös Kaupunkiliitolle, Suomen Rakennustyönantajain Liitolle sekä Helsingin seutukaavaliiton laatimassa rakennuttajaluettelossa mainituille rakennuttajille ja rakennusliikkeille (11.6. 1925 §).

Lääninhallitus määräsi 9.1. Lohjan Kalkkitehdas Oy — Lojo Kalverk Ab:n hakemuksesta Vuosaaressa sijaitsevan Kallahdenharjun luonnonsuojelualueeksi (5.2. 438 §).

Lääninhallitus oli lähettänyt valtioneuvoston vahvistettavaksi päätöksensä, joka koski Munkkiniemen kartanon päärakennuksen ympäristöineen määräämistä suojeltavaksi kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta v. 1964 annetun lain nojalla. Kaupunginhallitus oli valittanut päätöksestä ja esittämillään perusteilla pyytänyt, että lääninhallituksen päätös, sikäli kun se koskee Kartanonpuiston aluetta, kumottaisiin. Valtioneuvosto hylkäsi valituksen ja vahvisti ko. lääninhallituksen päätöksen, johon kaupunginhallitus päätti tyytyä (5.2. 448 §).

Kaupunginhallitus päätti lähettää Espoon kaupunginhallitukselle ja pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan ympäristönsuojelun neuvottelukunnalle jäljennöksen Helsingin kaupungin ympäristönsuojelutoimikunnan kirjeestä pyytäen siinä esitetyn luonnonsuojelulle vähiten vahinkoa tuottavan voimalinjan hyväksymistä. Toimikunta toteaa, että Imatran Voima Oy:n suunnittelema Nuuksion Pitkäjärven länsipuolitse kulkeva sähkölinja pirstoisi erittäin pahoin luonnonsuhteiltaan ainutlaatuisen Nuuksion järvi- ja metsäalueen. Bodominjärven itäpuolitse kehätien tuntumassa kulkeva vaihtoehto olisi parempi (29.10. 3213 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaaloiden ulkopuolella

Kansanterveystyön toimintasuunnitelma. Lääkintöhallituksen vahvistus v:n 1972 ja 1973 toimintasuunnitelmien osalta merkittiin tiedoksi (25.6. 2135 §). Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suositeltua terveyskasvatuksen ottamista jäsenkuntien kansanterveystyön toimintasuunnitelmiin, kaupunginhallitus ilmoitti, että po. terveyskasvatus oli sisällytetty kaupungin kansanterveystyön toimintasuunnitelmiin v:lle 1974—1978 (29.10. 3225 §).

Lääkärien kotikäyntipäivystysjärjestelyt. Helsingin lääkäriyhdistys mainitsi että sen ja sairaalaviraston neuvottelun tuloksena syntyi v. 1971 kotikäyntipäivystystä koskeva sopimusehdotus, joka päätettiin saattaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Yhdistys tiedusteli, miksi sopimuksen jatkokäsittelyä on viivytelty ja mitä kaupungin taholta aiotaan tehdä lääkärinavun saannin turvaamiseksi äkillisissä sairastumistapauksissa.

Terveyslautakunta totesi, että potilaiden hoito äkillisissä sairaustapauksissa tapahtuu terveyskeskuksen kokopäivätoimisten lääkäreiden ja sen palkkaamien ulkopuolisten lääkärien toimesta ja että lääkintöhallituksen päätöksen mukaan lääkärinpäivystys on hoidettava terveyskeskuksen toimintona. Lautakunta katsoi, ettei yhdistyksen ehdottama lääkäripäivystys ole mahdollista ja toivoi, että yhdistys kehottaisi jäseniään osallistumaan terveyskeskuksen toimesta ylläpidettävään kotikäyntipäivystykseen. Yhdistykselle päätettiin lähettää jäljennös lautakunnan lausunnosta (9.4. 1251 §).

Yleisjaosto myönsi 1 500 mk päivystyspalvelujen käyttöä selvittävän tutkimuksen suorittamiseksi (yjsto 11.4. 5668 §).

Vanhusten kuntoliikuntaa koskevan tutkimuksen suorittamista varten myönnettiin terveyslautakunnan käytettäväksi 10 000 mk (13.8. 2310 §).

Ehkäisyneuvonnan ilmaislääkkeiden jakelu. Helsingin apteekkaripiiri kiinnitti kirjeessään huomiota siihen, että kaupungin pohjoisosan asukkaille kokeilumielessä annetun ehkäisyneuvonnan ilmaislääkkeet jaettiin yksinomaan Yliopiston apteekin Kätilöopiston lääkevarastosta. Apteekkaripiirin mielestä oli kohtuutonta, että kaupunki suosi yritystä, joka ei maksa veroa kaupungille. Terveyslautakunta totesi kokeilun jatkuvan vain neljä kuukautta ja ilmaislääkkeiden jakelun olleen varsin vähäistä ja piti näin pienen reseptimäärän keskittämistä kokeilun ajaksi yhteen apteekkiin tarkoituksenmukaisena. Kaupunginhallitus päätti lähettää apteekkaripiirille jäljennöksen em. lausunnosta (24.4. 1419 §).

Poliisimiehistön terveystarkastukset ks. Itäinen lääkäriasema.

Terveyslautakunnan pöytäkirjanotteiden lähettäminen kokonaisuudessaan tiedoksi. Asunto Oy Kivalterintie 21 esitti jätteenpolttouunin terveydellistä haittaa koskevan valitusasian yhteydessä vaatimuksen, että kaupunki sakon uhalla velvoitettaisiin huolehtimaan siitä, että terveyslautakunnan pöytäkirjanotteet lähetetään kokonaisuudessaan tiedoksi kunnallislain 31 §:n mukaisella tavalla. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle terveyslautakunnan selityksen ja kaupunginhallituksen lausunnon lainopillisen osaston lausunnossa esitetyn perusteella. Molemmissa esitettiin, ettei kantelu antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.6. 2031 §).

Terveydenhoitovirastoon päätettiin perustaa ts. keskusvarastonhoitajan virka (Y 14) ja kertomusvuoden palkkauksen maksamista varten myönnettiin 8 490 mk (13.8. 2315 §).

Terveyslautakunta oikeutettiin kokeilunluonteisesti palkkaamaan enint. yhdeksän apuhoitajaa 10. pl:n mukaisin palkkaeduin tai vaihtoehdoisesti enint. 12 hoitoavustajaa 5. pl:n mukaisin palkkaeduin toistaiseksi siksi, kunnes avoinna olevat terveydenhoitajien virat saadaan täytetyiksi, kuitenkin kauintaan vuoden loppuun (15.1. 213 §).

Kylvetystoimintaa varten saatiin palkata neljä ts. kylvettäjää (8. pl.) sekä yksi apuhoitaja (11. pl.) 1.9. lukien kauintaan vuoden loppuun. Palkkausmenoihin ja kylvetystoiminnan aiheuttamien muiden kustannusten suorittamiseen myönnettiin enint. 68 000 mk (3.9. 2577 §).

Eräät terveydenhoitoviraston ja terveyskeskuksen tilapäisten virkojen ja työsopimussuhteisten toimien virkanimikkeet muutettiin (19.11. 3520 §).

Kaupunginhallitus päätti, että terveydenhoitoviraston ja huoltoviraston välisestä laskutuksesta huollettaville annettujen avosairaanhoitopalvelujen osalta luovuttiin 1.7.1972 lukien (18.6. 2032 §).

Muutos- ja korjaustöiden suorittamista varten terveydenhoitoviraston käyttöön luovutettavissa Kallion virastotalon huonetiloissa myönnettiin 163 000 mk (12.11. 3401 §).

Yleisjaosto oikeutti terveydenhoitoviraston myymään käytöstä poistettua irtaimistoaan esityksen mukaisesti

(yjsto 28.2. 5403 §, 10.10. 6506 §).

Terveydenhoitovirastoa kehotettiin selvittämään huoltoviraston avustuksella ja Kuulonhuoltoliiton kanssa neuvotellen, miten ja missä laajuudessa kuulokojeiden lainaamistoimintaa voitaisiin käytännössä järjestää ja kuinka paljon kustannuksia siitä aiheutuisi (8.10. 2967 §).

Ammattientarkastustoimisto. Valtuuston päätettyä 1.7. lukien muuttaa terveysolojen valvontaosaston ammattientarkastustoimiston työsuojelutoimistoksi, kaupunginhallitus päätti samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa tp. ammattientarkastajan viran (27. pl.) ja tp. toimistoapulaisen viran (9. pl.) ja perustaa 1.7. lukien tp. työsuojelutarkastajan viran (Y 27) pätevyysvaatimuksena rakennusalan diplomi-insinööritutkinto sekä tp. toimistoapulaisen viran (Y 9). Lakkautetun toimistoapulaisen viran viranhaltija siirrettiin perustettuun toimistoapulaisen virkaan (25.6. 2044 §).

Elintarvikkeiden valvontaosasto. Apul.elintarvikehygieenikon (= II kaupungineläinlääkärin) virkaa (30. pl.) määrättiin hoitamaan eläinlääk. Olli Kokko ajaksi 15.1.—15.4. Valtuuston valittua virkaan eläinlääk.tiet. tri Carl-Heinz Klattin kaupunginvaltuusto vahvisti vaalin 1.8. lukien. Maa- ja metsätalousministeriön viransijaisuutta ja virkaa koskeva määräys merkittiin tiedoksi (12.2. 573 §, 19.3. 986 §, 27.8. 2471 §, yjsto 18.7. 6172 §).

Terveyskeskukseen saatiin ajaksi 1.5.—31.12. palkata työsopimussuhteeseen seuraavat toimihenkilöt: apul. ylihoitaja (A 20), sairaanhoitaja (A 15), kotilääkintävoimistelija (A 16), seitsemän apuhoitajaa (A 10), vahtimestari (A 10), kaksi toimistoapulaista (A 9) ja kaksi vastaanottoapulaista (A 7). Palkkausmenoihin myönnettiin enint. 122 800 mk (9.4. 1253 §).

Terveyskeskukseen saatiin palkata ulkopuolisia lääkäreitä suorittamaan kotikäyntejä maksamalla kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 9 mukaiset palkkiot. Nämä lääkärit saivat suorittaessaan kotikäyntejä käyttää omaa autoa sekä vuokra-autoja samojen määräysten mukaan kuin terveyskeskuslääkärit (22.1. 314 §).

Kaupunginhallitus päätti terveydenhoitoviraston esityksen mukaisesti esittää lääkintöhallitukselle, että kaupungin terveyskeskuksen lääkärin ja hammaslääkärin virat määrättäisiin eläkeryhmään (3.9. 2576 §).

Terveyskeskuksen röntgenhoitajat olivat anoneet, että heille myös kertomusvuonna olisi myönnetty säteilyvahingollisessa työssä toimiville kuuluva lisäloma. Palkkalautakunta oli päättänyt, ettei terveyslautakunnan yleisen osaston anomusta puoltava kirje antanut aihetta toimenpiteisiin. Koska palkkalautakunnan pöytäkirjanotteeseen ei oltu liitetty valitusosoitusta, pyysivät anojat kaupunginhallitusta velvoittamaan palkkalautakuntaa liittämään tämä pöytäkirjanotteeseen.

Palkkalautakunta katsoi, ettei tässä tapauksessa ollut edellytyksiä valitusosoituksen antamiseen, vaan virkaehtosopimuksen soveltamisesta syntynyt ristiriita olisi käsiteltävä ns. pääsopimuksen määrittelemässä neuvottelujärjestyksessä. Kaupunginhallitus päätti äänestyksen jälkeen palauttaa asian palkkalautakunnalle esitettyjen näkökohtien huomioon ottamiseksi (12.11. 3413 §, 19.11. 3509 §).

Terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidettujen helsinkiläispotilaiden hoitokustannusten korvaamiseksi kansanterveyslain mukaisesti myönnettiin enint. 200 000 mk (17.9. 2755 §).

Helsingin seutukaavaliitto esitti kirjeessään liiton henkilökunnan työterveydenhuollon järjestämistä kaupungin terveyskeskuksen toimesta. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että liitolle lähetettiin terveyslautakunnan asiasta antama lausunto, jossa todettiin, ettei kaupungin kansanterveystyön toimintasuunnitelmaan v:ksi 1974—1978 ole voitu lainkaan ottaa sopimuksen varaista työterveydenhuoltoa terveyskeskuksen riittämättömän kapasiteetin vuoksi (20.8. 2399 §).

Neuvolat. Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaalihallituksen harkittavaksi, olisiko äitiysavustuspakkausten jakelussa mahdollista ja tarkoituksenmukaista siirtyä ainakin Helsingin osalta postitse suoraan avustusten saajille tapahtuvaan jakeluun (17.9. 2743 §).

Terveydenhoitovirasto haki kansanterveyslain voimaantulon jälkeen sairausvakuutustoimikunnalta korvausta kansanterveyslaissa tarkoitetun terveyskeskuksen toimesta vakuutetulle annetun sairaanhoidon kustannuksista neuvolatoiminnan ja kouluterveydenhuollon osalta. Helsingin I sairausvakuutustoimikunta hylkäsi tilitykset sairausvakuutuslain 4 §:n ja 11 a §:n 2 momentin nojalla, koska kysymyksessä olivat sellaiset neuvolatoiminnan ja kouluterveydenhuollon aiheuttamat kustannukset, joita ei voida pitää sairausvakuutuslain tarkoittamina sairaanhoidon kustannuksina. Neuvoteltaessa asiasta päädyttiin siihen, että Helsingin terveyskeskuksen osalta neuvolatoiminta ei kuulu sairausvakuutuskorvauksen piiriin, mutta mm. röntgen- ja laboratoriotutkimukset, jotka tehdään neuvolasta lähetetyille potilaille terveysasemalla, korvataan. Myös kouluterveydenhuollossa on selviä sairaanhoitotapauksia, jotka ovat sairausvakuutuslain mukaan korvattavia.

Kaupunginhallitus merkitsi sairausvakuutustoimikunnan päätöksen tiedoksi ja päätti tyytyä siihen (3.9.

2575 §).

Odottavien äitien hammas- ja ravintotottumuksia koskevan tutkimuksen tietojenkäsittelyn suorittamista varten myönnettiin terveyslautakunnan käytettäväksi enint. 9 500 mk ehdolla, että tutkimuksen tulokset saatetaan kaupunginhallituksen tiedoksi ja sisällytetään mahdollisesti johonkin kaupungin julkaisusarjaan (19.11. 3515 §).

Helsingin yliopiston hammaslääketieteen kandidaatit oikeutettiin tutustumaan kaupungin äitiys- ja lastenneuvolatyöhön (yjsto 10.1. 5087 §).

Sosiaalihallitus myönsi luvan koulutusneuvolatoiminnan harjoittamiseen Helsingissä lukuvuonna 1973—1974 (20.8. 2393 §).

Terveysasemat. Kallion terveysasemalla päätettiin edelleen kokeilunluonteisesti jatkaa yleislääkäritasoista päivystystoimintaa kertomusvuoden ajan (8.1. 118 §, 6.8. 2259 §).

Kallion päivystysasemalle ja Laajasalon terveysasemalle myönnettiin kummallekin 100 mk:n suuruiset vaihtokassat. Suomenlinnan ja Susitien terveysasemien vaihtokassaoikeudet lakkautettiin (yjsto 20.6. 5981 §).

Harjukadun terveysaseman siirtämistä helpompikulkuiseen paikkaan ja laajempiin tiloihin ehdotti Sörnäisten Naiset ry., mainiten tontin Vaasankatu 17. Terveyslautakunta totesi po. tontin olevan yksityisen omistuksessa Suunnitelmien mukaan kaupunki on tarkoitus jakaa peruspalvelupiireihin, joihin tulisi kuhunkin oma asemansa. Tällöin puolet Harjukadun nykyisistä potilaista siirtyisi Vallilan terveysasemalle. Vallilan aseman rakentaminen sisältyy kansanterveystyön toimintasuunnitelmaan v:lle 1974—1978. Myös Harjukadun tiloissa tehdään muutoksia ja korjauksia. Yhdistykselle päätettiin ilmoittaa näistä suunnitelmista (8.10. 3011 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1972 tekemäänsä päätöstä, ettei Pasilan korttiin n:o 17014 sijoiteta väliaikaisesti terveysasemaa. Sen käyttöön tarkoitetut tilat suunnitellaan tavallisiksi toimistotiloiksi, joiden käytöstä päätetään myöhemmin (2.4. 1159 §).

Tontilla 46161/1 (Konalantie 13) olevasta rakennusoikeudesta päätettiin varata 2 000 m^2 kerrosalaa terveysasemaa varten (25.6. 2136 §).

Herttoniemen, Laajasalon ja Pihlajiston terveysasemien perushankintojen suorittamista varten myönnettiin 150 000 mk (17.12. 3851 §).

Eräät Länsi-Pakilan, Itä-Pakilan, Paloheinän, Torpparinmäen ja Tuomarinkylän asukkaat esittivät terveysaseman perustamista Länsi-Pakilaan. Terveyslautakunta ilmoitti lausunnossaan, että suunnitellussa peruspalvelupiirijaossa Patola, Veräjämäki Itä-Pakila ja Tuomarinkartano muodostaisivat piirin, jonka terveysasema olisi Oulunkylän tai Patolan alueella ja Pirkkolan, Maunulan, Metsälän, Länsi-Pakilan, Paloheinän, Torpparinmäen, Haltialan ja Niskalan muodostaman piirin terveyskeskus Suursuon vanhainkodin läheisyydessä. Vm. terveysaseman perustamiskustannukset on sisällytetty v:n 1974—1978 toimintasuunnitelmaan (10.9. 2680 §).

Kotisairaanhoito. Vt Hänninen ym. esittivät kirjeessään kaupunginhallitukselle, että yli 65-vuotiaille vanhuksille annettaisiin korvauksetta kotisairaanhoitajien, terveyssisarten ja kotilääkintävoimistelijoiden suorittamat palvelukset.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että asianomaisille lähetetään jäljennös terveyslautakunnan ja huoltolautakunnan lausunnoista, joissa katsottiin kansanterveyslain huomattavassa määrin lisänneen kotisairaanhoitopalvelujen maksuttomuutta (19.2. 656 §).

Hammashuolto-osaston ts. hoitola-apulaisten palkkojen maksamista varten myönnettiin 118 245 mk (25.6. 2139 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö kiinnitti huomiota kouluhammashoitolan ylihoitajan takuupalkkaluokan tarkistamiseen ja ehdotti, että palkkauksen siirryttyä sopimusvaltuuskunnan esityksen perusteella 20. pl:stä 21. pl:aan, siirryttäisiin takuupalkkauksessa valtion A 22 pl:aan, johon kaupungin vastaavat muut 21. pl:aan kuuluvat ylihoitajan virat on siirretty. Kaupunginhallitus päätti lähettää järjestölle terveyslautakunnan ja palkkalautakunnan lausunnot, joissa todettiin, ettei sen jälkeen kun valtuusto v. 1968 määritteli po. takuupalkan, ole ylihoitajan tehtävissä tapahtunut muutoksia, jotka edellyttäisivät takuupalkkaluokan tarkistusta. Kouluhammashoitolaitoksen ylihoitajan työaika on lisäksi huomattavasti lyhyempi kuin muilla ylihoitajilla (26.3. 1070 §).

Kouluhammashoitolaitoksen entisen ylihoitajan Liisu Virtasen palkka- ja eläkesaatavaa koskevassa asiassa kaupunginhallitus antoi kaksi selitystä lääninhallitukselle ja lähetti Virtaselle jäljennöksen terveyslautakunnan lausunnosta (19.2. 660 §, 26.3. 1071 §, 27.8. 2473 §).

Terveyskeskusylihammaslääkärin viran täyttämistä koskevasta terveyslautakunnan päätöksestä valitti kaksi terveyskeskushammaslääkäriä mm., sillä perusteella,

että virkaan valitulta puuttui muodollisesti pätevä kielitodistus. Kaupunginhallitus päätti kumota lautakunnan po. vaalin ja kehotti julistamaan viran uudelleen haettavaksi päätöksen saatua lainvoiman. Virkaan valittu valitti puolestaan tästä päätöksestä lääninhallitukselle, jolle annetussa selvityksessä kaupunginhallitus esitti valituksen hylättäväksi (17.9. 2754 §, 19.11. 3514 §).

Hammashuolto-osaston työasujen hankintaa varten myönnettiin 25 000 mk (18.6. 2029 §).

Kouluhammashoitolaitoksen ennakkokassa päätettiin lakkauttaa (yjsto 7.3. 5441 §).

Kouluhammashoidosta pois jättäytyneitä lapsia koskevan tutkimuksen suorittamista varten myönnettiin enint. 2 000 mk (26.2. 743 §).

Helsingin Hammaslääkärit -yhdistys, jonka järjestämänä hammaslääkäri päivystys toimii, esitti, että kaupunki ottaisi kokonaisuudessaan vastatakseen päivystyksen aiheuttamista kustannuksista. Asiasta annetuissa lausunnoissa ilmeni, että Kallion paloaseman hälytyskeskuksen valmistuttua ja lääkärinvälityksen siirryttyä sinne, oli suunniteltu myös hammaslääkärivälityksen siirtämistä tämän keskuksen hoidettavaksi vuoden 1974 alusta lukien. Asiaa koskevat lausunnot päätettiin lähettää yhdistykselle (27.8. 2472 §).

Kouluterveydenhuolto. Terveyskeskuksen kouluterveydenhuoltotyötä varten saatiin kertomusvuoden ajaksi palkata 21 terveydenhoitajaa A 18 pl:n mukaisin palkkaeduin ja ajaksi 1.4.–31.12. kanslisti K 11 pl:n mukaisin palkkaeduin (9.4. 1254 §).

Huonoryhtisten koululaisten kuntoutusohjelmaan liittyvän tutkimuksen suorittamiseksi myönnettiin enint. 2 575 mk, ehdolla, että tutkimuksen tulokset saatetaan kaupunginhallituksen tiedoksi ja sisällytetään mahdollisesti johonkin kaupungin julkaisusarjaan (12.11. 3416 §).

Oppikoulujen terveydenhuollon tarvitsemiin perushankintoihin myönnettiin käytettäväksi 70 000 mk sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt hankkeesta aiheutuvat kustannukset valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (14.5. 1619 §).

Desinfioimislaitos. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa desinfioimislaitoksen suorittamista tehtävistä ja toimenpiteistä perittävät uudet maksut. Maksut tulivat voimaan 1.9. lukien, kuitenkin siten, että rottien hävittämisestä koskevissa nykyisissä vuosisopimuksissa määrätyt maksut ovat voimassa sopimuskauden loppuun (27.8. 2470 §, kunn.as.kok. - 74 s. 1).

2. Kaupunginhallitus

Desinfektiouunin hankkimista koskevassa asiassa oli korkein oikeus 11.4. hylännyt kaupungin muutoshakemuksen, joten hovioikeuden päätös jäi pysyväksi. Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa suorittamaan A. Wilson A/S -nimiselle yhtiölle korvaukset korkoineen sekä oikeudenkäyntikulut (7.5. 1555 §, v:n 1972 kert. s. 162).

Terveydellisten tutkimusten laboratorion ja ***maidontarkastamon*** suorittamista tehtävistä ja toimenpiteistä perittävät maksut tarkistettiin 1.1. 1974 lukien (10.12. 3762 §, kunn.as.kok. -73 s. 363).

Maidontarkastamon laboratorioeläinlääkärin virkaa määrättiin väliaikaisena hoitamaan eläinlääket.lis. Riitta-Liisa Heinonen ajaksi 13.8.–31.12. sekä tarkastavan eläinlääkärin virkaa Outi Tierala ajaksi 1.8.–31.12. Maa- ja metsätalousministeriön asiaa koskevat määräykset merkittiin tiedoksi (29.10. 3223 §, 10.12. 3764 §).

Yleisjaosto päätti anoa työneuvostolta lupaa siihen, että maidontarkastamossa saadaan pitää ylikatsastajaa ja näytteidenottajia yhtenä päivänä viikossa työssä yhdenjaksoisesti ilman laissa säädettyä tunnin lepoaikaa ehdolla, että työntekijöille annetaan mahdollisuus aterioida työn aikana sekä siihen, että laboratorioapulaisten esimiehen, laboratorioapulaisten ja vahtimestarin osalta saadaan keskiviikkoisin tunnin lepoaika lyhentää 30 minuutiksi. Työneuvoston päätökset n:o 328 ja 329/1973 merkittiin tiedoksi (yjsto 21.2. 5355 §, 4.4. 5624 §).

Helsingin veropiirin päätös niiden vähennyskelpoisten kustannusten määrästä, jotka ennen ennakonpidätyksen toimittamista voidaan vähentää maidontuotantopaikkojen hygienisistä tarkastuksista maksettavista palkkioista merkittiin tiedoksi (yjsto 24.1. 5175 §, 21.3. 5537 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston päätöksen, jonka mukaan Espoon ja Kauniaisten kaupunkien, Vantaan kauppalan sekä Sipoon ja Vihdin kuntien

kanssa maito- ja muiden elintarvike- sekä vesinäytteiden tutkimisesta tehdyt sopimukset irtisanottiin päättyväksi 31.12. sekä oikeutti terveyslautakunnan tekemään mainittujen kuntien kanssa uudet sopimukset, joissa on otettu huomioon maidontarkastuslain muutokset. Sopimukset tehdään kalenterivuodeksi kerrallaan (1.10. 2926 §, yjsto 26.9. 6435 §).

Vahingon- ym. korvaukset. Yleisjaosto suoritti kertomusvuoden aikana korvauksia vahingoittuneesta tai varastetusta omaisuudesta (yjsto 27.6. 6039 §, 10.10. 6508 §).

Kyyhkysten myrkyttämisen yhteydessä tapahtuneesta vahingoittumisesta suoritettavaa korvausta päätettiin edelleen jatkaa siten, että korvaus on 172 mk/kk siltä ajalta, jolloin potilas on laitoshoidossa. Korvausta suoritetaan kuintaan v:n 1974 loppuun (yjsto 31.10. 6224 §, v:n 1972 kert. s. 160).

Kaupunginhallitus antoi kertomusvuoden aikana useita lausuntoja, jotka koskivat yleisvaaralliseen tartuntatautiin verrattavan valvottavan tartuntataudin kantajien oikeutta saada korvaus työansion menetyksestä ja muustakin taloudellisesta vahingosta siltä ajalta, jonka he olivat olleet eristettynä tai poissa työstä terveydenhoitoviraston toimesta. Lääninhallituksen ko. korvauksen myöntämistä koskevat päätökset merkittiin tiedoksi. Kahdessa tapauksessa annettiin selvitys lääninhallitukselle valituksen johdosta ja kahdessa tapauksessa päätettiin valittaa lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen (12.3. 923 §, 924 §, 15.10. 3078 §, 12.11. 3425 §).

Jäsenmaksuna Työterveyslaitoksen kannatusyhdistykselle maksettiin 1 200 mk (yjsto 19.9. 6409 §).

Sairaalat

Kaupungin sairaaloiden pysyttäminen paikallissairaaloina. Valtioneuvosto teki 20.9. päätöksen kaupungin ylläpitämien sairaaloiden toiminnan jatkamisesta erikoislääkärijohtoisina sairaaloina v:n 1975 loppuun, kuitenkin edellyttäen, että 30.6.1974 mennessä toimitettaisiin selvitys siitä, tulevatko sairaalat siirrettäväksi terveyskeskuksen hallintaan. Kaupunginhallitus merkitsi päätöksen tiedoksi ja kehotti terveydenhuollon järjestelykomiteaa yhteistoiminnassa terveys-, sairaala- ja huoltolautakunnan kanssa tekemään po. selvityksen (9.4. 1255 §, 15.10. 3076 §).

Sairaanhoitohallinnon uudistaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaali- ja terveysministeriölle, että Helsingin kaupungille sen erikoisolosuhteet huomioon ottaen turvattaisiin kaavaillussa sairaanhoitohallinnon uudistuksessa itsenäisen sairaanhoitopiirin asema ja että ministeriön sairaanhoitolakiesitykseen lisättäisiin seuraava 4. momentti:

»Helsingin kaupungissa hoitaa sairaanhoitopiirin kuntainliitolle kuuluvat tehtävät kuitenkin Helsingin kaupunki, mutta kaupunki on myös jäsenenä Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntainliitossa. Mitä tässä laissa on säädetty sairaanhoitopiirin kuntainliitosta, on soveltuvilta osin voimassa myös Helsingin kaupungista, jollei toisin ole sanottu» (1.10. 2920 §, 8.10. 3012 §).

Lausunto sairaanhoidon alueellisesta toimintasuunnitelmasta v:ksi 1974—1978. Kaupunginhallitus päätti antaa lausunnon Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitukselle po. toimintasuunnitelmasta ao. virastoilta ja lautakunnilta saamiensa lausuntojen perusteella. Sairaalalautakunnan mielestä ei suunnitelmassa oltu kiinnitetty tarpeeksi huomiota yleiseen väestönkasvun kehitykseen ja lisäksi lautakunta edellytti, että Helsingin kaupunki muodostaa oman sairaanhoitopiirinsä. Terveydenhoitovirasto kehotti suunnitelmia ja etenkin lainsäädäntöä kehitettäessä kiinnittämään huomiota sairaanhoitopiirin kuntainliittojärjestelmää toteutettaessa organisatoorisiin ja hallinnollisiin vaikeuksiin, joita on odotettavissa, jos kuntainliitto omistaa sairaalat ja terveyskeskustoiminnoista vastaa kaupunki. Huoltovirasto katsoi, ettei suunnitelmassa oltu riittävästi otettu huomioon pitkäaikaissairaiden hoitopaikoista vallitsevaa pulaa Helsingissä. Hoitolaitosten suunnittelutoimisto kiinnitti myös huomiota em. hallinnollisiin ja organisatoorisiin vaikeuksiin (21.5. 1709 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi keskussairaalaliiton hallituksen lähettämän alueellisen suunnitelman sairaanhoitolaitosten järjestämisestä Helsingin yliopistollisessa keskussairaalapiirissä vuosina 1974—1978 (17.12. 3849 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti Hämeenlinnan, Kotkan, Seinäjoen ja Vaasan keskussairaaloiden kuntainliitolle, että kaupunki antaa lausuntonsa vain Uudenmaan alueellisesta sairaanhoidon toimintasuunnitelmasta (21.5. 1700 §).

Kaupungin sairaalatoimen toimintasuunnitelma v:ksi 1975—1979 hyväksyttiin ja lähetettiin edelleen Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitukselle (29.11. 3666 §, 10.12. 3763 §).

Opetussairaalaoikeudet. Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että eräille Auroran ja Kivelän sairaalan osastoille sekä Hesperian ja Laakson sairaaloille myönnettäisiin edelleen opetussairaalaoikeudet 1.1.1974 alkaen ja Aurooran sairaalan anestesiaosasto sekä Marian ja Malmin sairaaloiden sisätautien osasto hyväksyttäisiin rajoitetuiksi opetussairaaloiksi (12.3. 920 §, 19.11. 3517 §).

Syöpäsairaiden sairauskulujen korvaaminen. Syöpäpotilaat - Cancerpatienterna esitti kirjeessään, että Helsingin kaupunki useiden muiden kuntien tavoin ryhtyisi toimenpiteisiin syöpäsairaiden sairauskulujen korvaamiseksi. Sairaalalautakunta katsoi, että helsinkiläispotilaat ovat muualla asuvia edullisemmassa asemassa korkeatasoisten hoito-olosuhteiden vuoksi. Lautakunnan mielestä ei ole tarkoituksenmukaista erottaa syöpäsairaita muista kroonikkopotilaista. Huoltolautakunta totesi, että syöpäsairaiden ja muiden kroonikkopotilaiden erityistuki tulisi järjestää sairausvakuutuslain ja

kansanterveyslain puitteissa. Kaupunginhallitus päätti lähettää molempien lautakuntien lausunnot yhdistykselle (8.10. 3010 §).

Vt Hänninen ym. esittivät kirjeessään, että kaupunki ryhtyisi toipilasrahan maksamiseen syöpäsairaille kuten tuberkuloosi- ja reumapotilaille ja että samalla tutkittaisiin mahdollisuudet maksaa syöpäpotilaille tietyin edellytyksin sairaanhoito, röntgen- ja radiumhoito sekä lääkekustannukset ja hoidossa käyntien aiheuttamat matkakustannukset. Huoltolautakunta selvitti lausunnossaan toipilasrahajärjestelmää, sairausvakuutuksen päivärahajärjestelmää sekä kaupungin antamaa maksutonta poliklinikka- ja terveyskeskuspalvelua kansaneläkkeen tukiosaa saaville henkilöille. Edelleen lautakunta viittasi Syöpäpotilaat ry:n kirjeen johdosta antamaansa lausuntoon. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muuhun kuin, että vt Hänniselle lähetettiin huoltolautakunnan lausunto (29.10. 3216 §).

Reumasairauksien hoidon järjestäminen. Lääkintöhallitus pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa asettamansa reumasairauksien hoitoa suunnittelevan toimikunnan muistiosta. Sairaalalautakunnan ehdotuksen mukaisessa lausunnossa hyväksyttiin suunnitelmat reumahoidon yleisjärjestelystä ja reumalääkäreiden koulutuksesta. Lautakunta esitti, että yliopistollisen keskussairaalan yhteyteen perustettaisiin reumatautien erikoisosasto lääkärien koulutusta ja nimenomaan piirin muita kuin helsinkiläispotilaita varten ja Kivelän sairaalan reumatautien erikoisosasto toimisi entisessä laajuudessaan. Koska Helsingin asema on poikkeava suuren väestöpohjansa ja Kivelän sairaalan korkeatasoisen reuma-osaston vuoksi, lautakunta esitti, että Kivelän sairaalaan nimettäisiin johtava reumatologi Helsingin alueellista hoitoa järjestämään (17.9. 2752 §).

Avustuksena avohoidon dialyysiaseman perustamiseksi myönnettiin Helsingin Munuaistautiyhdistykselle 127 000 mk ehdolla, että helsinkiläisten potilaiden käyttöön luovutetaan avustusta vastaava osuus hoitopaikkoihin (22.1. 313 §).

Yhdistyksen anomuksen 100 000 mk:n suuruisen avustuksen myöntämisestä ennalta ehkäisevää valistustoimintaa varten kaupunginhallitus hylkäsi (12.11. 3417 §).

Helsingin Sydäntautiyhdistys ry ja Suur-Helsingin Sydäntoipilaat ry. anoivat ***tilojen luovuttamista kuntouttamistoimintaa varten.*** Kaupunginhallitus katsoi, ettei kirje siinä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin. Yhdistykselle lähetetyssä sairaalalautakunnan lausunnossa todettiin henkilökunnan puutteen vaikeuttavan tilojen luovuttamista ulkopuolisille ja terveyslautakunta ilmoitti, ettei terveysasemilla ole tiloja tällaiseen toimintaan. Yhdistyksille ilmoitettiin myös työryhmästä, jonka kaupunginjohtaja oli asettanut selvittämään kaupungin kuntoutus- ja fysikoterapiaresurssit ja -tarpeet sekä eri hallinnonhaarojen välisen työnjaon ja laatimaan kokonaissuunnitelman kaupungin väestön kuntoutus- ja fysikoterapiatarpeiden tyydyttämiseksi (26.11. 3594 §).

Työterveyslaitoksen pienoisröntgenkuvaukset. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Työterveyssäätiön ilmoituksen kaupungin ja säätiön välillä 1967 allekirjoitetun sopimuksen irtisanomisesta siltä osin kuin se koskee pienoisröntgenkuvauksia päättyväksi 31.8. (4.6. 1883 §).

Sairaankuljetuskurssien järjestämiseksi sairaankuljetuskomitean esityksen mukaisesti v. 1973 myönnettiin 23 363 mk kahden kurssin järjestämistä varten (12.2. 575 §).

Sairaaloiden laskentatoimen uudistamisesta Sairaalaliitolle antamansa lausunnon kaupunginhallitus päätti antaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, rahatoimiston, sairaalalautakunnan ja hoitolaitosten suunnittelutoimiston antamien lausuntojen pohjalta ja mainita erityisesti, että ehdotettua laskentajärjestelmää olisi edelleen kehitettävä ja ehdotusta täydennettävä sairaaloiden laskentatoimen uudistamiseksi siten, että se nivoutuisi yhteen sekä peruskuntien että valtion laskentatoimen kanssa (4.6. 1882 §).

Sairaalalautakunnan hallintoon, edelleen nykyiseen tarkoitukseen käytettäväksi, päätettiin siirtää kiinteistölautakunnan hallinnosta 1.1.1974 lukien seuraavat psykiatrisen huoltotoimiston asuntolat:
– huoneisto Laivanvarustajankatu 7 C 30, vuokrattu Maria Tulinoffilta
– huoneisto Iso Roobertinkatu 11 B 12 - Annankatu 5 A 4, vuokrattu Stiftelsen Sedmigradskys småbarnskola och Marias Asyl - nimiseltä säätiöltä
– huoneisto Fredrikinkatu 38 A 12, kaupungin omistama (26.11. 3593 §).

Virkojen täyttäminen. Yhteensä 103 tilapäistä viranhaltijaa saatiin virkoja haettavaksi julistamatta ottaa näiden viranhaltijain nykyisten tehtävien suorittamista varten perustettuihin vakinaisiin virkoihin (26.11. 3592 §).

Sairaalassa työskentelevien lääketieteen kandidaattien palkkausta koskeva kunnallisen sopimusvaltuuskunnan yleiskirje merkittiin tiedoksi (15.1. 218 §).

Ulkopuolisten lääkärien palkkaaminen päivystystehtäviin. Sairaalalautakunta oikeutettiin edelleen v. 1974 palkkaamaan Malmin sairaalan kirurgian ja sisätautien osastoille sekä Auroran ja Marian sairaalain kirurgian

osastoille päivystystehtäviin ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä korvausta vastaan, joka arkipäivystyksestä on 400 mk ja lauantai- tai pyhäpäivystykseltä 500 mk, käyttämällä tarkoitukseen Malmin sairaalan osalta enint. 10 000 mk/kk, Auroran sairaalan osalta enint. 5 000 mk/kk sekä Marian sairaalan osalta enint. 6 000 mk/kk (10.12. 3765 §).

Yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa. Eräille kaupungin sairaalain lääkäreille myönnettiin oikeus kertomusvuoden aikana käyttää sairaalain välineita ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen. Sairaalalautakunta teki sopimukset ko. lääkäreiden kanssa ja huolehti tavanomaisten ehtojen täyttämisestä. Kaupunginhallitus päätti tehdä esityksen asian osalta myös v:ksi 1974 (22.1. 310 §, 15.10. 3074 §, 22.10. 3152 §, 26.11. 3590 §, 17.12. 3853 §).

Terveydenhuoltohenkilökunnan kokeilunluonteinen ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto saatiin järjestää Kivelän sairaalan tiloihin. Sairaalavirasto oikeutettiin palkkaamaan ko. toimintaa varten ts. osastolääkäri (A 29 + sairaalalisät) sekä työterveyshoitaja (18. pl.). Hesperian sairaalaan vastaavan työn aloittamista varten palkattu ts. toimistoapulainen siirrettiin 1.3. lukien sairaalavirastoon (29.1. 396 §).

Lääkintävoimistelijoiden virkojen porrastaminen. Suomen Lääkintävoimistelijaliitto kiinnitti kaupungin huomiota virkaehtosopimuksessa sovittuihin lääkintävoimistelijanvirkojen porrastamiseen sekä ehdotti eräitä toimenpiteitä asian järjestämiseksi. Kaupunginhallitus katsoi, ettei kirje antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin. Liitolle lähetettiin jäljennös sairaalalautakunnan lausunnosta, jossa esitettiin porrastuksen toteuttamista muuttamalla jo olemassa olevat vastaavan lääkintävoimistelijan virat osastonhoitajan viroiksi. Koska nykyisillä lääkintävoimistelijan viranhaltijoilla ei ole sopimuksen edellyttämää pätevyyttä muutettaviin virkoihin, on muutokset toteutettava avoimeksi tulevien virkojen puitteissa (19.2. 659 §).

Vahingonkorvaukset. Sairaaloiden potilaille ja henkilökunnalle suoritettiin useita korvauksia sairaaloissa tai kotihoidossa vahingoittuneesta tai kadonneesta omaisuudesta.

Eräälle potilaalle maksettiin korvausta hoitotoimenpiteen yhteydessä sattuneen teknisen häiriön aiheuttaman, työansion menetykseen johtaneen vamman vuoksi yht. 25 264 mk (yjsto 31.1. 5219 §, 31.10. 6625 §).

Sairaalavirastoon palkattiin ajaksi 1.9.–31.12. sairaalain väestönsuojelusuunnitelmien laatimista varten ts. erikoistutkijaksi ev.luutn. evp. Aatos Savunen. Tarkoitukseen myönnettiin 8 412 mk (25.6. 2137 §, 6.8. 2261 §).

Auroran sairaalan anestesialylääkärin virkaan (B 3) valittiin dos., lääket. ja kir.tri Seppo Takki (15.1. 216 §, 14.5. 1616 §, 21.5. 1708 §) ja kliinisen laboratorio-osaston laboratorioylilääkärin virkaan (B 3) lääket. ja kir.tri Theodor Weber (6.8. 2263 §).

Työsuhteessa olevien hengityskoneen valvojien palkkioksi vahvistettiin 1.4. lukien 5.40 mk:ksi/t sekä luku- ja kirjoitushäiriöitä poteville nuorille oppikoululaisille sairaalassa annettavasta erityisopetuksesta palkkioksi 30 mk/t, ehdolla että opettaja täyttää asetetut pätevyysvaatimukset (5.3. 819 §, 820 §).

Influenssaepidemian takia tarvitun lisähenkilökunnan palkkaamiseksi myönnettiin enint. 34 800 mk (26.2. 744 §).

Ortopedilääkäri i Veijo Vahvanen oikeutettiin hoitamaan potilaita erikoismaksuluokassa (15.1. 215 §).

Sairaalan keittiörakennuksen peruskorjaustyöhön myönnettiin 332 600 mk v:n 1970 talousarvion ao. tililtä (17.9. 2719 §). Keittiörakennuksessa sijaitsevien henkilökunnan asuntojen kunnostamista ja sairaalan ruokasalien tarjoilutiskien uusimista varten myönnettiin 289 400 mk (29.10 3226 §).

Trooppisten tautien osasto. Kaupungin ja lääkintöhallituksen välillä v. 1970 tehty sopimus trooppisten tautien tutkimuksesta ja hoidosta Auroran sairaalassa päätettiin kaupungin puolesta irtisanoa päättyväksi 31.12. Kaupunginhallitus päätti esittää uuden sopimuksen tekemistä 1.1.1974 lukien, jonka lääkintöhallitus ilmoitti hyväksyvänsä. Sopimus uusittiin lähinnä siltä pohjalta, että valtio osallistuu aikaisempaa laajemmin mainitusta toiminnasta johtuvan ja välttämättömäksi osoittautuvan henkilökunnan palkkaamiseen (19.3. 985 §, 11.6. 1969 §).

Lääkintöhallitus hyväksyi hankittavaksi trooppisten tautien osastolle sairaalalautakunnan esittämät aikakauslehdet, käsikirjat ja erikoisvälineet (12.2. 572 §, 16.4. 1335 §, 25.6. 2133 §, 29.11. 3667 §).

Marian ja Auroran sairaaloiden poikkeuksellisten olojen ensiapuasemien instrumenttien hankintaa varten myönnettiin 41 100 mk (29.10. 3224 §).

Kivelän sairaala. Kaupunginhallitus määräsi sairaalan johtajaksi sisätautien osaston ylilääkärin Curt Wasastjernan 27.3. sekä hänen tilalleen sairaalan johtajaksi ylilääkäri Aarne Konttisen 1.1.1974 lukien. Lääket. ja kir.tri Konttinen valittiin 26.3. sisätautien osaston ylilääkäriksi (26.3. 1065 §, 16.4. 1336 §, 2.5. 1481 §, 27.12. 3944 §).

2. Kaupunginhallitus

Kivelä-Hesperian sairaaloiden hammaslääkärin virka saatiin edelleen jättää täyttämättä kertomusvuoden aikana ja tarkoitukseen palkattiin konsultoiva hammaslääkäri Suomen Hammaslääkäriliiton ohjepalkkioiden mukaisin palkkioin (19.2. 657 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisointia koskevan perussuunnitelman toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman laatimistyön pohjaksi. Suunnitelma lähetettiin lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi samoin kuin hakemus sairaaloiden tontin hyväksymisestä uudistustöihin soveltuvaksi (7.5. 1558 §).

Yleisjaosto hyväksyi kahdessa tapauksessa ja hylkäsi yhdessä tapauksessa eläkkeelle jäävän henkilökunnan anomuksen saada asua sairaaloiden asuntolassa eläkkeelle jäämisen jälkeen (yjsto 21.3. 5536 §, 13.6. 5974 §, 29.8. 6303 §).

Malmin sairaalan sisätautiosaston ylilääkärin virkaan (Y 33) valittiin dos., lääket. ja kir.tri Jouko Paloheimo. Lääket. ja kir.tri Rolf Koulumiehelle myönnettiin ero tästä virasta 1.11. lukien (2.5. 1482 §, 1.10. 2919 §).

Odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa saatiin sairaalaan palkata tp. anestesialääkäri (A 29 + sairaalalisät) ajaksi 1.5.–31.12. siten, että tämä lääkäri huolehtii myös itäisen lääkäriaseman anestesiatoiminnasta (2.4. 1156 §).

Ajaksi 1.4.–31.12. saatiin sairaalaan palkata yksi tp. laboratoriohoitaja ja yksi tp. röntgenhoitaja A 15 pl:n mukaisin palkkaeduin. Kaksi apuhoitajan virkaa jätettiin samana aikana täyttämättä (19.3. 987 §).

Marian sairaalan johtajaksi määrättiin kirurgian osaston ylilääkäri Juhani Railo (22.1. 315 §, 9.4. 1252 §, 2.5. 1480 §).

Sisätautien osaston ylilääkärin virkaan (B 3) valittiin lääket. ja kir.tri Eero Jokinen (26.3. 1067 §).

Sairaalaan perustettavan tp. anestesiaosastolääkärin palkkauskustannukset päätettiin anoa valtionapuun oikeuttaviksi 1.9. alkaen (13.8. 2313 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalan keittiön peruskorjaustyön ja rakennuksen n:o 4 hissityön pääpiirustukset (6.8. 2256 §, 26.11. 3591 §).

Lauttasaaren osaston peruskorjausta koskevat pääpiirustukset hyväksyttiin lääkintöhallituksessa, osaston kalustohankintoja varten myönnettiin enint. 700 000 mk ja sosiaali- ja terveysministeriölle päätettiin esittää, että se lopullisesti hyväksyisi Marian sairaalan laajentamista koskevan suunnitelman siltä osin kuin siinä tarkoitetaan yleislääkärijohtoisen hoito-osaston perustamista Lauttasaaren yhteiskoulun entiseen peruskorjattavaan kiinteistöön (26.2. 742 §, 11.6. 1974 §, 17.12. 3850 §).

Marian sairaalan ensiapuaseman hankintoja varten myönnettiin enint. 160 000 mk ja sosiaali- ja terveysministeriön päätös ensiapupoliklinikan perustamiskustannusten valtionapuhakemuksesta merkittiin tiedoksi (2.5. 1483 §, yjsto 24.7. 6191 §).

Marian sairaalan itäinen poliklinikka (Itäinen lääkäriasema). Sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyi Marian sairaalan itäisen erikoislääkäri poliklinikan perustamis- ja toimintasuunnitelman. Suunnitelmien mukaan Itäisen lääkäriaseman tukisairaalana toimii Marian sairaala, kunnes itäinen sairaala valmistuu (26.2. 745 §, 3.9. 2574 §).

Lääkintöhallitus hyväksyi Itäisen lääkäriaseman sairaalakäyttöön 15.3. lukien (26.2. 748 §, 17.9. 2753 §).

Lääkäriasemalle saatiin ajaksi 1.3.–31.12. palkata puolipäivätoimisen tp. vahtimestarin sijasta kokopäivätoiminen vahtimestari (8. pl.) sekä työsopimussuhteeseen puolipäivätoimisen osastoavustajan asemesta kokopäivätoiminen osastoavustaja (8. pl.), yksi kokopäivätoiminen ja yksi puolipäivätoiminen arkistoapulainen (6. pl.) ja kokopäivätoiminen lähetti. Palkkausmenoja varten myönnettiin yht. 28 775 mk (19.2. 661 §).

Poliisimiehistön terveystarkastukset päätettiin järjestää siten, että Itäinen lääkäriasema huolehtii laboratoriopalveluista ja tulosten tarkastelu jää poliisilääkärin tehtäväksi. Terveystarkastustoimintaa varten palkattiin lääkäriasemalle ts. sairaanhoitaja (A 15) vuoden loppuun asti. Palkkausmenoja varten myönnettiin enint. 10 200 mk ja terveystarkastustoiminnasta aiheutuneita kustannuksia varten 32 000 mk (11.6. 1971 §).

Yleisjaosto vahvisti Itäisen lääkäriaseman käteisvarojen enimmäismäärän, johon ei lueta palkkojen maksuun tarvittavia varoja, 3 000 mk:ksi (yjsto 28.3. 5553 §).

Itäisen sairaalan perustamissuunnitelmia koskevat asiat. Roihuvuoren sosiaalidemokraatit ry. mainitsi kirjeessään itäisen sairaalan suunnitelmista käyvän selville, että sairaalaa on tarkoitus käyttää opetussairaalana. Yhdistys katsoi, ettei kaupungin pitäisi kouluttaa lääkäreitä koko maan tarvetta varten ja edellytti, että tämä otetaan huomioon sairaalaa suunniteltaessa. Edelleen yhdistys kiinnitti huomiota pitkäaikaissairaiden hoitopaikkojen puutteeseen sekä avohoidon kehittämiseen. Sairaalalautakunta ilmoitti, ettei se ollut tarkoittanut sairaalaa varsinaiseksi opetussairaalaksi, mutta

käytännössä on pidettävä luonnollisena, että uusi sairaala joutuu toimimaan ainakin jossain määrin eri aloilla lääkinnällisen koulutuksen opetuskenttänä nimenomaan kaupungin sairaalalaitoksen omia tarpeita silmällä pitäen. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta selvitti suunnitelmia sekä itäisen sairaalan että pitkäaikaishoidon ja avohoidon järjestämisen osalta. Kaupunginhallitus päätti lähettää yhdistykselle sairaalalautakunnan ja hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan lausunnot (12.3. 922 §).

Veronmaksajain Keskusliiton Helsingin osasto esitti, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin itäisen sairaalan toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman korjaamiseksi reaalisia taloudellisia edellytyksiä vastaavaksi. Hoitolaitoksien suunnittelutoimikunta selvitti mm. sairaalan toiminnan laajuutta ja vaiheittaista rakentamista. Yhdistykselle päätettiin lähettää jäljennös suunnittelutoimikunnan antamasta lausunnosta (9.4. 1249 §).

Nikkilän sairaala. Työneuvostolta päätettiin anoa, että sairaalan puutarhuri ja apulaispuutarhuri saisivat kertomusvuoden aikana ylittää ylityötuntien vuosittaisen enimmäismäärän (yjsto 3.12. 6810 §).

Mielenterveys- ja Kehitysvamma-alan Liiton MKL:n Nikkilän osasto esitti sairaalan johtajan määränneen vastoin sairaalan työaikatoimikunnan päätöstä siirryttäväksi yövalvonnassa seitsemän yötä kestävästä valvontajärjestelmästä kolme yötä kestävään. Yhdistys esitti palattavaksi entiseen järjestelmään syksyyn asti, johon mennessä voitaisiin suorittaa mielipidetutkimus mielisairaanhoitajien keskuudessa. Sekä sairaalalautakunta että kaupunginhallituksen lainopillinen osasto katsoivat, että sairaalan johtajalla on oikeus päättää tästä työnjohdollisesta asiasta, työaikatoimikunta voi tehdä ainoastaan ehdotuksia sairaalan johdolle. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta toimenpiteisiin (11.6. 1973 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta Porvoon kihlakunnanoikeuden 7.9. antamaan päätökseen sairaalan eräiden potilaiden varojen käyttöä koskevassa asiassa (1.10. 2922 §, v:n 1969 kert. s. 205).

Sairaalan entisen sikalarakennuksen kunnostamiseksi verstas-, terapia- ja autotallitiloiksi myönnettiin 198 000 mk sekä vannesahan hankkimiseksi 4 702 mk (27.8. 2475 §, 8.10. 3016 §, 27.12. 3945 §).

Sairaala oikeutettiin hankkimaan 100 kpl teatterilippuja kaupunginteatterin näytäntöön käytettävissään olevilla määrärahoilla (yjsto 5.9. 6336 §).

Nikkilän sairaala oikeutettiin julkaisemaan kahdessa Tampereella ilmestyvässä paikallislehdessä Tampereen Taidehallissa 11.3. pidettyä sairaalan taidekokoelmien näyttelyä koskevat ilmoitukset käyttäen tarkoitukseen enint. 300 mk (visto 7.3. 5442 §).

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös sairaalan rakennuksen n:o 10 peruskorjaustöiden ja perushankintojen hyväksymisestä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan merkittiin tiedoksi. 5 549 000 mk:n suuruisesta hakemuksesta oli vähennetty lainakustannukset ja eräitä irtaimistohankintoja, yht. 84 500 mk. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (17.12. 3855 §).

Sosiaali- ja terveysministeriön hylättyä anomuksen Nikkilän sairaalan ja Sipoon kunnan yhteisen jätevesipuhdistamon rakentamisen hyväksymisestä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan, kaupunginhallitus päätti kehottaa lainopillista osastoaan hakemaan muutosta tähän päätökseen (5.3. 817 §).

Röykän sairaalan lämminvesikattilan uusimista varten myönnettiin enint. 80 000 mk (15.10. 3080 §).

Nurmijärven terveyslautakunnan Röykän sairaalan jätehuoltoa koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus ilmoitti katsovansa, ettei toistaiseksi ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin sairaalan jätevesihuollon uudelleen järjestämiseksi vireillä olevan Röykän pohjavedenottamon suoja-alueen katselmustoimituksen takia ja että ennen uudelleen järjestelyä olisi saatava Länsi-Suomen vesioikeuden pohjavedenottamon suoja-aluetta koskeva lupa. Kaupunginhallitus katsoi, että sairaalan jätevedenhuolto edellyttää puhdistamon rakentamista. Sairaalalautakuntaa kehotettiin huolehtimaan siitä, että puhdistamoa ryhdytään suunnittelemaan mahdollisimman pian (19.11. 3513 §).

Psykiatriseen huoltotoimistoon saatiin kertomusvuoden loppuun asti palkata ts. vahtimestari (10. pl.). Naisvahtimestarin tilapäinen virka jätettiin täyttämättä vuoden loppuun saakka (19.3. 988 §).

Toimistolle myönnettiin virastokohtainen oikeus käyttää toistaiseksi vuokra-autoa virka-ajoihin tavanomaisin ehdoin. Luvan antamisesta kussakin yksityistapauksessa päättää toimiston johdossa oleva ylilääkäri (yjsto 21.3. 5535 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin vuokraamaan kaksi talossa Kivisaarentie 5 sijaitsevaa huoneistoa kalustettuineen psykiatrisen huoltotoimiston potilasasuntolaksi, molemmat 1 360 mk:n kuukausivuokrasta. Huoneistoissa asuvilta potilailta päätettiin periä vuokrana 4 mk vuorokaudelta (26.3. 1068 §, 20.8. 2398 §).

Lääkintöhallituksen päätös huoltotoimiston v:n 1971

kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta merkittiin tiedoksi ja kaupunginhallitus päätti tyytyä siihen. Anotusta 506 924 mk:n summasta oli vähennetty sairaalaviraston palkkausten ylitysten ja luontoisetujen vastikkeiden osuus, yht. 47 221 mk (5.11. 3337 §).

Laakson sairaalaan saatiin 1.3. lukien palkata konsultoiva hammaslääkäri Suomen Hammaslääkäriliiton ohjepalkkioiden mukaisin palkkioin (19.2. 658 §).

Sairaalan ts. osastoavustajan Mirja Lampun työsuhdetta päätettiin jatkaa eroamisiän jälkeen kauintaan vuoden loppuun (15.10. 3075 §).

Sairaalan farmaseutin viran täyttämistä koskevasta päätöksestä valitettiin kaupunginhallitukselle. Valittaja katsoi, että häntä koskevassa esittelyssä oli hänen virkavuotensa mainittu liian vähäisiksi. Lainopillinen osasto totesi, että puutteelliset hakupaperit jättänyt viranhaltija on yksin vastuussa tästä puutteellisuudesta eikä esittelijän velvollisuutena voi olla hankkia hakijasta lisätietoja. Kaupunginhallitus hylkäsi anomuksen (5.3. 815 §, 26.3. 1066 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Laakson sairaalan laajentamista koskevan toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman rakennussuunnittelun pohjaksi siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston esittämät näkökohdat. Suunnitelma lähetettiin lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi. Lääkintöhallitus piti kuitenkin potilashuoneita liian suurina, eikä pitänyt hyväksyttävänä neuvotteluhuoneen ja keskusteluhuoneen rakentamista erikseen ja huomautti myös kansliatiloista ja tutkimus- ja toimenpidehuoneista. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan tarkistettua huonetilaohjelman, kaupunginhallitus hyväksyi sen ja lähetti lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi (5.2. 467 §, 12.2. 574 §, 10.12. 3767 §).

Sairaalan v:n1968 kunnossapito- ja käyttökustannuksiin anottiin valtionapua 3 669 852 mk, mutta lääkintöhallitus myönsi 18 934 mk vähemmän, mikä merkittiin tiedoksi ja päätettiin tyytyä siihen (5.2. 468 §).

Sairaanhoito-oppilaitokseen saatiin palkata tp. sairaanhoitaja C 31 pl:n mukaisin palkkaeduin ja määrävuosilisin 1.1.1974 alkaen ja kauintaan vuoden 1974 loppuun (27.12. 3943 §).

Merkittiin tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus oppilaitoksen neuvottelukunnan jäsenten valitsemisesta ja sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määräämisestä (5.3. 814 §).

Oppilaitoksen käteisvarojen enimmäismääräksi hyväksyttiin 2 000 mk, mihin ei lueta palkkojen maksuun tarvittavia varoja (yjsto 28.1. 5553 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan hoitopaikkoihin v:n 1972 aikana käytetyistä perustamiskustannuksista suoritettiin kaupungin varaamien sairaansijojen osalta 437 mk (6.8. 2257 §).

Merkittiin tiedoksi keskussairaalan liittohallituksen ilmoitukset hallintoelinten ja tilintarkastajien vaaleista (6.8. 2258 §, 26.11. 3595 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti keskussairaalaliiton liittohallitukselle suhtautuvansa myönteisesti keskusteluihin liittohallituksen esittämän suurpesulan aikaansaamisesta ja katsovansa, että kysymystä selvittämään olisi asetettava toimikunta. Samalla kaupunginhallitus esitti liittohallitukselle toimikunnan asettamista selvittämään terveydenhuollossa tarvittavien välineiden ja tekstiilien huollon keskittämismahdollisuutta sekä tarvittavien välineiden standardisoimistyön aloittamiseksi. Kaupungin edustajat neuvotteluihin ja toimikuntiin päätettiin nimetä sen jälkeen, kun liittohallitus oli käsitellyt asian (29.1. 395 §).

Liittohallitus nimesi edustajikseen suurpesulaa koskeviin alustaviin neuvotteluihin talousjoht. Nils Härkäpään ja keskuspesulan joht. Elsa Salmen sekä kaupunginhallitus toim.pääll. Tuure Lehdon ja keskuspesulan joht. Raili Hämäläisen (27.12. 3949 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan liittohallituksen yleislääkäritasoisen poliklinikkatoiminnan tehostamista koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että kaupungin yleislääkäritasoista avosairaanhoidon päivystystoimintaa tehostetaan ja laajennetaan kansanterveystyön toimintasuunnitelman puitteissa (21.5. 1701 §).

Lääkäriambulanssitoiminnan järjestelyjä varten myönnettiin 12 700 mk kahden sairaanhoitajan palkkaamiseksi 30.6. saakka. Ajaksi 1.7.–31.12. oikeutettiin sairaalalautakunta palkkaamaan toinen sairaanhoitaja Y 15 mukaisin palkkaeduin (29.1. 394 §, 20.8. 2394 §). Sairaalalautakunta oikeutettiin myös suorittamaan lääket.kand. Pekka Honkavaaralle laskujen mukaisesti 2 826 mk (2.4. 1154 §).

Kätilöopiston sairaalan järjestelyjä koskeviin neuvotteluihin nimettiin kaupungin edustajiksi apul.kaup.joht. Aarne K. Leskisen, sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksasen ja apul.kaup.siht. Kurt Söderholmin (27.12. 3941 §).

Rahatoimistoa kehotettiin maksamaan Kätilöopiston sairaalalle yht. 300 mk:n määräiset laskut sairaalalle hiirilavantaudin hoidosta aiheutuneista potilaiden hoi-

dosta aiheutuneista potilaiden hoitopäivämaksuista (yjsto 14.2. 5303 §).

Helsingin Lastenlinna. Kaupunginhallitus myönsi Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton lähettämien Mannerheimin Lastensuojeluliitolle maksettavaa korkoa ja pääoman lyhennystä koskevien laskujen suorittamiseen yht. 92 167 mk ja eräitä pääomamenoja koskevien laskujen suorittamiseen yht. 4 362 mk (8.1. 117 §, 22.1. 316 §).

Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton terveydenhoitolain perusteella tekemästä hakemuksesta kaupunginhallitus päätti terveyslautakunnan ja lainopillisen osaston lausunnon perusteella ilmoittaa katsovansa, että korvaushakemus olisi jätettävä tutkimatta (15.1. 219 §).

Kaupunginhallitus katsoi, ettei Mannerheimin Lastensuojeluliiton kirje ***Lasten Lääkäri- ja Kuntoutusaseman vuokraamisesta*** kaupungille antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että liitolle lähetetään sairaalalautakunnan ja terveyslautakunnan asiaa koskevat lausunnot ja ilmoitetaan, että alle kouluikäisten tarvitsemia erikoislääkärin näkö- ja kuulotutkimuksia suoritetaan Itäisellä lääkäriasemalla (12.11. 3420 §).

Toipilaskoti Jokelan helsinkiläispotilaiden hoitokustannusten suorittamista varten myönnettiin 233 730 mk:n suuruinen lisämääräraha (22.10. 3150 §).

Veikkolan parantola. Kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa sopeuttamaan parantolassa hoidettavien helsinkiläisten potilaiden määrän myönnetyn määrärahan mukaisesti (26.3. 1019 §).

Parantolassa hoidettujen Helsingin mielisairaanhuoltopiirin potilaiden hoitokorvausten suorittamiseksi myönnettiin 319 000 mk:n suuruinen lisämääräraha (3.9. 2572 §).

Jäsenmaksut. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan kertomusvuoden jäsenmaksuja seuraavasti: Paikallissairaalain Liitolle 54 680 mk ja Tuberkuloosipiirien liitolle 21 313 mk (yjsto 21.2. 5351 §, 7.5. 5795 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Sosiaalihuollon hallintoa koskevan lainsaadännön uudistaminen. Sosiaalihallintokomitea pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa mietintöluonnoksesta, johon sisältyy ehdotus uudeksi laiksi ja asetukseksi sosiaalihuollon hallinnosta. Kaupunginhallitus ilmoitti, ettei se voinut lausunnon antamiselle varatun ajan lyhyyden vuoksi ottaa kantaa mietintöluonnokseen. Samalla kaupunginhallitus pyysi, että kaupungille varattaisiin tilaisuus antaa lausuntonsa sosiaalihallintokomitean lopullisesta, sosiaalihuollon hallintoa koskevan lainsäädännön uusimista käsittelevästä mietinnöstä (14.5. 1614 §).

Huoltovirasto. Huoltolautakunta oikeutettiin ottamaan esittämiinsä 32 virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet viranhaltijat 1.1. 1974 lukien (10.9. 2668 §).

Viraston ts. tutkimuspäällikkö, dipl.ins. Paavo Jensenin palkkaus tarkistettiin 1.4. lukien 3 880 mk/kk, mihin ei sisälly kuukausipalkkaisten toimihenkilöiden työehtosopimuksen mukainen 1.4. voimaan tullut korotus (25.6. 2120 §).

Huoltovirasto oikeutettiin suorittamaan lääket.lis. Jukka Häivälle sosiaalilääkärin tehtävien hoitamisesta tämän vuosiloman aikana 16.–24.4. ja 2.–28.7. konsultaatioluonteisena peruspalkkiona 30 mk jokaiselta päivältä, jona hän osapäivätoimisesti tarpeen mukaan huolehtii sosiaalilääkärin tehtävistä sekä sen lisäksi ns. suppeista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 5 mk/kpl ja muista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 20 mk/kpl ehdolla, ettei em. tehtävien hoitaminen supista Häivän terveyskeskuslääkärin viransijaisena suoritettavaa viikottaista työaikaa (16.4. 1332 §, 25.6. 2131 §).

Huoltolaitosten johtokunnan alaisissa laitoksissa konsultoiville lääkäreille, jotka eivät ole kaupungin palveluksessa, suoritetaan palkkio sairausvakuutuslain 7 §:ssä tarkoitetun taksan mukaisesti siten, että aikana 1.1.–30.9. palkkio määräytyi kaupunginhallituksen 9.10.1972 vahvistamien perusteiden mukaisesti ja 1.10. lukien palkkio on toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus toisin päättää, ensimmäisestä uudesta potilaasta 48 mk, seuraavista uusista potilaista 24 mk/potilas ja uudesta käynnistä potilaan luona 15 mk/potilas (1.10. 2917 §).

Huoltoviraston toimistoapul. Helmi Elovaara oli anonut palkkalautakunnalta palkatonta virkavapautta 1.9. 1972–31.8.1973 väliseksi ajaksi opiskelua varten Tampereen yliopiston sosiaaliturvan opetusjaostolla ja palkkalautakunta oli hylännyt anomuksen. Kaupunginhallituksen ja lääninhallituksen hylättyä palkkalautakunnan päätöstä koskevat valitukset ja valittajan vietyä asian korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka katsoi, että virkavapauden myöntäminen riippuu kaupungin virkasäännön mukaan palkkalautakunnan harkinnasta

ja hylkäsi valituksen (15.1. 207 §, 26.3. 1060 §, 24.4. 1417 §, 25.6. 2117 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät lisäksi kertomusvuonna päätöksiä, jotka koskivat mm. eräiden viranhaltijoiden vuosilomakorvauksen suorittamista rahana, erään viranhaltijan siirtämistä toisiin tehtäviin, virkamieslipun myöntämistä tiedotussihteerille, kassanhoitajan erhesuorituksen korvaamista sekä toimitusjohtajan oikeuttamista asumaan kaupungin ulkopuolella (2.4. 1149 §, 7.5. 1546 §, 18.6. 2018 §, 12.11. 3415 §, yjsto 25.4. 5737 §, 3.10. 6470 §, 26.11. 6758 §).

Huoltolautakunta oikeutettiin käyttämään tilille »Huoltotoimen rakennusten perusparannukset» merkittyjä siirtomäärärahoja esittämiinsä tarkoituksiin sopeuttamalla määrärahoilla suoritettavat työt työllisyyden kausivaihteluiden mukaisesti (yjsto 21.2. 5346 §).

Huoltolautakunta käsitteli 22.10. toipilasrahaa hakevien taloudellisen aseman arvioimisessa noudatettavien ohjelukujen tarkistamista. Esittelijä esitti v. 1971 vahvistettuja ohjelukuja tarkistettavaksi 30 %:lla, mutta lautakunta päätti äänestyksen jälkeen tarkistaa lukuja vielä 20 %:lla esitetystä. Kaupunginhallitus kumosi lautakunnan 22.10. tekemän päätöksen ja päätti, että po. ohjeluvut tarkistetaan esittelijän ehdotuksen mukaisiksi eli 30 %:lla käytännössä olleista 1.1.1974 lukien. Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa tarkistamaan ennen 1.1.1974 myönnetyt toipilasrahat 1.1. 1974 tai sen jälkeen alkavien täysien kuukausijaksojen osalta uusia ohjelukuja vastaaviksi (29.10. 3171 §, 27.12. 3937 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä kolme eri huoltojaostojen toipilasraha-anomuksen hylkäämistä koskevaa valitusta (11.6. 1968 §, 27.8. 2467 §, 10.12. 3761 §).

Edelleen kaupunginhallitus hylkäsi erään huoltojaoston vanhusten väliaikaisen asumistuen lisää koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen sekä jätti ottamatta tutkittavakseen erään huoltoavun velkomista koskevan valituksen toimivaltaansa kuulumattomana. Vm. valitus siirrettiin lääninhallituksen käsiteltäväksi virheellisen valitusosoituksen vuoksi (29.10. 3221 §, 26.11. 3588 §).

Huoltolautakunnan alaisesta vanhusten jalkojenhoidosta muilta kuin varattomilta ja vähävaraisilta perittävä korvaus vahvistettiin 1.5. lukien 5 mk:ksi hoitokerralta (24.4. 1414 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi eri huoltotoimistossa sattuneet järjestyshäiriöt, ilkivallanteon ja murron ja kehotti kaupunignkanslian lainopillista osastoa kolmessa tapauksessa ryhtymään syyte- ja korvausvaatimustoimenpiteisiin (yjsto 3.1. 5039 §, 21.3. 5532 §, 23.5. 5877 §, 31.10. 6621 §).

Tilapäismajoitustoiminta. Huoltovirasto oikeutettiin luovuttamaan 6. huoltotoimiston huonetiloista tarpeelliset toimisto- ja asiakastilat ym. vuokravastikkeeta majoitustoimintaa harjoittavien yhteisöjen tilapäismajoitustoimintaa keskitetysti ohjaavan majoituskeskuksen käyttöön kauintaan ajaksi 15.9.1973—15.5. 1974 entisin ehdoin. Yleisjoasto päätti, ettei majoitustoiminnan harjoittajien esitys, että kaupungin tulisi vastata 1.1.1974 lukien kaikista majoitustoiminnan kustannuksista talvikauden 1974 osalta, antanut aihetta toimenpiteisiin (yjsto 12.9. 6363 §, 21.11. 6738 §).

Alkoholistien aiheuttamien haittojen vähentäminen. Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa mahdollisuuksiensa mukaan edelleen tehostamaan asunnottomien alkoholistien hoitoon saattamiseen sekä hoitoon ja huoltoon tähtääviä toimenpiteitään. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin edelleen kiinnittämään huomiota yleisten alueiden siisteyden parantamiseen. Kaupunginhallitus päätti saattaa asian käsittelyn yhteydessä annetut esitykset, lausunnot ja selvitykset poliisilaitoksen tietoon esityksin, että poliisilaitos mahdollisuuksiensa mukaan pyrkisi osaltaan vähentämään alkoholistien ja juopuneiden ympäristölleen aiheuttamia häiriöitä. Edelleen kaupunginhallitus päätti esittää Kaupunkiliitolle, että se pyytäisi sosiaali- ja terveysministeriötä kiirehtimään asunnottomien alkoholistien huoltotoimikunnan mietintöön sisältyvien ehdotusten käsittelyä (27.12. 3935 §).

Alkoholistien suojatyökokeilun järjestäminen. Vt Matvejev esitti kirjeessään, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kevyen työn järjestämiseksi miesalkoholisteille ja mainitsi samalla, että keväällä ja kesällä olisi rakentamattomien tonttien ja yleisten alueiden ja esikaupunkialueiden metsien siivoaminen sopivaa työtä. Huoltolautakunta ilmoitti, että mikäli tehdyt määrärahaesitykset hyväksytään v:n 1973 talousarvion käsittelyn yhteydessä, voidaan alkoholistien suojatyötoiminta aloittaa kertomusvuoden aikana. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että Matvejeville lähetettiin huoltolautakunnan lausunto (26.2. 740 §).

Kaupunginhallitus myönsi v:n 1971 talousarvion varoista huoltolautakunnalle 10 200 mk työtupien toimesta 10 miehen ryhmälle aikana 1.7.—30.9. järjestettävän alkoholistien suojatyökokeilun edellyttämiä työnjohdon palkkamenoja ja kuljetuskustannuksia varten. Työtupien johtokunnan selvitys po. suojatyökokeilun järjestämisestä kesällä 1973 merkittiin tiedoksi (18.6. 2023 §, 27.12. 3932 §).

Huoltolautakunta oikeutettiin jatkamaan Suoja-Pirtti ry:n kanssa ***hoitokoti Sillanpirtin*** rakennusta koskevaa

vuokrasopimusta entisin ehdoin. Samoin lautakunta oikeutettiin jatkamaan saman yhdistyksen kanssa tehtyä sopimusta ***Porkkalan-katu 1:ssä*** sijaitsevan kiinteistön hallinnasta kauintaan 31.10.1974 saakka. Sopimus tehtiin muuten entisin ehdoin paitsi 8. kohta muutettiin seuraavaksi: Ensisuojaan otetut maksukykyisiksi todetut henkilöt on heti selviämisen ja välttämättömän siistimisen jälkeen pyrittävä siirtämään muualle. Samoin on meneteltävä työhön sijoittuneiden suhteen. Mikäli tällaisia henkilöitä tai heihin verrattavia muiden majoitussuojien tilanpuutteen vuoksi on pidettävä tilapäisesti ensisuojassa, Suoja-Pirtti ry. on oikeutettu perimään heiltä huoltolautakunnan asinaomaisen jaoston vahvistaman maksun. Näillä henkilöillä ei yleensä ole ensisuojassa ateriointioikeutta.

Edelleen huoltojaosto oikeutettiin jatkamaan Kotkankatu 14 B-portaassa sijaitsevien 597 m^2:n käsittävien huonetilojen vuokrasopimusta entisin ehdoin (yjsto 31.10.6616, 6617, 6618 §).

Mustalaisten huoltoavun korvaaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää Kaupunkiliitolle, että valtioneuvostolle tehtäisiin esitys mustalaisten saaman huoltoavun korvaamisesta kunnille huoltoapulain 61 §:n 2 momentin nojalla täysimääräisesti. Kaupunkiliiton ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle tehdystä esityksestä merkittiin tiedoksi (15.1. 206 §, 24.4. 1410 §).

Näkövammaisten koulun oppilaiden lomamatkat. Jyväskylän näkövammaisten koulu anoi kaupungilta määrärahaa Helsingistä kotoisin olevien oppilaiden lukuvuoden aikana kotipaikkakunnalle tekemistä enintään viidestä lomamatkasta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi oppilaiden huoltajille. Kaupunginhallitus päätti palauttaa anomuksen huoltolautakunnalle po. viikonloppumatkojen kustannusten selvittämiseksi (26.11. 3534 §).

Työtuvat. Kaupunginhallitus päätti, että huoltolautakunnan työtupien kirjanpidossa otetaan käyttöön yhteishankintatavaroita varten varastotili ja että tilillä saadaan hankkia ja säilyttää tavaroita samanaikaisesti enint. 800 000 mk:n arvosta. Näitä varastoon hankittuja tavaroita toimitetaan muille kaupungin virastoille ja laitoksille omakustannusperiaatetta noudattaen ja käyttäen kaupungin hankintaohjeiden 16 §:ssä edellytettyä varastolisää (18.6. 2024 §, 8.10. 3006 §).

Työajan ulkopuolella suoritetusta työstä maksettiin työtuvanhoitajalle 563 mk ja kassanhoitajalle 100 mk (yjsto 26.11. 6755 §).

Työtupien ompelimoihin ja verho-sastolle v:na 1971 ja 1972 kerääntyneet jätepalat, yht. n. 3 000 m, saatiin myydä yksityisille 20—70 % alennuksella (yjsto 28.3. 5591 §).

Vanhusten huoltolaitoksiin 1.1.1974 lukien perustettuihin 38 vakinaiseen virkaan oikeutettiin ottamaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet tilapäiset viranhaltijat (8.10. 3007 §).

Ylipormestari Teuvo Auran vanhustenhuoltolaitoksiin sijoitettaviksi lahjoittamat televisio ja radio otettiin kiitollisuudella vastaan (5.3. 808 §).

Koskelan sairaskoti. Eräille sairaskodin lääkäreille myönnettiin erinäisin ehdoin oikeus yksityisvastaanoton harjoittamiseen laitoksen tiloissa sekä oikeus käyttää laitoksen välineitä ja henkilökuntaa tähän tarkoitukseen (29.1. 388 §).

Huoltolaitosten johtokunta oikeutettiin vuokraamaan Nylands Nationilta ajaksi 15.5.—31.8. yht. 24 opiskelija-asuntoa sairaskodin vuosilomasijaisia varten 115 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta henkilöltä siten, että vuokra suoritetaan rahatoimiston osoittamalta talousarvion ulkopuoliselta tililtä ja vuosilomasijaisilta peritään asunnosta vastaavan suuruinen vuokra. Johtokunnalle myönnettiin em. vuokramenoja varten 10 000 mk (7.5. 1548 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi lääkintöhallituksen hylkäävän päätöksen sairaskodin kirurgian osaston erikoistumissairaalaoikeuksien jatkamista koskevassa asiassa ja päätti tyytyä siihen (8.10. 3003 §, 10.12. 3760 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan esittämän, 7.10.1970 päivätyn Koskelan sairaskodin modernisointia koskevan perustamissuunnitelman sairaskodin alueelle suunnitellun 200 vuodesijaa käsittävän pitkäaikaissairaiden hoitorakennuksen rakentamisen osalta jatkosuunnittelun pohjaksi (12.2. 567 §).

Sairaskodille vanhusten virkistystoimintaa varten lahjoitettu 2 000 mk otettiin kiitollisuudella vastaan (2.4. 1148 §).

Kustaankartanon vanhainkoti. Huoltolautakunta oikeutettiin käyttämään vanhainkodin yhtä kolmen hengen huonetta kahden hengen huoneena ja 83 kahden hengen huonetta yhden hengen huoneena toistaiseksi harkintansa mukaan siten, että järjestely toteutetaan asteittain v:n 1973—1974 aikana edellyttäen, että vanhainkotipaikkaa tarvitsevien vanhusten sijoitustilanne sen sallii. Kun po. järjestelmä on toteutettu, kehotettiin lautakuntaa selvittämään, olisiko se toteutettava pysyväluonteisestikin ja tekemään hoitopaikkaluvun muuttamisesta tarpeellisiksi katsomansa esitykset (19.2. 651 §).

Myllypuron sairaskoti. Kaupunginhallitus päätti, muut-

taen 16.10.1972 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa täyttämään sairaskotiin 1.1. lukien vastaavien tilapäisten virkojen tilalle perustetut kuusi vakinaista hoitajan virkaa sekä kolme keittiöapulaisen virkaa niitä haettavaksi julistamatta (29.1. 386 §).

Sairaskodin väestönsuojasta päätettiin vuokrata 49 m^2:n suuruinen huonetila Suomen Punaisen Ristin Myllypuron-Puotinharjun osastolle 24 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta toistaiseksi yhden kuukauden irtisanomisajoin, kuitenkin kauintaan 31.12.1974 saakka (yjsto 7.3. 5439 §).

Hirvihaaran vanhainkodin lämmitysjärjestelmän muuttamiseksi öljykäyttöiseksi myönnettiin 10 000 mk (27.8. 2462 §).

Vanhusten asuintalot. Huoltolautakunnan laitoshuoltojaosto päätti 24.5., että erään vanhusten asuintalon asukkaan omaisuus otetaan huoltoapulain 35 §:n 2 momentin perusteella lautakunnan hoitoon ja hänen vanhusten asuintalossa oleva huoneensa luovutetaan toisten asunnontarvitsijoiden käyttöön, tämä henkilö oli huoltoapulain 18 §:n perusteella hoidettavana Myllypuron sairaskodissa ja oli lääkärin lausunnon mukaan koko loppuikänsä laitoshoidon tarpeessa. Asianomainen henkilö valitti tästä laitoshuoltojaoston päätöksestä lääninhallitukselle, jolle annetussa selityksessä huoltolautakunta totesi valittajan olevan vuodepotilaan, joka kerran päivässä autetaan rullatuoliin. Lääninhallituksen pyydettyä huoltolautakunnalta selvitystä siitä, millainen vuokrasuhde kaupungilla on vanhusten asuintalojen asukkaiden kanssa, tämä totesi, ettei sen mielestä kysymyksessä ole vuokrasuhde, vaan huoltosuhde huoltolautakunnan ja vanhustentalojen asukkaiden välillä. Pyydetyssä lausunnossaan kaupunginkanslian lainopillinen osasto myöskin katsoi kysymyksessä olevan huoltosuhteen (17.12. 3847 §, 27.12. 3938 §).

Pasilan vanhusten asuintaloon päätettiin hankkia sisäinen puhelinjärjestelmä. Huonepuhelinlaitteiden ja jääkaappien hankkimista varten myönnettiin huoltolautakunnalle 122 850 mk v:n 1970 talousarvion tililtä (25.6. 2111 §, 12.11. 3409 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa asuntohallitukselle Kontulan vanhusten asuintalon osalta sitoumuksen siitä, että kaupunki sitoutuu huolehtimaan hanketta varten myönnettävien omien varojen ja ensisijaisten luottojen lisäksi myös niistä rakennusaikaisista ja ensisijaisista luotoista, joita ko. hanketta varten mahdollisesti saadaan raha- ja vakuutuslaitoksilta (28.1. 1778 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin allekirjoittamaan Kontulan vanhustenhuollon keskuksen asuintalon pääurakkaa koskeva, 8.11. tekemäänsä päätökseen perustuva urakkasopimus (19.11. 3483 §).

Vanhusten asuintalon suunnittelemisesta ja rakentamisesta Tapaninvainion kortt:n n:o 39049 tontille n:o 2 päätettiin luopua (17.9. 2746 §).

Vahingonteot. Yleisjaosto merkitsi kertomusvuonna tiedoksi sairas- ja vanhainkodeissa sekä vanhusten asuintaloissa sattuneet lukuisat murrot ja ilkivallan teot. Useissa tapauksissa lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin edun valvomiseksi (yjsto 3.1. 5040 §, 24.1. 5173 §, 21.2. 5349 §, 14.3. 5476 §, 2.5. 5764 §, 16.5. 5839 §, 31.10. 6622 §, 19.12. 6907 §).

Vanhusten virkistystoiminta. Sipoon kunnanhallitus nimesi kaupunginhallituksen pyynnöstä edustajansa työryhmään, jonka tehtävä on selvittää Talosaaren alueen käyttömahdollisuuksia vanhusten virkistystoimintaan (21.5. 1698 §, 25.6. 2118 §).

Vanhusten Viikko. Huoltovirasto, terveydenhoitovirasto sekä urheilu- ja ulkoiluvirasto oikeutettiin yhdessä osallistumaan 7.—14.10. järjestettävään Vanhusten Viikon näyttelyyn, edellinen kaupungin vanhustenhuoltoa esittelevällä osastolla käyttäen enint. 10 200 mk kustannusten suorittamiseen ja jälkimmäiset ravitsemusta ja liikuntaa esittelevällä osastolla käyttäen enint. 4 000 mk. Samalla kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa nimeämään näyttelysuunitteluun perehtyneen sisustusarkkitehdin osallistumaan näyttelyn valmisteluun virkatehtävänään (6.8. 2245 §, 20.8. 2395 §).

Vanhainsuojelun keskusliitolle myönnettiin 9 000 mk kaupunigntеatterissa 7.10. Vanhusten Päivän pääjuhlan yhteydessä järjestetyn teatterinäytöksen aiheuttamien kustannusten suorittamiseksi (4.6. 1844 §).

Kuolinpesien omaisuus. Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa noudattamaan seuraavia ohjeita tehdessään kaupunginhallitukselle esityksiä valtioneuvoston toimesta perintökaaren 5 luvun 2 §:n nojalla kaupungille luovutettujen ja vastaisuudessa luovutettavien kuolinpesien varojen käyttämisestä niissä tapauksissa, joissa valtioneuvosto on hyväksynyt varojen käyttötarkoitukseksi yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamisen:

— varat jaetaan yksityisten järjestöjen ylläpitämissä vanhainkodeissa jakoa edeltäneenä vuonna hoidettavina olleiden helsinkiläisten henkilöiden hoitopäiväluvun mukaisesti, mutta erityisestä syystä voidaan kuitenkin myöntää avustusta myös jakovuonna toimintansa aloittaville vanhainkodeille, sekä erityisten syiden takia voidaan myöntää myös lisäavustusta

— varat jaetaan yleensä vuosittain niiden yksityisten järjestöjen kesken, joille myönnetään ao. vuonna avustusta ko. vuoden talousarvioon merkitystä vanhainkotien tukemismäärärahasta; mikäli kuolinpesistä kerty-

neitä varoja on niin vähän, että helsinkiläisten henkilöiden kutakin hoitopäivää kohti tuleva avustus olisi vähemmän kuin 0.10 mk/hoitopv, siirtyy määrärahojen jako seuraavaan vuoteen
— anomusmenettelyssä, anomuksia käsiteltäessä ja avustusmäärärahojen jakoesityksiä tehtäessä noudatetaan muuten soveltuvin osin kaupunginhallituksen vahvistamia, yhteisöille myönnettävien avustusten käsittelyä, maksamista ja valvontaa koskevia ohjeita (15.1. 209 §).
Kertomusvuonna kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan jakamaan em. varoista vanhainkotien avustuksina yht. 430 784 mk lautakunnan esittämille järjestöille (5.11. 3326 §).

Valtioneuvostolle päätettiin tehdä esitys eräiden kuolinpesien luovuttamisesta kaupungille perintökaaren 5 luvun 2 §:n nojalla käytettäväksi yksityisten järjestöjen ylläpitämille vanhainkodeille annettavina avustuksina (19.3. 984 §, 14.5. 1615 §, 18.6. 2025 §, 20.8. 2392 §, 10.9. 2673 §, 22.10. 3149 §, 26.11. 3589 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa huolehtimaan eräiden kuolinpesien selvityksestä. Kuolinpesien varat, joista on pidettävä erillistä tiliä, määrättiin rahatoimiston käytettäväksi em. vanhainkotien avustamiseen (12.3. 853 §, 24.9. 2811 §, 22.10. 3111 §, 19.11. 3463 §, 27.12. 3883 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi oikeusneuvosmies Henrik Boehmin suorittaman rak.mest. Mathias Uddin ja hänen leskensä Agnes Uddin kuolinpesien selvityksen ja osituksen sekä oikeutti Boehmin luovuttamaan hallussaan olevista ylijäämävaroista puolet Agnes Uddin haudan hoitoon (5.2. 465 §, ks. myös Marian sairaala s. 11).

Tervalammen työlaitos. Kaupunginhallitus hyväksyi puolestaan luonnospiirustuksiin pohjautuvan työlaitoksen asuinrakennuksen perustamissuunnitelman ja lähetti sen työlaitoksen muutossuunnitelmana sosiaalihallituksen hyväksyttäväksi. Henkilökunnan asuinrakennuksen 3.8. päivätyt pääpiirustukset hyväksyttiin siten, että asemapiirroksessa purettavaksi merkittyä työpajaa ei pureta, mutta sensijaan saatiin purkaa suunnitellun asuinrakennuksen rakennuspaikalla sijaitseva huollettavien entinen asuinrakennus eli hoidokkirakennus n:o 4 (22.10. 3145 §, 19.11. 3506 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa Länsi-Suomen vesioikeudelle maanvilj. Sulo ja Selma Lindroosin työlaitoksen ojitustoimenpiteitä koskevan virka-apuhakemuksen johdosta lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen: ja esittää, että kanne hylättäisiin (15.10. 3072 §, 22.10. 3146 §).

Avustukset. Suomen Pelastusarmeijan säätiölle suoritettiin myönnettynä avustuksena korkojen maksuun yht. 10 724 mk ja Kuntokallio-Säätiölle talousarvioon merkitty avustus 55 000 mk (yjsto 14.2. 5262 §, 24.9. 2807 §).

Helsingin Vanhainsuojeluyhdistys anoi avustusta vanhusten askartelutoiminnasta v. 1972 yhdistykselle aiheutuneen tappion peittämiseksi tai vaihtoehtoisesti halpakorkoista lainaa samaan tarkoitukseen. Yleisjaosto päätti, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että huoltovirastoa kehotettiin selvittämään mahdollisuudet anomuksessa tarkoitetun yhteistyön kehittämiseen yhdistyksen ja kaupungin välillä (yjsto 21.2. 5347 §).

Lastensuojelutoimi

Lastensuojeluvirasto. Varat. Louhi Vallin erottua lastenvalvojan virasta (Y 32) valittiin virkaan apul.lastenvalvoja, varat. Vesa Virtanen. Virtaselle myönnettiin ero apulaislastenvalvojan virasta 1.8. lukien (15.1. 208 §, 25.6. 2112 §, yjsto 1.8. 6216, 6217 §).

Fil.maist. Kaarlo Helasvuon erottua 1.1.1974 lukien nuorisonhuoltajan virasta (Y 32) valittiin virkaan kasvat.tiet.kand. Jyrki Ritamo (16.4. 1326 §, 29.11. 3663 §, 10.12. 3759 §).

Lastensuojelulautakunta ja ao. johtokunnat oikeutettiin ottamaan 47 perustettuun virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet, lautakunnan esityksessä mainitut, tilapäiset viranhaltijat 1.1. lukien (22.1. 306 §).

Elatusaputoimiston pienoistietokoneenkäyttäjien virkajärjestelyjen vuoksi saatiin toimistoon palkata ajaksi 1.7.–31.12. yksi ts. toimistonhoitaja ja kolme ts. konekirjaajaa palkkalautakunnan puoltamin palkkaehdoin ehdolla, että toimiston yksi tp. tstoapulaisen virka (9. pl.) ja kolme tstoapulaisen virkaa (8. pl.) jätetään täyttämättä virkojen haltijoiden siirtyessä vastaaviin työsuhteisiin toimiin (11.6. 1965 §).

Lastensuojelulautakunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston haastemiestehtäviä suorittavien vahtimestareiden tiedoksiantopalkkioiden tarkistamista koskeva virkaehtosopimus merkittiin tiedoksi (25.6. 2129 §).

Lastensuojeluviraston johtavan huototarkastajan vaalia koskevasta päätöksestä valitettiin kaupunginhallitukselle ja tämän hylättyä valituksen edelleen lääninhallitukselle. Saatuaan pyytämänsä selityksen kaupunginhallitukselta ja vielä eräitä lisäselvityksiä lastensuojeluvirastolta lääninhallitus hylkäsi valituksen (5.3.

807 §, 7.5. 1547 §, 29.10. 3215 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että lastensuojeluviraston sosiaalilääkärin toimisto hyväksyttäisiin lääkäreiden erikoistumispaikaksi lastenpsykiatrian alalla ja sosiaalilääkäri Sirkka Syvänne vastaavaksi kouluttajaksi (26.11. 3586 §).

Suomen Kaupunkiliiton ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle tehdystä esityksestä korvauksen perimiseksi kaupungin lastenhuoltolaitoksissa olevien nuorten ansiotulosta merkittiin tiedoksi (26.3. 1062 §, v:n 1972 kert. s. 184).

Työnohjauksen järjestämiseen lastensuojeluvirastossa syyskaudella 1973 myönnettiin 4 400 mk (yjsto 7.11. 6662 §).

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvioon lastensuojelurakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkittyä määrärahaa (yjsto 7.2. 5257 §).

Lastensuojelutoimen toimintakertomusta 1971 ja Helsingin kaupungin tilastollisen vuosikirjan ruotsinkielistä eripainosta varten myönnettiin lautakunnalle enint. 500 mk (yjsto 24.1. 5172 §).

Työpaikan ihmissuhteet -seminaarin ja Lähikasvattajaseminaarin järjestämiseen myönnettiin enint. 5 400 mk (18.6. 2021 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa yhteistoiminnassa rahatoimiston ja lastensuojeluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin ***tapaturmavakuutuksen*** ulottamiseksi käsittämään kaikki lastensuojelulautakunnan huostassa olevat lapset samoin kuin vajaamielisten päivähuoltoloiden hoidokit (24.9. 2837 §).

Lastensuojeluvirasto oikeutettiin korvauksetta järjestämään ***tiedotusseminaari*** Valkoisessa salissa lastensuojelulautakunnan jäsenille, julkisen sanan edustajille ja lastensuojeluviraston johtaville työntekijöille (yjsto 31.1. 5187 §).

Lastensuojelulautakunnalle myönnettiin 6 360 mk lautakunnan huostassa olevien enintään 12 lapsen ja kolmen hoitajan ***Tanskan vierailua varten*** ja vastaavanlaisen tanskalaislasten Suomen vierailun toteuttamista varten (25.6. 2130 §).

Perhehoito. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin käyttämään lasten perhesijoitustoiminnan tehostamiskampanjan toteuttamista varten v. 1972 myönnetystä määrärahasta käyttämättä jäänyt osa 9 680 mk samaan tarkoitukseen v. 1973 (12.3. 913 §).

Lastensuojelulautakunnan selvitykset perhesijoitustoiminnan tehostamiskampanjan toteuttamisesta v:ltä 1972–1973 merkittiin tiedoksi (21.5. 1694 §, 17.12. 3838 §).

Perhesijoitustoiminnan hoitomaksujen korottamista varten myönnettiin 300 000 mk (28.5. 1801 §).

Sijaisvanhemmille tarkoitettujen tiedotus- ja neuvottelutilaisuuksien järjestämistä varten myönnettiin kertomusvuonna yht. 28 528 mk (29.1. 342 §, 22.10. 3148 §).

Lastensuojeluvirasto oikeutettiin jatkamaan sijaisvanhemmille tarkoitetun Me Yhdessä -lehden julkaisemista kertomusvuonna. Tarkoitukseen myönnettiin 3 300 mk (yjsto 13.6. 5950 §).

Sofianlehdon vastaanottokotiin saatiin edelleen ajaksi 1.7.–31.12. palkata seuraavat viran- ja toimenhaltijat: tp.johtava hoitaja (Y 16), kaksi tp. ohjaajaa (Y 15), kaksi tp. vastaavaa hoitajaa (Y 14), 14 tp. vajaamielishoitajaa (Y 13) sekä 10 ts. hoitoapulaista (Y 5–7) (25.6. 2114 §).

Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että yleisanestesiassa annettavaa hammashoitoa saataisiin antaa edelleen vastaanottokodin hammashoitolassa huomioon ottamalla lääkintöhallituksen antamat ohjeet anestesiatoiminnan järjestelystä (1.10. 2923 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi vastaanottokodin B-rakennuksen muutostyöpiirustukset (10.1. 1973) ja lähetti ne sosiaalihallituksen vahvistettaviksi pyynnöin, että sosiaalihallitus hyväksyttyään suunnitelman myöntäisi vajaamielisosastojen perustamiskustannuksiin vajaamielislain mukaisen valtionavun. Lastensuojelulautakuntaa kehotettiin sisällyttämään Sofianlehdon vastaanottokodin osastot n:ot 2–5 lautakunnan laadittavana olevaan suunnitelmaan kaupungin vajaamielisten keskuslaitostoiminnan aloittamisesta (9.4. 1192 §).

Vastaanottokoti Lemmilään päätettiin hankkia Ford Transit 100 Van merkkinen pienoisbussi sekä valtioneuvostolta anoa autoveron takaisin palauttamista tämän auton osalta (yjsto 27.6.6035 §, 31.10. 6619 §).

Naulakallion vastaanottokodin huonetilojen käyttötarkoitusmuutoksen hyväksymistä koskeva sosiaalihallituksen kirje merkittiin tiedoksi (2.1. 56 §).

Kallion nuorisokoti ks. A-klinikkasäätiö s.

Taivallahden nuorisokoti. Sosiaalihallitus hyväksyi lastensuojelulautakunnan esittämät järjestelyt Kuusaan keskuslaitoksesta poistettujen helsinkiläisten vajaamielisten väliaikaiseksi sijoittamiseksi. Taivallahden nuori-

sokotiin saatiin palkata yksi ts. laitosapulainen puolipäivätyöhön ja yksi ts. pesuapulainen väliaikaisesti, kunnes Sofianlehdon vastaanottokodin leikki-ikäisten lasten osaston hoidettavat ovat vastaanottokodin vajaamielisosastojen muutostöiden valmistuttua siirtyneet takaisin, kuitenkin kauintaan v:n 1973 loppuun asti (28.5. 1804 §, 6.8. 2250 §).

Laajasalon nuorisokoti päätettiin muuttaa toistaiseksi vajaamielisten hoito- ja asuinpaikaksi. Kaupunginhallitus päätti pyytää asialle sosiaalihallituksen hyväksymisen sekä kehotti lastensuojelulautakuntaa selvittämään mahdollisuudet liittää laitos suunniteltuun kaupungin vajaamielisten keskuslaitokseen (5.2. 464 §).

Nuorten työkodin toiminnasta annettiin kaupunginhallitukselle sen pyytämä selvitys (15.1. 211 §, 2.5. 1477 §).

Oy International Business Machines Ab:n työkodille lahjoittama sähkökirjoituskone otettiin kiitollisuudella vastaan (29.1. 387 §).

Hoitokoti Teinilän paikkaluvun muuttuminen entiselleen merkittiin tiedoksi (24.4. 1413 §).

Oppilaskoti Toivolan alueella ollut pajarakennus purettiin sen osien tallettamiseksi hirsirakennusten restaurointeja varten, myös alueella olleet perunakellari ja viemäriveden puhdistamo purettiin (4.6. 1852 §, yjsto 6.6. 5933 §).

Oppilaskodin tiloja luovutettiin Pakilan Naisvoimistelijat ry:n ja Kiekko-Kerho ry:n käyttöön, yksi kahden hengen huone luovutettiin tarvittaessa Suomen Kirkon Sisälähetysseuran Kasvattajaopiston harjoittelijoiden asunnoksi ja Suojarinteen keskuslaitoksen 30 oppilasta sai yöpyä kevätretkellään oppilaskodin tiloissa (19.3. 979 §, yjsto 31.1. 5216 §, 23.5. 5875 §, 24.10. 6585 §).

Malmin lastenkodin entisten huonetilojen vuokrasopimuksia päätettiin jatkaa edelleen (yjsto 10.1. 5081 §, 31.1. 5215 §, 1.8. 6214 §, 19.9. 6406 §).

Nukarin lastenkoti. Perustettavan vajaamielisten osaston muutetut piirustukset lähetettiin sosiaalihallituksen vahvistettaviksi pyynnöin,että sosiaalihallitus hyväksyisi osaston perustamissuunnitelman ja myöntäisi perustamiskustannuksiin vajaamielislain mukaisen valtionavun. Lastensuojelulautakunnalle myönnettiin yht. 142 661 mk osaston perustamisesta ja aikana 1.7.–31.12. tapahtuneesta toiminnasta aiheutuneita menoja varten. Osastolle palkattiin täksi ajaksi tp. apulaisjohtaja (19. pl.), kolme tp. ohjaajaa (15. pl.) sekä ts. keittäjä-laitosapulainen ja ts. laitosapulainen (25.6. 2044 §).

Päivähuoltola Tyynelän ja ***Päivähuoltola Vantaalan*** lakkautettujen hoitajan virkojen haltijat, joilla oli vajaamielishoitajan tai vastaava koulutus saatiin siirtää perustettuihin vajaamielishoitajan virkoihin (29.11. 3624 §).

Oy International Business Machines Ab:n Tyynelää varten lahjoittama sähkökirjoituskone otettiin kiitollisuudella vastaan (28.5. 1802 §).

Sosiaalihallitus hyväksyi Päivähuoltola Vantaalan pansariverkkoaidan rakentamissuunnitelman ja kustannusarvion ja myönsi sen rakentamista varten valtionavun (22.10. 3143 §, 29.10. 3214 §, yjsto 9.7. 6117 §).

Vaihetyökeskuksen vakinaiseen johtajan virkaan otettiin sitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitanut sosion. Pauli Reivala 1.1.1974 lukien (3.9. 2567 §).

Solakallion erityiskoulu. Yleisjaosto teki kertomusvuonna päätöksiä, jotka koskivat Jyväskylän Yliopistosta kouluun tulleen kymmenen opetusharjoittelijan ruokailua koulussa sekä koulun tilojen luovuttamista ja vuokraamista seurakunnalle, eräille yhdistyksille ym. (yjsto 28.2. 5399 §, 11.4. 5666 §, 15.8. 6251 §, 3.12. 6807 §).

Oulunkylän erityislastenkotiin saatiin palkata tp. johtaja (Y 24) ajaksi 1.7.–31.12. (25.6. 2114 §).

Koskelan nuorisokodin toiminnan aloittamista ja aikana 19.2.–31.12. tapahtunutta ylläpitoa varten myönnettiin 102 645 mk (12.3. 911 §).

Pohjois-Haagan nuorisokodin toiminnan aloittamiseksi ja ylläpitämiseksi aikana 1.4.–31.12. myönnettiin v:n 1971 ja 1972 talousarvion tileiltä yht. 186 400 mk irtaimiston perushankintoja, käyttömenoja ja seuraavan henkilökunnan palkkaamista varten: tp. johtaja (21. pl.), kolme tp. ohjaajaa (13. t. 14. pl.), tp. keittäjä (8. pl.), sekä ts. laitosapulainen (6. pl.) (12.2. 568 §).

Sosiaalihallituksen ilmoitus nuorisokodin pääpiirustusten ja hoitopaikkaluvun vahvistamisesta merkittiin tiedoksi (19.3. 980 §).

Mellunmäen vajaamielisten päivähuoltolalle myönnettiin yht. 255 500 mk irtaimiston perushankintoja, kertomusvuoden käyttömenoja ja seuraavan henkilökunnan palkkaamista varten: ajaksi 11.6.–31.12. tp. johtaja (enint. Y 23) sekä ajaksi 1.8.–31.12. tp. erityisopettaja (Y 23), kolme tp. ohjaajaa (Y 15), kaksi tp. vajaamielishoitajaa (Y 13), tp. keittäjä (Y 8), puolipäivätoiminen tp. puheterapeutti (Y 22) ja puolipäivätoiminen tp. lääkintävoimistelija (Y 15) sekä neljä ts. hoitoapulaista, ts. laitosapulainen ja puolipäivätoimi-

nen ts. laitosapulainen (11.6. 1966 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi omasta puolestaan päivähuoltolan 10.4.1972 päivätyt pääpiirustukset. Sosiaalihallituksen ilmoitukset perustamissuunnitelman vahvistamisesta, perustamiskustannusarvion hyväksymisestä ja pääpiirustusten vahvistamisesta merkittiin tiedoksi (16.4. 1325 §, 28.5. 1805 § , 6.8. 2251 §, 12.11. 3411 §).

Pasilan kehitysvammaisten päivähuoltola. Kaupunginhallitus hyväksyi lastensuojelulautakunnan esittämän huonetilaohjelman jatkosuunnittelun pohjaksi sekä kehotti asuntotuotantotoimikuntaa varaamaan Pasilan kortt:n n:o 17005 tontille n:o 1 perustettavan Kiinteistö Oy Pakkamestarinkatu 2:n rakennuksen pohjakerroksesta em. huonetilaohjelman mukaiset tilat (17.9. 2747 §).

Lastensuojelutoimen alainen väliaikainen vajaamielisten eskuslaitos. Valtuuston oikeutettua lastensuojelulautakunnan perustamaan väliaikaisen vajaamielisten keskuslaitoksen, johon kuuluu Sofianlehdon vastaanottokodin eräitä osastoja, sekä lisäksi eräitä lastenkoteja, päivähuoltoloita ym. Suunnitelma lähetettiin sosiaalihallituksen vahvistettavaksi, joka totesi myöntäneensä v. 1966 perustamisluvan Helsingin vajaamielis-keskuslaitokselle ja katsoi, ettei ollut tarkoituksenmukaista muodostaa väliaikaista vajaamielislaitosta toiminnassa olevista laitosyksiköistä, vaan keskuslaitoksen toiminta voitaisiin aloittaa eräissä niistä väliaikaisin järjestelyin. Kaupunginhallitus lähetti lastensuojelulautakunnan tarkistaman, Helsingin kaupungin vajaamielisten keskuslaitostoiminnan aloittamista koskevan suunnitelman selvityksineen sosiaalihallitukselle esittäen, että valtuuston 15.11.1972 sekä 4.4. ja 20.6.1973 tekemissä päätöksissä tarkoitetuissa vajaamielislaitoksissa ja -osastoissa aloitettaisiin ko. keskuslaitoksen toiminta väliaikaisjärjestelyin (5.2. 463 §, 25.6. 2115 §).

Vajaamielisten avohuollon valtionapu. Korkein hallinto-oikeus päätti kumota sosiaalihallituksen vajaamielisten avohuollon v:n 1970 valtionapua koskevan päätöksen sen valituksen alaiselta osalta. Kaupunki oli hakenut muutosta po. päätökseen hallinto- ja huoneistomenojen osalta (2.1. 61 §, 21.5. 1704 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto merkitsi tiedoksi lastensuojelulautakunnan alaisissa laitoksissa kertomusvuonna tapahtuneet varkaudet ja vahingonteot, oikeutti eräissä tapauksissa lautakunnan korvaamaan hoidokkien aiheuttamat vahingot ja kehotti joissain tapauksissa kaupunginkanslian lainopillista osastoa valvomaan asiassa kaupungin etua (yjsto 31.1. 5217 §, 14.2. 5299 §, 28.2. 5400 §, 20.6. 6011 §, 27.6. 6038 §, 18.7. 6150 §, 29.8. 6302 §, 19.9. 6405 §, 12.12. 6856 §, 19.12. 6908 §).

Rinnekoti-Säätiölle suoritettiin kaupungin rahoitusosuutena Rinnekodin laajentamisesta aiheutuviin kustannuksiin kaupungin saamien 253 hoitopaikan osalta yht. 53 011 mk (1.10. 2870 §).

Kårkullan vajaamielislaitoksen perustamiskustannuksiin suoritettiin kaupungin rahoitusosuutena Kårkulla Centralanstalt Kommunalförbund -nimiselle kuntailiitolle 45 000 mk (19.2. 655 §).

Arkadian nuorisoklinikka. Kaupunginhallitus antoi Mannerheimin Lastensuojeluliitolle lausunnon nuorisoklinikan johtosääntöluonnoksesta (5.11. 3328 §).

A-klinikkasäätiö esitti viikonloppupäivystyksen aloittamista Helsingin A-klinikalla ja nuorisoasemalla. Kaupunginhallitus hylkäsi esityksen, mutta ilmoitti kuitenkin säätiölle, että viikonloppupäivystyksen aloittaminen kokeilunluonteisesti voidaan ottaa myöhemmin harkittavaksi, mikäli säätiö toimittaa kaupungille em. toimintapisteiden asiakkaiden keskuudessa suoritettuun mielipidetietusteluun pohjautuvan selvityksen päivystyksen tarpeellisuudesta sekä yksityiskohtaisen esityksen sen eri toteuttamismahdollisuuksista (2.4. 1151 §).

Hylättyään lastensuojelulautakunnan esityksen päivätukitoiminnan aloittamisesta Kallion nuorisokodin huonetiloissa Wallininkatu 4:ssä kaupunginhallitus päätti luovuttaa kiinteistön päärakennuksen huonetilat A-klinikkasäätiön Helsingin nuorisoaseman käyttöön ajaksi 1.1.–31.12.1974 vuokran ollessa 1 800 mk/kk ehdolla, että lastensuojeluvirasto voi käyttää huonetiloja omiin tarpeisiinsa esittämällään tavalla (25.6. 2119 §, 3.9. 2569 §, 10.12. 3756 §).

Hoitopedagogisen Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys anoi avustusta koulun oppilaina olevien helsinkiläisten kehitysvammaisten lasten kesäsiirtolan järjestämistä varten. Yleisjaosto eväsi anomuksen, mutta kehotti lastensuojeluvirastoa selvittämään, olisiko helsinkiläisiä lapsia sijoitettava yhdistyksen kesäsiirtolaan käyttäen vajaamielisten huoltoon merkittyjä, viraston käytettävissä olevia määrärahoja (yjsto 13.6. 5972 §).

»Ihminen puhtaaksi - aineet pois» kampanjan v:n 1972 jälkipuoliskon välttämättömien kustannusten korvaamista varten myönnettiin lastensuojelulautakunnalle enint. 12 000 mk (2.1. 58 §).

Edelleen lautakunnalle myönnettiin 64 560 mk käytettäväksi Helsingin nuorisotyötoimikunnan ja perustetun Ihminen puhtaaksi - päihteet pois ry:n järjestämän huumausainehuollon ennalta ehkäisevän työn toteuttamiseen v. 1973 (16.4. 1329 §).

Lasten päivähoito (Lastentarhat)

Lasten päivähoidon uudistaminen. Lasten päivähoitokomitean esitettyä mietintönsä kaupunginvaltuustolle kaupunginhallitus päätti kehottaa lasten päivähoitolautakuntaa laatimaan ehdotuksensa lasten päivähoito-ohjesäännöksi sekä päivähoitotoimen organisaatioksi virka- ym. henkilökuntajärjestelyineen siten, että mietinnössä esitetyt näkökohdat otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Lautakuntaa kehotettiin myös tekemään aikanaan esitykset kaupunginhallitukselle niistä puolipäiväosastojen muuttamisista kokopäiväosastoiksi ja lain edellyttämistä nykyisten päiväkotiosastojen hoitopaikkalukujen alentamista, jotka vaikuttavat valtuuston aikoinaan hyväksymiin hoitopaikkalukuihin ja ottaen huomioon, että osastot voidaan sosiaalihallituksen luvan mukaan toistaiseksi säilyttää nykyisellään. Edelleen lautakuntaa kehotettiin yhteistyössä tilastotoimiston, tietokeskuksen sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa laatimaan suunnitelma väestöennusteiden pohjalta määriteltävän päivähoitotarpeen tutkimisesta. Sairaan lapsen päivähoidon erityisongelmien selvittämistä varten päätettiin asettaa työryhmä (ks. Komiteat ja toimikunnat) (24.9. 2811 §).

Viranhaltijat. Puistoleikkitoiminnan tarkastajan virkaan (24. pl.) valittiin vastaava leikinohjaaja, luonnont. kand. Martta Schataloff (21.5. 1697 §). Tarkast. Siiri Vallille myönnettiin ero lastentarhain tarkastajan virasta 1.12. lukien (3.9. 2570 §). Tp. lastentarhanopettajan (18. pl.) sijasta saatiin palkata samaan palkkaluokkaan kuuluva tp. lastentarhanjohtaja (12.2. 570 §).

Lasten päivähoitotoimistoon, päiväkoteihin ja leikkikenttätoimintaan saatiin ottaa 1.1.1974 lukien perustettuihin yhdeksään virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet, lasten päivähoitolautakunnan esittämät tilapäiset viranhaltijat (26.11. 3583 §).

Kaupunginhallitus merkitsi yksityisten päivähoitolaitosten asemaa tutkineen työryhmän mietinnön tiedoksi ja oikeutti palkkaamaan lastentarhaintoimistoon kaksi ts. tutkimussiheeriä (enint. 24. pl.) ja yhden ts. toimistoapulaisen (10. pl.) yksityisen päivähoitotoiminnan laitoskohtaista selvitystyötä varten. Palkkauksen suorittamista varten sekä työryhmän esittämiä muita toimintoja varten myönnettiin 57 000 mk (19.3. 981 §).

Lautakunnalle myönnettiin yht. 135 098 mk tp. toiminnallisen suunnittelijan (24. pl.) palkkaamiseksi ajaksi 1.7.–31.12. sekä seuraavan työsuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamiseksi ajaksi 1.4.–31.12. lastentarhain toimistoon: kuusi perhepäivähoidon ohjaajaa (enint. 18. pl.), kanslisti (enint. 13. pl.), toimistoapulainen (enint. 10. pl.) sekä kolme toimistoapulaista (enint. 9. pl.) (2.4. 1150 §, 18.6. 2027 §). Lisäksi myönnettiin 11 680 mk tp. kanslistin (Y 11) ja tp. toimistoapulaisen (Y 10) palkkaamiseksi lasten päivähuoltotoimistoon ajaksi 1.9.–31.12. (10.9. 2671 §, 17.9. 2749 §).

Lasten päivähoitolaitoksiin saatiin palkata niiden johtajien osastotyöstä vapauttamista varten ajaksi 20.8.–31.12. kaksi tp. lastentarhanopettajaa enintään C 21 pl:n mukaisin palkkaeduin. Tarkoitukseen myönnettiin 7 840 mk (6.8. 2246 §).

Ylityökorvausten maksamista varten lautakunnalle myönnettiin 16 000 mk (17.12. 3793 §).

Päivähoitolaitoksissa palkattomina harjoittelijoina olleet lastentarhaseminaari Ebeneserin oppilaat vapautettiin ruokamaksuista siltä ajalta, jona he osallistuvat ruokailuun tehtävänään ohjata ja valvoa lasten ateriointia (17.12. 3843 §).

Kahdelle perhepäivähoidon johtavalle ohjaajalle sekä seitsemälle ohjaajalle myönnettiin haltijakohtainen virkamieslippu (yjsto 21.2. 5350 §, 19.9. 6408 §).

Esikoulukokeilun jatkaminen. Valtuuston tehtyä esikoulukokeilun jatkamista koskevan päätöksensä kaupunginhallitus oikeutti päivähoitolautakunnan käytettävissään olleiden määrärahojen puitteissa toistaiseksi käyttämään Väinölä ja Kotivara -nimisiä koululasten päiväkoteja henkilökuntineen erityisohjauksen ja hoidon antamiseen valtuuston päätöksessä tarkoitetuille oppivelvollisuusikäisille lapsille. Sosiaalihallituksen ilmoitus po. esikoulukokeilun jatkamisen hyväksymisestä merkittiin tiedoksi (24.9. 2811 §, 12.11. 3408 §).

Hoitomaksut. Sosiaalihallitus hyväksyi esityksen lasten päiväkodeissa perittävistä maksuista. Huoltajilta kannettavat hoitomaksut peritään 31.5. saakka saman suuruisina kuin ne olivat lasten päivähoidosta annetun lain voimaantullessa ja tämän jälkeen siirrytään sosiaalihallituksen yleiskirjeessä n:o B 9/1973/lv tarkoitettuun porrastettuun hoitomaksujärjestelmään (7.5. 1549 §, 4.6. 1878 §).

Lasten päiväkodit. Louhikon ja Melkon päivähoitolaitoksille perustettiin yhteinen 100 mk:n suuruinen ennakkokassa (yjsto 28.2. 5371 §).

Sosiaalihallitus hyväksyi kuulovammaisten lasten erityisosaston perustamisen Puotilan lastentarhaan sekä vahvisti Etelä-Jakomäkeen rakennettavan lasten päivähoitolaitoksen paikkaluvun (2.1. 57 §, 25.6. 2113 §). Päiväkoti Suurmetsän perustamista ja aikana 20.8.–31.12. tapahtunutta toimintaa varten sekä seuraavan

henkilökunnan palkkaamiseksi myönnettiin yht. 22 031 mk: tp. lastentarhanopettaja (C 21) ja ts. harjoittelija (30 viikkotyötuntia) päiväkoti Suurmetsään, ts. harjoittelija (30 viikkotyötuntia) päiväkoti Puotinharjuun ja ts. apulainen päiväkoti Pakilaan, kaikki em. ajaksi (6.8. 2249 §).

Valtuuston päätettyä eräiden puolipäiväosastojen muuttamisesta kokopäiväosastoiksi kaupunginhallitus myönsi päivähoitolautakunnan käytettäväksi yht. 133 755 mk seuraavan henkilökunnan palkkaamiseksi ajaksi 15.8.–31.12. eri päiväkoteihin seuraavasti:
– ts. apulainen päiväkoti Suomenlinnaan,
– tp. lastenseimenopettaja (15. pl.) ts. lastenhoitaja (11. pl.) ja ts. apulainen päiväkoti Vallilaan,
– tp. lastentarha-apulainen (5. pl.) päiväkoti Virkkulaan,
– tp. lastentarhanopettaja (C 21) ja lastentarha-apulainen (5. pl.) päiväkoti Alppimajaan,
– tp. lastenseimenopettaja (15. pl.), tp. lastenhoitaja (11. pl.) sekä ts. apulainen päiväkoti Valkamaan (24.9. 2811 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota päivähoitolautakunnan 24.5. tekemän, eräiden päivähoitolaitosten hoitopaikkalukujen alentamista koskevan päätöksen (4.6. 1829 §, 24.9. 2838 §).

Jotunin lastentarhan perustamis- ja toimintakustannuksiin aikana 16.1.–31.12. myönnettiin yht. 158 050 mk ja lastentarhaan palkattiin täksi ajaksi ts. keittäjä, laitosapulainen ja harjoittelija (22.1. 303 §).

Suurmetsän lastentarhan ja -seimen perustamis- ja toimintakustannuksiin aikana 15.1.–31.12. myönnettiin yht. 485 200 mk. Lastentarhaan saatiin palkata tp. lastentarhanjohtaja (18. pl.), viisi tp. lastentarhanopettajaa (17. pl.), kaksi tp. lastentarha-apulaista (5. pl.), ts. keittäjä (7. pl.), ts. apulainen (3. pl.) ja 40 t viikossa työskentelevä ts. harjoittelija sekä lastenseimeen tp. lastenseimenopettaja (15. pl.), tp. lastenhoitaja (11. pl.), ts. apulainen (3. pl.) sekä ts. harjoittelija (40 t/viikko) (22.1. 307 §).

Lastentarha ja -seimi Melkon perustamis- ja toimintakustannuksiin ajaksi 1.2.–31.12. myönnettiin yht. 59 388 mk. Laitokseen saatiin palkata ts. keittäjä ja laitosapulainen (12.2. 565 §).

Louhikon lastentarhan ja -seimen perustamiskustannuksia varten myönnettiin 95 000 mk (5.3. 811 §).

Pihlajamäen II lastentarhan viimeistely- ja pihatöitä varten saatiin käyttää enint. 100 000 mk v:n 1972 talousarvion Itä-Pakilan lastentarhan 550 000 mk:n suuruisesta määrärahasta (2.4. 1108 §).

Etelä–Jakomäen tilapäisen lastentarhan rakentamista varten siirrettiin enint. 100 000 mk Lauttasaaren lastentarhaa varten merkitystä määrärahasta (21.5. 1645 §).

Mellunmäen kortt:n n:o 47216 tontille n:o 3 rakennettavan, n. 1 003 m^2:n suuruisen päiväkotirakennuksen rakennusurakka päätettiin tilata Rakennus Oy:ltä siten, että kokonaishintana oli 1 539 820 mk, johon tulivat lisäksi kiinteistöviraston esittämät korot (8.10. 2967 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat lasten päivähoitolaitoksia koskevat piirustukset:
– Maria Jotunin tie 6 kellarikerrokseen sijoitettavan lastentarhahuoneiston pääpiirustukset (päivätyt 8.2., 10.2. ja 18.2.1972) (15.1. 159 §)
– virastotaloon Hietaniemenkatu 9 tulevan lastentarhan ja -seimen pääpiirustukset (päiv. 1.8. ja 6.9.1972), jotka sosiaalihallitus hyväksyi ja vahvisti hoitopaikkaluvuksi lastentarhassa 80 ja lastenseimessä 42 (5.2. 425 §, 12.3. 915 §)
– Patolan lastentarha ja -seimirakennuksen pääpiirustukset (päiv. 11. ja 20.10.1972) (5.2. 462 §)
– Laajasaloon rakennettavan Koulutanhuan lasten päivähoitolaitoksen 25.1. päivätyt pääpiirustukset, jotka sosiaalihallitus katsoi soveliaiksi esitettyä päiväkotikäyttöä varten (11.6.1964 §, 17.9. 2744 §)
– Asunto Oy Jakolehdon b-talon pohjakerroksen 25.4. 1972 päivätyn piirustuksen siltä osin kuin se koski tähän kerrokseen sijoitettavaa päiväkotia (6.8. 2248 §)
– Lauttasaaren Pajalahdentien varrelle rakennetavan lastentalon 26.4. päivätyt pääpiirustukset (10.9. 2672 §)
– Kiinteistö-Oy Liusketie 9:n luonnospiirustukset ja 2.5. päivätyt pääpiirustukset siltä osin, kuin ne koskivat kiinteistöön sijoitettavaa lasten päivähoitolaitosta (12.3. 910 §, 8.10. 2967 §, 17.12. 3844 §)
– Mellunmäkeen Saanatunturintien varrelle rakennettavan päivähoitolaitoksen 25.5. päivätyt pääpiirustukset (19.11. 3507 §).

Merkitessään tiedoksi sosiaalihallituksen ilmoituksen Jotunin Lastentarhan pääpiirustusten ja hoitopaikkaluvun vahvistamisesta kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa vuokraamaan po. huonetilat ja luovuttamaan ne lasten päivähoitolaitokseksi kunnostettuina lastentarhain lautakunnan käyttöön. Lastentarhain lautakunnalle myönnettiin 232 345 mk huonetilojen kunnostamistöistä aiheutuneiden, ennakkovuokraksi katsottavien kustannusten suorittamista varten (19.2. 650 §).

Sosiaalihallituksen ilmoitus Itä Pasilaan perustetun lasten päivähoitolaitoksen pääpiirustusten hyväksymisestä merkittiin tiedoksi (4.6. 1872 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Vesalan ja Sepänmäen (Ala–Malmin uusien lasten päiväkotien huonetilaohjelmat (19.11. 3505 §, 26.11. 3587 §).

Pitäjänmäen lastenseimitoimintaa varten kehotettiin lastentarhain toimistoa yhteistyössä Keskinäisen Vakuutusyhtiön Eläke-Varman kanssa laatimaan suunnitelmat lautakunnan esittämien huonetilojen ja niihin liittyvän piha-alueen rakentamiseksi päivähoitotoimintaa varten (12.2. 564 §).

Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin sisällyttämään Kiinteistö-Oy Pakkamestarinkatu 2:ta koskevaan rakennussuunnitelmaan lasten päiväkotihuonetilojen rakentaminen lastentarhain lautakunnan esittämällä tavalla (16.4. 1328 §).

Salmonellatartunnan saaneiden lasten päivähoidon järjestäminen. Talosta Susitie 2-6 päätettiin osoittaa kolme asuinhuoneistoa lasten päivähoitolautakunnan käyttöön po. lasten päiväkotitoimintaa varten 1.6. lukien toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 30.6.1974 asti. Päivähoitotoimistoa kehotettiin yhdessä terveydenhoitoviraston kanssa huolehtimaan päiväkodin aikaansaamisesta näihin huoneistoihin siten, että toiminta tapahtuu terveydenhoitoviraston valvonnassa ja vastuulla ja virasto huolehtii tarvittavan henkilökunnan saamisesta, lasten sekä aikuisten jatkuvista tarkastuksista sekä huoneistojen terveyshygieniasta ja jätehuollosta siten, ettei talon asukkaille aiheudu haittaa päiväkodin toiminnasta. Auroran sairaala huolehtisi 20-25 lapsen päivittäisestä ruokkimisesta sekä avustaisi päiväkodin kalustamisessa. Päivähoitolautakunnan käytettäväksi myönnettiin yht. 96 375 mk perustamis- ja ylläpitokustannuksia varten aikana 1.6.–31.12. sekä ts. päiväkodin johtajan, kahden lastenhoitajan, keittäjän, pesijä-siivoojaan ja kahden apulaisen palkkaamista varten. Sosiaaliministeriö hyväksyi tämän päiväkotitoiminnan valtionapuun oikeuttavaksi sekä myöhemmin ko. päiväkodin erityispäiväkodiksi ja siten korotettuun valtionapuun oikeutetuksi (4.6. 1877 §, 18.6. 2028 §, 27.12. 3940 §).

Koska tässä päiväkoti Oravalassa oli syksyllä vain 12 lasta ja kaupungin ulkopuolelta oli tullut tiedusteluja mahdollisuudesta sijoittaa salmonellatartunnan saaneita lapsia tähän päiväkotin, kaupunginhallitus päätti, että Oravalaan saatiin sijoittaa vapaanaoleville paikoille muitakin kuin helsinkiläisiä salmonellatartunnan saaneita lapsia ehdolla, että ao. kunta korvaa varaamansa paikan todelliset nettokustannukset ja lasten huoltajilta peritään sosiaalihallituksen vahvistamien perusteiden mukainen hoitokorvaus. Mikäli Helsingissä ilmenee uusia salmonella tapauksia, voidaan muualta tulleiden lasten määrää tarpeen tullen vähentää, ja mikäli helsinkiläisten lasten parantumisen vuoksi ei enää ilmene tarvetta tämän päiväkodin toiminnan jatkamiseen voidaan ulkopuolelta olevat velvoittaa siirtämään sijoittamansa lapset pois päiväkodista (5.11. 333 §).

Päiväkoti Oravalalle vahvistettiin 50 mk:n suuruinen ennakkokassa 1.7. lukien (yjsto 18.7. 6127 §).

Perhepäivähoito. Kaupunginhallitus kehotti lasten päivähoitolautakuntaa huolehtimaan edelleen kertomusvuoden loppuun asti perhepäivähoitotoiminnan järjestämisestä tätä toimintaa koskeneen kokeilun yhteydessä kehitettyjen toimintamallien mukaisesti ainakin siinä laajuudessa kuin sitä on harjoitettu kertomusvuoden alkupuoliskolla. Lautakunnan käytettäväksi myönnettiin 275 000 mk po. perhepäivähoitotoiminnan ja lain edellyttämän perhepäivähoidon valvonnan toteuttamista varten sekä ts. perhepäivähoidon johtajan, kahden perhepäivähoidon johtavan ohjaajan, 18 perhepäivähoidon ohjaajan sekä yhden ts. toimistoapulaisen palkkaamista varten ajaksi 1.7.–31.12. Samalla lautakuntaa kehotettiin tekemään esitys määrärahan myöntämisestä mahdollisesti vielä tarvittavan lisähenkilökunnan palkkaamiseksi. Lautakunnan tehtyä esityksen kymmenen uuden ohjaajan palkkaamiseksi, kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto totesi, että uusien ohjaajien palkkaaminen käsitellään talousarvioehdotuksen yhteydessä (25.6. 2124 §, 29.10. 3217 §).

Lasten päivähoitolautakuntaa kehotettiin huolehtimaan edelleen v:n 1974 perhepäivähoitotoiminnan järjestämisestä vähintään entisen laajuisena talousarvioon merkittyjen määrärahojen puitteissa (27.12. 3936 §).

Koululasten päiväkodit. Lasten päivähoitolautakunta oikeutettiin kokeilunluonteisesti jatkamaan kertomusvuonna koululasten päiväkoti Keinun aamu- ja iltapäiväosastojen toimintaa Rintinpolun nuorisotiloissa sekä päiväkoti Toimelan iltapäiväosaston toimintaa Suursuon nuorisotiloissa. Täksi ajaksi päiväkoteihin saatiin palkata kaksi tp. päiväkodin johtajaa (Y 18) siten, että kaksi vakinaista opettajan virkaa (C 21) jätettiin täyttämättä ja näin säästyneet määrärahat käytettiin em. johtajien palkkaamiseen. Palkkaluokkien erotusta vastaavan palkanosan suorittamista varten sekä kahden ts. lastenhoitajan, kahden ts. talousapulaisen ja ts. harjoittelijan palkkaamista varten sekä päiväkotien toimintaa varten aikana 1.1.–31.12. myönnettiin yht. 75 947 mk (8.1. 113 §, 1.10. 2916 §).

Laajasalon nuorisotiloissa päätettiin kokeilunluonteisesti aloittaa syyslukukautena kouluikäisten lasten päiväkoti Kasperin toiminta. Päiväkotiin saatiin palkata tp. koululasten päiväkodin johtaja (18. pl.) ja ts. lastenhoitaja sekä osapäivätoiminen talousapulainen. Päiväkodin toiminnan aloittamista sekä aikana 13.8.–31.12. tapahtunutta toimintaa sekä mainituksi ajaksi palkatun henkilökunnan palkkamenoja varten myönnettiin yht. 29 768 mk. Päiväkotiin saatiin 15.9. alka-

en perustaa 50 mk:n suuruinen ennakkokassa (18.6. 2020 §, yjsto 26.9. 6414 §).

Myllypurossa päätettiin alkaa väliaikaisluonteisesti kertomusvuoden syyslukukautena kouluikäisten lasten päiväkotitoiminta Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien kiinteistötoimistolta vuokratuissa kerhotiloissa. Päiväkotiin saatiin ajaksi 1.11.–31.12. palkata tp. päiväkodin johtaja (Y 18), tp. päiväkodin opettaja (C 21) sekä ts. lastenhoitaja ja keittäjä. Palkkauksen suorittamista sekä toiminnan aloittamista ja ylläpitoa varten myönnettiin yht. 35 000 mk (29.10. 3222 §).

Lasten kesävirkistystoiminnan edellyttämiä kuljetuksia varten aikana 25.6.–1.8. myönnettiin lasten päivähoitolautakunnalle 4 200 mk (yjsto 6.6. 5932 §).

Leikkikentät. Laajasalon leikkikenttää varten saatiin 1.6. alkaen perustaa 30 mk:n suuruinen ennakkokassa (yjsto 20.6. 5980 §).

Leikkikenttien ruoan kuljetusastioiden kuljetuskustannuksia varten ajaksi 25.6.–20.8. myönnettiin 6 400 mk (yjsto 27.6. 6046 §).

Avustukset. Barnavårdsföreningen Finland r.t. -nimisen yhdistyksen selvitys Senatorskan Julie Thilénsfond -nimisestä lahjoitusrahastosta saamiensa varojen käytöstä merkittiin tiedoksi (yjsto 30.5. 5892 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto päättivät kertomusvuonna myöntää lasten päivähoitolautakunnan käytettäväksi seuraavat summat avustuksena tai lisäavustuksena jäljempänä mainittujen yhdistysten ym. ylläpitämien lasten päiväkotien ja -seimien toiminnan tukemiseksi tai palkan- ja vuokrankorotuksen aiheuttamien lisämenojen suorittamiseksi:

– Barnavårdsföreningen i Finland r.f.	18 100 mk (5.3. 772 §),
– Hertonäs Svenska Barnträdgård	2 500 mk (yjsto 17.1. 5129 §).
– Lauttasaaren yksityisen Päiväkodin Kannatusyhd.	18 000 mk (17.12. 3794 §),
– Mannerheimin Lastensuojeluliiton H:gin os. r.y.	22 940 mk (15.10. 3070 §),
– Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiö	48 500 mk (8.10. 3005 §, 27.12. 3933 §),
– Patolan Päiväkodin Kannatusyhdistys r.y.	10 000 mk (12.3. 912 §),
– Suomen Pelastusarmeijan Säätiö	11 200 mk (10.12. 3758 §),
– Vapaan kokeilukoulun kannatusyhdistys r.y.	5 000 mk (yjsto 14.2. 5297 §),
– Yhdistys Töölön Lastenseimi r.y.	19 000 mk (17.9. 2748 §, yjsto 14.2. 5295 §, 12.12. 6858 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Työllisyystoimi. Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin v:n 1973 tarkistetun työohjelman, v:n 1974 alustavan työohjelman sekä työsuunnitelman v:ksi 1974–1978. Työvoimaministeriölle lähetettiin selvitys v:n 1972 työmäärärahojen käytöstä (29.1.360 §, 28.5. 1769 §, 19.3. 949 §).

Kaupunginhallitus päätti anoa työvoimaministeriöltä lupaa saada poiketa työllisyyslain 11 §:ssä säädetystä velvollisuudesta siten, että kaupunki saisi kesäkaudella 1973 noudattaa tarkistettua työohjelmaa siitä huolimatta, että talvikauden keskimääräinen työvoimamäärä ylittyykin kesäkaudella arvion mukaan n. sadalla työntekijällä. Poikkeusluvan saadessaan kaupunki pyrkii kuitenkin supistamaan kesäkauden työohjelmaa niin paljon kuin mahdollista, jotta työllisyylain 11 §:n velvollisuus tulisi leudosta talvesta huolimatta täytetyksi (14.5. 1596 §). Ministeriön myöntämä poikkeuslupa merkittiin tiedoksi (6.8. 2189 §).

Työvoiman käyttämistä koskevissa uusissa ohjeissa kaupunginhallitus kehotti viranomaisia laatimaan sopimukset siten, että kaupungin urakalle antamissa, lainoittamissa ja sen takaamien lainojen avulla tehtävissä töissä vaaditaan noudatettavaksi ehtoa, jonka mukaan työvoiman on ensisijaisesti oltava Helsingissä asuin- ja kotipaikan omaavia. Muuta työvoimaa saadaan palkata vasta sen jälkeen, kun Helsingin työnvälitys ei ole voinut osoittaa po. helsinkiläisiä asianomaisiin tehtäviin soveltuvia työntekijöitä (19.3. 983 §).

Kasvatusneuvolat. Lääkintöhallituksen ilmoitus yleisen kasvatusneuvolan hyväksymisestä erikoistumispaikaksi lastenpsykiatrian alalla merkittiin tiedoksi (15.1. 210 §).

Itäiseen Kasvatusneuvolaan ajaksi 1.1.-31.12. sopimuspalkoin tilapäiseen virkasuhteeseen palkatut lastenpsykiatri ja kaksi kasvatusneuvolalääkäriä kuuluvat 29. palkkaluokkaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ilmoitus lastenpsykiatrin sopimuspalkan hyväksymisestä merkittiin tiedoksi (9.4. 1246 §, 3.9. 2565 §).

Itäisen kasvatusneuvolan kalusteiden hankkimiseen myönnettiin 44 700 mk (5.2. 461 §).

Kasvatusneuvola oikeutettiin pitämään 10 mk:n suuruista käteiskassaa (yjsto 25.4. 5716 §).

Sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyi Herttoniemen virastotalossa toimivan itäisen kasvatusneuvolan perustamisen huomattavasti kaupunginhallituksen esittämää pienemmällä henkilökunnalla. Kaupunginhallitus kehotti kasvatusneuvolajaostoa selvittämään, mihin toimenpiteisiin ministeriön päätös huonetilojen tarkoituksenmukaisen käytön osalta ja muutoinkin antaa aihetta (18.6. 2026 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi kasvatusneuvolajaoston esityksen lisähenkilökunnan palkkaamisesta kertomusvuonna itäiseen kasvatusneuvolaan ilman valtionapua sekä totesi, että jaostolle 27.12.1972 myönnetyt määrärahat voidaan käyttää esitettyihin huoneisto- ja kalustomenoihin sekä tarverahoiksi. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa sosiaalihallitukselle itäisen kasvatusneuvolan toiminnan aloittamisesta todeten samalla, että sen toiminta olisi pyrittävä saamaan 1.1.1974 lukien käyntiin alunperin suunnitellussa laajuudessa valtionapuun oikeuttavana toimintana (15.10. 3068 §, 22.10. 3147 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvola oikeutettiin laskua vastaan maksamaan käyttövaroistaan todelliset matkakulut kouluilla käynneistä niille viranhaltijoille ja toimihenkilöille, joilla ei ole virkamieslippua, kerta- tai sarjalipun mukaan (yjsto 28.2. 5402 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolalle myönnettiin 798 mk lomakorvausten suorittamista varten (yjsto 10.1. 5080 §).

Koulutusneuvolatoiminta. Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaalihallitukselle, että kasvatusneuvolajaoston alainen yleinen kasvatusneuvola ja lastensuojelulautakunnan alainen sosiaalilääkärin toimisto yhdessä hyväksyttäisiin väliaikaiseksi, kasvatusneuvolalaissa tarkoitetuksi koulutusneuvolaksi ajaksi 1.9.1973–31.5. 1974 sekä että mainituille kasvatusneuvoloille myönnettäisiin kasvatusneuvolalain 8 §:n 2 momentin mukaisesti korotettu valtionapu (18.6. 2022 §).

Kasvatusneuvolajaosto oikeutettiin palkkaamaan koulutusneuvolaksi hyväksyttyyn yleiseen kasvatusneuvolaan ja lastensuojelulautakunta koulutusneuvolaksi hyväksyttyyn lastensuojeluviraston sosiaalilääkärin toimistoon työsuhteeseen ajaksi 1.9.1973–31.5.1974 kumpikin kaksi koulutettavaa psykologia (A 24), kaksi koulutettavaa sosiaalityöntekijää (A 16) ja puolipäivätoiminen toimistoapulainen (Y 9). Tämän henkilökunnan palkkaamista ja muita toiminnan aikana 1.9.–31.12. aiheuttaneita menoja varten myönnettiin kasvatusneuvolajaostolle 52 000 mk sekä lastensuojelulautakunnalle 56 000 mk (27.8. 2465 §).

Oikeusaputoimisto. Virkaholhoojien tilinpidon valvontaa koskevassa asiassa oli raastuvanoikeus saatuaan revisioviraston lausunnon, pyytänyt vielä holhouslautakunnan lausuntoa. Holhouslautakunta totesi, ettei sillä ole mahdollisuutta muunlaiseen virkaholhoojien tilinpidon valvontaan kuin tavanomaiseen holhouslain edellyttämään holhoustilien tarkastamiseen. Muutoin lautakunta katsoi, että kaupunki on vastuussa siihen virkasuhteessa olevan virkaholhoojan virheellisellä menettelyllään holhottavalle mahdollisesti aiheuttamasta vahingosta yleisten periaatteiden mukaisesti. Lausunnot saatuaan raastuvanoikeus katsoi 26.1., ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin toteamiseen, että virkaholhoojien osalta ei ole olemassa sellaista rahavarojen hoidon ja kirjanpidon kokonaisvalvontaa, joka koskisi heidän hallussaan olevaa omaisuuskokonaisuutta. Raastuvanoikeus yhtyi päätöksessään holhouslautakunnan käsitykseen kaupungin vastuunalaisuudesta asiassa. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi raastuvanoikeuden lähettämät pöytäkirjanotteet ja katsoi, ettei asia antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (12.3. 908 §, 19.3. 982 §, v:n 1972 kert. s. 200).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Opettajakoulutuslain periaatteellisten ohjeiden muuttaminen ja täydentäminen. Kaupunginhallituksen esitettyä opetusministeriölle, että valtioneuvoston periaatepäätös Helsingin yliopiston opettajavalmistuslaitoksen harjoituskouluista muutettaisiin siten, että yliopiston toisen harjoittelukoulun peruskoulun ala-aste muodostettaisiin Snellmanin kansakoulun asemesta Tehtaankadun kansakoulusta, pyysi ministeriö asiasta lausunnot kouluhallitukselta ja yliopiston konsistorilta ja näihin lausuntoihin vastineen kaupunginhallitukselta. Vastineessaan kaupunginhallitus päätti edelleen esittää mainittua muutosta. Opetusministeriön pyynnöstä kaupunginhallitus nimitti koulutoimen joht., kouluneuvos Walter Erkon, fil.kand. Yrjö Larmolan, os.pääll. Mikko Katajiston ja varat. Raimo Reivisen kaupungin edustajiksi ministeriön 24.5. järjestämään neuvottelutilaisuuteen harjoittelukoulua koskevassa asiassa.

30.8. valtioneuvosto päätti, että 2.3.1972 tehty periaatepäätös muutettaisiin siten, että yliopiston toisen harjoittelukoulun peruskoulun ala-aste muodostettaisiin Tehtaankadun kansakoulusta (8.1. 84 §, 9.4. 1199 §, 21.5. 1658 §, 24.9. 2814 §).

Opetussuunnitelmatoimikunnan ilmoitus työnsä päät-

tymisestä merkittiin tiedoksi (2.5. 1454 §).

Lausunnossaan ***kielitaidon laajentamiskomitean mietinnöstä*** kaupunginhallitus katsoi komitean ehdottaman tuntuvamman kielitaitolisän maksamisen edistävän kielitaidon omaavien henkilöiden saamista julkisen hallinnon palvelukseen. Edelleen lausunnossa puollettiin komitean ehdottamaa peruskouluasetuksen 22 §:n 7 mom. muuttamista siten, että se mahdollistaisi ranskan, saksan tai venäjän opiskelun oppilaalle ensimmäisenä vieraana kielenä, jos kielen opiskeluun halukkaita olisi vähintään 12 entisen 32:n sijasta (13.8. 2272 §).

Koulujen oppilashuollon väliaikaista järjestelyä selvittämään asetetun työryhmän mietintö merkittiin tiedoksi ja lähetettiin ohjeluonteisesti noudatettavaksi suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnille, koulusuunnittelutoimikunnalle, terveyslautakunnalle, lastensuojelulautakunnalle ja kaupunginhallituksen kasvatusneuvolajaostolle. Kaupunginhallitus katsoi, etteivät mietinnössä mainitut eri hallintoelinten tekemät asiaa koskevat esitykset antaneet siinä vaiheessa aihetta enempiin toimenpiteisiin (26.11. 3535 §, 10.12. 3698 §).

Opettajien palkanmaksujärjestelmän muuttamista joustavammaksi esitti Helsingin Opettajayhdistys kirjeessään kaupunginhallitukselle, joka päätti, ettei esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa kehotettiin yhteistoiminnassa tietokeskuksen ja yhdistyksen kanssa selvittämään, onko opettajien palkanselvitys- ja maksujärjestelmä kehitettävissä tarkoituksenmukaisemmaksi ja lomakkeistoltaan yksinkertaisemmaksi, sekä onko tarkoituksenmukaista ja mahdollista tietokonekäsittelyssä eritellä opettajien palkoista se osuus, josta kaupunki saa valtionapua (27.12. 3928 §).

Valtionapu. Kansakoululaitoksen ylläpitomenoihin v. 1970 haettiin valtionapua yht. 11 726 937 mk ja kouluhallitus myönsi tarkoitukseen yht. 11 708 786 mk. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (2.4. 1160 §).

Palkkiot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 1.9. lukien kansakouluissa 9 kk:n ajalta vuodessa kirjastosihteerille, musiikinohjaajalle, tyttöjen ja poikien käsityönohjaajalle, matematiikan opetuksen ohjaajalle sekä kerhotyön johtajalle maksettavat palkkiot 474 mk:ksi/kk sekä 1.6. lukien koulukasvitarhojen opettajille 3 1/2 kk:n työajalta maksettavan kuukausipalkkion 869 mk:ksi ja koulukasvitarhojen toiminnanjohtajan vuosipalkkion 2 453 mk:ksi (6.8. 2161, 2162 §).

Kaupunginhallitus vahvisti kansakoulujen vahtimestareille tai heidän sijastaan määrätyille henkilöille ja siivoojille sekä talonmies-lämmittäjille 1.4. lukien korotetut palkkiot ylityöstä, jonka he arki-iltoina virallisen työaikansa jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten ym. toiminnan vuoksi tekemään. Samalla tarkistettiin eräiden ruoanjakajien jakelupalkkiot (20.8. 2361 §, kunn.as.kok.s. 262).

Opetussuunnitelmatoimikunnan esityksestä maksettiin virka-ajan ulkopuolella suoritetusta konekirjoitustyöstä palkkiota yht. 940 mk (yjsto 25.4. 5727 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi oppikouluneuvottelutoimikunnan yht. 6 905 mk:n suuruisen kokouspalkkiolaskelman kertomusvuoden I vuosineljännekseltä (14.5. 1590 §, yjsto 25.4. 5728 §).

Fil.tri Urho Somerkivelle maksettiin kaupungin kansakoululaitoksen historian kirjoituksesta tekijänpalkkion toinen erä sovittuine indeksikorotuksineen yht. 9 675 mk (yjsto 26.11. 6748 §).

Laitoskoulujen siirtäminen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan alaisuuteen. Kaupunginhallitus kehotti suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa ja lastensuojelulautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin lastensuojelulautakunnan alaisten lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten laitoskoulujen siirtämiseksi hallinnollisesti ja toiminnallisesti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan alaisuuteen 1.8.1974 lukien, mikäli kansakoulun ohjesäännön muutos on siihen mennessä vahvistettu kouluhallituksessa sekä opettajanvirat perustettu ja täytetty, tai mikäli sanottuja valmistavia toimenpiteitä ei ole saatu suoritetuksi mainittuun päivään mennessä, 1.8.1975 lukien (7.5. 1518 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Tahvonlahden kansakoulun vahtimestari-talonmiehen virkaan (12. pl.) saatiin täyttää virkaa haettavaksi julistamatta (19.11. 3471 §).

Ruotsinkielen opetuksen ohjaajan virkaa koskevassa asiassa oli fil.kand. Henna Jäntti valittanut lääninhallituksen päätöksestä korkeimmalle hallinto-oikeudelle, joka hylkäsi lääninhallituksen ja kaupunginhallituksen päätökset sekä valituksen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan päätöksestä, joka siis jäi pysyväksi (29.10. 3181 §, v:n 1972 kert. s. 202).

Johtokunta oikeutettiin maksamaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun määrävuosilisän sekä myös tästä maksettavan kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §:ssä mainitun prosenttuaalisen lisän esittämilleen opettajille siitä ajankohdasta lukien, josta he lain mukaan ovat sanottuun korotukseen oikeutettuja (15.1. 168 §, 7.5. 1521 §, 13.8. 2275 §).

Johtokunnan käytettäväksi myönnettiin 283 mk kor-

vauksen maksamista varten opetussuunnitelmien muuttamista valmistelemaan asetettujen toimikuntien jäsenille siten, että toimikuntien puheenjohtajille maksettiin kullekin 33 mk sekä muille virka-ajan ulkopuolella kokoukseen osaa ottaneille opettajille 23 mk kullekin (yjsto 7.3. 5421 §).

Johtokunnan käytettäväksi myönnettiin edelleen 1 207 mk musiikkiluokille ilmoitettujen oppilaiden testauksesta ja valinnasta aiheutuvan ylityön korvaamiseksi työn suorittaville opettajille (yjsto 7.3. 5422 §), 8 400 mk ammatinvalinnan yhdysopettajien koulutuksesta aiheutuvien kustannusten peittämiseksi (8.10. 2973 §), eräälle opettajalle ajalta 1.1.—31.7.1971 hänen virkaehtosopimuksen voimaantulon johdosta menettämäänsä kotityökorvausta vastaavana korvauksena 564 mk (5.3. 785 §) sekä 237 mk eräiden opettajien opintomatkan johdosta menettämän palkkauksen korvaamiseksi (yjsto 13.6. 5955 §).

Koulutoimen apulaisjohtajalle saatiin maksaa 252 mk/ kk ja sihteerille 221 mk/kk 1.9. alkaen sinä aikana, jolloin he hoitavat osaa koulutoimen johtajan tehtävistä (6.8. 2163 §).

Erityisopettaja Anja Sonnisen palkkausta koskevassa valitusasiassa merkittiin tiedoksi korkeimman hallintooikeuden päätös, jolla se kumosi lääninoikeuden päätöksen ja siirsi asian kouluhallituksen käsiteltäväksi, joka hylkäsi valituksen ja jätti kaupunginhallituksen päätöksen lopputuloksen pysyväksi (15.1. 164 §, 5.2. 417 §).

Kaupunginhallitus myönsi lukuvuodeksi 1973—74 viidelle opettajalle sivutoimiluvan (12.11. 3364 §).

Varsinaisen kansakoulun uuden opetussuunnitelman painattamista varten myönnettiin 12 500 mk (29.10. 3183 §).

Johtokunta oikeutettiin hyväksymään Aleksis Kiven koulun opetussuunnitelman vuositarkisteiden muuttamista koskeva koulunjohtajan esitys siitä riippumatta, saadaanko esityksen hyväksymisestä johtuviin lisämenoihin valtionapua vai ei (12.3. 855 §, 28.5. 1759 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan pyydettyä selvitystä kouluviraston sijoittamisesta kaupunginhallitus ilmoitti, että Pasilan virastotaloon, joka on suunniteltu rakennettavaksi v. 1976—77, sijoitetaan myös koulutoimen virastotilat. Siltasaarenkatu 14:ssä sijaitsevat verovitaston käytössä olevat tilat on tarkoitus osoittaa suomenkielisten kansakoulujen toimistotiloiksi välittömästi niiden vapauduttua (8.10. 2962 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää kouluhallitukselle, että Teuvo Pakkalantie 14:ssä sijaitsevasta lastentalosta vuokrattuja huonetiloja saataisiin toistaiseksi käyttää suomenkielisten kansakoulujen kouluhuoneistona (12.2. 526 §).
Tahvonlahden kansakoulun rakennustyöhön saatiin käyttää v:n 1972 talousarvion Pihlajiston kansakoulua varten merkitystä siirtomäärärahasta 450 000 mk ja uusien kansakoulujen suunnittelua varten merkitystä siirtomäärärahasta 100 000 mk (12.2. 532 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin rakennusohjelman laatimiseksi Jakomäen kansakoulun tontille rakennettavan, 13 luokkahuonetta sisältävän lisärakennuksen rakentamiseksi sekä tekemään aikanaan erillinen esitys Jakomäen alueelle vielä lisäksi tarvittavan korttelikoulun ja mahdollisten muiden tilojen rakentamisesta (28.5. 1765 §).

Metsolan kansakoulun tulipalossa tuhoutuneen rakennuksen jäännösten purattamista ja alueen tasoittamista varten myönnettiin kiinteistölautakunnalle 5 450 mk (22.1. 264 §).

Metsolan tilapäisten puukoulujen pääpiirustukset hyväksyttiin (9.4. 1201 §).

Lapsi-invalidien Koulusäätiön kansakoulua käyvien eräiden oppivelvollisten lasten koulumatkat päätettiin korvata (29.1. 358 §, 22.10. 3115 §).

Suomenkieliset kansakoulut oikeutettiin myymään käytöstä poistettua irtainta omaisuuttaan talouspäällikön esityksen mukaisesti (yjsto 7.3. 5423 §, 25.4. 5718 §, 19.9. 6376 §, 17.10. 6524 §).

Eräille opettajille ja oppilaiden vanhemmille suoritettiin korvaus koulussa kadonneesta tai vahingoittuneesta omaisuudesta (yjsto 17.1. 5110 §, 7.5. 5784 §, 13.6. 5957, 5958 §, 4.7. 6061, 6062, 6063 §, 8.8. 6237 §, 10.10. 6490 §, 21.11. 6724 §, 3.12 6782 §).

Talouspäällikön ilmoitukset eri kansakouluissa tapahtuneista varkauksista ja murroista merkittiin tiedoksi (yjsto 24.1. 5151 §, 28.2. 5376 §).

Koululiikuntaliiton voimistelumestaruuskilpailuihin Turussa 28.4. ja yleisurheilumestaruuskilpailuihin Kaarinassa 21.—22.9. lähetettyjen kansakoulujen joukkueiden kustannusten maksamiseksi myönnettiin 3 500 mk (yjsto 11.4. 5639 §).

Jakomäen kansakoulun oppilaiden vanhempien sanotua koulua varten lahjoittamat kolme televisiota ja piirtoheitin otettiin kiitollisuudella vastaan (5.11. 3296 §).

2. Kaupunginhallitus

Pohjoismaiden pääkaupunkien koulutoimen johtajien ja apulaisjohtajien Helsingissä 5.–7.9. pidetyn kokouksen ohjelman toteuttamisesta johtuvat menot saatiin maksaa kaupungin varoista (20.8. 2358 §, yjsto 1.8. 6197 §).

Suomenkielisten kansakoulujen kanslian käytettäväksi myönnettiin 600 mk englannin- ja ruotsinkielen opettajien Liedon kunnan kokeiluperuskouluun tehdyn tutustumismatkan kustannusten maksamista varten (yjsto 25.4. 5721 §).

Johtokunnalle myönnettiin 11 500 mk 50 aluekouluttajan osallistumisesta Uudenmaan lääninhallituksen järjestämään ns. pistekoulutukseen aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi (3.9. 2499 §).

Ruotsinkielinen kansakoulu. Kaupunginhallitus vahvisti ruotsinkielisen koulutoimen johtajan, fil.kand. Paul Hägglundin vaalin 1.8. lukien (26.3. 1019 §, 17.9. 2713 §).

Johtokunta oikeutettiin suorittamaan sokeainkoulua käyvän oppilaan matkakustannukset syyslukukaudella 1973 (19.11. 3473 §).

Rouva Thyra Marklundin johonkin ruotsinkieliseen kansakouluun lahjoittama televisiovastaanotin otettiin kiitollisuudella vastaan (3.9. 2495 §).

Kahdelle oppilaalle suoritettiin korvaus heidän koulun vaatenaulakosta kadonneista turkeistaan (yjsto 30.5. 5897 §).

Kertomusvuoden aikana ruotsinkielisissä kansakouluissa tapahtuneet varkaudet ja murrot merkittiin tiedoksi (yjsto 17.1. 5114, 5115 §, 24.1. 5150 §, 24.7. 6182 §, 5.9. 6322 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi ruotsinkielisten opettajien lukuvuoden 1972–1973 opintopäivien suunnittelu- ja järjestelytyötä suorittaneen komitean esityksen ja myönsi saman lukuvuoden toisesta koulutuspäivästä aiheutuneiden kustannusten maksamiseksi 3 703 mk (26.3. 1022 §).

Opettajien koulutuspäivän järjestämiseksi kertomusvuoden syyslukukaudella myönnettiin 3 053 mk (yjsto 14.11. 6683 §).

Kesäsiirtolatoiminta. Suomenkielisten kansakoulujen oppilaille v. 1972 järjestetylle kesäsiirtolatoiminnalle myönnettiin valtionapua 102 460 mk ja vastaavasti ruotsinkielisten kansakoulujen kesäsiirtolatoiminnalle 9 300 mk (5.2. 466 §, 5.3. 818 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Iitin Kesäharjun kesäsiirtolan lasten uuden majoitusrakennuksen pääpiirustukset edellyttäen, että palolaitoksen ja terveydenhoitoviraston esittämät huomautukset otetaan huomioon rakennustyötä suoritettaessa (10.12. 3711 §).

Koulusuunnittelutoimikunta. Valtuuston tehtyä 28.11. päätöksensä eräiden koulusuunnitteluun vaikuttavien tekijöiden ratkaisemiseksi, kaupunginhallitus päätti
– kehottaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa tutkimaan koulusuunnittelutoimikunnan esittämien tarkkailuklinikoiden perustamismahdollisuuksia
– hyväksyä koulusuunnittelutoimikunnan laatimat piirijako- ja toimintapistesuunnitelmat lopullisen koulusuunnitelman pohjaksi
– kehottaa toimikuntaa seuraamaan iltaoppikouluista mahdollisesti annettavia uusia säännöksiä ja tekemään mahdollisesti tarvittavat erilliset esityksensä iltaoppikoulujen aseman järjestämiseksi
– kehottaa toimikuntaa vielä tarkistamaan kouluhallintoa koskevat suunnitelmansa lopullista koulusuunnitelmaa varten
– tehdä Suomen Kaupunkiliitolle esityksen toimikunnan ehdotuksista, jotka koskevat tarkkailu-, apu- ja muiden erityisluokkien oppilasmääriä sekä koulukuraattorien ja koulupsykologien palkkaamisesta aiheutuvien kustannusten sisällyttämistä valtionavun piiriin
– hyväksyä toimikunnan esittämät ruotsinkielisen peruskoulun suunnittelun erityistavoitteet (29.11. 3624 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle ryhdyttäväksi toimenpiteisiin suurten kaupunkien olosuhteisiin sopivan opetuksen ohjausjärjestelmän sisällyttämiseksi kokonaisuudessaan valtionavun piiriin sekä järjestelmän kannalta tarpeellisten eläke- sekä ikälisäsäännösten muuttamiseksi (10.9. 2633 §, 17.9. 2718 §).

Koulusuunnittelutoimiston laskujen ja hankintojen hyväksyjäksi toim.pääll. Walter Erkon ollessa estyneenä määrättiin ajaksi 1.1.–14.1. ruotsinkielisen koulutoimen joht. Hilding Cavonius sekä 20.6. lähtien vuoden loppuun lainoppinut siht. Katri Teittinen (yjsto 3.1. 5023 §, 20.6. 5991 §).

Koulusuunnittelutoimiston käytettäväksi myönnettiin seuraaviin tarkoituksiin määrärahoja:
– puolipäivätoimisen ruotsinkielisen koulusuunnittelijan palkkakustannusten maksamista varten v. 1973 ja 1974 yht. 18 701 mk (17.12. 3807 §)
– ts. toimihenkilön palkkaamiseksi toimistoon ajaksi 15.10.1973–31.5.1974 yht. 10 762 mk (29.10. 3182 §)
– toimiston henkilökunnan palkkakustannuksia varten ja niistä aiheutuvia sosiaaliturvamaksuja varten 20 996 mk sekä painatusta ja sidontaa ym. varten 9 900 mk (10.12. 3709 §).

– materiaalin ja toimistotarvikkeiden hankkimista varten 8 000 mk (4.6. 1846 §)
– opettajarekisterin tietomateriaalin esikäsittelyä varten 9 000 mk (27.8. 2435 §)
– koulusuunnittelua koskevien tiedotustilaisuuksien järjestämistä varten oppikoulujen kouluneuvostoille ja vanhempainneuvostoille 3 234 mk (yjsto 3.10. 6453 §)
– lukuvuoden 1972–1973 II koulutuspäivien järjestämistä varten 29 180 mk (22.1. 259 §).

Uudenmaan läänin koulusuunnittelulautakunnan järjestämille neuvottelupäiville osallistuneiden henkilöiden matka- ja ateriakorvausten suorittamiseksi myönnettiin 147 mk (yjsto 28.3. 5563 §).

Lahdessa 2.–3.5. pidetyille, koulusuunnittelijoille tarkoitetuille neuvottelupäiville saatiin lähettää kuusi koulusuunnittelijaa ja tarkoitukseen myönnettiin 628 mk (yjsto 25.4. 5720 §).

Peruskoulua koskevat asiat. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston yleiskirje n:o 26/1973, joka käsitteli muun kuin opetustehtävissä olevan henkilökunnan asemaa, kun yksityisoppikoulu muutetaan kunnalliseksi kouluksi, merkittiin tiedoksi (20.8. 2388 §).

Suomen Kaupunkiliitolle päätettiin esittää ryhdyttäväksi toimenpiteisiin peruskouluasetuksen 106 §:n 2 ja 3 mom. muuttamiseksi siten, että tulisi mahdolliseksi nimetä koulun varsinaisen johtajan tai rehtorin avuksi apulaisjohtaja tai apulaisrehtori (8.10. 2971 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa v. 1972 asettamansa oppikouluneuvottelukunnan tehtäväksi käydä myös kouluhallituksen ja kaupungin alueella sijaitsevien valtion oppikoulujen kanssa alustavia neuvotteluja koulujärjestelmälain 14 §:ssä tarkoitetuista suunnitelmista, koulusuunnittelutoimikunnan alustavista piirijakoehdotuksista ja muista koulujen asemaan liittyvistä kysymyksistä sekä esittää kouluhallitukselle sanotunlaisten neuvottelujen aloittamista (9.4. 1200 §).

Kulmakoulun johtokunnalle päätettiin koulusuunnittelutoimikunnan mainitsemin perustein ilmoittaa, ettei kaupunki ilmeisesti voi käyttää peruskoulun yläastetta varten Kulmakoulun rakennusta sen riittämättömän koon ja heikon kunnon sekä tarkoitukseen soveltumattomien tilojen vuoksi ja ettei kaupunki tarvitse koulua muutoinkaan peruskoulukäyttöä varten alueen oppivelvollisten vähyyden vuoksi (9.4. 1198 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattioppilaitosten johtokunta ja toimisto. Kaupunginhallitus kumosi ammattioppilaitosten johtokunnan 29.3. tekemän, kahden ammattiopettajan eripausanomuksesta annettua lausuntoa koskevan päätöksen (2.4. 1086 §, 21.5. 1647 §).

Ammatinopett. Lahja Oksasen palkkausta koskevassa asiassa lääninhallitus hylkäsi hakemuksen siltä osin kuin se koski 1.8.1960–31.12.1969 väliseltä ajalta maksettavaa palkkaa, mutta velvoitti kaupungin suorittamaan Oksaselle pätevän ja epäpätevän opettajan palkkauksen eron 1.1.1970–30.10.1971 väliseltä ajalta 5 % vuotuisine korkoineen. Oksasen valitettua korkeimpaan hallinto-oikeuteen, se hylkäsi valituksen ja jätti lääninoikeuden päätöksen pysyväksi (12.3. 859 §, 24.4. 1375 §, 25.6. 2057 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle, että ammattikoulujen osastonjohtajien opetusvelvollisuuden huojennuksen tarkistamista koskeva kysymys hoidettaisiin periaatteellisluonteisena keskitetysti valtakunnallisella tasolla sopimusvaltuuskunnan toimesta (19.11. 3468 §, 26.11. 3553 §).

Ammattioppilaitosten toimiston huonetilajärjestelyistä aiheutuneisiin kustannuksiin myönnettiin 450 mk (26.11. 3551 §).

Kurssianomukset. Kaupunginhallitus päätti lähettää ammattikasvatushallitukselle hyväksyttäväksi kertomusvuoden ja v:n 1974 aikana järjestettävien kurssien kurssianomukset valtionavustuksen saamiseksi sen jälkeen, kun kurssiselostukset on aikanaan lähetetty ammattikasvatushallitukselle (21.5. 1649, 1651 §, 28.5. 1756 §, 11.6. 1941, 1942 §, 1.10. 2880, 2881 §, 5.11. 3299 §, 29.11. 3629 §).

Rahatoimistoa kehotettiin maksamaan takaisin ammattikasvatushallitukselle käsinlatojan erikoiskurssi III:n tilityksessä virheellisesti valtion avustusta edellyttäviksi menoiksi hyväksytyn määrän 151 mk (yjsto 12.12. 6861 §).

Vallilan ammattikoulun varastonhoitajalle saatiin maksaa 100 mk/kk erilliskorvauksena niinä kuukausina, jolloin hänen johdollaan ja opastuksellaan metallivarastossa työskentelee vähintään kuusi koulun oppilasta (14.5. 1585 §).

Ammattikasvatushallituksen ilmoitus Vallilan ammattikoulun koneiden huutokaupalla myynnin hyväksymisestä merkittiin tiedoksi (yjsto 24.7. 6181 §).

Yleisjaosto vapautti Puhelinasentajien Keskustoimikunnan, Rationalisointiliiton ja Suomen Ammattikoulujen Opettajaliiton parturi- ja kampaajaopettajajaoston erinäisin ehdoin suorittamasta vuokraa Vallilan ammattikoulusta luovutetusta huonetilasta (yjsto 16.5. 5811 §, 5.9. 6321 §, 26.9. 6418 §).

2. Kaupunginhallitus

Kampin ammattikoulun rehtorille myönnettiin edelleen toistaiseksi, kuitenkin kauintaan kertomusvuoden loppuun asti, neljän viikkotunnin opetusvelvollisuuden huojennus Herttoniemen ammattikoulun suunnittelutyötä varten (2.1. 35 §). Ammattikoulun myymälänhoitajan työsuhdetta jatkettiin 31.5. saakka (5.3. 788 §).

Ammattikasvatushallitukselta päätettiin anoa, että suurtalouden emännän opintolinja saadaan aloittaa kertomusvuoden syyslukukauden alusta alkaen (19.2. 609 §).

Samasta ajankohdasta alkaen saatiin ottaa yksivuotiselle ravintola-alan peruslinjalle 16 oppilasta pukuompelijan opintolinjan vastaavan oppilasmäärän sijasta, mikäli ammattikasvatushallitus antaa tälle järjestelylle suostumuksensa (27.8. 2437 §).

Kahden suurtalousuunin hankkimista varten Kampin ammattikoulun ja siirrettäväksi aikanaan Herttoniemen ammattikouluun myönnettiin 8 000 mk ja kurssitoiminnassa tarvittavien kalustoesineiden hankintaa varten 4 960 mk (25.6. 2056 §, yjsto 30.5. 5898 §).

Haagan ammattikoulun varastonhoitajalle suoritettiin 100 mk/kk erilliskorvauksena niinä kuukausina, jolloin hänen johdollaan työskenteli koulun oppilaita (18.6. 1992 §).

Johtokunta oikeutettiin muuttamaan ammattikoulun keskikoulupohjaisen 2-vuotisen varaosamiehen opintolinja ja kansakoulupohjainen 2-vuotinen autonhuoltajan opintolinja yhden luokan lentokoneyleisasentajan opintolinjaksi edellyttäen,että ammattikasvatushallitus antaa järjestelylle suostumuksensa. Uuden opintolinjan kustannuksia varten myönnettiin yht. 48 556 mk (19.3. 941 §).

Ammattikoulun maanrakennuskoneasentajan opintolinjan II luokan työnopetus saatiin syyslukukauden alusta järjestää koulun valitsemissa maanrakennuskoneitten korjaamoissa ja tämän opetusryhmän opetuksen ohjaamisesta saatiin opintolinjan työnopettajalle maksaa neljää viikkotuntia vastaava korvaus, edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antaa näihin järjestelyihin suostumuksensa (28.5. 1755 §).

Katastrofiapu ry. vapautettiin eräin ehdoin maksamasta vuokraa ammattikoulussa järjestettyä tilaisuutta varten luovutetusta huonetilasta (yjsto 31.1. 5193 §).

Käpylän ammattikoulun konttorikoneasentajan opintolinja muutettiin nimeltään toimistoelektroniikan opintolinjaksi ja jaettiin kolmen sijasta neljään luokkaan, joilla kullakin on 12 oppilasta. Instrumenttiasentajan opintolinjan 16 oppilaspaikkaa päätettiin muuttaa 2-vuotiseksi sähköpiirtäjän keskikoulupohjaiseksi opintolinjaksi seuraavan vuoden alusta lukien. Molemmille muutoksille päätettiin anoa ammattikasvatushallituksen suostumus (28.5. 1757 §, 15.10. 3044 §).

Kirjapaino-osaston painokoneiden purkamisesta aiheutuneiden kustannusten maksamista varten myönnettiin 4 393 mk (yjsto 19.12. 6885 §).

Käpylän ammattikoulun ja ***laboratoriokoulun*** opetuksen muutoksista koulutiloissa aiheutuneita töitä varten myönnettiin yht. 9 123 mk (12.3. 856 §). Laboratoriokoulun opetusvälineisiin myönnettiin käytettäväksi 4 350 mk (26.11. 3551 §).

Kauneudenhoitoalan ammattikoulun varastonhoidosta vastaavaksi nimettävälle opettajalle saatiin suorittaa palkkiona kahta vuosiviikkotuntia vastaava korvaus (27.8. 2439 §).

Ammattikoulun huonetiloja saatiin korvauksetta luovuttaa Suomen kähertäjätyönantajaliiton ja SAKO:n parturi- ja kampaajaopettajajaoston järjestämiä kursseja varten (yjsto 28.2. 5375 §, 15.8. 6242 §).

Herttoniemen ammattikoulun luonnospiirustukset lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi (12.3. 853 §).

Vallilan, Haagan ja Käpylän ammattikoulujen urheilujoukkueen lähettämisestä 7.–8.9. Tampereella pidettyihin Suomen Ammattikoulujen Urheiluliiton XXV yleisurheilumestaruuskilpailuihin aiheutuneiden kustannusten maksamiseksi myönnettiin 920 mk (yjsto 12.9. 6349 §).

Oppilaspaikkoja koskevat asiat. Kaupunginhallitus ilmoitti opetusministeriölle katsovansa valtion ja kaupungin kesken taideteollisen oppilaitoksen vuosittaisten oppilaspaikkojen luovuttamisesta v. 1965 tehdyn sopimuksen purkautuvaksi sopimuksen 3 kohdan mukaan 1.7. lukien, koska laki taideteollisesta oppilaitoksesta on kumottu 19.1. annetulla lailla. Opetusministeriön ilmoitus sopimuksen purkautumisesta merkittiin tiedoksi (19.3. 943 §, 6.8. 2167 §).

Kauniaisten kaupunginhallitukselle päätettiin ilmoittaa, ettei Helsingin kaupunki voi luovuttaa ammattikouluista oppilaspaikkoja Kauniaisten kaupungille (10.9. 2635 §).

Mellersta Nylands Yrkeskola -nimiselle koululle myönnettiin kaupungin kertomusvuoden maksuosuuden ennakkona perustamiskustannuksiin yht. 242 400 mk (10.9. 2636 §).

Muu opetustoimi

Työväenopistoissa maksettavat palkkiot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa tuntiopettajille ym. maksettavat palkkiot 1.2. lukien sekä 1.9. lukien (22.1. 258 §, 27.12. 3888, 3889 §).

Suomenkielisen työväenopiston itäisen ja pohjoisen osaston osastonjohtajien palkkaus vahvistettiin 825 mk:ksi/kk sekä muiden osastojen osastonjohtajien palkkaus 660 mk:ksi/kk syyslukukauden alusta lukien (12.11. 3366 §).

Opistoon saatiin palkata 1.9. lukien tp. toimistoapulainen (Y 7) kauintaan vuoden loppuun saakka ja tarkoitukseen myönnettiin 4 084 mk (4.6. 1848 §, 13.8. 2273 §).

V:n 1969 valtionapua koskevassa asiassa korkein hallinto-oikeus hylkäsi kaupunginhallituksen valituksen (12.3. 925 §, 24.4. 1420 §, v:n 1972 kert. s. 211).

Kaupunginhallitus muutti v. 1969 tekemäänsä päätöstä opiston kirjaston osalta siten, että kirjasto pidetään avoinna yleisölle maanantaista perjantaihin opiston työkauden aikana klo 17–20. Samalla määriteltiin tarkemmin kirjastonhoitajan päivittäinen työaika, hänen viikkotyöaikansa ollessa 35 1/2 tuntia (5.11. 3297 §, v:n 1969 kert. s. 247 §).

Suomenkielisen työväenopiston näyttämöpiirin Tukholmaan tehtyä esitysmatkaa varten myönnettiin avustuksena 2 475 mk (yjsto 29.8. 6293 §).

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta oikeutettiin palkkaamaan 1.9. lukien tp. taloudenhoitaja (20. pl.), jonka työvelvollisuus on 20 t/viikko ja tarkoitukseen myönnettiin 1 054 mk viranhaltijan palkan maksamista varten kertomusvuoden aikana (27.8. 2438 §). Ts. toimistoapulaisen palkkaamista varten ajaksi 1.10.–31.12. myönnettiin 3144 mk (15.10. 3046 §).

Johtokunnan esitettyä kertomusvuoden talousarvioon merkityn virkamieslipun siirtämistä opiston vahtimestarille, päätti yleisjaosto peruuttaa ko. virkamieslipun (yjsto 3.1. 5025 §).

Johtokunnalle myönnettiin 200 mk:n suuruinen käteiskassa opiston pienehköjen menoerien suorittamiseksi (yjsto 31.1. 5177 §).

V:n 1970 valtionapua koskevaan kouluhallituksen päätökseen päätettiin hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta (yjsto 24.7. 6190 §).

Työväenopiston toimisto päätettiin pitää avoinna yleisölle maanantaista perjantaihin klo 10-13 ja klo 17-20. Toimistohenkilökunnan työaika pysyi aikaisemmin tehdyn päätöksen mukaisena (6.8. 2165 §, v:n 1968 kert. s. 213).

Opiston kirjasto päätettiin pitää avoinna maanantaista perjantaihin klo 17-21. Ts. kirjastonhoitajan työaika on sama kuin kirjaston aukioloaika (17.12. 3803 §, v:n 1969 kert. s. 248).

Opistolehti-Studieringen -nimisen lehden tilaamista v:ksi 1974 koskeva johtokunnan päätös alistettiin kaupunginhallituksen tutkittavaksi (20.8. 2355 §).

Kotitalouslautakunnan alaisten neuvojina toimivien kotitalousneuvojien, käsityöneuvojien ja näitä vastaavien tuntipalkkioksi vahvistettiin 1.9. lukien 16 mk sekä tuntiopettajina toimivien kotitalous- ja käsityönopettajien ja näitä vastaavien tuntipalkkioksi 17.20 mk (27.8. 2432 §).

Kaupunginhallitus vahvisti 1.9. lukien kotitalouslautakunnan toimialaan kuuluvien kurssien maksut. Käsityökurssimaksu nousi 4 mk:sta 5 mk:aan ja talousalan kurssit vastaavasti (18.6. 1995 §).

Suomen Kaupunkiliitolle päätettiin esittää, että se ryhtyisi toimenpiteisiin valtionavun saamiseksi kuntien kotitalouslautakuntien kustannuksia varten (11.6. 1943 §).

Oppikoulut. Kaupunginhallitus päätti kouluhallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa puoltavansa Jakomäen yhteiskoulun laajentamista 8-luokkaiseksi, yliopistoon johtavaksi suomenkieliseksi linjajakoiseksi yksityisoppikouluksi (14.5. 1588 §).

Pohjois-Helsingin yhteiskoulun kannatusyhdistykselle päätettiin ilmoittaa, että koulun lisärakennusohjelmassa tulisi ottaa huomioon koulusuunnittelutoimikunnan esittämät näkökohdat (28.5. 1763 §).

Avustukset. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa maksamaan seuraavat kertomusvuoden avustukset ja vuotuisavustuserät:
– Yhtenäiskouluyhdistys ry., 35 000 mk:n avustus ja vuotuisavustuksen I erä,
– Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu, 174 000 mk:n avustus ja vuotuisavustuksen III ja IV erät, 50 553 mk,
– Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys ry., vuotuisavustuksen II ja III erä,
– Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys ry., vuotuisavustuksen IV erä, 44 250 mk (yjsto 10.1. 5044 §, 24.1. 5135 §, 30.5. 5889 §, 7.2. 5228 §, 16.5. 5800 §, 27.6. 6017 §).

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnalle myönnettiin 5 000 mk käytettäväksi Kortepohjan ylioppilaskylän VI-rakennusvaiheen omarahoituksen katteeksi (yjsto 14.2. 5272 §).

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle myönnettiin 2 000 mk puolalaisen kulttuuri- ja ylioppilasviikon toteuttamista varten Espoossa ja Helsingissä 7.–13.5. (yjsto 25.4. 5710 § §).

Lahjoitusrahastojen korkojen käyttö. Viola Lewinin testamenttirahaston v:n 1972 ylijäämästä, 5 722 mk:sta puolet annettiin suomenkielisen työväenopiston johtokunnalle ja toinen puoli ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnalle käytettäväksi rahaston sääntöjen mukaisesti luentojen järjestämistä varten työväenopistoissa (16.4. 1278 §). Gustav Pauligs Donationsfond -ja C.F. Ekholms Stipendiifond -nimisten lahjoitusrahastojen v:n 1972 ylijäämä lisättiin kokonaisuudessaan rahaston pääomaan (16.4. 1277, 1278, 1279 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Apulaiskirjastonjohtajan virkaa (30. pl.) määrättiin hoitamaan osastonhoit., fil.maist. Eila Lindqvist 1.3. alkaen toistaiseksi ja kauintaan siksi, kunnes virka on vakinaisesti täytetty (26.2. 711 §).

Fil.maist. Asta Pekonen valitti kouluhallitukselle kaupunginhallituksen 6.11.1972 suorittamasta apulaiskirjastonjohtajan vaalista. Kouluhallitukselle annetussa lausunnossa kaupunginhallitus päätti esittää valituksen hylättäväksi (27.8. 2434 §). Virkaan valittu kirjastonjoht., fil.kand. Elna Elonheimo peruutti hakemuksensa ennen kuin valintapäätös oli saanut lainvoiman. Virka päätettiin julistaa uudelleen haettavaksi 12.11.3370 §).

Kirjaston talouspääll. Olavi Kuokkaselle myönnettiin ero virastaan 1.1.1974 lukien ja virkaa määrättiin toistaiseksi hoitamaan toimistonhoit., ekon. Tuula Suikki (8.10. 2972 §, 17.12. 3800 §).

Kaupunginkirjastoon 1.1.1974 lukien perustettuihin 22. pl:n osastonhoitajan virkaan, 19. pl:n vanh. kirjastoamanuenssin virkaan, neljään 18. pl:n kirjastoamanuenssin virkaan, 14. pl:n kirjastoautonkuljettajan virkaan ja kolmeen 8. pl:n kirjastoapulaisen virkaan päätettiin ottaa vastaavia tilapäisiä virkoja hoitaneet viranhaltijat (12.11. 3363 §).

Uudenmaan lääninhallituksen päätös sivukirjastonhoitajan viran (22. pl.) jättämisestä haettavaksi julistamatta merkittiin tiedoksi (15.1. 166 §, 12.2. 530 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon pääpiirustukset sekä Kontulan kirjasto- ja nuorisotalon pääpiirustukset ja vm. rakennuksen 3 128 510 mk:n suuruiset kustannukset ehdolla, että mainittu summa on kiinteä kokonaishinta, johon sisältyy myös kaupungin maksettavaksi tuleva 370 000 mk:n suuruinen osakepääoma (4.6. 1849 §, 3.9. 2560 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen kouluhallitukselle v. 1971 tekemäänsä esitystä, pyytää ennakkopäätöstä siitä, onko vetovaunu- perävaunu- periaatteelle rakentuvan neljännen kirjastoauton hankintaa kaupunginkirjastolle pidettävä kirjastotoimen kannalta tarpeellisena (3.9. 2496 §).

Kaupunginkirjasto oikeutettiin myymään käytöstä poistettu kalusto esityksensä mukaisesti (yjsto 12.12. 6826 §).

Kirjastolehti saatiin tilata kirjastolautakunnan jäsenille kertomusvuonna sekä v:ksi 1974 (yjsto 7.3. 5420 §, 19.12. 6886 §).

Töölön sivukirjastossa tapahtuneen varkauden johdosta raastuvanoikeus tuomitsi kolme henkilöä yhteisvastuullisesti korvaamaan kaupungille rikoksen kautta aiheuttamansa vahingon (18.6. 1996 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle ryhdyttäväksi toimenpiteisiin kirjastojen kotipalvelujen saattamiseksi valtionavun piiriin (8.10. 2967 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan liittohallituksen ilmoitus laitoskirjastotoiminnan jatkamisesta keskussairaalan polio- ja munuaisosastolla merkittiin tiedoksi (19.2. 608 §).

Kaupunginmuseo. Kaupunginhallitus antoi opetusministeriölle museolautakunnan esityksen mukaisen lausunnon museotoimen aluehallintokomitean mietinnöstä, jossa mm. selvitettiin museovirastoon liittyvää aluehallintoa ja yksityisen museolaitoksen valtionavun järjestämistä (21.5. 1657 §).

Museokomitean mietinnön johdosta kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa mm. Terassitorin alueen jatkosuunnittelun yhteydessä selvittämään myös mahdollisuudet kaupunginmuseon tilatarpeen tyydyttämiseksi tällä alueella. Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei mietintö siinä vaiheessa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin (10.12. 3710 §, 17.12. 3808 §).

Museolautakunta oikeutettiin jatkamaan Uudenmaan läänin paikallismuseoiden kokoelmien kortistointityötä Suomen Museoliitolta kertomusvuodelle tätä varten

anottavalla määrärahalla edellyttäen, ettei kaupungille aiheudu tästä suoranaisia kustannuksia (26.2. 712 §).

Kaupunginhallitus päätti lähettää virastoille ja laitoksille jäljennöksen v. 1949 tekemästään valokuvanegatiivien keskittämistä kaupunginmuseoon koskevasta päätöksestä kehotuksin ottaa huomioon siinä määrätty valokuvanegatiivien keskittämien. Virastoja ja laitoksia kehotettiin antamaan kaupunginmuseon tietoon kuvausohjelmansa ja -suunnitelmansa päällekkäisyyden välttämiseksi kuvauksissa. Kaupunginmuseo oikeutettiin valvomaan ja ohjaamaan virastoissa ja laitoksissa tapahtuvaa valokuvanegatiivien arkistointia ja säilytystä (26.3. 1023 §).

Kaupunginmuseon käteiskassa korotettiin 250 mk:aan (yjsto 31.10. 6590 §).

Museoamanuenssi Leena Arkio ja museoassistentti Sinikka Vainio oikeutettiin edelleen käyttämään omia autojaan museon virkatehtävissä, enintään kuitenkin 2000 km:iin saakka v:n 1973 aikana (yjsto 14.11. 6686 §).

Kaupunginmuseon kuva-arkistoa varten kehotettiin kiinteistölautakunta vuokraamaan talossa Fabianinkatu 9 sijaitsevat 104 m^2:n suuruiset myymälätilat ja kellarikerroksessa sijaitsevat 272 m^2:n suuruiset varastotilat 1.11. lukien (29.10. 3184 §).

Eduskuntatalon puiston kalliosuojasta kaupungin hallintaan tulevista tiloista päätettiin varata kaupunginmuseon rauhanaikaisiksi varasto- ja tilapäisnäyttelytiloiksi 1 000 m^2:n suuruiset tilat sekä 200 m^2:n suuruinen tila kriistitilanteessa käytettäväksi aikaisemmin Töölöntorin kalliosuojasta varattujen vastaavien tilojen sijasta (10.12. 3714 §).

Finlandia-talon kongressisiiven rakentamisen yhteydessä suoritettujen räjäytystöiden johdosta vahingoittuneen museoesineistön korjaamiseen ja kunnostamiseen myönnettiin 3 500 mk (yjsto 27.12. 6921 §).

Tuomarinkylän kartanon alueella Lukupolun varrella sijaitseva entinen muonamiehen mökki päätettiin siirtää Tuomarinkylän kartanon rakennusten yhteyteen. Tarkoitukseen myönnettiin 36 000 mk (7.5. 1522 §).

Lasten museo-osaston aikana 13.9.–15.10. oikeutettiin kaupunginmuseo pitämään pääosastonsa avoinna yleisölle pääsymaksutta sekä pitämään museo avoinna myös lauantaisin klo 12-16 (yjsto 9.7. 6098 §). Myös näyttelyn »Käsityötä ja pienteollisuutta» aikana 19.10.–11.11. saatiin museo pitää avoinna lauantaisin klo 12-16 (yjsto 26.9. 6419 §, 7.11. 6642 §).

Museolautakunta oikeutettiin järjestämään kertomusvuoden syksyllä yhteistoiminnassa Pienteollisuuden Keskusliiton kanssa sen 75-vuotisjuhlallisuuksiin liittyvä, elinkeinovapautta esittelevä näyttely kaupunginmuseon pääosaston tiloissa mm. ehdolla, että liitto korvaa painatuksesta, tekstityksestä ja osittain kuvasuurennosten teettämisestä aiheutuvat kulut (yjsto 21.2. 5324 §).

Suomen rakennustaiteen museolle saatiin Helsingin juhlaviikkojen ajaksi järjestettävää näyttelyä »C.L. Engel» varten lainata kaupunginmuseon kokoelmista neljä C.L. Engelin akvarellia erinäisin ehdoin (yjsto 9.7. 6097 §).

Prins Eugens Waldermarsudde-nimiselle taidemuseolle lainattiin erinäisin ehdoin museon Tukholmassa kertomusvuoden kesällä järjestämää näyttelyä varten kaksi kaupungin museon kokoelmiin kuuluvaa Magnus von Wrightin teosta (yjsto 30.5. 5899 §).

Björn Thunströmin maalaus »Helsingin entinen laivatelakka», joka oli sijoitettuna kaupungintalon huoneeseen 251 A, palautettiin kaupunginmuseolle ja tilalle sijoitettiin museon kokoelmiin kuuluva C. Loohmin maalaus »Näkymä Eteläsataman Valkosaarelta» (yjsto 26.9. 6420 §).

Museon kokoelmiin kuuluvat kassakaappi ja -kirstu saatiin väliaikaisesti sijoittaa rahatoimiston tiloihin (yjsto 13.6. 5960 §).

Merimuseolle saatiin korvauksetta luovuttaa sen pyytämät kypäräsukellusvälineet (yjsto 9.7. 6104 §).

Kaupunginhallitus katsoi, ettei kaupunki voi vastaanottaa leht. Anne-Marie Beaurainin Pacius-museoksi tarjoamaa säveltäjä Frederik Paciuksen kesäkotina pitämää Backas-nimistä huvilaa Espoon kaupungissa (2.5. 1456 §).

Kaupunginmuseossa vahingoittuneesta sisäturkista päätettiin suorittaa 350 mk:n suuruinen korvaus (yjsto 16.5. 5809 §).

Kaupunginorkesterin yksi äänenjohtajan virka (23. pl.) ja kaksi soittajan virkaa (19. pl.) päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi, kauintaan kertomusvuoden loppuun saakka ja yksi soittajan virka (20. pl.) kauintaan 30.9.1974 saakka (26.2. 710 §, 18.6. 1990 §, 22.10. 3113 §).

Viidelle kaupunginorkesterin soittajalle päätettiin suorittaa ikälisää vastaava palkankorotus (2.4. 1103 §, 8.10. 2975 §, 12.11. 3367 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi kaupunginorkesterin jäsenten apukassan selvityksen Helene Bergbomin ra-

hastosta saamansa v:n 1971 ylijäämän käytöstä (yjsto 23.5. 5854 §).

Musiikkiteatteritoimikunnan mietinnöstä kaupunginhallitus päätti antaa opetusministeriölle musiikkilautakunnan lausunnon mukaisen lausunnon opetus- ja sivistystointa johtavan apul.kaup.johtajan esittämin poikkeuksin. Samalla kaupunginhallitus kehotti musiikkilautakuntaa selvittämään kysymyksen Kansallisoopperan orkesterin, radio-orkesterin ja Helsingin kaupunginorkesterin yhdistämisen tai yhteistyön tarkoituksenmukaisuudesta ja mahdollisuuksista (18.6. 1989 §, 6.8. 2170 §).

Kaupunginorkesterin konserttien radioinnista soittajille suoritettavaa mahdollista korvausta koskevassa asiassa kaupunginhallituksen yleisjaosto päätti pyytää prof. Matti Ylöstalolta asiantuntijalausunnon (yjsto 1.8. 6203 §).

Musiikkilautakunta oikeutettiin lainaamaan kaupunginorkesterin nuotteja jäljennettäväksi siten, että jäljentämisestä peritään puolet siitä hinnasta, jonka lainattavien nuottien kirjoittaminen on maksanut (15.1. 170 §).

Eräälle soittajalle myönnettiin soittimen rikkoutumisen vuoksi 250 mk:n suuruinen korvaus (yjsto 7.2. 5238 §).

Suomen sinfoniaorkesterit ry:lle maksettiin 450 mk:n suuruinen jäsenmaksu kertomusvuodelta (yjsto 30.5. 5888 §).

Finlandia-talon johtaja oikeutettiin palkkaamaan rak. mest. Aarno Erjamo 1.8. alkaen sivutoimiseksi ts. kunnossapitorakennusmestariksi oikeuksin saada 250 mk/kk (25.6. 2067 §). Konsertti- ja kongressitalojaoston käytettäväksi myönnettiin 24 276 mk ts. asentajan ja laitosmekaanikon palkkaamista varten (11.6. 1924 §).

Ohjelman järjestämistä varten Esplanadikappelin soittolavalle kesällä 1973 myönnettiin Helsinki-viikon säätiön käytettäväksi 25 000 mk (19.3. 934 §, 26.3. 1016 §, 24.4. 1361 §).

Hässelby-säätiö. Kaupungin osuutena säätiön kertomusvuoden käyttömenoista maksettiin yht. 85 000 Rkr (yjsto 8.8. 6223 §).

Oopperatalon suunnittelukilpailun kilpailulautakuntaan nimitettiin kaupungin edustajaksi virastopääll. Lars Hedman (25.6. 2105 §).

Avustukset. Yleisjaostoa kehotettiin maksamaan seuraavat vuotuisavustuserät:

- Helsingin Ruotsalaiselle Teatterille III erä 243 000 mk
- Suomen Kansallisoopperan Säätiölle III erä 187 500 mk
- Käpylän musiikkiopistolle III ja IV erä, yht. 26 210 mk
- Helsingin Kansankonservatorion säätiölle III erä, 125 000 mk
- Suomen Solistiyhdistykselle III erä, 1 215 mk
- Helsingin Kesäteatterin Kannatusyhdistykselle IV erä, 13 750 mk
- Helsingin seudun kesäyliopiston säätiölle IV erä, 40 000 mk (yjsto 7.5. 5772 §, 16.5. 5799 §, 23.5. 5851 §, 30.5. 5890, 5891 §, 27.6. 6018 §, 22.8. 6254 §).

Suomen Mitalitaiteen Killalle myönnettiin 5 000 mk avustuksena kansainvälisen mitalinäyttelyn järjestämistä varten Helsingissä elokuussa (19.2. 602 §).

Suomen Kansallisteatterille myönnettiin sen täyttäessä 100 v nukke- ja lapsiteatterin toiminnan kehittämiseksi sekä nukketeatteria varten tarvittavien välineiden hankkimiseksi 12 000 mk:n suuruinen lahjoitus (26.2. 707 §).

Suomen teatterijärjestöjen keskusliitolle suoritettiin Helsingissä 16.—19.4. järjestettyjen teatteripäivien aiheuttamasta tappiosta 8 500 mk (2.4. 1102 §).

Akademiska Damkören Lyranille myönnettiin 875 mk matka-avustuksena konserttimatkaa varten (yjsto 14.11. 6685 §).

Eri puolueiden nuorisojärjestöille myönnettiin yht. 2 000 mk Berliinissä kesällä pidettyjen rauhan ja ystävyyden festivaalien johdosta Helsingissä järjestetyn puistokonsertin järjestelykustannuksia varten (yjsto 13.6. 5952 §).

Helsinki-Viikon Säätiön kertomusvuoden määrärahasta säästynyt osa siirrettiin käytettäväksi v. 1974 alkuperäiseen tarkoitukseensa (10.12. 3717 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi Suomen Kirjailijaliiton ja Finlands Svenska Författareförening -nimisen yhdistyksen selvitykset lahjoitusrahastoista saamiensa varojen käytöstä (yjsto 7.5. 5782 §).

Yleishyödyllisten yritysten määrärahat

Määrärahojen jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli 22 1. asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa, ilmoitti mietinnössään, että avustuksia

oli kaupunginhallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen perusteella hakenut 107 järjestöä. Avustuksia päätettiin jakaa 150 000 mk jäljempänä mainituille 87 järjestölle seuraavasti:

Alppila-Seura	300
Au-yhdistys	1 000
Barnteaterföreningen	1 200
Finnish Blues Society	250
Folkpensionärer i Helsingfors	250
Förbundet De Utvecklingsstördas Väl	900
Föreningen Brage	3 500
Haagan Eläkkeensaajat	220
Haagan Taideseura	1 000
Helsingfors Svenska Marthaförening	2 000
Helsingin Eläkkeensaajat	250
Helsingin Huonokuuloiset	1 400
Helsingin Kansallinen Eläkeläisseura SENIORIT	250
Helsingin kaupungin eläkkeennauttijain yhdistys	250
Helsingin kaupunginosayhdistysten Liitto	2 600
Helsingin Kaupunkilähetys	250
Helsingin Kotien puolesta	850
Helsingin Kummikuntayhdistys	3 000
Helsingin Kuurojen Yhdistys	1 600
Helsingin liikennelaitoksen eläkeläisten kerho	250
Helsingin Marttayhdistys	4 100
Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys	2 500
Helsingin Perheenemäntien yhdistys	350
Helsingin Pohjola-Norden	1 500
Helsingin Puutarhaseura	2 150
Helsingin Reumayhdistys	2 000
Helsingin Shakkiliitto	300
Helsingin Tuberkuloosi- ja Keuhkovammayhdistys (ent. Helsingin Tuberkuloosiyhdistys)	16 500
Helsingin Työväen Lapsilaulajat	2 200
Helsingin Työväen Shakkikerho	330
Helsingin Työväen Sivistystyö	2 500
Helsingin Vanhainsuojeluyhdistys	6 500
Hermanni-Vallila Seura	300
Herttoniemen Eläkkeensaajat	200
Huopalahden Eläkkeensaajat	200
Kalliolan Kannatusyhdistys	6 500
Kallioniemen Kesäkodin Kannatusyhdistys	1 300
Kallion - Vallilan Eläkeläiset	250
Kamarimusiikin kannatusyhdistys	3 000
Kannelmäki-Seura	300
Kansan- ja Sairaseläkeläisten Tuki	200
Karjalan Sivistysseura	2 100
Kasvatusopillinen kirjasto-ja lukusäätiö	5 000
Katajanokka-Seura	300
Kelkkala-Lomakodin Kannatusyhdistys	500
Keski-Helsingin Eläkeläiset	250
Kottby-Månsas Svenska Förening	500
KRIM-Helsinki	500
Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor i Helsingfors	1 200
Kruunuhaka-Seura	300
Kulttuurishakki 58	300
Kuluttajat	550
Käpylä-Seura	300
Käpylän Eläkkeensaajat	220
Laajasalo-Seura	300
Lehtisaari-Seura	300
Lomaliitto	10 500
Loma ja Virkistys	1 000
Lomakodin Kannatusyhdistys	1 000
Malmi-Seura	300
Munkkiniemen Kerho	300
Mustalaislähetys	1 600
Paavalin Siirtolayhdistys	240
Pitäjänmäen Eläkkeensaajien yhdistys	220
Pohjois-Haaga Seura	300
Pohjois-Haagan Kotien puolesta	200
Pojista Miehiä	1 800
Polio Invalidit	3 500
Puotila-Seura	300
Roihuvuori-Seura	300
Ruskeasuo-Seura	300
Sokeainopetuksen Tuki	1 000
Suomalainen Shakkikerho	500
Suomen Kansan Ryhtiliike	3 000
Suomen Pelastusarmeijan Säätiö	6 300
Suomen Pikakirjoittajayhdistys	500
Suomen Poliohuolto	2 600
Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piiri	3 000
Suur-Helsingin Kotiteollisuus-yhdistys	1 100
Suur-Helsingin Valkonauha	2 000
Svenska Hörselskadade	1 200
Svenska Upplysningsbyrån i Helsingfors	800
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys	13 800
Töölön Eläkkeensaajat	200
Vallilan Eläkkeensaajat	220
Vanhusten Turva	1 000
Ylioppilasterveys - Studenthälsan ry	3 800
Yhteensä	150 000

Tavanomaisten ehtojen lisäksi, jotka koskivat kaikkia avustuksen saajia mm. avustusten käytön valvontaa, määrättiin Polioinvalidit ry:lle ja Suomen Poliohuollolle ehdoksi, että kaupungin avustusten turvin ylläpidettävä toiminta kohdistuu nimenomaan helsinkiläisiin, Förbundet De Utvecklingstördas Väl r.f:lle ehdoksi, et-

tä yhdistys antaa myönnetystä avustussummasta vähintään 80 % Helsingin paikallisen yhdistyksen käyttöön ja Lomaliitolle ehdoksi, että kaupunki saa kaikki ne alennukset ja muut taloudelliset edut, jotka Lomaliitto myöntää jäsenilleen (11.6. 1944 §).

Nuorisotyö

Kerhokeskukset. Nuorisotoimiston yksi kerhokeskuksen hoitajan tp. virka saatiin jättää täyttämättä kauintaan kertomusvuoden loppuun saakka (25.6. 2052 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 7.6.1971 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan vuokrana moottorihallin ja kerhohuoneiston käsittävästä huonetilasta Kiinteistö-Oy Pakkalantielle sen esittämää yksikkövuokraa 13.15. mk/m^2/kk vastaavan, tarkistusmittauksessa todettavan pinta-alan mukaan määräytyvän kuukausivuokran (12.3. 873 §, v:n 1971 kert. s. 223).

Kaupunginhallitus päätti kumota nuorisolautakunnan kokouksessaan 7.3.1972 tekemän päätöksen teräsbetonilaiturin tilaamisesta Vuorilahden kesäkotiin (15.1. 165 §, v:n 1972 kert. s. 219).

Valtionavut. Kaupunginhallitus päätti tyytyä opetusministeriön 16.1. tekemiin päätöksiin Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14:n ja Kiinteistö Oy Pakkalantien nuorisotoimintatilojen v:n 1972 rakentamiskustannuksiin anotun valtionavun kieltämisestä, mutta päätti kehottaa lainopillista osastoa hakemaan muutosta ministeriön 16.7. tekemään päätökseen valtionavun myöntämistä Kiinteistö Oy Pakkalantien nuorisotilojen hankkimista koskevassa asiassa. Samoin päätettiin tyytyä Hietaniemenkatu 9:ään, Korvatunturintie 2:een ja Koulutanhua 2:een rakennettavien nuorison kerhohuoneistojen rakennustöistä aiheutuvien kustannusten valtionavustusten hylkäämistä koskevaan päätökseen (9.4. 1257 §, 15.10. 3077 §, 12.11. 3423 §).

Vierailut ja virkamatkat. Nuorisolautakunta oikeutettiin kutsumaan kaupungin vieraaksi kaksi Moskovan kaupungin edustajaa n. viikon ajaksi nuorison 17. ystävyysviikon aikana sekä yhden edustajan Bonnin kaupungin nuorisotoimistosta ajaksi 16.–26.5. Em. vierailun menoihin myönnettiin 5 000 mk ja jälkimmäisen 4 000 mk (yjsto 7.2. 5237 §, 25.4. 5719 §).

Yleisjaosto oikeutti nuorisolautakunnan lähettämään edustajansa 18 vrk kestävälle virkamatkalle Saksan demokraattiseen tasavaltaan 28.7.–5.8. Berliinissä pidettäville nuorison ja ylioppilaiden 10. festivaaleihin. Samalla yleisjaosto päätti, mitä matkalaskussa saadaan ottaa huomioon.

Vt Irina Matvejew jätti 11.7. Uudenmaan lääninhallitukselle tätä yleisjaoston päätöstä koskevan valituksen, jossa hän katsoi ko. kokouksen olevan senlaatuisen, ettei kunnallisen määrärahan myöntäminen siihen osallistumista varten voi olla sopusoinnussa kunnallislain kanssa. Kokous on päämäärältään yksipuolisesti poliittinen, mikä selvästi ilmeni festivaaliesitteestä.

Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle sen pyynnöstä selvityksen, joka oli kaupunginhallituksen lainopillisen osaston lausunnon mukainen. Lausunnon yhteenvedossa todettiin, että kunnan yleisestä toimialasta ei ole kunnallislaissa annettu täsmällistä ja kiinteää määritelmää. Ajan kuluessa kunnan yleinen tehtäväpiiri on huomattavasti muovautunut uudelleen. Käytettävissä olevat oikeustapaukset taasen osoittavat, ettei ko. toimenpidettä nyt vallitsevan oikeuskäytännön mukaan voitane pitää kunnan toimivaltaan kuuluvana. Toisaalta saattaa olla mahdollista, että korkein hallinto-oikeus katsoo olosuhteiden ja käsitysten kunnan toimialan laajuudesta muuttuneen.

Saatuaan valittajalta festivaaliesitteen lääninhallitus pyysi kaupunginhallitukselta selitystä. Lainopillisen osaston lausunnon mukaisessa selityksessä todettiin kokous saadun esitteen perusteella yksipuolisesti poliittiseksi. Toisaalta osoituksena siitä, että poliittinen toiminta katsotaan kuuluvaksi kuntien nuorisotyöhön, on kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöhön annettavasta valtionavusta 21.1.1972 annettu laki (20.8. 2359 §, 27.8. 2436 §, 10.12. 3713 §, 17.12. 3809 §, yjsto 27.6. 6022 §).

Nuorisoasuntoliiton ja kaupungin välisen yhdysmiehen nimeäminen. Nuorisoasuntoliitto, joka v. 1971 perustettiin Suomen Kaupunkiliiton, Invalidiliiton ja Pelastakaa Lapset ry:n toimesta edistämään nuorisoasuntotoimintaa, pyysi kaupunkia nimeämään yhdysmiehen, joka voisi hoitaa laajemmin yhteyksiä liittoon. Samalla liitto pyysi kaupunkia ottamaan huomioon seuraavan talousarvion valmisteluissa nuorisoasunto-ongelmat. Kaupunginhallitus nimesi yhdysmieheksi asuntotuotantoasiamies Kari Koskimaan ja lähetti yhdistykselle kirjeen, jossa kaupunginjohtajan ja rakentamisohjelmatoimikunnan lausuntojen perusteella todettiin kaupungin vuokra-asuntoja saaneista v. 1970 olleen 40 % alle 30-vuotiaita. Tilastotoimistossa oli meneillään perusteellinen helsinkiläisten nuorten asumista koskeva tutkimus, joka valmistunee v. 1974. Lisäksi valtuusto on tehnyt periaatepäätöksen Helsingin seudulle rakennettavien opiskelija-asuntoloiden rakennuslainojen takaamisesta aina 75 %:n määrään saakka (1.10. 2869 §).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta

Helsinki-palkinto ja taide- ja kirjallisuusapurahat. Jakotoimikunta ilmoitti, että Helsinki-palkinto 7 500 mk, oli päätetty antaa kirjailija Eila Pennaselle sekä jakaa 150 000 mk:n suuruinen määräraha apurahoina toimikunnan esityksen mukaisesti (6.8. 2144 §).

Kuvataidetoimikunta

Taideteosten hankkiminen, sijoittaminen ja lainaaminen. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna muutamia taideteosten hankintaa ja sijoittamista koskevia päätöksiä (15.10. 3040 §, 5.11. 3286 §, 12.11. 3362 §, yjsto 31.1. 5190 §, 28.3. 5549 §, 4.4. 5601 §, 11.4. 5641 §, 25.4. 5729 §). Eräille taiteilijoille lainattiin näyttelyitä varten heidän kaupungin hallussa olevia teoksiaan (yjsto 3.1. 5019 §, 8.8. 6220 §, 19.9. 6372 §, 3.10. 6450 §, 17.10. 6522 §, 3.12. 6781 §).

Näyttelyt. Bäcksbackan kokoelmien näyttely kaupungintalon ala-aulassa päätettiin purkaa kesäkuun loppuun mennessä. Suomen rakennustaiteen museo oikeutettiin yhteistyössä kaupungin kanssa valmistamaan kaupungintalon ala-aulaan C.L. Engelin arkkitehtuuria esittelevä näyttely. Rakennustaiteen museo vastasi kaikista muista näyttelykustannuksista paitsi näyttelyn vartioinnista ja sanomalehti-ilmoituksista. Kaupunginkanslian käytettäväksi näyttelyn vartioimis- ja ilmoituskuluihin myönnettiin 15 000 mk. Avajaiset päätettiin järjestää 23.8. ja näyttely pitää avoinna 24.8.–9.9. arkisin klo 9-18 ja lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11-18. Näyttelyn aukioloaikaa päätettiin myöhemmin jatkaa 7.10. saakka. Taideasiainsihteerin ilmoitus näyttelyssä käyneiden henkilöiden määrästä ja näyttelyluetteloiden myynnistä merkittiin tiedoksi (28.5. 1748 §, yjsto 5.9. 6315 §, 17.10. 6523 §).

Taideasiainsihteeri oikeutettiin järjestämään kaupungintalon ala-aulaan pienehkö Helsinki-näkymiä -näyttely (yjsto 3.10. 6449 §).

Kluuvin Galleria. Eräille taiteilijoille ja yhdistyksille ym. myönnettiin oikeus kertomusvuoden syksyllä ja v:n 1973 keväällä järjestää näyttelyjä Kluuvin galleriaan tavanomaisin ehdoin. Kaupunkisuunnitteluvirasto oikeutettiin korvauksetta järjestämään 30.5.–26.6. näyttely »Maisema ja virkistysaluesuunnittelu» sekä 30.10.–13.11. näyttely »Kantakaupungin korttelisuunnitelma» (yjsto 31.1. 5189 §, 21.3. 5494 §, 16.5. 5807 §, 8.8. 6221 §, 22.8. 6263 §, 24.10. 6558 §, 31.10. 6596 §).

Meilahden kartanon talonmies-vahtimestarille saatiin teettää virkapuvut huoltoviraston työtuvilla (yjsto 13.6. 5951 §).

Yleisjaosto päätti ottaa kiitollisuudella vastaan fil.tri I. Bäcksbackan lahjoittamat, Bäcksbackan kokoelman taideteoksista otetut väripostikortit ja kehotti kaupunginkanslian yleistä osastoa huolehtimaan siitä, että Bäckbackan kokoelman teosten korjaus- ja kehystämiskustannuksiin käytetään talousarvioihin osaston käytettäväksi taidekokoelmien hoitoa ja näyttelyitä varten merkittävistä määrärahoista vähintään lahjoitettujen postikorttien myynnistä tulotileille vuosittain tuloutettavaa markkamäärää vastaava summa (yjsto 3.10. 6451 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1972 talousarvion ***Meilahden taidekokoelmarakennuksen*** suunnittelua ja rakentamista varten merkittyä määrärahaa (26.2. 715 §).

Lahjoitusrahastojen varojen käyttö. »Alex och Axel Ärts gåva till Helsingfors stad» -nimisen lahjoitusrahaston varat päätettiin toistaiseksi sijoittaa tuloa tuottavasti ja kuvataidetoimikuntaa kehotettiin aikanaan tekemään ehdotus po. rahaston ylijäämävarojen käyttämisestä (4.6. 1837 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Alueiden ja laitureiden siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon ym. Vartiokylänlahden venesatama-alueen kaupungin omistuksessa olevat 9 000 m^2:n suuruinen maa-alue siirrettiin 90 000 mk:n pääoma-arvosta ja 81 000 m^2:n suuruinen vesialue 12 150 mk:n pääoma-arvosta lautakunnan hallintoon (4.6. 1847 §).

Vihdin kunnan Ollilan kylässä sijaitsevaan tilaan Saarijärvi RN:o 2^{118} kuuluvalla, Iso Lehmälammen rannalla sijaitsevalla n. 0.5 ha:n suuruisella entisellä vuokra-alueella olevat rakennukset ja rakennelmat samoin kuin itse alue siirrettiin lautakunnan hallintoon 12 000 mk:n suuruisesta pääoma-arvosta (16.4. 1314 §).

Urheilu- ja ulkoiluviraston hallintaan siirrettiin satamalaitoksen hallinnosta seuraavat laiturit:
– Ramsaynrannassa Meilahden sillan vieressä oleva ent. liikennelaituri
– Lauttasaaren Tallbergin puistotien päässä oleva laituri
– Merisatamassa Kapteeninkadun päässä oleva laituri
– Merisatamassa Neitsytpolun päässä oleva laituri
– Merisatamassa Ehrenströmintien varrella olevat laiturit, lukuun ottamatta Uunisaaren liikennelaituria
– Pohjoisrannassa oleva ent. Nihtisaaren lähtölaituri
– Sörnäisten rantatien varrella Kaikukadun ja Lintu-

lahden kadun välinen rantalaituri
– Kulosaaressa Nandelstadhin venesataman vieressä oleva laituri
– Hietalahden rannan altaan venepaikat.

Viraston hallinnasta siirrettiin liikennelaitoksen hallintaan 12 liikennelaituria, ks. liikennelaitos (22.1. 301 §).

Urheilu- ja ulkoiluviraston ulkoiluosaston osastopäällikön virkaan valittiin lakit.lis. varat. Pentti Mäkelä (2.1. 36 §, 15.1. 171 §, 28.5. 1762 §).

Siirtomäärärahojen käyttö. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oikeutettiin käyttämään seuraavat siirtomäärärahat esittämiinsä tarkoituksiin:

– Urheilulaitokset ja kentät	2 800 000 mk
– Ulkoilualueiden ja puistojen rakennustyöt	600 000 mk
– Venesatamat	700 000 mk
– Korkeasaaren rakennustyöt	600 000 mk
– Urheilu- ja ulkoilutoimen rakennusten ja laitosten perusparannukset	1 500 000 mk

(yjsto 31.1. 5192 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi urheilu- ja ulkoiluviraston teknillisen toimiston laatimat Tattarisuon ***keskusvaraston varastorakennuksen pääpiirustukset*** (18.6. 1993 §).

Käyttöomaisuuden myyminen. Lautakunta oikeutettiin esityksensä mukaisesti myymään käytöstä poistettava maasto-henkilöauto (yjsto 7.11. 6632 §).

Rakennusten purkaminen. Lautakunta oikeutettiin purkamaan Lauttasaaren hyppyrimäen puurakenteiden yläosa. Purkamiseen ja maaston kunnostamiseen myönnettiin 5 000 mk (yjsto 29.8. 6292 §). Edelleen saatiin purkaa Mustikkamaalla sijaitseva kuivakäymälä ja vuorovenelaiturin valvontakoppi, Salmen ulkoilualueella sijaitseva Uudenkylän sauna-liiterirakennus ja Kanaholman pukusuojarakennus, Seurasaaren ulkoilupuistoon kuuluvassa Mustasaaressa sijaitsevat koju n:o 10, käymälät n:o 11 ja 13 sekä jäähuone n:o 14 ja Tulisaaren leirintäalueella sijaitseva pesu- ja keittokatos (yjsto 24.10. 6563 §).

Urheilukentät ja -puistot. Vuosaaren urheilukentän pukusuojarakennuksen pääpiirustukset hyväksyttiin siten, että rakennustyötä suoritettaessa tulee ottaa huomioon terveydenhoitoviraston tekemät huomautukset (2.1. 34 §).

Talin urheilupuiston alueella olevien vesijohtojen siirrättämistä varten myönnettiin urheilu- ja ulkoiluvirastolle 250 000 mk (5.3. 773 §). Talin urheilupuiston jalkapallohallin pääpiirustukset hyväksyttäisiin ehdoin, että terveydenhoitoviraston esittämät huomautukset otetaan huomioon työpiirustuksia laadittaessa (3.9. 2498 §).

Myllypuron urheilupuiston hallirakennussuunnitelmasta, jonka arkkit. Risto Sammalkorpi oli laatinut, päätettiin luopua muuttuneen tilanteen takia. Urheilupuiston maankäyttösuunnitelman tarkistamisen pohjaksi hyväksyttiin urheilu- ja ulkoilulautakunnan esittämä tila- ja toteuttamissuunnitelma siten muutettuna, että uimahallin rakentaminen asetetaan tärkeysjärjestyksessä ensisijalle, jolloin kuitenkin pallokenttien pohjatyöt suoritetaan uimahallin rakennuspaikan kuivatus- ja viemäröintitöiden yhteydessä, mikäli se taloudelliselta kannalta on edullista. Lautakuntaa kehotettiin vielä tutkimaan altaan rakentamista 50 m:n pituiseksi. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin tekemään arkkit. Sammalkorven kanssa uusi sopimus maankäyttösuunnitelman tarkistamisesta muuttuneen tilanteen huomioon ottaen ja rakennusten suunnittelusta lähtökohtana vaiheittain rakentamisen mahdollisuus (8.1. 83 §).

Jäähalli ja luistinradat. Pirkkolan urheilupuiston tekojääradan kattamisen ja pukusuojatilojen laajentamisen suunnittelemiseksi myönnettiin urheilulaitoksia ja kenttiä varten merkitystä siirtomäärärahasta 200 000 mk (yjsto 17.1. 5109 §).

Pirkkolan jäähallin maarakennus- ja kaivinpaalutyöt saatiin aloittaa kevätkaudella 1973 jo ennen kuin hallin pääpiirustukset oli hyväksytty ja rakennuslupa saatu (24.4. 1374 §). Kaupunginhallitus hyväksyi 26.4. päivätyt jäähallin pääpiirustukset (18.6. 1991 §).

Suomen Jääpalloliiton jääpalloilun v:n 1975 MM-kisojen järjestämismahdollisuuksia koskeneen tiedustelun johdosta kaupunginhallitus ilmoitti, että kaupunki voinee osoittaa päiväottelut pidettäviksi ensisijaisesti Velodromilla ja mahdolliset iltaottelut vaihtoehtoisesti Pirkkolassa (6.8. 2168 §).

Suomen Taitoluisteluliiton ilmoitus v:n 1975 Eurooppanmestaruuskisojen myöntämisestä Kööpenhaminan järjestettäväksi merkittiin tiedoksi (5.11. 3291 §).

Uimahallit. Kaupunginhallitus päätti sitoutua maksamaan opetusministeriölle takaisin Yrjönkadun uimahallikiinteistöä varten ministeriöltä v. 1954–1964 saatujen rakennusavustusten kuoleutumattoman osan mainitun kiinteistön urheilutilojen jäädessä pois varsinaisesta urheilukäytöstä ehdolla, että Suomen Valtakunnan Urheiluliitto SVUL ry. puolestaan takaa tämän summan kaupungille (19.2. 592 §).

Keilahallit. Nordator Oy valitti lääninhallitukselle vuokrasopimuksen tekemisestä Oy Bowling Ab:n kanssa Talin keilahallialueesta. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan lausunnon pohjalta annetussa selityksessään kaupunginhallitus esitti valituksen hylättäväksi (19.2. 607 §).

Ulkoilu- ja leirintäalueet. Itäisen Pihlajasaaren telttailua koskevassa asiassa oli lääninhallitus hylännyt Pääkaupungin Telttailijat ry:n kanssa valituksen ja kuluvaatimuksen (5.10. 3043 §).

Kaupunginhallitus kehotti urheilu- ja ulkoilulautakuntaa vuokraamaan Helsingin poliisien kesäkotitoimikunnalle kertomusvuoden kesäkaudeksi molemmat toimikunnan Läntisestä Pihlajasaaresta vuokrattavaksi anomat huvilat (11.6. 1936 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavat piirustukset:
– Tullisaaren ulkoilupuiston leirintäalueen vastaanottorakennuksen pääpiirustukset (18.6. 1987 §)
– Uutelan ulkoilualueen traktorisuojan pääpiirustukset (20.8. 2360 §)
– Elisaaren ulkoilualueen isännän asunnon pääpiirustukset (2.4. 1100 §).

Kaunissaaren ulkoilualueen isännän työsuhdetta päätettiin jatkaa 31.10. saakka (2.5. 1453 §).

Helsinginseudun luonnonsuojeluyhdistyksen ***kalavesien yhteiskäyttömahdollisuutta*** koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus esitti Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että sen toimesta selvitettäisiin po. kalavesien yhteiskäyttö koko laajuudessaan. Toimikunnan työvaliokunta ilmoitti, ettei yhteiskäyttömahdollisuuksien selvittämiseen ole henkilökunnan vähäisyyden eikä asian laajuuden vuoksi mahdollisuuksia (5.2. 416 §, 19.3. 940 §).

Veneulkoilu. Rahatoimistoa kehotettiin maksamaan ins. Lauri Aitokarille kertakaikkisena korvauksena kaupungin käytössä olevista, Aitokarin patentin mukaisista veneenkiinnityslaitteista, kutakin laitetta kohti 20 mk eli yht. 29 600 mk (yjsto 31.1. 5191 §).

Korkeasaaren WC-tilojen muutostyön pääpiirustukset hyväksyttiin edellyttäen, että lopullisia työpiirustuksia laadittaessa otetaan huomioon terveydenhoitoviraston esittämät huomautukset (27.8. 2433 §).

Korkeasaaren työhuoneen suljetulla alueella tapahtuvaan ajoon saatiin käyttää sähkölaitoksen käytöstä poistettua pakettiautoa (yjsto 16.5. 5810 §).

Urheilu- ja ulkoilulautakunta oikeutettiin lahjoittamaan Ähtärin reitin loma Oy:n omistamaan eläinpuistoon sen avajaisissa Korkeasaaren eläintarhan huuhkajapari (7.5. 1520 §).

C-messuhallin käyttö. Kaupunginhallitus kumosi urheilu- ja ulkoilulautakunnan 10.10. tekemän päätöksen C-messuhallin vuokraamisesta Vene 74 -näyttelyä varten ja kehotti lautakuntaa luovuttamaan hallin Osuuskunta Suomen Messujen käyttöön anomuksen mukaisesti venenäyttelyn, rakennusmessujen ja konttoritekniikan näyttelyn järjestämistä varten ajaksi 1.–25.2., 8.4. sekä 15.–21.10. (15.10. 3037 §, 26.11. 3549 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto myönsi urheilu- ja ulkoilualueilla sekä uimaloissa sattuneiden tapaturmien, tavaroiden häviämisen, ym. aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi yht. 1 041 mk (yjsto 13.6. 5956 §, 19.9. 6377-6381 §, 19.12. 6887 §).

Avustukset. Urheiluhallit Oy:lle päätettiin suorittaa kertomusvuoden avustus 492 100 mk välittömästi yhtenä eränä, Seurasaarisäätiölle myönnetyn vuotuisavustuksen III erä 8 715 mk ennen juhannusta ja Krogars Vattenskydds r.f:lle enint. 1 000 mk yhdistyksen esittämään tutkimukseen osallistumisesta aiheutuneiden kustannusten maksamiseksi (yjsto 17.1. 5094, 13.6. 5939 §, 7.11. 6643 §).

Kaupunginhallitus myönsi 12 000 mk urheilu- ja ulkoiluviraston käytettäväksi helsinkiläisen koripallojoukkueen lähettämiseksi Islannin asuttamisen 1100-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä Reykjavikin kaupungin joukkuetta vastaan pelattavaan otteluun (12.11. 3353 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kiinteistöjen hallinto. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1967 tekemäänsä päätöstä, siirtää Lauttasaareen jätevedenpuhdistamon tontin yleisten töiden lautakunnan hallintoon siten, että puhdistamon alue käsittää 1.1.1974 lukien 31. kaup.osankortt:n n:o 31125 n. 22 453 m^2:n suuruisen tontin n:o 2 aikaisemman n. 20 880 m^2:n suuruisen, osittain samalle tontille ulottuvan alueen sijasta. Puhdistamotontin maapääoma-arvoksi määrättiin 807 900 mk aikaisemman 754 000 mk:n asemesta (17.9. 2721 §).

Rakennusviraston rakennuttajapäällikön virkaan (35. pl.) valittiin dipl.ins. Jouko Rantanen, katurakennuspäällikön virkaan (35. pl.) I apul.katurak.pääll. Seppo

2. Kaupunginhallitus

Hirvonen ja talousosaston osastopäällikön virkaan (34. pl.) dipl.ins. Eero Puomi, kaikki 1.5. alkaen (2.5. 1457 - 1459 §).

Kampin alueen rakentamisen toteuttamisvaiheen projektinjohtajaksi päätettiin 1.4. alkaen palkata dipl.ins. Taisto Venermo sekä itäisen aluekeskuksen toteuttamisvaiheen projektinjohtajaksi 1.5. alkaen arkkit. Hubert Federolf, molemmat 3 903 mk:n kuukausipalkoin (19.3. 947 §, 2.5.1460 §).

Rakennusviraston seuraavien työsopimussuhteissa olevien teknillisten toimihenkilöiden palkat tarkistettiin 1.4. lukien: dipl.ins. Jorma Niemelä ja Aatos Saario 4 050 mk/kk, dipl.ins. Olavi Enqvist 3 950 mk/kk, dipl.ins. Erkki Raimovaara 3 900 mk/kk ja ins. Klas-Erik Blomqvist 3 600 mk/kk (12.3. 914 §) sekä seuraavien 1.9. lukien: dipl.ins. Ilkka Varis, Rolf Johansson, Leo Helminen, Timo Kareoja ja Jaakko Koskinen 3 800 mk/kk, dipl.ins. Seppo Lundgren, Matti Sallinen ja Juha Mustonen sekä arkkit. Ingrid Hansson, Teemu Koroma ja Mauno Haimi 3 700 mk/kk ja dipl.ins. Pekka Leppänen ja arkkit. Risto Löyskä ja Pentti Myllymäki 3 600 mk/kk (27.8. 2447 §). Kunnallinen sopimusvaltuuskunta hyväksyi rakennuttajapääll. Jouko Rantasen palkaksi 5 200 mk/kk ja katurak.pääll. Seppo Hirvosen palkaksi 4 900 mk/kk (8.10. 2980 §).

Toistaiseksi päätettiin jättää täyttämättä I koneinsinöörin, I apul.katurakennuspäällikön, kaksi rakennusmestarin, kaksi suunnitteluteknikon sekä koneenhoitajan virka (19.2. 616 §, 5.3. 790 §, 16.4. 1285 §, 1.10. 2882 §, 5.11. 3300 §, 19.11. 3474 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna eräitä rakennusviraston virkojen viransijaisuutta ja hakuilmoituksia koskevia päätöksiä (2.4. 1111 §, 16.4. 1292 §, yjsto 18.4. 5684, 5685 §, 16.5. 5821 §, 8.8. 6227 §, 14.11. 6725 §, 19.12. 6891 §).

VR:n ja kaupungin siltatoimikunnan jäseneksi kaupungin palveluksesta eronneen katurak.pääll. Hans Korsbäckin tilalle nimettiin vt. katurak.pääll. Seppo Hirvonen (26.3. 1035 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin vuokraamaan puhtaanapito-osaston käyttöön konttoritietokone Nixdorf 820/35 siihen liittyvine periferialaitteineen enintään kahden vuoden ajaksi 4 620 mk:n kuukausivuokrasta (yjsto 24.1. 5152 §). Kopiokoneen kaupan yhteydessä virasto oikeutettiin luovuttamaan käytetty kone Oy Wulff Ab:lle sovitusta hinnasta (yjsto 9.7. 6099 §).

Määrärahojen käyttö. Kaupunginhallitus ja yleisjaosto oikeuttivat yleisten töiden lautakunnan käyttämään eräitä v:n 1971 ja 1972 sekä kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkittyjä määrärahoja (22.1. 268 §, 5.2. 421, 423, 424 §, 19.2. 615 §, 6.8. 2174 §, 17.9. 2720 §, yjsto 31.1. 5198 §) sekä käyttämään eräitä kokonaismäärärahoja keskinäistä jakoa muuttaen (6.8. 2176 §).

Liputuksen ym. järjestäminen. Rakennusvirasto oikeutettiin järjestämään lippujen vartiointi Mannerheimintiellä ja Aleksanterinkadulla 4.7. alkaen siihen asti kun liputus ETY-kokouksen johdosta jatkui (yjsto 4.7. 6050 §).

Helsingin Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen käyttöön korvauksetta lainaksi annettujen Suomen lippujen ja tankojen kuljetukseen myönnettiin 70 mk sekä liputuksen järjestämiseen Kansallisteatterin edustalle Diabetes-yhdistyksen 25-vuotisjuhlan johdosta 246 mk (yjsto 4.7. 6069 §, 17.10. 6520 §).

Rakennusvirastolle myönnettiin 2 613 mk Senaatintorin itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlan järjestelykustannusten peittämiseksi (yjsto 12.12. 6821 §).

Helsingin Juhlaviikkojen liputus ks. Helsingin Juhlaviikot s. 68.

Talorakennus. Yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi myönnettiin 112 000 mk Rautatientorilta poistetun liikennekioskin monipalvelukioskiksi muuttamista sekä Hämeentien ja Intiankadun risteykseen siirtämistä varten talosuunnitteluosaston piirustusten mukaisesti, paitsi että sistustustyöt jätetään suorittamatta. Mainitussa risteyksessä sijainnut virvoitusjuomakioski purettiin (11.6. 1932 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Kimmo Söderholmin laatimat virastotalon Hietaniemenkatu 9 pääpiirustukset sekä lähetti ne lastentarhan ja -seimen osalta sosiaalihallituksen vahvistettavaksi (5.2. 425 §).

Kaupunginhallitus päätti, että virastotalo Hietaniemenkatu 9:n rakennustyöt saatiin aloittaa odottamatta valtionapupäätöstä (24.4. 1384 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi valtion ja kaupungin välisen lisäsopimuksen Tähtitorninvuoren maanalaisten tilojen jatkorakentamisen urakointimenettelystä ja oikeutti rakennusviraston ryhtymään hankkeen toteuttamiseen suunnitelmien mukaisesti (10.9. 2676 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan Itä-Pasilan yhteisväestönsuojan sisäänkäyntien louhintatyöt (29.11. 3624 §).

Saneeraustarkastelu 1974–1983 -nimisen julkaisun painattamista varten myönnettiin rakentamisohjelmatoimikunnalle 4 000 mk (yjsto 10.10. 6479 §).

Katupiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavien kaupunginosien eräiden katujen katupiirustukset: Oulunkylä (2.4. 1107 §), Munkkiniemi (21.5. 1659 §), Konala (22.1. 273, 274 §), Vartiokylä (9.4.1206 §), Pitäjänmäki (25.6. 2061, 2062 §), Mellunkylä (22.10. 3119 §), Laajasalo (9.4. 1206 §) ja Vuosaari (2.4. 1106 §).

Kadut ja tiet. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään allamainitut määrärahat niiden keskinäistä jakoa muuttaen seuraavasti:
— v:n 1970 talousarviotilin »Uusia katuja ja teitä» eri alamomenteilta 285 000 mk Mannerheimintien järjestelytöihin ja »Liikenneväylät»-tilin eri alamomenteilta 1 650 000 mk Helsingin - Lahden moottoritien rakentamisen johdosta kaupungin tehtäviin tai kustannettaviin töihin ja
— v:n 1971 talousarviotilin »Liikenneväylät» toiselta alamomentilta saman tilin alamomentilla mainittuun Mannerhieimintien uudelleen järjestelyyn (6.8. 2176 §)
— v:n 1970 talousarviotililtä »Uusia katuja ja teitä» 196 073 mk Malmin ja Tapaninkylän katutöihin (12.11. 3376 §)
— v:n 1971 talousarviotililtä »Uusia katuja ja teitä» 500 000 mk Konalan, Pitäjänmäen ja Marttilan katutöihin (12.11. 3377 §)
— saman vuoden tililtä »Liikenneväylät» 600 000 mk Suurmetsäntien rakentamiseen rautatien alikulkusiltoineen Tapanilassa ja väli Vanha Porvoontie - Jakomäki sekä 400 000 mk Pitäjänmäentien liikennejärjestelyyn välillä Kaupintie - liikenneympyrä ja rautatien alikulkusillan rakentamiseen (13.8. 2280 §)
— v:n 1972 talousarviotililtä »Liikenneväylät» 400 000 mk Helsinginkadun korjaustöiden jatkamista varten välillä Mäntymäentie - Sturenkatu (5.2. 422 §)
— saman vuoden samalta tililtä 1 000 000 mk Nuijamiestentie - Nurmijärventie tietöihin (24.9. 2815 §).

Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa huolehtimaan jalkakäytävän rakentamisesta Männikkötielle koillisreunaan välillä Rajametsäntie - Koivikkotien aukio sekä hyväksyi kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 702 liikennejärjestelyistä po. alueella ja kehotti rakennusvirastoa suorittamaan järjestelyn vaatimat työt (21.5. 1660 §).

Asunto-Oy Runeberginkatu 30 valitti kirjeessään ajoradan ja jalkakäytävän muuttumisesta ja painumisesta katuosuudella suoritettujen useiden kaivantojen ym. töiden vuoksi. Yleisten töiden lautakunnan ja sähkölaitoksen lausuntojen perusteella kaupunginhallitus päätti, ettei kirje aiheuttanut muita toimenpiteitä kuin, että yhtiölle lähetettiin ko. lausunnot (8.10. 2977 §).

Lapinmäentien ja Koskelantien välisen yhdystien rakentamista koskevassa asiassa korkein hallinto-oiekus antoi päätöksensä 22.11.1972 ja katsoi, ettei ollut syytä muuttaa valituksenalaista päätöstä (29.1.369 §, v:n 1971 kert. s. 236).

Vt Laurilan ym. suojateiden näkyvyyden parantamista koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa mahdollisuuksiensa mukaan tehostamaan suojateiden ajoratamerkintöjen kunnossapitoa sekä tutkimaan valoa heijastavan suojatiemassan käytön tarkoituksenmukaisuutta. Sähkölaitosta kehotettiin selvittämään mahdollisuudet suojateiden valaistuksen tehostamiseen nimenomaan vilkasliikenteisillä väylillä (20.8. 2381 §).

Kevyen liikenteen tiet. Tuusulantien varteen Maunulaan päätettiin rakentaa jalankulku- ja pyörätie kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 34-737/30.8.1973 mukaisesti. Liikennejärjestelyyn saatiin käyttää 105 000 mk (22.10. 3135 §).

Rautatiehallituksen rataosaston kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että Pasilan asemalta TV-keskukseen rakennettavan kävelytien ristikkosillan ja Ilmalan välisen osuuden kunnossa- ja puhtaanapidosta tulee kaupunki huolehtimaan edellyttäen, että asemakaavan vahvistamisen jälkeen po. tien kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus siirtyy rakennusjärjestyksen mukaan kunnossa- ja puhtaanapitovelvolliselle (26.2. 714 §).

Porintie. Kaupunginhallitus päätti puolestaan, että kaupungin toimesta laaditaan Porintien tiesuunnitelma välille rantarata - kaupungin raja yhteistyössä tie- ja vesirakennuslaitoksen kanssa siten, että suunnittelukustannukset jaetaan tasan. Tie- ja vesirakennushallitus myönsi kaupungille luvan suunnitelmaehdotuksen laatimiseen ja ilmoitti tarkemmin osallistumisestaan suunnitelmakustannuksiin (24.4. 1382 §, 10.12. 3729 §).

Helsinki - Lahden moottoritien I vaiheen rakentamisesta moottoritienä välillä Ånäs - Arola koskevassa lausunnossaan tie- ja vesirakennushallitukselle kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei kaupunki esitä muutosvaatimuksia po. tiesuunnitelman suhteen edellyttäen, että kaupungille kuuluvat korvaukset käsitellään tielain 9 luvun mukaisesti (3.9. 2504 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi tie- ja vesirakennushallituksen 17.9. esittämän rakennussuunnitelman Helsingin - Lahden moottoritien parantamiseksi välillä Koskelantie - Viikki (12.11. 3371 §).

Helsingin - Tuusulan maantien parantamiseen välillä Pohjolankatu-kaupungin raja myönnettiin 87 231 mk (2.1. 43 §).

2. Kaupunginhallitus

Itäväylä. Kaupunginhallitus päätti Itäväylän parantamisesta Kuusistonlinnantien ja Riskutien välillä katurakennusosaston piirustusten n:o 17182 ja 17183 mukaisesti. Tie- ja vesirakennushallitukselta päätettiin pyytää hyväksyminen suunnitelmalle siltä osin kuin se koski valtion hallussa olevaa tiemaata (18.6. 1997 §, 19.11. 3479 §, 26.11. 3565 §).

Paikallistiet. Tie- ja vesirakennushallituksen päätökset, jotka koskivat Uudenmaanlääänin kuntien maksettavaksi tulevia korvauksia valtion toimesta v. 1972 rakennetuista paikallisteistä ja paikallistieliittymistä merkittiin tiedoksi. Rakennusvirastoa kehotettiin suorittamaan kaupungin maksettavaksi määrätty korvaus (15.10. 3048, 3049 §).

Kadun kunnossapito. Maistraatin hylättyä 1971 kaupunginhallituksen vaatimuksen, että Valtionrautatiet velvoitettaisiin pitämään kunnossa osa Pitäjänmäentienimisestä kadusta, joka rajoittui rautateiden omistamaan liikennealueeseen, lääninhallitus hylkäsi kaupunginhallituksen maistraatin päätöksestä rakennusjärjestyksen, verrattuna rakennuslakiin tekemän valituksen. Korkein hallinto-oikeus katsoi 28.2., ettei ole syytä muuttaa lääninhallituksen päätöstä (24.4. 1381 §).

Lääninhallituksen Asunto Oy Puistokaari 13 -nimisen yhtiön valitusta koskeva päätös kadun kunnossapitovelvollisuudesta merkittiin tiedoksi (10.12. 3728 §).

Maistraatin poistettua Asunto Oy Urheilukatu 32 -nimiselle yhtiölle antamansa katuosuuden korjausmääräyksen, päätti kaupunginhallitus hakea muutosta tähän päätökseen (10.12. 3753 §).

Liikk.harj. Toivo Auvisen anomus katualueen kunnossapidon ottamisesta kaupungin tehtäväksi ei antanut aihetta toimenpiteisiin (11.6. 1945 §).

Katujen ja teiden päällystäminen. Kestopäällystämiskustannusten korvaamista valtion varoista v:n 1971 aikana tehdyista töistä koskevasta asiasta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa liikenneministeriölle annetussa lausunnossa, ettei sillä ole huomauttamista tie- ja vesirakennushallituksen antaman lausunnon johdosta, joka koski kaupunginhallituksen rakennuslain 93 §:n mukaisten korvausten saamiseksi tekemää hakemusta (13.8. 2312 §).

Lääninhallituksen hylättyä eräiden Kuusisaaren tontinomistajien Kuusisaarentien ajoradan uudelleen päällystämistä koskevat valitukset korkein hallinto-oikeus katsoi, ettei ollut syytä muuttaa näitä lääninhallituksen päätöksiä (18.6. 1998 §, 25.6. 2066 §, 6.8. 2177 §).

Asunto Oy Näkinkulman anomus kaupungin osallistumisesta yhtiön kunnossapidettävän katualueen päällystämiskustannuksiin ei antanut aihetta toimenpiteisiin (16.4. 1294 §).

Tiehoitokuntien avustukset. V:n 1972 kunnossapitokustannuksiin myönnettiin avustus Aamuruskontien, Etelä-Kaarelan, Tapanilan ja Vesimiehentien tiekunnille (yjsto 21.2. 5329 §, 7.3. 5425, 5426 §, 21.3. 5511 §). Kertomusvuoden kunnossapitokustannuksiin myönnettiin avustus Ala-Tikkurilan, Etelä-Kaarelan, Hannukselantien, Jokihaaran, Paloheinän, Puistolan, Sunnuntaipalstain, Uussillantien, Vartioharjun, Vaskipellontien ja Vesalan tiekunnille (yjsto 19.9. 6384–6389 §, 12.12. 6831–6835 §).

Tapanilan kunnallisteknilliset työt. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan esittämiensä teitten päällystämisestä ja viemäreiden rakentamisesta Tapanilan alueella huomioon ottaen kaupunkisuunnittelulautakunnan esittämät näkökohdat ja sillä ehdolla, että Tapanilan tiekunta antaa töihin suostumuksensa ja että teiden kunnossapito palautuu työn valmistuttua tiekunnalle siihen saakka, kunnes kaupunki ryhtyy rakentamaan po. teitä kaduiksi. Päällystämistyön tuottama hyöty otetaan huomioon myönnettäessä tiekunnalle yksityistielain 95 §:n mukaista avustusta vuotuisiin kunnossapitokustannuksiin (12.2. 531 §).

Martinlaakson rata. Kaupunginhallitus hyväksyi Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Malminkartanon asemien luonnosvaiheen suunnittelun pohjaksi esitetyt tilaohjelmat ja päätti, että Malminkartanon aseman eteläisen lippuhallin ja tunnelin välinen avolouhintaosuus katetaan ja että Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Malminkartanon asemilla käytetään lippuhallien ja laiturien välisessä tasonvaihdossa aina kahta hissiä kumpaakin laituria kohden. Lumenpoistojärjestelmänä näillä asemilla käytetään pienillä alueilla kuten ulko-ovien sisäpuolisilla alueilla, luiskissa ja portaissa sähkölämmitystä ja isoilla alueilla eli laituritasoilla mekaanista lumenpoistoa (2.1. 40 §).

Alikäytävät, sillat ja tunnelit. Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavien alikäytävien, siltojen ja tunnelin yleispiirustukset:

– jalankulkusilta Savonkadun yli (14.5. 1593 §)
– Metsämäentien ja Ratapihantien alikäytävät (12.3. 863 §)
– Ratamestarinkadun ylittävät Vislauskujan jalankulkusilta S5 ja Resiinakujan jalankulkusilta S6 sekä vm. sillan länsi- ja itäpäässä sijaitsevat jalankulkutasot T6L ja T6I (5.11. 3303 §)
– Asemapäällikönkadun ylittävät jalankulkusillat S1, S2, S3 ja S4 sekä Asemapäällikkökadun eteläpuoliset jalankulkukannet T1e, T2E, T3E ja T4E (15.1. 181 §, 26.2. 719 §)
– Pasilan - Metsälän yhdystielle rakennettavan Veturitien ylikulkusilta (15.10. 3050 §)

– Ratapihantien alitse rakennettava rautatietunneli (9.4. 1207 §)
– Käskynhaltijantien alikäytävä kuitenkin siten, että pohjan leveyden tulee olla 6 m (14.5. 1592 §)
– Vihdintien ylikulkusilta ja rantaradan alikäytävä (ulkoilureitin alikäytävä) (8.1. 91 §) ja
– Muurimestarintien alikäytävä Koulumestarintien kohdalla (14.5. 1594 §).
Edelleen kaupunginhallitus hyväksyi rautatiehallituksen rataosaston esittämät Suokadun jatkeen ylikulkusillan ja Veturitunnelin yleissuunnitelmat sekä Huopalahden - Martinlaakson rataan liittyvän Kannelmäen jalankulkusillan yleissuunnitelman (29.1. 361 §, 8.10. 2982 §). Rautatiehallituksen Lapinmäentien - Koskelantien yhdystielle rakennettavien, ratapiha-alueen ylittävien siltojen yleispiirustusten hyväksyminen merkittiin tiedoksi (27.8. 2445 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä rautatiehallituksen kanssa tehtäväksi sopimuksen Huopalahden asemajärjestelyn suorittamisesta sekä siihen liittyvine Angervontien ja Kauppalantien alikäytävien ja Eliel Saarisen tien alikulkusillan rakentamisesta VR:n ja kaupungin siltatoimikunnan esityksen mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi myöhemmin sopimuksen rautatiehallituksen siihen tekemine muutoksineen. Edelleen kaupunginhallitus hyväksyi ko. alikäytävien ja alikulkusillan yleispiirustukset edellyttäen muutamien seikkojen selvitystä (25.6. 2102 §, 6.8. 2224, 2175 §).

Airamin alikulkukäytävän rakennuskustannusten jako päätettiin kaupungin puolelta hyväksyä tie- ja vesirakennushallituksen ehdottamalla tavalla siten, että kaupungin osuus alikulkukäytävän kokonaiskustannuksista 540 500 mk:sta on 55.5 % eli n. 300 000 mk ja valtion osuus 44.5 % eli n. 240 500 mk. Valtio vastaa yksinään alikulkukäytävään liittyvän pumppaamon rakennuskustannuksista (22.1. 275 §).

Hannes Ingnatius esitti kirjeessään jalankulkusillan rakentamista Kaskisaaren ja Lauttasaaren välille. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että Lauttasaaren pohjoiskärjen, Laukkaniemen käsittävään asemakaavaan on merkitty Kaskisaaresta Laukkaniemeen jalankulkutie, joka edellyttää sillan rakentamista Laukkaniemen salmeen. Asemakaavan mukaiset kadunrakennus- ja viemärityöt tehdään rakennusviraston toimesta normaalissa järjestyksessä ja myönnettävien määrärahojen puitteissa (5.3. 805 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Keravanjoen yli rakennetaan jalankulku- ja pyörätiesilta ja sille johtava jalankulkutie katurakennusosaston piirustuksen n:o 18309 mukaiseen paikkaan. Silta hyväksyttiin rakennettavaksi katurakennusosaston piirustuksen n:o 18512 mukaan (22.1. 290 §). Kaupunginhallitus hyväksyi myös Keravanjoen yli Suutarilassa johtavan sillan piirustuksen, kuitenkin siten, että sillan leveydeksi tulee 2 m (13.8. 2277 §).

Viemäripiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa jäljempänä mainittujen kaupunginosien eräiden alueiden katu -ja viemäripiirustuksia ja suunnitelmat ym. seuraavasti: Kaivopuisto ja Eteläsatama (kokoojaviemärit) (26.11. 3564 §), Sörnäinen, Hanasaaren ja kaasutehtaan alue (16.4. 1284 §), Ruskeasuo, katu- ja viemäripiirustukset (16.4. 1291 §), Suutarila (26.3. 1027 §), Suurmetsä (15.1. 179 §), Herttoniemi, Hiihtäjäntien metroaseman sadevesitunnelit (12.11. 3386 §), Mellunkylä (12.2. 533 §), 22.10. 3124 §), Laajasalo (16.4. 1283 §), Vuosaari (12.3. 865 §, 26.3. 1026 §, 26.11. 3561 §).

Edelleen kaupunginhallitus hyväksyi Savila-Tivolintie viemäritunnelisuunnitelman luonnospiirustukset (26.11. 3563 §) sekä rakennushallituksen esittämän Hakuninmaan alueen viemäröintisuunnitelman ehdolla, että rakennushallitus vastaa hankkeen kustannuksista ja että piirustus ja työselitys hyväksytetään kaupungin rakennusvirastossa ennen työn alkamista (15.1. 174 §).

Viemärityöt. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1972 talousarvion Puistolan asemaseudun viemäreihin merkittyä 900 000 mk:n määrärahan mainittuun tarkoitukseen sekä rakennusviraston hoidossa olevien ojien perkaus-, perusparannus- ja kaivuutöihin merkittyä 200 000 mk:n määrärahaa töiden jatkamiseen (19.2. 611 §, 3.9. 2505 §). Edelleen kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan käyttämään määrärahojen keskinäistä jakoa muuttaen seuraaviin kohteisiin jäljempänä mainitut määrärahat:
– Haaga-Vantaan projektin viemäritöiden jatkaminen, yht. 260 000 mk »v:n 1972 uusia viemäreitä» -tilin eri alamomenteilta (19.11. 3475 §)
– Pasila projektin viemärityöt, v:n 1972 ja 1973 saman tilin eri alamomenteilta käyttämättä jääneet, yht. 300 000 mk (26.11. 3554 §)
– Pukinmäen viemärityöt, v:n 1971 talousarvion Patolan asuntoalueen viemärirakennusmäärärahasta säästynyt 100 000 mk (10.12. 3721 §)
– Kivikon pienteollisuusalueen ja lentokentän kokoojaviemäri- ja pumppaamotyöt, v:n 1971 talousarvion Tattarisuon pienteollisuus- ja varastoalueen viemäritöiden määrärahan säästö 795 902 mk (10.12. 3723 §),
– Suutarilan viemärityöt, v:n 1970 talousarvion »Uusia viemäreitä» -tilin eri alamomenteilta yht. 240 946 mk ja v:n 1971 samalta tililtä yht. 220 357 mk (6.8. 2176 §, 29.10. 3185, 3186 §),
– Suurmetsän viemäreiden rakentaminen, v:n 1971 talousarvion Patolan asuntoalueen viemärirakennusmäärärahasta säästynyt 255 796 mk (10.12. 3721 §)
– Vartioharjun viemäritöiden jatkaminen, v:n 1972

Herttoniemen puhdistamon kokoojaviemäreitä ja tulvajohtoa varten varatusta määrärahasta 300 000 mk (27.8. 2444 §)
– Vuosaaren viemärityöt, v:n 1971 talousarvion Konalan, Pitäjänmäen ja Marttilan viemäreihin varatusta määrärahasta 350 000 mk (29.10. 3186 §)
– viemäriverkon pienet muutostyöt, v:n 1970 ja 1971 »Uusia viemäreitä» -tililtä toiselta alamomentilta säästyneet määrärahat, yht. 633 730 mk (10.9. 2644 §).

Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään Kruunuhaan kortt:n n:o 45 tontilla n:o 5 sijaitsevan viemäritunnelin uusimista ja siirtämistä koskeviin toimenpiteisiin (7.5. 1506 §).

Suutarilan Omakotiyhdistyksen kirjeen johdosta kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa mahdollisuuksien mukaan kiirehtimään viemäröintiä niillä kaupungin koillisosien omakotialueilla, joilla kaavoitukselliset seikat eivät aseta esteitä (4.6. 1855 §).

Reino Miettinen ym. esittivät anomuksen viemärin ja vesijohdon rakentamisesta Tapanilaan Rintamasotilaantien suunnalta Aapontielle. Anojille lähetetyssä lausunnossa todettiin ohjeellisen rakentamisaikataulun mukaan alueelle rakennettavan viemäri v:ina 1976–77 (27.12. 3917 §).

Eräät Riimusauvantien, Seulastentien ja Vesimiehentien omakotitalojen asukkaat pyysivät kirjeessään kiireellisiä toimenpiteitä alueen vesijohtojen ja viemäreiden rakentamiseksi. Asianomaiset lautakunnat totesivat lausunnoissaan, että rakentaminen on mahdollista vasta v:ina 1974–75 aikana (17.9. 2739 §).

Espoon vesi- ja viemärijohdot. Espoon kaupungille myönnettiin erinäisin ehdoin luvat Konala - Leppävaaran päävesijohdon sijoittamiseen korvauksetta Helsingin kaupungin alueelle sekä Uuraantien pumppaamon paineviemärin, vesijohtolinjan Laajalahti - Turvesuo ja Pikkalantien vesi- ja viemärijohtolinjan rakentamiseen Suurhuopalahden kylän tilan Alberga RN:o 2^{1190} kohdalla (yjsto 24.1. 5166 §, 12.12. 6848 - 6850 §).

Yksityisen vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen myönnettiin kertomusvuonna erinäisin ehdoin seuraavat luvat:
– Tuottajain Lihakeskuskunta, viemärin ja rasvanerotuskaivon sijoittaminen Sörnäisten tontille 272/19 (kortt:n n:o/tontin n:o) (yjsto 26.9. 6421 §)
– Pohja-Yhtymä Oy Sakkaroosi Ab, kaukolämpöjohto ja viemäri puistoalueelle Taka-Töölön tontin 472/1 kohdalle, korvaus 1 000 mk (yjsto 21.3. 5525 §)
– Uudenmaan piirirakennustoimisto, viemäri puistoalueelle Taka-Töölössä (yjsto 5.9. 6326 §)
– Lohjan Kalkkitehdas Oy, viemärin ja vesijohdon rakentaminen Veturintie-nimisen kadun alle, korvaus 500 mk (yjsto 27.6. 6026 §)
– Oy Mainos-Tv-Reklam Ab, sadevesien johtaminen Vähä-Huopalahden kylässä tilalta RN:o 1^{19}, osittain myös länsisuuntaan (yjsto 21.3. 5510 §)
– Erik Lagerström, viemärin ja vesijohdon rakentaminen puistoalueelle Oulunkylän tontilta 28245/10, korvaus 300 mk (yjsto 28.3. 5588 §)
– Rakennustoimisto V. Kyllönen Ky, tarkastuskaivon rakentaminen Oulunkylään Aidasmäentien katualueelle (yjsto 12.9. 6353 §)
– rautatiehallitus, jätevesiviemärin rakentaminen Angervontien länsipään ja Angervotien alikulkutunnelin väliseltä osuudelta katu- ja puistoalueelle (yjsto 14.11. 6693 §)
– Platzer Bygg Ab, vesijohdon rakentaminen Kielipolun katualueelle Kannelmäessä (yjsto 17.10. 6540 §)
– Sauna-Seura ry., viemärin rakentaminen Vaskiniemen puistoalueelle Lauttasaaressa (yjsto 7.11. 6646 §)
– Julia Gärkman, viemärin rakentaminen puistoalueelle Konalan tontilta 32004/1, korvaus 300 mk (yjsto 26.9. 6422 §)
– Jouko Waire, viemärin ja vesijohdon rakentaminen Tapanilan kylän Päivölänkujan ja Päivöläntien katualueelle (yjsto 21.3. 5508 §)
– Aatto Suoniemi ja Kauko Huovinen, viemärin ja vesijohdon rakentaminen Tapaninkylässä kaupungin maalle, korvaus 400 mk (yjsto 5.9. 6325 §)
– Oy O.J. Dahlberg Ab, viemärin rakentaminen katu- ja puhdistamoalueelle Kulosaaren tilalta RN:o 1^{785}, korvaus 400 mk (yjsto 24.1.5154 §)
– Simo Schultz, pumppauslaitteiden ja viemärin sijoittaminen Kulosaaren uuden asemakaavan mukaisen tontin Bertel Jungintie 5 :n katualueelle (yjsto 4.7. 6070 §)
– As. Oy Tammiterassi, jäte- ja sadevesiviemärin rakentaminen puistoalueelle Tammisalon tontilta 44041/7, korvaus 500 mk (yjsto 11.4. 5643 §)
– Neles Oy, sadevesiviemärin rakentaminen Vartioharjun tontilta 45193/5 puistoalueelle (yjsto 1.8.6206 §)
– ekon. A.C. Candolin, viemärijohdon rakentaminen Laajasalossa Svanströmintien katualueelle (yjsto 28.3. 5565 §)
– Aili Jaakkola, tonttivesijohdon sijoittaminen kaupungin viemärikanavaan (yjsto 2.5. 5755 §).

Yleisjaosto päätti irtisanoa Helsingin Suomalais-Venäläisen koulun kannatusyhdistykselle v. 1962 annetun luvan tilapäisen muovisen painejohdon rakentamiseen Kannelmäessä sijaitsevalle Tanatorventielle (yjsto 4.4. 5608 §).

Kalle Anttila Oy:lle, Suomen Pelastusarmeijan säätiölle (tontti 38161/2) ja Oy Wärtsilä Ab:lle (tontti 669/2) myönnettiin lupa viemärin siirtämiseen (5.2. 427 §, yjsto 24.10. 6567 §, 31.10. 6603 §).

Teollisuusjätevesien ja jätevesien johtamiseen kaupun-

gin viemärilaitokseen myönnettiin erinäisin ehdoin lupa seuraaville yhtiöille ym. jäljempänä mainitulta alueelta:
– Oy Mainos-TV-Reklam Ab. Pasilan tontilta 17051/1[19] (yjsto 14.11. 6695 §)
– Painokytkentä Oy Lauttasaaren tontilta 311126/7 (yjsto 7.3. 5429 §)
– Valtion eläinlääketieteellinen laitos Hermannin tontilta 649/Yo 3 (6) (yjsto 17.10. 6534 §)
– Riista -ja kalatalouden tutkimuslaitos Vallilan tontilta 696/1 (yjsto 21.3. 5506 §)
– Viljavuuspalvelu Oy Vanhan Kaupungin tontilta 671/6 (yjsto 21.3. 5509 §)
– Kuva-Sampo Oy Lauttasaaren tontilta 31112/10 (yjsto 2.5. 5752 §, v:n 1966 kert. s. 222)
– Yhteiskirjapaino Oy Konalan tontilta 32046/6 (yjsto 7.3. 5428 §)
– valtion painatuskeskus Hakuninmaan korttelista 4[9] (yjsto 7.2. 5241 §)
– Helsingin yliopiston Viikin koetila Viikin latokartanon kylän tilalta RN:o 1[26] (yjsto 24.1. 5153 §)
– Kassakaappi Oy Suutarilan tontilta 40/Kasola RN:o 2[147] (yjsto 5.9. 6324 §)
– Oy Teboil Ab Herttoniemen Kaivolahdenkatu 6:sta (yjsto 5.9. 6323 §)
– Marimekko Oy Herttoniemen tontilta 43062/2 (yjsto 3.10. 6461 §)
– Oy Tillander Ab Vartiokylän tontilta 45191/30 (yjsto 2.5. 5754 §)
– Suomi-Filmi Oy Roihupellon tonteilta 45191/5 ja 6 (yjsto 3.10. 6462 §)
– Oy Strömberg Ab Pitäjänmäen tontilta T 46018/1 (yjsto 21.3. 5507 §).

Yleisjaosto suostui tilapäisratkaisuna Asunto Oy Laivastokonnun anomukseen jätevesien johtamisesta kaupungin viemäriin ilman hajoituskaivoa (yjsto 14.11. 6697 §).

As. Oy Salpa-Kanteleelle myönnettiin erinäisin ehdoin lupa kuivatus- ja pintavesien johtamiseen pysäköintitontilta 33176/1 puistoalueelle Kannelmäessä (yjsto 2.5. 5753 §).

Laajasalon Opiston säätiölle ilmoitettiin, ettei kaupungin puolesta ole estettä jätevesien johtamiseen tyhjennyskaivon ja kolmen saostuskaivon kautta mereen Laajasalon kortt:ssa 49012 sijaitsevalta tilalta RN:o 1[27] mikäli saostuskaivojen säännöllisestä ja tarkoituksenmukaisesta tyhjentämisestä huolehditaan (yjsto 14.11. 6694 §).

Asunto Oy Laivanrakentaja -nimiselle yhtiölle päätettiin suositella jätevesien johtamista pienpuhdistamon kautta avo-ojaan Vuosaaren kylässä olevalta tilalta RN:o 3[151] puhdistamon käyttöä ja huoltoa sekä avo-ojan kunnostamista koskevin ehdoin (yjsto 7.2. 5240 §).

Vantaan kauppalalle antamassaan lausunnossa yleisjaosto puolsi erinäisin ehdoin seuraavien yhtiöiden anomusta teollisuusjätevesien johtamiseen Vantaan kauppalan yleiseen viemärilaitokseen: Oy Accumalator Ab, Kunnallispaino, Haato Oy, Työmaahuolto Oy ja Eka-kuvavalmistamo (yjsto 21.3. 5504 §, 7.3. 5430 §, 2.5. 5751 §, 17.10. 6533 §, 14.11. 6696 §) sekä Kumitehdas Oy Nokia Ab:n anomusta teollisuusjätevesien johtamiseen Keravan kaupungin yleiseen viemärilaitokseen ja sieltä edelleen Vantaan kauppalan yleiseen viemärilaitokseen (yjsto 21.3. 5505 §).

Lausuntonaan Länsi-Suomen vesioikeudelle Järvenpään kaupunginhallituksen hakemuksesta saada lupa jäteveden johtamiseen kaupungin viemäriverkosta biologisesti puhdistettuna Keravanjokeen kaupunginhallitus päätti antaa yleisten töiden lautakunnan selvityksen mukaisen lausunnon, jossa todettiin, ettei kaupungilla ole huomauttamista hakemuksen suhteen (26.2. 718 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksen lupaehdoiksi, joilla kaupunki saa johtaa Tervalammen työlaitoksen puhdistettuja jätevesiä Siuntionjokeen (6.8. 2207 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Tuusulan kunnanhallituksen hakemuksen johdosta saada johtaa jätevedet kunnan eteläosan viemäriverkoista Tuusulanjokeen ole aihetta tehdä muistutusta (18.6. 2000 §).

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto määrättiin edustamaan kaupunkia Heinolan maalaiskunnan vesilautakunnan kokouksessa, jossa käsiteltiin Juha ja Inkeri Hakotien vaatimusta jäteveden johtamisesta kaupungin omistamalta Heinolan maalaiskunnan Heinolan kylässä sijaitsevalta sahalaitokselta Hakotien omistaman Ylä-Pessalan tilan alueelle (yjsto 24.1. 5169 §).

Jätevesien poistotunnelijärjestelmä. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakennusviraston katurakennusosaston laatiman jätevesien poistotunnelijärjestelmän yleissuunnitelman ja päättää sen mukaisen tunnelijärjestelmän toteutettavaksi sekä kehotti lainopillista osastoa hakemaan Länsi-Suomen vesioikeudelta asiaankuuluvan luvan (13.8. 2276 §).

Linjasuunnittelu Oy:lle myönnettiin erinäisin ehdoin ***lupa koepumppausten suorittamiseen*** Rautatientorin alueella Kluuvin ruhjeen pohjavesivarastojen ja virtausten selvittämiseksi (yjsto 14.2. 5279 §).

Puhdistamot. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1972 talousarvion »Jäteveden puhdistus -ja poistojärjestelyt» -tilille merkitystä määrärahasta yht. 6 560 000 mk puhdistamojen rakennus- ja kunnostustöihin ym. sekä v:n 1971

2. Kaupunginhallitus

»Uusia viemäreitä» -tililtä 150 000 mk Viikin puhdistamon kokoojaviemäri- ja pumppaamotöihin (24.4. 1376 §, 4.6. 1854 §, 6.8. 2179 §, 3.9. 2516 §, 24.9. 2816 §, 29.10. 3186 §).

Kaupunginhallitus vahvisti Munkkisaari - Rajasaari lietepainejohdon piirustukset huomautuksin, että johtoa rakennettaessa olisi erityistä huomiota kiinnitettävä puustovahinkojen välttämiseen sekä hyväksyi Rajasaaren lietepumppaamon luonnospiirustuksen huomautuksin, että po. rakennusalalla kasvavat nuoret puut olisi pyrittävä siirtämään toiseen kohtaan samassa puistossa (15.1. 173, 175 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Kyläsaaren vesiensuojeluja tielaboratoriorakennuksen pääpiirustukset ja päätti, että paalutustyöt saatiin aloittaa rakennuslupaa odottamatta (18.6. 2001 §, 25.6. 2075 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Ala-Tikkurilan ja Rastilan pumppaamoiden pääpiirustukset sekä Herttoniemen puhdistamon uuden esikäsittelyaseman pääpiirustukset (15.1. 177 §, 8.10. 2978 §, 5.11. 3302 §).

Lemmilän vastaanottokodin jätevesien puhdistamiseksi esitti Hyvinkään kaupunginhallitus pienpuhdistamon rakentamista. Hyvinkään kaupunginhallitukselle päätettiin ilmoittaa, että Lemmilän jäteveden puhdistaminen on tarkoituksenmukaista edelleen hoitaa erillisenä, jolloin kaupunki huolehtii siitä, että vastaanottokodin jätevesien puhdistusaste pysytetään vähintään samalla tasolla kuin muiden Ridasjärveen laskettavien jätevesien (13.8. 2308 §).

Kaupunkiliiton ***jätevesimaksulakia*** ja eräitä muita siihen liittyviä lakeja koskeva kirje merkittiin tiedoksi (10.9. 2628 §).

Viemärilietteen sijoittaminen. Kaupunginhallitus päätti, seuraavaa Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suositusta noudattaen, merkitä sen tiedoksi:
»Kaupunki/kauppala päättänee,

1. että jätevedenpuhdistamojen lietemäärät pyritään ensisijaisesti sijoittamaan hyväksikäyttökohteisiin kuntakohtaisesti,
2. että Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan jonkin jäsenkunnan alueella sijaitsevien puhdistamojen lietettä voidaan maanparannusaineena ja kasvualustana sijoittaa kaupungin/kauppalan hoidettavina oleviin puistoihin, peltoihin ja tiepenkereisiin sekä tarvittaessa kaatopaikoille, edellyttäen, että ajokustannuksista vastaa toistaiseksi yksin se kunta, jonka alueelle lietettä kuljetetaan,
3. että kunta mahdollisuuksiensa mukaan edesauttaa yksityisten peltoalueiden saamista edellä 2) kohdassa tarkoitetun lietteen sijoituspaikoiksi.» (8.1. 89 §).

Kaatopaikat. Länsi-Suomen vesioikeuden pyydettyä lausuntoa ja lisäselvitystä ylimääräisten maa-ainesten ja asumisjätteiden kaatopaikan perustamista Laajalahden länsiosan vesi- ja vesijättöalueelle koskevan v. 1965 kaupunginhallituksen jättämän anomuksen johdosta, kaupunginhallitus päätti luopua v. 1965 tekemästään hakemuksesta (28.5. 1771 §).

Kiinteistölautakunnan kantojen hävittämistä koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti, että kiinteistölautakunnalle ja yleisten töiden lautakunnalle lähetetään jäljennös kaatopaikkakomitean kirjeestä, jossa pidettiin kaatopaikkoja parhaiten sopivina kantojen sijoituspaikoiksi siten, että kantojen tuojat ohjataan tarkoitukseen sopiville kaatopaikoille, joissa kannot välittömästi peitetään. Rakennusvirastoa ja kiinteistövirastoa kehotettiin seuraamaan Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan alaista jätteiden käsittelyn selvittelyä koskevaa työtä ja esittämään käsiteltäväksi myöskin kantoja koskeva kysymys (3.9. 2502 §).

Yleisökäymälät. Kallion seurakunnan kirkkoherran esitettyä uuden yleisökäymälän rakentamista Kallion alueelle, yleisten töiden lautakunta totesi Kallion seurakunnan kirkkoherran esittäneen v. 1960 Kallion kirkon puistossa olleen miesten yleisen vedenheittosuojan poistamista. Yleisökäymäläkomitean ehdotuksesta käymälä poistettiin ja Kallion urheilukentän kaakkoiskulmaan rakennettuun lipunmyynti- ym. kioskirakennukseen sijoitettiin uusi yleisökäymälä. Terveydenhoitolautakunta totesi Kalliossa olevan useita valvottuja yleisökäymälöitä. Kaupunginhallitus päätti, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin asiaan hankittujen lausuntojen lähettämiseen kirkkoherralle (21.5. 1661 §).

Kauppatorin yleisökäymälän eoäkohtiin olivat vt Aalto ym. ja valtionrautateiden terveysolojentarkastaja kiinnittäneet huomiota kirjeessään. Yleisten töiden lautakunta totesi, että vanha vedenheittosuoja oli poistettu ja tilalle rakennetaan toistaiseksi uusi ruostumattomasta levystä, koska kaupunginhallitus oli v. 1965 päättänyt, että käymäläkysymys on hoidettava tilapäisratkaisun avulla kunnes alueiden lopullisen järjestelyn yhdeydessä voidaan rakentaa varsinainen käymälä. Koska po. suoja oli palvellut myös valtionrautateiden vahtikojussa työskenteleviä, lautakunta ehdotti, että käymälä yhdistettäisiin suunnitteilla olevaan Suomenlinnan lauttaliikenteen terminaaliin tai uuteen rakennukseen, jossa olisi rautateiden tilojen lisäksi puhelinkioski ym. yleisöpalvelutiloja (17.12. 3812 §).

Kaupunginpuutarha. Kaupunginhallitus hyväksyi kasvihuoneen n:o 5 uudelleenrakentamisen II vaiheen pääpiirustukset (3.9. 2515 §).

Puistot ja istutukset. Yleisten töiden lautakunta oikeu-

tettiin käyttämään v:n 1971 talousarvion Lauttasaaren uuden sillan aiheuttamia liikennejärjestelyjä varten varatusta määrärahasta, sen keskinäistä jakoa muuttaen, 35 000 mk Lauttasaaren liikennepuiston rakentamistöihin (12.11. 3378 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Haka oikeutettiin suorittamaan louhintaa Kontulassa tontin 47021/5 itäpuolella olevalla puistoalueella anomuksen mukaisesti ehdolla, että luiska louhitaan siten, että se verhotaan 40 cm:n paksuisella multakerroksella, joka nurmetetaan sekä että em. toimenpiteet ja työn jälkeen siistiminen puiston puolella suoritetaan anojan kustannuksella (yjsto 17.10. 6536 §).

Asunto Oy Myllytie 3 esitti Kaivopuiston Myllymäen aitaamista ja vartiointia jatkuvien järjestyshäiriöiden poistamiseksi. Yleisten töiden lautakunta totesi kaupungissa olevan useita sellaisia asuinkiinteistöjä, joiden tontit rajoittuvat puistoon tai vastaavaan alueeseen eikä yhden tontin saattaminen muita edullisempaan asemaan puistoalueen eristämisellä voi kaupungin toimenpitein tulla kysymykseen. Järjestyksen ylläpito puistoissakin kuuluu poliisilaitokselle eikä puisto-osastolla ole valtuuksia niihin puuttua (6.8. 2180 §).

Asunto Oy Oltermannintie 18 oikeutettiin omalla kustannuksellaan rakennusviraston puisto-osaston ja kiinteistöviraston metsäosaston ohjeiden mukaan suorittamaan pensaiden istutustöitä meluntorjuntasuojaksi yhtiön tontin ja Tuusulantien välissä olevalle kaupungin omistamalle alueelle yhtiön esittämillä ja em. ohjeisiin sisällytettävillä ehdoilla (5.11. 3334 §).

Veikko Loppi, Henrik Kalliala ja E.J. Paavola kiinnittivät kirjeessään huomiota Tammisalon puisto-olojen parantamiseen. Yleisten töiden lautakunta mainitsi esittäneensä tarkoitukseen määrärahoja, mutta ne ovat supistuksissa karsiutuneet, koska Tammisalo on luonnostaan vihreätä aluetta. V:n 1974 talousarvioehdotuksessa on esitetty 100 000 mk Tammisalon puistoalueiden kunnostamiseen (3.9. 2517 §). Tammisalolaisten yhdistyksen kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa lautakuntaa huolehtimaan Porolahdesta ja sen rantojen sekä Vanhan väylän puistoalueen kunnostamisesta suunnitelmien mukaisesti (3.9. 2518 §).

Vt Kalevi Kilpi esitti kirjeessään Vuosaaressa sijaitsevan Kangaslammen puhdistamista. Kiinteistövirasto kannatti esitystä ja rakennusvirasto totesi puistoalueen suunnitelman olevan tekeillä. Rakennustyöt aloitetaan kertomusvuoden syksyllä ja niitä jatketaan määrärahojen puitteissa (13.8. 2290 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin suorittamaan puhtaanapito-osaston määrärahoista 1 000 mk Helsingin Nuorkauppakamarin järjestämän ympäristönhoitokampanjan toteuttamisen tukemiseksi (yjsto 18.4. 5687 §).

Muistomerkit ym. Kaupunginhallitus hyväksyi talosuunnitteluosaston laatimat valtakunnallisen rakentajapatsaan pääpiirustukset ja myönsi yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 19 700 mk patsaan pystytystä, valaisemista ja ympäristön kunnostusta varten. Patsas pystytetään Linnanmäen kalliolle Helsinginkadun varteen (7.5. 1527 §, v:n 1970 kert. s. 256).

Kaupunginhallitus päätti ottaa kiitollisuudella vastaan Lauttasaaren sankaripatsastoimikunnan Lauttasaaren sankarihauta-aluetta varten teettämän ja prof. Aimo Tukiaisen veistämän teoksen »Katkennut kasvu». Rakennusvirastolle myönnettiin 2 000 mk teoksen kuljetusta ja pystyttämistä varten ja virastoa kehotettiin huolehtimaan teoksen jatkuvasta hoidosta käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa (14.5. 1589 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi kiinteistöviraston selvityksen Takaniemen puiston historiallisten varustusten vaurioitumista koskevassa asiassa ja päätti, ettei asia anna aihetta enempiin toimenpiteisiin (yjsto 17.1. 5121 §).

Vahingonkorvaukset. Kertomusvuonna suoritettiin yhteensä 33 914 mk korvauksina mm. tierakennustyön yhteydessä sattuneesta kaukokaapelivauriosta sekä eräille autoille sattuneiden vahinkojen korvaamiseksi (yjsto 10.1. 5058, 5061 §, 17.1. 5119 §, 14.3. 5455 §, 21.3. 5512 §, 7.5. 5787 §, 27.6. 6027 §, 19.12. 6890 §).

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös vahingonkorvausta koskevassa jutussa merkittiin tiedoksi ja rakennusvirastoa kehotettiin suorittamaan autoilija Veijo Järveläiselle tuomitun korvauksen, yht. 7 809 mk 5 %:n korkoineen 7.1.1970 lukien sekä oikeudenkäyntikulujen korvauksena 2 613 mk (yjsto 16.5. 5820 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä Helsingin hovioikeuden 5.9. antamaan päätökseen lumenkaatopaikalla v. 1968 mereen suistuneelle kuorma-autolle aiheutuneiden vahinkojen korvausta koskevassa asiassa. Kaupunki määrättiin maksamaan yht. 12 141 mk korvausta korkoineen ja oikeudenkäyntikuluineen (22.10. 3121 §).

Yleisjaosto hylkäsi korvausanomuksen autovauriosta, joka oli aiheutunut auton törmäämisestä suojapuomeihin Kulosaaren sillalla. Lainopillista osastoa kehotettiin huolehtimaan kaupungin omaisuudelle aiheutuneen yht. 470 mk:n vahingon perimisestä auton liikennevakuutusyhtiöltä (yjsto 17.10. 6530 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistölautakunnan hallintoon siirrettiin 1.1. lukien satamalautakunnan hallinnosta Ruoholahden, Sörnäisten ja Herttoniemen yht. n. 114 018 m^2:n suuruiset määräalueet 140 688 mk:n pääoma-arvosta. Kiinteistölautakunta oikeutettiin purkamaan Ruoholahden alueella sijaitsevat kuusi varasto- ja kojurakennusta. Em. rakennusten pääoma-arvo 29 150 mk sekä myös Ruoholahden ja Herttoniemen lautakunnan hallintoon siirtyvillä alueilla olevien rautatiealueitten päällysrakenteiden omaisuusarvo yht. 166 180 mk poistetaan 1.1. lukien kantaomaisuuden kirjanpidosta. Marian ratapihan n. 8 900 m^2 suuruinen maa-alue siirrettiin kiinteistölautakunnan hallinnosta satamalautakunnan hallintoon 44 500 mk:n pääoma-arvosta ja ratapihaalueen päällysrakenteen arvo 263 523 mk merkittiin satamalaitoksen kirjanpitoon (11.6. 1957 §).

Pasilan tontin 17040/1 kuuluvat, urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallinnossa olevat alueet siirrettiin kiinteistölautakunnan hallintoon 16.9. lukien ilman pääoma-arvoa (25.6. 2044 §).

Herttoniemen kansakoulun Hiihtäjäntie 3:ssa olevat rakennukset siirrettiin suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallinnosta kiinteistölautakunnan hallintoon (1.10. 2879 §, 8.10. 2974 §).

Viranhaltijat. Kiinteistöviraston talo-osastoon 1.1. 1974 lukien perustettuun toimentajan virkaan (Y 13) saatiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa vastaavan tilapäisen viran haltija (29.11. 3639 §).

Asuntotuotantotoimiston rakennuspäällikön toimeen otetulle dipl.ins. Lauri Rautiaiselle saatiin maksaa 4 200 mk:n suuruista kuukausipalkkaa (15.1. 176 §).

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan eräitä palkkoja koskevat päätökset merkittiin tiedoksi (16.4. 1313 §, 24.9. 2833 §).

Yleisjaosto oikeutti kiinteistöviraston julkaisemaan useita toimia koskevat hakuilmoitukset erillisilmoituksina.

Kaupunginhallitus hylkäsi kaupunkimittausosaston mittausteknikon viran täyttämistä koskevan valituksen (5.3. 801 §).

Kaupunginhallitus päätti, että viraston palveluksessa virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien osastopäälliköiden Kalevi Korhosen ja Erkki Heikkilän palkat tarkistettiin 1.4. lukien 4 565 mk:ksi/kk sekä toimistopäälliköiden palkat seuraaviksi: Kurt Schreiber 3 950 mk/kk, Tauno Talvio 3 850 mk/kk, Mauno Käyräkoski ja Paavo Suninen 3 750 mk/kk sekä Pertti Viitanen 3 335 mk/kk (4.6. 1879 §).

Käteiskassat. Geoteknillisen toimiston käteiskassa korotettiin 300 mk:n suuruiseksi (yjsto 28.3. 5554 §).

Pysäköinninvalvontatoimiston maksutarkkailun suorittamiseksi automaattisin tietojenkäsittelymenetelmin myönnettiin kertomusvuoden ajaksi 44 000 mk (15.1. 193 §).

Kadun ja viemärin rakentamiskorvaukset, katumaakorvaukset ym. Kaupunginhallitus vahvisti ennen 1.1. määrättyjen kadun ja viemärilaitoksen rakentamiskorvausten vuotuismaksujen rakennuslain 91 §:n 3 mom. mukaiset korotusprosentit (2.4. 1109 §).

Eräiltä tonttien omistajilta päätettiin periä kadun ja viemärilaitoksen rakentamisesta rakennuslain mukainen korvaus ja eräiden tonttien omistajien kanssa tehtiin sopimus em. korvauksen perimisestä. Eräässä tapauksessa sopimusta täydennettiin ja joissakin tapauksissa kaupunginhallitus kumosi päätöksensä niiltä osin kuin ne koskivat maksamatta olleiden erien suorituksia.

Edelleen kaupunginhallitus teki rakennuslain 148 §:ssä ja asemakaavalain 34 §:ssä tarkoitettuja katumaakorvauksen perimistä eräiltä tontin omistajilta koskevia päätöksiä sekä rakennuslain 75 §:ään perustuvia katualuekorvauksia eräiltä maan omistajilta koskevia päätöksiä.

Tapanilankylän tilan P 39^{b} RN:o 9^{292} omistajalle suoritettiin rakennuslain 71 §:n 2 mom. mukaisena korvauksena katualueesta 5 490 mk (7.5. 1536 §) sekä tilan E 4 II RN:o 11^{37} omistajalle Kankarepolun katualueeksi erotetusta n. 360 m^2:n alueesta saman pykälän perusteella korvauksena 3 600 mk ja em. katualueella olleista rakenteista ja istutuksista rakennuslain 74 §:n 1 mom:n mukaisena korvauksena 9 400 mk (1.10. 2898 §). Vm. pykälän mukaisina korvauksina maksettiin edelleen Tapanilan kylän tilan Päivölä RN:o 7^{336} omistajille 6 000 mk ja tilan Aamunkoitto RN:o 3^{168} omistajille 1 300 mk (5.2. 441 §, 27.12. 3899 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi lääninhallituksen ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia sekä katualuekorvauksia koskevissa asioissa (22.1. 269, 270, 277 §, 19.2. 617, 618 §, 26.2. 713 §, 12.3. 864 §, 2.4. 1110 §, 9.4. 1205 §, 16.4. 1286, 1288, 1293 §, 28.5. 1768 §, 25.6. 2058 §, 6.8. 2178 §, 10.9. 2637 - 2643 §, 1.10. 2884 §, 22.10. 3118, 3120 §, 19.11. 3476, 3477 §). Eräässä tapauksessa annettiin selitys lääninhallitukselle (17.9. 2733 §) ja eräässä tapauksessa lainopillista osastoa ke-

hotettiin hakemaan muutosta lääninhallituksen päätökseen (5.3. 792 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi erään asunto-osakeyhtiön anomuksen koron maksamisesta korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen johdosta palautettaville katu- ja viemärikorvauksille (19.11. 3478 §).

Helsingin Pienkiinteistöyhdistysten Paikallisjärjestö anoi kadun rakentamiskorvausten perinnän lopettamista vedoten Vantaan kauppalanvaltuuston 27.8. tekemään päätökseen. Kiinteistölautakunta totesi, että mainittuna päivänä kauppalanvaltuusto hyväksyi uuden rakennusjärjestyksen, jossa omakotitontit vapautettiin kadun kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuudesta. Kadun rakentamiskorvauksesta vapauttavaa päätöstä ei kauppalanhallitus tehnyt. Lautakunta viittasi kaupunginvaltuuston v. 1966 tekemään päätökseen omakotitonttien ja 3- ja 4- asuntoisten tonttien omistajille myönnettävistä alennuksista ja huojennuksista (10.12. 3724 §).

Tietoimitukset ym. Kaupunginhallitus päätti, ettei kaupunginhallitus toistaiseksi esitä korvausvaatimuksia rakennuslain 46 §:n 2 mom:n perusteella tontteihin kuuluvaksi merkittyjen yhteisten teiden osalta (12.2. 552 §).

Yleisjaosto myönsi tarvittavat varat tiemaksun suorittamiseksi seuraaville tiekunnille: Vihdin kunnan Kuikkulammen tiekunta 585 mk, Espoon kaupungin Määrlammen-Kolmperän tiekunta 621 mk ja Björkehems Ägoväg - niminen tiekunta 90 mk, Vantaan kauppalan Bisajärven tiekunta 69 mk (yjsto 11.4. 5650 §, 30.5. 5903 §, 15.8. 6244, 6245 §). Etelä-Tapanilan tiekunnalle suoritettiin v:n1973 ja 1974 tiemaksuna yht. 420 mk (yjsto 19.12. 6892 §).

Rahatoimisto oikeutettiin tallettamaan Uudenmaan lääninhallitukseen kertomusvuoden talousarvion tilille Helsingin-Tuusulan maantien parantamista välillä Pohjolankatu-kaupungin raja koskeneessa tietoimituksessa n:o 76203 tilojen Petas RN:o 4^{224}A ja Kotivalo 4^{161} osalle kaupungin suoritettaviksi määrätyt korvaukset (12.3. 860 §).

Kartat. Yleisjaosto myönsi eräin ehdoin muutamille järjestöille, yhteistöille, yrityksille, postilaitoksille, ulkoministeriölle ym. oikeuden käyttää kaupungin karttaa julkaisuissaan. Eräät luvat myönnettiin korvauksetta.

Matalaharan ja Nuottakarin rauhoittaminen. Valtion luonnonsuojeluvalvojan esitettyä kahden luonnonsuojelualueen perustamista, kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että kaupungin kannalta on tarkoituksenmukaisinta vielä toistaiseksi jatkaa nykyistä menettelyä Matalaharan ja Nuottakarin rauhoituksessa, koska pesimisrauhan turvaaminen luodoilla näyttää onnistuneen tyydyttävästi ja koska merialueella tapahtuvan ulkoilun kehittymisen seuraamiseen tarvitaan vielä aikaa (13.8. 2295 §, v:n 1954 kert. s. 226).

Maanmittaustoimitukset

Yleisten alueiden mittausten vireille paneminen. Maistraatilta päätettiin pyytää kaavoitusalueiden jakolain 5. luvun mukaisia yleisen alueen mittaustoimituksia, joissa eräät Pasilan, Oulunkylän, Haagan, Munkkiniemen, Etelä-Kaarelan ja Tuomarinkylän kaupunginosien katu- ja jalankululle varatut alueet muodostetaan yleisiksi alueiksi (9.4. 1220 §, 24.4. 1396 §, 10.9. 2655 §, 17.9. 2729 §, 1.10. 2900 §, 12.11. 3396 §).

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus ***tontinmittaustaksan*** *vahvistamisesta* merkittiin tiedoksi (5.11. 3315 §).

Korvauksena tontin mittauksesta ja siitä laadituista asiakirjoista suoritettiin Kiinteistö-Oy Kunnalliskodintie 6 -nimiselle yhtiölle 482 mk (yjsto 3.1. 5027 §).

Kaupungin edustus eri toimituksissa. Yleisjaosto valtuutti kaup.geod. Erkki Heikkisen tai hänen määräämänsä valvomaan kaupungin etua v:n 1974 aikana suoritettavissa sellaisissa katselmustoimituksissa, joissa katuja luovutetaan yleiseen käyttöön sekä kaikissa maanmittaustoimituksissa sekä tontin mittausta, yleisten alueiden mittausta ja rasitteita koskevissa toimituksissa *oikeuksin hyväksyä toimitukset kaupungin puolesta* (yjsto 27.12. 6925, 6926 §).

Helsingin lunastustoimikunnan puheenjohtajan ja jäsenten yht. 3 042 mk:n suuruinen lasku päätettiin suorittaa (yjsto 24.1. 5158 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Huoneistojen ostot. Ab Aktieholding Oy:ltä päätettiin ostaa Asunto Oy Vuorimiehenkatu 12:n huoneiston n:o A 1 hallintaan oikeuttavat osakkeet 248 940 mk:n suuruisesta kauppahinnasta koululasten päiväkoti Toimelan toimintaa varten ehdolla, että ennen lopullisen kaupan tekemistä selvitetään rakennustarkastusviraston kanta huoneiston käyttötarkoituksen muuttamiseen (17.9. 2730 §).

Altius Fortius Oy:ltä ostettiin Asunto Oy Kotkankatu 1:n huoneistot n:o A 14 ja 15 yhdistämällä muodostuneen 190 m^2:n suuruisen asuntohuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet 285 000 mk:n suuruisesta kaup-

pahinnasta käytettäväksi Nukarin lastenkodin alaisuudessa toimivana vajaamielisten asuntolana (21.5. 1695 §).

Arvo Westerlund Oy:ltä päätettiin ostaa Asunto Oy Kasöörinkatu 3:n osakkeet, jotka oikeuttavat Itä-Pasilan tontille 17001/1 rakennettavan tornitalon ensimmäiseen kerrokseen rakennettavan 306 m^2:n suuruisen lasten päiväkotihuoneiston hallintaan. Kauppahinta 402 755 mk (24.4. 1365 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan toimesta Kontulan tontille n:o 47021/1 Kontulan Palvelutalo Oy:n lukuun rakennettavasta uudistalosta päätettiin merkitä kirjasto- ja nuorisokerhohuoneiston n:o 5 hallintaan oikeuttavat 740 osaketta 370 000 mk:n merkintähinnasta (24.4. 1400 §).

Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:lta päätettiin ostaa Mellunmäessä sijaitsevat Asunto Oy Saariseläntie 4:n osakkeet, jotka oikeuttavat asunto-osakeyhtiön yhteyteen rakennettavan 402 m^2:n suuruisen päivähoitolarakennuksen hallintaan 574 860 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (24.4. 1411 §, 4.6. 1873 §).

Vuorineuvos Aarne Aarniolta päätettiin ostaa seuraavien Kiinteistö Oy Mellunmäen Liike- ja toimintakeskuksen huoneistojen hallintaan oikeuttavat osakkeet:
– poiketen kaupunginhallituksen 1971 tekemästä päätöksestä Mellunmäen rakennusviraston työtukikohdan käyttöön tuleva huoltohuoneisto n:o 13 339 820 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (13.8. 2292 §, v:n 1971 kert. s. 258).
– valmiiksi rakennettava ja sisustettava kerhohuoneisto (n. 761 m^2) 660 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (22.1. 261 §, 25.6. 2053 §).
– vajaamielisten päivähuoltolan käyttöön tuleva huoneisto n:o 10, muuttaen kaupunginhallituksen v. 1972 tekemää päätöstä (25.6. 2123 §, v:n 1972 kert. s. 190).

Kaupunginhallitus myönsi 300 mk:n suuruisen lisämäärärahan päivähoitolaitoksen hallintaan oikeuttavien Asunto Oy Melkontornin osakkeiden kauppahinnan ja leimaveron maksamista varten (1.10. 2918 §).

Kaupungille päätettiin ostaa eräillä ehdoilla seuraavilla vuokra-alueilla sijaitsevat rakennukset, rakenteet ym.:

Kaup. osa	Kortt./tontti tai tila	Myyjä	Hinta mk	Päätös
15	huvila-alue n:o 23	Olga Aikalan oik.omistajat	115 000	26.3. 1037 §
17	562/6	E. Vasankari	20 000	25.6. 2092 §
17	562/13	As. Oy Kyllikinkatu 13	30 560	24.4. 1391 §
17	563/9	As-Oy Hertankatu 9	103 730	25.6. 2086 §
17	567/14	P.,J. ja T. Sievänen	40 150	25.6. 2085 §
17	569/4	V. Takanen ja A. Toivonen	19 000	24.9. 2829 §
17	569/19	O. Nupposen kuolinpesä	24 000	24.4. 1398 §
17	571/27	A. ja H. Wallenius, I. Heikkkilä ja A. Wuori	26 000	10.12. 3737 §
17	573/34	Y., M. ja K. Koskinen	45 000	8. 1. 102 §
21	662/1 ja 2	Mallasjuoman Helsingin Myynti Oy	300 000	2. 4. 1123 §
22	530/9	A., A., A., T., L., N. ja A. Onnela, E. Hentunen, E. Sirro ja O. Saavalainen	39 831	8.10. 2987 §
22	540/2	F. Voutilainen ja A. Kaljunen	28 000	27. 8. 2452 §
22	540/9	A. Poikosen kuolinpesä	25 000	19. 2. 625 §
22	550/14	M. ja I. Perttilä	24 000	21. 5. 1668 §
22	550/18	H., K. ja V. Mikkola ja I. Mäkinen	31 500	10.12. 3738 §
28	Sarkapelto n:o 6	K., S. ja G. Berggren, G. Malmgren, A. Lindqvistin oik.omist. ja D. Moliisin oik.omist.	15 000	26.11. 3570 §
29	171/7	T. ja F. Smolsky, V. Läniläinen	2 100	12. 2. 544 §
33	33014/3	V. ja S. Hämäläinen	220 000	26. 3. 1036 §
41	Askola RN:o 7^{524}	E. Pessin kuolinpesä	40 000	24. 9. 2831 §
45	Toivola RN:o 2^{721}	K. Bäck	10 000	8.10. 2991 §
46	22/3	L. Varonen	17 000	9. 4. 1221 §
49	49009/T3 RN:o 2^{396}	A. Peräkylä	100 000	12.11. 3397 §

Osuuskunta Suomen Messuilta ostettiin Taka-Töölön tontilla 524/1 olevat A- ja B- hallirakennukset 12 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta. Kauppaehdoissa edellytettiin mm. ettei kaupunki käytä rakennuksia kaupallisen messu- eikä näyttelytoimintaan (25.6. 2044 §).

Vihdin kunnan Ollilan kylässä sijaitsevaan Saarijärven tilaan RN:o 2^{118} kuuluvalla, Ison Lehmälammen rannalla sijaitsevalla vuokra-alueella olevat rakennelmat päätettiin ostaa M. Keinäseltä 12 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (19.3. 966 §).

Kiinteistöjen hankinnat. Kaupunginhallitus myönsi tarvittavat varat kiinteistölautakunnan käytettäväksi valtuuston kertomusvuoden aikana päättämien kiinteistökauppojen maksamista varten.

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan kertomusvuonna seuraavat tontit ja tilat erinäisin ehdoin:

Kaup. osa	Kortt./tontti t. tila/rek.n:o	Myyjä	Hinta mk	Päätös
28	28053/3	Fisk.inspekt. J.Alb.Sandmans Stiftelsen för understödjande av Finlands havsfiskare	170 000	18. 6. 2008 §
28	28064/9	C. ja E. Rafn	186 000	26. 2. 725 §
29	Torpebo/2^{90}	E. Ahlqvist	50 000	2. 5. 1468 §
37	Fäcksängen 4/1^{6}	E. Ytterberg	80 000	13. 8. 2296 §
37	» 2/1^{10}	H. Häggström ja E. Häggströmin oikeuden omistajat	42 000	10. 9. 2652 §
38	Terhola/2^{225}	P. ja V. Suominen	73 000	29. 1. 368 §
38	Toivola/7^{236} ja M 32/7^{101}	R. Järvinen ja N. Sundberg	81 000	24. 4. 1401 §
38	M 18/7^{36}, M27/7^{68}	V., U. ja K. Gustafsson	122 500	7. 5. 1538 §
38	Vilpo 33/7^{276}	A. ja T. Peräkylän perilliset	87 400	25. 6. 2101 §
38	» 35/7^{278}	P. ja M. Liikanen	84 330	26. 3. 1038 §
38	» 42/7^{285}	L. Lindström	100 000	29.11. 3651 §
38	» 44/7^{287}	M. Eskelisen kuolinpesä	75 000	8.10. 2996 §
38	» 51/7^{294}	H. ja L. Rumpunen	100 000	26. 2. 731 §
38	» 58/7^{301}	K. Tuokko	153 520	2. 5. 1473 §
39	Granebo/1^{496}	E. Träskmanin kuolinpesä	400 000	12. 3. 884 §
39	Bj^{4} 119/4^{116}	U. Viitalehdon kuolinpesä	54 000	2. 4. 1130 §
39	Jaakkola/11^{59} ja Bj 2162^{c}/11^{60}	S. Räisänen	70 000	21. 5. 1669 §
39	Br 350^{h}/10^{146}	L. ja A. Nieminen	50 000	13. 8. 2291 §
39	Å 177/5^{148}	G. ja A. Enroth	85 000	10. 9. 2660 §
40	Niittyvilla 3/2^{375} (määräala)	P. Kauppinen	5 600	29.11. 3640 §
40	Sund/4^{96} ja Kullan/4^{168}	D. Ekhom	210 000	25. 6. 2097 §
41	Puistorinne/7^{476}	E. Leiqvist ja E. Louhimo	50 000	8. 1. 100 §
41	P 320/9^{273}	S. Uusivuori	100 000	12. 2. 549 §
41	Lyckobo/4^{251}	A. ja I. Virtanen	48 000	2. 4. 1120 §
41	Us 339/6^{196}	J. Hjelm	40 000	9. 4. 1222 §
41	Koivula/7^{313}	U. Talvalan kuolinpesä	30 000	8.10. 2993 §
41	K 411/7^{432}	I. ja T. Kuisma	75 000	29.11. 3643 §
45	Yhdyskulma/2^{901}	Pohjoismaiden Yhdyspankki Oy	100 000	25. 6. 2100 §
45	K.45125T4/2^{946}	M. ja T. Turusen kuolinpesä	30 000	15.10. 3059 §
47	Borgis/1^{584} (määräala)	Å. ja E. Wihtol, B. Thuring	185 000	5. 2. 439 §
47	Borgis/1^{584} (määräala)	H., E., E., ja Å. Wihtol ja B. Thuring	75 000	24. 9. 2830 §
47	Tasanko/1^{321}	O. Berttula	13 000	29.10. 3207 §
49	Stenberga/1^{213}	J. Herrala	290 000	26. 2. 723 §
49	Litt.2. L.u./2^{114}	E. Hämäläisen kuolinpesä	40 000	9. 4. 1226 §
49	P.T.N:o 11/1^{669}	F. Westerholm	55 000	2. 5. 1467 §

2. Kaupunginhallitus

Oikaisten v. 1971 tekemänsä päätöksen II kohtaa, kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan Kiinteistö Oy Villasaarelta Vuosaaren kylässä sijaitsevan tilan K 64 T 4 RN:o 2^{120} sanotussa päätöksessä mainituilla ehdoilla (4.6. 1865 §, v:n 1971 kert. s. 262).

Oulunkylässä sijaitsevan Käpylän yksinäistaloon kuuluvista tiloista Linsved RN:o 1^{137}, Kottby RN:o 1^{148}, Grindbacka RN:o 1^{135}, Redjan RN:o 1^{133} ja Ängsåker RN:o 1^{129} päätettiin ostaa yht. n. 22 067 m^2:n suuruinen määräala 300 000 mk:n kauppahinnasta A. Lönngrenin kuolinpesän osakkailta (29.11.3641 §).

Sipoon kunnasta päätettiin ostaa seuraavat tilat:
– Gumbölen kylän Kusas -nimisestä tilasta RN:o 2^{24} n. 23 ha:n suuruinen määräala J. Bergströmiltä 300 000 mk:n käteishinnasta (19.2. 631 §)
– Immersbyn kylän tilasta Fiskträskskogen RN:o 1^{30} L. Wickströmiltä 250 000 mk:n käteishinnasta (5.3. 796 §)
– Hinsbyn kylän tilaan Kuras RN:o 4^{13} kuuluva erillinen n. 11.3 ha:n suuruinen metsäpalsta B. ja O. Lönnqvistiltä 67 000 mk:n käteishinnasta (17.9. 2731 §).

Valtuuston 7.2. päättämässä ***aluevaihdossa*** valtiolle luovutettavalla alueella Hannankatu 8:ssa sijaitseva asuinrakennus päätettiin luovuttaa valtiolle korvauksetta talon vapauduttua asukkaista (19.3. 967 §).

Pakkolunastukset. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin seuraavien tonttien ja tilojen pakkolunastamiseksi kaupungille sulkeissa mainittujen rakennuslain §:ien perusteella:
– Oulunkylän asuntotontti 28064/2 (50 ja 54 §)
– Malmin kylän tilat n:o 97 RN:o 3^{117}, N:o 98 RN:o 3^{119}, N:o 145 RN:o 3^{179}, N:o 189 RN:o 3^{232} ja Kulmala RN:o 3^{248} (53 § 2 mom.)
– Malmin kylän tilat M.7 RN:o 7^{25}, M.46 RN:O 7^{110}, M.47 RN:o 7^{111}, M.50 RN:o 7^{114}, M.51 RN:o 7^{115}, Päivölä RN:o 7^{138}, Vilpo 57 RN:o 7^{300} ja Taunola RN:o 7^{349} (52 § 1 mom. 2 kohta) (3.9. 2544 §, 26.11. 3579, 3580 §).

Helsingin lunastustoimikunnalle suoritettiin yht. 4 495 mk toimikunnan puheenjohtajan ja jäsenien kuluista ja palkkioista lausunnon antamisesta lääninhallitukselle Myllypuron asemakaava-alueella urheilualueeksi määrätyn Botby Sandtag RN:o 2^{404} -nimisen tilan pakkolunastusasiassa. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi em. lausunnon (22.10. 3141 §, yjsto 10.10. 6497 §).

Rakennuspiirustusten, kustannusarvioiden ym. hyväksyminen. Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen 5.2. päivätyt muutospiirustukset sekä vahvisti Aktiebolaget Läroverket för gossar och flickor -nimisen yhtiön koulukiinteistön, johon kuuluu Kaartinkaupungin kaup.osassa sijaitseva tontti sekä sillä oleva koulurakennus, arvon 3 500 000 mk:ksi (5.3. 802 §, yjsto 18.7. 6157 §). Yleisjaosto vahvisti Kulosaaren Yhteiskoulun hankintakustannuksiksi 2 500 000 mk (27.12. 3879 §).

Aluerakentamissopimusta koskeva valitus. Dipl.ins. Hannu Ettala valitti valtuuston 7.2. tekemästä päätöksestä, jolla valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Polar-rakennusosakeyhtiön ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n kanssa sopimuksen Puistolan asemanseudun kerrostaloalueen kaavoittamisesta ja rakentamisesta. Valittaja katsoi, että po. sopimuksessa oli rakentajan ja siten asukkaiden maksettavaksi pantu rakennuslain vastaisesti kunnallisteknillisiä kustannuksia sekä päätetty katualueiden, torien, aukioiden jne. luovuttamisesta korvauksetta kaupungille. Lääninhallitus katsoi, että valtuusto on voinut harkintansa mukaan rakennuslain säännösten estämättä tehdä po. aluerakentamissopimuksen ja hylkäsi valituksen. Tästä lääninhallituksen päätöksestä tehdyn valituksen johdosta kaupunginhallitus päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen, jossa valitus esitettiin hylättäväksi (16.4. 1315 §, 10.9. 2656 §, 29.10. 3205 §).

Anomus rakentamisvelvollisuutta koskevan ehdon poistamisesta. Sotainvalidien Veljesliiton Leppävaaran seudun osasto anoi yhdistyksen v. 1956 kaupungilta ostaman, Espoon kaupungin Laajalahden kylässä sijaitsevan n. 3 193 m^2:n suuruisen kiinteistön kauppaan liittyvän rakentamisehdon poistamista. Kaupunginhallitus hylkäsi anomuksen ja kehotti kiinteistölautakuntaa perimään rakentamisvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta yhdistyksen v. 1956 allekirjoittaman velkakirjan ehtojen mukaisesti 14 370 mk 7 %:n suuruisine vuotuisine korkoineen eräpäivästä, 11.5. lukien maksupäivään saakka (18.6. 2009 §).

Työryhmään, jonka opetusministeriö asetti valmistelemaan ***maa-alueiden hankkimista pääkaupunkiseudun opiskelija-asuntotuotantoa varten,*** nimitettiin kaupungin edustajaksi tonttiosaston pääll. Kalevi Korhonen ja hänen varamiehekseen asuntotuotantoasiamies Kari Koskimaa (yjsto 4.7. 6072 §).

Tonttien varaaminen. Kaupunginhallitus varasi Polar-rakennusyhtiön, Matkatoimisto Oy Lomamatkan ja Rakennustyöläisten Liitto ry:n toimesta perustettavalle yhtiölle alustavasti 31.12.1974 saakka hotellin rakentamista varten Kampin kaup.osasta, Malminkadun, Runeberginkadun ja Salomonkadun jatkeen rajoittamalta alueelta n. 5 000 m^2:n suuruisen alueen, jonka rakennusoikeus on n. 20 000 m^2 kerrosalaa (16.4. 1305 §).

Taka-Töölöstä varattiin tontti 478/33 (Töölönkatu 33, Ruusulankatu 6) toistaiseksi huoltolautakunnalle vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen rakentamista varten. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin irtisanomaan Oy Suomen BP Ab:n ja Oy Union-öljy Ab:n kanssa tekemänsä vuokrasopimukset siten, että tontti on tyhjä ennen rakennustöiden aloittamista (9.4. 1244 §).

Etelä-Haagan tontti 29039/11 (Laajasuontie 5-7) varattiin toistaiseksi lastentarhainlautakunnalle lastentarhatarkoituksiin (12.2. 566 §).

Pohjois-Haagasta varattiin seuraavat alueet:
– liiketalokorttelien n:o 15 ja 16 alueelta Vakuutusosakeyhtiön Fennialle toimistotalon rakentamista varten tonttialue, johon saadaan rakentaa n. 10 000 m^2 kerrosalaa ehdolla, että yhtiön ja kaupungin välillä voidaan sopia tätä tonttialuetta ja Unioninkatu 25:ssä sijaitsevaa kiinteistöä koskevasta aluevaihdosta (26.2. 724 §)
– tontti 29101/4 Rakennus Oy:lle mm. Liberaalisen kansanpuolueen ja Ståhlberg-säätiön tiloja varten alustavasti 31.12.1974 saakka (14.5. 1602 §)
– korttelista n:o 12 muodostettava tontti, jonka rakennusoikeus on n. 5 000 - 6 000 m^2 kerrosalaa Oy Vesi-Hydro Ab:lle
– samasta korttelista muodostettava tontti, jonka rakennusoikeus on n. 3 000 - 4 000 m^2 kerrosalaa Insinööritoimistojen Tauno Nissinen Ky:n, Olof Granlund, Antti Oksanen Ky:n ja K. Hanson & Co:n toimesta perustettavalle kiinteistöyhtiölle, ehdolla, että myös Arkkitehtitoimisto Einari Teräsvirta on otettava perustajaosakkaaksi, mikäli se laadittavassa asemakaavassa muodostettavan tontin rakennusoikeuden puitteissa on mahdollista (14.5. 1608 §) molemmat 31.12. 1975 saakka
– myöhemmin yksilöitävä alue, jonka rakennusoikeus on n. 4 200 m^2 kerrosalaa, Rakennusyhtymä Mattinen & Niemelä Ky:lle ehdoilla, että vähintään n. 2/3 alueen rakennusoikeudesta on käytettävä toimistotiloiksi ja että n. 1 000 m^2 kerrosalaa on rakennettava asuntoja rakennusten ylimpiin kerroksiin sekä
– Insinööritoimisto Oy Vesi-Pekalle samoin myöhemmin yksilöitävä alue, jonka rakennusoikeus on n. 5 000 m^2 kerrosalaa, samanlaisin ehdoin, molemmat 31.12.1975 saakka (9.11. 3487 §).

Helsingin Puhelinyhdistykselle varattiin puhelinkeskusten rakentamista varten kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksiin n:o 6891 ja 6892 merkityt, puhelinkeskustonteiksi Mellunkylään ja Myllypuroon suunnitellut alueet 31.12.1974 saakka (28.5. 1786 §).

Tehtaanpuiston Yhteiskoululle varattiin 1.11.1976 saakka Vuosaaresta, Vuosaarentien ja Punakiventien risteyksen eteläpuolella sijaitseva, myöhemmin muodostettava n. 3.5-4 ha:n suuruinen koulutontti edellytyksellä, että tontti siirtyy kokonaisuudessaan kaupungin omistukseen (26.11. 3571 §, 29.11. 3654 §).

Lisäksi kaupunginhallitus päätti varata asuntotuotantotoimikunnalle ym. tontteja asuntotarkoituksiin. Asuntotuotantotoimikunnalle tai sen toimesta perustettaville kiinteistöyhtiöille varattiin seuraavat tontit:
– Haagasta tontit 29164/1 ja 2, 29165/1 sekä 29167/2 (Kiinteistö-Oy Lassinlaakso)
– Suutarilasta tontit 40100/1, 40101/1 (vanhusten asuintalo), 40101/2, 40104/1, 40105/1 (autopaikkatontti) ja 40106/1 (Kiinteistö-Oy Puistolan asemaseutu) sekä 40100/3 (Asunto-Oy Puistolan asemaseutu)
– autopaikkatontit 29166/1, 40100/2, 40100/2, 40103/1 ja 40106/2 ehdolla, että kutakin tonttia rakentamaan ja hallitsemaan perustetaan yhtiö, jonka osakkaina ovat ne tontinhaltijat, joiden tontteja po. autopaikkatontti asemakaavan mukaan palvelee, autopaikkojen määrän mukaisessa suhteessa, kuitenkin siten, että kolmea vm. tonttia varten voidaan perustaa myös yhteinen yhtiö; kaikki em. tontit 31.12.1974 saakka (17.9. 2732 §)
– Pohjois-Haagan keskustasta n. 16 000 m^2 kerrosalaa käsittävä alue ja itäkeskuksen alueelta 20 000 m^2 kerrosalaa käsittävä alue aravatalojen rakentamista varten sekä Oulunkylästä tontti 28307/2 aravaomistusasuntojen rakentamista varten ehdolla, että 20 % tontille tulevista asunnoista varataan asunnon tarpeessa oleville, asuntolainakelpoisille ja rintamamiestunnuksen täyttäville helsinkiläisille rintamamiesveteraaneille, ja että muut asunnot varataan ensisijaisesti Kustaankartanon vanhainkodin ja Koskelan sairaskodin henkilökunnalle sekä toissijaisesti kaupungin muiden virastojen ja laitosten palveluksessa oleville (15.10. 3060 §)
– Kannelmäen tontit 33170/2 ja 33173/1 Kiinteistö-Oy Pelimannintie 15:lle 31.12.1973 saakka (12.2. 548 §)
– opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevat yleisen rakennuksen tontit 29161/1 ja 33170/3 sekä autopaikkatontit 29162/1 ja 38243/1 1.12.1973 saakka (7.5. 1532 §).

Muille yrityksille ja yhdistyksille varattiin asuntotontteja seuraavasti:
Haagan-Vantaan alueelta:
– tontti 33172/1 ns. kovan rahan asuntojen rakentamista varten Salpa Oy:lle
– tontti 33170/1 samoin kovan rahan asuntojen rakentamista varten Laaturakenne Oy:lle
– tontti 33149/1 puoleksi Kannelkotisäätiölle vanhusten asuntojen ja puoleksi Wärtsilä Oy:lle työsuhdeasuntojen rakentamista varten valtion asuntolainan turvin
– n. 15 000 m^2:n kerrosalaa käsittävä alue Lassilasta ns. kovan rahan asuntojen rakentamista varten Sato Oy:lle
– Kannelmäestä ja mahdollisesti lisäksi Myllypurosta yht. n. 1 500 m^2 kerrosalaa käsittävä alue samoin

kovan rahan asuntoja varten Helsingin asuntokeskuskunta Hakalle Itäkeskuksen alueelta
– yht. 7 500 m^2 kerrosalaa käsittävät alueet aravaasuntojen rakentamista varten Valtakunnalliselle vuokratalo-osuuskunnalle, Vuokralaisten keskusliitto ry:lle, Väinö Tannerin säätiölle, Osuuspankki Yhteistuen toimesta osoitettavalle rakentajalle ja Kustannusosakeyhtiö Yhteistyölle
– n. 5 000 m^2 kerrosalaa käsittävä alue Vuokra-asuntojen tuotanto ja rahoitus Oy:lle Helsingin Osuuskaupan ja Vuoristo-yhtiöiden henkilökuntien työsuhdeasuntojen rakentamista varten valtion asuntolainan turvin
– tontti 43141/1 Osuusliike Elannolle aravatyösuhdeasuntojen rakentamista varten

Oulunkylästä:
– tontti 28038/1-3 yhteisesti Oy Alko Ab:lle ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiölle arava-asuntojen rakentamista varten

Reimarlan alueelta:
– tontti 46165/1 Otto Wuorio Oy:lle arava-asuntojen rakentamista varten liikennelaitoksen henkilökunnalle
– tontti 46117/13 Rakennus Oy:lle arava-asuntojen rakentamista varten Helsingin Myyntimiehet ry:n jäsenille
– tontti 46162/1 Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Sotainvalidit ry:lle, Keski-Helsingin Sotaveteraanit ry:lle, Itä-Helsingin Sotaveteraanit ry:lle ja Helsingit Sotaveteraanit ry:lle palvelutalon rakentamista varten yhteistoiminnassa Keskus-Sato Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön kanssa, kaikki 31.12.1975 saakka (15.10. 3060 §).

Valmet Oy:lle varattiin v. 1972 tehtyä päätöstä muuttaen, osa Vuosaaren tonttia 54033/3 Vuosaaren telakan henkilökunnan työsuhdevuokra-asuntojen rakentamista varten 30.6.1973 saakka (12.2. 554 §).

Polar-rakennusosakeyhtiölle ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:lle varattiin 31.12.1973 saakka myöhemmin suoritettavaa aluevaihtoa varten 4.1. laaditun kaavarunkoluonnoksen mukaisen Puistolan asemaseudun eteläisimmän korttelin alueelta asuntokerrostaloalue, jonka rakennusoikeus on n. 12 500 m^2 kerrosalaa (2.4. 1128 §).

Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiölle varattiin Pohjois-Haagan uudesta keskustasta opiskelija-asuntolatontti, jonka rakennusoikeus on n. 2 000 - 3 000 m^2 kerrosalaa perheettömien opiskelijoiden asuntolaa varten (14.5. 1608 §).

Helsingin suomalaisille ja ruotsalaisille evankelisluterilaisille seurakunnille varattiin 31.12.1975 saakka Pukinmäen suunniteltu tontti 37044/3 aluevaihtoa varten ja tontti 37044/2 valtion asuntolainan turvin rakennettavaa vuokrataloa varten ehdolla, että 80 % tontille tulevista asunnoista varataan kaupungin osoittamille vuokralaisille (29.11. 3645 §).

Suomen Pelastusarmeija Säätiölle varattiin 31.12.1974 saakka Malmilta tontti 38161/2 yksinäisille asunnottomille helsinkiläisille tarkoitetun yhteisasuntolan rakentamista varten ehdolla, että rakennuksen suunnittelussa otetaan huomioon huoltolautakunnan esittämät näkökohdat (11.6. 1953 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle varatun Itä-Pasilan tontin 17012/1 varausehtoja muutettiin siten, että tontille saadaan rakentaa valtion asuntolainan turvin vuokrataloja (4.6. 1862 §).

Suomen Liikemiesten Kauppaopisto-Normaalikauppaoppilaitos -nimiselle opistolle varattu Itä-Pasilan tontti 17039/1 varattiin Kiinteistö Oy Opetustalolle Suomen Liikemiesten Kauppaopisto-Normaalikauppaoppilaitoksen ja ATK-instituutin yhteistä koulutaloa varten 31.12. saakka (8.1. 99 §).

Kirjayhtymä Oy:n varaus Itä-Pasilan tonttiin 17022/1 merkittiin päättyneeksi ja mainittu tontti päätettiin varata yksin Rakennustoimisto Matti Vuorela Oy:lle 31.12. saakka entisin ehdoin (20.8. 2380 §).

Vesilaitokselle päätettiin varata Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen henkilökunnan asuinrakennusta varten Oulunkylän asuntotontti 28038/4 31.12.1974 saakka ja aikaisemmin samaan tarkoitukseen tehty tontin 28038/1 varaus merkittiin päättyneeksi (8.10. 2994 §).

Kaupunginhallitus päätti jatkaa seuraavien tonttien varausaikaa:
– Itä-Pasilan Eläketurvakeskukselle varattu tontti 17019/1 31.12. saakka (8.1. 99 §)
– Itä-Pasilan rautatiehallituksen sosiaalijaostolle varaama tontti 17024/1 31.12.1974 saakka (22.10. 3140 §)
– Pohjois-Haagan Svenska Handelsinstitutet-Köpmannaläroverket Ab:lle varattu tontti 29103/1 31.12.1974 saakka (10.9. 2653 §)
– Pakilan Keskus-Sato Oy:lle varattu tontti 34094/3 30.6. saakka (12.3. 874 §)
– palolautakunnalle 1967 varatut Pukinmäen tontti 37039/1, Laajasalon tontti 49074/1 ja Vartiokylän tontti 45195/4 31.12.1974 saakka (19.2. 632 §)
– asuntotuotantotoimistolle varatut seuraavat tontit 31.12.1975 saakka; Pohjois-Haagan tontit 29160/1, 29161/1 ja 29162/1, Pukinmäen tontit 37043/1 ja 37057/2 ja 3, Pihlajamäen tontit 38016/4 ja 5, Puistolan suunniteltu tontti 40125/6, Myllypuron eteläosasta myöhemmin yksilöitävä alue, jonka rakennusoikeus

on n. 10 000 m^2 kerrosalaa, sekä Länsi-Vesalan tontti 47100/1 (29.11. 3646 §).

Malmin tontin 38162/1 varaaminen kroonikkolasten hoitokotia varten peruutettiin ja kaupunginhallitus kehotti kiinteistövirastoa yhteistyössä lastensuojeluviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa tutkimaan uuden alueen varaamista samaan tarkoitukseen ja tekemään asiasta esityksen (24.4. 1365 §).

Laaturakenne Oy:lle Patolasta varatun tontin 28307/2 varausaika katsottiin päättyneeksi 31.12.1972 (3.9. 2559 §).

Rakennushallitus oikeutettiin suorittamaan valtiolle luovutettavalla Itä-Pasilan tontilla 17016/1 Pasilan virastokeskusta varten tarvittavia louhintatöitä (26.2. 732 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra-ym. nautintaoikeutta koskevat asiat

Huoneistojen vuokraaminen kaupungille. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan seuraavilta yhtiöiltä ym. jäljempänä mainitut huonetilat osoitettaviksi lasten päivähoitolautakunnalle käytettäviksi perhepäivähoidon toimistotiloina:

– Asunto Oy Kotikonnuntie 2, 47 m^2:n suuruinen huonetila talosta Kotikonnuntie 2, vuokra 282 mk/kk (19.2. 653 §)

– rva G. Bornstein, 48 m^2:n suuruinen huonetila talosta Lauttasaarentie 6, vuokra 609 mk/kk (5.3. 812 §)

– Maunulan Kansanasunnot Oy, 36 m^2:n suuruinen huonetila talosta Metsäpurontie 26, vuokra 252 mk/kk (4.6. 1874 §)

– Kiinteistö Oy Pakkalantie, n. 58.6m^2:n suuruinen palveluhuoneisto talosta Teuvo Pakkalantie 9, vuokra 10 mk/m^2/kk (6.8. 2243 §)

– Fastighets Ab Babord, 40 m^2:n suuruinen toimistotila talosta Merikorttikuja 6, vuokra 360 mk/kk (10.9. 2670 §).

Lasten päivähoitolautakunnan käyttöön päätettiin vuokrata myös Kiinteistö-Oy Kokkokalliontie 1:n omistukseen tulevasta talosta yht. 246 m^2:n suuruiset päiväkotitilat 10 mk/m^2 vastaavasta kuukausivuokrasta. Kaupunginhallitus hyväksyi samalla em. huoneistoa koskevat piirustukset (17.12. 3799 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin tekemään Mikonmäen Huolto Oy:n kanssa esisopimus Kannelmäkeen suunnitellun lasten päivähoitolaitoksen huonetilojen vuokraamisesta (6.8. 2247 §).

Vuokra-alueiden järjestelytoimitusten aiheuttamat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti tyytyä toimitusmiesten käsiteltäväksi palautetuissa vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa n:o 70727, 70677 ja 70687 annettuihin toimitusmiesten päätöksiin (15.10. 3065 §).

Merkittiin tiedoksi, että järjestelytoimituksiin n:o 70680, 70739, 70744, 74734, 78684, 82113 ja 100398 kuuluvien eräiden Pasilan, Vallilan, Käpylän, Oulunkylän, Haagan ja Pitäjänmäen vuokratonttien vuosivuokria ja muita vuokraehtoja, rakennusten lunastushintoja, muita korvauksia ja oikeutta asunnon saamiseen koskevat toimitusmiesten päätökset olivat saaneet lainvoiman (5.2. 440 §, 9.4. 1217 §, 1.10. 2894 §).

Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa kiireellisesti maksamaan järjestelytoimituksessa n:o 74734 tehtyyn toimitusmiesten lainvoimaiseen päätökseen perustuen Asunto-osuuskunta Käpylälle 18 485 mk korvauksena tonttiin 825/1 merkityllä alueella olevista puutarhaistutuksista, rakenteista ja laitteista (yjsto 12.12. 6846 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä Turun maaoikeuden antamiin, järjestelytoimituksia n:o 70679, 70681, 70686, 70743, 70744, 82111, 82112 ja 82115 koskeviin päätöksiin (2.4. 1129 §, 21.5. 1684 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa korkeimmalle oikeudelle vuokra-alueiden järjestelytoimitusta koskevassa asiassa lausunnon Asunto-osuuskunta Käpylän tuomion purkua ja menetetyn määräajan palauttamista koskevan anomuksen johdosta (19.11. 3498 §).

Vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa uskottuina miehinä olleille kahdelle maatalouslautakunnan jäsenelle päätettiin suorittaa palkkioina yht. 1 170 mk (yjsto 3.1. 5030 §, 13.6. 5962 §).

Tonttien ja alueiden vuokralleanto. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan seuraavat tontit, niiden osat tai alueet erinäisin ehdoin:

2. Kaupunginhallitus

Kaup. osa	Kortt./ tontti	Vuokraaja	Vuokra-kausi päätt.	Alku-vuosi vuokra	Perus-vuosi vuokra	Päätös
23	905/1	Oy Wärtsilä Ab	31.12.1982	8 600	3 440	15.1. 194 §
25	810/1	Helsingin Kansanasunnot Oy	31.12.1982	13 986	5 379	
25	811/1	» »	»	17 759	6 830	
25	812/1	» »	»	17 401	6 692	
25	817/1	» »	»	26 055	10 021	
25	818/1	» »	»	7 108	2 734	
25	819/1	» »	»	21 672	8 335	21.5. 1665 §
25	824/13	» »	20.12.1982	26 385	10 148	28.5. 1790 §
28	28296/4 lisäalue	Koneteollisuus Oy	31.12.1985		3 mk/m^2	20.8. 2382 §

Konserttitalon rakennustoimikunnalle vuokrattua Finlandia-talon lisärakennuksen työmaavarastoaluetta saatiin suurentaa n. 1 600 m^2:stä n. 2 200 m^2:n suuruiseksi ehdolla, että vuokraksi 800 mk:n asemesta tulee 1 080 mk/kk (22.1. 297 §, v:n -72 kert. s. 260).

Taitoluistelun Tuki ry:lle varattiin v:n 1974 loppuun saakka Talin urheilupuiston alueelta jäähallin ja luistinradan rakentamista varten urheilupuiston käyttösuunnitelman tarkistusehdotukseen merkitty alue ehdolla, että alueeseen voidaan tehdä maankäyttösuunnitelman tarkistuksen edellyttämiä muutoksia. Lopullinen vuokrausesitys päätettiin käsitellä sen jälkeen, kun jäähallin ja siihen liittyvien kenttien luonnospiirustukset ovat valmistuneet ja hyväksytty (28.5. 1760 §, 4.6. 1851 §).

Rak.mest. Aulis Rautkylän ja Rakennuskylä Oy:n tekemän, Malmin tontin 38093/9 vuokraamispäätöstä koskevan valituksen johdosta kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen sekä korkeimmalle hallinto-oikeudelle osoitetussa selityksessä esittää valituksen hylättäväksi lainopillisen osaston esittämin perusteluin (22.1. 293 §, 11.6. 1952 §, v:n 1972 kert. s. 262).

Asunto Oy Ulvilantie 11 a -nimisen yhtiön valitus, joka koski kiinteistölautakunnan Munkkivuoressa sijaitsevien jakeluasematonttien vuokraamisesta 23.5. ja 12.9.1972 tekemiä päätöksiä, jätettiin ottamatta tutkittavaksi, koska valitusta ei oltu tehty säädetyssä ajassa ja vm. päätös oli lisäksi sen laatuinen, ettei siihen voida valittamalla hakea muutosta (22.1. 289 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin jatkamaan seuraavien tonttien ja tilan vuokra-aikaa:

Kaup. osa	Kortt./ tontti	Vuokraaja	Vuokra-kausi päätt.	Alku-vuosi-vuokra	Perus-vuosi-vuokra	Päätös
5	jakeluas.	Oy Gulf Ab	28.2.1978	44 100	21 000	26. 2. 726 §
25	865/33	Vainio, P.	31.12.1983	2 663	918	22.10.3130 §
25	867/32	Karhes, S., Herranen, H.	30.11.1982	1 566	602	15. 1. 195 §
25	868/3	Odell, A. ja A., Jalo, A.	1. 6.1982	2 080	800	16. 4.1309 §
47	Borgs/1^{406}	Holm, K.-G., perikunta	31.12.1974	–	20 000	6. 8.2222 §

Helsingin Kaupunkilähetykselle vuokrattiin edelleen ajaksi 1.1.1974–31.12.1978 yhdistyksen talossa Merimiehenkatu 43 hallitsemat 227 m^2 suuruiset huonetilat 133 mk:n vuosivuokrasta (10.12. 3740 §).

Oy Renlund Ab oikeutettiin, poiketen v. 1972 tehdyn vuokrasopimuksen määräyksistä, käyttämään Tampereen Teräshallit Oy:n asennusryhmää, n. 4-8 henk., anojalle vuokratulle alueelle Ruoholahden yleisestä alueesta SZ^1 pystytettävän varastorakennukseen asennustyössä (yjsto 16.5. 5824 §).

Oy Bowling Ab:n kanssa tehtyä vuokrasopimusta koskeva Nordator Oy:n valitus hylättiin lääninhallituksessa (1.10. 2878 §).

Roihupellon pienteollisuusalueen 13 vuokraajaa ja Lämpövartio Oy esittivät kirjeessään, että kaupunki

vm. yhtiön lainojen takaajana ja teollisuusalueen tonttien omistajana suorittaisi Lämpövartio Oy:lle vuokraamatta olevien tonttien osalta liittymismaksut korkoineen perien ne myöhemmin tulevilta vuokramiehiltä. Lämpövartio Oy perustettiin, koska vuokraehdot edellyttivät kaikkien kortt:ien 45191-45195 pienteollisuustonttien vuokramiesten osallistuvan maksimi-kerrosalaa vastaavassa suhteessa lämpökeskuksen rakentamis- ja ylläpitokustannuksiin. V:ina 1970 ja 1971 tonttien vuokraus eri syistä viivästyi ja ko. yhtiö joutui taloudellisiin vaikeuksiin. Kiinteistölautakunta ilmoitti päättäneensä vuokrata alueelta 15 pienteollisuustonttia v:n 1972 alusta ja katsoi, että yhtiö näiden uusien vuokralaisten liittymismaksujen turvin selviytyisi toistaiseksi. Myöhemmin lautakunta totesi kertomusvuoden alusssa olleen alueella vuokraamatta kuusi tonttia, jotka oli päätetty vuokrata 1.3. lukien. Lautakunta ei pitänyt Lämpövartio Oy:n kannalta välttämättömänä, että kaupunki maksaisi uusien vuokramiesten osuudet yhtiölle, mutta piti kohtuullisena, että kaupunki suorittaa mahdollisesti vapautuvien rakentamattomien tonttien osalta ko. maksuosuudet yhtiölle. Kaupunginhallitus päätti lähettää kiinteistölautakunnan lausunnot anojille (26.3. 1047 §).

Vuokria koskevat asiat. Lasten Päivän Säätiölle palautettiin Linnanmäen huvipuiston v:n 1972 vuokramaksusta 13 687 mk ja v:n 1973 vuokramaksusta 16 322 mk puiston kunnostamiseen käytettyjä kustannuksia vastaavana osana laskujen mukaisesti (yjsto 10.1. 5063 §, 19.12. 6898 §).

Kansanasuntojen asukastoimikunnan Puu-Käpylässä saneerattavien asuntojen vuokrien alentamista ym. koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti lähettää asukastoimikunnalle jäljennöksen Helsingin Kansanasunnot Oy:n johtokunnan selvityksestä ja Tapanilan Urheilutalosäätiölle vuokramaksun alentamista koskevan anomuksen johdosta kiinteistölautakunnan lausunnon mukaisen selvityksen (8.1. 103 §, 2.5. 1469 §).

Lämpöjohtokanavien, jalankulku- ja laitetunneleiden ym. rakentaminen. Yleisjaosto myönsi jäljempänä mainituille yhtiöille ym. luvan erinäisin ehdoin rakentaa seuraaville alueille tai niiden viereisille katu- ym. alueille erilaisia laitteita ja rakennelmia:

Kaup. osa	Alue	Rakenne tai laite	Luvan saaja	Päätös (yjsto)
3	50/10	sulkulaatta	Kansallis-Osake-Pankki	7. 3.5435 §
3	katualueet	kaapelitunneli ym.	H:gin Puhelinyhdistys	29. 8.6294 §
4	192/2	portaat katualueelle	Oy Alko Ab	14.11.6699 §
4	77/3	puistokaistan aitaaminen	Uudenmaan piirirakennustoimisto	30. 5.5904 §
30	Kalastajatorpant.	2 tunnelia ja viem.	Oy Yhtyneet Ravintolat Ab	7. 3.5427 §
33	33170/2,33173/1	lämpöjohto ja hälytyskaapeli	asuntotuotantotsto	24. 1.5160 §
43	katualueet	lämpöjohto	rakennusvirasto	16. 5.5822 §
46	46117/11	luiska katualueelle	Oy Glorial Ab	24. 7.6184 §
49	Kuminakuja	ohjauskaapeli	Oy Starckjohann Ab	12.12.6853 §
54	katualue	lämpöjohto	As. Oy Säästöpurje	7. 5.5789 §

Sähkölaitos oikeutettiin rakentamaan muuntamo ja pitämään sitä paikallaan vuokratta siinä tapauksessa, että kaupunki omistaa maan ja muuntamon paikka on merkitty vahvistettuun asemakaavaan. Sähkölaitos korvaa rakennusviraston puisto-osastolle aiheutuvan vahingon ja haitan sekä muut muuntamosta mahdollisesti aiheutuvat puistolle ylimääräiseksi katsottavat kustannukset. Jos muuntamon paikka on muun kuin kiinteistölautakunnan hallussa, paikasta ja korvauksista on sovittava asianomaisen hallintokunnan kanssa (26.2.729 §).

Yrjö Johanssonin säätiölle myönnettiin lupa tontinrajan ylittämiseen eräin ehdoin Vallilan tontilla 696/1 (yjsto 21.2. 5336 §).

Kaupunginhallitus päätti suostua siihen, että Olavi Lounan omistamalle Espoon kaupungin Suur-Huopalahden kylässä sijaitsevalle tilalle RN:o 2^{925} rakennettava rakennus sijoitetaan vähintään kolmen metrin päähän kaupungin omistamasta alueesta (1.10. 2892 §).

2. Kaupunginhallitus

Espoon kaupungille annettiin lupa rakentaa ja pitää kunnallistekniikkaan kuuluvia rakenteita ja laitteita Suur-Huopalahden kylän tilan Alberga RN:o 2^{1190} alueella erinäisin ehdoin sekä lupa kadunrakennustöiden suorittamiseen ja linja-auton kääntöpaikan rakentamiseen ja pitämiseen samaan tilaan kuuluvalla alueella (18.6. 2005 §, 20.8. 2379 §, 12.11. 3398 §).

Yleisjaoston valtioneuvoston kalliosuojan kulkutunneliyhteyksien rakennus- ja kunnostustöiden suorittamiseen 29.11.1972 antaman luvan lupaehtoja täsmennettiin ja muutettiin eräiltä osin (yjsto 7.2. 5250 §, v:n 1972 kert. s. 264).

Puistoalueiden käyttäminen tiealueena. Vallilan Halkoja Lautakeskuksen omistaja valitti kiinteistölautakunnan tonttijaoston 28.3. tekemästä päätöksestä puistoalueen käyttämistä tiealueena koskevassa asiassa. Kaupunginhallituksen päätettyä hylätä valituksen, valitti asianomistaja asiasta lääninhallitukseen, jolle päätettiin esittää lainopillisen osaston lausunnon mukainen selvitys (13.8. 2293 §, 12.11. 3404 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi myös liik.harj. A. Kettusen tonttijaoston 28.3. tekemästä päätöksestä puistoalueen käyttämistä tiealueena koskevassa asiassa tekemän valituksen (22.10. 3136 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin sopimaan Sairaus- ja Tapaturmainvalidit ry:n, Helsingin Raittiit Automiehet ry:n ja Helsingin Insinöörit ry:n kanssa ***kaupungin osallistumisesta porakaivon rakennuskustannuksiin*** enint. 4 500 mk:lla. Kaivo on yhdistysten toimesta tarkoitus rakentaa Vuosaaressa sijaitsevalle tilalle Tallmo RN:o 4^{89} (7.5. 1534 §).

Torit. Kauppatorilla tapahtuvaa torikauppaa päätettiin Tanskan kuningattaren 4.9. tapahtuneen vierailun aikana rajoittaa siten, että sitä saatiin harjoittaa vain torin länsipäässä raitiotiesilmukan sisäpuolella (3.9. 2494 §, yjsto 29.8. 6290 §).

Sähköliesien asentaminen. Helsingin Ateljeetalosäätiön toimesta Myllypuron tontille 45154/3 (Myllypadont. 5) rakennettaviin 22 ateljee-asuntoon saatiin kaasuliesien asemesta asentaa sähköliedet (yjsto 21.2. 5345 §).

Edelleen yleisjaosto myönsi neljälle henkilölle oikeuden asentaa kaasulieden asemesta sähköliesi siksi ajaksi, kun ao. anoja asuu huoneistossa (yjsto 18.4. 5698, 5699 §, 20.6. 6007 §, 24.10. 6579 §).

Siirtolapuutarhat

Marjaniemen siirtolapuutarhapalstojen 30.4. päättyvyttä voimassaoloaikaa päätettiin pidentää 1.5. lukien siten, että palstojen vuokra-aika päättyy 31.12.1976 ja vuotuinen vuokramaksu on 48 p/m^2 (19.3. 968 §).

Konalan puutarha-alueen asukkaiden häätöjen keskeyttämistä ja asuntojen osoittamista häädetyille koskevan Konalan siirtolapuutarhayhdistys ry:n ja eräiden henkilöiden kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti lähettää anojille kaupunginkanslian lainopillisen osaston ja asunnonjakotoimikunnan lausuntojen jäljennökset. Lausunnossaan kiinteistölautakunta totesi alueen olevan Rakennustoimisto Karme Oy:n omistuksessa, joka on pannut vireille ko. häätötoimenpiteet. Kaupunki ei ole niissä osallisena, eikä voi myös estää häätöjen toimeenpanoa. Asunnonjakotoimikunta ilmoitti Konalan mökkien asukkaiden, varsinkin lapsiperheiden ollessa kysymyksessä, varsin hyvin saaneen kaupungin vuokra-asuntoja. Konalan häädettyjä ei kuitenkaan voida erottaa etuoikeusryhmäksi muihin häädettyihin verrattuna (11.6. 1946 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Kokoontumistilakomitean mietintö ja kaupungin huoneistojen luovuttaminen poliittisluonteisten kokous- ym. tilaisuuksien järjestämistä varten. Kaupunginhallitus kumosi v. 1961 kaupungin hallintoelimille antamansa yleisohjeen, jonka mukaan kaupungin omistamia tai sen hallinnassa olevia huonetiloja ei saa luovuttaa poliittisluonteisten kokous- ym. tilaisuuksien järjestämistä varten ja päätti, että kaupungin hallintoelimet saavat, mikäli tämä voi tapahtua aiheuttamatta haittaa huonetiloja hallitsevan viraston tai laitoksen omalle toiminnalle tahi syrjäyttämättä kaupungin muuta tarvetta sanottujen huonetilojen käyttöön nähden, luovuttaa määräysvaltaansa kuuluvia kokous- ym. kokoontumistarkoituksiin soveltuvia huonetilojaan tasapuolisesti ja kohtuullista korvausta vastaan kansalaisjärjestöjen ja niihin verrattavien yhteisöjen sanotunlaiseen käyttöön ottaen huomioon, että luovutettaessa huonetiloja poliittisten järjestöjen käyttöön ja yleisten vaalien yhteydessä järjestettäviin tilaisuuksiin on noudatettava kokoontumistilakomitean mietinnön IX luvussa esitettyjä periaatteita.

Huoltolautakuntaa ja sairaalalautakuntaa kehotettiin harkitsemaan, kiinnittäen huomiota em. mietinnössä huoltolaitosten ja sairaalain osalta esitettyihin näkökohtiin, mahdollisuutta huollettaville ja potilaille tarkoitettujen poliittisten tilaisuuksien sallimiseen alaisissaan huoltolaitoksissa ja sairaaloissa.

Yhteisöjen kokous- ym. kokoontumistarkoituksiin soveltuvia huonetiloja hallitsevia hallintoelimiä kehotettiin harkitsemaan toimenpiteitä tiloja ja niiden käyttö-

mahdollisuutta koskevan informaation parantamiseen ottaen huomioon myös mahdollisuuden mietinnössä tarkoitettujen kirjallisten esitteiden laatimiseen.

Kaupungin rakennussuunnitelmia laativia hallintoelimiä kehotettiin ottamaan huomioon kaupungin toimesta rakennettavia koulu-, nuorisotalo- yms. kokoontumistiloja sisältäviä rakennuksia ja huoneistoja sekä niiden varusteita ja kalusteita suunniteltaessa mahdollisuus tilojen käyttämiseen kansalaistoiminnan kokoontumistarkoituksiin.

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin ottamaan asemakaavoja ja niiden muutoksia laadittaessa huomioon alueilla tapahtuvan kansalaistoiminnan kokoontumistilojen tarve (19.3. 970 §).

Siivoustyön palkkaperusteiden vahvistaminen ym. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupungin virastoja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien sekä nuorisolautakunnan kerhokeskusten siivoustyön palkkaperusteet (5.11. 3331 §).

Talo-osaston käytettäväksi myönnettiin 953 mk siivoojakurssista aiheutuvien luentopalkkioiden maksamista varten (yjsto 26.9. 6425 §).

Kaupungin omistamien julkisten rakennusten juhlavalaistus ja mainosvalojen käyttö päätettiin lopettaa sähkön säästämiseksi. Myöhemmin kaupunginhallitus päätti lopettaa ko. valaistuksen toistaiseksi itsenäisyyspäivän ja uuden vuoden aaton juhlavalaistusta lukuun ottamatta. Yleisjaostolla on oikeus päättää juhlavalaistuksen järjestämisestä poikkeuksellisesti jonkin erityisen tapahtuman johdosta (19.11. 3464 §, 26.11. 3541 §).

Vartioinnin järjestäminen. Kiinteistövirastoa kehotettiin tekemään kiireellinen esitys kaupungintalokorttelissa, Kluuvin virastotalokorttelissa ja kiinteistövirastotalokorttelissa sijaitsevien kaupungin omistamien talojen vartioinnin järjestämisestä (yjsto 24.1. 5140 §).

Viraston käytettäväksi myönnettiin yht. 10 800 mk kiinteistöjen Pohjoisesplanadi 5, 11–13, 15–17 ja 19, Katariinankatu 1–3 sekä Aleksanterinkatu 14, 16–18, 20, 26 ja 28 vartioinnin järjestämiseksi kokeilunluonteisesti aikana 1.3.–31.12. (26.2. 708 §).

Julkisten rakennusten merkitsemistä koskevassa kirjeessään Helsingin Kauppakamari totesi, että kauppakamarin mahdolliset omat toimenpiteet asiassa voivat siinä vaiheessa olla vain informatiivistä laatua (4.6. 1835 §, v:n 1971 kert. s. 251).

Kaupungintalon tarkkailu-TV-järjestelmän laajentamiseksi kehotettiin rakennusviraston talorakennusosastoa ryhtymään toimenpiteisiin käyttäen tarkoitukseen talon saneerausta varten tarkoitettua määrärahaa (yjsto 20.6. 5984 §).

Samaa määrärahaa käyttäen kehotettiin talosuunnitteluosastoa yhteistoiminnassa kaupunginkanslian kanssa ryhtymään toimenpiteisiin juhlasalin akustiikan parantamiseksi prof. Ruusuvuoren piirustusten mukaisesti (9.4. 1186 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi ***Esplanadikappelin*** muutospiirustukset (10.9. 2659 §).

Puotinkylän kartanon muutos- ja korjaustöiden rahoittamista varten myönnettiin Tuutinki Oy:lle 120 000 mk lisäkorvauksena ehdolla, että yhtiöltä po. kartanosta perittävä vuokra samalla korotetaan niin, että se tulee vastaamaan myös tästä suorituksesta kaupungille aiheutuneiden pääoman kuoletus- ja korkomenoja (29.1. 340 §).

Pakin talo. Kaupunginhallitus määräsi Pakila–Seura ry:ltä perittäväksi muodolliseksi vuokraksi Pakin talosta 100 mk/kk. Seuran anomuksesta myönnettiin 4 464 mk esitetyn kaluston hankkimiseksi (14.5. 1603 §).

Muutos- ja korjaustyöt. Talossa Aleksanterinkatu 16–18 suoritettujen kaupunkisuunnitteluviraston toimitilajärjestelyistä aiheutuneiden töiden suorittamista varten myönnettiin 160 000 mk (21.5. 1670 §).

Hyväksyessään talon Unioninkatu 27 muutospiirustukset kaupunginhallitus myönsi töiden suorittamista varten enint. 212 000 mk (8.10. 3013 §).

Muuttaen v. 1972 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen suorittamaan esittämissään kiinteistön Pieni Roobertinkatu 1–3 tiloissa ilmastointijärjestelmään liittyviä rakennusluvan alaisia töitä (13.12. 3774 §).

Helsinginkatu 24:ssä poliisin passitoimistolta vapautuneista tiloista varattiin n. 300 m^2:n suuruinen tila kaupungin henkilökunnan terveydenhuoltoa varten. Kiinteistövirastoa kehotettiin tekemään suunnitelma ja kustannusarvio po. tilan kunnostamiseksi (2.4. 1146 §).

Huonetilojen luovuttaminen eri tarkoituksiin. Kaupungintalon juhlasali, Jugendsali ja Meilahden kartano vuokrattiin tai luovutettiin erinäisin ehdoin seuraavia konsertteja varten: Sällskapet M.M. r.f:n konsertti, sekakuoro Vox Urbanan 20-vuotisjuhlakonsertti, Polyteknikkojen Orkesterin konsertti ja kenraaliharjoitus, DDR–Kulturzentrumin konsertti, Radion nuoriso- ja lapsikuorojen konsertti, Radion kamarikuoron konsertti, Den danske flöjtetrion konsertti, Helsingin Tor-

2. Kaupunginhallitus

visoittokunnan konsertti kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille sekä Munkkiniemen yhteiskoulun naistoimikunnan järjestämä miljöökonsertti (yjsto 17.1. 5107 §, 24.1. 5146 §, 14.2. 5276 §, 21.3. 5495 §, 25.4. 5709 §, 7.5. 5779 §, 16.5. 5808 §, 3.10. 6447, 6448 §).

Jugendsalissa järjestettiin kertomusvuonna seuraavat näyttelyt: Suomen Kansallisoopperan säätiön suomalaisen oopperataiteen 100 vuotisjuhlien kunniaksi järjestämä näyttely ja konsertteja, kaupunginmuseon järjestämä näyttely »Kaupunkikuvan muuttuminen» ja kaupunkisuunnitteluviraston järjestämät »Autoton ydinkeskus» -näyttely sekä Pasilan suunnittelua ja toteuttamista esittelevä näyttely (yjsto 21.2. 5319 §, 28.2. 5366 §, 18.4. 5678 §, 1.8. 6194 §, 3.12. 6780 §). Korean Demokraattista Kansantasavaltaa esittelevää näyttelyä varten varattua salia ei käytetty (yjsto 31.1. 5185 §, 23.5. 5850 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunkisuunnitteluviraston järjestämään näyttelyn »Autoton ydinkeskus» avajaisten yhteydessä kahvitarjoilun käyttäen tarkoitukseen käytettävissään olevia määrärahoja, mutta ilmoitti samalla kaikille virastoille ja laitoksille, ettei se pidä tarkoituksenmukaisena, että näyttelyiden yms. tilaisuuksien avajaisten yhteydessä järjestetään mitään tarjoilua, ei edes siten, että tarjoilun järjestämiseen käytetään näyttelyiden pystyttämistä varten varattuja määrärahoja (yjsto 12.9. 6346 §).

Kaupungintalon juhlasali, Valkoinen sali ja Sofiansali sekä Jugendsali ja Kallion virastotalon kokoustilat luovutettiin seuraavia tilaisuuksia varten, joista joidenkin osanottajille kaupunki tarjosi kahvit, ruokailun tai kiertoajelun: Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan oikeusapulakimiesten kokous, lounas ja kiertoajelu n. 100 henk:lle (yjsto 17.1. 5103 §), Valamo-seuran Valamo-kirjan julkistamistilaisuus (yjsto 17.1. 5108 §), Maitohygienialiiton vuosikokous, kahvitarjoilu n. 80 henk:lle; Helsinki-seuran järjestämä esitelmä- ja keskustelutilaisuus sekä vuosikokous (yjsto 24.1. 5144, 5145 §, 21.2. 5318 §), Stadion-säätiön edustajiston vuosikokous (yjsto 31.1. 5186 §), Helsingin seutukaavaliiton liittovaltuuston kokoukset (yjsto 21.2. 5320 §, 24.10. 6560 §), Suomen Arkkitehtiliiton tilaisuus jäsenille (yjsto 21.2. 5321 §), Kaupunkien Kunnallistaloudellisen yhdistyksen vuosikokous, päivällinen n. 150 henk:lle (26.2. 706 §), kadettien nimittämistilaisuus ja Ehrensvärd-seuran keskustelukokous Suomenlinnan tulevaisuudesta sekä Uudenmaan Maakuntaliiton kevätkokous ja syysmaakuntapäivä, molempina kahvit n. 100 henk:lle (yjsto 7.3. 5406, 5417, 5418 §, 12.9. 6342 §), Suomen Kunnallisten Teurastamoiden yhdistys ry:n 25-vuotiskokous, päivälliset n. 40 henk:lle (yjsto 21.3. 5490 §), sosiaali- ja terveysministeriön hintaneuvottelupäivät, lounas n. 50 henk:lle (yjsto (28.3. 5544 §), Malminkartanon aate- ja suunnittelukilpailun informaatiotilaisuus (yjsto 4.4. 5598 §), Uudenmaan läänin läänin- ja piirihallintoviranomaisten neuvottelukunnan suunnittelujaoston kokous, kahvit ja lounas n. 25 henk:lle (yjsto 18.4.5680 §), Helsingin Nukketeatterin Kannatusyhdistykselle nukketeatteriesityksiä varten (yjsto 20.6. 5987 §), Paikallissairaalain Liitto ry:n vuosikokous, kahvitarjoilu ja lounas n. 60–70 henk:lle ja illallinen n. 14 henk:lle (yjsto 22.8. 6265 §), Uudenmaan lääninhallituksen järjestämä maanpuolustuskurssi, kahvit ja päivällinen n. 80 henk:lle (yjsto 5.9. 6311 §), Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja toimihenkilöt ry:n toimistovirkailijain alaosaston 20-vuotistilaisuus (yjsto 7.11. 6636 §).

Valokuvaaja Seppo Savekselle myönnettiin korvauksetta oikeus käyttää Jugendsalia Marimekon syysmalliston kuvauksen taustana (yjsto 24.1. 5143 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Helsingin vapaa-ajattelijat ry:n esitys Jugendsalin ja Kaupungintalon juhlasalin varaamisesta siviilivihkimisten suorituspaikaksi antanut aihetta toimenpiteisiin (26.2. 705 §).

Rakennusten purkaminen. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto myönsivät tarvittavat määrärahat jäljempänä mainittujen rakennusten purkamiseen:

- Meilahdessa rakennukset vuora-alueilla n:o 20 ja 26
- Ruskeasuolla Kytösuontie 46 ja vuokra-alueella Reijola 14a
- Pasilassa Kyllikinkatu 11, Magdaleenankatu 1 ja 4, Raakelinkatu 3 ja 6, Pasilankatu 16, Böhlen huvilapalsta Mäkitupa 5 ja kioski Pasilan kadun ja Kyllikinkadun risteyksessä
- Vallilassa Vallilantie 9
- Käpylässä Kotoniitynkuja 1 ja Kymintie 97 (tulipalossa vaurioitunut parakki)
- Oulunkylässä Mikkolantie 1, Torivoudintie 20 sekä 27–29
- Pohjois-Haagassa Ilkantie 1 ja Poutuntie 12
- Lauttasaaren Koivusaaressa toimisto- ja varastorakennukset
- Kaarelassa Kalannintie 50
- Tuomarinkylässä lato tilalla RN:o 1^{125}
- Pukinmäessä Sunilankuja 6
- Malmilla Joutsentie 1, Karviaistie 42 ja tilalla N:o 17 RN:o 3^{319}
- Tapanilassa Eskolantie 40 ja tilalla Fattiggården RN:o 7^{620} (lato)
- Suurmetsässä Puistolantie 88, Oltermannintie 10 ja 12 sekä Kela 1
- Kulosaaressa ent. Melakarin vuokra-alueella sauna- ja käymälärakennukset
- Herttoniemessä ent. poliisiasemarakennus ym., kansakoulun rakennukset Hiihtäjäntie 3, huvilat n:o 57 ja 62 sekä kioski Roihuvuorentie 3
- Vartiokylässä Sauramatie 3

- Pitäjänmäellä Pitäjänmäentie 21, Turkismiehentie 8 ja Jännetie 8
- Mellunkylässä Naulakalliontie 5 ja Tuukkalantien ns. viipalekoulun jäännökset
- Laajasalossa Orisaarentie 97, tiloilla RN:o 1^{709} ja 1^{843} sekä Yliskylän tilan ns. uudempi päärakennus ym.
- Vuosaaressa Rantakiventie 28 (15.1. 192 §, 5.2. 435 §, 26.2. 728 §, 16.4. 1303 §, 14.5. 1604 §, 10.9. 2654 §, 1.10. 2899 §, 22.10. 3132, 3134 §, 12.11. 3402 §, 27.12. 3909 §, yjsto 7.2. 5248 §, 21.2. 5335 §, 28.2. 5378 §, 21.3. 5523 §, 16.5. 5823 §, 1.8. 6209 §, 19.9. 6395 §, 3.10. 6458 §, 24.10. 6575 §, 31.10. 6606 §, 26.11. 6751 §).

Vahingonkorvaukset. Kaatumisen, liukastumisen ym. aiheuttamina vahingonkorvauksina suoritettiin kolmelle henkilölle yht. 2 855 mk (yjsto 18.4. 5691 §, 6.6. 5928 §, 19.9. 6396 §, 21.11. 6733 §).

Toim.joht. Timo Helin anoi korvausta rikkoutuneista silmälaseista ym. vahingoista, jotka olivat sattuneet asianomaisen törmätessä Aleksanterinkadulla raastuvanoikeuden avattuun ikkunaan. Yleisjaosto hylkäsi anomuksen, samoin kuin lääninhallitus tästä yleisjaoston päätöksestä tehdyn valituksen (yjsto 5.9. 6335 §, 17.10 6547 §, 26.11. 6756 §).

Talon Eteläesplanadi 8 suojeleminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaana rakennuksena. Lausuntonaan lääninhallitukselle museoviraston anomuksen johdosta, joka koski Kaartinkaupungin tontilla 48/10 olevien eräiden rakennusten suojelua, kaupunginhallitus päätti antaa kiinteistölautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan esitysten mukaisen lausunnon. Kiinteistölautakunta puolsi rakennusten katujulkisivujen säilyttämiseen tähtäävää asemakaavan muutosesitystä ja kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti 16.8. päättäneensä esittää hyväksyttäväksi asemakaavan muutoksen, jonka mukaan po. tontilla olevien rakennusten Eteläesplanadin puoleinen julkisivu ja Fabianinkadun puoleinen julkisivu valtioneuvoston juhlahuoneistoa vastapäätä määrätään säilytettäväksi (10.9. 2651 §).

Asuntorakennustoiminta

Asuntotuotannon sijoittamisohjelma 1974—1977. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakentamisohjelmatoimikunnan hyväksymän kaupungin oman asuntotuotannon sijoittamisohjelman v:lle 1974—1977 ja lähettää sen toimintaohjeeksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle ja asuntotuotantotoimikunnalle (28.5. 1766 §, 4.6. 1857 §).

Asuntotuotanto-ohjelmaan 1975—1979 liittyvien asuntopoliittisten tutkimusten teettämiseen myönnettiin rakentamisohjelmatoimikunnan käytettäväksi 70 300 mk (10.12. 3718 §).

Asumistukiasioiden hoidon järjestäminen. Asunnonjakotoimikunnan esitettyä asumistukiasioiden hoidon siirtämistä huoltovirastolle, kaupunginhallitus päätti pyytää Kaupunkiliiton toimenpiteitä po. asioiden hoidon yksinkertaistamiseksi sekä kehotti kaupunginhallinnon organisaatiokomiteaa kiireellisenä erillisselvityksenä antamaan lausunnon, miten asumistukiasioiden hoito kaupungin hallinnossa olisi järjestettävä (3.9. 2501 §).

Lausuntonaan tonttikustannusten hyväksymisessä noudatettavista periaatteista kaupunginhallitus päätti antaa asuntotuotantoneuvottelukunnalle kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (2.4. 1105 §).

Lausuntonaan Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suosituksesta pääkaupunkiseudun väestön vuotuiskasvuksi sekä suosituksesta, joka koski jäsenkuntien v. 1972—1976 asuntotuotanto-ohjelmista asuntohallitukselle annettavaa lausuntoa, kaupunginhallitus päätti ilmoittaa yhteistyötoimikunnalle, että valtuusto on 29.11.1972 hyväksynyt yleiskaavan 1970 ja 13.12. 1972 asuntotuotanto-ohjelman v:ksi 1973—1977, jossa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon suosituksessa esitetyt seikat. Seuraavassa yleiskaavassa ja asuntotuotanto-ohjelmassa tullaan edelleen kiinnittämään huomiota suosituksessa esitettyihin näkökohtiin (2.1. 41 §).

Kaupungin edustajaksi Itä-Pasilan huoltoyhtiön perustamista valmistelevaan työryhmään nimettiin puht.pit. pääll. Heikki Saarento (14.5. 1598 §).

Asuntorakennustöiden rahoittaminen. Kaupunginhallitus oikeutti asuntotuotantotoimikunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion tileiltä määrärahasäästöt Kiinteistö-Oy Salpausseläntie 14:n osalta, yht. 2 722 777 mk sekä Maunulan Kansanasunnot Oy:n osalta 689 700 mk, v:n 1971 tileiltä Kiinteistö Oy Kuusikkotie 4:n osalta 654 200 mk, Kiinteistö-Oy Maunulantie 19:n osalta 548 400 mk ja Kiinteistö-Oy Juhana Herttuantie 7 ja 11 osalta 973 000 mk eli yhteensä 5 588 077 mk seuraavien yhtiöiden hankintakustannusten rahoitukseen myönnettävien lainojen rahoitukseen ja käyttämään po. määrärahoja myös näiden yhtiöiden rakennusaikaisena luottona: Asunto-Oy Pyynikintie 5:lle, 300 000 mk, Kiinteistö-Oy Sähköttäjänkatu 1:lle 1 542 877 mk ja Kiinteistö-Oy Pelimannintie 15:lle 3 745 200 mk (27.12. 3894 §).

Asuntotuotantotoimikunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvion tilillä asuntotuotantoon

2. Kaupunginhallitus

käytettävissä olevia määrärahoja seuraavasti:
- kaupungin merkitsemien osakkeiden rahoitukseen: Kiinteistö-Oy Liusketie 9:lle 435 800 mk, Kiinteistö-Oy Kasöörinkatu 2:lle 719 800 mk ja Kiinteistö-Oy Lassinlaaksolle 1 499 800 mk, yht. 2 655 400 mk
- hankintakustannusten rahoitusta varten myönnettävien lainojen rahoitukseen: Asunto-Oy Kannelmäen pientalot -nimiselle yhtiölle 200 000 mk, Asunto-Oy Kiertotähdentie 4:lle 2 430 000 mk, Kiinteistö-Oy Liusketie 9:lle 2 049 000 mk, Kiinteistö-Oy Kasöörinkatu 2:lle 8 830 000 mk ja Kiinteistö-Oy Lassinlaaksolle 12 835 600 mk, yht. 26 344 600 mk (27.12. 3891 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Asunto-Oy Metsäpurontie 9:lle ja Asunto-Oy Metsäpurontie 17:lle myönnettävien lainojen laina-aika on 17 v. ja kuoletusehdot raha- ja luottolaitosten asuntotuotantoon tarkoitettujen ensisijaislainojen ehtojen mukaiset. Lainojen vuotuinen korko on 8 % ja velkakirjoihin sisällytetään rahatoimiston mainitsema ehto viivästyskorosta ja perimispalkkioista. Rakennusaikaisen luoton korko on 7.5 % (22.1. 248 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa asuntohallitukselle kunkin yhtiön osalta erillisen sitoumuksen 15.5.1973 mennessä siitä, että kaupunki sitoutuu huolehtimaan perustettavilla Kiinteistö-Oy Pelimannintie 13:lle, Kiinteistö-Oy Liusketie 9:lle, Kiinteistö-Oy Lassinlaaksolle, Kiinteistö-Oy Pelimannintie 15:lle, Kiinteistö-Oy Kasöörinkatu 2:lle, Kiinteistö-Oy Pakkamestarinkatu 2:lle, Kiinteistö-Oy Kiertotähdentie 4:lle ja Kiinteistö-Oy Puistolan asemanseudulle kaupungin varoista myönnettävien omien varojen ja ensisijaisten luottojen lisäksi myös niistä rakennusaikaisista sekä ensisijaisista luotoista, joita mainitut yhtiöt mahdollisesti eivät tule saamaan raha- ja vakuutuslaitoksilta. Sitoumus on kuitenkin Kiinteistö-Oy Kasöörinkatu 2, Kiinteistö-Oy Pakkamestarinkatu 2, Kiinteistö-Oy Kiertotähdentie 4 ja Kiinteistö-Oy Puistolan asemanseutu- nimisten yhtiöiden osalta voimassa ehdolla, että asuntohallitus myöntää puheena oleville yhtiöille asuntolainaa sekä että kaupunki tulee tätä tarkoitusta varten vuoden 1973 talousarvioon varattujen asuntorakennusmäärärahojen lisäksi varaamaan vuoden 1974 talousarvioon riittävän määrärahan puheena olevien rakennusohjelmien hankintakustannusten rahoitusta varten (14.5. 1599 §).

Asuntotuotantotoimikunta oikeutettiin aloittamaan Kiinteistö-Oy Kasöörinkatu 2:n rakennustyöt ennen kuin rakennusohjelman rahoitus oli lopullisesti selvitetty. Rakennuskustannuksiksi hyväksyttiin 12 000 000 mk (5.11. 3305 §, 12.11. 3385 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Asunto-Oy Kiertotähdentie 4:n rakennustyöt saatiin aloittaa 18.9. (17.9. 2724 §).

Asunto-Oy Kannelmäen pientalot -nimisen rakennuskohteen työt saatiin aloittaa ennen valtion lainoituksen ratkaisemista. Rakennusaikaiseen rahoitukseen saatiin käyttää asuntotuotantoon varattuja määrärahoja. Rahoitusta, rakennuskustannuksia ja asuntojen jakamista koskevat päätökset siirrettiin myöhäisemmäksi (14.5. 1597 §, 21.5. 1662 §, 4.6. 1856 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Asunto-Oy Kannelmäen pientalot -niminen rakennuskohde rakennetaan ilman valtion lainoitusta ja hyväksyi rakennuskustannuksiksi 20 460 000 mk (29.10. 3187 §, 12.11. 3384 §).

Asuntojen jakaminen. Kaupunginhallitus päätti, että mainitun Asunto-Oy Kannelmäen pientalot osakkeiden ostajien ja kaupungin välisiin kauppakirjoihin otetaan osakkeiden luovutusta ja hallintaa rajoittavat seuraavat ehdot:

»Jos allekirjoittanut ennen kuin 10 vuotta on kulunut tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta, luovuttaa ostamansa osakkeet muulle kuin Helsingin kaupungin hyväksymälle henkilölle tai Helsingin kaupungille, sitoutuu allekirjoittanut maksamaan kaupungille osakkeiden jäljempänä mainitulla tavalla määritellyn yhtiöosuuden ja kaupungin kiinteistölautakunnan määrittelemän osakkeiden käyvän hinnan välisen erotuksen. Mikäli kaupunki ei halua käyttää oikeuttaan ostaa sille tarjotut osakkeet, ei allekirjoittanut kuitenkaan vapaudu velvollisuudestaan myydä ne vain kaupungin hyväksymälle henkilölle.

Edellä tarkoitetun yhtiöosuuden suuruutta määrättäessä on otettava huomioon yhtiön omistaman rakennuksen tai rakennusryhmän valmistumisen jälkeen hankintakustannuksissa rakennuskustannusindeksin mukaan laskettuna tapahtuneet muutokset sekä kohtuulliset arvonvähennykset ja kiinteistön parannukset. Yhtiöosuuden arvoon lisätään kohtuullinen korvaus osakkeenomistajan kustannuksella huoneistoon ehkä tehdyistä parannuksista ja siitä vähennetään niiden kustannusten osuus, jotka ovat tarpeen huoneiston saattamiseksi siihen kuntoon, missä se oli omistajan siihen muuttaessa, ottamatta kuitenkaan lukuun huoneiston luonnollista kulumista.

Allekirjoittanut ostaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että tässä mainitut yhtiöosuuden määräämiseksi tarvittavat tiedot saadaan yhtiön hallitukselta.

Jos allekirjoittanut ennen kuin 10 vuotta on kulunut tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta, luovuttaa yli puolet huoneiston pinta-alasta vuokralle, sitoutuu allekirjoittanut maksamaan Helsingin kaupungille kiinteistölautakunnan määrittelemän korvauksen laskettuna asuinhuoneiston lattiapinta-alan yhtä neliömetriä kohden vahvistettavan yksikkökorvauksen ja huoneistosta vuokratun osan pinta-alan mukaan.«

Kaupunginhallitus kehotti asunnonjakotoimikuntaa huolehtimaan po. yhtiön osakkeitten ostajien valinnasta huomioon ottaen, että ensi sijalle tulisivat Lassilan alueen kiinteistönomistajat ja myös muut kiinteistönomistajat ja vuokramiehet, joiden alueiden lunastaminen kaupungille tulee eteen lähivuosina tapahtuvien saneerausten ja kaupungin asuntotuotanto-ohjelman toteuttamisen yhteydessä sekä että kaupungin palveluksessa olevat ilman aikarajoitusta ja muut ainakin 1.1. 1963 lukien Helsingissä asuneet helsinkiläiset tulevat huomioon otetuiksi heidän asumistilanteensa parantamisen tarpeellisuuden perusteella (29.10. 3187 §, 5.11. 3304 §, 12.11. 3384 §).

Kaupunginhallitus oikeutti asunnonjakotoimikunnan kuuluttamaan kaupungin v:n 1973 rakennusohjelmaan kuuluvat sekä Kiinteistö Oy Sähköttäjänkatu 1:n vuokra-asunnot sopivaksi katsottuna ajankohtana haettaviksi kuin myös ilmoittamaan yleisesti Kiinteistö Oy Hirsipadontie 2:n vuokra-asuntojen jaosta siten, että vm. jaossa otetaan huomioon v:n 1972 aikana ja sen jälkeen jätetyt hakemukset noudattaen kuitenkin asuntohallituksen v:ksi 1973 määräämiä tulorajoja ja voimassa olevia jako-ohjeita (5.2. 420 §).

Asunto Oy Pyynikintie 5:n asuntoihin oikeuttavien osakkeiden ostajia hyväksyttäessä päätettiin noudattaa seuraavaa tärkeysjärjestystä: 1) kiinteistönomistajat tai vuokramiehet, jotka myyvät hallitsemansa kiinteistön kaupungille, 2) kaupungin palveluksessa olevat, 3) kaupungin vuokra-asunnoissa asuvat, joiden tulot tai omaisuus ovat niin suuret, etteivät voi saada asuntolainoitettua omistusasuntoa tai henkilökohtaista osakelainaa. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin kuuluttamaan em. asunto-osakkeet haettaviksi (16.4. 1295 §, 24.4. 1383 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että Asunto Oy Pyynikintie 5:n osakkeitten ostajien ja kaupungin välisiin kauppakirjoihin otetaan osakkeitten luovutusta ja huoneistojen hallintaa rajoittavat vastaavat ehdot kuin Asunto-Oy Kannelmäen pientalot -nimisen yhtiön osakkeiden myynnin yhteydessä, kuitenkin siten, että määräaika on viisi vuotta (25.6. 2063 §).

Asunnonjakotoimistoa kehotettiin jakamaan helmi-huhtikuussa 1974 valmistuvat Kiinteistöyhtiö Sähköttäjänkatu 1:n asunnot toimikunnalla olevien hakemusten perusteella sekä tämän jälkeen kuuluttamaan Kiinteistöyhtiöiden Liusketie 9:n ja Pelimannintie 15:n v:n 1974 loppupuolella ja osittain seuraavan vuoden alussa valmistuvat asunnot haettaviksi. Em. jaoissa on noudatettava kaupunginhallituksen v:ksi 1972 vahvistamia yleisiä jako-ohjeita huomioon ottaen asuntohallituksen ohjeet ja v:ksi 1974 vahvistettavat tulorajat (17.12. 3814 §).

Asunto- ja lisälainahakemukset. Kaupunginhallitus hylkäsi yhdeksässä tapauksessa kiinteistölautakunnan asunto- tai lisälainahakemuksen hylkäämistä koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen (3.9. 2546–2554 §).

Mustalaisten asuntotilanteen parantaminen. Kaupunginhallitus kehotti asunnonjakotoimikuntaa yhteistoiminnassa huoltoviraston ja lastensuojeluviraston kanssa sijoittamaan viisi mustalaisruokakuntaa pääasiassa kaupungin omistamista puutaloista Patolaan ja Pasilaan v. 1973 ja v:n 1974 alkupuoliskolla valmistuviin kaupungin uusiin vuokra-asuntoihin sekä sijoittamaan näin vapautuviin asuntoihin ensisijaisessa asunnontarpeessa olevia mustalaisperheitä.

Kiinteistövirastoa kehotettiin huolehtimaan avustuksen hausta valtion v:n 1973 talousarvioon varatusta määrärahasta mustalaisten asunto-olojen parantamiseksi po. asuntojen hankkimiseksi mustalaisperheille.

Asunnonjakotoimikuntaa ja kiinteistövirastoa kehotettiin edelleen jatkamaan toimenpiteitä kaupungin asuntojen osoittamiseksi mustalaisperheille (20.8. 2362 §).

Aravahuoneistojen ostamista, myymistä ym. koskevat asiat. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät v:n 1973 aikana useita päätöksiä, jotka koskivat myytäväksi ilmoitettujen aravahuoneistojen myymistä edelleen asunnonjakotoimikunnan sopiviksi katsomille henkilöille toimikunnan määräämillä ehdoilla ja yhtiön lunastuslaskelmien mukaisilla hinnoilla. Mikäli huoneistot myytiin henkilölle, jotka voitiin hyväksyä kulloinkin kysymyksessä olevassa tapauksessa, kaupunki ei käyttänyt etuosto-oikeuttaan. Viidessä tapauksessa kaupunki antoi suostumuksensa huoneistojen vaihtamiseen ja yhdessä tapauksessa hylkäsi vaihtoanomuksen.

»Minne asumaan» -näyttelyn kertomusvuoden kustannuksista suoritettiin Osuuskunta Asuntomessuille ensimmäisenä eränä 93 100 mk (yjsto 14.2. 5261 §).

Uudenmaan läänin asuntotuotantopäiville 19.–20.2. nimitettiin kaupungin edustajiksi apul. kaup.joht. Järvinen, tstopääll. Matti Loukola ja suunn.pääll. Jaakko Tolonen (yjsto 14.2. 5278 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston toimistopäällikön toimeen valitulle dipl.ins. Erkki Ryynäselle saatiin maksaa 3 600 mk:n suuruinen kuukausipalkka ja yleiskaavaosaston yleisen toimiston teknisen jaoksen jaospäällikön toimeen valitulle dipl.ins. Mauri Isotalolle 3 900 mk:n suuruinen kuukausipalkka (26.3. 1048 §, 10.12. 3741 §, 17.12. 3834 §).

2. Kaupunginhallitus

Viraston seuraavien osasto- ja toimistopäälliköiden palkat tarkistettiin 1.4. lukien: osastopäälliköt Salmivaara ja Terho 4 565 mk/kk, toimistopäälliköt Vikkula, Lehikoinen, Sanaksenaho, Koivu ja Vitikainen 4 000 mk/kk, Hietanen 3 875 mk/kk, Nykänen 3 800 mk/kk, Schmidt, Heino, Leppo ja Korhonen 3 750 mk/kk, sekä Pihlaja ja Pietiläinen 3 600 mk/kk (12.3. 914 §, 4.6. 1879 §).

Viraston liikennesuunnitteluosaston insinöörin virka (30. pl.) sekä toimistoapulaisen virka (10. pl.) päätettiin jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä (5.3. 798 §, 10.9. 2657 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi asemakaavaosaston jaospäällikön sijaisen vaalia koskevasta vt. virastopäällikön päätöksestä tehdyn valituksen (22.10. 3129 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi myös eräiden viraston työsopimussuhteisten toimihenkilöiden valituksen palkkalautakunnan työloma-ajan palkkaetuja koskevasta päätöksestä (20.8. 2387 §).

Kuntasuunnittelun järjestäminen v. 1973—1974. Kaupunginhallitus päätti, että v. 1973—1974 suoritettavassa kuntasuunnittelussa pidetään ohjeena SK-lähivaiheen ryhmän esittämiä suosituksia. Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, kaupunkisuunnitteluviraston ja metrotoimiston päälliköiden muodostama johtoryhmä (JR=73) perusti 26.6.1972 työryhmän laatimaan lähivaiheen suunnitteluohjelmaa ja tämä työryhmä otti nimekseen SK-lähivaiheen ryhmä. Ohjelmointityön keskeiset puitteet muodostivat laadittavina olevat yleiskaava 1972 ja kaupungin osa-yleiskaava, valmistuva taloussuunnitelma v:ksi 1973—1983 sekä laadittaviksi tulevat taloussuunnitelma, talousarviot 1974 ja 1975 ja sektorisuunnitelmat 1974—1978 ja 1975—1979.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja taloussuunnittelutoimikuntaa asettamaan kummankin keskuudesta jaoston, joilla kummallakin tahollaan ja yhdessä on tehtävänä valmistella maankäytön ja taloussuunnittelun kysymyksiä ja tehdä sitä koskevia suorituksia ja päätösesityksiä (11.6. 1927 §).

Eräiden kaavamuutosten alistamisvelvollisuuden poistaminen, lausunto. Sisäasiainministeriölle annetussa lausunnossaan kaupunginhallitus ilmoitti pitävänsä kaavoitustoimen tarkoituksenmukaisen hoidon kannalta suotavana rakennuslain 137a §:n 2 mom:ssa tarkoitettua alistamisvelvollisuuden poistamista Helsingin osalta. Ministeriölle päätettiin antaa kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apul.kaup.johtajan ehdotuksen mukaiset selvitykset eräistä kaavoitusasioiden hoitoon Helsingissä liittyvistä kysymyksistä (17.12. 3826 §).

Helsinkiä ympäröivän linnoitusvyöhykkeen tutkiminen. Kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa yhteistyössä museoviraston ja sotahistoriallisen tutkimuslaitoksen kanssa tarkentamaan museoviraston rakennushistorian osaston laatiman Helsingin maalinnoituksen linnoituslaitteiden alustavan luettelon. Edelleen kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa, tarvittaessa yhteistyössä museoviraston ja sotahistoriallisen tutkimuslaitoksen kanssa, asemakaavoituksen yhteydessä merkitsemään ne linnoituksen alueet ja kohteet, jotka olisi säilytettävä erityisesti sotahistoriallisina muistomerkkeinä, erityisalueiksi. Muut hyväkuntoiset linnoitusalueet olisi osoitettava virkistyskäyttöön (22.10. 3133 §).

Töölönlahti—Terassitori -komitean raportti merkittiin tiedoksi ja lähetettiin liitteineen kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja kiinteistölautakunnalle kehotuksin ottaa akateemikko Alvar Aallon laatima Töölönlahden—Terassitorin alueen miljöösuunnitelma ja komitean toimesta laadittu alueeseen kohdistuvia rakennushankkeita koskeva selvitys huomioon alueen jatkosuunnittelun ja -toimenpiteiden pohjahahmotelmana, kuitenkin niin, että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin alustavasti tutkimaan erilliskysymyksenä oopperatalon sijoittamismahdollisuuksia koskeva asia. Kaupunginhallitus totesi komitean tehtävän päättyneen (5.11. 3317 §).

Lausuntonaan alustavasta vaihekaavaluonnoksesta kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin seutukaavaliitolle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon kuitenkin niin, että siitä poistettiin Viikin metsäisen pohjoisosan merkitsemistä virkistysaluemerkinnällä koskeva lause (19.11. 3491 §, 26.11. 3578 §).

MaTaPuPu -alueen kunnallistekniikan puutteita koskeva Helsingin sosiaalidemokraattisen piirin pohjoisen aluejärjestön ym. kirjeen johdosta kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa kiirehtimään kaikkia asemakaavoitustoimenpiteitä ja yleisten töiden lautakuntaa ns. MaTaPuPu -alueen kunnallistekniikan edistämistä (6.8. 2188 §, 13.8. 2281 §).

Kaupunginosien, osa-alueiden ja pienalueiden rajat vahvistettiin 27.9. päivätyn aluejakokartan mukaisiksi. Samalla vahvistettiin Pasilan kaupunginosan neljän osa-alueen nimiksi Länsi-Pasila — Västra Böle, Keski—Pasila — Mellersta Böle, Itä-Pasila — Östra Böle ja Pohjois-Pasila — Norra Böle.

Oulunkylän kaupunginosan uuden osa-alueen nimeksi vahvistettiin Maunulanpuisto - Månsasparken.

Vuosaaren kaupunginosan neljän osa-alueen nimiksi vahvistettiin Keski-Vuosaari — Mellersta Nordsjö,

Nordsjön kartano – Nordsjö gård, Uutela-Niinisaari – Nybondas-Bastö sekä Meri-Rastila – Havs-Rastböle (22.10. 3138 §).

Katujen ym. nimien vahvistaminen. Ulkoasiainministeriön esitettyä sopivan kadun tai aukion nimeämistä Nikolaus Kopernikuksen mukaan hänen 500-juhlavuotensa kunniaksi, kaupunginhallitus päätti vahvistaa puistoalueella Unioninkadun jatkeena tähtitornirakennukseen johtavalle ajotielle nimen Kopernikuksentie - Kopernikusvägen (13.8. 2298 §).

Erottajankadun alla olevan kalliotunnelin nimeksi vahvistettiin Erottajantunneli - Skillnadstunneln (9.4. 1224 §).

Suutarilan kaupunginosan Suutarinkyläntie - Skomakarbölevägen -nimiselle tielle vahvistettiin uudeksi nimeksi Vanha Suutarinkyläntie - Gamla Skomakarbölevägen (8.10. 2989 §, 15.10. 3064 §).

Suurmetsän kaupunginosan Puistolan osa-alueella sijaitsevan rautatiestä Puistolan toriin päättyvän Puistolantien nimeksi vahvistettiin Puistolantanhua - Parksstadstået (18.6. 2003 §).

Kaupunginhallitus päätti, että väylästä, jonka muodostavat mm. Muurimestarintie, Seppämestarintie ja Myllymestarintie käytetään viitoituksessa nimeä Kehä-Ring I (12.3. 885 §, 19.3. 972 §).

Osoitenumeroinnin vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Kaivopuiston, Lauttasaaren, Tapaninkylän ja Suurmetsän kaupunginosien eräiden tonttien uudet osoitenumeroinnit (12.3. 871 §, 26.3. 1045 §). Eka-Market - tavaratalon osoitteeksi vahvistettiin Kantelettarentie 1 (24.4. 1390 §).

Kadunnimikilpien ym. opasteiden parantaminen. Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa kaupunkisuunnittelulautakunnan kanssa kokeilutarkoituksessa sijoittamaan jollekin sopivan kokoiselle yhtenäiselle alueelle Suomen Kaupunkiliiton yleisohjeiden mukaiset kadunnimikilvet, joista osa on varustettu heijastavalla pohjalla (2.4. 1126 §).

Asemakaavamuutokset. Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavan muutokset, ks. kunn.as.kok. s. 366–370.

Kaupunginhallitus päätti peruttaa valtuuston 13.5. 1964 tekemän päätöksen alistamisen sisäasiainministeriön vahvistettavaksi. Mainitulla päätöksellä hyväksyttiin Vartiokylän kaupunginosan osaa koskeva asemakaava ja Herttoniemen kaupunginosassa sijaitsevia katu-, puisto- ja liikennealueita koskeva asemakaavan muutos (24.4. 1403 §).

Sisäasiainministeriölle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ole huomauttamista sitä vastaan, että ministeriössä käsiteltävänä olevasta Malmin korttelia 38008 ja tonttia 38009/1 sekä katu- ja puistoalueita koskevasta asemakaavan muutoksesta poistetaan oikaisunluonteisena korjauksena kaksi PI-merkinnällä varustettua pysäköimispaikkaa (1.10. 2891 §).

Kaupunginhallitus esitti sisäasiainministeriölle, että ministeriössä käsiteltävänä olevaan Mellunkylän kortteleita 47100–47121 ja 47123–47126 koskevaan asemakaavaan tehtäisiin rakennuslain 127 §:n 2 mom:n nojalla vähäinen muutos, jolla asuntojen enimmäismäärä kortt:ssa 47100 osoittava luku poistetaan (5.11. 3316 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisen selityksen tai lausunnon seuraavien alueiden asemakaavan muutoksesta tehtyjen valitusten ym. johdosta:
- Kampin kortt:n n:o 68 tontti n:o 5 (27.8. 2454 §)
- Munkkiniemen kortteli n:o 30096, Läntisen moottoritien liikennealueen osa sekä puisto- ja katualue (18.6. 2010 §)
- Oulunkylän urheilu- ja puistoalue (17.9. 2727 §)
- Pukinmäen korttelin 37023 osa, kortteli 37024 sekä katualue (17.12. 3828 §).

Sisäasiainministeriössä tehdyn huomautuksen johdosta kaupunginhallitus päätti esittää ministeriölle annettavassa selityksessään, että Vuosaaren tontin 54084/2 asemakaavan muutokseen tehtäisiin vähäinen muutos, jolla po. tontin autopaikkojen sijoittamista koskeva asemakaavamääräys tarpeettomana poistettaisiin (10.12. 3736 §).

Kaupunginhallitus esitti sisäasiainministeriölle annetuissa lausunnoissaan, ettei seuraavien alueiden asemakaavan hyväksymistä tai muuttamista vastaan tehdyt valitukset antaisi aihetta asemakaavan muuttamiseen:
- Kaivopuiston tontti 205/13 (3.9. 2558 §, 10.9. 2661 §)
- Oulunkylän tontti 28076/8 (24.4. 1387 §)
- Malmin korttelit 38161 ja 38162 sekä viereiset katu- ja puistoalueet (10.9. 2648 §)
- Pihlajamäen korttelit 38033–38038 sekä katu-, pysäköinti- ja puistoalueet (5.11. 3311 §)
- Pihlajamäen korttelit 38247–38253 sekä katu-, urheilu- ja puistoalueet (5.11. 3312 §).

Uudenmaan lääninhallitus hylkäsi valtuuston 20.6. tekemästä Marjaniemen tonttia 45024/9 ja siihen liittyvää Vanamotie -nimistä katua koskevasta asemakaavan muutospäätöksestä tehdyn valituksen (10.9. 2650 §, 29.11. 3642 §).

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi Pohjois-Haaga Seuran

ym. tekemän valituksen, joka koski Pohjois-Haagan eräiden alueiden osayleiskaavan hyväksymistä (24.4. 1388 §, v:n 1972 kert. s. 283).

Munkkiniemen puistotien länsipäässä olevan puistoalueen asemakaavan muuttamista ym. koskevassa asiassa merkittiin tiedoksi eduskunnan oikeusasiamiehen päätös. Oikeusasiamies mainitsee päätöksessään, että kun kaupungin virkamiehet, joiden tehtävänä on ollut po. asemakaavan muutoksen ja sillä muodostetun tontin myyntiä koskevan asian valmisteleminen, ovat suorittaneet nämä tehtävänsä lain ja virkavelvollisuutensa mukaisesti eivätkä ne kaupungin luottamusmiehet, jotka ovat osallistuneet ko. asioissa tehtyihin asiallisiin ratkaisuihin, ole käyttäneet väärin heille kuuluvaa harkintavaltaa eivätkä menetelleet muutoinkaan lainvastaisesti, ei asia ole antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin oikeusasiamiehen puolelta (8.1. 95 §, v:n 1972 kert. s. 283).

Kaupunginhallitus antoi suostumuksensa Tapanilan kylässä sijaitsevalla Toivola- nimisellä tilalla RN:o 13^{81} vireillä olevan lohkomisen suorittamiseen (26.2. 730 §).

Kaupunginhallitus antoi Vantaan kauppalanhallitukselle lausunnot Ylästön alueen kaavarungosta, Länsimäen korttelien 91200–91205 asemakaavaehdotuksesta sekä Rajakylän korttelien 91104–91165 asemakaavaehdotuksesta (5.3. 800 §, 25.6. 2096 §, 29.10. 3199 §).

Vuosaaren Venekerhon esitettyä Mustalahden ja Pikku Kallahden alueiden varaamista venesatamaksi kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa Vuosaaren kaavoitustyötä jatkettaessa asemakaavassa ottamaan po. alueet huomioon mahdollisina venesatama-alueina (4.6. 1850 §).

Kaupunginhallitus katsoi, ettei Pursiseura Sindbadin anomus Lauttasaaressa sijaitsevan Veijarivuoren puiston osan muuttamisesta venesatama-alueeksi antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että anojalle lähetettiin kaupunkisuunnittelulautakunnan ja urheilu- ja ulkoilulautakunnan lausunnot, joissa katsottiin, ettei puistoalue ole sopiva venesatamaksi. Ns. rakennusainelaituri, joka on ollut pursiseuran veneiden tilapäisenä laiturina, siirtynee urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintaan, jolloin po. laituri voitaisiin vuokrata pursiseuralle (19.3. 954 §).

Rak.mest. Kauko Kolma ehdotti Vanhankaupunginlahden itäisten osien rakentamista virkistysalueeksi. Kaupunginhallitus päätti, ettei esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin harkitsemaan Suomen luonnonsuojeluliiton 25.9.1972 päivätyssä lausunnossa esitettyjä toimenpiteitä Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen käyttömahdollisuuksien lisäämiseksi (14.5. 1595 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti, etteivät Suutarilassa sijaitsevan tilan RN:o 3^{381} kaavoittamista koskeva anomus eikä Pakilan kortt:n 34139 osan ja Elonkujan käsittävän asemakaavan muutoksen yhteydessä sattuneen virheellisyyden oikaisuanomus antaneet aihetta toimenpiteisiin (21.5. 1674 §, 13.8. 2289 §).

Kiinteistö-Oy Kunnalliskodintie 6:lle päätettiin maksaa 1 290 mk asemakaavan muutoksen takia teetetyn autopaikoitusjärjestelyn tutkimisesta aiheutuneista kuluista (ylsto 10.10. 6498 §).

Tonttijaot ja niiden muutokset. Kaupunginhallitus hyväksyi kertomusvuonna joukon tonttijakoja ja niiden muutoksia, ks. kunn.as.kok. s. 375–377.

Karttojen laatimispalkkioiden ja kuulutuskustannusten periminen. Rahatoimiston tehtäväksi annettiin periä eräiltä asunto-osakeyhtiöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä asemakaava- ja tonttijakoasioita koskevien karttojen laatimispalkkiot ja kuulutuskustannukset.

Korkeuslukujen vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti seuraavien kortteleiden ja tonttien korkeusluvut ja niiden muutokset: Oulunkylän kortteli 28091 (27.8. 2450 §), Konalan korttelit 32001, 32003 ja 32044 (8.10. 2986 §), Tammisalon korttelit 44041 (19.2. 620 §) ja Pitäjänmäen tontti 46014/5 (7.5. 1531 §).

Rakennuskiellot. Sisäasiainministeriön päätös Pitäjänmäen eräiden kortteleiden rakennuskiellon pidentämisestä merkittiin tiedoksi (27.12. 3910 §).

Rakennuslupia koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti pyytää sisäasiainministeriöltä poikkeuslupaa rakennuskiellosta kiinteistöviraston asuntotuotantotoimistolle seuraavien rakennusten rakentamista varten:

- Pasilan tonteille 17004/1 ja 17005/1 kaksi asuinkerrostaloa, yht. 187 huoneistoa (12.11. 3394 §)
- Oulunkylän tonteille 28309/1 ja 2 asuinkerrostalo ym. (12.3. 883 §)
- Etelä-Kaarelan tontille 33148/1 rivitalo, 155 huoneistoa, sekä asuinkerrostalo, 36 huoneistoa (11.6. 1956 §)
- Malmin tontille 38242/1 asuinkerrostalo, 108 huoneistoa (25.6. 2088 §)
- Suutarilan tontille 40100/1 lasten päivähoitolaitos, tontille 40100/2 autopaikat ja tontille 40100/3 asuinkerrostalo, (53 huoneistoa), tontille 40106/1 asuinkerrostalo (6 huoneistoa) ja autopaikat tontille 40106/2, tontille 40101/1 asuinkerrostalo, 140 huoneistoa, tontille 40101/2 2-kerroksinen liikerakennus ja tontille 40103/1 autopaikat, tontille

40104/1 asuinkerrostalo, 133 huoneistoa, sekä autopaikat tontille 40105/1 (29.10. 3196, 3197, 3200, 3201 §).

Rakennusvirastolle päätettiin anoa poikkeuslupaa seuraavien rakennusten rakentamista ym. varten seuraavasti:
- Kaartinkaupungissa yleisten alueiden rekisteriin Bf^1 merkityllä tunnuksella sijaitsevan ravintolarakennuksen kellarikerroksessa olevien liiketilojen muuttaminen po. rakennuksen kerrosalaan laskettaviksi työhuone- ja ravintolatiloiksi (2.5. 1470 §)
- Oulunkylässä oleville tiloille RN:o 6^{56} ja 2^9 talousrakennus sekä tekojäärata (5.2. 443 §)
- Haagan kylässä taaja-asutusalueella olevalle tilalle RN:o 1^{142} jäähallirakennus (24.4. 1394 §)
- Munkkiniemen kylässä taaja-asutusalueella olevalle osalle tilaa RN:o 1^{1172} ja Talin kylässä olevalle osalle tilaa RN:o 1^{104} asemarakennus (24.4. 1395 §)
- Etelä-Kaarelan kylässä olevalle osalle tilaa RN:o 4^9 asemarakennus (17.12. 3835 §)
- Vuosaaressa olevalle puistoalueelle viemäriveden pumppaamo (29.11. 3634 §).

Sähkölaitokselle pyydettiin poikkeusluvat seuraavien rakennusten rakentamista varten:
- Sörnäisten yleisten alueiden rekisteriin tunnuksilla Xd^1, Ud^1 ja Uc^1 merkittyjen alueiden osalle sekä tonteille 252/4 ja 12 voimalaitosrakennus (28.5. 1791 §)
- Länsisatamaan osalle yleisten alueiden rekisteriin tunnuksella Vs^1 merkitystä alueesta öljylaiturin valvontarakennus (20.8. 2383 §).

Väestönsuojelukeskukselle pyydettiin poikkeuslupa
- Munkkiniemen osalle yleistä aluetta Bv^1 rakennettavaa väestönsuojan lisärakennuksen rakentamiseen (17.12. 3827 §) ja
- Vuosaaren tontille 54048/3 rakennettavan suurtehohälyttimen konetilojen laitesuojan rakentamiseen (16.4. 1312 §).

Lisäksi ministeriöltä anottiin poikkeuslupia seuraavien rakennusten pitämiseen edelleen paikoillaan:
- Vähä-Meilahden yksinäistalon tilaan RN:o 1^2 kuuluvalla vuokra-alueella sijaitseva tp. varastorakennus (14.5. 1607 §)
- Länsisataman tontilla 788/43 sijaitseva varastorakennus (9.4. 1223 §)
- Munkkiniemen tontilla 30203/2 sijaitseva tp. kansakoulurakennus (12.3. 879 §)
- Vartiokylän tontilla 45005/8 sijaitseva tp. koulurakennus (12.3. 881 §)
- Pitäjänmäen tontilla 46047/1 sijaitseva tp. kansakoulurakennus (26.3. 1039 §)
- Laajasalon kylän tilaan RN:o 1^{840} kuuluvalla alueella sijaitseva tp. kansakoulurakennus (12.3. 892 §)
- Vuosaaren tontilla 54066/1 sijaitsevat kolme tp. kansakoulurakennusta (12.3. 891 §).

Sisäasiainministeriölle annetuissa lausunnoissa kaupunginhallitus tai sen yleisjaosto puoli 198 tapauksessa ja vastusti 15 tapauksessa rakentamista koskevan poikkeusluvan myöntämistä.

Rakennushallitukselle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ole huomauttamista
- pumppaamon, hissikuilujen ja lastaussillan laitteiden ja rakenteiden tarvitsemien tilojen rakentamisesta Kruununhaan kortteliin n:o 2 siten, että lattiapinnan taso on pumppaamon kohdalla enint. - 9.30 m, hissikuilujen kohdalla enint. - 7.35 m ja lastaussillan kohdalla enint. - 6.60 m (12.2. 547 §)
- siihen, että saman korttelin tontille n:o 4 rakennettavan valtioneuvoston lisärakennuksen salaojakaivot, puhdistusputkikaivot, hiekanerottimet, hissikuilut, bensiinierotin, likavesien pumppaamo, perusvesien pumppaamo ja perusvesikaivo rakennetaan yli 6 m:n syvyyteen tontille vahvistetun alimman kulmapisteen korkeusasemasta (2.4. 1125 §)
- siihen, että tontille n:o 5 rakennettavan paviljonkirakennuksen alakellarin lattiataso, salaojakaivot ja hissikuilut rakennetaan yli 6 m:n syvyyteen tontille vahvistetun alimman kulmapisteen korkeusasemasta (27.8. 2451 §).

Kaupunginhallitus päätti, että korttelissa 17018 olevalle Rakennus- ja insinööritoimisto Teräsbetoni Oy:lle ja Kansallissäätiölle vuokratulle tontille sallitaan rakentaa kellari- ja muita tiloja korkeintaan 10.6 m:n syvyyteen tontin pihamaan korkeusasemasta laskettuna. Tontille tulevan rakennuksen maanalaisten tilojen savunpoistoaukot saadaan sijoittaa rakennuksen viereiselle katualueelle ehdolla, että niitä ei tule Opastinsillan katualueelle ja että niiden sijoittamisessa ja rakentamisessa noudatetaan kaupungin virastojen antamia ohjeita (14.5. 1610 §).

Sisäasiainministeriölle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti puoltaa poikkeusluvan myöntämistä Valmet Oy:lle asuntokerrostalon rakentamiseen Vuosaaren tontille 54033/3 (12.2. 554 §).

Espoon kaupunginhallitukselle annetussa lausunnossa puollettiin poikkeusluvan myöntämistä varast.hoit. H. Korpille pientalon rakentamiseen Espoon kaupungin Mäkkylän kylässä olevalle tilalle RN:o 6^{115} (26.3. 1040 §).

Rakennusten suojeleminen. Suomen Arkkitehtiliitto - Finlands Arkitektförbund ym. esittivät hakemuksessaan lääninhallitukselle, että Eiran tontilla 226/6

(Armfeltintie 8) oleva arkkit. Jarl Eklundin suunnittelema rakennus pengerryksineen, aitamuureineen ja muine rakennusosineen määrättäisiin suojeltavaksi kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun lain nojalla. Lääninhallitus hylkäsi hakemuksen (19.2. 652 §, 22.10. 3131 §).

Lääninhallitus hylkäsi myös Katajanokkaseuran ym. Katajanokan korttelissa n:o 138 sijaitsevien tiilimakasiinien suojelua koskevan hakemuksen (28.5. 1792 §).

Uudenmaan lääninhallitus oli lähettänyt valtioneuvoston vahvistettavaksi 8.8.1972 antamansa päätöksen, jolla Munkkiniemen Kone Osakeyhtiön omistamalla tontilla 30039/1 sijaitseva Munkkiniemen kartanon päärakennus ympäristöineen oli kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun lain nojalla määrätty suojeltavaksi. Kaupunginhallitus päätti hakea tähän päätökseen muutosta valtioneuvostolta. Valtioneuvosto hylkäsi valituksen ja vahvisti lääninhallituksen päätöksen. Kaupunginhallitus merkitsi valtioneuvoston päätöksen tiedoksi ja päätti tyytyä siihen (5.2. 448 §).

Katajanokan aatekilpailun palkintolautakunnan tilitys lautakunnan käyttöön myönnetyistä varoista hyväksyttiin ja rahatoimistoa kehotettiin palauttamaan valtiolle sen osuus ylijäämästä eli 1 927 mk (yjsto 9.7. 6102 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunta oikeutettiin lähettämään ***maisema- ja virkistysaluesuunnittelunäyttely Tampereelle*** ehdolla, että Tampereen teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosasto sitoutuu omalla kustannuksellaan huolehtimaan näyttelyn kuljetuksesta ja korvaamaan näyttelylle mahdollisesti aiheutuvat vahingot (yjsto 21.3. 5487 §, 5.9. 6314 §).

Liikenneturvallisuuspoliittinen ohjelma. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston julkaisussa n:o 6/72 esitetyn liikenneturvallisuuspoliittisen ohjelman sekä kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa nykyisten säännösten puitteissa tehostamaan yhteistyötä liikenneturvallisuuskysymyksissä muiden hallintoelinten kanssa (24.9. 2827 §, 1.10. 2903 §, 5.11. 3313 §).

Joukkoliikenteen hoidon pitkän tähtäyksen rahoitussuunnitelma v:lle 1974–1985 merkittiin tiedoksi (22.10. 3110 §, 29.10. 3174 §).

Ehdotuksesta ***joukkoliikenteen tarkastusmaksua koskevaksi laiksi*** päätettiin antaa oikeusministeriön lainsäädäntöosastolle liikennelaitoksen lautakunnan, metrotoimikunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston esittämän mukainen lausunto (21.5. 1691 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi ***pääkaupunkiseudun kulkulaitosten toteuttamisohjelman v:lle 1974–1978*** sekä ***pääkaupunkiseudun kulkulaitosten kehittämissuunnitelma v:ksi 1974–1985*** (9.4. 1203, 1204 §).

Mielipiteenään ***seudullisesta joukkoliikenneinformaatiojulkaisusta*** kaupunginhallitus päätti ilmoittaa pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan työvaliokunnalle, että siinä vaiheessa oli tarkoituksenmukaisinta laatia Helsingin seudulle vain yhteinen liikennekartta, johon voitaisiin sijoittaa seudun liikennetietoutta. Helsingin kaupungin kustannusosuutta laskettaessa olisi otettava huomioon, että kartan merkitys on helsinkiläisille vähäisempi kuin muiden pääkaupunkiseudun kuntien asukkaille (14.5. 1612 §).

Tieliikenneasetuksen muutosesityksestä päätettiin antaa liikenneministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukainen lausunto, jossa yhteenvetona todettiin, että huolto- ja jakeluliikenteen asemaa parantava asetuksen muutos olisi tarpeellinen. Muutoksen yhteydessä olisi varmistettava, että säännöksistä tulee kyllin selviä, jotta niitä osattaisiin noudattaa ja noudattamista valvoa. Muutostyössä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että kevyen liikenteen kulkumahdollisuuksia ja turvallisuutta ei heikennetä eikä kohtuuttomasti häiritä muuta liikennettä (9.4. 1231 §).

Paikallisliikenteen liikennemääräysten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti, ettei esitystä liikenneministeriön hyväksymisen saamiseksi paikallisille liikennemääräyksille valtuuston v. 1965 hyväksymässä muodossa enää jatketa (11.6. 1951 §).

Euroopan turvallisuus ja yhteistyökonferenssin liikenneturvallisuusjärjestelyt. Kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin televisiokameran hankkimiseksi ja sen luovuttamiseksi poliisilaitoksen käyttöön Finlandia-talossa mahdollisesti pidettävän konferenssin ajaksi. Tarkoitukseen myönnettiin 40 000 mk (19.3. 973 §).

Finlandia-talon ympäristön liikennejärjestelyt päätettiin konferenssin ajaksi toteuttaa liikennesuunnitteluosaston piirustuksen mukaisesti ehdolla, että niistä aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista (14.5. 1609 §, 21.5. 1685 §).

Liikenneonnettomuuksien aiheuttamien kustannusten tutkimisesta teki esityksen vt E.J. Paavola. Sairaalalautakunta piti tarkoituksenmukaisimpana liikenneonnettomuuksien tutkimista ensisijaisesti tapaturmien hoitomahdollisuuksissa esiintyvien puutteiden selvittelyn ja niiden korjaamisen kannalta. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta katsoi, että olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin liikenneturvallisuustyötä suorittavan yhteisorgani-

saation kehittämiseksi ja vastaavien toimintaohjeiden laatimiseksi. Kaupunkisuunnitteluviraston piirissä pyritään selvittämään mahdollisuudet liikenneturvallisuuden tehostamiseksi tavoitteiden ja päämäärien kartoittamisella, löytämään keinot, joilla turvallisen liikenneympäristön toteuttamiseen voidaan tällä sektorilla vaikuttaa, selvittämään saatavilla olevat resurssit ja varat sekä miten eriasteisessa suunnittelussa voitaisiin suunnittelu- ja päätöksentekovaiheessa kiinnittää liikenneturvallisuuskysymyksiin riittävää huomiota. Liikenneturva—Liikenneturvallisuustyön Keskusjärjestö katsoi, että luontevimmalta kaupungin liikenneturvallisuustyön parantamisen mahdollisuudelta vaikuttaisi jo valmiin organisaation kehittäminen, esim. Uudenmaan läänin liikenneturvallisuuslautakunnan Helsinki-jaoksen toiminnan kohentaminen. Ao. apulaiskaupunginjohtaja esitti, ettei esitys antaisi siinä vaiheessa aihetta enempiin toimenpiteisiin, koska liikenneturvallisuuspoliittisen ohjelman toteuttamisen yhteydessä tehostetaan ja laajennetaan liikenneturvallisuuteen vaikuttavien tekijöiden tutkimusta sekä otetaan harkittavaksi myös mahdollinen eri hallintokuntien muodostaman toimikunnan perustaminen. Kaupunginhallitus teki kaupunginjohtajan esityksen mukaisen päätöksen (24.9. 2828 §).

Liikennejärjestelyjä päätettiin suorittaa seuraavilla kaduilla, katuosuuksilla jne.: Eteläranta ja Unioninkatu (12.11. 3399 §), linja-autoasema (13.8. 2294 §), Savonkatu ja Viipurinkatu välillä Savonkatu-Porvoonkatu (3.9. 2540, 2541 §, 17.9. 2734, 2735 §), Läntinen Brahenkatu (19.3. 963 §), Asesepäntien, Metsäläntien, Niittyläntien ja Niittylänpolun liittymä (29.11. 3644 §), Pirkkolan urheilupuistoalue (2.5. 1463 §), Kehä I:n ja Kantelettarentien liittymä (7.5. 1537 §), Vihdintien välillä liikenneympyrä-rantarata (4.6. 1864 §), Kaupintien välillä Vihdintie-Näyttelijäntie (13.8. 2288 §), Klaukkalantien eteläpää ja Etupellontien pohjoispää (1.10. 2897 §) sekä Pitäjänmäen teollisuusalue (2.1. 52 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1965 tekemäänsä päätöstä, että Tiilimäen ja Nuottapolun risteyksessä oleva katulaajennus kunnostetaan puistoksi ja osittain pysäköintialueeksi säilyttäen pysäköintialueella olevat kaksi mäntyä. Alueen kunnostaminen toteutetaan kuitenkin vasta sitten, kun se osoittautuu tarpeelliseksi (20.8. 2384 §).

Asunto-osakeyhtiö Tiilimäki 24 ym. valittivat em. päätöksestä lääninhallitukselle, jolle annetussa selityksessä kaupunginhallitus esitti, että valitus jätettäisiin tutkittavaksi ottamatta, koska ko. päätös oli asian valmistelua koskeva (5.11. 3314 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Laajasalon Marunapolulle rakennetaan ajorata linja-autoliikennettä varten liikennesuunnitteluosaston piirustuksen mukaisesti (26.11. 3574 §).

Hanasaaren liikennejärjestelyjä koskevien vt Vuokko Juholan, Lauttasaaren Säätiön, Linja-autoliiton ym. kirjeiden johdosta kaupunginhallitus päätti, että asia ei antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin Hanasaarentien sulkemiseksi välillä Hanasaari-Koivusaari muulta kuin tietyömaan liikenteeltä (21.5. 1672 §).

Kaupunginhallitus päätti sekä lääninhallitukselle, että korkeimmalle hallinto-oikeudelle annetuissa selityksissä esittää rva Virve Voipion valituksen raitiovaunukaistan järjestämisestä Caloniuksenkadulle aiheuttamasta kavennuksesta hylättäväksi kaupunginkanslian lainopillisen osaston esittämin perustein. Korkein hallinto-oikeus katsoi päätöksessään, että rakennettu raitiovaunukaista edellytti jalkakäytävän kaventamista. Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös ei näin ollen ollut lain vastainen eikä loukkaa Voipion yksityistä oikeutta. Korkein hallinto-oikeus jätti valituksenalaisen päätöksen pysyväksi (22.1. 279 §, 4.6. 1866 §, 11.6. 1954 §, 1.10. 2896 §, v:n 1972 kert. s. 291).

Kevyen liikenteen osalta päätettiin tehdä seuraavat järjestelyt:

- rakentaa Kaisaniemenpuistosta kevyen liikenteen väylä Helsinginkadulle (2.5. 1466 §)
- rakentaa jalkakäytävä Näyttelijäntien länsireunaan Adolf Lindforsin tien ja linja-auton päätepysäkin välille (9.4. 1230 §)
- rakentaa jalkakäytävät ja pyörätiet Tapanilantielle (26.11. 3575 §)
- rakentaa jalankulku- ja pyörätie Kuusimiehentielle ja suorittaa samalla Kuusimiehentiellä Torpparinmäen liittymässä pienehköjä levennyksiä (29.1. 374 §)
- tarkentaa Martinlaakson radan kevyen liikenteen alikulkujen rakentamista koskevaa v. 1972 tehtyä päätöstä siten, että itäisen raiteen paalulle 105+25 esitetty alikulkusilta tehdään paalulle 105+45 siten, että vapaa aukko on 8 m ja paalulle 110+90 esitetty alikulkusilta paalulle 110+24, vapaa aukko myös 8 m (25.6. 2110 §, v:n 1972 kert. s. 234).

K.A. Weiste Oy oikeutettiin eräin ehdoin omalla kustannuksellaan rakentamaan tilapäinen liikenneyhteys Pukinmäenkaarelta yhtiön omistamalle Pukinmäessä olevalle teollisuustontille (15.1. 198 §).

Asunto Oy Säästöluoto ja Asunto Oy Neitsytsaarentie oikeutettiin toistaiseksi käyttämään entistä Neitsytsaarentien pohjoisosaa Mustalahdentien kautta tapahtuvaan ajoon yhtiöiden tontille sekä em. yhtiötä käyttämään toistaiseksi entistä Nuottakarintietä Niinisaaren-

tien kautta tapahtuvaan ajoon tontille ehdolla, että yhtiöt pitävät ajoyhteydet kunnossa ja asettavat tarvittaessa asianmukaiset liikennemerkit (17.12. 3823 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston suorittamaan Etu-Töölön tontille 434/2 rakennettavan virastotalon rakennustyömaan vaatimat aitaukset ja tilapäiset liikennejärjestelyt 15.9.1975 saakka (19.11. 3492 §) sekä aitaamaan osan Itäistä Papinkatua rakennustyötä varten ajaksi 5.2.1973–31.12.1975 (5.2. 451 §).

Espoon kaupungille myönnettiin lupa suorittaa Hagalundintien ja Kurkijoentien sekä Hagalundintien ja Valkjärventien liittymäjärjestelyt Laajalahden kylän tilan Bredvik RN:o 1259 kohdalla erinäisin ehdoin (yjsto 19.12. 6899 §).

Liikennevalot. Kaupunginhallitus päätti yhtyä tie- ja vesirakennushallituksen esitykseen Helsingin ohikulkutien (kantatie n:o 50) parantamisesta liikenteen valo-ohjaussuunnitelmalla välillä Veromiehenkylä-Tikkurila ja ilmoitti kaupungin ottavan kustantaakseen po. alueella liikennevalojen tarvitseman sähkön (15.10. 3051 §).

Liikennevaloja ohjaavan Vallilan alakeskuksen hankintoja koskevassa asiassa lääninhallitus hylkäsi tekn. Lindvallin valituksen (9.4. 1225 §, v:n 1972 kert. s. 292).

Liikennemerkit ja opasteet. Kaupunginhallitus päätti esittää liikenneministeriölle, että liikennemerkkien aikarajoitusta osoittavien lisäkilpien merkintöjä koskevat säännökset muutettaisiin siten, että arkipäivien rajoitukset eivät koskisi lauantaipäiviä eivätkä lauantaipäivien rajoitukset pyhien aattopäiviä (5.2. 442 §).

Liikennemerkkipäätöksen osittaisuudistuksesta kaupunginhallitus päätti antaa liikenneministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (27.12. 3911 §).

Kansainvälisten pääteiden opastuksen järjestämisestä kaupunginhallitus päätti antaa tie- ja vesirakennushallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (19.2. 638 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä tie- ja vesirakennushallituksen ehdotuksen kantatien n:o 51 viitoitusreitiksi kaupungin alueella (28.5. 1775 §).

Kaupunginhallitus päätti mm. seuraavien liikennemerkkien asettamisesta ja katujen merkitsemisestä etuajo-oikeutetuiksi:

- Pasilankadun itäisen haaran ja Nordenskiöldinkadun, Vauhtitien ja Nordenskiöldinkadun sekä linja-autoasemalta johtavan nimettömän tien ja Simonkadun risteykseen etuajo-oikeutettua risteystä osoittava liikennemerkki (15.10. 3058 §)
- Angervotie 10:n kohdalle etuajo-oikeutettua risteystä osoittava liikennemerkki siksi ajaksi, kun Paatsamatien ja Angervotien yhdistävä rautatien tasoristeys on käytössä (2.4. 1121 §)
- Kuusisaarentie, Pikkuniementie ja Ramsaynranta merkittiin etuajo-oikeutetuksi tieksi Lehtisaarensalmen ja Tammitien risteyksen välisellä osuudella (17.9. 2736 §, 24.9. 2832 §)
- Tapanilantie merkittiin etuajo-oikeutetuksi tieksi välillä Kirkonkyläntie-Kehätie (26.11. 3575 §)
- Linnanrakentajantie merkittiin etuajo-oikeutetuksi Hitsaajankatuun nähden (12.3. 886 §)
- Vanhalle Porvoontielle ennen Suurmetsäntien risteystä asetettiin etuajo-oikeuden päättymistä osoittavat liikennemerkit (29.11. 3648 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti Tuomarinkylä-Helsingin kk paikallistien varteen pystytettävistä Tuomarinkylän kartanon museon ja kahvilan opastusmerkeistä sekä Rastilan leirintäalueelta ja jousiampumaradalta Vuotielle johtaville teille asetettavista pakollista pysähtymistä osoittavista liikennemerkeistä (24.4. 1393 §, 21.5. 1653 §).

Moottoriajoneuvoliikenteen kautta-ajo päätettiin kieltää

- linja-autoasemalla muun kuin linja-auto, huolto- ja taksiliikenteen osalta (22.1. 292 §)
- Tenholantien risteyksen pohjoispuolella olevalla Kiskontien osalla sekä Kivihaantien risteyksen itäpuolella olevalla Metsämäentien osalla kuorma-autoilta (19.2. 635 §)
- Jyrängöntiellä Hämeentien liittymän ja Limingantien välillä lukuun ottamatta moottoripyöriä ja tontille ajoa (5.3. 797 §)
- Pihlajamäentieltä Seppämestarintielle ja päinvastoin muun kuin linja-auto- ja taksiliikenteen osalta (28.5. 1789 §)
- Hietapellontiellä lukuun ottamatta tonteille ajoa (16.4. 1308 §).

Lauri Mikonpojan tielle tiekunnan maistraatille osoittaman, kautta-ajon kieltämistä ja ajonopetuden rajoittamista koskevan anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukaisen lausunnon, jossa todettiin, että kautta-ajon kieltäminen riittänee rahoittamaan tilannetta tiekunnan teillä. Lautakunnan mielestä voidaan pitää kohtuullisena, että tiekunta suorittaa merkinnän omalla kustannuksellaan yksityistielain ja liikennemerkkipäätösten puitteissa (16.4. 1306 §).

Kaupunginhallitus katsoi, ettei Pakilan Kiinteistönomistajain yhdistyksen anomus läpikulkuliikenteen kietämisestä Elontiellä antanut aihetta muihin toimen-

piteisiin, kuin että anojalle lähetettiin jäljennös kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnosta. Lautakunnan mielestä ajoneuvoyhteyden katkaiseminen Elontiellä olisi epätarkoituksenmukaista Maununnevan yhteyksiä ajatellen (9.4. 1228 §).

Etelärannan liikenteen kokeilutarkoituksessa tapahtunutta ***yksisuuntaistamista*** päätettiin jatkaa 31.12. saakka (27.8. 2455 §, yjsto 27.6. 6045 §).

Tiilimäellä Laajalahdentien ja Tuulaspolun välisellä osuudella päätettiin liikenne yksisuuntaistaa siten, että ajo on sallittu Tuulaspolun suuntaan, Nuottapolulla ja Tiilimäen ja Munkkiniemenrannan välisellä osuudella siten, että ajo on sallittu Munkkiniemenrannan suuntaan, Nuottapolulla Tiilimäen ja Tuulaspolun välisellä osuudella siten, että ajo on sallittu Tuulaspolun suuntaan sekä Tuulaspolulla Tiilimäen eteläisen risteyksen ja Munkkiniemenrannan välisellä osuudella siten, että ajo on sallittu Munkkiniemenrannan suuntaan (26.11. 3572 §, 29.11. 3655 §).

Yleisjaosto päätti, että Kimmontien liikenteen yksisuuntaistamista välillä Mäkelänkatu-Tursontie ja Tursontien sulkemista ajoneuvoliikenteeltä välillä Kimmontie-Turjantie saatiin eräiden rakennustöiden takia jatkaa 31.8. saakka (yjsto 18.7. 6171 §).

Nopeusrajoitukset. Kaupunkisuunnittelulautakunnan laatima selvitys voimassa olevien ajonopeusmääräysten tarkoituksenmukaisuudesta päätettiin jakaa kaikille valtuutetuille tiedoksi (18.6. 2004 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, että ajoneuvojen suurin sallittu nopeus rajoitettaisiin kaupunkisuunnitteluviraston esityksen mukaisesti Pirkkolan urheilupuiston alueella 30 km:ksi tunnissa sekä että kokeilutarkoituksessa määrättäisiin yhden vuoden ajaksi suurimmaksi sallituksi nopeudeksi viraston osoittamalla alueella Pakilassa ja sen ympäristössä 40 km/t ja Etelä-Haagassa 30 km/t (17.12. 3831 §, 27.12. 3912 §).

Leppäsuonkadun liikenteen nopeusrajoitusta koskevassa asiassa kaupunginhallitus päätti lähettää Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon, jossa todettiin kadulla olevien lapsista varoittavien liikennemerkkien ja suojateiden jo edellyttävän riittävän alhaisen nopeuden käyttämistä (9.4. 1227 §, 16.4. 1316 §).

Savelan alueen tiekunnan, As. Oy Ritokalliontie 11–13 ym:n ja museoviraston Suomenlinnan rakennustoimikunnan nopeusrajoituksia koskevien anomusten johdosta kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotusten mukaiset lausunnot (24.4. 1392 §, 2.5. 1465 §, 6.8. 2226 §).

Pysäköintipaikat. Sisäasiainministeriön ilmoitus yleisillä pysäköintipaikoilla perittävän pysäköintimaksun vahvistamisesta merkittiin tiedoksi (6.8. 2219 §).

Kaupunginhallitus päätti, hyläten Oy Maan Auto Ab:n valituksen kiinteistölautakunnan 23.1. tekemästä, veloitusta pysäköintialueen käytöstä ym. koskevasta päätöksestä muilta osin, alentaa yhtiölle määrätyn veloituksen Lauttasaaressa Särkiniementie 7:n edustalla olevan puistoalueen käytöstä 1 785 mk:ksi ajalta 1.8. 1971–31.12.1972 (9.4. 1229 §).

Pienyritysten pysäköintipaikkojen tarvetta koskevan kirjeen johdosta päätettiin vt E.J. Paavolalle lähettää kaupunkisuunnittelulautakunnan ja -viraston lausuntojen mukainen selvitys, jossa käsiteltiin kaupungin pysäköintitilannetta kokonaisuudessaan (19.2. 628 §).

Linjaliikennettä koskevat asiat. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto päättivät puoltaa maistraatille Oy Liikenne Ab:n anomuksia ruuhka-ajan linja-autolinjan n:o 97 S (Senaatintori-Kontula-Mellunmäki) ja linja-autolinjan 94 N (Puotinharju-Kontula, Naapurintie) perustamisesta (22.1. 300 §, yjsto 24.7. 6189 §) sekä Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n anomusta Kasarmitori-Pihlajamäki ruuhka-ajan linjan perustamisesta (26.2. 734 §).

Edelleen kaupunginhallitus puolsi maistraatille annetuissa lausunnoissaan eri liikenneyhtiöiden anomuksia, jotka koskivat

- linjojen aikataulun muuttamista (26.2. 735 §, 26.3. 1054, 1055 §)
- liikenneluvan uudistamista (8.1. 105 §, 2.4. 1144 §, 27.8. 2461 §, 1.10. 2910 §, 5.11. 3318 §)
- liikenneluvan osittaista muuttamista (29.1. 379 §, 9.4. 1232, 1233 §, 24.4. 1405,1406 §, 13.8. 2301 §, 29.10. 3210, 3211 §, 5.11. 3323, 3324 §, 19.11. 3499 §).

Kaupunginhallitus esitti hylättäväksi T:mi Xenotexin hakemuksen tilausliikenneluvan saamisesta sekä Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n hakemuksen reitin ja aikataulun muuttamiseksi linjalla Rautatientori-Malmi-Tapanila-Puistola (7.5. 1544 §, 28.5. 1797 §, 4.6. 1870 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi lääninhallituksen päätöksen V.J. Huttunen Oy:n ym. valituksen hylkäämisestä linja-autolinjojen reitin muuttamista koskevassa asiassa (10.12. 3735 §, v:n 1972 kert. s. 296).

Kaupunginhallitus päätti etteivät vt Nordbergin, eri yhteisöjen ja yritysten kirjeet Jakomäen linja-autoliikenteen parantamisesta antaneet aihetta toimenpiteisiin, koska Oy Liikenne Ab:n ko. linja-autolinjojen uudelleen järjestetty liikenne alkoi 1.5. (3.9. 2562, 2563 §).

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi liikenneministeriön tieliikenneosaston kirjeen Helsinki-kiertoajelujen opastusta koskeviin liikennelupiin liitettävästä koulutettujen oppaiden käyttöä koskevasta määräyksestä (4.6. 1833 §).

Yhteistariffilinjat ja ***vesiliikenne*** ks. Liikennelaitos.
Suomenlinnan liikenne ks. Suomenlinnakomitea 1969:n mietintö s. 65 (8.1. 104 §).

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi Kaivokadun raitiovaunukorokkeilla päätettiin korokkeiden itäpäässä olevat betonikaiteet korvata kevyillä kaiderakenteilla (12.11. 3400 §).

Martinlaakson radan aiheuttama häiriö. Asunto-Oy RM-talo 59 Kannelkuja 4:n kirjeessä esitettiin Martinlaakson sähkörautatien yhtiön osakkeen omistajille aiheuttamaa vahinkoa ja häiriötä sekä niiden korvaamista esim. suomalla osakkaille asunnonvaihtomahdollisuus. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta toimenpiteisiin. Yhtiölle päätettiin lähettää yleisten töiden lautakunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston asiaa koskevien lausuntojen jäljennökset (16.4. 1289 §).

Henkilövuokra-autoja koskevat asiat. Helsingin Taksiautoilijat ry:n henkilövuokra-autojen taksan korotusta koskevan anomuksen johdosta maistraatille antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus päätti puoltaa todellista kustannustasoa vastaavaa taksan korotusta ja edellytti, että menettelytavan suhteen pitäydytään käytännössä, jonka mukaan maistraatilla tulee asiaa ratkaistaessa olla käytettävissään myös elinkeinohallituksen lausunto (1.10. 2895 §, 8.10. 2990 §).

Taksiajomiehet ry:n ja Liikennepoliittinen yhdistys Enemmistö ry:n henkilövuokra-autolle vahvistetun enimmäismäärän muuttamista koskevien anomusten johdosta kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen ja esittelijän toteamusten mukaisen lausunnon. Lautakunta puolsi lupien lisäämistä 1200:aan ja esittelijä totesi, että lisäämisen tulisi tapahtua vähitellen, jotta uusien taksien sovittaminen ajovuorojärjestelmään tapahtuisi mahdollisimman joustavasti. Kaupunginhallitus totesi samalla lausunnossaan, että uusia lupia tulisi ensisijaisesti antaa sellaisille toisen palveluksessa oleville henkilövuokra-auton kuljettajille, jotka täyttävät taksiluvan saajalle asetettavat ehdot (2.4. 1127 §, 16.4. 1304 §, 24.4. 1402 §).

Pääkaupungin Taksikuljettajat ry:n samaa asiaa koskevan anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle vastaavan lausunnon (4.6. 1861 §, 11.6. 1955 §).

Helsingin Taksiautoilijat ry. anoi maistraatilta henkilövuokra-autoilijain virkapukua koskevan päätöksen osittaista muuttamista siten, että yhdistyksen liikennetarkastajien puku paremmin erottuisi kuljettajien puvusta. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisessa lausunnossa kaupunginhallitus päätti puoltaa anomusta (21.5. 1675 §).

Kuorma- ja pakettiautojen taksojen korottamista koskevan Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijät ry:n anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon, jossa puollettiin maksujen korottamista enintään kustannusten nousua vastaavalla määrällä (8.10. 2992 §).

Taksan vahvistamista tavarankuljetukseen tarkoitetuille moottoripyörille koskevan Pika Oy Fix Express Ab:n anomuksen johdosta maistraatille antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus päätti kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisesti puoltaa anomusta (2.5. 1464 §).

Kaupungin edustajiksi Leppävaaran alueen yleispiirteisen ja Helsingin kaupungin Leppävaarassa omistamien maiden yksityiskohtaisen kaavoituksen valmistelua varten asetettuun työryhmään nimettiin virastopäälliköt Pentti Lehto ja Lars Hedman sekä kaup.ins. Martti Anttila (yjsto 23.5. 5861 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto teki kertomusvuonna 19 päätöstä, jotka koskivat yhteenajosta ym. kaupungin autoille aiheutuneista vahingoista maksettavia korvauksia.

Helsingin kaupunkiseudun liikennesuunnittelun koordinointitoimiston (Helkon) johtajalle, tekn.lis. Veli Himaselle saatiin 1.4. alkaen maksaa 4 300 mk:n suuruista kuukausipalkkaa (12.3. 866 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Satamalautakunnan hallintoon siirrettiin 1.1. lukien satama-alueen maarajojen tarkistamisen yhteydessä Marian ratapihan n. 8 900 m^2:n suuruinen maa-alue 44 500 mk:n pääoma-arvosta. Ratapiha-alueen päällysrakenteen arvo 263 523 mk merkittiin satamalaitoksen kirjanpitoon samasta päivästä lukien. Satamalautakunnan hallinnosta siirrettiin kiinteistölautakunnan hallintoon Ruoholahden, Sörnäisten ja Herttoniemen yht. n. 114 018 m^2:n suuruiset maa-alueet yht. 140 688 mk:n pääoma-arvosta (11.6. 1957 §).

Satamalautakunnan hallintoon 1.9.1971 siirtyneen yht. 13 200 m^2:n suuruisen Hernesaaressa sijaitsevan alueen arvoksi vahvistettiin 1.1. lukien 291 575 mk ja rakennusviraston entisen autokorjaamon arvoksi 120 000 mk. Kiinteistön kirjanpitoarvosta kantaomaisuuden kirjanpidossa poistettiin 71 537 mk (3.9. 2564 §).

Satamalaitoksen hallinnasta siirrettiin eräiden laitureiden hallintasuhteiden muutosjärjestelyjen yhteydessä liikennelaitoksen hallintaan seuraavat laiturit:
- Kuusisaarensalmessa oleva Pikkuniemen laituri
- Seurasaarentien varrella oleva laituri
- Taivallahden pohjukassa oleva liikennelaituri
- Hietalahdenrannan liikennelaituri
- Pihlajasaaren liikenteen lähtölaituri
- HSS:n liikennelaituri
- Uunisaaren liikenteen lähtölaituri
- Ullanlinnan laituri
- Luodon liikenteen lähtölaituri
- Korkeasaaren liikenteen lähtölaituri ja vieressä oleva ns. höyrypursilaituri
- Hakaniementorin rantalaituri
- Bomansonintien päässä Kulosaaressa oleva laituri
- Loppilahden laituri Tammisalossa.

Urheilu- ja ulkoiluviraston hallintaan siirrettiin jäljempänä mainituissa paikoissa sijaitsevat laiturit:
- Ramseynranta, Meilahden sillan vieri
- Lauttasaari, Tallbergin puistotien pää
- Merisatama, Kapteeninkadun pää, Neitsytpolun pää sekä Ehrenströmintien varsi (lukuun ottamatta Uunisaaren liikennelaituria)
- Pohjoisranta, ent. Nihtisaaren laituri
- Sörnäistenrantatie, Kaikukadun ja Lintulahdenkadun väli
- Kulosaari, Nandelstadhin venesataman vieressä
- Hietalahdenranta, venepaikat.

Urheilu- ja ulkoiluviraston hallinnasta siirrettiin samalla liikennelaitoksen hallintaan Seurasaaren, Mustasaaren, Pihlajasaaren, Uunisaaren, Vasikkasaaren, Korkeasaaren, Mustikkamaan, Kivinokan, Tullisaaren länsirannan ent., Satamasaaren, Malkasaaren ja Kotiluodon liikennelaiturit.

Kauppatorin ja Eteläsataman laitureiden hallintasuhteista tehdään eri päätös alueiden uudelleen järjestelyjen tapahduttua.

Pohjoissataman T-laiturin hallintasuhteiden mahdollisesta muuttamisesta kehotettiin satamalautakuntaa tekemään eri esitys sen jälkeen kun asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa (22.1. 301 §).

Viranhaltijat. Satamarakennusosaston uudisrakennusjaoksen päällikön tehtäviin palkattiin arkkit. Kari Unelius (6.8. 2241 §, 19.11. 3502 §).

Satamalaitoksen nosturiosastolla saatiin jättää neljä avoinna olevaa tp. nosturinhoitajan virkaa (18. pl.) täyttämättä. Osastolle saatiin 1.5. lukien palkata yksi uusi tp. nosturinhoitajan apulaisesimies (20. pl.) (16.4. 1320 §).

Satamakapteenille saatiin suorittaa erityispalkkiona kaupungin vesialueilla öljyntorjunnasta vastaavana henkilönä johtuvasta lisätyöstä 1.12.1972 alkaen ja niin kauan kun satamakapteeni toimii po. tehtävässä 31. ja 32. pl:ien välinen erotus (15.1. 199 §, 29.10. 3212 §). Kaupunginhallitus teki kertomusvuonna päätöksiä virkojen ja tehtävien väliaikaisesta hoitamisesta sekä niistä suoritettavista korvauksista (5.2. 454 §, 19.2. 642 §, 6.8. 2238 §, 2240 §).

Vuokra-auton käyttöoikeus virka-ajoihin myönnettiin satamalaitokselle toistaiseksi kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisin ehdoin (yjsto 24.1. 5170 §).

Määrärahojen käyttö. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto oikeuttivat satamalaitoksen käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja yht. 14 360 000 mk sekä eräitä v:n 1972 ja 1973 määrärahoja niiden keskinäistä jakoa muuttaen (5.2. 456 §, 29.10. 3208 §, 29.11. 3657, 3658 §, yjsto 24.1. 5168 §).

Käyttöomaisuus. Yleisjaosto oikeutti satamalaitoksen poistamaan laitoksen käytöstä ja myymään kahdeksan haarukkatrukkia, joista yksi siirrettiin korvauksetta sähkölaitoksen kirjanpitoon, kaksi proomua ja yhden erikoisaluksen sekä kahdeksan laiturinosturia (yjsto 9.7. 6103 §, 19.9. 6401 §, 31.10. 6610 §).

Sompasaaren väliaikainen matkustajapaviljonki saatiin antaa purettavaksi eniten tarjoavalle purkamisliikkeelle ja poistaa käyttöomaisuudesta (yjsto 20.6. 6006 §).

Länsisatama. Kaupunginhallitus hyväksyi varastorakennusten L5, L6 ja L7A käyttöön liittyvät raidejärjestelyt satamarakennusosaston piirustusten mukaisesti (19.3. 974 §, 26.11. 3582 §).

Satamalaitosta kehotettiin huolehtimaan ***Sörnäisten satamaradan*** tunnelin vahvistamisesta siten, että sen läheisyydessä voidaan rakentaa normaaliin tapaan (27.8. 2446 §).

Herttoniemen asemarakennuksen kunnostustöiden piirustukset, jotka ovat satamarakennusosaston laatimat, hyväksyttiin (12.3. 897 §, 8.10. 2999 §).

Sillat ja laiturit. Satamalautakuntaa kehotettiin siirtämään Tallbergin puistotien päässä Pajalahden venesatama-alueella sijaitseva pyykkilaituri esitettyyn toiseen

paikkaan venesatama-alueella tehtävien töiden vuoksi (12.3. 857 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Kaitalahden pyykkilaituri jätetään edelleen käyttöön. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin pysäköintikiellon aikaansaamiseksi tarpeen mukaan laiturille johtaville teille (11.6. 1961 §).

Oy Yhtyneet Ravintolat Ab:n irtisanoma, Kulosaaren ja Valassaaren välisessä salmessa sijainneiden venelaitureiden pito-oikeus katsottiin päättyväksi helmikuun lopussa (yjsto 10.1. 5069 §).

Oy Lars Krogiukselle myönnettiin lupa ajosillan rakentamiseen Mittaajankadulla olevien raiteiden väliin esityksen mukaisesti ja eräillä ehdoilla (yjsto 14.2. 5291 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä Länsi-Suomen vesioikeuden päätökseen, joka koski luvan myöntämistä penkereitten rakentamiseen merialueelle Hylkysaaren ja Korkeasaaren väliseen salmeen (29.10. 3179 §).

Oy Alko Ab oikeutettiin sijoittamaan kuvanveist. Raimo Utriaisen veistos Tammasaaren laiturille eräillä sijoittamista, perustustyötä ja valaistusta koskevilla ehdoilla (13.8. 2284 §).

Alueiden ym. vuokraaminen. Satamalautakunta oikeutettiin vuokraamaan erinäisin ehdoin Verkkosaaresta 435 m^2:n suuruinen alue Helsingin Kalapojat, J. Pyyhkäläinen -nimiselle toiminimelle sekä Herttoniemessä sijaitseva 13 327 m^2 :n suuruinen varastoalue Oy Telko Ab:lle (26.3. 1053 §, 2.4. 1138 §).

Väylien ruoppaaminen. Kaupunginhallitus oikeutti satamalaitoksen suorittamaan Loppilahden (Tiiliruukinlahden) väylän ruoppaamisen siten, että väylän vapaaksi syvyydeksi tulee 1.8 m (19.2. 645 §).

Jäätiet. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Helsingin sotilaspiirin esikunnalle, että kaupunki ottaa Suomenlinnan jäätien kulkusillan kokonaan satamalaitoksen rakennettavaksi ja kunnossapidettäväksi ehdolla, että maihintulokohdat Pikku-Mustasaaressa pidetään entisissä kohdissaan ja Puolustuslaitos luovuttaa satamalaitokselle korvauksetta jalankulkutien osan puuelementit sekä osoittaa Suomenlinnasta korvauksetta sopivan paikan niiden kesäsäilytystä ja korjausta varten (19.2. 640 §).

Vahingonkorvaukset ym. Kahdelle henkilölle suoritettiin korvauksena heidän satama-alueella vahingoittuneesta yksityisomaisuudestaan yht. 2 278 mk (yjsto 10.1. 5067 §, 28.3. 5589 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi korkeimman oikeuden päätöksen Mäntsälä Oy:n korvauksen hakua koskevassa asiassa sekä kehotti satamalaitosta suorittamaan tuomitut korvaukset korkoineen ja oikeudenkäyntikuluineen (28.5. 1798 §, v:n 1969 kert. s. 353, v:n 1972 kert. s. 304).

Kaupunginhallitus hylkäsi Vakuutusyhtiö Pohjolan valituksen satamalautakunnan päätöksestä. Lautakunta oli hylännyt yhtiön korvausanomuksen, joka koski kuljetuksen tai säilytyksen aikana kadonneita autoradioita ja kasettinauhureita (26.3. 1049 §).

Yleisjaosto vapautti erään proomun omistajan korvaamasta po. proomun siirrosta kaupungille aiheutuneet kustannukset (yjsto 10.1. 5068 §).

Satamalaitoksen historia. Kaupunginhallitus oikeutti satamalaitoksen teettämään Helsingin sataman ja satamalautakunnan historian. Teoksen kustannukset saavat nousta 70 000 mk:aan. Historian kirjoittajan valinta ja kirjoitustyön valvonta annettiin valtuuston historiatoimikunnan tehtäväksi (6.8. 2232 §).

Satamapäivän yhteyteen v. 1974 järjestettävää, yleisölle avoinna olevaa näyttelyä varten asetettuun näyttelytoimikuntaan määrättiin puheenjohtajaksi os.pääll. Veikko Mielonen sekä jäseniksi lehdistösiht. Pertti Mustonen, taideasiainsiht. Marja-Liisa Bell ja tutkija Seppo Palminen (17.9. 2740 §).

Suomen Satamaliiton 50-vuotisjuhliin nimettiin kaupungin edustajiksi satamalautakunnan puh.joht. Sven Erik Sjögren ja varapuh.joht. Esko Poltto sekä satamanjoht. Keijo Tarnanen ja lautakunnan jäsen Jarl Storgårds, varalle lautakunnan jäsen Veikko Aalto (15.1. 205 §).

Yleisjaosto hyväksyi maksettavaksi kertomusvuodelta Suomen Satamaliiton 37 583 mk:n suuruisen jäsenmaksun (yjsto 28.2. 5391 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Teollisuuslaitosten lautakunta

Lautakunnan hallintoon määrättiin kaupungin osuudet Lars ja Tyra Homénilta ostetuista, Espoon kaupungin Koskenmäen yksinäistaloon kuuluvasta tilasta Fridhem RN:o 1^4 ja samaa taloa olevaan tilaan Forsbacka RN:o 1^{10} kuuluvasta n. 4.4 ha:n suuruisesta määräalasta 60 000 mk:n suuruisesta pääoma-arvosta (5.2. 436 §).

Nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksu. Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että se esittäisi valtioneuvostolle ryhdyttäväksi toimenpiteisiin nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksusta annetun lain muuttamiseksi. Selvityksessään teollisuuslaitosten lautakunta toteaa, että po. maksulla pyritään siirtämään valtion hoitamasta varmuusvarastoinnista aiheutuvat kustannukset polttoaineiden käyttäjien kannettavaksi. Olisi kuitenkin tarkoituksenmukaisinta, että energiantuotantolaitokset hoitaisivat itse polttoaineen varmuusvarastoinnin ja sähkölaitos onkin tähän johdonmukaisesti pyrkinyt. Mikäli nyt kuitenkin valtio tulee hoitamaan varastoinnin keräämillään maksuilla, on sähkölaitoksen luovuttava varastointisuunnitelmistaan, jotteivät kuluttajat joutuisi maksamaan varmuusvarastoinnista aiheutuvia kustannuksia kahteen kertaan. Tämän epäkohdan korjaamiseksi lautakunta ehdottaa, että energiatuotantolaitokset, jotka itse huolehtivat varmuusvarastoinnista, vapautettaisiin varmuusvarastointimaksuista (19.3. 975 §).

Suomen Kaupunkiliitto ilmoitti hallituksensa päättäneen esittää valtioneuvostolle, että se asettaisi työryhmän selvittämään, missä määrin olisi kansantaloudellisesti edullista kaupungin hallussaolevan säiliötilan käyttäminen varmuusvarastointitarkoituksiin ja millä ehdoin tämä voisi tapahtua (11.6. 1958 §).

Energiahuoltotoimikunnan uusiksi jäseniksi nimettiin teollisuuslaitosten lautakunnan jäsenet Aarne Helle ja Eero Piimies, apul.kaup.joht. Gunnar Smeds, sähkölaitoksen toim.joht. Eino Toiviainen sekä sähkölaitoksen uudisrakennusosaston vs. os.pääll. Martti Aho (26.2. 736 §).

Sähkölaitos

Sähkölaitoksen hallintoon määrättiin kiinteistö Pieni Roobertinkatu 1–3. Sähkölaitosta kehotettiin vuokraamaan kiinteistöstä vapautuvat huonetilat kiinteistölautakunnalle. Kaupunginhallitus hyväksyi po. kiinteistön korjaus- ja muutostöiden pääpiirustukset (19.3. 936 §, 9.4. 1183 §).

Ruskeasuon huippu- ja varalämpökeskuksen tontin (kortt. 743) maapääoma-arvoksi määrättiin 450 000 mk ja Munkkisaaren huippu- ja varalämpökeskuksen tontin (20178/2) maapääoma-arvoksi 675 750 mk (29.11. 3649, 3650 §).

Viranhaltijat. Sähkölaitoksen osastopäällikön virkaan (35. pl.) valittiin dipl.ins. Martti Aho, joka myös määrättiin hoitamaan tätä virkaa viransijaisena, kunnes ryhtyy sitä vakinaisesti hoitamaan (29.1. 376 §, 9.4. 1234 §).

Edelleen kaupunginhallitus teki kertomusvuonna päätöksiä, jotka koskivat työterveydenhoitolääkärin palkkausta (9.4. 1239 §), kahden insinöörin palkan tarkistamista (12.3. 907 §, 10.9. 2666 §) sekä erään alikonemestarin työsuhteen jatkamista (19.2. 641 §, 27.12. 3916 §).

Yleisjaosto teki joukon päätöksiä erillisilmoitusten julkaisemisesta sekä merkitsi tiedoksi niiden tuottamat tulokset.

Päivystysluokan ja -ajan tarkistamista sähkölaitoksen eräissä päivystyslajeissa koskeva teollisuuslaitosten lautakunnan päätös kehotettiin alistamaan kaupunginhallituksen tutkittavaksi (12.11. 3351 §).

Tariffit. Sähkön yleisiä tariffeja ja erikoistariffeja päätettiin korottaa tililaskutuksen piiriin kuuluvilta 1.2. lukien ja muiden kuluttajien osalta saman päivän jälkeen suoritetusta mittarinluvusta alkavaan kulutukseen (5.2. 457 §, kunn.as.kok. -73, s. 77).

Kaupunginhallitus päätti sähkönmyyntitariffien uudistamisesta siten, että sähkön laskutuksessa otetaan huomioon uudet tariffit ja näiden maksut seuraavasti:

- tehotariffit v:n 1974 ensimmäisestä laskutuksesta alkaen
- energia- ja kaksiaikatariffit saman vuoden helmimaaliskuun vaihteessa suoritetusta mittarinluvusta alkaen
- asumistariffi maaliskuun ensimmäisestä päivästä lähtien tapahtuvaksi arvioituun kulutukseen
- suurjännitetehotariffit kaikilla kuluttajilla samanaikaisesti sitten kun muutoksen edellyttämät mittarit on vaihdettu kuluttajille (5.11. 3322 §, 12.11. 3407 §, 19.11. 3501 §, kunn.as.kok. -73, s. 297).

Määrärahat. Sähkölaitos oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden siirtomäärärahoja yht. 116 020 000 mk:n arvosta (yjsto 24.1. 5167 §).

Käyttöomaisuus. Sähkölaitos oikeutettiin luovuttamaan kaksi käytöstä poistettua traktoria osamaksuna (yjsto 4.7. 6077 §).

Voimalaitokset. Kaupunginhallitus hyväksyi Hanasaaren B-voimalaitoksen toisen rakennusvaiheen pääpiirustukset (29.11. 3659 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi ympäristönsuojelutoimikunnan selvityksen »Hanasaaren voimalaitosten ilmansaasteiden tarkkailu- ja valvontajärjestelmä» ja katsoi samalla toimikunnalle v. 1971 antamansa tehtävän tulleen täytetyksi (17.12. 3836 §).

Mannerheimintien valaistukseen kiinnitti kirjeessään huomiota Autoliitto, jolle päätettiin lähettää teolli-

suuslaitosten lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnot, joissa selvitettiin Mannerheimintien valaistussuunnitelmia (2.1. 55 §).

Kaukolämmön hinta. Vt Veikko Aalto ym. kiinnittivät kirjeessään huomiota aluelämpökeskusten toimittaman kaukolämmön hintaan. Erityisesti mainittiin Koskelan Ruutimäen alueen ja Pihlajiston alueen kiinteistöjen kaukolämmön laskentaperusteet ja korkea kulutusmaksu. Valtuutetuille päätettiin lähettää jäljennös teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnosta, jossa selvitettiin maksujen perusteita (19.3. 978 §, 26.3. 1058 §).

Vahingonkorvaukset. Kadussa olleen kuopan aiheuttamasta vahingosta myönnettiin korvauksia yht. 1 165 mk sekä kaukolämpöjohdon rikkoutumisen kahdelle autolle aiheuttamista vahingoista korvauksia yht. 1 275 mk (yjsto 4.4. 5620 §, 7.11. 6657 §).

Vesilaitos

Virat. Vesilaitos oikeutettiin jättämään toistaiseksi täyttämättä seuraavat avoinna olleet virat: putkimestari (24. pl.), varastonhoitaja (19. pl.), alikonemestari (17. pl.), koneenhoitaja (15. pl.) ja toimistoapulainen (8. pl.) (26.2. 733 §, 12.3. 899 §, 16.4. 1322 §, 24.9. 2834 §).

Kaupunginhallitus teki myös päätöksen erään työsuhteen jatkamisesta ja yleisjaosto päätöksiä useita toimia koskevien erillisilmoitusten julkaisemisesta (12.2. 560 §).

Vuokra-auton käyttöoikeus myönnettiin vesilaitoksen rakennusosaston päällikölle, dipl.ins. Matti Kolpolle poikkeuksellisen kiireellisissä virkatehtävissä, ellei laitoksen autoa tai omaa autoa ole käytettävissä sekä hätätyön luontoisissa päivystystehtävissä (yjsto 16.5. 5834 §).

Vedenhinnan korottaminen. Vesilaitoksen veden myyntihintaa korotettiin 54 p:stä/m^3 65 p:iin/m^3. Korotettua myyntihintaa sovellettiin heinäkuun alusta ensiksi tapahtuneen mittariluennan jälkeen (4.6. 1868 §).

Määrärahat. Vesilaitos oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä määrärahoja yht. 13 750 000 mk (yjsto24.1. 5167 §).

Käyttöomaisuus. Vesilaitoksen käytöstä poistetut kuorma-auto ja neljä pakettiautoa saatiin luovuttaa sovitusta hyvityshinnasta uusien autojen oston yhteydessä (yjsto 16.5. 5835 §).

Vesijohdon rakentaminen. Merkittiin tiedoksi Länsi-Suomen vesioikeuden lupapäätös Hernesaaresta Pihlajasaareen rakennettavaa vesijohtoa varten (24.4. 1373 §).

Vesipostit. Vuosaaren Rastilantielle saatiin rakentaa yleinen vesiposti Poijutien kulmaukseen ja vesipostit saatiin poistaa Kolsintien - Halistentien risteyksestä (Myllypuro) sekä Asesepäntien - Tinasepäntien risteyksestä (Metsälä) (24.9. 2835 §, yjsto 11.4. 5659 §).

Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen asentamaan kertomusvuoden kesäkaudeksi tilapäisiä vesijohtoja yht. 13 275 jm ja vesiposteja 90 kpl Konalaan, Oulunkylään, Pukinmäelle, Malmi-Tapaninkylään, Suutarilaan,Puistola-Heikinlaaksoon, Mellunkylään, Vartiokylään ja Laajasaloon. Lisäksi saatiin asentaa tilapäisiä vesijohtoja enint. 1 000 m (7.5. 1541 §).

Suutarilan Omakotiyhdistyksen anottua kesävesijohtoverkoston laajentamista, kaupunginhallitus päätti lähettää anojille teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnon, jossa selvitettiin kesävesijohto-ohjelmaa Suutarilan kohdalta (7.5. 1543 §).

Raakaveden hankintaa koskevan kolmisopimuksen edellyttämän toimikunnan toimintakertomus vuodelta 1972 hyväksyttiin (12.2. 566 §).

Muuttaen v. 1966 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin ja Vantaan kauppalan kesken solmitun raakaveden hankkimista koskevassa sopimuksessa edellytetyn toimikunnan eli kolmisopimustoimikunnan toimintaohjeiden 2 §:ään uuden seuraavan d) kohdan: »d) ne pääkaupunkiseudun raakavedenhankintaa koskevat yhteistoimintakysymykset, joita ei ole jo määritelty raakavedenhankintaa koskevissa sopimuksissa, YTT:ssä oleva kolmisopimustoimikunta valmistelee YTT:lle käsiteltäväksi ja suosituksen antamiseksi niistä jäsenkunnille.» (26.2. 738 §, v:n 1966 kert. s. 293).

Kolmisopimustoimikunnan ilmoitus Päijänne-hanketta koskevan tutkimus- ja suunnitteluaineiston luovuttamisesta Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle sekä hankkeen tutkimus- ja suunnittelutyöstä kolmisopimuskunnille aiheutuneiden kustannusten toteamisesta merkittiin tiedoksi (22.10. 3142 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä sekä Itä-Suomen vesioikeuden että Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksiin asiassa, jotka koskivat lupaa veden ottamiseen Päijänteestä ja veden johtamista varten suunnitellun tunnelin rakentamista (26.3. 1059 §, 21.5. 1693 §).

Espoon ja Kirkkonummen välinen vedenmyyntisopimus. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan

välisen vedenmyyntisopimuksen kuitenkin niin, että sen 12 §:ään tehtiin seuraava lisäys: »Sikäli kuin Helsingin kaupungin vedenpuhdistuslaitoksissa varataan lisätehoa Kirkkonummen kunnan vedenostoa varten, sitoutuvat Espoo ja Kirkkonummi käyttämään kyseessä olevan lisäkapasiteetin tehokkaasti hyväksi sittenkin, jos ne myöhemmin mahdollisesti rakentavat oman yhteisen puhdistuslaitoksen, niin kauan kunnes Helsingin kaupungin oman vedenkulutuksen kasvun katsotaan vastaavan Kirkkonummen vedenostoa varten varattua lisätehoa.» (8.1. 106 §).

Tuusulan järven säännöstely. Kaupunginhallitus päätti peruuttaa Tuusulanjärven säännöstelyn muuttamista koskevan hakemuksensa (5.11. 3321 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei ***Lohjanjärveen laskevien vesistöjen*** uittosääntöjen kumoamista koskevassa menettelyssä ole aihetta kaupungin puolesta tehdä huomautuksia (6.8. 2242 §).

Kaupungin edustajiksi Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n vuosikokoukseen määrättiin apul.kaup.joht. Gunnar Smeds, toim.joht. Seppo Priha, os.pääll. Kauko Tammela, katurak.pääll. Seppo Hirvonen sekä kaup.hygieenikko Oleg Gorbatow.

Kaupungin edustajiksi yhdistyksen hallitukseen kertomusvuodeksi päätettiin ehdottaa seuraavia: toim.joht. Priha, varamies dipl.ins. Seppo Heiniö, os.pääll. Tammela, varamies ylikemisti Esko Heinonen, kaup.ins. Martti Anttila, varamies dipl.ins. Jorma Niemelä sekä kaup.hygieenikko Gorbatow, varamies rak.hygieenikko Auli Jormalainen (19.2. 647 §).

Saman yhdistyksen neuvottelukokoukseen määrättiin edustajaksi toim.joht. Priha (yjsto 14.11. 6709 §).

Helsingin vesipiirin esittämään Vantaanjoen vesistön kalatalousvelvoitteita käsittelevään neuvottelukuntaan määrättiin edustajaksi os.pääll. Tammela (2.4. 1139 §).

Järvenpään, Keravan, Tuusulan ja Vantaan kunnallisvaltuustojen yhteiseen Tuusulanjoen ja Keravanjoen alueiden vesiensuojelusta huolehtivaan valtuuskuntaan nimettiin Helsingin kaupungin asiantuntijoiksi kaup. ins. Martti Anttila ja rahoitusjoht. Erkki Linturi (17.12. 3813 §).

Vesilaitoksen 100-vuotishistoriikki saatiin teettää siten, että kustannusten enimmäismäärä on 60 000 mk (19.2. 644 §).

Vahingonkorvaukset. Kertomusvuonna suoritettiin vahingonkorvauksina yht. 37 905 mk erilaisista auto- ja vesivahingoista (yjsto 28.2. 5392 §, 13.6. 5969 §, 18.7. 6143 §, 6144 §, 10.10. 6495 §, 3.12. 6748 §).

Raastuvanoikeuden tuomittua kaupungin maksamaan korvauksia Kiinteistö Oy Sähkötie 2:lle ja Valio Meijerien Keskusosuusliikkeelle, kaupunki haki asiaan muutosta hovioikeudelta. Hovioikeus totesi, että oikeuskäytännössä nykyisin vallitsee käsitys, jonka mukaan kaupunki voi vapautua vesilaitoksensa omistaman vesijohtoputken rikkoutumisesta johtuvien vahinkojen korvaamisesta vain siinä tapauksessa, että johdon rikkoutuminen on aiheutunut edellä arvaamattomista syistä tai että vahinko on johtunut joko vahinkoa kärsineen tai jonkun muun tuottamuksesta. Hovioikeus katsoi 20.6. antamassaan tuomiossa, ettei ollut syytä muuttaa raastuvanoikeuden päätöstä. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin hakemaan muutosta korkeimmalta oikeudelta (yjsto 9.7. 6116 §, v:n 1971 kert. s. 339).

Teknillisen museon toimitilojen peruskorjaustöihin saatiin käyttää tarkoitukseen merkitty 100 000 mk:n suuruinen määräraha (yjsto 21.2. 5343 §).

K a a s u l a i t o s

Viranhaltijat. Kaasulaitoksen osastopäällikön virkaan (33. pl.) valittiin dipl.ins. Mauri Vainio. Hänet määrättiin hoitamaan ko. virkaa sijiasena siihen asti, kunnes hän ryhtyy hoitamaan virkaa vakinaisesti (29.1. 377 §, 12.3. 900 §).

Ylisähkömestarin virka (25. pl.) sekä kaksi toimistoapulaisen virkaa (9. ja 8. pl.) saatiin jättää toistaiseksi täyttämättä (29.1. 378 §, 24.4. 1404 §, 19.11. 3500 §).

Edelleen kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät viran hoitamista ja erillisilmoituksen julkaisemista koskevia päätöksiä (16.4. 1323 §, 18.6. 2013 §, yjsto 17.1. 5128 §).

Kaasunmyyntitariffi. Kaupunginhallitus päätti tarkistaa kaasun yleiset ja erikoistariffit kaksi kertaa kertomusvuoden aikana (8.1. 107 §, 21.5. 1692 §, 28.5. 1800 §, kunn.as.kok. -73 s. 3 ja 175).

Kaasulaitoksen jätevesien johtamista koskevassa asiassa merkittiin tiedoksi Länsi-Suomen vesioikeuden päätökset, joihin kaupunginhallitus päätti tyytyä (8.1. 90 §, 29.11. 3631 §).

Kaasunpaineentasaajan ja kaasujohtojen siirtämistä varten korttelissa 38009 myönnettiin 35 000 mk (21.5. 1671 §).

Vahingonkorvaus. Kaasuräjähdyksen aiheuttamista vahingoista Haukilahdenkatu 1:n kohdalla myönnettiin Rakennus-Oy Cultorille 1 116 mk:n suuruinen korvaus (yjsto 23.5. 5870 §).

2. Kaupunginhallitus

Liikennelaitos

Liikennelaitoksen hallintaan siirrettiin laitureiden hallintasuhteiden järjestelyjen yhteydessä satamalaitoksen sekä urheilu- ja ulkoiluviraston hallinnasta joukko liikennelaitureita (ks. Satamalaitos 22.1. 301 §).

Viran- ja toimenhaltijat. Kaupunginhallitus vahvisti valtuuston 13.12.1972 suorittaman vaalin dipl.ins. Matti Laamasen valinnasta liikennelaitoksen toimitusjohtajaksi (8.1. 108 §).

Yleiseen osastoon kuuluvan toimistopäällikön virka (28. pl.) saatiin jättää vakinaisesti täyttämättä, tp. suunnitteluteknikon virka (23. pl.) muutettiin tp. työnjohtajan viraksi ja erään jaospäällikön työsuhdetta jatkettiin 30.11.1974 asti (10.9. 2663 §, 8.10. 2997 §, 12.11. 3406 §). Yleisjaosto päätti useiden erillisilmoitusten julkaisemisesta.

Laitoksen lippukassanhoitajan tehtäviä suorittaville tp. virkojen haltijoille saatiin lisäpalkkiona suorittaa 15. pl:n mukaisen palkkauksen ja asianomaisen oman palkkauksen välinen erotus 1.1. alkaen ikälisäoikeuksineen 1.1. alkaen ja kauintaan v:n 1974 loppuun saakka (22.1. 299 §, 5.2. 458 §). Raitiovaununkuljettajille, jotka koulutuksen saatuaan on määrätty kuljettamaan tai olemaan valmiina kuljettamaan sellaista raitiovaunua, jossa kuljettajan on suoritettavan rahastuspalvelua, maksetaan korvausta, jonka suuruus on 10 % linjapalveluksessa olevan raitiovaununkuljettajan viran peruspalkasta ja 1.5 % asianomaisen kuljettajan myymien lippujen kokonaistulosta (5.11. 3330 §).

Raitiovaununkuljettajakursseille opettajiksi määrätyille raitiovaununkuljettajille saatiin suorittaa kultakin ajo-opetustunnilta lisäpalkkio, jonka suuruus on 19. pl:n loppupalkkaa vastaavan tuntipalkan ja 14. pl:n loppupalkkaa vastaavan tuntipalkan erotus ikälisäoikeus huomioon ottaen, päätöstä seuraavan kuukauden alusta lukien.

Linja-autonkuljettajakursseille ajo-opettajiksi määrätyille liikennopettajaluvan omaaville linja-autonkuljettajille saatiin 1.11. alkaen suorittaa kultakin opetustunnilta lisäpalkkio, jonka suuruus on Y 19 pl:n ja Y 15 pl:n loppupalkkaa vastaavien tuntipalkkojen erotus (18.6. 2015 §, 26.11. 3581 §).

Kaupunginhallitus kumosi eräässä tapauksessa liikennelaitoksen lautakunnan kurinpitojaoston erehdyksessä antaman varoituksen sekä hylkäsi kahdessa tapauksessa jaoston päätöksestä tehdyn valituksen (18.6. 2017 §, 1.10. 2912 §, 27.12. 3927 §).

Kaupunginhallituksen 14.2.1972 hyväksymien työturvallisuustoiminnan toimintaohjeiden 6 §:n 1. kohdan määräyksestä voi liikennelaitoksen työturvallisuustoimikunta poikkeuksena olla 12-jäseninen siten, että 1/4 jäsenistöstä edustaa työnantajaa, 1/4 työnjohtoa ja 1/2 muuta henkilökuntaa (2.5. 1474 §).

Tieliikenneasetuksen ja raitiovaunusäännön muuttaminen. Kaupunignhallitus pyysi liikenneministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin tieliikenneasetuksen muuttamiseksi liikennelaitoksen lautakunnan esittämällä tavalla raitiovaunujen valaistuslaitteita koskevien määräysten osalta (2.1. 54 §).

Uudenmaan lääninhallitukselle annettiin lausunto raitiovaunusäännön muuttamista koskevassa asiassa. Muutos koski mm. raitiovaununkuljettajan ikävaatimuksen muuttamista samaksi kuin linja-autonkuljettajan (28.5. 1799 §).

Kassavarat. Muuttaen 15.11.1971 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus määräsi liikennelaitoksen varastoihin sidottujen kassavarojen enimmäismääräksi 7 000 000 mk (29.1. 339 §).

Määrärahat. Liikennelaitoksen lautakunta oikeutettiin käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 31.1. 5213 §).

Tariffit. Kaupunginhallitus päätti, että uudet tariffimääräykset ja lippujen hinnat tulivat voimaan 1.4. lukien. Alennus- ja vapaalippuja koskevat uudet määräykset ja lippujen hinnat tulivat samoin voimaan 1.4. koululaisten ja invalidien osalta. Uuden tariffin mukaista vuosilippua päätettiin myydä 205 mk:n hintaisena siten, että huhti-kesäkuun ajan kelpaavan lipun hinta on 115 mk ja heinä-joulukuun ajan kelpaavan lipun hinta on 90 mk sekä niin, että loppuvuoden lipun voi ostaa vain henkilö, joka on ostanut myös alkuvuoden lipun. Vanhan tariffin liput päätettiin hyväksyä maksuksi niiden kelpoisuuksien rajoissa siten, että sarjaliput, kertaliput ja matkailijaliput kelpaavat vielä aikana 1.—15.4. ja kuukausiliput aikana 1.—3.4. (12.3. 904, 905 §).

Kaupungin virastoille ja laitoksille ja eräille valtion virastoille myönnettävien vuosilippujen hinnat tarkistettiin 1.1.1974 alkaen seuraaviksi: henkilökohtainen vuosilippu 275 mk ja haltijakohtainen vuosilippu 460 mk. Viran- ja toimenhaltijoiden osuutena peritään henkilökohtaisesta vuosilipusta 75 mk.

Helsingin poliisilaitoksen vuotuinen korvaus poliisien matkoista määrättiin samasta ajankohdasta lukien 66 000 mk:n suuruiseksi.

Kiinteistövirasto suoritti korvauksena liikennelaitokselle ***pysäköintivalvontahenkilökunnan vapaasta matkustusoikeudesta*** 1.1.1974 lukien 275 mk henkilöä koh-

den (24.4. 1407 §).

Alennus- ja vapaaliput. Kaupunginhallitus kumosi 13.11.1972 tekemänsä päätöksen invalidilippujen uusien myöntämisperusteiden ja niihin liittyvän myöntämismenettelyn sekä siirtymäsäännöksien voimaantuloajankohdan osalta ja päätti toistaiseksi noudatettavan 5.12.1962 tehtyä päätöstä. Myöhemmin yleisjaosto päätti näiden tulevan voimaan 1.10. lukien (12.2. 559 §, yjsto 9.7. 6115 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei vammaisten koulutuspoliittisen järjestön Kynnyksen kirje ***invalidikortin myöntämisestä ulkokuntalaisille vammaisille opiskelijoille*** antanut aihetta muuhun kuin liikennelaitoksen lautakunnan lausunnon lähettämisen järjestölle. Lausunnossa todettiin, että uusien myöntämisperusteiden mukaan vapaa- ja alennuslippuja myönnetään vain Helsingin kaupungissa vakinaisesti asuville. Jos ulkokuntalaisille vammasille opiskelijoille myönnettäisiin invalidilippu, tulisi opiskelijan asuinkunnan korvata liikennelaitokselle varsinaisen lipun ja invalidilipun välinen hintaero (9.4. 1235 §).

Koululaisalennuslippujen ostoon oikeuttava koululaiskortti myönnetään vahvistettujen myöntämisperusteiden mukaan käytettäväksi asunnon ja koulun välisiin matkoihin kaikkina arkipäivinä kansakoulujen ja valtion tai kaupungin apua saavien oppikoulujen, ammattioppilaitosten, teknillisten koulujen, kauppakoulujen, liikeapulaiskoulujen ja vieraskielisten yksityisten koulujen varsinaisille oppilailleeräin ikää,ansiotyössä käyntiä ja asuinpaikkaa koskevin ehdoin. Liput ovat voimassa arkipäivinä klo 22 saakka (22.1. 298 §).

Kaupunginhallitus vahvisti niiden oppilaitoksien luettelon, joiden oppilaille myydään uusien tariffimääräysten edellyttämiä kuukausi- ja vuosilippuja edellyttäen, että oppilas asuu Helsingin kaupungissa ja harjoittaa oppilaitoksessa opintoja, jotka kestävät normaalisti vähintään kaksi vuotta ja tapahtuvat kokopäiväperiaatteella (15.1. 202 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan esitys koulun oppilaiden oikeuttamisesta kuukausi- ja vuosilipun ostamiseen antanut aihetta toimenpiteisiin. Lisäksi päätettiin ylioppilaskunnalle ja Suomen ylioppilaskuntien liitolle ilmoittaa, että pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan piirissä valmistellaan seudullisen työmatkalipun käyttöönottoa (2.5. 1475 §).

Edelleen kaupunginhallitus katsoi, ettei ammattienedistämislaitoksen anomus kuukausilippujen myöntämisestä vaatetusteknisen opintolinjan oppilaille ja laitoksen ei-helsinkiläiselle lähetille antanut aihetta toimenpiteisiin. Liikennelaitoksen lautakunta viittasi lausunnossaan uusiin tariffimääräyksiin (1.10. 2911 §).

Eläkeläisten alennusliput. Eläkeläiset ry. Helsingin aluetoimikunnan kirjeen johdosta liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että kaupunginhallitus oli 20.11. 1972 päättänyt, että alennuslippuja myönnetään sellaisille kaupungissa vakinaisesti asuville 60 v. täyttäneille kansaneläkkeen saajille, joiden kansaneläkkeisiin sisältyy tukilisä ja/tai asumistuki. Valtuusto päätti 29.11. 1972 invalideille, koululaisille ja kansaneläkkeen saajille myytävän 10 matkan alennuslipun hinnaksi 30 mk. Myöhemmin kaupunginhallitus päätti, että eläkkeen saajien alennusliput tulivat voimaan 1.8. lukien (12.2. 557 §, 4.6. 1871 §).

Vt Kaarina Syrjänen ja 21 muuta valtuutettua kiirehtivät kirjeessään em. alennuslipun käyttöön ottamista. Kaupunginhallitus merkitsi kirjeen tiedoksi (25.6. 2109 §).

Muut alennus- ja vapaaliput. Liikennelaitoksen lautakunnalle myönnettiin 4 200 mk käytettäväksi Helsingissä 30.5.—4.6. pidettyjen kreikkalais-roomalaisen painin Euroopanmestaruuskilpailujen osanottajille, tuomareille ja tarvittaville toimitsijoille, yht. n. 350 henkilölle, myönnetyn vapaan matkustusoikeuden aiheuttamiin kustannuksiin (yjsto 24.1. 5148 §).

Oy Primula Ab:n henkilökunnan matkoja varten Korkeasaaren lautalla myönnettiin 85 kausialennuslippua ehdolla, että yhtiö suorittaa korvauksena 4 250 mk (28.5. 1793 §).

Liikennelaitoksen ja valtionrautateiden yhteislippu. Liikennelaitos oikeutettiin tekemään rautatiehallituksen kanssa esityksen mukainen sopimus liikennelaitoksen ja valtionrautateiden yhteislippuna myytävästä kuukausilipusta (5.3. 804 §, 12.3. 906 §).

Linja-autoalustojen hankinta. Kaupunginjohtaja kehotti liikennelaitoksen lautakuntaa alistamaan kaupunginhallituksen tutkittavaksi lautakunnan 21.6. tekemän päätöksen, joka koski v:ien 1974 ja 1975 talousarviomäärärahoilla hankittavien linja-autojen ja niiden vaihto-osien tilaamista kertomusvuoden aikana. Kaupunginhallitus hyväksyi ko. päätöksen pantavaksi täytäntöön siten muutettuna, että v. 1975 toimitettavaksi tarkoitettujen 40 Volvon alustan sijasta tilataan 20 Volvon alustaa ja 20 Sisun alustaa (25.6. 2036 §, 13.8. 2299 §).

Kaupunginhallituksen jäsen, dipl.ins. Kari Rahkamo valitti em. kaupunginhallituksen päätöksestä lääninhallitukselle. Hän katsoi, että asian käsittelyssä oli tapahtunut virhe, koska tarjousasiakirjoja ei oltu jaettu kaupunginhallituksen jäsenille eikä niitä ollut kokouksen esittelijällä. Asian johdosta lääninhallitukselle annetta-

vassa selityksessä kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisesti valituksen hylkäämistä lakiin perustumattomana ja aiheettomana (1.10. 2907 §).

Johdinautojen hankinta. Suomen Työn Liitto kiinnitti kirjeessään huomiota johdinautojen hankintaan ja etenkin niihin seuraus- ja johdannaisvaikutuksiin, jotka tilauksen suuntaaminen kotimaiselle teollisuudelle aiheuttaisi. Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että hankintapäätöksen teko viivästyy suoritettavien kokeilujen takia. Myöhemmin tullaan tekemään uusi tarjouskysely tai jätettyjen tarjousten tarkistuspyyntö. Liiton esittämät näkökohdat otetaan huomioon harkittaessa tulevaa johdinvaunuhankintaa (28.5. 1795 §).

Linja-autolinjojen reittejä ym. koskevat asiat. Yleisjaosto päätti esittää maistraatille uuden linja-autolinjan 94 N perustamista välille Puotinharju–Kontula (Naapurintie) (yjsto 4.7. 6086 §).

Kaupunginhallitus kumosi liikennelaitoksen lautakunnan 20.2. tekemän päätöksen ja kehotti lautakuntaa ryhtymään Kannelmäki–Kaarela -alueen linjaverkon muutosten toteuttamisessa kertomusvuoden aikana toimenpiteisiin linjan 38 jatkamiseksi Pelimannintielle, linjan 46 reitin muuttamiseksi sekä linjan 40 reitin jatkamiseksi EKA-market tavaratalolle asti (26.2. 697 §, 26.3. 1056 §, 2.4. 1142 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille linja-autolinjan 38 jatkamista Pelimannintielle, linjan 46 reitin ja aikataulun muuttamista sekä linjan 42 aikataulun muuttamista. Linjan 46 päätepysäkkijärjestelyä koskevassa lausunnossaan maistraatille kaupunginhallitus päätti esittää, että toistaiseksi nykyinen päätepysäkki muodostetaan pysäkkipariksi entiselle paikalleen ja linjan autot kääntyvät tyhjinä Vantaan kauppalan alueella Kaivokselan liittymässä (13.8. 2300, 2302, 2303 §, 24.9. 2836 §).

Lisäksi kaupunginhallitus esitti maistraatille
- linjan 55 jatkamista kesäaikana arkipäivisin Hietaniemeen (18.6. 2014 §)
- linjojen 55, 55A ja 55S reitin muutosta Koskelassa (26.2. 739 §)
- linjan 93 reitin muuttamista Kulosaaressa (27.12. 3925 §)
- linjan 34 liikennöimisajan laajentamista (7.5. 1545 §)
- linjojen 12, 23A, 32, 42, 42N, 45, 46, 57, 63, 63A, 63N, 502 ja 503 liikennelupien uudistamista (27.8. 2459, 2460 §, 27.12. 3919–3924 §).

Linjojen 94S ja 96V liikenneluvat päätettiin hakea yhteisesti liikennelaitoksen ja Oy Liikenne Ab:n nimiin (27.8. 2457, 2458 §).

Linjojen 50 ja 50A reitin muuttamista koskevan vt Hännisen ym. kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti lähettää asianomaisille liikennelaitoksen lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnot, joissa todettiin, ettei muutos tässä vaiheessa ollut tarkoituksenmukainen (2.1. 53 §).

SKDL–94 -yhdistyksen kirjeen johdosta päätettiin ilmoittaa, että maistraatille oli tehty esitys uuden linja-autolinjan perustamisesta välille Puotinharju–Naapurintie (6.8. 2235 §).

Maistraatin pyydettyä selvitystä Esko I. Korhosen linja-autolinjan 94K (Rautatientori–Kontulankaari) hoitoa koskevan kirjelmän johdosta, kaupunginhallitus päätti liikennelaitoksen lautakunnan lausunnon mukaisesti selvittää meneillään olevat toimenpiteet liikenteen parantamiseksi ko. linjalla (1.10. 2909 §).

Yhteistoimintasopimuksen piiriin kuuluvia yhtiöitä koskevat asiat. Kaupunginhallitus ilmoitti maistraatille puoltavansa Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n, Tammelundin Liikenne Oy:n, Oy Liikenne Ab:n, Sirolan Liikenne Oy:n, Suomen Turistiauto Oy:n, Saaren Auto Oy:n ja Metsälän Linja Oy:n hakemusta uusien tariffimääräysten ja lippujen hintojen vahvistamisesta (12.2. 563 §).

Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n osake-enemmistön hankkimista kaupungin omistukseen koskevan valtuuston päätöksen (20.6.) toimeenpanon yhteydessä kaupunginhallitus totesi kaupungille tulevan 4 200 osaketta myyjän kanssa tehtävän kauppakirjan perusteella 5 225 000 mk:n kauppahinnasta sekä, että 1 800 osakkeen osuus sisältyy STA:n (Suomen Turistiauto Oy:n) varoihin (25.6. 2108 §).

Liikennelaitos oikeutettiin 31.12. mennessä irtisanomaan kaupungin ja kaupungin alueella toimivien linja-autoliikenteenharjoittajien yhteistoimintaospimus Suomen Turistiauto Oy:n linjojen 40 ja 51, Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n linjojen 71A ja 74 sekä Oy Liikenne Ab:n linjan 96 osalta (27.12. 3926 §).

Sirolan Liikenne Oy tiedusteli kaupunginhallitukselta, oliko yhtiö oikeutettu saamaan v. 1971 tehdyn yhteistyösopimuksen edellyttämän ajokilometrilaskelman mukaisen korvauksen myös linjalta 954 (Vuosaari-Malmi-Pajamäki). Lausunnossaan liikennelaitos totesi, ettei se ole velvollinen maksamaan kilometrikorvausta ko. linjan osalta ennen kuin se toimii yhteistariffissa yhteistoimintasopimuksen edellyttämällä tavalla. Liikennelaitos ilmoitti olevansa eräin ehdoin valmis neuvottelemaan asiasta Sirolan Liikenne Oy:n kanssa (6.8. 2237 §).

Siirto-oikeuden järjestäminen. Vt Laurilan ym. siirto-

oikeuden joustavaa järjestämistä liikennelaitoksen linjoilla koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti, että linjoilla, joiden yhden sivun aikataulun mukainen ajoaika on pitempi kuin 40 min., asetetaan kellonaika päätepysäkillä 10 min. lähtöaikaa edelle ja mikäli em. ajoaika on pitempi kuin 50 min., asetetaan kellonaika 20 min. lähtöaikaa edelle (6.8. 2233 §, 13.8. 2304 §, 17.9. 2742 §).

Joukkoliikennekokeilu. Lausuntonaan pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle parlamentaarisen liikennekomitean ehdottamasta joukkoliikennekokeilusta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että kaupunki suhtautuu myönteisesti ko. kokeiluun sekä esitti, että kokeilun yksityiskohtaista toteuttamista tutkittaisiin kaupunkisuunnitteluviraston ja liikennelaitoksen yhteistyönä laaditun muistion aineiston pohjalta (10.9. 2665 §, 17.9. 2741 §).

Metron käyttö ja hoito. Kaupunginhallitus päätti, että rakenteilla olevan metro-osuuden Kamppi-Puotinharju käyttö ja hoito siirtyvät rakennustöiden valmistuttua liikennelaitoksen tehtäväksi (20.8. 2385 §).

Vesiliikenne. Kaupunginhallitus oikeutti Pihlajasaaren liikennettä hoitavat liikennöitsijät käyttämään liikennelaitoksen hallinnassa olevia Pihlajasaaren liikenteen lähtölaituria ja Pihlajasaaren laituria moottoriveneillä tapahtuvassa henkilöliikenteessä kertomusvuoden kesäkautena mm. ehdolla, että aikataulu on liikennelaitoksen esityksen mukainen ja tariffi aikuisten osalta 1.50 mk/kerta ja 11.00 mk/10 matkan sarjalippu sekä lasten osalta vastaavasti 60 p. ja 4 mk. Laitureiden käyttöoikeudesta on liikennelaitokselle suoritettava 400 mk:n suuruinen korvaus (4.6. 1867 §, 11.6. 1963 §, 18.6. 2016 §).

Liikennelaitos oikeutettiin tekemään sopimus Santahaminan ja Eteläsataman välisen liikenteen hoitamisesta lautakunnan esityksen mukaisesti työpäivisin kesäelokuun aikana (28.5. 1796 §).

Helsingin Vesibussit ry. oikeutettiin käyttämään liikennöimiskautena 1973 liikennelaitoksen hallinnassa olevia Hakaniemen, Korkeasaaren ja Mustikkamaan laitureita moottoriveneillä tapahtuvaan henkilöliikenteeseen linjoilla Hakaniemi—Korkeasaari—Mustikkamaa sekä Hakaniemi—Korkeasaari—Suomenlinna eräin ehdoin lautakunnan esittämän aikataulun mukaisesti siten, että maksu on em. linjalla aikuisten osalta 75 p. kertalippu ja 1.50 mk edestakainen lippu ja lasten osalta vastaavasti 30 p. ja 60 p. sekä vm. linjalla aikuisten osalta 1.50 mk ja 3 mk sekä lasten osalta 60 p. ja 1.20 mk. Käyttöoikeudesta liikennelaitokselle suoritettava korvaus oli 450 mk (4.6. 1869 §).

Valitukset ja kantelut. Helsingin vapaa-ajattelijat ry:n valituksen johdosta, joka koski yhdistyksen mainoksien poistamista raitiovaunuista ja linja-autoista, kaupunginhallitus päätti esittää korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa selityksessään, että valitus hylättäisiin (9.4. 1238 §, 16.4. 1321 §, v:n 1972 kert. s. 318).

Oikeuskanslerille annettavassa lausunnossaan, joka koski opisk. Mikko Alameren (Espoo) kantelua liikennelaitoksen kahdessa hiomakoneessa käyttämistä valaistuslaitteista, kaupunginhallitus päätti esittää liikennelaitoksen ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston mukaiset lausunnot ja ilmottaa yhtyvänsä niissä esitettyyn sekä katsovansa kantelun aiheettomaksi (28.5. 1794 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto oikeutti liikennlaitoksen suorittamaan jatkokorvauksia raitiovaunuissa ym. loukkaantuneelle yht. 6 274 mk (yjsto 14.3. 5472 §, 23.5. 5871 §, 26.9. 6431 §).

Muut asiat. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen kutsumaan kansainvälisen julkisen liikenteen liiton UITP:n 43. kansainvälisen kongressin v. 1979 Helsinkiin (19.2. 605 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää posti- ja lennätinlaitokselle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin nivelraitiovaunua esittävän postimerkin aikaansaamiseksi siten, että se voisi ilmestyä käyttöön em. konferenssin yhteydessä (15.10. 3067 §).

Asuntotilanne. Liikennelaitos oikeutettiin järjestämään kaupungintalossa 18.9. iltatilaisuus kiinteistölautakunnan ja liikennelaitoksen lautakunnan jäsenille liikennehenkilökunnan asuntotilanteesta ym. (yjsto 12.9. 6345 §).

Liikennelaitoksen ammattikoulu. Kaupunginhallitus päätti esittää ammattikasvatushallitukselle, että liikennelaitoksen ammattikoululle myönnettäisiin oikeus aloittaa ja pitää ABCD-luokan ajokortin saamiseen oikeuttavaa ammattiopetusta sekä, että ammattikasvatushallitus vahvistaisi linja-autonkuljettajien peruskurssien opetusohjelman ja hyväksyisi niiden kustannusarvion (10.12. 3749 §).

Metrotoimikunta

Rakennusten hallinta. Metrotoimikunnan hallintaan siirrettiin yleisten töiden lautakunnan hallinnasta Helsinginkadun, Pengerkadun ja Vaasankadun risteysalueella oleva yleisökäymälärakennus purettavaksi metron rakentamisen yhteydessä. Rakennuksen kirjanpitoarvo oli 46 392 mk (26.11. 3556 §).

Ennakkokassa. Metrotoimikunnan ennakkokassa koro-

tettiin 1 000 mk:n suuruiseksi (yjsto 21.3. 5498 §).

Telextoiminta. Metrotoimisto oikeutettiin jatkamaan v:n 1974 loppuun saakka telextoimintaa ehdolla, että samalla hoidetaan myös kaupungin muiden virastojen ja laitosten telexliikenne (yjsto 31.10. 6591 §).

Metron suunnittelu ja rakentaminen. Kaupunginhallitus kehotti metrotoimikuntaa jatkamaan metro-osuuden Puotinharju—Vesala suunnittelutyötä siten, että po. metro-osuus voi olla valmiina v:een 1982 mennessä valtuuston myöntämien määrärahojen puitteissa ja mikäli valtuusto myöhemmin metroverkon rakentamisjärjestyksestä päättäessään sitä edellyttää (25.6. 2044 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavat piirustukset ja suunnitelmat:
- Siltavuori—Kamppi yleissuunnitelman ratageometria varajuna- ja kääntöraiteistoineen, pystygeometria ja Siltasalmen puhallinkuilun suunnitelmat (28.5. 1774 §, 1.10. 2888 §)
- Roihupellon varikon yleissuunnitelma (18.6. 1999 §)
- varikon koetusraiteen linjauksen ja korkeusaseman sekä betonitunnelin yleispiirustukset (27.12. 3893 §)
- Kalasataman, Kulosaaren ja Siilitien sähkönsyöttöasemien pääpiirustukset (8.10. 2979 §)
- Hakaniemen metroaseman ensimmäisen rakennusvaiheen pääpiirustukset
- Sörnäisten metroaseman pääpiirustukset sekä aseman rakentamisen edellyttämä johtosiirtoja koskevat suunnitelmat ja liikennejärjestelyjä koskevat suunnitelmat.

Hakaniemen metroaseman yhteyteen päätettiin rakentaa liikennelaitoksen tiloja yht. 390 m^2 ja rakennusviraston tiloja n. 150 m^2 (11.6. 1932 §).

Metrotunneliosuuden Siltasalmi—Junatie varrella oleva ilmastointikuilu päätettiin sijoittaa Kallion paloaseman kaakkoiskulmaan (12.3. 861 §).

Kaupunginhallitus päätti pyytää sisäasiainministeriöltä poikkeuslupaa metrotoimistolle seuraavien rakenteiden ym. rakentamista varten:
- Hakaniemen metroaseman liukuportaat (19.11. 3495 §)
- Sörnäisten metroaseman liukuportaat (19.11. 3494 §)
- Sörnäisten metroaseman maanpäälliset liikenneyhteysrakenteet ja maanalainen lippuhalli (10.12. 3739 §).

Helsingin seudun tieneuvottelukunta esitti selvityksen laatimista metron seuraavaa rakennusvaihetta varten. Kaupunginhallitus päätti, että vaihtoehtoisten metrolinjojen Kamppi—Lauttasaari—Matinkylä ja Kamppi—Töölö—Matinkylä vertailua varten käynnistetään esisuunnitteluprojekti metro-osuudesta Munkkiniemi—Otaniemi ja tutkimus Kamppi—Töölö—Matinkylä metron vaikutuksesta raideliikenteen perusverkkoon. Munkkiniemi—Otaniemi esisuunnitteluprojekti pyritään toteuttamaan Helsingin ja Espoon yhteistyönä. Helko-toimistolle päätettiin antaa tehtäväksi kiinteässä yhteistoiminnassa Helsingin, Espoon ja Vantaan suunnittelevien viranomaisten samoinkuin tie- ja vesirakennushallituksen sekä rautatiehallituksen kanssa selvittää Kamppi—Töölö—Matinkylä metron vaikutus raideliikenteen perusverkkoon ja sen jälkeen laatia vertailu linjan Kamppi—Lauttasaari—Matinkylä kanssa (15.10. 3047 §, 22.10. 3125 §).

Jalankulkutunnelit. Kolmen Sepän Tunneli Oy esitti anomuksessaan sellaista asemakaavan muutosta, joka mahdollistaisi jalankulkutunnelin rakentamisen Aleksanterinkadun ja Mannerheimintien risteyksessä. Kaupunginhallitus katsoi, ettei anomus antanut aihetta toimenpiteisiin ja päätti samalla, että yleistavoitteena jalankulun järjestelyissä keskustassa on pidettävä kulkumahdollisuuden järjestämistä kadun pinnalla. Metroasemien suunnittelun yhteydessä voidaan kuitenkin metrotoimikunnan perusteltujen esitysten pohjalta edelleen kehittää metron lippuhalleja ja niitä täydentäviä hankkeita (26.3. 1042 §).

Virkamatkat ym. Pariisin ja Münchenin metrolaitoksiin tutustumista varten oikeutettiin metrotoimikunnan puh.joht. Veikko O. Järvinen ja jäsenet Pentti Poukka, Henrik Kalliala, Juho Mehto ja Ingvar S. Melin sekä toim.joht. Unto Valtanen ja suunnitteluosaston pääll. Olli Laine tekemään matkapäivineen enint. kuusi vuorokautta kestävän matkan (5.3. 789 §, 27.8. 2430 §).

Kaupungin edustajiksi metron ja muun raskaan raideliikenteen suunnitteluun sekä toteuttamiseen liittyvästä yhteistyöstä järjestettyyn neuvottelukokoukseen nimettiin toim.joht. Unto Valtanen ja apul.kaup.siht. Tauno Lehtinen (yjsto 19.9. 6383 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Viranhaltijat. Teurastamolaitos oikeutettiin täyttämään avoimeksi tullut halliapulaisen virka sekä julkaisemaan eräitä toimia koskevat hakuilmoitukset erillisilmoituksina (3.9. 2561 §, yjsto 31.10. 6612 §, 12.12. 6855 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi palkkalautakunnan ja kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ilmoitukset teurastamolaitoksen teurastuspalkkioiden tarkistamisesta sekä siihen liittyvistä palkkajärjestelyistä (10.9. 2664 §, 5.11. 3320 §).

Maksut. Yleisjaosto päätti korottaa teurastamolaitoksen maksuja teurastamolaitoksen lautakunnan esityksen mukaisesti. Lihantarkastamon tarkastusmaksut ja lihan erikoiskäsittelymaksu päätettiin esittää lääninhallituksen vahvistettavaksi (yjsto 9.7. 6114 §).

Määrärahat. Teurastamolaitoksen lautakunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvioon syväjäädyttämön laajennusta varten merkittyä 2 465 000 mk:n suuruista määrärahaa (yjsto 6.6. 5930 §).

Jäsenmaksut ym. Suomen Kunnallisten Teurastamoiden yhdistykselle suoritettiin kertomusvuoden jäsenmaksuna 1 337 mk ja Suomen Kylmäyhdistykselle 200 mk (yjsto 25.4. 5714 §, 13.6. 5938 §).

Suomen Kunnallisten Teurastamoiden yhdistyksen 25-vuotiskokoukseen määrättiin kaupungin edustajaksi teurastamolaitoksen lautakunnan puh.joht. Juho Mehto (yjsto 7.5. 5791 §).

Elintarvikekeskus

Viranhaltijat. Elintarvikekeskus oikeutettiin jättämään seuraavat vakinaiset virat täyttämättä toistaiseksi: autonkuljettaja (13. pl.), kasvisvaraston esimies (11. pl.) laskuttaja (10. pl.), autonapumies (kolme virkaa, 9. pl). sekä koulukeittäjä (8. pl.) (21.5. 1687, 1688 §, 18.6. 2012 §, 10.9. 2667 §, 12.11. 3405 §).

Käteiskassat. Elintarvikekeskuksen pääkassan ylärajaksi vahvistettiin 5 000 mk sekä ruokaloiden vaihtokassojen yhteiseksi enimmäismääräksi 9 000 mk (yjsto 3.10. 6440 §, v:n 1969 kert. s. 368).

Keskuspesula

Viranhaltijat. Keskuspesulan ylimestarin Birger Sjöbergin eläkkeelle jääminen saatiin siirtää tapahtuvaksi 31.12. (5.11. 3319 §).

Keskuspesula oikeutettiin julkaisemaan eräitä hakuilmoituksia erillisilmoituksina (yjsto 28.2. 5398 §, 2.5. 5763 §, 13.6. 5966 §).

Kalusto. Keskuspesula oikeutettiin myymään eniten tarjoaville 25 kpl prässejä ja kaksi linkoa sekä siirtämään Nikkilän sairaalalle kaksi prässiä. Kaksi pesukonetta, seitsemän prässiä ja kaksi linkoa sekä huopienharjauskone saatiin romuttaa ja käyttää varaosina ja tarvemateriaalina (yjsto 13.6. 5965 §).

Keskuspesulajaosto. Kaupunginhallituksen keskuspesulajaoston vaatetoimikunnan jäseniksi 3-vuotiskaudeksi 1973–1975 määrättiin seuraavat:

- sairaalatoimi: Malmin sairaalan talouspääll. Ole Eklund (varajäsen Auroran sairaalan talouspääll. Lauri Ijäs), Laakson sairaalan ylihoit. Liisa Vuori-Leka (sairaalaviraston työntutkija Kaija Kinnunen) ja Auroran sairaalan os.hoit. Pirkko Mohell (sairaalan apul.os.hoit. Kaisu Tuomi)
- huoltotoimi: Kustaankartanon vanhainkodin ylihoit. Pirkko Kivimäki (Suursuon vanhainkodin ylihoit. Maija-Liisa Montén), Koskelan sairaskodin os. hoit. Elsa Kosunen (sairaskodin os.hoit. Margaretha Berntson) ja työtuvanhoit. Kirsti Uksila (työtupien os.hoit. Svea Munnukka)
- keskuspesula: joht. Raili Hämäläinen (liinavaateos. hoit. Maire Ukkonen (15.1.203 §).

Tietokeskus

Toimintaohje ja organisaatiosuunnitelma. Tietokeskuksen toimintaohje vahvistettiin keskuksen esityksen mukaisesti ottaen kuitenkin huomioon tietojenkäsittelyneuvottelukunnan täsmennykset. Toimintaohjetta noudatetaan toistaiseksi kunnes toisin määrätään kauintaan kuitenkin siihen saakka, kunnes tietokeskuksen asemasta kaupungin kokonaisorganisaatiossa on tehty lopullinen päätös ja siihen liittyen keskuksen johtosääntö on vahvistettu (yjsto 21.3. 5496 §).

Yleisjaosto hyväksyi tietokeskuksen organisaatiosuunnitelman väliaikaisesti noudatettavaksi sekä kehotti keskuksen toimitusjohtajaa valmistelemaan sen toteuttamista määrärahojen puitteissa (yjsto 4.4. 5602 §).

Tietopalvelua ja ATK:n hyväksikäyttöä koskevat yhteistyöperiaatteet. Kumoten v. 1971 vahvistamansa »Automaattisen tietojenkäsittelyn toimintaperiaatteet» sekä niihin v. 1972 vahvistamansa täydennyksen kau-

punginhallitus päätti vahvistaa tietopalvelua ja ATK:n hyväksikäyttöä koskevat yhteistyöperiaatteet noudatettaviksi kaupungin hallinnossa (3.9. 2489 §, v:n 1971 kert. s. 347, v:n 1972 kert. s. 320).

Pääkaupunkiseudun kuntien tietotuotantoa koskevat yhteistyömahdollisuudet. Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle päätettiin tehdä aloite pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyömahdollisuuksien selvittämisestä tietopalvelun, tietojärjestelmien suunnittelun ja toteuttamisen, tietokoneiden käytön sekä näihin tehtäviin liittyvän kehittämistyön osalta (11.6. 1930 §).

Toimet. Tietokeskuksen toimitusjohtajan Juhani Luukkosen palkaksi tarkistettiin 1.4. alkaen 5 528 mk/kk. Yleisjaosto myönsi Luukkoselle palkatonta työlomaa sekä sairausloman (yjsto 13.6. 5942 §, 9.7. 6093 §, 7.5. 5768 §).

Kehittämisosaston päällikön toimeen palkattiin 1.7. alkaen dipl.ins. Tauno Tirkkonen 4 500 mk:n kuukausipalkalla. Tirkkonen määrättiin myös hoitamaan toimitusjohtajan tehtäviä tämän poissa ollessa (25.6. 2041 §, yjsto 6.6. 5912 §).

Käyttöosaston päällikön virkaan palkattiin 1.11. alkaen dipl.ins. Kurt Lindström 4 400 mk:n kuukausipalkalla (10.9. 2626 §).

Useita tietokeskuksen toimia koskevat ilmoitukset saatiin julkaista erillisilmoituksina (ysjto 10.1. 5045 §, 7.3. 5413 §, 6.6. 5913 §, 7.11. 6628, 6629 §, 14.11. 6672 §).

Tietokeskuksen ilmoitus kertomusvuoden III vuosineljänneksen aikana tehdyistä lisä- ja ylitöistä merkittiin tiedoksi (yjsto 14.11. 6673 §).

Toim.joht. Luukkoselle myönnettiin vuokra-auton käyttöoikeus virka-ajoihin (17.1. 5097 §, 7.5. 5769 §).

Palveluksista perittävien veloitushintojen vahvistaminen. Virastoilta ja laitoksilta tietokeskuksen palveluksista perittävät veloitushinnat vahvistettiin kertomusvuoden ajaksi seuraaviksi: suunnittelu 265 mk/pv, ohjelmointi 195 mk/pv, tietokone D22 700 mk/t, lävistys- ja tarkastuslävistyskoneet 29 mk/t, magneettinauhakirjoitin 34 mk/t, reikänauhan lävistyskone 29 mk/t reikäkorttikoneet ja lomakkeiden käsittelykoneet 48 mk/t ja manuaalinen työ 24 mk/t (yjsto 28.2. 5368 §).

Veloitushinnat v:ksi 1974 vahvistettiin tietokeskuksen esityksen mukaisesti (yjsto 19.12. 6868 §, kunn.as. kok. s. 324).

Huoneisto. Kaupunginhallitus oikeutti yleisjaoston tekemään päätöksen On-line-tietokonelaitteiston sijoituspaikasta ja kehotti kiinteistövirastoa huolehtimaan siitä, että veroviraston käytöstä talosta Pohjoinen Hesperiankatu 15 kesällä 1974 vapautuvat huonetilat varataan edelleen kaupungin käyttöön ja näistä tiloista osoitetaan huonetilat mm. tietokeskukselle (15.1. 156 §).

Rakennusvirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa tietokeskuksen ja kiinteistöviraston kanssa laatimaan talon Pohjoinen Hesperiankatu 15 I–V kerroksen huonetiloja sekä tarpeellisia kellaritiloja koskeva korjaus- ja muutostyösuunnitelma sekä kustannusarvio siten, että työt voidaan aloittaa välittömästi huonetilojen vapauduttua veroviraston käytöstä ottaen huomioon, että tietokeskuksen tilaama tietokone otetaan käytäntöön helmikuussa 1975 (27.8. 2456 §).

Kalusto. Tietokeskus oikeutettiin tekemään Oy International Business Machines Ab:n ja kaupungin väliseen koneen vuokrasopimukseen tarpeelliset muutokset näyttölaitepäätteen vahvistamiseksi (yjsto 22.8. 6259 §).

Tietokeskus oikeutettiin myymään Oy Datasaab-Valmet Ab:lle 53 kpl käyttöä vailla olevaa magneettilevykköä ja Tietosavo Oy:lle 35 kpl magneettinauhahyllyjen ritilöitä (yjsto 21.3. 5497 §, 28.3. 5555 §).

Toimistotietokoneiden hankinnassa ja käytössä noudatettavat periaatteet vahvistettiin seuraaviksi:

1. Toimistotietokoneiden hankinta
   Toimistotietokoneen hankintaehdotuksen tulee perustua yksityiskohtaiseen suunnitelmaan koneen käyttötarkoituksesta, käytön tulevasta kehityksestä sekä konetoimintoihin liittyvien manuaalitehtävien hoitamisesta.
   Suunnitelman tulee sisältää vähintään
   - kuvaus vanhasta järjestelmästä ja sen ongelmista sekä uusista vaatimuksista
   - tehtävän rajaus ja selvitys muihin järjestelmiin liittymisestä
   - uuden järjestelmän kuvaus pääpiirteittäin, osasysteemeihin jaot, tehtäväjaot, työkulut
     - syöttötietojen keruu ja valmistelu
     - käsittely
     - tulostus
   - toteutussuunnitelma (ajoitus, suorittajat)
   - suunnitelma manuaalityön uudelleenjärjestämisestä
   - kannattavuuslaskelmat ja vertailulaskelmat manuaalijärjestelmä ja tietokonejärjestelmä kaikki eri muodot vertailukohtina sekä vuokraus- että ostomahdollisuus huomioiden
   - suunnitelma järjestelmän edelleen kehittämisestä.

Suunnitelmasta ja siinä esitetyistä ratkaisuvaihtoehdoista tulee pyytää tietokeskuksen lausunto. Jo suunnittelu tulisi suorittaa mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä tietokeskuksen kanssa.

Toimistotietokonehankinnoissa tulee pitäytyä mah-

dollisimman suppeisiin konekokoonpanoihin. Kaikkien toimistotietokoneisiin liittyvien hankintojen tulee tapahtua hankintatoimiston välityksellä kirjallisin tilauksin. Toimistotietokoneiden hankinta tulee tapahtua kirjallisin, vähintään tietojenkäsittelyneuvottelukunnan suosittelemat seikat sisältävin sopimuksin. Hankinnoissa tulee lisäksi ottaa huomioon voimassa olevissa tietopalvelua ja ATK:n hyväksikäyttöä koskevissa yhteistyöperiaatteissa esitetyt seikat.

2. Toimistotietokoneiden ohjeelliset käyttöalueet
Toimistotietokoneiden käyttöä harkittaessa tulisi ottaa huomioon kohdat 1—7 koskien pieniä ja kohdat 3—8 koskien välitöntä tietojenkäsittelyä edellyttäviä tietojenkäsittelytehtäviä.
   1. Kunkin sovellutuksen sisäänsyöttötoiminnot vaativat korkeintaan puolet yhdestä toimistotietokoneen työvuorosta. Tämä vastaa 400—500 tapausta päivittäin, mikä yleensä jo on kannattava tietokonesovellutuksena.

   2. Tehtävämäärät ovat vakioita niin, että ne koneen käyttöajan pysyvät kohdan 1 määrittelemissä rajoissa.

   3. Samantyyppisten sovellutusten yhteismäärä ei ylitä kahden toimistotietokoneen kapasiteettia. Pienten, samantyyppisten tietojenkäsittelytehtävien suorittaminen on monipuolisella tietokonejärjestelmällä usein kannattavampaa kuin usealla rinnakkaisella toimistotietokoneella täysin erillisten järjestelmien avulla. Välitöntä tietojenkäsittelyä edellyttävien sovellutusten hoitamista reaaliaikaisella järjestelmällä tulisi harkita, kun tehtävien hoitaminen edellyttää kolmea toimistotietokonetta ja siis 500 000 - 700 000 mk:n toimistotietokoneinvestointia.

   4. Rakennettavia ohjelmistoja voidaan käyttää koko koneen käyttöajan korkeintaan vähäisin muutoksin.

   5. Tehtävät eivät edellytä laajojen tietomäärien talletusta eikä monimutkaisia tietojenkäsittelytoimenpiteitä.

   6. Suoritettavat tehtävät ovat kaupungin ja virastojen tai laitosten muusta tietojenkäsittelystä erillisiä.

   7. Tehtävien suorittamisessa ei ole merkittävää hyötyä valmisohjelmistoista.

   8. Tehtävät edellyttävät välitöntä tietojenkäsittelyä (29.11. 3619 §).

Keskusrekisteritietoja koskeva sopimus. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin antamaan väestörekisterikeskukselle valtion tietokonekeskuksen ja kaupungin tietokeskuksen kesken solmittavassa tietopalvelusopimuksessa edellytetty sitoumus siitä, ettei kaupunki tule luovuttamaan saamiaan tietoja missään muodossa tietokonekielisinä (8.10. 2965 §).

Vuokra-asukkaiden tulotasotutkimus. Yleisjaosto tilasi tietokeskukselta kaupungin vuokra-asukkaiden tulotasoa koskevan tutkimuksen sekä myönsi tarkoitusta varten 3 900 mk (yjsto 4.4. 5610 §).

Kaupungin edustajat. ATK-instituutin Kannatusyhdistys ry. -nimiseen yhdistykseen kertomusvuodeksi määrättiin kaupungin edustajaksi toim.joht. Juhani Luukkonen ja hänen varamiehekseen tietojenkäsittelykeskuksen pääll. Erkki Niiniskorpi (yjsto 25.4. 5712 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Pitkäaikaiset lainat. Kaup.joht. Teuvo Aura oikeutettiin yksityiskohtaisesti päättämään valtuuston 24.1. pitkäaikaisen lainan ottamisesta tekemän päätöksen ja siihen mahdollisesti tehtävien muutosten rajoissa otettavien lainojen lopullisista lainaehdoista ja suorittamaan kaikki ne toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä tällaisten lainojen saamiseksi tai liittyvät niihin. Kaup.joht. Auran estyneenä ollessa oikeutettiin rahoitusjoht. Erkki Linturi ja taloussuunn. Ilkka Eskola, kumpikin erikseen, toimimaan tässä asiassa hänen sijaisenaan mainitussa järjestyksessä edellä mainituin oikeuksin (12.3. 852 §).

Osavelkakirjalainat. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungille otettavalle 2 000 000 mk:n osavelkakirjalainalle seuraavan velkakirjan mukaiset lainaehdot:

VELKAKIRJA

Helsingin kaupunki on saanut markan lainan seuraavin ehdoin:

1) Tämä laina sisältyy siihen kahden miljoonan (2.000.000) mk:n lainaan, joka kaupunginvaltuuston huhtikuun 4 päivänä 1973, asia n:o 7 ja kaupunginhallituksen huhtikuun päivänä 1973 pöytäkirjansa §:n kohdalla tekemien päätösten mukaisesti on otettu Helsingin kaupungille käytettäväksi liikelaitosten investointeihin ja metron rakennuskustannuksiin.
2) Laina erääntyy takaisin maksettavaksi toukokuun 1 päivänä 1978.
3) Lainanottaja suorittaa lainanantajalle tai hänen

määräämälleen lainasta seitsemän ja puolen (7 1/2) prosentin vuotuisen koron, joka suoritetaan puolivuosittain toukokuun 1 päivänä ja marraskuun 1 päivänä, ensimmäisen kerran kuun 1 päivänä 197 .
4) Ellei lainan korkoa ja erääntynyttä pääomaa suoriteta aikanaan, on niistä suoritettava edellä mainitun korkokannan mukainen korko eräpäivästä maksupäivään.
5) Leimavero, joka mahdollisesti joudutaan lainasta maksamaan, ja lainasta johtuvat muut kustannukset on lainanottajan maksettava. Lainanottajan on myös korvattava lainanantajalle velan mahdollisesta perimisestä aiheutuvat kustannukset (4.4. 1366 §).

Kaupungille myönnettyjen lainojen korko. Kaupunginhallitus päätti suostua siihen, että kansaneläkelaitokselta, eräiltä vakuutuslaitoksilta, kaupungin lahjoitusrahastoilta, kaupungin leski- ja orpokassalta ym. saatujen lainojen korko nousi 1.7. lukien 1.5 %:lla (6.8. 2154–2157 §, 3.9. 2490 §, 5.11. 3283 §).

Kansaneläkelaitoksen eräiden kaupungille myöntämien lainojen korko nousi 1.5 %:lla 4.12. lukien (27.12. 3881 §).

Kaupungin myöntämien lainojen korko. Kaupunginhallitus päätti määrätä jäljempänä mainitut kaupungin perimät ja hyvittämät korot maksettaviksi 1.11.1973 lukien seuraavan suuruisina:
1) Antolainan korko, joka velkakirjaehtojen mukaan on oleva sama kuin liike- tai säästöpankkien talletuskorko tai Helsingin säästöpankkien korkein kuuden kuukauden talletuksista maksama korko, samoin kuin antolainan korko, joka on määräsuhteessa edellä mainittuihin korkoihin, peritään 6.25 %:n suuruisena tai velkakirjaehtojen mukaisissa suhteissa tähän korkoon.
2) Kaupungin myöntämien asuntolainojen korko, joka velkakirjan mukaan korkeintaan 2.5 %:lla ylittää sen koron, jonka säästöpankit kulloinkin maksavat kuuden kuukauden irtisanomisen varassa oleville talletuksille, peritään 8.75 %:n määräisenä.
3) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on sama kuin Helsingin kolmen suurimman säästöpankin asuintaloille myöntämien kiinnelainojen antolainauskorko, peritään 10 %:n määräisenä.
4) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on sama kuin säästöpankkien antolainauskorko tai Helsingin säästöpankkien ensimmäistä kiinnitystä vastaan myöntämän lainan korko, peritään 10 %:n määräisenä.
5) Huoltokassan jäsenille myönnettävistä asunnonhankkimislainoista peritään 9.5 %:n korko.
6) Kaupungin myöntämien, pöytäkirjan liitteessä 1 mainittujen korollisten lainojen korkoja nostetaan 1.5 prosenttiyksiköllä ehdolla, että mikäli lainansaajat eivät halua suostua koron korottamiseen, lainat katsotaan irtisanotuiksi velkakirjaehtojen mukaisesti.
7) Yksityisiä oppikouluja ylläpitäville yhteisöille myönnettävien lainojen korko peritään edelleen 5.25 %:n suuruisena.
8) Huoltokassan jäseniltä peritään tilapäisluotosta 10 %:n korko.
9) Huoltokassan jäsenten kaupunginkassassa oleville varoille hyvitetään 5.75 %:n talletuskorko.
10) Kaupunginkassaan sijoitetuille lahjoitusrahastojen sekä leski- ja orpoeläkekassan varoille hyvitetään 5.75 %:n talletuskorko.
11) Lahjoitusrahastojen varoista myönnettyjen lainojen korko peritään 8.5 %:n suuruisena.
12) Lahjoitusrahastojen mahdollisesta tilivelasta kaupunginkassaan peritään edelleen 7.5 %:n suuruinen vuotuinen korko.
13) Asuntotuotantoasetuksen mukaan lainoitettujen kiinteistöjen valtion lainaa paremmalla etuoikeudella kiinnitettävistä lainoista eli ns. primäärilainoista I, jotka yhdessä valtion myöntämän lainan kanssa vastaavat enintään 60 % kiinteistön hankintakustannuksista, peritään 6 %:n määräinen korko kuitenkin siten, että koronkorotusta sovelletaan vain niihin kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöihin, jotka ovat saaneet valtion asuntolainan 1.7.1968 tai sitä ennen. Rahatoimisto tarkistaa vuosittain 1.7. kaupungin lainoittamien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden saaman valtion asuntolainan myöntämispäivän ja mikäli valtion asuntolaina on tällöin 5 vuotta tai sitä vanhempi, alkaa periä tällaisen lainan saaneelta yhtiöltä kaupungin lainasta vuosittain 1.7. lukien 6 %:n määräistä korkoa.
14) Kaupungin perustamille kiinteistöyhtiöille myönnettävästä rakennusaikaisesta luotosta peritään 6 %:n määräinen korko, ja kaupungin perustamille asunto-osakeyhtiöille myönnettävästä rakennusaikaisesta luotosta peritään 9.25 %:n määräinen korko.
15) Maansaantiin oikeutettujen kerrostalojen rakentamisen rahoittamiseen myönnetyistä toissijaisista lainoista peritään edelleen 3 %:n korko.
16) Muista kaupungin asuntolainoista perittävää korkoa korotetaan 1.5 prosenttiyksiköllä kuitenkin siten, ettei korotusta sovelleta lainoihin, joista korkoa ei ole peritty tähänkään asti.
17) Kaupungin myöntämistä lainoista peritään edelleen viivästyskorkona aina 4 % varsinaista lainakorkoa korkeampaa korkoa, ei kuitenkaan alle 10 % eikä yli 12 % laskettuna viivästyserälle paitsi niissä tapauksissa, joissa maksamiseen on pyydetty lykkäystä ennen eräpäivää ja joissa se on myönnetty, jolloin viivästyskorkona peritään aina 2 % varsinaista lainakorkoa korkeampaa korkoa, ei kuitenkaan alle 8.5 % eikä yli 12 % laskettuna viivästyserälle (27.8. 2427 §, 3.9. 2491 §, 29.10. 3172 §).

Kaupungin takaamien lainojen korko. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan suostua siihen, että eri

lainanantajien myöntämien, kaupungin takaamien lainojen korko nostetaan 1.7. lukien enint. 1.5 %:lla (6.8. 2151 §).

Tililuotot. Rahatoimisto oikeutettiin avaamaan Helsingin Ilmailuyhdistyksen käyttöön luotollinen tili, jolta myönnettävän luoton ylärajaksi vahvistettiin 60 000 mk ja vuotuiseksi koroksi 7.5 %. Tililtä käytettävä luotto on maksettava takaisin 31.12.1974 mennessä. Luoton vakuudeksi on rahatoimistolle luovutettava kiinnitettyjä haltijanvelkakirjoja ja tarvittava määrä omavelkaisia henkilötakauksia (17.9. 2707 §).

Lainojen myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti myöntää kertomusvuonna erinäisin ehdoin lainoja useille yhdistyksille, yhteisöille ym. Seuraavassa luettelossa mainitaan lainan saajan ja lainasumman lisäksi lainan käyttötarkoitus, maksuaika ja korkoprosentti:

- Helsingin Sokeat, 70 000 mk lyhytaikaisten luottojen maksaminen, 15 v., 5.5 % (22.1. 251 §)
- Suomen Sokeain Hierojain yhdistys, 15 000 mk, hieroma- ja fysikaalisen hoitolaitoksen korjaustyöt, 1974–1983, 5.5 % (1.10. 2863 §)
- Helsingin Sokeaintalo–Säätiö, 180 000 mk, Pengerk. 11 hissien uusiminen, 1974–1984, 5.5 % (10.12. 3700 §)
- Kalliolan Kannatusyhdistys, 2 700 000 mk, lyhytaikaisten velkojen vakauttaminen, 1973–1992, 6 % (22.1. 252 §)
- Kuntokallio–Säätiö, 500 000 mk, tien ja sillan rakentaminen, 1973–1993, 5.5 % (5.2. 410 §)
- Helsingin Ilmailuyhdistys, 70 000 mk, kestopäällystystyöt, 1976–1987, 6 % (12.2. 515 §)
- Kehitysvammatuki 57, 30 000 mk, vajaamielislaitoksen perushankinnat, 1973–1998, 5.5 % sekä leirintäalueen perustaminen, 53 000 mk, 1974–1984, 5.5 % (26.2. 699 §, 29.11. 3623 §)
- Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland, 57 000 mk, nuorisopoliklinikan ylläpito, 1973–1982, 6 % (5.3. 771 §)
- Danmarks Hjemmet Säätiö, 260 000 mk, vanhusten asuintalon rakentaminen, 1974–1993, 5.5 % (18.6. 1984 §)
- Kuurojen Huoltokotisäätiö, 300 000 mk, Kuurojenkoti Åvikin uuden keskusrakennuksen rakentaminen, 1974–1988, 5.5 %; tilan ja sillä olevien rakennusten arvoksi vahvistettiin 2 490 000 mk (24.9. 2808 §)
- Helsingin Kansanasunnot Oy, 2 000 000 mk, Puu-Käpylä kortteleiden 810 ja 812 saneeraus, 1974–2009, 4.5 % (19.11. 3460 §, 10.12. 3701 §)
- Suomen Tennisliitto, 42 000 mk, tenniskenttien päällystäminen, 1975–1984, 7.5 % (17.12. 3797 §).

Neljälle kaupunginorkesterin soittajalle myönnettiin laina soitinhankintoja varten (2.5. 1449 §, 28.5. 1746 §, 25.6. 2043 §, 1.10. 2868 §).

Alkujaan Siltalämpö Oy:lle tarkoitettu 250 000 mk:n laina myönnettiin Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:lle Siltamäen liikekeskukseeen rakennetun uimahallin rahoittamista varten. Lainaehdoissa edellytettiin mm., että laina on maksettava takaisin v. 1973–1982 ja sen korko on 7.5 % (26.11. 3538 §).

Suoja-Pirtti ry:lle myönnetyn, tunnuksella Ls 270 merkityn lainan 1.6. jäljellä olleen pääoman tileistä poistamista varten myönnettiin rahatoimiston käyttöön 32 510 mk (8.10. 2964 §).

Kaupunginhallitus päätti v. 1972 tekemänsä Suomen Kaupunkiliitolle Espoon Kivenlahteen rakennettavaa kaupunkiopistoa varten myönnettävää lainaa koskevan päätöksen lainaehtojen tarkoittamassa mielessä hyväksyä po. opiston pääpiirustukset sekä kustannusarvion, joka kevään 1973 hintatason mukaan johtaa enint. 10.2 mmk:n kokonaiskustannuksiin. Kaupunkiliitolle erikseen lähetettävässä kirjeessä kaupunginhallitus päätti esittää henkilöasiainkeskuksen näkökohdat ja kehottaa rakennuskustannusten rajoittamiseksi pyrkimään kustannusarviossa ilmenevää taloudellisempaan tulokseen (25.6. 2127 §).

Lainojen maksujärjestelyt ym. Kiinteistö Oy Koroistentie 17 -nimiselle yhtiölle myönnetyn lainan erääntyneet korko- ja lyhennyserät saatiin maksaa 30.8. mennessä, mikäli yhtiö suorittaa näille erille 8.5 %:n viivästyskoron (12.3. 848 §).

Suomenlinnan Liikenne Oy:lle v. 1972 myönnetyn lainan laina-aikaa pidennettiin 31.12.1974 saakka (27.12. 3880 §).

Edelleen kaupunginhalitus teki kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat lainaehtojen muuttamista (17.9. 2705 §, 24.9. 2809 §, 10.12. 3705 §), haltijavelkakirjojen jättämistä uudelleen kiinnittämättä (14.5. 1574 §, 19.11. 3462 §) sekä ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen luovuttamista takaisin lainanottajalle (8.1. 76, 78 §, 12.2. 517 §, 19.2. 597 §, 26.2. 700 §, 26.11. 3537 §, 10.12. 3702 §).

Lainojen takaaminen. Kaupunginhallitus päätti antaa kaupungin omavelkaisen takauksen eräin ehdoin seuraaville:

- Osuuskunta Suomen Messut, enint. 15 000 000 mk:aan nousevat, uuden messukeskuksen rakentamista varten tarvittavat lainat (5.11. 3285 §)
- Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy ja Suomen Turistiauto Oy, enint. 11.5 mmk:aan nousevat pitkäaikaiset lainat (27.12. 3885 §)
- Kiinteistö-Oy Hirsipadontie 2, enint. 11 425 000 mk:aan nousevat lainat
- Helsingin Kansanasunnot Oy, enint. 615 000 mk:aan nousevat lainat (17.9. 2706 §)
- Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö HOAS 4,

5 ja 7 -projektia varten yht. enint. 890 500 mk:aan nousevat lainat (22.10. 3109 §).

Lisäksi kaupunginhallitus teki eräitä kaupungin takaamien lainojen järjestelyjä koskevia päätöksiä (12.3. 847 §, 10.9. 2627 §, 12.11. 3357 §, 19.11. 3461 §).

Lainojen myöntäminen yksityisille oppikouluille ym. Kaupunginhallitus päätti myöntää kertomusvuoden ao. määrärahoista yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten seuraavat lainat:

	mk
Direktion för stiftelsen Botby svenska samskola	50 000
Direktionen för Brändö svenska samskola	150 000
Direktionen för Läroverket för gossar och flickor	50 000
Direktionen för Tölö svenska samskola	50 000
Etelä-Kaarelan oppikouluyhdistys ry.	100 000
Helsingin Uusi yhteiskoulu Osakeyhtiö	150 000
Oy Helsingin Yhteiskoulu- ja Realilukio (Herttoniemen Yhteiskoulu)	50 000
Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys ry.	450 000
Karjalan yhteiskoulun johtokunta	100 000
Kontulan oppikouluyhdistys ry.	250 000
Kulosaaren Yhteiskoulun Osakeyhtiö	250 000
Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry.	150 000
Maanviljelyslyseon Osakeyhtiö	250 000
Malmin yhteiskoulun johtokunta	50 000
Mannerheimintien yhteiskoulun kannatusosakeyhtiö	100 000
Meilahden yhteiskoulu Oy	150 000
Munkkiniemen yhteiskoulun Kannatus Oy	100 000
Myllypuron Oppikouluyhdistys ry.	200 000
Oulunkylän yhteiskoulun johtokunta	50 000
Pohjois-Helsingin yhteiskoulun kannatusyhdistys ry.	150 000
Pukinmäen yhteiskoulun tuki ry.	50 000
Puotinharjun Oppikouluyhdistys ry.	250 000
Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys ry.	100 000
Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö	300 000
Svensk förening i Åggelby r.f.	50 000
Töölön yhteiskoulun johtokunta	50 000
Vartiokylän Oppikouluyhdistys ry.	150 000
Viipurin Realikoulu Oy	50 000
Vuosaaren Oppikouluyhdistys ry.	300 000
Yhtenäiskouluyhdistys ry.	100 000
Yht.	4 250 000

(5. 3. 777 §, 26.3. 1014 §, 4.6. 1831 §).

Myllypuron oppikouluyhdistykselle myönnettiin 150 000 *mk:n laina*, 100 000 *mk:n lisälaina* sekä kaupungin omavelkainen takaus enint. 1 000 000 mk:aan nouseville lainoille koulun lisärakennusta varten (29.1. 343 §, 5.3. 778 §, 6.8. 2152 §, 13.8. 2268 §).

Stiftelsen Botby svenska samskola -nimiselle säätiölle myönnettiin 2 200 000 mk:n lisälaina sekä enint. 700 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen takaus (8.1. 75 §, 18.6. 1981 §).

Helsingin Suomalais-Venäläisen koulun kannatusyhdistykselle myönnettiin 100 000 mk:n laina (25.6. 2042 §).

Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle myönnettiin yht. 430 000 mk:n suuruiset lainat (15.1. 150 §, 17.12. 3796 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat jäljempänä mainittujen yhteisöjen koulurakennusten rakentamiseen saamien lainojen lainaehtojen muuttamista, lainaennakon saamista, vakuuksien järjestelyjä, ylivakuuksien käyttämistä tai palauttamista sekä korkojen ja lyhennysten maksujärjestelyjä:

- Brändö skolförening (yjsto 7.2. 5229 §)
- Byggnadsaktiebolaget Nya Svenska Samskolan (20.8. 2356 §)
- Etelä-Kaarelan Oppikouluyhdistys (2.5. 1446 §)
- Helsingin Uusi yhteiskoulu Osakeyhtiö (9.4. 1187 §, 17.12. 3795 §)
- Kontulan yhteiskoulu (26.11. 3540 §)
- Kulosaaren yhteiskoulun osakeyhtiö (8.10. 2968 §, yjsto 28.2. 5372 §, 28.3. 5556 §, 7.11. 6631 §)
- Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy (29.10. 3173 §, 10.12. 3703 §)
- Mannerheimintien Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiö (12.3. 849 §, 18.6. 1982 §)
- Meilahden Yhteiskoulu Oy (2.5. 1447 §)
- Myllypuron Oppikouluyhdistys (11.6. 1928 §, 22.10. 3108 §, 12.11. 3358 §)
- Pohjois-Helsingin yhteiskoulun kannatusyhdistys (4.6. 1841 §)
- Puotinharjun Oppikouluyhdistys (28.5. 1744 §)
- Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys (17.9. 2704 §)
- Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö (22.10. 3107 §)
- Vartiokylän Oppikouluyhdistys (11.6. 1931 §, 26.11. 3536 §)
- Yhtenäiskouluyhdistys (2.4. 1089 §).

Lahjoitusrahastot. Yleisjaosto päätti sijoittaa lahjoitusrahastojen käyttövarojen tarpeen ylittävän osan käteisvaroista toistaiseksi siihen 7.5 %:n osavelkakirjalainaan, jonka valtuusto 4.4. päätti ottaa (yjsto 25.4. 5713 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi Helsingin Kristillisen Työväen Naisosaston, Helsingfors Skeppsbefälhavareföreningenin ja Pro Helsingfors -säätiön selvitykset lahjoitusrahastoista niille myönnettyjen varojen käytöstä (yjsto 16.5. 5840 §, 10.10. 6480 §).

Valtuusto päätti 20.6. lakkauttaa »Rahasto vapaussodan muistopatsaan pystyttämistä varten» -nimisen lahjoitusrahaston ja käyttää sen varat Haagan ja Pitäjänmäen sankarihautojen kunnostamiseen. Vt Irina Matvejew valitti päätöksestä Uudenmaan lääninhallitukselle, joka saatuaan kaupunginhallituksen selvityksen asiasta, päätti hylätä valituksen (10.9. 2630 §, 29.11. 3622 §).

Muut asiat. Kaupunginhallitus kehotti kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia selvittämään esityksissään niiden vaikutukset kaupungin talouteen (1.10. 2871 §).

Valtion investointisuunnitelmista 1974—1978 annettiin lausunto lääninhallitukselle (2.4. 1093 §).

Sisäasiainministeriön ilmoitus yleisistä rahoitusavustuksista vaikeassa taloudellisessa asemassa oleville kunnille merkittiin tiedoksi (7.5. 1557 §).

Suomen Kaupunkiliiton kirje ylitysoikeuden myöntämisestä kalenterivuoden jälkeen sekä ilmoitus hyödykkeiden hintavalvontaa koskevasta valtioneuvoston päätöksestä merkittiin tiedoksi (12.3. 850 §, 11.6. 1933 §).

Kaupunginhallitus myönsi 157 000 mk kaupungin osuuden maksamiseksi Oy Kunnallistieto—Kommundata Ab -nimisen yhtiön osakepääomasta (22.1. 250 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginhallitus vahvisti veroäyrin hinnaksi v:n 1972 tuloista 14 p. (10.9. 2629 §).

Veroviraston ilmoitus v:lta 1971 toimitetussa verotuksessa kaupungille määrätystä äyrimäärästä, yht. 5 424 458 329, merkittiin tiedoksi. Määrä jakautui seuraavasti:

Äyriryhmä	Äyrien lukumäärä	Osuus koko äyrimäärästä
Kiinteistötulot	187 289 393	3.45 %
Liike- ja ammattitulot	885 624 063	16.33 »
Henkilökohtaiset tulot	4 342 239 289	80.05 »
Veronkorotus	9 305 647	0.17 »
Yhteensä	5 424 458 392	100.00 %

(12.2.511 §).

Yleisjaosto myönsi 796 117 mk Helsingin veroviraston kunnallisveron kantotilityksestä v. 1972 tekemistä palautetuista veroista maksettujen korkojen kirjaamista varten (yjsto 28.2. 5367 §).

Tilinpäätös. Kaupunginhallitus hyväksyi rahatoimiston laatiman kaupungin v:n 1972 tilinpäätöksen (9.4. 1189 §).

Talousarviota koskevat asiat. Kaupunginhallitus lähetti talousarvion noudattamista koskevan kehotuksen kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille (12.2. 519 §).

Kaupunginhallitus päätti myös lähettää v:n 1974 talousarvioehdotuksen laatimista koskevat ohjeet kaikille hallintoelimille (19.2. 596 §).

Talousarvioehdotuksen käsittelyjärjestys merkittiin tiedoksi, kaupunginhallitus ryhtyi käsittelemään v:n 1974 talousarviota hyväksymässään käsittelyjärjestyksessä ja hyväksyi painetun talousarvioesityksen äänestyksen jälkeen (3.9. 2493 §, 5.10. 2930, 2931 §, 22.10. 3084 §, 19.11. 3458 §).

Kaikille kaupungin hallintoelimille päätettiin lähettää menoylitysten välttämistä koskevat ohjeet sekä v:n 1974 talousarvion ja tilisäännön noudattamista koskeva kiertokirje (1.10. 2864 §, 27.12. 3874 §).

Valitus ylitysoikeuksien myöntämistä koskevassa asiassa. Valtuusto päätti 21.2. oikeuttaa kaupunginhallituksen sekä erikseen luetellut lauta- ja johtokunnat ylittämään aikaisemmin mahdollisesti myönnettyjen ylitysoikeuksien lisäksi v:n 1972 talousarvion päätöksessä mainituilla tileillä olevia määrärahoja. Oik.tiet.lis. Vesa Majamaa katsoi korkeimman hallinto-oikeuden 13.12. antamaan päätökseen viitaten valtuuston ylittäneen toimivaltansa päättäessään määrärahojen korottamisesta varainhoitovuoden jälkeen ja valitti po. päätöksestä lääninhallitukselle. Kaupunginhallitus antoi lääninhallitukselle kaupunginkanslian lainopillisen osaston esityksen mukaisen selityksen asiasta. Lääninhallitus katsoi kunnallislain 113 §:n nojalla, että valtuusto vain varainhoitovuoden aikana voi päättää talousarvioon otettujen määrärahojen korottamisesta ja harkitsi oikeaksi kumota valituksenalaisen päätöksen. Kaupunginhallitus kehotti lainopillista osastoa hakemaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta tähän lääninhallituksen päätökseen (28.5. 1745 §, 25.6. 2045 §).

Rahoitustasetta ja talousarvion toteutumista koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi (22.1. 254 §, 21.5. 1644 §, 20.8. 2357 §, 12.11. 3360 §, 10.12.3706 §, yjsto 30.5. 5896 §, 18.7. 6123 §, 12.9. 6339 §, 3.10. 6438 §).

12. Muut asiat

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta. Kaupunginhallitus antoi yhteistyötoimikunnalle lausunnon pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskuntaa koskevasta johtosääntöehdotuksesta (21.5. 1643 §, 28.5. 1747 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle suoritettiin Helsingin maksuosuuden I erä, 525 002 mk sekä II erä 513 450 mk (yjsto 17.1. 5093 §, 16.5. 5801 §).

Helsingin sotilaspiirin kutsuntalautakuntaan valittiin kertomusvuoden asevelvollisuuskutsuntoja varten kaupungin edustajiksi ajaksi 3.9.–21.9. lastensuojeluviraston johtava huoltotark. Aarno Huhtala ja hänen varamiehekseen huoltotark. Tapani Rissanen sekä ajaksi 22.9.–12.10. Pavi-huoltotoimiston huoltotark. Ossi Heiskanen ja hänen varamiehekseen huoltotark. Heikki Gröndahl (28.5. 1803 §).

Kansalaisuusoikeudet. Kaupunginhallitus antoi kertomusvuonna lausuntonsa 67 kansalaisuushakemuksesta, jotka koskivat 1 Argentiinan, 1 Australian, 1 Brasilian, 2 Bulgarian, 1 Englannin, 1 Espanjan, 1 Intian, 2 Iso-Britannian, 1 Italian, 3 Itävallan, 1 Keski-Afrikan tasavallan, 2 Kreikan, 12 Neuvostoliiton, 1 Portugalin, 3 Puolan, 1 Ranskan, 2 Saksan, 6 Saksan Liittotasavallan, 1 Singaporen, 2 Syyrian, 3 Tanskan, 1 Tsekkoslovakian, 3 Turkin, 2 Unkarin, ja 1 Yhdistyneiden Arabitasavaltojen kansalaista sekä 12 kansalaisuutta vailla olevaa (15.1. 158 §, 29.1. 348 §, 19.2. 599 §, 26.2. 701 §, 26.3. 1018 §, 2.5. 1451 §, 18.6. 1985 §, 6.8. 2153 §, 17.9. 2708 §, 8.10. 2966 §, 5.11. 3289 §).

Kaupungin edustajien valitseminen yhdistysten, säätiöiden, laitosten ym. hallintoelimiin. Kaupunginhallitus valitsi jäsenet ja tilintarkastajat sellaisten yhdistysten, säätiöiden, laitosten yhtiöiden ym. johtokuntiin, joiden hallintoelimiin lain, asetusten ja sääntöjen perusteella on valittava kaupungin edustaja (ks. Kunnalliskalenteri).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton sairaalasuunnittelun yhteistoimintaelimeen nimettiin varsinaisiksi jäseniksi apul.kaup.joht. Aarne K. Leskinen, sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen ja toim.päall. Tuure Lehto sekä heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen apul.kaup.siht. Kurt Söderholm, sairaalatutkija Liisa Mantila ja suunn. Ingrid Hämelin (15.1. 217 §).

Suojapirtin hoitokodin johtokuntaan v:ksi 1973 nimettiin huoltotark. Seppo Niiranen ja varalle huoltotark. Heikki Gröndahl sekä Kotkankadun hoitokodin johtokuntaan huoltotark. Heikki Gröndahl, varalle huoltotark. Seppo Niiranenn (29.1. 383 §).

Työterveyssäätiöön kolmevuotiskaudeksi 1974–1976 nimettiin johtava työterveydenhuoltolääkäri Carl-Gustaf Gröndahl (17.12. 3852 §).

Työterveyslaitokselle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki pitänyt tarkoituksenmukaisena osallistumistaan Urheilulääketieteen säätiöön sen perustajajäsenenä (15.10. 3045 §).

Kuntokallio-Säätiön hallitukseen nimettiin kertomusvuodeksi hovioik.ausk. Ari Rautanen ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:n hallitukseen valt.maist. Erkki Kokkonen ja lakit.lis. Pentti Mäkelä sekä tilintarkastajaksi rev. Vesa Ikäheimo ja hänen varamiehekseen apul.rev. Sirkka Lehmus (22.1. 308 §, 2.4. 1098 §).

Kannelkotisäätiön hallitukseen nimettiin v:ksi 1973 huoltoviraston apul.joht. Pentti Arvo, varamiehenään saman viraston toim.päall. Anneli Eerikäinen sekä säätiön tilintarkastajaksi kaup.kamr. Raimo Kaarlehto, varamiehenään os.päall. Erkki Kaarnakorpi (6.8. 2244 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin edustamaan kaupunkia Oy Satamavarastot Ab:n yhtiökokouksessa ja ehdottamaan yhtiön väliaikaiseen hallitukseen edustajiksi satamalautakunnan puh.joht. Sven-Erik Sjögrenin ja apul.kaup.joht. Gunnar Smedsin (9.4. 1190 §).

Kaup.lakimies Jarl-Erik Kuhlefelt määrättiin edustamaan kaupunkia Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n ja Suomen Turistiauto Oy:n yhtiökokouksissa ja ehdottamaan ensin mainitun johtokuntaan puheenjohtajaksi Carl-Gustaf Londenia ja jäseniksi Heikki Pakarista, Raimo Larjolaa, Viljo Niemistä ja Tuomo Yrjölää sekä varajäseniksi Eino I. Leinoa ja Aimo Halosta sekä Suomen Turistiautot Oy:n johtokunnan jäseniksi em. viittä Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n johtokunnan jäseniksi valittua. Yhtiöiden tilintarkastajiksi kehotettiin kaupungin edustajaa ehdottamaan rev. Olavi Wickstrandia ja Vesa Ikäheimoa sekä edellisen yhtiön varatilintarkastajiksi apul.rev. Kari Salmea (25.6. 2107 §).

Oy Kunnallistieto - Kommundata Ab:n varsinaiseen yhtiökokoukseen määrättiin kaupungin edustajaksi rahoitusjoht. Erkki Linturi ja ehdotettiin hänen valitsemistaan yhtiön johtokunnan jäseneksi ja organisaatiopäall. Pertti Forsströmin valitsemista varajäseneksi, mikäli eroavien johtokunnan jäsenten ja varajäsenten arvonnassa arpa lankeaa heidän kohdalleen, sekä kaup. rev. Einar Lehtoa tilintarkastajaksi (14.5. 1575 §).

Takaniemi Oy:n yhtiökokoukseen määrättiin kaupunkia edustamaan apul.kaup.joht. A.K. Loimaranta ja

häntä kehotettiin ehdottamaan hallituksen varsinaisiksi jäseniksi apul.kaup.joht. Aarne K. Leskistä, virastopääll. Pentti Lehtoa ja rahoitusjoht. Erkki Linturia sekä varajäseniksi os.pääll. Harri Sormasta ja varsinaiseksi tilintarkastajaksi kaup.kamr. Raimo Kaarlehtoa ja varatilintarkastajaksi apul.kaup.kamr. Jorma Salosta (yjsto 14.11. 6675 §).

Lisäksi kaupungin edustajat valittiin useiden eri teollisuus- ja asunto-osakeyhtiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin.

Maanhankintalain 157 §:n mukaan perustettujen helsinkiläisten asunto-osakeyhtiöiden hallituksiin määrättiin kaupungin edustajat ja heidän varamienensä (v:n 1974 kert. s. 503).

Kokouspalkkioina kaupungin viranhaltijoille toimimisesta edustajana eri yhtiökokouksissa suoritettiin yht. 2 385 mk (yjsto 24.1. 5157 §, 31.1. 5200 §, 4.4. 5615 §, 7.5. 5790 §, 23.5. 5862 §, 3.12. 6799 §).

Alkoholimyymälät. Lausuntonaan Oy Alko Ab:lle kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sillä ole huomauttamista alkoholimyymälän sijoittamista vastaan taloon Salomonkatu 1 edellyttäen, ettei sisäänkäyntiä sijoiteta Mannerheimintien puolelle (7.5. 1524 §).

Kaupunginhallitus esitti Oy Alko Ab:lle toivomuksen Pakilassa talossa Lepolantie 14 sijaitsevan alkoholimyymälän siirtämisestä sopivampaan paikkaan, mikäli mahdollista kertomusvuoden aikana. Alkon kirje, jossa yhtiö ilmoitti, ettei sillä huoneistovaikeuksien vuoksi ole mahdollisuutta suorittaa siirtoa toivotussa ajassa, merkittiin tiedoksi (29.1. 354 §, 19.11. 3469 §).

Edelleen kaupunginhallitus ilmoitti lausuntonaan Oy Alko Ab:lle, ettei sillä ole huomauttamista alkoholimyymälän siirtämistä vastaan talosta Vanhaistentie 1 Osuusliike Elannon Eka-Market tavaratalon laajennusosaan Kantelettarentien varrella (25.6. 2051 §).

Anniskeluravintolat. Oy Alko Ab:lle annetuissa lausunnoissaan kaupunginhallitus ilmoitti, ettei sillä ollut huomauttamista anniskeluravintolan sijoittamisesta seuraaviin paikkoihin: Pohjoisesplanadi 17 (29.1. 357 §), Esplanadikappeli (29.11. 3628 §), Arkadian puistikko (2.5. 1452 §), Eerikinkatu 4 (11.6. 1939 §), Annankatu 25 (6.8. 2169 §), Salomonkatu 1 (1.10. 2874 §), Neitsytpolku 12 (5.2. 418 §), Sturenkatu 27 (28.5. 1758 §), Nordenskiöldinkatu 3 (11.6. 1937 §), Intiankatu 3 (11.6. 1938 §), Osmontie 5 (29.11. 3625 §), Pirjontie 1 (22.10. 3106 §), Roihuvuorentie 10 (29.11. 3626 §) ja Mustalahdentie 4 (26.2. 709 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Oy Alko Ab:lle, ettei sillä ole huomauttamista talossa Vuosaarentie 8 sijaitsevan ravintolan anniskeluoikeuksien laajentamista vastaan siten, että ravintolaan liitetään kiinteistön ensimmäisessä kerroksessa keskiolutoikeuksin toimiva kahvilaosa (29.1. 356 §). Kaupunginhallituksella ei ollut myöskään huomauttamista Kaartinkuja 1:ssä sijaitsevaan ravintolaan myönnettyjen anniskeluoikeuksien siirtoa vastaan Suomenlinnaan rakennukseen C 9 (5.2. 419 §).

Ulkomaalaisen oikeus harjoittaa elinkeinoa. Kaupunginhallitus antoi myönteisen lausunnon poliisilaitokselle kahden ulkomaalaisen henkilön ja erään ulkomaalaisen yhtiön anomuksesta saada harjoittaa elinkeinotoimintaa Helsingissä (2.4. 1092 §, 16.4. 1276 §, 12.11. 3356 §).

Ulkomaalaisen oikeus saada hallita tai omistaa kiinteää omaisuutta. Kaupunginhallitus antoi yhdeksässä tapauksessa lääninhallitukselle myöntävän lausunnon (8.1. 101 §, 22.1. 287, 288 §, 12.2. 553 §, 19.2. 623, 624 §, 26.3. 1044 §, 21.5. 1683 §, 3.9. 2557 §).

Kiertomyymäläkaupan harjoittaminen. Kaupunginhallitus antoi eräästä hakemuksesta kielteisen lausunnon Lapin lääninhallitukselle (1.10. 2866 §).

Romukaupan harjoittaminen. Kaupunginhallitus puolsi erään romu- ja lumppuliikkeen anomusta saada harjoittaa liikettä uudessa toimipaikassa sekä ilmoitti vastustavansa erään romuliikkeen ja erään käytettyjen tavaroiden kaupan anomusta saada harjoittaa po. liikettä (2.4. 1090, 1091 §, 4.6. 1840 §).

Ampumatarvikkeiden, räjähdysaineiden ym. kauppa. Kaupunginhallitus ilmoitti lääninhallitukselle yhdeksässä tapauksessa puoltavansa anomuksia, jotka koskivat ampuma-aseiden- ja tarvikkeiden, räjähdysaineiden tai ilotulitusvälineiden kauppaa tai varastointia (22.2. 246, 247 §, 29.1. 352 §, 19.2. 594 §, 25.6. 2038–2040 §, 6.8. 2145 §, 12.11. 3352 §, 29.11. 3621 §).

Helsingin väkiluku. Merkittiin tiedoksi tilastokeskuksen ilmoitus, että kaupungin henkikirjoitettu väkiluku oli 1.1.1973 yht. 515 520 henkilöä, joista ulkomaiden kansalaisia 3 309 henkilöä (15.10. 3039 §).

3. Ammattioppilaitosten johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ammattioppilaitosten johtokunnan kokoonpano oli v. 1973 seuraava: puh.johtajana dipl.ins. Ingvar Blomqvist ja jäseninä edelleen hammastekn.mest. Sulo Nurto, rak. mest. Eino L. Penttinen ja kotitalousop. Rauni Rautiainen sekä uusina jäseninä fil.kand. Elina Hytönen, post.virk. Antti Kaarne, jaostosiht. Pekka Lahtinen, pastori Pentti Pelkonen ja merkon. Pentti Hyvärinen, joka erosi ja tilalle valittiin hallintopääll. Arto Söderström. Varapuheenjohtajaksi valittiin hammastekn. mest. Sulo Nurto. Ylitark. Veikko Liukko toimi esittelijänä ja talouspääll. Karl Andersson sihteerinä. Kaupunginhallituksen edustajina olivat opetus- ja sivistystointa johtava apul.kaup.johtaja A.K. Loimaranta ja dipl.ins. Terttu Raveala.

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 859 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 2 188 ja lähetettyjä 833 kpl.

Päätökset. Johtokunta teki kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevat päätökset:

- ammattioppilaitosten tutkijan toimintasuunnitelman hyväksyminen v:ksi 1973 (26.4. 283 §)
- ammattirakennetutkimuksen nykyvaihe, tutkijan ilmoituksen merkitseminen tiedoksi (15.11. 743 §)
- avoinna olevien virkojen jättäminen toistaiseksi täyttämättä (18.1. 12 §, 7.6. 411, 413, 414, 417 §, 13.12. 804 §)
- kerhotoimintasuunnitelmien hyväksyminen Vallilan, Kampin, Haagan ja Käpylän ammattikoulujen sekä laboratoriokoulun rehtoreiden esitysten mukaisesti kevätlukukaudeksi (1.2. 90 §, 22.2. 126, 127, 129, 138 §) ja syyslukukaudeksi 1973 (18.10. 638–640, 660, 661 §)
- kirjapainoalan ammatillinen neuvottelukunta: jäsenten nimeäminen (22.2. 136 §)
- koulun ja oppilasruokailun terveydellisten olojen valvontaa koskevan terveyslautakunnan yl.osaston kirjeen saattaminen koulujen rehtoreiden tiedoksi sekä kehottaminen yhteistoimintaan tarkastavien viranomaisten kanssa (22.2. 137 §)
- koulutilojen vuokrauslupien myöntäminen (useissa johtokunnan kokouksissa)
- lahjoitusrahastojen ylijäämän jakaminen apurahoina ja palkintoina ammattikoulujen oppilaille: rahatoimiston ilmoituksen merkitseminen tiedoksi (26.4. 285 §)
- opettajatilanteen selvittäminen ylitarkastajan toimesta kevätlukukauden 1974 loppuun mennessä (13.12. 804 §)
- terveyskeskuksen kouluterveydenhoidon työryhmä: rehtori Martti Kokon nimeäminen jäseneksi ja rehtori Aulis Lumpeen nimeäminen varamieheksi (1.2. 95 §)
- viikkotuntijakojen uusiminen ja opintolinjojen muutokset: ammattioppilaitosten johtokunnan esityksiä koskevien ammattikasvatushallituksen päätösten merkitseminen tiedoksi (1.2. 104, 105 §, 26.4. 3505 §, 15.11. 771 §, 13.12. 852 §).

Esitykset. Johtokunta teki kertomusvuoden aikana mm. seuraavia asioita koskevia esityksiä:

- ammattikoulujen eräiden opintolinjojen opetussuunnitelmien ja viikkotuntikaavioiden tarkistukset (eri kokouksissa)
- ammattioppilaitosten ohjesäännön tarkistaminen (1.2. 94 §)
- Haagan ammattikoulu: lentokoneyliasentajan opintolinjan opetussuunnitelman sekä viikkotuntikaavion hyväksyminen (22.2. 133 §), maanrakennusasentajan opintolinjan II luokan työnopetuksen järjestäminen (26.4. 300 §)
- Herttoniemen ammattikoulun suunnitelman kiirehtiminen (7.6. 426 §)
- Kampin ammattikoulu: luvan saaminen suurtalouden emännän opintolinjan aloittamiseksi syyslukukauden 1973 alusta (1.2. 89 §), kaksivuotisen ravintola-alan peruslinjan rinnakkaisluokan aloittaminen (2.8. 490 §), modistin opintolinjan I ja II luokkien yhdistäminen lukuvuodeksi 1973–1974

(20.9. 591 §), vuosikorjausten teettäminen (7.6. 426 §)
- Käpylän ammattikoulu: määrärahan saaminen opetuksen muutoksista aiheutuviin kustannuksiin (22.2. 142 §), konttorikoneasentajan opintolinjan nimen muuttaminen toimistoelektroniikan opintolinjaksi sekä opintolinjan jakaminen kolmen sijasta neljään luokkaan, jolloin oppilasmäärä olisi 12 (10.5. 361 §), valokuvauslaborantin opintolinjan II luokan jakaminen kahteen työryhmään lukuvuonna 1973–1974 (23.8. 561 §) ja perustettavan sähköpiirtäjän opintolinjan aloittaminen (20.9. 594 §)
- laboratoriokoulu: määrärahan saaminen opetuksen muutoksista aiheutuviin kustannuksiin (22.2. 142 §), lääkärin vastaanottoavustajan opintolinjan konttoriopin ja kirjanpidon opetuksen jakaminen kahteen ryhmään kevätlukukaudella 1974 (15.11. 754 §)
- osastonjohtajien opetusvelvollisuuden huojennusten uudelleen määritteleminen (26.4. 288 §)
- Vallilan ammattikoulu: valtionavustuksen ja rakennuslainan anominen laajennuksista aiheutuviin kustannuksiin (26.4. 305 §)
- välipalan tarjoilun järjestely ammattioppilaitoksissa (18.1. 21 §).

Lausunnot. Johtokunta antoi kertomusvuonna lausuntoja mm. seuraavista asioista:
- Ammattikoululaisten liiton kirjelmässä esitetty Vallilan ammattikoulun oppilaskunnan sääntöjä koskeva asia (13.12. 807 §)
- ammattioppilaitoksen perustaminen palolaitokseen (18.10. 635 §)
- Herttoniemen ammattikoulu: lopulliset luonnospiirustukset (18.1. 7 §), uudisrakennuksen perustamissuunnitelman lisäselvitys (2.8. 494 §)
- kaupungin avustusta nauttivien koulujen avustusanomukset v. 1974 toiminnan tukemista varten, yht. 15 kpl (2.8. 472–486 §)
- kouluhallinnon systemaattista informaatiojärjestelmää koskeva esitys (18.10. 637 §)
- Kähertäjäkoulukomitean mietintö (13.12. 824 §)
- oppilaspaikkojen luovuttaminen Kauniaisten kaupungille (23.8. 552 §)
- päivähoitoalan koulutustyöryhmän mietintö (23.8. 556 §)
- Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opiston esittämä jatkolinjan perustamissuunnitelma (26.4. 286 §).

4. Ammattioppilaslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Puh.johtajaksi valittiin vuosiksi 1973–1976 ylitarkastaja Veikko Liukko ja varapuh.johtajaksi rehtori Lars Lindfors. Työnantajia edustaviksi jäseniksi valittiin dipl.ins. Jaakko Lehtonen, toiminnanjoht. Leo Hämäläinen ja parturimestari Bror Bäckström sekä työntekijöitä edustaviksi jäseniksi toimitsija Viljo Salminen, tiedotussiht. Jan Furstenborg ja pääluottamusmies Rolf Löfman. Kaupunginhallituksen edustajana oli v. 1973 fil.lis. Aarne Laurila.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 7 kertaa ja diaariin merkittiin 615 saapunutta ja 111 lähetettyä kirjelmää.

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna mm.:
- hyväksyä yht. 25 työnantajaa oppisopimusoppilaiden kouluttajiksi (2.2. 14 §, 23.3. 41 §, 11.5. 53 §, 15.6. 72 §, 31.8. 83 §, 26.10. 100 §, 14.12. 114 §)
- suostua 15 työnopettajan vaihtoon (2.2. 16 §, 23.3. 38, 39 §, 15.6. 69, 70 §, 26.10. 97, 98 §, 14.12. 112, 113 §)
- hyväksyä oppiajan muutoksen yht. 23 tapauksessa (23.3. 42 §, 11.5. 54 §, 15.6. 71 §, 31.8. 84 §, 26.10. 101 §, 14.12. 115 §)
- siirtää yht. 9 oppilaan oppisopimuskoulutuksen toisen ammattioppilaslautakunnan valvontaan eräiden työnantajien siirryttyä Helsingin kaupungin hallinnollisten rajojen ulkopuolelle (2.2. 20 §, 11.5. 58 §).

Esitykset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemistä esityksistä mainittakoon, että
- kaupunginhallitukselle tehtiin esitys v. 1974 talousarvioksi (15.6. 68 §)
- ammattikasvatushallitukselle esitys lastentarhanopettajan tai muun tarkoitukseen sopivan lastentarhatyöntekijän keskikoulupohjaisen oppiohjelman laatimisesta ja vahvistamisesta sekä esitys koulutustarkastajan virasta aiheutuvasta valtionavusta (2.2. 18, 19 §, 26.10. 96 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto lastentarhainopettajain oppisopimuskoulutusmahdollisuuksista (2.2. 18 §) sekä ammattikasvatushallitukselle työnantajien koulutuskorvausanomuksista (11.5. 56 §, 26.10. 103 §).

5. Elintarvikekeskuksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Elintarvikekeskuksen lautakunnan puh.johtajana toimi dipl.ins. Loa Karjalainen, varapuh.johtajana kotitalousop. Marjatta Kahiluoto sekä jäseninä toimitsija Mauno Aikio, kotitalousop. Alli Häggman, toimitsija Pentti Lundström, maat.- ja metsätiet. tohtori Seija Mäkinen, ekon. Esko Pihlström, ohjaaja Kaarina Syrjänen, toim. hoit. Aino Siimeslahti. Kaupunginhallituksen valitsemana edustajana oli apul.kaup.johtaja Gunnar Smeds.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 177 asiaa.

Päätökset. Lautakunta teki kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevia päätöksiä:

- elintarvikehankinnat: kuorittujen perunoiden ja pakastetun ruusunmarjasoseen hankinta (24.1. 13 §, 30.11. 157 §) sekä mehujuomien, juuston ja voin hankkiminen kouluille (24.1. 11, 12 §)
- elintarvikkeiden yhteishankinnat koulujen opetuskeittiöille, lasten päiväkodeille, lasten- ja nuorisokodeille ym. (30.11. 156 §), leipomo- ja lihatuotteet (27.4. 55 §, 28.8. 104 §, 18.12. 168 §), maitotaloustuotteet, mallas-, virvoitus- ja mehujuomat (28.5. 71 §, 26.6. 92 §), margariini, ruokaöljy (23.3. 33 §), säilykkeet, pakasteet, marjat, perunat ym. (28.9. 121—123 §, 24.10. 137 §) sekä vilja-, sokeri-, kahvi- ym. tuotteet (26.2. 20 §)
- koulumaitosopimuksen tarkistus (28.9. 119 §)
- ruokien hinnat (27.4. 56 §, 28.8. 105 §, 28.9. 120 §, 24.10. 136 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

- käteisvarojen enimmäismäärän tarkistaminen ja talousarvio vuodeksi 1974 (26.6. 91, 94 §)
- määrärahan käyttötarkoituksen muuttaminen ja ylitysoikeusanomus (16.11. 152 §, 28.8. 108 §)
- toimipaikkaruokailua koskevan selvityksen suorittaminen (26.6. 95 §)
- varastoihin sidottujen kassavarojen enimmäismäärän tarkistaminen (16.11. 149 §).

Lisäksi lautakunta teki kertomusvuonna muille lautakunnille mm. seuraavia asioita koskevia esityksiä:

- kiinteistölautakunnalle: Alppirinteen ruokalahuoneiston hyväksyminen kokoushuoneeksi (28.8. 109 §), esijäähdytystilan rakentaminen ja kypsytyslaitteiden asentaminen ruokatehtaalle (18.12. 170 §) ja ruokatehtaan lattian kunnostaminen (18.12. 169 §)
- palkkalautakunnalle: hintasäännöstelyn alaisiksi tulkittujen sekä hintasäännöstelyn ulkopuolella olevien ruokien annoshintojen korottaminen (28.5. 78, 79 §, 18.12. 171 §)
- terveyslautakunnalle: Nilsiänkatu 6:ssa olevan ruokalan hyväksyminen toimipaikkaruokalaksi (26.2. 26 §)
- Yleisten töiden lautakunnalle: määrärahan varaaminen v. 1974 talousarvioon Helsinginkatu 24:n elintarvikekeskuksen ruokatehtaan ja rakennusviraston Kasarminkatu 21:ssä sijaitsevan toimipaikkaruokalan perusparannustöitä varten (26.2. 25 §), v. 1974 talousarvioon tarkoitetut perusparannustyöt (23.3. 35 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi vuoden aikana kaupunginhallitukselle mm. seuraavia toimialaansa kuuluvia asioita koskevat lausunnot:

- kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v. 1972 (26.6. 96 §)
- liikennelaitoksen toimipaikkaruokailua koskeva kirje, vanhusten ateriapalvelun järjestäminen ja välipalan tarjoilun järjestäminen ammattioppilaitoksissa (24.10. 140 §, 28.9. 124 §, 23.3. 34 §).

6. Huoltolautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Huoltolautakuntaan kuului kertomusvuonna 11 jäsentä ja 11 lisäjäsentä, varajäseniä ja varalisäjäseniä oli vastaava määrä.

Lautakunnan puheenjohtajana toimi lähetystöneuvos Reino Kuusi ja varapuheenjohtajana lakit.lis. Georg Ehrnrooth. Jäsenet olivat fil.maist. Anna-Liisa Aro, diakonissa Anna-Liisa Järvinen, tarkast. Harry Lindgren, rovasti Vilho Närhi, pääsiht. Veikko Porkkala, tarkast. Nils-Erik Ström, psykologi Kaarina Suonio, varat. Usko Waismaa sekä sosiaalineuvos Kalevi Vatanen. Varajäsenet olivat: oik.tiet.yo Ilkka Holopainen, kirj. pit. Ritva Kaivola, valtiot.kand. Matti Kopomaa, kirj. pit. Lahja Koski, valtiot.maist. Kaija Kurikka, piirityönjoht. Aarne Lipasti, fil.maist. Irina Matvejew, sairaala-apul. Hilkka Kilpinen, tarkast. Eva Sallavo, terv. tarkast. Kauko Salmela sekä varanotaari Airi Ärilä. Kaupunginvaltuusto valitsi 6.6. varajäsen Kilpisen tilalle sähköasent. Toivo Nummilan. Lisäjäsenet olivat: kansak.opett. Brita Cavonius, kirj.pit. Helvi Heinonen, kirjastovirk. Leena Järvi, valtiot.maist. Maija Linnakorpi, eläkel. Oiva Lunden, oik.tiet. kand. Outi Nuorvala—Knaapi, nuorisotyöntekijä Mikko Pantzar, valtiot.yo Maaretta Pukkio, konekirj. Eila Suomela, oik. tiet. kand. Risto Tarsala sekä lehtori Raili Vihonen. Varalisäjäsenet olivat: liikkeenharj. Seija Ahlstrand, apul.prof. Lars Eriksson, terv.sisar Birgitta Henrichson, eläkel. Antti Kuparsaari, valtiot.yo Kaarina Lyytikäinen, rehtori Mikko Mikkeli, fil.maist. Annikka Orvomaa, toimitt. Seppo Salonen, autoil. Timo Seppälä, yhteystoimitt. Arja Toltti sekä talonmies Arvo Wirpi.

Jaostot ja huoltolaitosten johtokunnat. Sosiaaliohjesäännön mukaisesti huoltolautakunta asetti kertomusvuodeksi seuraavat 14 jaostoa: hallintojaoston, omaisuus- ja holhousjaoston, 10 huoltojaostoa, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuolto- (PAVI) jaoston sekä työhuoltojaoston.

Hallintojaostoon kuuluivat puheenjohtajana lautakunnan puh.joht. Kuusi sekä jäseninä varapuh.joht. Ehrnrooth, jäsenet Närhi, Porkkala ja Ström, huoltotoimen toim.joht. Usko Tiainen sekä huoltoviraston apulaisjohtajat Pekka Rantalainen, Matti Anttalainen, Pentti Arvo ja Eila Müller.

Omaisuus- ja holhousjaostoon kuuluivat puheenjohtajana huoltotoimen toim.joht. Tiainen sekä jäseninä jäsen Aro ja lisäjäsen Heinonen.

Huoltojaostoissa 1—9 ja laitoshuoltojaostossa toimi puheenjohtajana lautakunnan määräämä huoltoviraston apulaisjohtaja sekä jäseninä yksi lautakunnan jäsen ja yksi lisäjäsen, nimittäin 1. jaostossa Porkkala ja Järvi, 2. jaostossa Lindgren ja Nuorvala—Knaapi, 3. jaostossa Lindgren ja Cavonius, 4. jaostossa Järvinen ja Pukkio, 5. jaostossa Aro ja Heinonen, 6. jaostossa Lindgren ja Pantzar, 7. jaostossa Suonio ja Vihonen, 8. jaostossa Ström ja Lunden, 9. jaostossa Närhi ja Linnakorpi sekä laitoshuoltojaostossa Kuusi ja Suomela.

PAVI-huoltojaostoon kuuluivat puheenjohtajana ensimmäinen apul.joht. Rantalainen ja jäseninä Waismaa ja Tarsala.

Työhuoltojaoston puheenjohtajana oli ensimmäinen apul.joht. Rantalainen sekä jäseninä Lindgren ja Järvi.

Huoltolautakunnan alaisten laitosten johtokuntiin kuuluivat seuraavat henkilöt: huoltolaitosten johtokuntaan Närhi, Aro, Ehrnrooth, Porkkala ja Waismaa, joista Närhi puheenjohtajana; Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan Porkkala, Vatanen ja Nuorvala—Knaapi, joista Porkkala puheenjohtajana; Tervalammen työlaitoksen huoltoasiain johtokuntaan työlaitoksen joht. Arvo Laukas, apul.joht. Kauko Viherkoski, huoltolan esimies Paavo Jokinen ja kansak.op. Aatos Tanskanen, joista Laukas puheenjohtajana, 1.8. lukien Laukaksen tilalle Ange Vuoristo sekä työtupien johtokuntaan Ström, Suonio ja Cavonius, joista Ström puheenjohtajana.

Kaupunginhallituksen edustajina oli huoltolautakunnassa apul.kaup.joht. Pentti Pusa, hallintojaostossa pastori Jouni Apajalahti, huoltolaitosten johtokunnassa dipl.ins. Kari Rahkamo, työtupien johtokunnassa isännöitsijä Aulis Leppänen, Tervalammen työlaitoksen johtokunnassa dipl.ins. Terttu Raveala, omaisuus- ja holhousjaostossa opett. Inkeri Airola sekä PAVI-huoltojaostossa toimitsija Pentti Kauhanen.

Tilisäännön edellyttäminä rahatoimiston Kallion osaston hallussa olevien huollettaville kuuluvien arvopapereiden ja vakuuksien tarkastajina toimivat huoltolautakunnan valitsemat jäsenet Ström ja Suonio.

Päätökset. Tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon:

- invalidijärjestöjen tukeminen: talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 19 invalidijärjestölle 320 000 mk helsinkiläisten invalidien omatoimisuuden ja itse-elatuskykyisyyden edistämiseen tähtäävään toimintaan käytettäväksi (31.5. 179 §)
- vanhusten virkistystoiminnan tukeminen: talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta jaettiin avustuksina 44:lle vanhusten lomanvietto- ja kesävirkistystoimintaa harjoittavalle järjestölle yht. 50 224 mk (31.5. 192 §)
- vapaaehtoista alkoholistihuoltotyötä harjoittavien järjestöjen tukemiseen varatuista määrärahoista huoltolautakunta jakoi avustuksina 8 järjestölle yht. 400 000 mk (12.2. 59 §, 31.5. 189 §) sekä A-klinikkasäätiölle 148 600 mk (22.1. 21 §, 18.6. 221 §)
- yksityisten kotiaputoimistojen tukeminen: huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta jaettiin avutuksina Kotiapukeskus ry:lle 383 900 mk (22.1. 37 §, 12.2. 56 §)
- yksityisten vanhainkotien tukeminen: Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta huoltolautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 46 vanhain- tai hoivakodin ja 13 asuntolatyyppisen vanhustenkodin ylläpitomenoihin helsinkiläisten vanhusten hoitopäivien osalta 1 622 910 mk. Näissä yksityisissä vanhain- ja hoivakodeissa oli yhteensä 2 000 hoitopaikkaa ja vanhusten asuntoloissa yhteensä 384 paikkaa eli kaikissa yhteensä 2 384 paikkaa. Niissä hoidettujen helsinkiläisten vanhusten hoitopäiväluku v. 1972 oli vanhain- ja hoivakotien osalta yhteensä 636 686 ja vanhusten asuntoloiden osalta yhteensä 121 953 eli kaikkiaan 758 639. Avustukset myönnettiin näiden hoitopäivien perusteella (7.5. 147 §, 31.5. 168 §)
- äiti- ja lapsikotien tukeminen: huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina kahdelle Helsingissä toimivalle ja helsinkiläisten tarvetta palvelevalle äiti- ja lapsikodille yht. 40 997 mk (16.4. 123 §, 23.8. 280 §)

Edellisten lisäksi huoltolautakunta jakoi talousarvioon merkitystä määrärahasta avustuksia 7 järjestölle yht. 300 973 mk (12.2. 56 §, 22.10. 368 §, 3.12. 412 §).

Muista päätöksistä mainittakoon:

vanhusten jalkojenhoitajien suojavaatetuksen hankkiminen (22.1. 20 §); helsinkiläisiä tuberkuloottisia ja reumaatikkoja koskevien toipilasrahaohjeiden muuttaminen (22.1. 30 §); 8. ja 9. huoltotoimistojen välisen rajan tarkistaminen (12.2. 61 §); perhekohtaisten perusavustusten tarkistaminen ja kansaneläkkeiden korotusten huomioon ottaminen tulona (12.3. 87 §, 18.6. 223 §, 24.9. 319 §, 22.10. 363 §, 3.12. 425 §); v:ien 1918 ja 1939—45 sotien takia vankileirissä, vankilassa tai sotavankeudessa olleille maksettavan korvauksen huomioon ottaminen laitos- ja avohuollossa (16.4. 126 §, 24.9. 315 §); yleisohjeet korvauksen perimistä varten huoltoavun kotiavustustapauksissa (18.6. 213 §); huoltolautakunnan alaisten vanhusten asuintalojen asunnoista perittävien maksujen tarkistaminen (7.8. 257 §); kokeilun suorittaminen 7. huoltotoimistossa huoltoapumenettelyn yksinkertaistamiseksi (23.8. 281 §); Toukolan hoitokodin hoitovuorokausimaksun korottaminen (24.9. 299 §); toipilasrahaa hakevien taloudellisen aseman arvioimisessa noudatettavien ohjelukujen tarkistaminen (22.10. 356 §, 12.11. 380 §); laitoshoidossa olevien lisäkäyttövarat joulukuussa (22.10. 364 §); huoltoavun kotiavustuksensaajain lisäkäyttövarat joulukuussa 1973 (22.10. 365 §); huoltotoimistojen piirirajojen tarkistaminen (12.11. 378 §); huoltosisartoiminnan lakkauttaminen eräiltä osin (12.11. 392 §) sekä Kustaankartanon vanhainkodin G-rakennuksen muuttaminen enemmän hoivaa antavaksi osastoksi E-rakennuksen asemesta (12.11. 400 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle ym. tehtiin esityksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: vanhusten jalkojenhoito korvauksen vahvistamista (12.3. 76 §); toimikunnan perustamista laatimaan ehdotusta huoltotoimen historian kirjoittamista varten (12.3. 77 §); eräiden rakenteilla olevien kiinteistöjen määräämistä kiinteistölautakunnan hallintoon (26.3. 97 §); vanhusten päiväkoti- ja palvelukeskustoimintaa tutkimaan asetetun toimikunnan mietintöä (16.4. 125 §); alkoholistien suojatyökokeilun järjestämistä kesällä (31.5. 186 §); vanhusten ateriapalvelukokeilun järjestämistä (18.6. 209 §); Hirvihaaran vanhainkodin korvaavan vanhainkodin rakentamista Tervalammen työlaitoksen alueelle (23.8. 275 §); majoituskeskuksen toiminnan aloittamista talvikaudeksi 1973—1974 (23.8. 278 §); valtioneuvoston kaupungille luovuttamien kuolinpesien varojen käyttämistä yksityisten järjestöjen ylläpi-

tämien vanhainkotien tukemiseen (22.10. 345 §, 17.12. 436 §); Siltamäessä sijaitsevan vanhainkodin luovuttamista huoltolautakunnan hallintaan PAV–hoitotarkoitukseen (22.10. 346 §); näkövammaisten koulun sekä kuurojen ja kuulovikaisten koulujen oppilaiden viikonloppumatkojen korvaamista (22.10. 349 §); Porkkalankatu 1:ssä sijaitsevaa ensisuojaa, Kotkankatu 14–16:ssa sijaitsevaa miesten hoitokotia sekä hoitokoti Sillanpirttiä koskevien vuokrasopimusten jatkamista (22.10. 359–361 §); ohivalintapuhelinjärjestelmän hankkimista Kontulan vanhusten asuintaloon (12.11. 393 §); vanhusten asuintalojen puhelinjärjestelmiä (12.11. 394 §); PAV–hoitokoti II:n perustamissuunnitelmaa (3.12. 405 §); Helsingin Kotiaputoimiston palveluksessa olevien kotitätien työpaikan turvaamista kaupungin toimenpitein (3.12. 413 §) sekä miesalkoholistien ensisuojan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (3.12. 422 §). Esitys urheilu- ja ulkoilulautakunnalle koski Pihlajasaaren ulkoilupuiston ja kesähuvilan käyttöä vanhusten virkistystoimintaan (3.2. 415 §).

Lausunnot. Vuoden kuluessa annettiin eri viranomaisille lukuisia lausuntoja. Kaupunginhallitukselle annetut tärkeimmät lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: päivystyspoliklinikkatoiminnan aloittamista Koskelan sairaskodissa (12.2. 54 §); pysyvän naistenasuntolan perustamiseen tarvittavan tontin vuokrausta koskevaa Koditomien Tuki -yhdistyksen anomusta (12.3. 79 §); Hirvihaaran vanhainkodin toimintaa koskevaa Eläkeläiset ry:n kirjelmää (12.3. 80 §); viikonloppupäivystyksen aloittamista Helsingin A-klinikalla (12.3. 88 §); varattomien ja vähävaraisten helsinkiläisten vanhusten ottamista lomakoteihin koskevaa valtuustoaloitetta ja Lomaliitto ry:n kirjelmää (26.3. 101 §); lasten päivähoidon järjestämistä koskevaa lasten päivähoitokomitean mietintöä (16.4. 121 §); huoltolaitoksissa olevien vanhusten jalkojenhoidon järjestämistä koskevaa valtuustoaloitetta (16.4. 127 §); lääkintävoimistelijain virkaporrastusta esittävää Suomen lääkintävoimistelijaliiton kirjelmää (16.4. 128 §); asuntojen ja asuinympäristön saneerausohjelmaa vv. 1974–85 (7.5. 142 §); Yhdyskunnantie 2:ssa sijaitsevaa asuntolaa ja sen ympäristön olosuhteita (31.5.177 §); terveyslautakunnan esitystä vanhusten kuntoliikuntaa koskevan tutkimuksen suorittamisesta (31.5 181 §); asunnonjakotoimikunnan esitystä asumistukiasioiden siirtämiseksi huoltoviraston hoitoon (18.6. 201 §); vaikeavammaisten palvelukodin perustamista (18.6. 204 §); valtuustoaloitetta pitkäaikaissairaiden hoitopaikkatilanteesta (18.6. 207 §); Pakilan, Paloheinän ja Torpparinmäen asukkaiden vanhainkotitarvetta koskevaa kirjelmää (18.6. 208 §); kodinhoitoavun antamismahdollisuuksien lisäämistä koskevaa Keski-Helsingin Eläkeläiset ry:n kirjelmää (18.6 211 §); terveyslautakunnan alaisen kylvetystoiminnan tarvitsemaa lisätyövoimaa (18.6. 219 §); vanhusten asuintalojen palvelutasoa koskevaa valtuustoaloitetta sekä Eläkeläiset ry:n Helsingin aluejärjestön em. asiaa koskevaa kirjelmää (7.8. 244 §); Helsingin Kotiaputoimiston vastaista toimintaa (7.8. 248 §); kotiaputoimintaa koskevaa valtuustoaloitetta (7.8. 249 §); ensiapu- ja sairaankuljetuspalvelusten tehostamista liikuntavammaisten kuljetuskysymysten osalta (7.8. 252 §); liikuntavammaisten kuljetukseen tarpeellisen auton hankintaa koskevaa valtuustoaloitetta (7.8. 253 §); psykiatristen potilaiden asuntokysymyksen järjestämistä koskevaa mietintöä (7.8. 258 §); valtuustoaloitetta kotiavustajien määrän lisäämiseksi (23.8. 274 §); vanhusten ateriapalvelujen kehittämistä koskevaa valtuustoaloitetta (23.8. 277 §); valtuustoaloitteita määrärahojen varaamiseksi eläkeläisten virkistystoimintaan sekä kesälomasijaisten palkkaamiseen kodinhoitajille ja kotiavustajille (23.8. 279, 286 §); radio- ja tv-lupamaksujen myöntämistä huoltoapuna vanhuksille ja invalideille koskevaa valtuustoaloitetta sekä Eläkeläiset ry:n kirjelmää (23.8. 290 §); sotilasvammasta aiheutuneiden sairaanhoitokulujen korvaamista (24.9. 306 §); helsinkiläisten syöpäsairaiden sairauskulujen korvaamista (24.9. 311 §); valtuustoaloitetta syöpäsairaille maksettavasta toipilasrahasta yms. (24.9. 312 §); Herttoniemen teollisuusalueelle rakennettavaa asuntohotellia (22.10. 338 §); asunto-oloja koskevaa majoituskomitan mietintöä (22.10. 339 §); Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön asuintalon Krankantie 2 asukkaiden tekemää jalkojenhoitajan saantia koskevaa anomusta (22.10. 340 §); sairaalapotilaiden hammashoidon järjestämistä (22.10. 351 §); Helsingin asuntotuotanto-ohjelmaa v:ksi 1974–1978 (22.10. 357 §); terveyslautakunnan ehdotusta ennakkokorvausten suorittamiseksi tartuntatautia sairastaville tai tartuntaa kantaville henkilöille (12.11. 379 §); taideteoksen sijoittamista Pihlajamäen vanhusten asuintalon pihamaalle (12.11. 383 §); asukkaitten ja kaupungissa oleskelevien vieraitten turvallisuuden lisäämistä ja hoitopaikkojen hankkimista alkoholisteille (12.11. 388 §); majoituskeskuksen kustannusten maksamista kokonaisuudessaan kaupungin varoista (12.11. 390 §); virkistyskeskusten rakentamista koskevaa virkistyskeskustoimikunnan mietintöä (12.11. 399 §); Kunnantien ensiapuaseman toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (3.12. 408 §); vanhusten palvelutalon rakentamista Pohjois-Haagaan (3.12. 411 §); Koskelan vanhusten asuintalon luonnospiirustuksia (3.12. 416 §); sosiaalialan laitosten ja avohuollon palveluksessa työskentelevien terveydenhuoltohenkilöstön työterveydenhuoltoa koskevaa valtuustoaloitetta (3.12. 423 §); Etelä-Haagan terveysaseman perustamissuunnitelmaa (17.12. 437 §); Torpan vanhainkodin ja Kullatorpan lastenkodin tonttien tulevaa käyttöä (17.12. 446 §) sekä

seuraavien vapaiden huoltojärjestöjen toimintansa tukemiseksi anomia avustuksia, halpakorkoisia lainoja yms.: Helsingin Vanhainsuojeluyhdistys ry. (22.1.

18 §, 7.8. 263 §); Kuntokallio—Säätiö (22.1. 27, 28 §, 7.8. 256, 263 §); Helsingin Invalidien Yhdistys ry. (12.2. 65 §); Kodittomien Tuki ry. (7.8. 263 §); Danmarks Hjemmet-säätiö (31.5. 176 §); KRIM-Helsinki ry. (18.6. 202 §); Suoja-Pirtti ry. (7.8. 250 §, 24.9. 325 §); A-klinikkasäätiö (7.8. 263 §); Helsingin Sokeaintalo—Säätiö (7.8. 263 §, 12.11. 396 §); Invalidiliitto ry. (7.8. 263 §); Kotiapukeskus ry. (7.8. 263 §); Kovaosaisten Ystävät ry. (7.8. 263 §); Kriminaalihuolto ry. (7.8. 263 §); Suomen Pelastusarmeijan Säätiö (7.8. 263 §, 17.12. 447 §); Suomen Sokeain Hierojain Yhdistys ry. (23.8. 276 §); Kuurojen Huoltokotisäätiö (23.8. 283 §); Paanunmäen Vanhainkoti Oy (3.12. 410 §) sekä Helsingin Sokeat ry. (17.12. 448 §).

Lisäksi annettiin lausunto 43 eri järjestön anomuksesta apurahojen saamiseksi yleishyödyllisten yritysten ja laitosten tukemiseen varatusta määrärahasta (16.4. 131 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunnalle annetut lausunnot koskivat itäisen rantavyöhykkeen virkistyksen yleissuunnitelmaa (7.8. 245 §) sekä Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelmaa (3.12. 407 §).

Sairaalalautakunnalle annettu lausunto koski huoltolaitosten lääketieteellisen kirjaston hoidon järjestämistä (22.10. 352 §) sekä rakentamisohjelmatoimikunnalle annettu lausunto Helsingin asuntotuotanto-ohjelmaan vv. 1974—1978 liittyvää saneeraustarkastelua vv. 1974—1983 (22.10. 358 §).

Kokousten ja pykälien luku

	kokousten lukumäärä	pöytäkirjojen pykälien lukumäärä
Huoltolautakunta	16	455
Hallintajaosto	12	140
Huoltolaitosten johtokunta	12	686
Tervalammen työlaitoksen johtokunta	12	141
Tervalammen työlaitoksen huoltoasiain johtokunta	5	54
Työtupien johtokunta	12	186
1. huoltojaosto	32	731
2. »	25	430
3. »	26	492
4. »	54	994
5. »	34	585
6. »	45	469
7. »	26	584
8. »	49	867
9. »	46	834
Laitoshuoltojaosto	21	347
PAVI—huoltojaosto	48	2 114
PAV—lain 21. §:n 2. mom. säätämä toimikunta	2	4
Omaisuus- ja holhousjaosto	10	61
Työhuoltojaosto	20	151
Yhteensä	507	10 325

Huoltojaostojen sekä omaisuus- ja holhousjaoston pykäliin sisältyy samanaikaisesti useaa huollettavaa koskevia ratkaisuja.

7. Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Lautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 pääjoht. Ylermi Runko sekä jäseninä olivat kauppat.maist. Carl Johan Adolfsson, valt.kand. Timo Honkala, tstopääll. Jouko Kajanoja, oikeustiet. lis. Pentti Kivinen, varat. Lauri Nordberg, arkkit. Tauno Salo, yhteiskuntatiet. maist. Antti Viinikka ja toimitt. Jutta Zilliacus (18.1. 35 §). Varapuh.johtajaksi valittiin jäsen Kivinen (1.2. 144 §).

Liikennejaostoon valittiin kertomusvuodeksi jäsenet Honkala, Kajanoja, Nordberg, Salo ja Zilliacus (18.1. 37 §). Jaoston puh.johtajaksi valittiin jäsen Salo ja varapuh.johtajaksi jäsen Nordberg (1.2. 145 §, Lj. 13.2. 8 §).

Kaupunginhallituksen edustajana sekä lautakunnassa että liikennejaostossa toimi kaup.suunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen (khs 15.1. 157 §).

Lautakunnan ja jaoston kokoukset. Lautakunnalla oli kertomusvuonna 54 ja liikennejaostolla 16 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjojen pykäläluku oli 1 568 ja liikennejaoston 69. Lautakunnalle saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli 647.

Tilapäiset jaostot. Lautakunta asetti kertomusvuonna keskuudestaan Kaivokadun metroaseman vaihtoehtojen valintaa valmistelevan tp. jaoston, jonka puh.johtajana toimi Runko ja jäsenenä Honkala (8.3. 315 §) sekä valitsi keskuudestaan kertomusvuodeksi yleiskaavajaoston puh.johtajaksi Adolfssonin ja jäseniksi Honkalan ja Viinikan (5.5. 610 §).

Viraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Ratkaisemattomien asioiden luettelo. Luettelot lautakunnan diaariin ennen 1.7.1972 merkityistä vielä 25.1. 1973 ratkaisematta olleista asioista sekä ennen 31.12. 1972 merkityistä ja 16.8.1973 ratkaisemattomista asioista tarkastettiin (25.1. 101 §, 16.8. 930 §).

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Itäkeskus: kaavaruhkosuunnittelun ohjeet (28.8. 951 §), kaavarunkoluonnos ja aloituskorttelin asemakaavaluonnos (20.9. 1058 §), kaavarunkoehdotuksen esittäminen ensimmäisen asteen yleiskaavana (22.11. 1357 §)
- kantakaupungin osayleiskaavaehdotus: asumisen, julkisen palvelutoiminnan ja teknisen huollon, rakennussuojelun ja elinkeinotoiminnan erityisperustelujen osalta (21.6. 723 §, 23.8. 953 §, 30.8. 971 §, 8.11. 1310 §, 20.12. 1500 §)
- kantakaupungin osayleiskaavatyö: maankäytön tilanvaraussuunnitelman sitovat rakennushankkeet (25.1. 102 §) ja liikenteen tilanvarausten jatkotyösuositukset ja niiden tarkistaminen (25.1. 103 §)
- kaupunkisuunnitteluviraston toimintasuunnitelmien hyväksyminen (8.3. 303 §, 26.4. 543 , 544 §, 30.8. 972 §) ja toiminnan tavoitteet vuodeksi 1974 (13.12. 1479 §)
- Puotinharjun ja Myllypuron välisen alueen suunnittelun lähtökohdat ja kaavarunkosuunnitelmat (5.4. 432 §, 26.4. 545 §)
- v. 1974 talousarvioehdotuksen henkilökuntaliite (3.5. 578 §) sekä varsinaiset tulot ja menot (31.5. 666 §)
- yleiskaavan jatkotyössä tarkistettavat tilankäyttösuunnitelmat v:lle 1985 (26.6. 746 §).

Lautakunnan käyttövaroista päätettiin suorittaa mm. lautakunnan ja kaupunkisuunnitteluviraston edustajien osallistumisesta lukuisiin erilaisiin koulutustilaisuuksiin yms. aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi lautakunta päätti tehdä eräitä osamäärärahojen jakoa koskevia muutoksia (18.1. 65 §, 24.5. 657 §, 29.11. 1414 §), esittää kaupunginhallitukselle eräiden määrärahojen käyttämättä jääneen osan siirtämisestä v:lle 1973 (25.1. 118 §) sekä eräiden saatavien poistamista

ja anoa eräiden tilien ylitysoikeuksia (4.10. 1152 §, 24.5. 659 §, 27.9. 1111 §, 17.11. 1352 §).

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:
- kurssit, opintomatkat ym.: opintomatkarahan myöntäminen neljälle kaup.suunnitteluviraston työntekijälle (22.2. 255 §), lautakunnan jäsenen lähettäminen koulutustilaisuuteen Joensuuhun (24.5. 654 §), sekä yht. 27 henkilön lähettäminen ulkomaille erilaisille kursseille, kongresseihin, kokouksiin ym. (25.1. 120 §, 1.3. 285 §, 15.3. 348, 349 §, 22.3. 380 §, 12.4. 485 §, 19.4. 521 §, 1.8. 800 §, 9.8. 881 §, 16.8. 932 §, 30.8. 979 §)
- Länsi-Pasilan saneeraukseen liittyvät toimenpiteet (9.8. 868 §)
- toimenpiteisiin ryhtyminen Itäkeskuksen yleiskaavaehdotuksen hyväksymiseksi ensimmäisen asteen yleiskaavana (5.12. 1439 §)
- Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen (22.2. 248 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:
- Hanasaaren voimalaitokseen liittyvä ilmansuojelu (7.6. 681 §)
- Helsingin seutukaavaliiton laatima alustava vaihekaavaluonnos (18.10. 1202 §)
- Hernesaaren kaakkoisrantaan rajoittuvan vesialueen rakentaminen asuntoalueeksi (22.3. 368 §)
- Itä-Pasilan jalankulkualueiden visuaalinen suunnittelu (30.8. 978 §)
- Kamppi-Puotinharju metroradan jatkaminen Vesalaan (18.1. 44 §, 24.5. 640 §)
- lasten päivähoitokomitean mietintö (15.2. 218 §)
- metrovarikon yleissuunnitelma (5.4. 433 §)
- Myllypuron kouluolot ja lisäalueen suunnittelu (11.10. 1167 §)
- piilokonttoristumiskomitean mietintö (25.10. 1236 §)
- rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintö I ja II (2.8. 827, 828 §)
- vuositilintarkastajien v:n 1972 kertomus (1.8. 783 §)
- yhteistyötoimikunnan käsiteltäväksi saatettavat suunnitelmat (1.11. 1271 §).

Lautakunta antoi lausuntoja myös mm. seuraavista valtuustoaloitteista:
- Helsingin viherkaavan laatiminen (17.5. 616 §)
- Itäisen aluekeskuksen nykyinen suunnittelutilanne ja rakentamisajoitus (18.1. 45 §)
- Katajanokan korttelin n:o 138 rakennusten säilyttäminen ja hankkiminen kaupungin omistukseen (15.3. 336, 337 §)
- kunnallisen palvelukeskuksen rakentaminen Alppilan - Kallion keskukseen (14.6. 696 §)
- lautakunnan velvoittaminen noudattamaan valtuutettujen enemmistön ilmaisemia kannanottoja (27.9. 1103 §)
- liikenneturvallisuuden tehostaminen (24.5. 641 §)
- liikuntaesteisten tarpeet rakennustuotannossa ja rakennuslupa-asioita käsiteltäessä (15.2. 217 §)
- luettelon laatiminen säilytettävistä rakennuksista (13.9. 1037 §)
- Messuhallin tuleva käyttö (7.6. 682 §)
- Sörnäisten rantatien säilyttäminen (16.8. 915 §).
- Uunisaaren ja mantereen väliset liikenneyhteydet (1.2. 147 §).

Muille kaupungin elimille lautakunta antoi mm. seuraavat lausunnot:
- urheilu- ja ulkoilulautakunnalle Myllypuron urheilupuiston maankäyttömallista (18.1. 43 §)
- metrotoimikunnalle Kaivokadun metroasemavaihtoehtojen inventointiselvityksestä (17.5. 615 §), Puotinharjun metroaseman esiluonnossuunnitelmasta (23.8. 952 §) ja länsisektorin esisuunnitelmasta osuudella Kamppi–Lauttasaari (11.10. 1165 §)
- rakentamisohjelmatoimikunnalle Helsingin asuntotuotanto-ohjelmasta 1974–1978 (18.10. 1201 §) ja saneeraustarkastelusta 1974–1983 (13.12. 1478 §).

Asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:
- Alppiharju (12. kaup.osa): kortt. 358, 359 ja 347 alustavat korttelisuunnitelmaluonnokset (26.4. 555 §)
- Etelä-Kaarela, Kannelmäki: kortt. 33156–33168 asemakaavaluonokset (29.3. 404 §)
- Haaga: kortt. 29175–29179 sekä 29170–29173 lopullisen asemakaavaehdotuksen laatimisen pohjaksi tuleva asemakaavaluonnos (9.8. 876 §, 27.9. 1110 §)
- Kamppi: kaavarungon 2. vaiheen jatkotyössä noudatettavat ohjeet ja suunnittelun jatkotyöohjeet, sekä kaavarunkosuunnitelman käsittelyjärjestys (4.1. 8 §, 20.9. 1066 §, 20.12. 1509 §).
- Kannelmäki: osayleiskaavan korttelin n:o 47 jatkosuunnittelussa noudatettavat vaihtoehdot sekä keskustan kaavoituksen jatkosuunnittelussa käytettävät vaihtoehdot (1.3. 272 §, 13.9. 1039 §)
- kantakaupunkiosayleiskaavan käsittely- ja päätöksentekomenettely (31.5. 664 §)
- Katajanokka: alueen jatkosuunnittelun työohjelma (1.2. 150 §)
- Kumpula: projektialueen jatkosuunnitteluohjelma sekä moottorihotellin sijoittamismahdollisuudet

Intiankadun, Kumpulantien ja Kustaa Vaasan tien rajoittamalle alueelle (6.9. 999 §, 29.12. 1554 §)
- Laajasalo, Yliskylä: Koirasaaren-, Laajasalon- ja Reiherintien rajaaman ns. keskeisen kolmien asemakaavaehdotuksen pohjaksi tuleva vaihtoehto (11.10. 1179 §)
- Latokartanontien linjausvaihtoehdot välillä Vilppulantie - Seppämestarintie (28.6. 754 §)
- Lauttasaaren Vattuniemen teollisuusalueeen jatkosuunnitteluvaihtoehdot (18.10. 1206 §)
- Malmi: aluekeskuksen läheisten asuinvaltaisten alueitten suunnitteluperiaatteet ja kaavarunkosuunnitelman loppuraportti sekä ns. testialueelle laadittavan lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi tulevat aluettaiset kerrosalamäärät (29.3. 402 §, 11.10. 1173 §, 8.11. 1316 §) ja jatkosuunnittelun sekä asukastoimikunnan ja hallintokuntien kanssa käytävien neuvottelujen pohjaksi valittava Malmin sairaalan ja siihen liittyvän asuntoalueen maankäyttövaihtoehto (22.11. 1362 §)
- Maununnevan pientaloalueen lopullisen asemakaavan laatimisen tuleva asemakaavaluonnos (16.8. 922 §)
- Mellunmäen pohjoisosan lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen laatimisen pohjaksi tuleva asemakaavan muutosluonnos (20.9. 1068 §)
- Pikku-Huopalahden projektialueen jatkosuunnitteluohjelma (6.9. 999 §)
- Pohjois-Haaga: osayleiskaavan korttelin n:o 8 asemakaavaluonnos kortt. n:o 11 jatkosuunnittelun pohjaksi tuleva vaihtoehto sekä asemakeskuksen kortteleiden n:o 29178–29185 lopullisen asemakaavan laatimisen pohjaksi tuleva asemakaavaluonnos (29.3. 405 §, 5.4. 440 §, 15.11. 1339 §)
- Puistola: jatkotyön pohjaksi tuleva asemanseudun tarkistettu kaavarunko, lopullisen asemakaavaehdotuksen laatimisen pohjaksi tuleva aloituskortteleiden asemakaavaluonnos sekä asemakaavoituksen ja toteutussuunnittelun ohjeeksi tuleva asemanseudun kerrostaloalueen vihersuunnitelma (25.1. 110 §, 1.3. 273 §, 4.10. 1142 §)
- Pukinmäki: korttelin 37025 sekä osien kortteleista 37023, 37026 ja 37027 sekä niihin liittyvien katu- ja puistoalueiden lopullisen asemakaavan laatimisen pohjaksi tulevat asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnokset (19.4. 505 §)
- Savelan alueen alustavan asemakaavaluonnoksen jatkotyötä varten annettavat ohjeet (20.9. 1067 §)
- Taka-Töölö: korttelien n:o 492, 494, 499 ja 500 alustavat korttelisuunnitelmaluonnokset ja asemakaavan muutosluonnokset (22.2. 246 §)
- Ullanlinna: kortt: n:o 108 ohjeellinen korttelisuunnitelma (29.12. 1542 §) ja kortt. 129 korttelisuunnitelmaehdotus (4.10. 1145 §)
- Vartioharjun alueen kaavarunkotyön suunnitteluohjelma ja siihen liittyvät jatkotyöperiaatteet (15.11. 1340 §)
- Vuosaaren eteläosan osa-alueen I lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi tuleva asemakaavaluonnos (8.11. 1319 §).

Esitykset. Lautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle seuraavat ehdotukset puoltaen niiden hyväksymistä:
- asemakaavaehdotukset: Etelä-Kaarela-Kannelmäki, kortt. 33179 (22.2. 244 §), Haaga, Pohjois-Haaga kortt. 29164–29169 ja 29175–29177 (15.2. 219 §, 11.10. 1175 §), Suutarila kortt. 40100–40113 ja 40122–40127 (5.4. 439 §, 25.10. 1241 §), Viikki, Latokartano kortt. 36200–36201 katu- ja puistoalueet (1.11. 1304 §) ja Vuosaari kortt. 54037–54043 (ns. Broändan alue (20.9. 1069 §)
- asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukset: Etelä-Kaarela, Kannelmäki kortt. 33148–33149 ja 33156–33168 ja puistoalue (25.1. 112 §, 26.4. 557 §), Laajasalo-Yliskylä kortt. 49002 tontin n:o 2 viereinen vesialueen asemakaavaehdotus ja kortt. 49002 ja tontin n:o 1 sekä viereisen katu- ja vesialueen asemakaavan muutoshedotus (3.5. 585 §), Länsisatama-Ruoholahti (20. kaup.osa) kortt. 784 tontti n:o 4 (25.1. 140 §) sekä Pukinmäki kortt. 37001 ja 37025 sekä osan kortt. 37023 ja 37026 sekä niihin liittyvien katu-, pysäköimis- ja puistoalueiden asemakaavan muutosehdotus sekä osan kortteleita 37045 ja 37046 asemakaavaehdotus (11.10. 1176 §).

Lautakunta teki lisäksi lukuisia muita asemakaavan muutosehdotuksia
- kortteleiden korkeussuhteet: khlle esitettiin mm. eräiden kortteleiden rakennuskiellon jatkamista, kortteleiden korkeustasojen vahvistamista ja niiden muutoksia.

Lausunnot. Lautakunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle lausunnon mm. seuraavista asioista:
- alueet: ampumarata-alueen vuokraaminen (1.8. 820 §), Kalliossa (11. kaup.osa) kortt. 319 Porthaninkadun ja IV linjan kulmauksessa olevan osan käyttäminen lasten päivähoitolaitoksen ulkoilualueena (22.11. 1393 §), Pihlajamäen kortt. 38024 tontin 1 ja kortt. 38023 välissä sijaitsevan pysäköintialueen muuttaminen puistoksi (27.9. 1124 §), Sipoon kunnassa sijaitsevien metsäalueiden ja eräiden Munkkiniemen asuntokerrostalotonttien vaihtaminen (5.1. 11 §), Pohjois-Haagan eräiden puistoalueiden kunnostaminen ja jalankulkuteiden rakentaminen (5.1. 32 §)
- asemakaavat: Oulunkylä, Patola (28. kaup.osa), urheilu- ja puistoalueen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus n:o 6962 (8.2. 194 §)
- Hämeentien oikaisu: khsn ja kvston toimivaltasuh-

teita koskeva kirje ja valtuustoaloite (26.4. 556 §, 2.8. 844 §)
- jalankulkuliikenne: Esplanadin jalankulkujärjestelyt ja yhteyden järjestäminen Finlandia-talolta Kaupunginteatterin seudulta Kallioon (25.1. 136 §, 22.2. 242 §)
- jätevedet ja jätteet: kaupungin jätevesien poistotunnelijärjestelmän hyväksyminen ja päätöksen tekeminen tunnelijärjestelmän toteuttamisesta sekä lupahakemuksen lähettäminen Länsi-Suomen vesioikeudelle järjestelmän merenalaisten osien rakentamiseksi (14.6. 718 §) sekä jätevuoren sijoittaminen Vanhankaupunginlahden itäosaan (19.4. 507 §)
- Kastanjatien rakentaminen (14.6. 720 §)
- Kaunissaaren ulkoilualueen yleissuunnitelma (14.6. 715 §)
- koulutilojen lisääminen Jakomäessä (18.1. 72 §)
- kunnallistekniikan toteuttamnen MATaPaPu-alueella (1.3. 276 §)
- maistraatti: toisen varamiehen määrääminen asemakaava- ja rakennusasioita varten (18.1. 73 §)
- piirustusten hyväksyminen, ***luonnospiirustukset:*** Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asema (1.8. 819 §, 19.4. 506 §), Kampin metroaseman ja Malminkartanon asema sekä Meilahden taidekokoelma (8.11. 1317, 1318 §, 8.3. 333 §) ja sähkölaitoksen kantakaupungin piirikeskus (12.4. 487 §), ***luonnos- ja pääpiirustukset:*** Hakaniemen ja Sörnäisten metroasema (19.4. 504 §), ***piirustukset:*** Hiihtäjäntien metroasema seudun sadevesitunneli (27.9. 1130 §), ***pääpiirustukset:*** Hanasaaren B-voimalaitos II rak. vaihe, kaupunginpuutarhan uusittavien kasvihuoneiden II vaihe (8.11. 1326 §, 2.8. 846 §), Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asemat, Kulosaaren, Siilitien ja Hiihtäjäntien metroasemat, metron ulkoalueen sähkösyöttöasemat (Kalasatama, Kulosaari ja Siilitie) sekä Tiilimäen kalliosuojan laajennusosa (25.10. 1254–1256 §, 7.11. 1353, 1354 §, 5.4. 467 §, 9.8. 902 §) sekä ***yleispiirustukset***: Itä-Pasilaan rakennettava rautatietunneli sekä metrovarikon koetusraiteen linjaus, korkeusasema ja betonitunneli (22.3. 386 §, 8.11. 1334 §)
- poikkeusluvat: ikkunattomat työhuoneet (11.10. 1195 §)
- rakentaminen: vuokra-asuntojen rakentaminen Tuomarinkylän alueelle (2.8. 847 §), väestönsuojan rakentaminen Pasilaan kortt. 17019 (27.9. 1129 §)
- rakennusten ym. suojelu: Eiran (6. kaup.osa) korttelissa 226 olevalla tontilla n:o 6 sijaitsevan rakennuksen ja rakennusosien suojeleminen, Katajanokan (8. kaup.osa) korttelissa 138 sijaitsevien tiilimakasiinien säilyttäminen ja hankkiminen kaupungin omistukseen sekä I maailmansodan aikaisten linnoituslaitteiden suojelu ja huomioon ottaminen kaavoituksessa (25.1. 113 §, 15.3. 338 §, 23.8. 955 §)
- rautatiet: Martinlaakson rautatien aiheuttamat haitat (15.3. 361 §)
- ravintola-aluksen sijoittaminen Kauppatorin rantaan (3.5. 591 §)
- ruoppaaminen: Porolahden rantojen ruoppaus (16.8. 946 §)
- sillat: Keravanjoen yli Suutarilassa Sateenkaarentieltä Kotipolulle johtavan sillan rakentaminen (29.3. 426 §)
- suunnitelmat: Länsisataman varastorakennusten L5, L6 ja L7 raidesuunnitelma (8.11. 1327 §), Kaunissaaren ulkoilualueen yleissuunnitelma sekä Suokadun jatkeen ylikulkusillan ja ns. Veruritunnelin yleissuunnitelma Pasila-Metsälä yhdystiellä (14.6. 715 §, 5.1. 28 §)
- taideteoksen sijoittaminen Tammasaaren laiturin lähelle Ruoholahteen (8.2. 195 §)
- tontin käyttötarkoituksen muuttaminen, Sörnäinen (10. kaup.osa) kortt. 284 tontti n:o 7 (8.3. 332 §)
- valtuustoaloitteet: Itäväylä nimen muuttaminen Ystävyyden väyläksi ja Hämeentien oikaisusuunnitelman vastustaminen kortt. 358 kohdalla (29.11. 1411 §, 26.4. 556 §)
- varastorakennukset: raidejärjestelyt Jätkäsaaressa rakennuksissa L5 ja L6 sekä Länsisatamassa L5, L6 ja L7 (18.1. 74 §, 8.11. 1327 §)
- öljyvahinkojen estämiseksi polttoaineosuuskunnalta vaadittavat toimenpiteet Herttoniemen satama-alueella (25.1. 137 §)
- vesijohtojen rakentaminen Riimusauvantien, Seulastentien ja Vesimiehentien varrella oleviin omakotitaloihin (15.3. 357 §).

Lisäksi lautakunta antoi lausuntoja asemakaava- ja sen muutosehdotuksia koskevista lausunnoista, huomautuksista, muistutuksista ja valituksista, poikkeuslupahakemuksista, maantie- ja jalankulkusiltojen alikäytävien, puhdistus- ym. laitosten piirustuksista, katupiirustuksista, viemärisuunnitelmien vahvistamisista sekä vuokraoikeuksien jatkamisia koskevista anomuksista.

Muista lautakunnan kertomusvuonna antamista lausunnoista mainittakoon:
- Enso Gutzeit Oy:lle annettu lausunto Vuosaaren ns. Kortlahden (Kortvik) alueen maankäytöstä (15.3. 342 §)
- kiinteistöviraston tonttiosastolle lausunto SVUL:n toimitaloa varten tehdystä tonttianomuksesta sekä Vaskiniemen saunan laajennuksesta Lauttasaaressa (13.9. 1038 §, 8.11. 1329 §)
- urheilu- ja ulkoiluvirastolle sekä venekerhoille lausuntoja lukuisista venesatamasuunnitelmista.

Yleiskaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

7. Kaupunkisuunnittelulautakunta

- Herttoniemen teollisuus- ja satama-alueen kaavarunkotyön alustava ohjelma sekä Suutarilan ja Tapanilan kaavarunkotyön ohjelma (20.12. 1503 §, 29.11. 1405 §, 23.8. 957 §)
- saneeraussuunnitelma (15.3. 339 §, 29.11. 1404 §).

Lautakunta päätti myös eräistä v. 1973 talousarvion tilin alamomenttien välisistä siirroista (7.6. 684 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausuntoja mm. seuraavista asioista:
- suomenkielisen peruskoulun piirijako ja toimintapisteet (18.1. 49 §)
- Vantaan kauppala: Rajakylän ja kaksi Länsimäen asemakaavaehdotusta osalle Länsisalmen kylää, sekä Ylästön alueen asemakaavarunko (4.10. 1146 §, 15.3. 341 §, 1.2. 148 §).

Liikennesuunnitteluosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna mm. seuraavista asioista:
- Aleksanterinkadun ja Mariankadun risteys: raitiovaunuliikenteen järjestely (13.12. 1492 §)
- esikaupunkialueen autopaikkanormit (22.11. 1361 §)
- joukkoliikenteen palvelutasotutkimuksen mielipidekyselyn vastausalttiuden lisääminen (30.8. 988 §)
- Helsinginkatu: suojakaiteiden asentaminen rautatiesillan kohdalla siltapilareiden jatkeiksi (17.5. 633 §)
- kantakaupungin julkisen pintaliikenteen parantaminen Kampille suuntautuvan länsisektorin linja-autoliikenteen osalta (26.4. 552 §)
- liikennevalojärjestelmän I rakennusvaiheen laitteiden hankintasopimuksen tekeminen (26.4. 551 §)
- MaTaPuPu-alueen pääkatuverkon kehittämisohjelma v:een 1985 mennessä (19.4. 500 §)
- Oulunkylän aseman ja sen ympäristön järjestelyt (19.4. 498 §)
- Puistolan aseman ja sen ympäristön liikennejärjestelyt (5.4. 437 §)
- pysäköintimittareiden hankkiminen (12.4. 477 §)
- Rastilan leirintäalueen liittymän uudelleen järjestelyt (15.3. 351 §)
- Ruoholahden liikenteen yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjana käytettävä vaihtoehto (15.11. 1345 §)
- Sörnäisten rantatien ja Junatien välisen ajoyhteyden järjestely (30.8. 976 §)
- työryhmän perustaminen rakennustöiden aikaisia liikennejärjestelyjä koskevien ohjeiden laatimista varten (25.1. 125 §)
- Vihdintien ja Kaupuntien risteys: jalankulku- ja pyörätie sekä ryhmityskaista- ja pysäkkilevennysjärjestelyt (17.5. 632 §)
- yksityisen paikallisliikenteen linja-autopysäkkien perustaminen Kehä I:lle (27.9. 1115 §).

Lisäksi päätettiin lukuisista pienistä liikennejärjestelyistä, liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta lisäävistä ohjaustoimenpiteistä sekä tilapäisistä liikennerajoituksista.

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin kertomusvuonna esityksiä mm. seuraavista asioista:
- Bulevardin läpiajon kieltävän kokeilun jatkaminen (29.12. 1566 §)
- etuajo-oikeus: kumoaminen Vanhalla Porvoontiellä Suurmetsäntien risteyksen kohdalla sekä Linnanrakentajantien määrittäminen etuajo-oikeutetuksi Hitsaajankadun risteyksessä (1.11. 1295 §, 15.2. 228 §)
- Finlandia-talo - Kallio, kevyen liikenteen väylän rakentaminen (22.2. 239 §)
- Itäkatu - Radanvarsitien yleissuunnitelma välillä Suurmetsäntie - Latokartanontie (29.12. 1548 §)
- Kaivokatu, raitiovaunukorokkeiden itäpäässä olevien portaiden betonikaiteiden korvaaminen keveillä kaiderakenteilla (13.9. 1054 §)
- Kehätien yleissuunnitelma välillä Pukinmäki-Espoon raja (22.2. 238 §)
- Keskuspuisto: ulkoilureitin rakentaminen välille Vannetie-Pakilantie (18.10. 1221 §)
- Kirkonkyläntie, jalkakäytävän ja polkupyörätien rakentaminen välille Suutarinkyläntie - Tapanilantie (25.1. 132 §)
- Lahdentie, liittymän rakentaminen Pihlajamäen kohdalle (25.1. 108 §)
- Leppäsuon alueen pysäköinti- ja huoltoasemajärjestelyt (18.10. 1205 §)
- liikennejärjestelykokeilun jatkaminen Etelärannassa (14.6. 712 §)
- liikennejärjestelyt: Etupellontiellä ja Klaukkalantiellä, Hiihtäjäntiellä metroaseman rakennustyön aikana, Kaupintiellä välillä Vihdintie-Näyttelijäntie, Kehä I:n ja Kantelettarentien liittymän ympäristössä (2.8. 863 §, 29.11. 1431 §, 17.5. 630 §, 22.3. 374 §), Laajalahdentien ja Professorintien kevyt liikenne, linja-autoasemalla korttelin 192 rakentamisen takia, Messukentän ja Pirkkolan urheilupuiston alueella (27.9. 1121 §, 14.6. 699 §, 5.12. 1445 §, 8.2. 207 §) sekä Pohjoisrannassa, Merihaan alueella ja Sörnäisten rantatiellä, Turunlinnan tien jatkeella Savonkadulla sekä Viipurinkadulla välillä Savonkatu-Porvoonkatu (5.12. 1443 §, 20.9. 1063 §, 5.4. 435, 436 §)
- Martinlaakson radan erillisen kevyen liikenteen alikulkujen tarkentaminen (17.5. 631 §)
- Lyypekinlaiturin pysäköintijärjestelyt (6.9. 1013 §)

- Niemenmäestä Ruskeasuolle kulkevan yhdistysreitin parantaminen (11.10. 1190 §)
- nopeusrajoitukset: alemman alueellisen nopeusrajoituksen käyttämisen kokeilu Pakilan ja Etelä-Haagan alueilla (8.11. 1315 §)
- Nurmijärventie: kehotus yl. töiden lklle meluvallien rakentamisestavälille Muurimestarintie-Pirkkolantie (2.8. 835 §)
- Pirkkolantie: kevyen liikenteen sillan rakentaminen tien yli Maunulan uurnahautausmaan kohdalla (25.1. 124 §)
- Puistolan aloituskorttelin liikenneyhteyksien järjestäminen (26.4. 550 §)
- pysäköinti: pysäköintimaksujen määrääminen ja vuoropysäköintijärjestelmän käytäntöön ottaminen (4.1. 4, 5 §)
- Valimon seisakkeen säilyttäminen ja jalankulkutunnelin rakentaminen (29.3. 400 §)
- Vantaanjoen länsirannan ulkoiluraitteja ja niihin liittyviä siltoja koskevat suunnitelmat (16.8. 918 §)
- Tuusulantie: jalankulku- ja pyörätien rakentaminen Maunulan kohdalla (30.8. 982 §)
- Viikintien parantaminen välillä Hämeentie-Pihlajistontie (25.1. 109 §).

Lisäksi lautakunta teki taloussuunnittelutoimikunnalle esityksen kulkulaitosjärjestelmän pitkän tähtäyksen taloussuunnitelmasta vuosille 1974—1983 (4.1. 6 §).

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle myös eräitä v. 1973 tilejä koskevia ylitysoikeusanomuksia (4.10. 1154 §, 25.10. 1265 §, 22.11. 1388 §) sekä liikenteen laskenta ja tutkimusmäärärahan käyttämättä jääneen osan siirtämistä v:lle 1974 käytettäväksi alkuperäiseen tarkoitukseensa (20.12. 1531 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin kertomusvuonna lausuntoja mm. seuraavista asioista:

- Alkutie: liikenneturvallisuuden parantaminen välillä Pakilantie-Tuusulantie (1.8. 789 §)
- autottoman vapun järjestäminen ydinkeskustassa (29.3. 420 §)
- avustusanomus: Liikennepoliittinen Yhdistys Enemmistö ry. (1.8. 803 §)
- Eliel Saarisen tie, alikulkusillan yleispiirustukset (14.6. 709 §)
- Elontien liikenne (25.1. 127 §)
- Erottaja: jonotuskaiteiden rakentaminen (20.12. 1523 §)
- Finlandia-talo - Kallio, kevyen liikenteen väylän rakentaminen (22.11. 1386 §)
- Helsingin ohikulkutien parantaminen välillä Veromiehenkylä - Tikkurila (27.9. 1108 §)
- Huopalahden asemajärjestelyt: Angervotien ja Kauppalantien alkutunnelien sekä Eliel Saarisentien alikulkutunnelin yleispiirustukset (14.6.709 §)
- Jakomäen pohjoisosan joukkoliikenne (1.8. 813, 814 §)
- joukkoliikennekokeilu pääkaupunkiseudulla, parlamentaarisen liikennekomitan ehdotus (23.8. 959 §)
- kansainvälisten pääteiden opastus kaupungin alueella (1.2. 167 §)
- kantakaupunki: julkisen pintaliikenteen parantaminen Kampille suuntautuvan länsisektorin linja-autoliikenteen osalta (28.6. 753 §)
- Kaupintie-Muurimestarintie -nimisen paikallistien n:o 11447 osien lakkauttaminen yleistienä (30.8. 989 §)
- Kauppalantie, linja-autokaistan avaaminen, valtuutettujen kirje (11.10. 1172 §)
- Kehä I:n ja Rusthollarintien eritasoliittymän vaihtoehtoiset ratkaisut (5.12. 1442 §)
- kolariauton näytteillepanosta saadut ulkomaiset kokemukset (13.12. 1481 §)
- Konala-Frihers: jalankulku- ja pyörätien rakentaminen (27.9. 1109 §)
- Laajasalo: ajoradan rakentaminen linja-autoliikennettä varten Ilomäentien ja Marunakujan välille (9.8. 874 §)
- Lahden moottoritien parantaminen välillä Koskelantie-Viikki (18.10. 1222 §)
- liikennejärjestelyt: Asesepän-, Metsälän- ja Niittyläntien sekä Niittylänpolun liittymässä, Galoniuksenkadulla, Estetiellä, Hanasaaressa ja Helsinginkadulla (2.8. 862 §, 20.12. 1505, 1506 §, 11.10. 1189 §, 2.8. 837 §, 22.2. 237 §) sekä Huopalahden asemalla, Jakomäen-Mellunkylän ja Vuosaaren paikallisteiden (Naulakalliontie ja Niinisaarentie) muodostamalla risteysalueella, Koivikkotiellä, Metsälän alueella, Rikhard Nymanin tiellä ja Sylvesterintiellä (29.3. 418 §, 20.12. 1525 §, 27.9. 1107 §, 9.8. 899 §, 20.9. 1062 §)
- liikennemerkkipäätöksen osittaisuudistus (5.12. 1446 §)
- liikenneyhteyksien järjestäminen, parantaminen: Hakuninmaan länsiosan omakotialueella, Hanasaaressa, Maunun nevalta Muurimestarintielle, Pirkkolan urheilupuistossa ja Maununnevalla sekä Suutarilassa (13.12. 1495 §, 22.3. 388 §, 15.2. 231 §, 2.8. 836, 852 §)
- liikenneturvallisuus: hinattavat laitteet (9.8. 886 §), parantaminen Pohjois-Haagassa Näyttelijäntiellä (5.12. 1463 §)
- metro: tunneliosuuden Siltavuori-Kamppi linjauksen ja korkeusaseman sekä Siltasalmen puhallinkuilun suunnitelmien hyväksyminen (29.3. 399 §)
- Munkkisaari:katu- ja laiturialueen aitaaminen (20.9. 1090 §)
- Männikkötien jalankulkujärjestelyt (26.4. 570 §)
- Nordenskiöldinkadulta Käpylään johtavan paikallistien lakkauttaminen välillä Pasilankatu-Käpylä (22.3. 395 §)
- Pasila: kävelytien rakentaminen matkustaja-asemal-

7. Kaupunkisuunnittelulautakunta

ta TV-keskuksen liittymään (1.2. 165 §), Pasila-Metsälän yhdystielle rakennettavan ylikulkusillan yleissuunnitelma (27.9. 1117 §)
- Puotila eritasoliittymän toteutumisen ajankohta (5.12. 1442 §)
- pysäköinti: mittarein varustettujen paikkojen käyttö (1.11. 1299 §), vuoropysäköinti ja sen kokeilun aloittaminen ym. (18.1. 78 §, 26.4. 553, 554 §)
- raitioliikenne: Mannerheimintien ja Aleksanterinkadun yhdysraide (1.8. 811 §)
- Rakuunantie: kääntöpaikan rakentaminen eteläpäähän (20.12. 1528 §)
- Santahamina-Isosaaren yksityisen tien muuttaminen maantien tai paikallistien luonteiseksi talvitieksi (30.8. 990 §)
- Savonkadun jalankulkusillan piirustusten vahvistaminen (12.4. 491 §)
- taksiliikenne: autoilijoiden virkapukusäännön osittainen muuttaminen (26.4. 572 §), taksan korottaminen (16.8. 921 §), taksikomitean 71 mietintö (25.10. 1245 §)
- tieliikenneasetus: pysäköintia ja pysähtymistä koskevien sääntöjen muutosehdotus (29.3. 401 §)
- Tuusulan moottoritien parantaminen Asesepäntien ja Käskynhaltijantien liittymien välillä (9.8. 900 §)
- Uudenkaupungintien asuntojen suojaaminen Läntisen moottoritien liikennemelulta (13.9. 1050 §)
- valtuustoaloitteet: Alppiharjun liikenneolojen kehittäminen (20.12. 1507 §), asematunnelin sulkeminen yön ajaksi (13.12. 1483 §), Caloniuksenkadun liikennejärjestelyt (20.12. 1505, 1506 §), joukkoliikenteen parantamistoimenpiteet (11.10. 1171 §), liikennevalojen asentaminen Nordenskiöldin aukiolle ja ns. Viiskulmaan (18.1. 85 §, 20.12. 1508 §)
- Vihdintien suunnittelu välille Rantarata-Ohikulkutie (22.2. 261 §).

Lisäksi lautakunta antoi lausuntoja mm. linja-autojen reittien ja aikataulujen muutoksista, pysäköintijärjestelyistä, liikennöimisajan laajentamisista, liikennelupien uudistamisista ja muutoksista sekä paikallisista nopeusrajoituksista.

Muille kaupungin elimille ym. annetuista lausunnoista mainittakoon:
- kiinteistölautakunnalle annettu elementtihallin pystyttämistä tilapäisesti Finlandia-talon pysäköintialueelle koskeva lausunto (27.9. 1116 §)
- yleisten töiden lautakunnalle Itä-Pasilan liikennesuunnitelmasta annettu lausunto (18.1. 52 §).

Lisäksi annettiin Helsingin Invalidien Yhdistys ry:n Yhdysneuvottelukunnalle Rautatientorin liikenneolosuhteita koskeva lausunto (11.10. 1184 §).

Liikennejaosto valmisteli toimintaohjeidensa ja lautakunnan johtosäännön mukaisesti lautakunnassa käsiteltäviä liikenneasioita sekä antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja yksityisen linja-autoliikenteen aikatauluista ja pysäkkien sijoittamisista sekä tilausliikenteen taksoista.

8. Kiinteistölautakunta

Kiinteistölautakunnan kokoonpano. V. 1973 toimi lautakunnan puh.johtajana ins. Erkki Heikkonen ja varapuh.johtajana os.pääll. Arvo Pörhönen sekä jäseninä varatuomarit Pirkko Koskinen, Harry Laakso ja Kai Törnblom, fil. maist. Victor Procopé, yli-ins. Henrik Kalliala, hitsaaja Pentti Ukkola ja rak.mest. Artturi Meriläinen.

Lautakunnan jaostot olivat tonttijaosto, maatalous- ja metsäjaosto sekä talojaosto (ks. kertomusvuoden kunnalliskalenteri).

Lautakunnan ja jaostojen kokoukset. Lautakunta päätti pitää kokouksensa tiistaisin klo 9 ja ylimääräiset kokoukset tarvittaessa. Jos tiistai on pyhä- tai juhlapäivä, kokous pidetään, ellei toisin päätetä, seuraavana arkipäivänä. Jaostot saivat itse päättää omien kokoustensa ajoista (16.1. 91 §).

Lautakunnalla oli vuoden aikana 53 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 2 193. Tonttijaosto kokoontui 29 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 748. Maatalous- ja metsäjaoston vastaavat luvut olivat 5 ja 21 sekä talojaoston 3 ja 15.

Lautakunnan käyttövaroista päätettiin myöntää varoja mm. seuraaviin tarkoituksiin:

- viranhaltijain osallistuminen kursseille, luentopäiville ym. (9.1. 13 §, 16.1. 127 §, 29.5. 851 §, 11.9. 1471 §, 18.9. 1545 §, 23.10. 1764 §, 30.10. 1778 §, 20.11. 1923 §, 27.11. 1985 §)
- Taksinkuljetus Oy:n yht. 375 mk:n laskun maksaminen (6.11. 1816 §)
- geoteknill. kartan maksaminen geotekniselle toimistolle (27.3. 517 §).

Vahingonkorvaukset. Lautakunnan käyttövaroista päätettiin suorittaa korvauksena yht. 311 mk auton vahingoittumisesta ja vesivuodon turmelemista 22 uistimesta (14.8. 1346 §, 4.12. 2106 §).

Alueiden ja rakennusten hallinto

Lautakunnan hoitoon siirretyistä määräaloista, tonteista ja rakennuksista päätettiin siirtää

tonttiosaston hoitoon

- Ala-Tikkurila, n. 11 905 m^2 tilasta Salomaa RN:o 3^{399} ja n. 1 921 m^2 tilasta Sillankorva RN:o 3^{204} (9.1. 3 §)
- Etelä-Kaarela, n. 11.98 ha tilasta Malmgård RN:o 4^{9}
- Kallio, vaihdossa saatu n. 1 270 m^2 tontista $1/296^{b}$ (11.9. 1469 §)
- Kluuvi, 17 m^2 tontista 7/37 (13.2. 270 §)
- Konala, tila Putki RN:o $2^{35,1}$ (6.3. 349 §) sekä Konalan, Espoon, Suurhuopalahden, Nuijalan, Mäkkylän sekä Kilon kylien ynnä Kuninkaisten yksinäistalon maapohjaiset alueet B 1 ja A 3 (17.4. 663 §)
- Kumpula, n. 2.85 ha tiloista Sörnäisten sivurata-alue RN:o 2^{2}, Valtion rautateiden alue RN:o 2^{7} ja RN:o 2^{8} ja Statsjärnvägarnas område RN:o 2^{10} (14.8. 1301 §)
- Laajasalon, n. 625 m^2 tilasta Johnsas RN:o 2^{402} (20.3. 463 §)
- Malmi, tilat Vilpo 48 RN:o 7^{388}, Vilpo 49 RN:o 7^{292}, Vilpo 50 RN:o 7^{293}, N 6 RN:o 7^{24} ja N 10 RN:o 7^{29} sekä tontti 3/38143 (17.4. 662 §, 29.5. 856 §)
- Mellunkylä, tilat Rentola RN:o 1^{447} ja Sorsala RN:o 1^{238} (19.6. 1007 §, 26.6. 1070 §) ja vaihdossa saatu 85 m^2 tontista 1/47203 sekä määräalat tiloista Borgis RN:o 1^{584}, n. 31 300 m^2; Kukkamäki RN:o 1^{410}, n. 201 m^2; Borgis RN:o 1^{584}, n. 11 900 m^2; Tomtebo RN:o 1^{446}, n. 81 m^2 (30.1. 172 §, 10.4. 612 §, 5.6. 901 §, 30.10. 1770 §, 4.12. 2047 §)
- Pitäjänmäki, n. 6 940, 3 m^2 tiloista Spiken RN:o 3^{12}, S 25 RN:o 3^{96}, S 34 RN:o 3^{105} ja 13 RN:o 3^{59} sekä tontista 8/46133 (24.7. 1121 §)
- Suutarila, Siltakylän kylän tilat Sandbacka RN:o 11^{67}, Albertsro RN:o 11^{18} ja Albertsro II RN:o

$1\,1^{68}$ sekä tilat Sund RN:o 4^{96}, Kullan RN:o $4\,1^{68}$ ja Lesti RN:o 1^{106} (6.2. 224, 225 §, 28.8. 1386 §, 18.12. 2113 §)

- Tapanila, tilat: K 375 RN:o $7\,1^{133}$, Boe III RN:o 1^{182}, R 155^{a} RN:o 8^{291}, Takala RN:o 13^{9}, Emilielund RN:o 5^{404} (13.2. 266 §, 20.2. 306 §, 2.10. 1607 §, 13.11. 1863 §, 27.11. 1982 §) sekä määräalat tiloista: Uusitalo RN:o 9^{265} (n. 187 m^2), Kotirinne RN:o 7^{335} (n. 287 m^2), P. 321 RN:o 9^{264} (n. 45 m^2), Granebo RN:o 1^{496} (40 599 m^2), B 125 RN:o 12^{30} (118 m^2), Päivölä RN:o 7^{336} (84 m^2), P 296 RN:o 9^{42} (52 m^2), (16.1. 93 §, 6.3. 350, 352 §, 8.5. 758 §, 24.7. 1120 §, 2.10. 1608 §, 23.10. 1722 §)
- Tammisalo, vaihdossa saatu n. 140.9 m^2 tontista 4/44041 (7.8. 1268 §)
- Vartiokylä, vaihdossa saatu tontti 1/45018 ja Tapanila, tilat Granhagen RN:o 8^{5} ja Granhagen RN:o 8^{7} (12.6. 941 §)
- Vuosaari, vaihdossa saatu 7 458 m^2 tilasta Niinisaari II RN:o 1^{188} (24.7. 1119 §).

Metsäosaston hoitoon

- Etelä-Kaarela, 50.1 ha:n alueen metsäalueet tilasta Malmgård RN:o 4^{9} (14.8. 1301 §)
- Konala, Espoo, Suurhuopalahti, Nuijala, Mäkkylä, Kilon kylät, Kuninkaisten yksinäistalo, vesialueet A1, A2, B2 ja B3 (17.4. 663 §)
- Sipoon kunta: Hindsbyn kylästä tilat Bakunkärr RN:o 6^{12} ja n. 11.3 ha:n metsäpalsta tilasta Kuras RN:o 4^{13} (23.1. 137 §, 9.10. 1637 §), Granön kylästä tila Svartholmen RN:o 1^{247} (6.3. 354 §), Gumbölen kylästä n. 23 ha tilasta Kusas RN:o 2^{24} (20.3. 467 §) ja Immersbyn kylästä tila Fiskträskskogen RN:o 1^{30} (5.6. 900 §)
- Tapanila, tila Bj 4 119 RN:o $4\,1^{16}$ (2.5. 708 §)
- Vuosaari, tilat Ormudden RN:o 1^{77} ja Luotoperä RN:o $1\,1^{47}$ (9.10. 1641 §).

Maatalousosaston hoitoon

- Etelä-Kaarela, n. 50.1 ha:n alueen peltoalueet tilasta Malmgård RN:o 4^{9} (14.8. 1301 §).

Talo-osaston hoitoon

- Alppila, Kotkankatu 1:n osakkeet N:ot 498–617 ja 618–687 (19.6. 1010 §)
- Eira, Vuorimiehenkatu 2:n osakkeet N:ot 1445–1504 ja 2652–2747 (6.11. 1814 §)
- Haaga, tontti 7/171 rakennuksineen ja tila Torpebo RN:o 2^{90} (22.5. 822 §, 12.6. 940 §)
- Kumpula, vuokra-alue KN III TN 8–9 asuinrakennuksineen (13.2. 267 §)
- Laajasalo, tilat P.T. N:o 11 RN:o 1^{669} ja Litt. 2 L.u. RN:o $2\,1^{14}$ (29.5. 854, 855 §) ja tilalta Sandkulla RN:o 1^{70} asuinrakennus (23.10. 1721 §)
- Malmi, tilat Vilpo 58 RN:o 7^{301} ja Vilpo 33 RN:o 7^{276} (12.6. 939 §, 7.8 1270 §) sekä tilat Koivula RN:o 3^{318}, Terhola RN:o 2^{225}, Vilpo 35 RN:o 7^{278}, Toivola RN:o 7^{236} ja M 32 RN:o $7\,1^{01}$, M 45 RN:o 7^{109}, M 18 RN:o 7^{36} ja M 27 RN:o 7^{68}, 1493 m^2:n tila Liisankoti RN:o 7^{367}, Vilpo 44 RN:o 7^{287} rakennuksineen (9.1. 4 §, 20.2. 307 §, 15.5. 795 §, 29.5. 853 §, 5.6. 902, 903 §, 19.6. 1008 §, 13.11. 1858 §)
- Meilahti, Solhem -niminen vuokra-alue N:o 20 ja huvila-alue N:o 23 rakennuksineen (9.1. 6 §, 2.5. 706 §)
- Mellunkylä, Asunto Oy Saariseläntie 4:n osakkeet N:ot 436–475 ja Kiinteistö Oy Mellunmäen Liike- ja toimintakeskus -yhtiön osakkeet N:ot 10535–12056 ja 12066–12821 (31.7. 1239 §, 25.9. 1553, 1554 §) sekä tila Tasanko RN:o 1^{321} rakennuksineen (20.11. 1921 §)
- Oulunkylä, tontit 9/28064 ja 3/28053 rakennuksineen (3.4. 559 §, 18.9. 1505 §)
- Pasila, tontit 28/571, 15/566, 34/573, 19/569, 13/562, 9/563, 6/560, 14/567, 9/561, 4/959 rakennuksineen (6.3. 348 §, 13.3. 424 §, 2.5. 705 §, 15.5. 792 §, 29.5. 857 §, 4.9. 1428 §, 2.10. 1609 §, 9.10. 1639 §, 23.10. 1717, 1718 §), Asunto Oy Käsöörinkatu 3:n osakkeet N:ot 14876–15469 (16.10. 1681 §)
- Pitäjänmäki, tontit 3/21 ja 3/22 rakennuksineen (3.4. 560 §, 31.7. 1238 §)
- Pukinmäki, tila Bäcksungen 4 RN:o 1^{6} ja tila Bäcksängen 2 RN:o 1^{10} rakennuksineen (11.9. 1470 §, 30.10. 1771 §)
- Tali, Lassask-niminen tila RN:o 1^{95} asuinliikerakennuksineen (15.5. 793 §)
- Tapanila, tilat Br. 350^{h} RN:o 10^{146} ja Å 177 RN:o 5^{148} (21.8. 1350 §, 18.12. 2120 §) ja tilat Puistorinne RN:o 7^{476}, P. K 374 RN:o $7\,1^{32}$, 320 RN:o 9^{273}, Lyckobo RN:o 4^{251}, Us. 339 RN:o 6^{196}, Koivula RN:o 7^{313} rakennuksineen ja tilalta Askola RN:o 7^{524} asuin- ja liikerakennus (6.2. 223 §, 13.2. 266 §, 20.3. 464 §, 2.5. 704 §, 22.5. 821 §, 30.10. 1772 §, 20.11. 1920 §)
- Vallila, tontit 9/540, 14/550, 2/540, 9/530 rakennuksineen (20.3. 465 §, 24.7. 1118 §, 9.10. 1638 §, 13.11. 1859 §)
- Vartiokylä, Yhdyskulma -niminen tila RN:o 2^{901} rakennuksineen (7.8. 1269 §)
- Vuosaari, tilat Ormudden RN:o 1^{77} ja Luotoperä RN:o $1\,1^{47}$ rakennuksineen ja piha-alueineen (9.10. 1641 §).

Kiinteistöviraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Ratkaisemattomien asioiden luettelo. Luettelo lautakunnan diaariin ennen 1.7.1972 merkityistä vielä 30.1. 1973 ratkaisemattomista asioista tarkastettiin ja merkittiin tiedoksi (6.2. 229 §).

Vakuusasiakirjojen tarkastus. Lautakunta suoritti kiinteistöviraston hallussa olevien, myytyjen tonttien maksamatonta kauppahintaa ja rakentamisvelvollisuutta koskevien velkakirjojen tarkastuksen (21.12. 2192 §).

Päätökset

Lautakunta teki kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevia päätöksiä

- aluevaihdot: Asunto Oy Perustie 35:n aluevaihdon toteaminen rauenneeksi ja Suomen valtion kanssa 9.8. allekirjoitettuun vaihtokirjaan tehtävien ehtojen selventäminen (30.1. 180 §, 4.9. 1431 §)
- osakekaupat: ***Alppilassa*** Asunto Oy Kotkankatu 1:n osakkeiden n:o 498–617 ja 618–687 ostaminen Altius Fortius Oy:ltä, Itä-Pasilassa lastenseimihuoneiston hallintaan oikeuttavien Asunto Oy Kasöörinkatu 3:n osakkeiden n:o 14876–15469 ostaminen sekä ***Mellunmäessä*** lasten päivähoitorakennuksen hallintaan oikeuttavien Asunto Oy Saariseläntien 4:n osakkeiden n:o 436–475 ostaminen sekä Liike- ja toimintakeskus Oy:n osakkeita koskevien kauppakirjojen hyväksyminen ja ***Ullanlinnassa*** Asunto Oy Vuorimiehenkatu 12:n -nimisen yhtiön osakkeiden ostaminen (19.6. 1012 §, 4.9. 1432 §, 19.6. 1011 §, 11.9. 1473 §, 30.10. 1779 §)
- tilat: Sipoon kunnan Granön kylässä sijaitsevan tilan Svartholmen RN:o 1^{247} kauppaa koskevan päätöksen peruuttaminen (16.1. 100 §)
- vuokrat: eräiden Ruoholahdessa voimassa olevien sopimuksien vuokrien tulouttaminen 1.10. lukien (13.11. 1888 §).

Lisäksi käsiteltiin useita osakkeiden merkitsemistä, myymistä, haltijavelkakirjojen vaihtamista ja kiinnittämistä sekä takauksia ym. koskevia asioita.

Esitykset

Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita

- aluevaihdot: vaihto Suomen valtion, Kiinteistö Oy Hakaniemenkatu 4:n ja Kiinteistö Oy Zins-nimisen yhtiön kesken (6.3. 351 §, 20.3. 468 §, 18.9. 1509 §)
- avustukset: myöntäminen kertomusvuonna samansuuruisena kuin v. 1973 Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö ry:lle, Helsingin kunnallisvirkamiehet ja toimihenkilöt ry:lle, Helsingin Siirtolapuutarhojen Aluejärjestö ry:lle, Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys ry:lle ja Suomen Elokuva-arkisto ry:lle (24.7. 1117 §)
- kaupunginhallituksen erään päätöksen muuttaminen ja oikaiseminen (17.4. 667 §, 22.5. 828 §)
- komitean asettaminen selvittämään huoneen- ja maanvuokrien vuokramaksujen määräämistä (29.5. 852 §)
- lautakunnan käsittelemien asioiden julkistaminen (20.11. 1924 §)
- määräalojen, tilojen ym. määrääminen teollisuuslaitosten lkn ja urheilu- ja ulkoilulkn hallintoon (9.1. 5 §, 3.4. 561 §, 15.5. 810 §)
- määrärahat: siirtäminen kertomusvuonna käytettäväksi, ylittäminen (9.1. 16 §, 23.1. 140 §. 28.8. 1390 §, 30.10. 1781 §, 6.11. 1818 §, 13.11. 1865 §)
- rakennukset: A- ja B-messuhallien ostaminen kaupungille ja Pasilan tontin vuokraaminen Osuuskunta Suomen Messuille (22.5. 836 §)
- tiemaksun suorittaminen Espoon kaupungin Määrlammen - Kolmperän tiekunnalle (15.5. 802 §)
- tontit: Pasilan tontin vuokraaminen Osuuskunta Suomen Messuille sekä Oulunkylän tontin 3/28053 ostaminen rakennuksineen (22.5. 836 §, 29.5. 863 §)
- vahingonkorvaukset: autonkuljettaja-vahtimestarin vapauttaminen autojen yhteenajosta aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta (5.6. 906 §)
- virat: 9. pl. toimistoapulaisen viran vakinaistaminen (6.3. 358 §)
- virkamatkat: osanottajien lähettäminen virkamatkalle erilaisiin kokouksiin, konferensseihin ym. (30.1. 176 §, 20.3. 469 §, 3.4. 565 §, 8.5. 759 §, 12.6. 942 §, 14.8. 1300 §, 4.9. 1429 §, 4.12. 2054 §).

Lausunnot

Kaupunginhallitukselle kertomusvuonna annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita

- julkisten palvelutilojen lisääminen alueella Katajanokka-Kruununhaka-Kaartinkaupunki (16.10. 1682 §)
- kaupan sekä muun elinkeino- ja ansiotoiminnan harjoittaminen liikennelaitoksen liikenneterminaaleissa (18.12. 2121 §)
- kaupunginvaltuustolle esitettävien tärkeiden ja laajamittaisten asioiden valmistelun tarkoituksenmukainen ajoittaminen (23.1. 133 §, 28.8. 1388 §, 20.11. 1919 §)
- kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1972 (24.7. 1115 §)
- Laakson sairaalan laajentaminen (16.1. 95 §)
- majoituskomitean mietintö (4.12. 2053 §)
- Pukinmäen kahden korttelin rakentamista koskevan sopimuksen tekeminen Salpa Oy:n ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n kanssa (29.5. 861 §)

8. Kiinteistölautakunta

- Suomenlinnan väliaikaisen hoitokunnan asettaminen (20.3. 471 §)
- Teknillisen Oppilaitoksen Hietalahden torin puoleisen puistokaistan sulkeminen (15.5. 804 §)
- vuositilintarkastajien kertomus v:lta 1972 (7.8. 1267 §).

Kiinteistöviraston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset

Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

Alueiden, tonttien, määräalojen ym. hankkiminen

Aluevaihdot

- Haagaan suunniteltujen korttelien n:o 29164 ja n:o 29167 alueista sekä suunnitellun Vaakatien yht. n. 355 m^2:n alueen. Etu-Lassilan kiinteistöjen omistajat saavat hallintaansa Hgin kaup. omistamat osat Haagan suunnitelluista kortteleista n:o 29167 ja n:o 29168 (16.7. 1084 §)
- Tammisalo: varat. Veikko Kauppi luovuttaa kaupungille määräalan kortt. 44041 tontista N:o 4 ja kaupunki luovuttaa varat. Kaupille Tammisalon kortt. N:o 44041 tonttiin N:o 8 sisältyvän määräalan pinta-alaltaan 144.8 m^2 sekä Kaupppi maksaa kaupungille välirahaa 200 mk (3.4. 587 §)
- Tapanila: Emilia Lokkilinna luovuttaa kaupungile rasituksista vapaana tilasta U 75 RN:o 6^{139} n. 102 m^2:n alueen ja kaupunki luovuttaa Lokkilinnalle tilasta Ullas RN:o 6^{371} n. 152 m^2:n alueen maksaen kaupungille välirahaa 2 000 mk (20.2. 322 §)
- Vantaa: Asunto Oy:t Leirinmäki, Leirinuotio, Leirikallio, Leiripiha ja Leiripuisto luovuttavat kaupungille rasituksista vapaana Länsisalmen kylässä sijaitsevan Länsimaa-nimisen tilan RN:o 1^{61} ja kaupunki luovuttaa yhtiölle Pihlajamäen korttelin n:o 38009 asuin- ja liiketalotontin n:o 3 ja asuintontin n:o 4 (4.12. 2070 §)
- muut aluevaihtoja koskevat asiat: Laaturakenne Oy:n ja kaupungin välisessä aluevaihdossa suoritettavan välirahan alentaminen sekä 20.2. lkn tekemän aluevaihtoa koskevan päätöksen peruuttaminen (9.1. 26 §, 11.9. 1478 §).

Ostaminen

Katu- ja puistoalueiksi

Lautakunta päätti ostaa kertomusvuonna seuraavat määräalat:

Kaupunginosa	Määräala m^2	Tilasta tai alueesta	Karttapiirros	Myyjä	Hinta mk	Päätös
Malmi	52	tontti n:o 11/38119	730520/NA 51	As.Oy Markkinatie 7	1 050	19. 6.1017 §
Tapanila	287	Kotirinne RN:o 7^{335}	18365/NA 51	R. Rinne	3 000	23. 1. 151 §
»	118	B 125 RN:o 12^{30}	730516/NA 51	Tyyne Rimppi	1 200	12. 6. 954 §
»	36	R 155[a] RN:o 8^{291}	730560/NA 51	E. Jonsson	400	21. 8.1351 §
»	84	Päivölä RN:o 7^{336}	730669/NA 51	E. Pastisen perikunta	1 160	21. 8.1353 §
»	52	P 296 RN:o 9^{42}	730555/NA 51	S. ja L. Heinola	520	2.10.1610 §
Tammisalo	40	tontti 3/44041	730298/NA 51	Rak. Oy Laukkanen & Pöllänen	600	16. 7.1077 §
Mellunkylä	201	Kukkamäki RN:o 1^{410}	730330/NA 51	A.A. Autio	2 000	2. 5. 728 §
»	81	Tomtebo RN:o 1^{446}	730907/NA 51	M. Westermarck	800	13.11.1880 §
Laajasalo	625	Johnsas RN:o 2^{402}	730136/NA 51	E.I. Ja M. Snellman	8 000	13. 2. 276 §

Lisäksi ostettiin seuraavat määräalat:

- Malmilta tilat Toivola RN:o 7^{236} ja M 32 RN:o 7^{101} 81 000 mk:n kauppahinnasta (15.5. 801 §)
- Mellunkylästä tilat Rentola RN:o 1^{447} 3 300 mk:n kauppahinnasta ja Sorsala RN:o 1^{238} 1 300 mk:n kauppahinnasta (3.4. 575 §)
- Tammisalosta tontti 3/44041 asemakaavan muutoksen mukaista Paasitietä varten 600 mk:n kauppahinnasta (26.6. 1077 §, 14.8. 1304 §)
- Tapanilasta n. 45 m^2:n määräala tilasta P 321 RN:o 9^{264}, tontti 1/41119, 1 300 mk:n kauppahinnasta (9.1. 22 §), tila Boe III RN:o 1^{182} 700 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (23.1. 145 §) ja tila Emilielund RN:o 5^{404} 4 100 mk:n kauppa-

hinnasta (6.11. 1834 §)
- Sipoon kunnan Granön kylästä tila Svartholmen RN:o 1^{247} ehdolla, että sopimussakko on 102 000 mk (9.1. 63 §).

Katualueiden ottaminen kaupungin haltuun: ilmoittaminen maanomistajille Kluuvissa Kaisaniemenkatuun (9.1. 28 §), Haagassa Nurmijärventiehen ja Kaupintiehen (20.11. 1927 §, 27.11. 2004 §), Tapanilassa Läksyrinteeseen, Nummitiehen, Puistolantiehen ja Puistolan raittiin (9.1. 51 §, 6.3. 375 §, 12.6. 961 §, 16.10. 1688 §), Vartiokylässä Solkipolkuun (4.9. 1436 §) ja Laajasalossa Laajasalontiehen ja Laajasalon kaareen kuuluvien määräalojen ottamisesta kaupungin haltuun (6.3. 391 §).

Katumaakorvauksia päätettiin suorittaa katumaaksi ym. tarvittavista kaupungin omistukseen siirtyneistä alueista seuraavasti: Malmilla 5 540 mk (12.6. 960 §), Tapanilassa 38 050 mk (9.1. 52 §, 6.2. 241 §, 6.3. 373 §, 19.6. 1029 §, 16.7. 1076 §, 24.7. 1167 §, 21.8. 1352 §, 4.9. 1434 §, 2.10. 1610 §, 23.10. 1726 §), Laajasalossa 1 430 mk (20.2. 319 §).

Kaupungin omistukseen siirtyneillä katu- ym. alueilla sijainneista ***istutuksista, puista, pensaista, aidoista, laitteista ym. päätettiin suorittaa korvauksia*** eri kaupunginosissa seuraavasti: Malmilla 8 600 mk (16.1. 112 §, 12.6. 959 §, 18.12. 2152 §), Tapanilassa 72 120 mk (16.1. 112 §, 20.2. 320 §, 6.3. 372 §, 17.4. 676 §, 12.6. 959 §, 24.7. 1166 §, 4.9. 1437 §, 16.10. 1689 §, 6.11. 1829 §, 4.12. 2061 §, 18.12. 2152 §), Kulosaaressa 700 mk (12.6. 959 §), Vartiokylässä 2 050 mk (4.9. 1437 §, 16.10. 1689 §), Mellunkylässä 1 850 mk (4.9. 1437 §, 6.11. 1829 §) ja Vuosaaressa 870 mk (16.1. 112 §).

Vuokraaminen
- Kannelmäestä päätettiin vuokrata tontti n:o 33155/2 Mikonmäen Huolto Oy:ltä 500 m^2:n suuruista lasten päiväkotirakennusta varten (18.9. 1540 §).

Alueiden, tonttien ym. luovutus
myyminen.

Kertomusvuonna päätettiin myydä tontinosia seuraavasti:

Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m^2	Ostaja	Tonttijakok. tai karttap.	Myynti-hinta mk	Päätös
1/29204	250	L. Nikolski, T. Ikonen, V. Nikolski	3669	20 000	30.10.1795 §
3 ja 4/34070	23+30	M.I. Wirtanen, P.M. Ojala	2029	2 000	6. 2. 234 §
10/34075	126	Tukkukauppojen Oy	2033	5 000	2.10.1612 §
9/38166	25	Valtio	70048	600	16. 1. 114 §
4/39048	187	T. E. Rimme	3601	4 700	2. 5. 724 §
8/41166	17	A. E. Hinttala	3518	400	20. 3. 489 §
7/41115	317	A. Ikävalko	3467	9 000	10. 4. 620 §
2/41129	288	E. Jouhki	3433	17 000	19. 6.1018 §
3/41106	9	M. Sorvari	3662	350	31. 7.1252 §
9/41146	219	I.V. Lehtinen	3598	6 000	7. 8.1276 §
6/41115	179	A. Ikävalko	3467	5 100	7. 8.1277 §
4/41121	113	T. K. Rasku	3476	2 300	9.10.1647 §
3/41121	108	S. S. Stenman	3476	2 100	30.10.1791 §
15/42009	55	As. Oy Silversundsvägen 41 B	3666	10 000	24. 7.1145 §
12/45269	603	O. M. Ojala	2546	21 500	9. 1. 21 §
1/45272	289	A. M. Lumme	2540	12 500	19. 6.1019 §
14/45219	156	Rak.toim. Klaus Groth Oy	2806	18 000	24. 7.1142 §
10/47221	49	A. J. ja P–L Iitti	3193	2 000	31. 7.1248 §
4/54067	238.3	E. Gottberg	72250	1 700	16. 1. 116 §
3/54067	238.4	T. Sarparanta	72249	1 700	16. 1. 116 §
1/54150	8.7 ha	Valmet Oy	3532	5 265	6. 3. 362 §
3/54068	133	G. Nyberg	NA 51/730301	930	3. 4. 574 §
4/54068	436	R. Lönnberg	NA 51/730299	3 050	3. 4. 574 §
5/54068	112	G. ja E. Johansson	3414	700	3. 4. 574 §

Lisäksi päätettiin seuraavista myynneistä:
- Itä-Pasila: tonttiin 2/17009 kuuluvan 1765.4 m^2:n suuruisen osan myyminen Helsingin Puhelinyhdistykselle (24.7. 1132 §)
- Espoon Laajalahti: 153 m^2:n suuruisen määräalan myyminen tontista 2/17016 6 100 mk:n kauppahinnasta tonttijakokartan 17016 mukaisesti L.V. Mannille (9.1. 48 §) ja 202 m^2:n suuruisen määrä-

alan myyminen tontista 5/17020 8 000 mk:n käteishinnasta tonttijakokartan N:o 17020 mukaisesti M. Nyströmille (6.11. 1833 §)

- Vartiokylä: 349 m^2:n alueen myyminen tiloista RN:o 2315 ja RN:o 21085, jotka kuuluvat tonttiin 9/45026, kauppahinta 18 000 mk, tonttijakokartan N:o 1857 mukaisesti (25.9. 1573 §, 27.11. 1997 §).

Sotainvalidien Veljesliiton Leppävaaran seudun osastolle myydystä Laajalahden kylässä sijaitsevasta n. 3193 m^2:n suuruisen kiinteistön rakentamisvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta päätettiin periä 14 370 mk 7 %:n vuotuisine korkoineen (24.7. 1136 §).

Vuokraaminen

Asunto- ja autopaikkatonteiksi

Lautakunta päätti antaa vuokralle seuraavat tontit:

Alue	Tontti ja korttelin:o	Rak.oikeus huoneyksikköä	Pinta-ala m^2	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuv. vuokra mk	Indek. sidottu perusvuosi vuokra mk	Päätös
Asuntotontit:								
Pasila:	1/17017	–	6 000	Hgin seudun opiskelija-asunto säätiö	31.12.2035	44 075	16 952	20. 2. 331 §, 6. 3. 398 §
»	17010/1	–	9 000	As Oy Sato-Pasila	»	89 723	34 509	6. 3. 392 §
»	17003/1	–	12 100	As Oy Resiina	»	117 990	43 700	8. 5. 780 §
»	17006/1	–	9 500	As Oy Asemapääll.k. 2	»	97 802	36 223	8. 5. 780 §
»	17018/2	–	6 000	Kiint.Oy As.pääll.k. 7	31.12.2025	122 609	42 279	28. 9.1600 §
»	17013/1	–	6 200	As Oy Sähköttäjänk.2	31.12.2035	72 236	24 909	9.10.1658 §
»	17011/1	–	9 500	Kiint.Oy Sähköttäjä-	31.12.2035	205 992	71 032	6.11.1838 §,
»	17014/1	–	7 200	jänk. 1				20.11.1958 §
»	17022/1	–	6 000	As Oy Asemapääll. hovi	»	87 606	30 209	18.12.2167 §
Suurmetsä	41119/1	258	9 021	As Oy Maamiehentie 2	»	71 010	24 490	13.11.1878 §
Kontula	47034/1	223	7 800	Valtakunnallinen vuokratalo-osuuskunta	»	61 668	22 840	16. 7.1082 §, 27.11.2015 §
Autopaikkatontit:								
Harju	360/17	–	1 400	Autoykkönen Oy		700/kk		23.10.1729 §
Kannelmäki	33176/1	–	6 079	Salpa-Kannel	31.12.1973	3 161	1 215	16. 7.1095 §

sekä lisäksi vuokrata tontteja seuraavasti:

- Etelä-Kaarela: tontti n:o 33176/2 As Oy Salpa-Kannel -nimiselle yhtiölle ajaksi 1.3.1973–28.2. 1974 sekä autopaikkatontti 33176/1 ajaksi 1.9. 1973–31.12.2035, 3 404.41 mk:n alkuvuosivuokrasta ja 1 215.86 mk:n perusvuosivuokrasta (20.3. 482 §, 21.8. 1363 §)
- Haaga: tontit 1,2,3 ja 4/29144 sekä 2,3,4 ja 5/29145 As Oy Maria Jotunintie 4–12:lle ajaksi 1.1.–31.12. 1974 10 290 mk:n kuukausivuokrasta asuntokerrostalojen ja autopaikkojen rakennustöitä varten (16.7. 1089 §, 27.11. 1996 §)
- Hoitopedagogisen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys ry:lle tontti n:o 29115/1 kehitysvammaisten päivähuoltolaa ja koulua varten ajaksi 1.8. 1973–31.1.1974 273 mk:n kuukausivuokrasta (24.7. 1173 §)
- Kannelmäki: Asunto Oy Kannelmäen Pientalot-nimiselle yhtiölle tontti n:o 33148/1 ajaksi 1.8. 1973–31.1.1974 kuukausittain etukäteen maksettavasta 12 670 mk:n kuukausivuokrasta (24.7. 1182 §), tontti n:o 33176/2 As Oy Salpa-Kannel-nimiselle yhtiölle 61 807.14 mk:n alkuvuosivuokrasta ja 21 312.81 mk:n perusvuosivuokrasta ajaksi 1.3.1974–31.12.2035 (16.10. 1694 §), Kiinteistö Oy Pelimannintie 15:lle tontti 2/33170 ajaksi 1.11. 1973–31.12.2035 alkuvuosivuokran ollessa 116 870 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 29 100 mk ja Pelimannintie 15–17 tontti 1/33173 alkuvuosivuokran ollessa 84 390 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 29 100 mk, Pelimannintie 13:lle tontti 1/33174 alkuvuokra 19 700 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 19 700 mk (6.11. 1841 §, 20.11. 1952 §)
- Ruoholahti: n. 2850 m^2:n suuruisen alueen vuokraaminen Porkkalankadun ja Länsiväylän jatkeen risteyksen kaakkoispuolelta 31.12.1977 saakka Veikko Pöllälle autojen pesulinjan rakentamista varten, vuosivuokra 31.12.1975 asti 8 500 mk ja

1.1.1976 alkaen 11 400 mk, irtisanomisaika 3 kk (16.7. 1087 §)
- Sörnäinen: tontti 6/283 Kiinteistö Oy Sörnäisten Rantatie 33:lle ajaksi 1.12.1973–31.12.2020 (4.12. 2082 §)
- Töölö: n. 4600 m^2:n suuruisen alueen vuokraaminen Messukentän pohjoispäästä Osuuskunta Suomen Messujen käyttöön ajaksi 1.–12.3. koeajoautojen ja näytteilleasettajien autojen pysäköintiä varten 1 380 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (20.2. 327 §), Osuuskunta Suomen Messujen oikeuttaminen järjestämään autojen paikoituksen Eteläisen Stadionin etupihalla 10.–17.9.1973 välisenä aikana 300 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ja paikoituksesta on sovittava - Stadion-säätiön kanssa (21.8. 1362 §).

Liikerakennustonteiksi
vuokrattiin tontteja ym. seuraavasti:
- Itä-Pasila: tontti n:o 17015/1 Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 12:lle pääasiallisesti Huhtmäki-Yhtymä Oy:n pääkonttoritiloja varten ajaksi 1.3.1973–31.12.2025 alkuvuosivuokran ollessa 201 206.20 mk sekä indeksiin sidotun perusvuosivuokran 77 387 mk (6.3. 389 §), tontti n:o 17018/1 Teräsbetoni Oy:lle ja Kansallissäätiölle ajaksi 1.4.–30.6. 1973 kertakaikkisen kolmen kuukauden kuukausivuokran ollessa 36 641 mk (6.3. 390 §) sekä tontti n:o 17040/1 messukeskuksen rakentamista varten ajaksi 16.9.1973–31.12.2025 (11.9. 1479 §, 16.10. 1702 §)
- Laajasalo: Gunillantien Liikekeskus Oy:lle tontti n:o 49080/1 ajaksi 1.1.–28.2.1974 (18.12. 2157 §), tontti n:o 49080/1 Osuusliike Elannolle tai sen perustaman. yhtiön käyttöön (18.12. 2158 §)
- Munkkiniemi: tontti n:o 30096/2 Oy International Business Machines Ab:lle ajaksi 1.2.–31.12.1973 25 000 mk:n kuukausivuokrasta (16.1. 109 §)
- Ouiunkylä: liiketalotontista n:o 28052/3 n. 6 273 m^2:n suuruinen osa Keskusosuusliike Hankkijalle kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o NA 52/730281 mukaisesti 16.4.1973–1.7. 1976 väliseksi ajaksi 18 819 mk:n vuosivuokrasta ja myöhemmin vuokra-aika muutettiin päättyväksi 1.9.1973 (3.4. 571 §, 21.8. 1360 §)
- Reimarla: liiketontti n:o 46117/11 Oy Glorial Ab:lle 15.2.–31.12.1973 väliseksi ajaksi 4 000 mk:n kuukausivuokrasta (13.2. 275 §)
- Roihuvuori: n. 3000 m^2:n alue tontista n:o 43224/1 kauintaan 31.12.1975 saakka Kulutusosuuskuntien Keskusliitto ry:lle 18 000 mk:n vuosivuokrasta (5.6. 913 §)

Maankaivuu-, louhinta ym. rakennustöiden aloittamista varten
vuokrattiin tontteja seuraavasti:
- Itä-Pasila: Eläketurvakeskukselle tontti n:o 17019/1 louhinta- ja rakennustöiden aloittamista varten ajaksi 1.12.1973–28.2.1974 kertakaikkisen vuokranmaksun ollessa 77 326.50 mk, joka on 31.12.1973 mennessä suoritettava rahatoimistoon (23.10. 1746 §, 20.11. 1942 §)
- Mellunkylä: Rakennus Oy:n oikeuttaminen varastoimaan rakennustyömailtaan poistettavat kannot kortteleiden 47208 ja 47209 välissä olevalle aukiolle (3.4. 572 §)
- Oulunkylä: Keskusosuusliike Hankkijalle toimistotalotontista n:o 28052/3 n. 15 200 m^2:n suuruinen osa vuokrasopimukseen liitettävän karttapiirroksen mukaisesti 1.11.1973–1.7.1976 väliseksi ajaksi maankaivuu ja louhintatöiden suorittamista varten vuotuisen vuosivuokran ollessa 121 600 mk (30.10. 1789 §), sekä vuokraaja oikeutettiin käyttämään korttelin n:o 28052 ja Vantaanjoen välistä puistoaluetta korttelista 28052 kertyvien kaivuumassojen läjitysalueena mm. seuraavin ehdoin: Keskusosuusliike Hankkija vastaa kaikesta vahingosta ja haitasta, mitä po. täyttötyöstä ja alueen kunnostamisesta puisto-osaston edellyttämällä tavalla mahdollisesti koituu kaupungille tai kolmannelle henkilölle (16.1. 102 §, 27.11. 2019 §)
- Pasila: Osuuskunta Suomen Messujen oikeuttaminen sijoittamaan korvauksetta messukeskuksen alueelta tulevan kaivuumassan korttelin n:o 566 koillispuolelle 22.8.1973 alkaen mm. seuraavin ehdoin: lupa on voimassa toistaiseksi kahden viikon irtisanomisajoin, kuitenkin kauintaan 31.12.1973 saakka (21.8. 1361 §)
- Pihlajisto: Asunto Oy Tiirismaantie 11:lle tontti n:o 38311/2 maankaivuu–louhinta- ja rakennustöiden aloittamista varten ajaksi 1.12.1973–30.6. 1974 kuukausivuokran ollessa 2 217.86 mk (23.10. 1743 §).

Rakennusten ja rakennelmien rakentamista varten
päätettiin vuokrata mm. seuraavat tontit:
- Helsingin Puhelinyhdistys oikeutettiin käyttämään Ratapihantien alapuolella olevaa n. 500 m^2:n suuruista osaa ns. Pasilan luolasta laitesuojana 28.6. 1973 lukien 9 000 mk:n vuosivuokrasta (16.7. 1099 §)
- Herttoniemestä, sähkölaitokselle Kirvesmiehenkadun ja korttelin TK 43062 väliseltä liikennealueelta n. 112 m^2:n suuruinen alue 448 mk:n vuosivuokrasta kauintaan 31.12.1978 saakka, irtisanomisaika 3 kk (16.10. 1684 §)
- Itä-Pasila: Rakennusosakeyhtiö Hartelalle n. 180 m^2:n alue tontista 17003/1 tilapäisen hissirakennelman pystyttämistä varten kauintaan 31.12.1973 saakka 54 mk:n kuukausivuokrasta, irtisanomisaika kaksi viikkoa (27.3. 527 §)
- Kluuvista, n. 700 m^2:n alue Oy Ravintola Kaisaniemelle 100 mk:n kuukausivuokrasta (16.7. 1083 §)

- Reimarlasta, sähkölaitokselle 21 m^2:n suuruinen alue Kolkkapojantien ja Rakentajantien kulmauksesta 16.11.1973 lukien kauintaan 31.12.1975 saakka, 100 mk:n vuositilitysvuokrasta (13.11. 1879 §)
- Suomen Punaisen Ristin Veripalvelun oikeutettiin pystyttämään 1 747 m^2:n suuruinen näyttelyhalli Finlandia-talon edustalla olevalle paikoitusalueelle 6.7.–8.8.1975 väliseksi ajaksi 875 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (23.10. 1730 §).

Rakennustöiden aloittamista varten

lautakunta päätti vuokrata tontteja ja alueita seuraavasti:

- Itä-Pasila: tontti n:o 17018/2 Teräsbetoni Oy:lle ajaksi 1.7.–30.9.1973 mm. seuraavin ehdoin: kertakaikkinen vuokra kolmelta kuukaudelta on 28 538 mk, joka on maksettava 31.8.1973 mennessä ym. sekä tontti n:o 17018/3 Kansallissäätiölle 31.12.2025 saakka alkuvuosivuokran ollessa 38 051.10 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 14 093 mk (24.7. 1160 §), tontti n:o 17022/1 Asunto Oy Asemapäällikönhoville ajaksi 1.10.–31.12.1973 kertakaikkisen vuokranmaksun ollessa 19 272.50 mk (25.9. 1579 §), tontti n:o 17007/1 Kiinteistö- Oy Kasöörinkatu 2:lle ajaksi 16.11. 1973–28.2.1974 kertakaikkisen vuokranmaksun ollessa vuokra-ajalta 21 753 mk (4.12. 2084 §)
- Kannelmäki: asuntokerrostalotontti n:o 33178/1 As Oy Salpa-Sello -nimiselle yhtiölle ajaksi 15.1.–30.6.1973 kuukausivuokran ollessa 3 813.34 mk (9.1. 54 §, 19.6. 1027 §) sekä tontti n:o 33176/2 As Oy Salpa-Kannel -nimiselle yhtiölle ajaksi 1.3. 1973–28.2.1974 (6.3. 369 §), Salpa Oy:lle AK-tontti n:o 33172/1 ajaksi 1.12.1973–31.5.1974 2 755 mk:n kuukausivuokrasta (20.11. 1953 §)
- Pakila: tontti n:o 34094/5 Keskus-Sato Oy:lle ajaksi 1.8.–31.12.1973 242.66 mk:n kuukausivuokrasta sekä esityksen tekeminen kaupunginhallitukselle ko. tontin vuokraamisesta 31.12.2035 saakka 3 640 mk:n vuotuisesta vuokrasta (7.8. 1275 §)
- Pihlajamäki: Kiinteistö-Oy Liusketie 9:lle tontti 38242/1 ajaksi 15.10.1973–31.3.1974 4 250 mk:n kuukausivuokrasta sekä esityksen tekeminen kaupunginhallitukselle sen vuokraamisesta 31.12.2035 saakka (13.11. 1890 §)
- Suurmetsä: tontti n:o 41119/1 As Oy Maamiehentie 2:lle ajaksi 1.9.–31.12.1973 4 575.20 mk:n kuukausivuokrasta (21.8. 1357 §)
- Herttoniemi: tontti n:o 43227/1 Itä-Helsingin Uimahallisäätiölle uima- ja keilahallin rakennustöiden aloittamista varten ajaksi 1.11.1973–31.3.1974 1 822.17 mk:n kuukausivuokrasta (6.11. 1830 §)
- Kontula: tontista n:o 47021/1 Kontulan Palvelutalo Oy:lle 3 434.5 m^2:n suuruinen alue ajaksi 1.8. 1973–31.12.1974 9 030 mk:n vuosivuokrasta (31.7. 1246 §)
- Suutarila: asuntokerrostalotontti 40010/1 As Oy Kiertotähdentie 4:lle rakennustöiden aloittamista varten ajaksi 1.11.1973–31.3.1974 2 150 mk:n kuukausivuokrasta, tontti 40010/3 ajaksi 1.11. 1973–31.3.1974 3 250 mk:n kuukausivuokrasta, autopaikkatontti 40010/2 ajaksi 1.11.1973–31.3. 1974 4 510 mk:n kuukausivuokrasta (13.11. 1889 §)
- Vuosaari: määräala Valmet Oy:n Eläkesäätiön Asunnot Oy:lle ajaksi 1.9.1973–28.2. 1974 4 947.60 mk:n kuukausivuokrasta (11.9. 1489 §).

Työmaa-alueiksi

Lautakunta vuokrasi kertomusvuonna seuraavat maa-alat:

- Etu-Töölö: Karamzininkadun varrelta vuokratun työmaavarastoalueen suuruudeksi merkittiin 1.2. 1973 lukien n. 2200 m^2 aikaisemman n. 1600 m^2:n sijasta ja kuukausitilitysvuokraksi vastaavasti 1 080 mk entisen 800 mk:n asemesta (6.2. 235 §)
- Meilahti: Seurasaaren sillan pohjoispäästä Helsingin kaupungin satamalaitoksen satamarakennusosastolle n. 300 m^2:n suuruinen alue työmaatukikohta-alueeksi 1.1.1973 alkaen yhden kuukauden irtisanomisajoin 90 mk:n kuukausitilitysvuokrasta (9.1. 31 §)
- Itä-Pasila: Polar-rakennusyhtiölle n. 1 200 m^2:n alue Ratavartijantien ja Kumpulantien risteyksessä olevalta puistoalueelta tp. työmaan huoltorakennuksen pystyttämistä varten 1.5.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin, kuitenkin kauintaan 31.8.1974 saakka, 360 mk:n kuukausivuokrasta (2.5. 734 §), Paraisten Kalkki Oy:lle autopaikoitustontista 17038/1 n. 200 m^2:n määräala väliaikaista betoniasemaa varten ajaksi 1.5.1973–31.12.1974 ja tämän jälkeen kolmen kuukauden irtisanomisajoin eräin ehdoin; vuosivuokra on 12 000 mk ym. (10.4. 627 §)
- Jakomäki: n. 200 m^2:n suuruinen alue Insinööritoimisto Rakennesampo Oy:lle korttelin n:o 41220 länsipuolelta Huokotien ja Jakomäenkujan kulmasta tp. rakennusaikaista työmaaparakkia varten 16.8.73 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 15.12.73 saakka 160 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 8.8. 466 §)
- Kallio: n. 1200 m^2:n alue Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:lle Hakaniemen sillan länsipuolelta tp. rakennusaikaisen nosturiradan ja huoltorakennuksen rakentamista varten 16.9.73 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin 600 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 5.9. 526 §)
- Käpylä: rakennusviraston puisto-osastolle n. 800 m^2:n alue Kullervonkadun ja Osmontien kulmasta korttelista n. 25800 Käpylän hoitopiirin työmaasuojien sijoittamista varten 1.4.1973 alkaen kolmen kuukauden irtisanomisajoin 500 mk:n tilitysvuokrasta (3.4. 588 §)
- Lauttasaari, n. 750 m^2:n alue Insinööritoimisto

Maa ja Vesi Oy:lle tontin n:o 10/31120 edustalla olevalta puistoalueelta Itälahdenkadun varrelta tp. työmaan huoltorakennuksen pystyttämistä varten 1.3.1973 alkaen 2 viikon irtisanomisajoin kauintaan 31.5.1974 saakka 225 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 28.2. 108 §), n. 1 400 m^2:n alue Rakennusliike Lauri Salo Oy:lle tontin n:o 10/31120 länsipuoleiselta puistoalueelta tp. työmaaparakin ja torninosturin pystyttämistä varten sekä tiemaaksi tarvittava alue Särkiniementien eteläpäästä kyseiselle kalliolle 1.6.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 31.5.1974 saakka 420 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 6.6. 327 §), n. 300 m^2:n suuruinen alue Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:lle tontin n:o 311119/2 ja Särkiniementien väliseltä puistoalueelta rakennusaikaiseksi työvara-alueeksi (19.6. 1046 §) sekä Lauri Viding Oy:lle n. 120 m^2:n alue Särkiniementie 19 edustalta betoninvastaanottosiilon ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten 15.8.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kuitenkin kauintaan 31.3.1974 saakka 60 mk:n kuukausivuokrasta (28.8. 1400 §)

- Pasila, n. 3 800 m^2:n suuruinen alue Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle korttelin n:o 17051 eteläreunasta ja sen etelänpuoleiselta puistoalueelta tp. työmaaparakin pystyttämistä ja henkilökunnan autojen pysäköintiä varten 6.8.73 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 31.12.1974 saakka 760 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 8.8. 464 §)
- Pitäjänmäki, Insinööritoimisto Terminal Oy oikeutettiin käyttämään n. 550 m^2:n suuruista aluetta tontin n:o 46023/7 länsipuoleiselta paikoitusalueelta Takkatien varrelta tukimuuritöiden aikaisena työvara-alueena 16.6.–15.8.1973 välisenä aikana 220 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (19.6. 1042 §)
- Ruoholantie, tonttien 786/2 ja 47 väliseltä alueelta n. 500 m^2:n alue Lemminkäinen Oy:lle tp. työmaan huoltorakennuksen pystyttämistä varten 15.3.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 31.12.1973 saakka 250 mk:n kuukausivuokrasta (27.3. 525 §)
- Ruskeasuo, Rakennustoimisto V. Kyllönen ry:lle 383 m^2:n alue korttelin n:o 729 itäpuoleiselta puistoalueelta tonttiosaston osoittamasta paikasta tp. työmaaparakin pystyttämistä varten 15.4.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin, kauintaan 31.1.1974 saakka 191.50 mk:n kuukausivuokrasta (3.4. 581 §)

Varasto- ja pienteollisuusalueiksi

Lautakunta vuokrasi kertomusvuonna alueita seuraavasti:

Alue	Tontti ja korttelin:o	Pinta-ala m^2	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuvuosivuokra mk	Indeks. sidottu perusv. vuokra mk	Päätös
Haaga	5/29081	1 338	Tammiholma Oy	31.12.1995	6 677	2 565	6. 3. 388 §
Malmi	2/38173	2 988	Matti Heusala Kommandiittiyhtiö	30. 6.1978	7 470	–	9. 1. 19 §
»	5/38096	2 625	RST-Rakenne Oy	28. 2.1983	6 925	2 625	13. 2. 283 §
»	11/38096	5 488	Kavika Oy	31.12.1995	14 271	5 488	10. 4. 624 §
»	10/38171	4 270	Tynnyrikeskus Oy	31.12.1995	11 760	3 843	31. 7.1253 §
»	1/38174	11 000	Oy Martor Ab	31.12.2004	41 250	15 950	16.10.1704 §
»	2/38155	950	Työnjoht. Lauri Laukkanen	–	2 375	–	13.11.1870 §
Tattarisuo	4,5/41012	5 300	Finn-Betoni Oy	30. 6.1983	8 613	3 445	9. 1. 19 §
»	7/41021	2 400	Rakennustoimi Oy	28. 2.1978	4 060	–	13. 2. 283 §
»	5/41011	2 040	Tynnyrikeskus Oy	30. 6.1983	3 448	1 326	»
»	12/41020	1 500	Auto- ja Lavahuolto C. Weckman	»	2 535	975	»
»	4/41012	2 000	Oy Hemming & Co	»	3 380	1 300	»
»	9/41012	2 000	Rakennusraudoitus Majasalo & Co	»	3 250	1 300	9. 1. 19 §
»	10/41012	2 000	Eristerakenne Oy	»	»	»	9. 1. 19 §
»	11/41012	1 800	Yrjö Saarela	»	2 925	1 170	9. 1. 19 § 12. 6. 946 §
»	12/41012	1 500	Arvo Olavi Kärkkäinen	»	2 438	975	9. 1. 19 § 16. 7.1092 §
»	3/41013	2 100	Säiliö ja Kaide Oy	»	3 413	1 365	9. 1. 19 §

Jatkoa

8. Kiinteistölautakunta

Jatkoa

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m^2	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuvuosivuokra mk	Indeks. sidottu perusv. vuokra mk	Päätös
»	4/41013	»	Rakennusliike Vuorak Oy	»	»	»	9. 1. 19 §
»	5/41013	»	Saastamoinen Yhtymä Oy	»	»	»	9. 1. 19 §
»	6/41013	1 820	Ragnar Mallenius	»	2 957	1 183	9. 1. 19 §
»	8,9/41015	3 000	Gunnar Alanko	31. 3.1978	5 070	–	30. 1. 192 §
»	12/41012	1 500	Oy Peltikulma	30. 6.1984	2 925	975	18.12.2143 §
»	2/41002	1 900	Kestoasfaltti Oy	31. 3.1978	3 211	–	6. 3. 360 § 20. 3. 484 §
»	5/41006	»	Laatuasfaltti Oy	»	»	–	6. 3. 360 §
»	3/41005	1 500	Rakennusliike Talontekijät Oy	»	2 535	–	6. 3. 360 §
»	4/41005	1 500	Kaivuu ja Rakennus Oy	»	»	»	6. 3. 360 §
»	7/41007	1 900	Olavi Lindström	31. 3.1978	3 211	–	20. 3. 477 §
»	2/41006	»	Alfred A. Palmberg Oy	»	3 334	–	24. 7.1139 §
»	23/41015	1 500	Tauno K. Heinonen ja Esko Häyhä	30. 9.1978	2 632	–	24. 7.1140 §
»	5/41015	1 500	Oy Rakennuspartio	30. 6.1977	2 827	–	11. 9.1476 §
»	11/41012	1 800	Maalaamo Pauli Hietanen Ky	30. 6.1984	3 395	1 170	25. 9.1571 §
»	41018	1 200	A.W.Liljeberg Osakeyhtiö	31. 3.1984	23 400	7 800	30.10.1796 § 4.12.2081 §
Herttoniemi	4/43067	12 000	Puukonttori Oy	31.12.2000	91 906	35 348	27. 3. 540 §
Vartiokylä	29/45191	2 350	Lehikoinen Oy	»	7 332	2 820	6. 2. 236 §
»	5,6/45191	2 400	Suomi-Filmi Oy	28. 2.1983	7 488	2 880	6. 2. 239 §
»	15,16/45191	»	Oy Lundia Ab	»	»	»	»
»	33,17/45191	2 420	I.P. Produkter Oy	»	6 989	2 688	»
»	9/45192	1 280	Rafu Lönnström Osakeyhtiö	31.12.1983	4 608	1 536	18.12.2128 §
Vartiokylä	9/45192	1 280	Oy Kenno-Wendelin Ab	30. 4.1983	3 994	1 536	10. 4. 633 § 16. 7.1096 §
»	12/45192	1 280	Tapiro Ab	»	»	»	10. 4. 633 §
»	5/45192	1 280	Oy Cyklop Ab	30. 6.1983	4 174	»	15. 5. 811 §

Lisäksi vuokrattiin mm. seuraavat alueet ym.:

- Kannelmäki, Rakennustoimisto Mattinen & Niemelä Oy:lle n. 500 m^2:n alue korttelista n:o 33174 Klaneettipolun ja Purpuripolun risteyksestä tilapäistä huoltorakennusta ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten 16.10.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 30.4.1975 saakka 100 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 3.10. 595 §)
- Metsälä: Pasilan maaliikennekeskuksen alueelta: rakennuspaikka C:n vuokraaminen Oy Huolintakeskus Ab:lle tavaraterminaalin rakentamista varten ajaksi 1.1.1973–31.12.1995 alkuvuosivuokran ollessa 50 700 mk sekä indeksiin sidotun perusvuosivuokran 19 500 mk vapaalla siirto-oikeudella ym. ehdoin (16.1. 122 §, 6.3.371 §):
  A.W. Liljeberg Oy:lle n. 4 850 m^2:n suuruinen alue Oy Huolintakeskus Ab:lle vuokratun tavaraterminaalin rakennuspaikan länsi- ja pohjoissivulta 15.5. 1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin väliaikaista varastointia ja sosiaalitilojen sijoittamista varten 485 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (5.6. 911 §) sekä Finnexpress Oy:lle rakennuspaikan D vuokraaminen tavaraterminaalin rakentamista varten ajaksi 1.3.1974–31.12.1995 alkuvuosivuokran ollessa 56 550 mk sekä perusvuosivuokran 19 500 mk vuodessa (18.12. 2146 §)
- Oulunkylä: n. 1 100 m^2:n tontti n:o 5/28092 Asunto Oy Sohlberginrinteelle rakennustarvikkeiden väliaikaista varastoimista varten 1.1.1974 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 31.12.74 saakka 330 mk:n kuukausivuokrasta (14.11. 684 §), Helsingin Kalasavustamon oikeus

vuokrata enintään puolet Niittylän pienteollisuusalueen tontilla n:o TK 28295/4 olevasta rakennuksesta Kontio & Kontio Oy:lle 1.1.1974 lukien kauintaan 31.12.1978 saakka varastotarkoitukseen (4.12. 2092 §)

- Pakila: urakoitsija E. Mäkilälle kallioluola Klaukkalantien pohjoispäässä olevasta Klaukkalanpuistosta maanrakennuskoneiden varastoimista varten 1.3. 1973 alkaen 300 mk:n kuukausivuokrasta 3 kk:n irtisanomisajoin (tonttij. 28.2. 133 §)
- Pasila, Arvo Westerlund Oy:lle n. 1450 m^2:n suuruinen alue korttelista 17002 tp. huoltorakennusta ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten 1.2. 1973 alkaen 2 viikon irtisanomisajoin, kauintaan 31.10.1974 saakka, 435 mk:n kuukausivuokrasta eräin ehdoin (30.1.183 §), Rakennustoimisto Matti Vuorela Oy:lle n. 1460 m^2:n suuruinen alue korttelista n:o 17021 tilapäistä huoltorakennusta ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten 1.10. 1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin kauintaan 30.6.1975 saakka 438 mk:n kuukausivuokrasta eräin ehdoin (28.9. 1601 §) sekä Teräsbetoni Oy:lle n. 600 m^2:n suuruinen maa-alue korttelista n:o 17019 väliaikaista rakennustarvikkeiden varastoimista varten kahden viikon irtisanomisajoin 300 mk:n vuosivuokrasta (tonttij. 18.7. 417 §)
- Pitäjänmäki: Kiinteistö Oy Zins:lle n. 2000 m^2:n suuruinen alue tontin n:o 8/46033 pohjoispuolella olevalta liikennealueelta tilapäistä rakennustarvikkeiden varastoimista varten 16.11.1973 alkaen yhden kuukauden irtisanomisajoin, kauintaan 31.12. 1974 saakka 600 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (20.11. 1941 §) sekä Oy Teräsvoima Ab:lle tontti n:o 46016/6 ajaksi 1.1.1976–31.12.1995 alkuvuosivuokran ollessa 12 916.77 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 4 967.99 mk (2.5. 715 §)
- Suutarila: Betonikone Oy:lle n. 9 925 m^2:n suuruinen tila RN:o 2^{133} 24.10.1972 alkaen 1 500 mk:n kuukausivuokrasta sekä 9 950 m^2:n suuruinen tila RN:o 2^{134} Rakennus ja insinööritoimisto Teräsbetoni Oy:lle 24.10.1972 alkaen 1 500 mk:n kuukausivuokrasta (16.1. 106 §)
- Tattarisuo: Oy Rengasala Ab:lle alue 30.9.1973 saakka (16.1. 120 §)
- Vallila: Auto-Prima R.W. Tallberg-Kommandiittiyhtiölle n. 1 750 m^2:n alue korttelista 532^b Mäkelänkadun varrelta
- Vartiokylä: Ulkomarkkinat Oy:lle n. 4 469 m^2:n suuruinen tontti n:o 8/45193 1 335 mk:n kuukausivuokrasta (10.4. 636 §)
- Viikki: liikkeenharjoittaja T.K. Nauskalle n. 260 m^2:n suuruinen lisäalue varastoalue n:o 4/II eteläpuolelta 1.7.1973 lukien 1 kk:n irtisanomisajoin 624 mk:n vuosivokrasta (tonttij. 20.6. 345 §)

Viljelys- ja laidunmaiksi ym.

Lautakunta päätti vuokrata

- Laajasalon Jollaksesta kesäkaudeksi 1973 Kauppapuutarha A. Johansson & Co:lle n. 5 000 m^2:n suuruisen alueen tilasta RN:o 1^{1009} Rantalaivurintien varrelta 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta käytettäväksi juurikasviviljelymaana (2.5. 737 §)

Luovuttaminen erilaisiin tarkoituksiin

Erilaisia rakennelmia varten

Lautakunta myönsi kertomusvuonna lupia seuraavasti:

- Etelä-Kaarela: n. 10 000 m^2:n suuruinen alue katurakennusosastolle työmaatukikohdan sijoittamista varten 1.9.1973 alkaen (28.8. 1395 §)
- Kallio: lupa lipunmyyntikopin pystyttämistä varten Hakaniemen rantaan (16.7. 1085 §)
- Sipoo: HKR:n katurakennusosastolle lupa rakentaa Talosaaren kylässä meriveden korkeuden ja lämpötilan mittausaseman tilan RN:o 1^{24} eteläpuolella olevalle, kantatilaan RN:o 1^{40} kuuluvalle alueelle (18.9. 1512 §)
- Suutarila: Sund-nimisen tilan RN:o 4^{96} vuokraaminen Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirille tietyömaan tukikohtaa varten 1.1.1974 lukien (18.12. 2140 §)
- Tammisalo: korttelin n:o 44014/9 länsirajalta kaupungin omistamalle maalle Vanhanväylän puistossa ulottuvan rakennuksen osan pitäminen paikallaan (19.6. 1020 §)

Kesäkahviloita ja ulkotarjoilua varten

Lautakunta myönsi lupia kertomusvuoden kesäkauden ajaksi kaupungin omistamilla katu- ja puistoalueilla seuraavasti: Tit-Bit Oy:lle, Toivonkatu 1–3 150 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta, Ravintola Elite Oy:lle, Hesperiankatu 22, 300 mk:n kerta kaikkisesta korvauksesta (15.5. 809 §), Kylteri Oy:lle Vaasankatu 10 (16.7 1094 §) sekä Ravintola Messenius Oy:lle 150 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 20.6. 350 §)

Laitureita ym.

Lautakunta oikeutti pitämään seuraavasti:

- Koivusaari: alueiden osoittaminen veneily-, ilmailu- ja nuorisotoimintaa varten niille aatteellisille yhteisöille, joilla on ennestään tällaista toimintaa saarella ja joille ei ole osoitettavissa lähistöllä sopivampaa aluetta (6.2. 632 §)
- Lauttasaari: Asunto Oy Särkiniementie 8:n ja 10:n oikeuttaminen yhteisesti pitämään kaupungin omistamalla alueella laituria kolmen kuukauden irtisanomisajoin 250 mk:n vuosivuokrasta (2.5. 711 §)
- Tammisalo: Asunto Oy Pyörökivenpuiston oikeut-

taminen pitämään tontin n:o 2/44022 ja Loppilahden välisellä kaupungin omistamalla puistoalueella laituria kolmen kuukauden irtisanomisajoin 200 mk:n vuosivuokrasta jne (28.8. 1399 §)

Pienoisgolfkenttiä varten
lautakunta myönsi lupia seuraavasti:
- eräät yhdistykset oikeutettiin pitämään kenttiään toiminnassa kesäkautena 1973 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 11.4. 211 §)
- Helsingin Poliisi-Voimailijat oikeutettiin pitämään kenttänsä toiminnassa aikana 15.5.–30.9. 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (22.5. 835 §)

Ulkonäyttelyalueina ym.
lautakunta oikeutti käyttämään kaupungin omistamia alueita seuraavasti:
- Ky M. Korpikangas oikeutettiin järjestämään telttojen esittelytilaisuus n. 300 m^2:n suuruisella alueella Taivallahdessa päivittäin aikana 1973 300 mk:n kertakaikkisesta korvaukseta (28.8. 1401 §)
- Suomen Kuljetustaloudellinen Yhdistys ry. sai luvan käyttää Pohjoista Stadiontietä Jäähallin paikoitusalueen viereiseltä osalta näyttelyalueena aikana 14.–22.5.1973 300 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta mm. seuraavin ehdoin: alueelle pystytettävien laitteiden perustamisessa on noudatettava katurakennusosaston ohjeita (3.4. 590 §)
- ulkonäyttely- ym. alueiden vuokraaminen Osuuskunta Suomen Messuille sekä ulkonäyttelyalueen vuokra-ajan muuttaminen (9.1. 38 §, 20.3. 491 §, 17.4. 669 §, 5.6. 919 §)

Tutkimusten suorittamista varten
kaupungin omistamilla alueilla lautakunta myönsi mm. seuraavat luvat:
- Kamppi: Geoteknillinen insinööritoimisto Pohjatekno Aarne Ruoppa Ky oikeutettiin suorittamaan pohjatutkimuksia korttelin n:o 192 tonttiin n:o 1 rajoittuvilla katualueilla aikana 31.1.–28.2.1973 300 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta mm. seuraavalla ehdolla: kustakin tutkimuskohdasta on ennen töitten aloittamista tarkemmin sovittava katurakennusosaston kanssa (30.1. 211 §)
- Vuosaari: Vuosaaren Urheilutalo Oy:n ja Tehtaanpuiston Yhteiskoulu Oy:n yhteistyötoimikunnalle annettiin lupa suorittaa pohjatutkimuksia kaupungin omistamalla, tilaan Henriksberg RN:o 1228 kuuluvalla alueella mm. seuraavin ehdoin: lupa on voimassa aikana 2.5.–31.7.1973 (ym. ehdoin)

Ulkona pidettäviä erilaisia tilaisuuksia varten
Myönnettiin kertomusvuonna entisin ehdoin lupa järjestää lautakunnan hallinnassa olevilla katu-, puisto- ym. alueilla erilaisia ulkona pidettäviä tilaisuuksia, kuten huvi- ja puhetilaisuuksia, hengellisiä ulkoilmakokouksia, mielenosoituskulkueita ja -kokouksia, vaalitilaisuuksia, laskiais-, vappu- ja juhannusjuhlia, liikenneja juoksukilpailuja, erilaisia konsertteja ja teatteriesityksiä, koiravaljakko- ym. ajeluja jne.

Puhelinkaapelien, sähkömuuntamojen, kaukolämpöjohtojen ym. rakentamista varten
lautakunta myönsi mm. seuraavat luvat:
- Espoon Sähkö Oy:lle 20 kV:n avojohtolinjan, pylväsmuuntamon ja 20 kV verkko-osan rakentamiseksi Espoon Laajalahdessa (9.1. 45 §, 7.8. 1284 §, 11.9. 1485 §)
- Helsingin kaupungin 400-vuotissäätiön hallitseman asuntolan liittäminen kaukolämpöverkostoon (31.7. 1249 §)
- Hgin kaupungin sähkölaitokselle lupa sähkömuuntamon rakentamiseen Vartioharjussa sekä siirrettävän lämpökeskuksen sijoittamiseen Käpylään ja Kannelmäkeen (16.1. 118 §. 24.7. 1159 §, 25.9. 1565 §)
- Helsingin Puhelinyhdistykselle lupia puhelinkaapelien jakokaappien rakentamiseen eri puolilla kaupunkia (24.7. 1157 §, 14.8. 1302, 1303 §, 4.12. 2080 §, 18.12. 2150 §)
- Lauttasaaressa, lupa Lauri Viding Oy:lle saada rakentaa väliaikainen sähkölinja Särkiniementien varrella olevalle puistoalueelle (20.2. 329 §)
- Lämpövartio Oy:lle lupa rakentaa kaukolämpöjohto Vartiokylässä (14.8. 1308 §)

Raiteenpitosopimuksia
tehtiin tai irtisanottiin kertomusvuonna seuraavasti:
- v. 1972 (3593 §) tehdyn raiteenpitosopimusten irtisanominen (9.1. 35 §)
- n. 990 m^2:n suuruisen osan vuokraaminen raidekujasta 272 Tuottajain Lihakeskuskunnalle 1.5.1973 alkaen 6 435 mk:n vuotuisesta vuokrasta ym. ehdoin (2.5. 714 §)
- Kalle Anttila Oy:n kanssa v. 1972 allekirjoitetun Sörnäisten rantatieltä korttelin n:o TK 291 tontille n:o 11 johtavan raiteen pitämistä koskevan sopimuksen merkitseminen päättyväksi 31.10.1973 (24.7. 1168 §)

Tilapäisiä teitä, vesijohtoja ym. varten
lautakunta myönsi mm. seuraavat luvat:
- Asunto Oy Särkiniementie 9:n anomuksen hyväksyminen uudisrakennuksen jalankulkuyhteyksien järjestelystä Lauttasaaressa tontilla 4/31120 (25.9. 1566 §)
- Rakennuspalvelu Ky oikeutettiin käyttämään tilapäisenä työmaatienä Herttoniemen teollisuuskorttelein n:o 43010 ja n:o 43011 välisellä liikennealueella olevan pistoradan pengertä maansiirtoautojen tilapäisenä työmaatienä 1.4.1973 alkaen kahden viikon irtisanomisajoin, kuitenkin kauintaan

31.5.1973 saakka, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta eräin ehdoin (2.5. 729 §)
- lisäksi lautakunta myönsi useita lupia tilapäisten teiden, vesijohtojen, viemäreiden tms. rakentamiseen ja pitämiseen kaupungin maalla eri puolilla kaupunkia(9.1. 56 §, 30.1. 191 §, 20.2. 316 §, 6.3. 370 §, 3.4. 569 §, 3.4. 580 §, 5.6. 905 §, 12.6. 945 §, 4.9. 1448 §, 2.10. 1621 §, 13.11. 1885 §)

Muita maankäyttöön liittyviä lupia

Lautakunta myönsi mm. seuraavasti:
- Kulosaaren ja Siilitien sähkönsyöttöasemien rakentamista varten merkittyjen alueiden 18.12. 2142 § sekä eräiden työ- ja tukialueiden luovuttaminen metrotoimiston käyttöön (24.7. 1158 §, 9.10. 1652 §, 13.11. 1892 §)
- Länsisatama: lupa Oy Renlund Ab:lle teräsvarastorakennuksen perustusten ulottaminen vuokra-alueen ulkopuolelle (23.1. 153 §)
- Pakila: Asunto Oy Ahdekallio oikeutettiin rakentamaan ja pitämään kahden metrin levyinen jalankulkukäytävä tontin 34074/9 ja Ahdekujan väliselle alueelle (4.12. 2077 §)
- Pasila: Osuuskunta Suomen Messuille myönnettiin lupa kaivaa avo-ojia maa-alueen kuivattamiseksi (6.3. 374 §)
- Sammon puistikko: linja-autojen ja pienoisbussien pysäköiminen n. 15 minuutin ajaksi puistikkoon 4.6.1973 klo 14.00 alkaen (5.6. 932 §)

Lisäksi lautakunta myönsi eri puolilla kaupunkia erilaisia maankäyttöön liittyviä lupia (6.3. 363 §, 10.4. 654 §, 19.6. 1045 §, 2.10. 1613 §, 4.12. 2076 §) sekä mm. lupia puiden ja pensaiden istuttamiseen kaupungin maalle, televisiokuvausten suorittamiseen jne.

Vuokrasopimusten päättyminen ja muuttaminen ym.

Asunto-, autopaikka-, liike- ym. tontit

Lautakunta päätti ***irtisanoa***, purkaa ***tai todeta päättyneeksi*** ym. vuokrasopimuksia seuraavasti:
- Alppiharjun tontin n:o 17/360 Vaasankadun varrella olevan autojen paikoitusalueen vuokrasopimus irtisanottiin 16.10.1973 lukien (16.10. 1696 §)
- Asunto Oy Korvatunturintie 2-nimiseltä yhtiöltä päätettiin veloittaa 2 915 mk kaupungin ja yhtiön välisen vuokrasopimuksen päättymisen ja aluevaihdon suorittamisen väliseltä ajalta 1.1.72–22.1.73 (24.7. 1137 §)
- Asesepäntien ja Niittyläntien kulmassa olevan n. 200 m^2:n suuruisen kunnostamattoman puistoalueen vuokrasopimus irtisanottiin 1.9.1973 lukien (28.8. 1393 §)
- Etelä-Kaarela: Kiinteistö Oy Pelimannintie 15:n kanssa tehdyt tontteja n:o 33173/1 ja 33170/2 koskevat vuokrauspäätökset peruutettiin sekä tehtiin esitys khlle em. tonttien varaamisesta 31.12. 1973 saakka asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Kiinteistö-Oy Pelimannintie 15:lle (23.1. 159 §)
- Herttoniemi: Hgin Asuntokeskus Hakan vuokraoikeus tontteihin n:o 29144/1–4 ja 29145/2–5 päättyi 31.12.73 (16.7. 1088 §)
- Malmin tiloista Ströms RN:o 4^{53} vuokratun 550 m^2:n suuruisen alueen ja Vilppula 2 RN:o 7^{429} vuokratun, asemakaavassa rautatiealueeksi merkityn alueen vuokrasopimus purettiin (13.3. 437 §)
- Mellunkylä: Rakennus Oy:lle kantojen varastoimista varten luovutetun alueen vuokrasopimus irtisanottiin 30.11.73 alkaen (4.12. 2075 §)
- Oulunkylä: Etelä-Suomen Palveluskoira ry:n vuokrasopimus irtisanottiin 31.12.73 lukien sekä koirien koulutus- ja harjoitusalueen järjestäminen Oulunkylään 20 mk:n vuosivuokrasta (23.10. 1734 §)
- Pasila: Hgin Asuntokeskuskunta Hakan vuokrasopimus, joka koski korttelin n:o 17012 eteläpuolella pidettävää urakoitsijoiden mainostaulua Vislauskujan ja Ratamestarinkadun kulmassa olevalla puistoalueella, irtisanottiin (12.6. 965 §), rautatiehallituksen Pasilan asema-alueella sijaitsevaa 135 m^2:n suuruista aluetta koskeva sopimus n:o 1071/3920 irtisanottiin 1.9.73 (6.2. 238 §)
- Punavuori: korttelien n:o 83 ja 118 välisellä puistoalueella sijaitsevalla n. 250 m^2:n suuruisella osalla olevaa, Oy Sinebrychoff Ab:n omistamaa tiilistä makasiinirakennusta koskeva sopimus irtisanottiin (9.1. 30 §)
- Oy Tampella Ab:n Viikin Pornaistenniemen vuokraoikeus n. 1 700 m^2:n suuruiseen alueeseen irtisanottiin päättyväksi 30.6.1973 (23.1. 143 §)
- Tapanilan kylän U. 377-nimiseen tilaan RN:o 6^{288} kuuluvan n. 2 040 m^2:n suuruisen alueen vuokrasopimus purettiin (13.2. 274 §)
- Tukkuliike Oy Ems Ab:n paikoitus- ja lastauskäyttöä tontilla n:o 5 korttelissa n:o 305 koskeva vuokrasopimus n:o 8864 irtisanottiin päättyväksi 16.10. 1973 (9.10. 1653 §, 23.10. 1738 §)

Lautakunta päätti tehdä vuokrasopimuksiin ***muutoksia*** seuraavasti:
- Etelä-Kaarela: tontin n:o 33104/6 vuokrasopimuksen muuttaminen siten että perusvuosivuokra on 1.12.1973 lukien 3 090 mk entisen 2 060 mk:n sijasta (27.11. 2017 §), tontin n:o 33174/1 vuokrasopimuksen oikaiseminen siten, että tontti vuokrataan ajaksi 1.11.1973–31.5.1974, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes tonttia koskeva pitkäaikainen vuokrasopimus tulee voimaan 3 808.67 mk:n kuukausivuokrasta, joka kuukausittain etukäteen on maksettava kaupungin rahatoimistoon sekä esityksen tekeminen kh:lle em. tontin vuokraamisesta (20.11. 1952 §)
- Haaga, Oy Union-Öljy Ab:lle Lapinmäentien etelä-

puolella olevan n. 3 500 m^2:n suuruisen huoltoasema-alueen lisäalueeksi vuokrattiin n. 900 m^2:n suuruinen alue mm. seuraavin ehdoin: vuokra-aika alkaa 1.6.1974 ja jatkuu toistaiseksi kuuden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin sekä lisäalueen osalta vuotuinen vuokramaksu on 900 mk (6.11. 1832 §)

- Helsingin Talous-Osakekaupan kanssa v. 1970 tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että vuokramies oikeutetaan vuokra-alueelta varaamaan asiakkaitaan varten 20 autopaikkaa (27.11. 1989 §)
- Herttoniemi: erään tontin vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että perusvuosivuokra on 1.8. 1973 alkaen 56 mk nykyisen 28 mk:n sijasta (14.8. 1311 §), Anna ja Oiva Lemmetylle yhteisesti vuokrattuun U 377 -nimiseen tilaan RN:o 6^{288} kuuluvan n. 2 040 m^2:n suuruisen alueen vuokraoikeuden siirtäminen Anna Lemmetyn kuoltua 29.9. 1973 yksin Oiva Lemmetylle (18.9. 1528 §)
- Itä-Pasila: Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön tonttia n:o 17017/1 koskevan maanvuokrasopimuksen rakentamisvelvollisuutta koskevan ehdon muuttaminen (18.9. 1524 §)
- Kontulan kaupungin ja Urheiluhallit Oy:n välistä tontin 47021/1 kaakkoispuolella olevan n. 2 600 m^2:n suuruisen puistoalueen vuokrasopimuksen muuttaminen 1.8.1973 lukien siten, että vuokra-aluetta pienennetään n. 2 600 m^2:stä n. 2 000 m^2:iin ja että vuosivuokraksi tulee 600 mk entisen 780 mk:n sijasta (31.7. 1245 §)
- Koskela: Osuusliike Elannolle v. 1972 tehdyn tonttia 975/6 koskevan vuokraussopimuksen muuttaminen (31.7. 1247 §)
- Laajasalo: vanhustentalosäätiön tontin 31002/3 vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että vuokra-aika alkaa 1.12.73 (31.7. 1250 §)
- Oy Maritim Ab:lle vuokratun kausiaseman pito-oikeutta koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen siten että vuokra-aika on 1.7.1972—1.7.1977 ja vuotuinen vuokra ajalta 1.7.1972—31.3.1973 5 000 mk, ajalta 1.4.1973—31.12.1974 2 000 mk sekä ajalta 1.1.1975—1.7.1977 3 000 mk ym. (13.3. 433 §)
- Pihlajisto: ehdon lisääminen Pihlajiston tontin n:o 38311/2 vuokrasopimukseen: tontille rakennettavaan rakennukseen on vuokramiehen tehtävä sähkölaitoksen ohjeiden mukainen tila sähkölaitoksen muuntamoa varten (30.10. 1799 §, 6.11. 1831 §)
- Taka-Töölö: korttelin 472 tonttia 1 koskevan, Kommandiittiyhtiö Rakennusliike Launiemen kanssa v. 1972 tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että vuokra-alueen suuruudeksi tulee 2 660 m^2 5 250 m^2:n asemasta ja kuukausivuokraksi 2 660 mk 5 250 mk:n sijasta (9.1. 49 §)
- Vanhakaupunki Kuninkaankartanonsaaren käyttämisestä on v. 1933 tehdyn sopimuksen mukaisesti peritty 110 mk, joka vastaa lautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti 1.7.1972 lukien koko saaren asemasta vain karttaliitteessä IV merkittyjen alueiden vuokraa (6.3. 376 §)
- Vartiokylän tontin n:o 45192/16 v. 1972 tehdyn vuokrauspäätöksen muuttaminen siten, että kyseisen tontin vuokramieheksi tulee koneteknikko Pentti Oinonen yksin eikä hänen ja työnjohtaja Erkki Järvisen toimesta perustettava yhtiö ja ehdolla, että vuokramies suorittaa tontin osalta osake- ja liittymismaksut Lämpövartio Oy:lle yhtiön vaatiessa (11.9. 1477 §)

Lautakunta päätti ***pidentää vuokrasopimuksiin sisältyviä vuokra-aikoja*** seuraavasti:

- Espoo: Suurhuopalahden kylän tilojen Helaranta 2 RN:o 2^{294}, Miarika RN:o 2^{293} ja Alberga RN:o 2^{834} vuokrasopimuksen pidentäminen ajaksi 1.1. 1973—31.12.1977 (12.6. 949 §)
- Etelä-Kaarela: tontin n:o 33178/1 vuokrasopimuksen jatkaminen ajaksi 1.1.—31.12.1974 Salpa Oy:lle 4 253.33 mk:n kuukausivuokrasta (18.12. 2139 §)
- Hgin suomalaisten ja ruotsalaisten ev.lut. seurakuntien kirkkohallintokunnalle vuokratun autopaikoitusalueen vuokra-ajan pidentäminen 1.7.1973 alkaen viiden vuoden ajaksi 2 800 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (4.12. 2069 §)
- Herttoniemi: vuokraoikeuden pidentäminen 2.11. 1973 lukien kolmen kuukauden irtisanomisajoin 500 mk:n kuukausivuokrasta Ka-Vi -Tuotteet Oy:lle (11.9. 1482 §)
- Itä-Pasila: asunto-, liike- ja autopaikkatonttien vuokrausehtojen määrääminen (20.2. 330 §), Hgin Asuntokeskuskunta Hakalle vuokrattujen tonttien vuokra-aikojen jatkaminen (8.5. 779 §)
- Laajasalo: As Oy Uppbyltä ostettuja määräaloja rasittavien kahden maanvuokrasopimuksen jatkaminen vuosivuokrien ollessa 157.86 mk ja 124.76 mk 25.8.1972 lukien (9.1. 55 §), tontin n:o 10/49056 vuokraajan pidentäminen 30.4.1978 saakka vuosivuokran ollessa 1.5.1973 alkaen 1 485.71 mk (13.3. 442 §), tontin n:o 49080/1 vuokrasopimuksen jatkaminen 31.12.73 saakka kk-vuokran ollessa 775 mk (11.9. 1481 §)
- Malmi: seuraavia alueita koskevien vuokraoikeuksien jatkaminen: tontti n:o 38171/2 ajaksi 1.1.—3.12.1973, tontti 38093/8 16.7.1974 saakka Oy Motozetor Ab:lle, tila Tallbacka RN:o 8^{216} 31.12. 1974 saakka sekä Boxbacka Frivilliga Brankär-Pukinmäen Vapaapalokunta r.f:n vuokraoikeuksien jatkaminen (20.3. 494 §, 24.7. 1181 §, 18.12. 2145 §)
- Munkkiniemi: tontin n:o 30032/4 rakennusajan

vuokra-ajan jatkaminen 31.12.75 saakka (13.11. 1886 §)
- Pakila: Rakennusliike J. Manniselle tilapäistä työmaaparakkia ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten vuokratun n. 70 m^2:n alueen Alkutie 42 ja 44 väliseltä puistoalueelta vuokra-ajan pidentäminen ajaksi 1.7.–30.9.73 (tonttij. 8.8. 455 §)
- Pasila: vuokra-aikojen jatkaminen, Pasilan maaliikennekeskuksen palvelukeskuksessa Helsingin Kaukokiito Oy:lle, Huolintakeskus Oy:lle ja Finnexpress Oy:lle 31.12.1973 saakka ja Finnexpress Oy:lle (D-terminaali) 31.12.1973 saakka (13.3. 439, 440 §), tontin n:o 17012/1 vuokra-ajan jatkaminen 30.6.1974 saakka Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle 5 450 mk:n kuukausivuokrasta (18.12. 2166 §) sekä tontin n:o 17012/1 vuokra-ajan pidentäminen 31.12.1973 saakka kuukausivuokran ollessa 5 175 mk (7.8. 1279 §)
- Pihlajamäki: asuntokerrostalotontin n:o 38315/1 vuokrasopimuksen jatkaminen 1.1.1974–30.6. 1974 väliseksi ajaksi 4 500 mk:n kuukausivuokrasta sekä autopaikkatontin n:o 38316/2 vuokrasopimuksen jatkaminen samaksi ajaksi 340 mk:n kuukausivuokrasta (4.12. 2091 §)
- Pitäjänmäki: tontista n:o 46138/9 Keskinäisen Vakuutusyhtiö Eläke-Varmalle vuokrattu 2 433.6 m^2:n aluetta koskevan vuokrasopimuksen jatkaminen ajaksi 1.4.1972–30.9.1973 (30.1. 184 §)
- Pohj.-Haaga: tonttia 29104/6 vastaavan alueen pitkäaikaisen vuokrasopimuksen mukaisen vuokra-ajan alkamispäivän määrääminen 1.8.1973 Oy Kuljetusristikko Ab:lle (24.7. 1130 §)
- Reimarla: tonttien 46130/4,5 ja 6 vuokra-ajan pidentäminen 31.12.1995 saakka Oy Scan-Auto Ab:lle (2.10. 1620 §)
- Sörnäinen: tontteja 277/8 ja 10 vastaavan n. 2 995.2 m^2:n suuruisen alueen vuokraoikeuden jatkaminen ajaksi 1.7.1973–31.12.1974 (14.8. 1306 §)
- Toukola: korttelissa n:o 678 olevan n. 4 250 m^2:n suuruisen alueen vuokraoikeuden pidentäminen kauintaan 31.12.1973 saakka A.W. Liljeberg Osakeyhtiölle 15 120 mk:n vuosivuokrasta, irtisanomisaika 1 kk (2.5. 712 §)
- Vallila: tonttien n:o 537/4 ja 531/31 vuokra-aikojen pidentäminen 1.1.1973 lukien kuuden kuukauden irtisanomisajoin ja kauintaan 31.12.1975 saakka, vuosivuokria peritään tontista 531/31 1 120 mk ja tontista 537/4 1 060 mk (30.10. 1786 §)

Huolto- ja jakeluasemien ym. alueita koskevia vuokrasopimuksia

Lautakunta päätti ***irtisanoa, peruuttaa tai todeta päättyneeksi*** seuraavasti
- Haaga: Oy Esso Ab:lle Nuijamiestentien varrelta Haagan ammattikoulua vastapäätä 22.3.1972 tehdyllä vuokrasopimuksella vuokratun jakeluasema-alueen vuokrasopimus irtisanottiin päättymään 1.4. 1973 sekä alueesta peritty maanvuokra 18 666 mk päätettiin palauttaa osittain eli 9 091.50 mk:n suuruiselta osalta siten, että yhtiölle vuokratun Nuijamiestentien ja Pajuniityntien risteyksessä olevan huoltoasema-alueen maanvuokraa ajalta 1.4.–31.12.1973 ei peritä (27.3. 536 §), sekä n. 1 580 m^2:n suuruisen vuokra-alueen osa irtisanottiin (18.12. 2161 §)
- Hermanni: Suomen Kauko-Rahti Oy:n kanssa 10.9. 1971 allekirjoitettu polttoaineen jakelulaitteen pitämistä tontilla 665/14 koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 31.12.1973 (24.7. 1164 §)
- Kamppi: Oy Shell Ab:n vuokraoikeus Salomon -ja Annankadun kulmassa olevaan huoltoasema-alueeseen merkittiin päättyneeksi 30.6.1973 (24.7. 1147 §) ja Oy Esso Ab:lle korttelin n:o 215 c pohjoispäästä, Olavinkadun varrelta vuokratun huoltoasema-alueen irtisanominen päättymään 31.1.1974 (18.12. 2163 §)
- Sörnäinen: Vaasan puistikossa sijaitsevan, Oy Shell Ab:n jakeluaseman paikkaa koskeva vuokrasopimus n:o 1118 päättyi 15.1.1974 (9.10. 1655 §)

Lautakunta päätti ***muuttaa*** eräitä vuokrasopimuksia seuraavasti:

- Etu-Töölö, korttelissa n:o 434 olevan huoltoasema-alueen itärajalta vuokrataan 1.11.1973 lukien Oy Esso Ab:lle 290 m^2:n suuruinen alue lisäalueeksi, jonka osalta peritään huoltoasema-alueen vuokramaksun yhteydessä maksettava 3 480 mk:n suuruinen lisävuokra (23.10. 1742 §)
- Kamppi: Oy Esso Ab:n ja kaupungin välistä korttelin n:o 215 c pohjoispäässä olevan huoltoasema-alueen maanvuokrasopimuksen muuttaminen sekä Oy Shell Ab:n ja kaupungin välisen Salomon- ja Annankadun risteyksessä olevan huoltoasema-alueen maanvuokrasopimuksen muuttaminen siten, että kummankin aseman osalta vuokra-aika jatkuu 1.7. 1973 lukien 1 kk:n irtisanomisajoin, vuokramaksu on 30 000 mk vuodessa (26.6. 1081 §)
- Malmi: korttelin n:o 38316 tontilla n:o 1 olevan huoltoaseman laajennussuunnitelman hyväksyminen sekä n. 45 m^2:n suuruisen alueen, jonka leveys on n. 10 m^2, vuokraaminen Oy Esso Ab:lle 1.4. 1973 lukien mainitun tontin ja Kirkonkyläntien välissä olevasta puistokaistaleesta tontille ajamista varten, vuosivuokra 100 mk ja irtisanomisaika 1 kk (tonttij. 14.3. 168 §)
- Munkkiniemi: Suomen BP Oy:n oikeuttaminen käyttämään sille vuokratulle tontille n:o 30119/2 rakennettavan autosuojan tiloja autojen huolto- ja pesutoimintaan 1.10.1973 lukien kahden kuukauden irtisanomisajoin toistaiseksi kuitenkin kauintaan 5.9.1982 saakka mm. seuraavin ehdoin: vuokramies suorittaa normaalin vuokramaksun yhtey-

dessä 3 600 mk:n vuotuisen lisäkorvauksen (28.8. 1406 §)
- Pitäjänmäki: Oy Höyläämötie 2:n kanssa v. 1955 tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että yhtiö oikeutetaan edelleen pitämään tontilla n:o 46027/1 kolmea jakelulaitetta 5 000 mk:n vuosivuokrasta irtisanomisaika 3 kk (23.1. 156 §)

Lautakunta päätti ***pidentää*** eräiden sopimusten vuokra-aikoja seuraavasti:
- Jakomäki: pidennyksen myöntäminen Oy Teboil Ab:lle tontin 41220/1 rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen 1.2.1974 saakka (24.7. 1165 §)
- Kallio, Oy Esso Ab:lle Hakaniementorilta vuokratun n. 1 250 m^2:n suuruisen huoltoasema-alueen vuokra-ajan jatkaminen 1.7.1973 lukien toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin 75 000 mk:n vuosivuokrasta (4.9. 1455 §)
- Kumpula: Oy Esso Ab:lle vuokratun, Mäkelänkadun varrella olevan huoltoasema-alueen vuokra-ajan jatkaminen 1.4.1975 lukien viidellä vuodella eli 31.3.1978 saakka perusvuosivuokran ollessa 1.4. 1973 lukien 20 000 mk ja vuosivuokra ajalta 1.4. 1973–31.3.1974 42 000 mk ja muutoin entisin ehdoin
- Munkkiniemi: rasiteluontoisen ehdon merkitseminen kaupungin ja Suomen BP Oy:n väliseen tontteja 30119/1,2 koskevaan vuokrasopimukseen (9.1. 58 §) sekä jatkoajan myöntäminen vuokrattujen em. tonttien rakentamisvelvollisuuden täyttämiselle siten, että jakeluasema jakelulaitteineen ja autosuoja on saatettava käyttökuntoon 6.9.1973 mennessä (10.4. 623 §), Munkkiniemi, Oy Gulf Ab:lle Munkkiniemen aukion varrelta vuokratun huoltoasema-alueen vuokra-ajan jatkaminen 1.7.1973 lukien toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin kauintaan 31.12.1974 saakka 46 800 mk:n vuotuisesta vuokrasta (13.11. 1893 §)
- Pitäjänmäki: korttelin 46026 tonttia n:o 1 vastaavan jakeluasema-alueen vuokra-aikaa jatkettiin ajaksi 1.1.1973–31.12.1977 perusvuokran ollessa 1.1.73 20 000 mk ja vuosivuokran ajalta 1.1.73–31.3.74 52 500 mk (9.1. 27 §)
- Taka-Töölö: Oy Esso Ab:lle vuokratun tontin 518/52 vuokra-ajan jatkaminen 30.6.1974 lukien 10 vuodella eli 30.6.1984 saakka vuotuisen vuokramaksun ollessa 1.1.1974–31.3.1975 70 980 mk, perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 27 300 mk vuodessa sekä perusindeksinä 100 ym. ehdoin (20.3. 497 §)

Varasto- ja pienteollisuusalueet
Lautakunta päätti ***irtisanoa tai katsoa päättyneeksi seuraavat vuokrasopimukset:***

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m^2	Vuokraaja	Vuokra-aika päättyy	Päätös
Kallio	5/305		Rakennusoviraston katurakennusosasto	31.12.1973	9.10.1654 §
Tattarisuo	5/41011	–	Tynnyrikeskus Oy	31. 8.1973	31. 7.1253 §
Vartiokylä	29/45191	2 350	Kirjayhtymä Oy	31.12.1972	6. 2. 236 §
»	7/45192	–	Suomi-Filmi Oy	28. 2.1973	6. 2. 239 §
»	9,12/45192	1 280	Kone-Tukku Oy	31. 3.1973	10. 4. 633 §

Lautakunta päätti jatkaa mm. seuraavia sopimusten vuokra-aikoja:
- Tattarisuo: Jäälaitteet Oy:n kanssa tehdyn tonttia 20/41003 koskevan vuokraoikeuden pidentäminen 31.12.1995 saakka, vapaan siirto-oikeuden myöntäminen ym. ehdoin alkuvuosivuokran ollessa 2 730 mk sekä indeksiin sidotun perusvuosivuokran 975 mk (24.7. 1175 §)
- Tattarisuo: liikkeenharjoittaja E.M. Nummilan veloittaminen tontin n:o 15/41003 käyttämisestä ilman sopimusta ajalta 1.1.1973–31.12.1973 yht. 2 120.62 mk:lla sekä kyseisen tontin vuokraoikeuden pidentäminen 31.12.1976 saakka 2 827,50 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin (2.10. 1615 §), Rauno Lehtoselle vuokratun tonttia 5/41001 koskevan vuokraoikeuden pidentäminen 31.12.1995 saakka alkuvuosivuokran ollessa 6 032 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 2 080 mk (16.10. 1703 §) sekä T:mi Vaihtorakenne -nimisen liikkeen omistajalle T. Mäkipäälle vuokratun varasto- ja pienteollisuusalueen tontin n:o 3/41103 vuokraoikeuden pidentäminen 31.12.1995 saakka sekä vapaan siirto-oikeuden myöntäminen (tonttij. 10.7. 392 §)
- Vartiokylä: Oy Textil Ab:lle vuokratun tontin n:o 11/45192 vuokra-ajan jatkaminen 31.12.2000 saakka (13.11. 1876 §)

Lautakunta päätti ***muuttaa*** eräiden vuokrasopimusten ehtoja seuraavasti:

- Tattarisuo: Rakennustoimisto Aarne Euramaa Ky:lle Tattarisuolta vuokratun tontin v. 1970 tehdyn vuokrauspäätöksen muuttaminen (30.1. 193 §) ja Terli Oy:n veloittaminen Tattarisuon suunnitellun tontin 41015/16 käyttämisestä 1.9.–31.12.1973 väliseltä ajalta yhteensä 715 mk:lla sekä tonttia 41015/17 koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että sopimus käsittää 1.1.1974 lukien tontin n:o 41015/17, n. 1 500 m^2, sijasta tontit 41015/16 ja 17 yhteiseltä pinta-alaltaan n. 3 000 m^2, perusvuosivuokran ollessa 975 mk:n sijasta 1 950 mk ja nykyvuokran 2 145 mk:n sijasta 4 290 mk sekä tonttia 41015/16 koskevan vuokrasopimuksen toteaminen päättyneeksi 31.8.1973 (13.11. 1873 §)
- Vallila: teollisuustontin n:o 693/22 perusvuokran korottaminen 6 400 mk:sta 7 921 mk:ksi 1.2.1973 lukien (9.1. 4 §)
- Vartiokylä: Oy Cylop Ab:n kanssa tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että sopimus käsittää tontista n:o 23/45 192 2 240 m^2:n suuruisen alueen 3 520 m^2:n asemesta ja että perusvuosivuokra on 2 668 mk sijasta 4 224 mk ja vuosivuokra ajalta 1.7.1973–31.3.1974 6 451 mk entisen 10 137 mk sijasta (15.5. 811 §, 5.6. 927 §), Teollisuus-Teräs Oy:n kanssa tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että sopimus käsittää tonttien n:o 45191/10 ja 11 sijasta saman korttelin tontin n:o 26 (19.6. 1052 §) ja Ulkomarkkinat Oy:n kanssa tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että se koskee pienteollisuuskorttelin n:o 45193 tonttia n:o 8 aikaisemman tontin n:o 4 sijasta, että tontin pinta-alaksi tulee n. 7 050.5 m^2 aikaisemman n. 2 581 m^2:n sijasta ym. muutoksin (29.5. 877 §)
- Viikinmäki: Keijo Oilion kanssa tehdyn Viikinmäen varasto- ja pienteollisuusalueen korttelin n:o 11 tonttia n:o 3 koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että vuokra-aluetta ja siinä olevaa rakennusta saadaan käyttää somistamoliikkeen harjoittamista varten autokorjaamo-autohallitoiminnan sijasta (24.7. 1177 §)
- Viikki: T:mi Alumiinikilpi-nimisen liikkeen omistajalle vuokratun Viikin varastoalueen n:o 1 ja 2/1 vuokrasopimuksen, tekn. M.J. Helakkeelle vuokratun Viikin varastoalueen n:o L/3 vuokrasopimuksen sekä Hilding Åkermanille vuokratun Viikin varastoalueen n:o 1/4 vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että alueita ei tarvitse aidata muilta kuin alueen kaakkoissivulta ym. ehdoin (27.11. 1992 §)

Muut lautakunnan vuokrasopimuksiin ym. liittyvät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Kivikon teollisuusalue: eräiden yhtiöiden varausaikojen jatkaminen alueen tontteihin sekä ko. pikkutonttien varaaminen 31.5.1974 saakka (18.12. 2138 §)
- Lauttasaari: tontin 31126/5 käyttäminen vain varasto- ja pienteollisuuden tarpeisiin (18.12. 2149 §)
- Tattarisuon varasto- ja pienteollisuusalue: eräiden yhtiöiden oikeuttaminen vuokraamaan Tattarisuon alueella olevat alueet alivuokralaisten käyttöön (6.3. 387 §, 11.9. 1483 §, 20.11. 1930 §, 18.12. 2153 §) sekä vuokramiesten kehottaminen saattamaan alueittensa käyttö vuokrasopimuksen mukaiseksi (2.10. 1616 §)

Viljelys-, kasvitarha- ym. alueet

Lautakunta päätti ***muuttaa*** vuokrasopimusehtoja seuraavasti:

- Maunulasta, Oy W. Rosenlew Ab:n Harvialan Taimitarhalle Pirkkolantien ja Metsäpurontien kulmasta vuokratun alueen suuruudeksi merkitseminen 1.12.1973 lukien 3 000 m^2 entisen 1 000 m^2:n sijasta (27.11. 1994 §)

Vuokrasopimusten siirtäminen

Lautakunta päätti myöntää vuokraoikeuksien siirtämisiä seuraavasti:

- Lauttasaari: Oy Maritim Ab:n oikeuttaminen luovuttamaan Lauttasaaren tontin n:o 31129/7 edustalla olevalla aallonmurtaja-alueella sijaitsevan kausiaseman hoito kolmannelle henkilölle (10.4. 628 §), vapaan siirto-oikeuden myöntäminen B. Rahikaisen & Co:n tontin n:o 31126/10 vuokrasopimukseen (9.1. 29 §)
- Meilahti: Barnavårdsföreningen i Finland r.f. -nimisen yhdistyksen oikeuttaminen vuokraamaan kaupungilta vuokraamansa Meilahti 6 -nimisen huvila-alueen edelleen Kårkulla Centralanstalt kommunalförbund- nimiselle yhteisölle kauintaan 31.8.1974 saakka ehdolla, että aluetta käytetään pelkästään kehitysvammaisten päivähuoltolaa ja huoltohenkilökunnan asumista varten (8.5. 772 §)
- Pohjois-Haaga: Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle vuokrattuja korttelin n:o 29144 tontteja n:ot 1–4 sekä korttelin n:o 29145 tontteja n:ot 2–5 koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen siten, että po. tontit vuokrataan As Oy Maria Jotunintie 4–12 -nimiselle asunto-osakeyhtiölle ja vuokramiehellä on vapaa siirto-oikeus erään ehdon mukaisesti (6.2. 245 §)
- Pitäjänmäki: vapaan siirto-oikeuden myöntäminen tontin 46037/4 vuokramiehelle (4.12. 2086 §)
- Roihupellon teollisuusalue: Maalaamo Pauli Hietanen Ky:lle vuokratun tontin n:o 45192/4 vuokra-ajan pidentäminen 31.12.2000 saakka sekä vapaan siirto-oikeuden myöntäminen vuokrasopimukseen (18.9. 1514 §)
- Suurmetsä: Veikko Nyström Oy:n vapaan siirto-oikeuden myöntäminen tonttia n:o 41012 koskevaan vuokrasopimukseen ja vuokra-ajan pidentäminen 31.12.1995 saakka (2.5. 733 §)

8. Kiinteistölautakunta

- Tattarisuon varasto- ja pienteollisuusalueen tontin n:o 1/41010 vuokraoikeuden siirtäminen liikkeenharjoittaja Martti Frömanilta liikennöitsijä Alf. G. Baggströmille 1.1.1974 lukien (27.11. 2014 §) ja Suomenlahden Kone Oy:lle vuokrattujen suunnitellun korttelin n:o 41020 tonttien n:o 14 ja 15 vuokra-ajan pidentäminen 31.12.1995 saakka sekä vapaan siirto-oikeuden myöntäminen sopimukseen (30.1. 186 §)
- Vartiokylä: Marjaniemen Melojat ry:lle Vartiokylänlahden venesatama-alueelta vuokratun alueen vuokrasopimuksen n:o 5154 siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnalle (31.7. 1243 §)

Vuokria ym. maksuja koskevat päätökset

Lautakunnan päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

Autojen paikoitusalueet ja autopaikat

- Alppiharju: Kiinteistö Oy Vaasankatu 10:lle vuokratulla korttelin n:o 348 tontilla n:o 10 olevien autopaikkojen käyttäjiltä hyväksyttiin perittäviksi kuukausivuokriksi enintään 100 mk pihanalaisilta autopaikoilta ja enintään 80 mk pihatasossa olevilta autopaikoilta (25.9. 1560 §)
- Lauttasaari: Oy Maan Auto Ab:n veloittaminen ilman sopimusta, Särkiniementien 7:n edustalla olevan puistikon n. 700 m^2:n käytöstä 1.8.1971–31.12.1972 väliseltä ajalta 3 570 mk:lla ja yhtiön kehottaminen lopettamaan po. puistokaistan käyttämisen paikoitukseen ym. ehdoin (23.1. 141 §)
- Suutarilan autopaikkatontin n:o 2/40010 kuukausivuokran oikaiseminen 23 mk:ksi (27.11. 1995 §)
- veloituksen lopettaminen autotallin pito-oikeudesta 31.12.1972 ja v:lta 1973 perityn 50 mk:n korvauksen palauttaminen (23.1. 150 §)

Irtisanotun vuokra-alueen kunnostus- ja siistimistöiden korvaaminen rakennusviraston laskun mukaisesti 701.45 mk:lla (30.1. 182 §)

Huoltoasema-alueet: Puotinharjussa Esso Ab:lle Vanhanlinnantien varrelta vuokratun huoltoasema-alueen maanvuokrasta peritään edelleen vain puolet siihen saakka, kunnes asema voidaan tiloineen ottaa käyttöön, kuitenkin kauintaan 1.12.1974 saakka (18.12. 2162 §)

Klausuuliehtoiset maanvuokrat: kertomusvuonna erääntyneiden vuokrien ilmoittaminen rahatoimistolle (6.2. 240 §, 20.2. 324 §, 5.6. 925 §)

Maksunlykkäyksien myöntäminen useille tontinvuokrien maksajille (22.5. 829, 830 §, 29.5. 875, 876 §, 5.6. 916 §, 12.6. 952, 953, 963 §, 19.6. 1026 §, 16.7. 1078–1080, 1091, 1100, 1101 §, 24.7. 1133 §, 1170–1172 §, 11.9. 1496 §) sekä Maire Linnalle Kumpulan tontin n:o 35/939 v. 1973 vuokran maksamiselle 30.11.1973 saakka sekä Toivo Alajärvelle Toukolan korttelin n:o 45/915 v. 1973 vuokran maksamiselle 15.10. saakka ehdolla, että viivästyneille erille maksetaan viivästyskorko (19.6. 1051 §, 18.9. 1523 §)

Siirtolapuutarhapalsta ym. maksujen perimisen määrääminen (1.1.1974 alkaen 18.12. 2136 §)

Väliraha ym.

- Valmet Oy:n ja kaupungin välillä 6.7. tehdyn vaihtokirjan mukaisen maksamattoman välirahan maksamisen vakuudeksi ei haeta kiinnitystä yhtiölle luovutettuihin alueisiin (7.8. 1281 §)
- Otto Heinon kiinteistölautakunnan määräämää veloitusta koskeva kirje ei anna aihetta 16.1.1973 tekemän päätöksen muuttamiseen (7.8. 1286 §)

Yhtiöiden veloittaminen Tattarisuon ym. alueilla varastoimisesta (16.1. 108 §, 30.1. 185 §, 10.4. 625 §, 2.5. 738 §, 16.10. 1700 §)

Muita tonttiosaston toimialaan kuuluvia asioita koskevat päätökset

Lautakunta päätti kertomusvuonna lisäksi mm. seuraavista asioista:

- huoneistojen luovuttaminen, vuokraus, vuokrat ym.: Lauttasaari, Maritim Oy:n oikeuttaminen vuokraamaan tontilla n:o 10/31129 olevasta rakennuksestaan n. 300 m^2:n suuruiset tilat Etola Oy:lle myymälää varten ajaksi 1.1.1974–31.12.1978 6 000 mk:n vuotuisesta lisävuokrasta (27.11. 1999 §) ja Sörnäisissä, Osakeyhtiö Sixin oikeuttaminen luovuttamaan tontilla 4/272 olevan rakennuksen huonetiloja elintarviketeollisuutta harjoittaville vuokralaisille kauintaan 31.12.1977 saakka (20.3. 476 §), vuokrankorotuksen hyväksyminen Kiinteistö Oy Herttoniemen nuorisohotelliasuntolassa keskimäär. neliövuokraksi 9.83 mk/m^2/kk, Kontulankaari 7:ssä 5.60 mk:ksi/m^2/kk sekä Hgin Diakonissalaitoksen Pitäjänmäen vanhusten palvelutalossa 8.72 mk:ksi/m^2/kk ja Kiinteistö Oy Gunillantie 6:ssa 6.35 mk:ksi/m^2/kk (13.3. 425 §, 5.6. 910 §, 9.10. 1644 §, 4.12. 2068 §)
- rasitteet: rasitesopimuksen lisääminen Neles Oy:n anomuksesta Vartiokylän tontteja 45193/5 ja 6 koskeviin vuokrasopimuksiin (23.1. 142 §), Siltalämpö Oy:n ja kaupungin välisen autopaikkarasitteita koskevan sopimuksen tekeminen (20.11. 1945 §) ja kaupungin suostuminen siihen, että tontin 8/40005 oikeudesta ulottaa tontilla olevan rakennuksen perustukset samassa korttelissa olevan tontin n:o 5 puolelle saadaan perustaa pysyvä rasite (27.11. 2026 §)
- ryhmäpuutarhat: uusien puutarhojen perustaminen (2.5. 703 §, 11.9. 1486 §)

- vakuudet: pankkitakauksen muuttaminen vakuutuslaitoksen takaukseksi ja vakuutuksien palauttaminen (8.5. 774 §, 20.2. 315 §)
- vuokra- ym. katselmukset: kevät- ja syyskatselmusohjelmien hyväksyminen ja lautakunnan edustajien valitseminen (14.8. 1314 §).
- vuokrasopimusten merkitseminen kiinteistöviraston vuokrasopimuksiin (30.10. 1783 §)

Lautakunta käsitteli lisäksi vuoden aikana useita asunto- ja lisälainoja koskevia asioita, kuten niiden myöntämistä, peruuttamista ja hylkäämistä, vakuuksien hyväksymistä ja vaihtamista, väliaikaisten takaussitoumusten palauttamista, panttioikeuksien myöntämistä lisälainojen vakuudeksi, velkakirjojen palauttamista ja vaihtamista ym.

Esitykset

Lautakunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevia esityksiä:

Kiinteistöjen hankkiminen

Aluevaihtoja esitettiin suoritettavaksi seuraavasti:
- Malmilla (27.3. 530 §, 17.4. 685 §, 4.12. 2089 §), Ala-Tikkurilassa (18.12. 2156 §), Laajasalossa (25.9. 1568 §), Vuosaaressa (17.4. 670 §, 19.6. 1048 §), Vantaan kauppalan Hakunilan kylästä (18.12. 2164 §); Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa (16.1. 101 §) sekä valtion kanssa (20.3. 473 §)

Pakkolunastettavaksi esitettiin
- tiloja Malmilta ja Oulunkylästä (6.11. 1839, 1840 §, 7.8. 1285 §)

Ostettavaksi kaupungille esitettiin
- maa-alue Sipoon kunnan Gumbölen kylästä ja ***metsäpalsta*** ostaminen Sipoon kunnan Hindsbyn kylästä (23.1. 161 §, 28.8. 1408 §)
- määräaloja Käpylästä (30.10. 1793 §), Tapanilasta (20.2. 332 §), Ala-Tikkurilasta (13.11. 1881 §), Mellunkylästä (16.1. 113 §, 4.9. 1445 §)
- rakennelmia ja rakennuksia Taka-Töölöstä (4.9. 1457 §), Meilahdesta (6.3. 379 §), Pasilasta (3.4. 573, 589 §, 12.6. 947, 948, 967 §, 4.9. 1440 §, 20.11. 1937 §, 18.12. 2127, 2141 §), Hermannista (6.3. 382 §), Vallilasta (30.1. 188 §, 2.5. 730 §, 7.8. 1273 §, 18.9. 1510 §, 20.11. 1943 §), Oulunkylästä (30.10. 1788 §), Haagasta (23.1. 144 §, 6.3. 396 §), Tapanilasta (4.9. 1438 §), Vartiokylästä (18.9. 1518 §), Reimarlasta (13.3. 431 §), Laajasalosta (23.10. 1737 §) ja Vihdin kunnan Ollilan kylästä (20.2. 323 §)
- tiloja: Haagasta (10.4. 642 §), Pukinmäestä (31.7. 1257 §, 21.8. 1365 §), Malmilta (9.1. 39 §, 13.2. 290, 291 §, 6.3. 397 §, 3.4. 592 §, 10.4. 640 §, 17.4. 686 §, 25.9. 1581 §, 13.11. 1894 §), Tapanilasta (23.1. 152 §, 13.3. 432 §, 2.5. 723 §, 24.7. 1184 §, 28.8. 1410 §, 18.9. 1520 §), Suutarilasta (12.6. 956 §), Puistolasta (6.3. 378 §, 13.3. 435 §, 25.9. 1567 §, 30.10. 1792 §), Vartiokylästä (12.6. 955 §, 2.10. 1611 §), Mellunkylästä (16.10. 1690 §) ja Laajasalosta (6.2. 255 §, 20.3. 488 §, 10.4. 619 §) sekä Sipoon kunnan Immersbyn kylästä (13.2. 287 §) ja Granön saaresta (20.11. 1955 §)
- tontteja Oulunkylästä (6.2. 251 §) ja Malmilta (18.12. 2165 §)

Kiinteistöjen luovutus

Lautakunta ehdotti:
myytäväksi

- määräaloja, tiloja, tontteja, alueita ym. Meilahdesta (16.1. 117 §), Itä-Pasilasta (13.2. 285 §), Itä-Pakilasta (27.11. 2002 §), Tapaninkylästä (18.9. 1531 §), Puistolasta (25.9. 1559 §), Laajasalosta (3.4. 576 §, 20.11. 1939 §) sekä Espoon Laajalahdesta (6.3. 377 §, 24.7. 1144 §), Inkoon kunnan Elgsjön kylästä (17.4. 672 §) ja Kirkkonummen kunnan Kalljärven kylästä(24.7. 1143 §)

luovutettavaksi
- eräitä tiloja ja määräaloja Pääkaupunkiseudun Vesi Oy-Huvudstadsregionens Vatten Ab:n omistukseen ja hallintaan (21.8. 1355 §)

varattavaksi
- tontteja ja alueita ym.: Kampista (13.3. 429 §, Kalliosta (10.4. 615 §), Taka-Töölöstä (20.3. 462 §), Pasilasta (31.7. 1241 §, 18.12. 2144 §), Oulunkylästä (11.9. 1480 §), Haagasta (23.1. 154 §, 30.1. 197 §, 27.3. 532 §, 17.4. 682 §, 4.9. 1452 §, 28.9. 1602 §, 23.10. 1745 §), Kannelmäestä ym. (17.4. 681 §, 28.9. 1602 §), Pukinmäestä (16.10. 1705 §, 6.11. 1825 §), Malmilta (16.10. 1705 §), Puistolasta ym. (6.3. 394 §, 28.9. 1602 §), Mellunkylästä ja Myllypurosta (8.5. 764 §) ja Vuosaaresta (6.11. 1826 §) sekä esitti eräitä varausehtojen muuttamisia ja niistä poikkeamisia (30.1. 203 §, 13.2. 289 §, 31.7. 1242 §, 9.10. 1659 §) ja varaus-ajan jatkamista (13.2. 277, 286 §)

vuokrattavaksi
- tontteja Sörnäisistä (20.3. 483 §), Käpylästä (30.1. 187 §, 27.3. 533 §, 2.10. 1617 §, 16.10. 1686 §), Pohjois-Haagasta (27.3. 541 §) ja Pakilasta (18.12. 2137 §); teollisuusalueita Sörnäisistä (30.1. 195 §), Malmilta (20.2. 314 §) ja Pitäjänmäen (20.11. 1928 §) sekä esitti
- vuokra-aikoja jatkettavaksi Oy Gulf Oil Ab:lle jake-

luasemaa varten vuokratun alueen ja ns. Puukäpylän tonttien osalta (30.1. 198 §, 27.11. 2012 §) sekä Marjaniemessä, Mellunkylässä ja Laajasalossa (6.3. 381 §, 19.6. 1039 §, 5.6. 912 §)
- vuokrasopimusten muuttamista Vallilassa ja Suutarilassa (18.12. 2133 §, 20.11. 1946 §).

Rakennustyöt

Lautakunta esitti suoritettavaksi seuraavat rakennustyöt: Espoon Laajalahti, kadunrakentamistöiden suorittaminen (24.7. 1153 §), Tuomarinkylä, vuokraasuntojen rakentaminen (9.1. 57 §), Pukinmäki, kahden korttelin rakentaminen (13.3. 427 §), Kulosaari, pienveneiden vesillelasku- ja ylösnostoluiskan rakentaminen (9.10. 1656 §), Espoon Laajalahti, vesijohto, paineviemäri (27.11. 2001, 2005 §), Espoon Leppävaara, viemäri ja vesijohto (27.11. 2000 §), Otaniemi-Leppävaara, päävesijohto (18.12. 2159 §), Espoon Suurhuopalahti, linja-auton kääntöpaikka (23.10. 1727 §), Sipoon kunnan Talosaari, 20 kV:n suurjännitejohto (6.11. 1828 §).

Muut esitykset

Koskivat mm. seuraavia asioita:
- alueen luovuttaminen puistoalueeksi Lauttasaaressa (24.7. 1163 §)
- ampumaratatoiminnan lopettaminen Viikinmäessä (20.3. 474 §)
- asemakaavan muutoksesta aiheutuvan sopimuksen tekeminen ja asuntokerrostalotontin myyminen (30.1. 190 §)
- asematunnelin mahdollinen sulkeminen yöajaksi (13.3. 438 §)
- asunnot: talviasuminen eräässä siirtolapuutarhamajassa (13.3. 451 §), Asunto Oy Pyynikintie 5:n asuntojen jakaminen (10.4. 638 §), mustalaisten asuntotilanteen parantaminen (24.7. 1128 §)
- Asunto Oy Ounasvaarantie 1:n tontinosien kaupoissa yhtiön suoritettaviksi tulevien kauppahintojen alentaminen (8.5. 778 §)
- avustukset: myöntäminen Hgin Puutarhaseura ry:n asumapuutarhajaostolle ja Pakilan siirtolapuutarhayhdistys ry:lle (27.3. 537 §, 3.4. 591 §)
- Finlandia-talon lisärakennuksen työmaavarastoalueen suurentaminen (9.1. 42 §)
- kiinteistön rakentamisvelvollisuuden poistaminen, sotainvalidien Veljesliiton Leppävaaran seudun osasto ry:n anomus (5.6. 934 §)
- korvaukset: asemakaavan muutoksen johdosta teetetyn autopaikoitusjärjestelmän tutkimisesta aiheutuneiden kulujen korvaaminen Kiinteistö-Oy Kunnalliskodintie 6:lle (2.10. 1619 §), Itä-Pasilan väestönsuojakorvauksen periminen (5.6. 908 §) sekä erilaisten korvausten suorittaminen (9.1. 24 §, 17.4. 675 §, 11.9. 1484 §, 18.12. 2151 §), määrääminen ja maksaminen (27.11. 1998 §, 4.12. 2093 §)
- lainat: 6.5 mmk:n suuruisen lainan ottaminen valtiolta (27.3. 542 §), asunto- ja lisälainahakemukset (20.3. 487 §, 27.3. 529 §, 25.9. 1572 §) sekä Mäkelänrinteen Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry:n ylläpitämän koulun laajennus- ja muutostyön kustannusarvion vahvistaminen ja takauksen myöntäminen yksityisiltä rahalaitoksilta saataville rakennuslainoille (18.12. 2134 §)
- Lauttasaaren puhdistamon alueen rajojen muuttaminen (4.9. 1441 §)
- liittymäjärjestelyjen suorittaminen Hagalundintien ja Kurkijoentien sekä Hagalundintien ja Valkjärventien liittymissä (4.12. 2063 §)
- linja-autolinjan päätepysäkin sijoituspaikka (6.11. 1835 §)
- Maan Auto Oy, Ab:n valituksen hylkääminen (6.3. 364 §)
- maanalaisen polttoainesäiliön pitämisoikeuden myöntäminen Helsingin poliisilaitokselle Jaakonkadun alueella (18.12. 2135 §)
- maksut: väestönsuojamaksujen palauttaminen E. Hanslin & Co Kommandiittiyhtiölle (27.11. 2024 §), tiemaksun suorittaminen Etelä-Tapanilan ja Vihdin kunnan Kuikkulammen yksinäistien tiekunnalle (3.4. 577 §, 4.12. 2062 §)
- Mellunmäen vajaamielisten lasten päivähoitotilojen maapohjakustannusten hyvittäminen (2.5. 713 §)
- mittaustoimituksien vireillepano ym. (20.3. 478 §, 10.4. 618 §, 28.8. 1396 §, 4.9. 1435 §, 18.9. 1513 §, 23.10. 1725 §)
- Munkkisaaren ja Ruskeasuon huippu- ja varalämpökeskuksien maapääoma-arvon sekä pääoma-arvon määrääminen (16.10. 1691, 1692 §)
- muutosvaatimuksien esittämättä jättäminen erään tiesuunnitelman täydennyksen suhteen Järvenpäässä (12.6. 966 §)
- määrärahat: eräiden tilien ylittäminen (9.1. 59 §, 11.9. 1488 §, 25.9. 1556 §, 30.10. 1787 §) ja eräällä tilillä olevan määrärahan siirtäminen v:lle 1974 (30.10. 1782 §), määrärahojen myöntäminen kaasulaitokselle ja Mellunkylän täyttöalueen vuokramaksun suorittamista varten (2.5. 719 §, 18.12. 2132 §)
- Pasilan maanvuokrat (20.11. 1931 §)
- satama-alueiden tarkistaminen (9.1. 20 §)
- toimenpiteisiin ryhtyminen eräitä kortteleita koskevia tonttijakojen hyväksymistä varten (16.7. 1109, 1110 §)
- tontti-istutuksiin osallistuminen (20.2. 321 §)

Lausunnot

Lautakunnan kertomusvuonna antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:
- aloitteet: komitean asettaminen selvittämään kodit-

tomien perheiden asuntopulan poistamista (9.1. 25 §), asuntotonttien vuokrat (9.1. 33 §), toimikunnan asettaminen selvittämään Herttoniemen ja Laajasalon ranta-alueiden tulevaa käyttöä (30.1. 201 §), lähimyymäläverkon parantaminen (27.3. 522 §), talous- sekä rakennusjätteiden kaatopaikkatilanteen parantaminen (5.6. 928 §), kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintojen sijoittaminen Pasilaan (17.4. 677 §)

- aluerakentamissopimuksen laillisuus sekä Puistolan asemanseudun aluerakentamissopimus (3.4. 583, 584 §)
- aluevaihdon tekeminen valtion kanssa (9.1. 61 §)
- asemakaavat, asemakaavan muutokset ja asemakaavaehdotukset Kalliossa, Alppiharjussa, Haagassa, Pukinmäessä ja Suutarilassa (24.7. 1169 §, 12.6. 971 §, 8.5. 784 §, 13.11. 1875, 1883 §, 20.11. 1956 §, 8.5. 783 §, 4.12. 2071 §)
- asuntotuotanto: kunnallisen asuntotuotannon lisääminen (16.1 104 §), asuntotuotantolain muuttaminen (16.1. 121 §), asuntotuotantoneuvottelukunnan tonttijaoston ehdotus (13.3. 428 §) sekä Helsingin asuntotuotanto-ohjelma 1974—1978 (23.10. 1724 §)
- autonpesupaikkojen ja matonpesupaikkojen järjestäminen (9.10. 1651 §)
- Hämeentien oikaisua koskeva asia (4.9. 1442 §)
- Invalidiliitto ry, palvelukodin perustaminen ympäristökuntien kanssa (24.7. 1141 §)
- Jakomäki, koululasten päiväkodin perustaminen (29.5. 892 §), koulutilojen lisääminen (27.3. 531 §)
- kiertokauppalupa-anomus (24.7. 1183 §)
- kiinteistön hankkiminen (14.8. 1309 §) ja hallitseminen (6.2. 242—244 §, 2.5. 717 §, 20.11. 1934 §), Unkarin kansantasavallan anomus saada omistaa tontti Kuusisaaressa (9.1. 46 §) sekä Värisulka Oy:n ja Suomen Hattutehdas Oy:n vuokra-alueen hallinta-anomus (9.1. 47 §, 13.3. 443 §)
- Kontulan yhteiskoulun ja Kulosaaren yhteiskoulun hankintakustannusten tarkistaminen (13.11. 1882 §, 4.12. 2083 §)
- lainat: Lauttasaaren vanhustentalosäätiön asuntolainahakemus (15.5. 806 §)
- linja-auton tyhjäkäyttö (18.12. 2160 §)
- maanvuokrien väliaikainen alentaminen (4.12. 2060 §)
- Malmin lentokentän meluhaitta (13.11. 1872 §, 20.11. 1929 §)
- metrolinjan jatkaminen Vesalaan (8.5. 777 §)
- mietinnöt: Helsingin kaupungin uudistamiskomitean osamietintö II (20.2. 312 §), lasten päivähoitokomitean mietintö (8.5. 763 §)
- Mustalahden vesi- ja ranta-alueen varaaminen venesatama-alueeksi Vuosaaren Venekerho ry:lle (8.5. 766 §)
- piirustukset: Kalasataman, Kulosaaren ja Siilitien metron ulkoalueen sähkönsyöttöasemien luonnos- ja pääpiirustukset (12.6. 950 §), Meilahden korttelin muutospiirustukset (20.2. 318 §) sekä Mellunmäen päivähuoltolan piirustukset (3.4. 578 §)
- rakennukset: huoltorakennuksen rakentamisanomus (10.4. 622 §) ja eräiden Kaartinkaupungin rakennusten suojeleminen (28.8. 1397 §)
- rakentaminen: kalliosuojan rakentamishanke (9.1. 32 §), Sinebrychoffin puiston viereisen tontin rakentaminen (27.3. 518 §), jalankulku- ja polkupyörätien rakentaminen Konala-Frihersiin sekä puistokäytävän rakentaminen Hämeentien varteen (20.11. 1935 §, 4.12. 2064 §)
- Tanhuluvan saaminen Kontulan ja Myllypuron väliselle alueelle (6.11. 1820 §)
- urheilu- ja ulkoilulautakunta: Vasikkasaaren hallinnon siirtoa koskeva lykkäys (12.6. 972 §)
- valitukset: lisälainahakemuksen hylkäämisestä (30.1. 206 §), katualueen haltuunottamisesta (6.2. 233 §) ja Vallilan Halko- ja Lautakeskuksen tien rakentamista ja käyttämistä koskevan anomuksen hylkäämisestä (19.6. 1013 §)
- Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan vahingonkorvausanomus (23.1. 147 §)
- vanhusten asuintalon aikaansaaminen Tapaninvainioon, Koskelaan ja Palolaan (4.9. 1453 §)
- vuokraukseen liittyvät asiat: ampumarata-alueen vuokraaminen (27.3. 539 §), Oy Ford Ab:n Munkkisaaren vuokra-alueiden järjesteleminen (13.11. 1869 §), Munkkisaaren korttelin vuokraaminen Oy Volvo-Auto Ab:lle (28.8. 1405 §), Pakin talon vuokraaminen (6.3. 411 §) sekä Kannelmäki, lasten päivähoitolaitosrakennuksen vuokraamista koskeva esisopimus (19.6. 1062 §) ja tonttien vuokralle saaminen Taivallahdesta ym. (17.4. 668 §, 11.9. 1475 §, 25.9. 1575 §), Tapanilan Urheilutalosäätiö, vuokramaksun alentaminen (3.4. 586 §), maksettujen vuokrien palauttaminen Emeritus-säätiölle (16.7. 1073 §) sekä vuokrasopimuksesta poikkeaminen (8.5. 770 §)
- yksinäisten perheenhuoltajien asuntokysymys (16.1. 115 §)

8. Kiinteistölautakunta

Kiinteistöviraston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset

Lautakunta päätti kertomusvuonna mm.
- vuokrata Etelä-Kaarelan tilasta RN:o 8^{378} n. 9.00 ha viljelysmaata sekä Magnuskärr- nimisen tilan RN:o 7^{246} pellot pinta-alaltaan n. 9.75 ha (3.4. 593, 594 §)
- antaa vuokralle Helsingin Yliopiston Malminkartanolle tilasta Malmgård RN:o 4^{10} n. 12 ha peltoa (6.11. 1844 §)
- irtisanoa Maunulassa n. 1.00 ha peltoa ja Tapanilassa n. 1.08 ha peltoa käsittävien alueiden vuokrasopimukset (4.12. 2095, 2096 §)
- todeta Maatalouskoneiden Tutkimussäätiön vuokraoikeuden Kaarelan tilan talousrakennukseen päättyneen sekä vuokran aleneminen 500 mk:aan (27.3. 543 §)
- myöntää luvan Tuomarinkylän Ratsastajat - Domarby Ryttare ry:lle ulkoilmatilaisuuden järjestämiseen Tuomarinkylän kartanon alueella (28.8. 1412 §)

Esitykset

Lautakunta teki kaupunginhallitukselle kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:
- latojen purkaminen Tapanilan Fattiggårdenin ja Tuomarinkylän Tuomarinkylän tiloilta sekä rakennusjätteiden käyttäminen tilojen tarpeisiin (2.5. 742 §)
- vakinaisen maataloustyönjohtajan viran (17. pl.) lakkauttaminen tarpeettomana (6.3. 399 §)

Kiinteistöviraston metsäosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset

Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:
- metsäojitussuunnitelman toimeen paneminen Vantaan Sotungin kylässä kaupungin osallistuminen omistamansa tilan Bisaträsk RN:o 4^{9} osalta kustannusosuudella 1 030 mk (20.3. 501 §)
- metsästysoikeudet: kaupungin omistaman Hyvinkään Ridasjärven kylän Ridasranta-nimisen tilan RN:o 5^{98} hirvenmetsästysoikeuksien luovuttaminen Ahdenkallion seudun Hirvimiehille sekä pienriistan metsästysoikeuksien antaminen Ridasjärven Riistamiehet ry:lle (24.7. 1188, 1189 §)
- metsästyskoneiden näyttelyn järjestäminen Myllypurossa. luvan myöntäminen Metsäylioppilaat ry:lle (16.10. 1683 §)
- riistanhoidon ja metsästyksen järjesteiyn hoitamisoikeuden antaminen kaupunginmetsänhoitajalle (9.10. 1663 §)

Esitykset

Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys mm. v. 1973 tilien ylittämisestä (30.10. 1800 §)

Lausunnot

Lautakunta antoi lausuntoja mm. seuraavista asioista:
- kahden koivun rauhoittamisesityksen puoltaminen (2.5. 743 §)
- Laajasalon Tullisaaren kylän tilan RN:o 1^{134} alueella kasvavan suuren männyn rauhoitetuksi julistamisen pitäminen tarpeettomana (20.3. 499 §)

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston toimialaan kuuluvat asiat

Esitykset

Kertomusvuonna khlle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:
- kaupunkimittausosaston eräistä tehtävistä suoritettavia maksuja koskevan taksan vahvistaminen, tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtyminen (18.9. 1533 §)
- perimistoimenpiteistä luopuminen eräiden saatavien osalta (31.7. 1260 §)
- rakennuslain 75 §:n mukaisten korvausten perimiminen (10.4. 646 §, 24.7. 1205 §)
- tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtyminen kortt. 29204 koskevasta tonttijakokartasta n:o 3669/24.7. 1215 §)
- tonttijakokartat: eräitä kortteleita koskevien tonttijakokarttojen hyväksyminen (ks. kunn.as.kok. n:o 197)
- v. 1973 tilin »kartografiset työt» ylittäminen 55 000 mk:lla (2.10. 1625 §)

Lisäksi tehtiin lukuisia esityksiä rakennuslain mukaisten korvausten perimiseksi tonttien omistajilta kadun ja viemärin rakentamisesta, näiden korvausten uudelleen määräämisestä sekä sopimusten muuttamisesta ja kumoamisesta.

Lausunnot

Lausuntoja annettiin kertomusvuonna mm. seuraavista asioista:

- kadun- ja viemärilaitoksen rakentamiskorvaukset sekä keskimääräiset rakennuskustannukset (13.2. 293 §, 7.8. 1288 §, 27.11. 2030 §) ja rakentamiskorvausten perinnän lopettaminen (27.11. 2028 §, 2033 §)
- Kulosaaren korttelin 42009 osalle laadittua tonttijakoehdotusta koskeva muistutus (25.9. 1584 §)
- Sörnäisten rantatien yleissuunnitelma (13.11. 1866 §)

Lisäksi ***merkittiin tiedoksi*** mm. tilastotietoja katumaakorvausasioista v. 1972 (6.3. 400 §)

Kiinteistöviraston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset

Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

Huonetilat

Luovuttaminen kaupungin virastolle ja laitoksille

- kaupunginmuseon käyttöön: Fabianinkatu 9:stä Suomen paperin- ja kartongin jalostajain yhdistys - Convertalta (18.12. 2190 §)
- lasten päivähoitolautakunnan käyttöön: Lauttasaarentie 6 pohjakerroksesta myymälähuoneisto ohjatun perhepäivähoidon toimistotilaksi (12.6. 995 §), Asunto Oy Pyynikintie 5:ltä n. 423.7 m^2:n päivähoitohuoneisto (7.8. 1298 §), Asunto Oy Jakolehdolta b-talon pohjakerroksesta 165 m^2 päiväkotihuoneisto (11.9. 1498 §), Kiinteistö-Oy Pakkalantieltä Teuvo Pakkalantie 9:stä n. 58.5 m^2:n palveluhuoneisto (11.9. 1499 §), Fastighets Ab Babordilta Merikorttikuja 6 D:stä 40 m^2:n toimistohuoneisto (9.10. 1670 §), Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien kiinteistötoimistolta, Yläkiventie 2:sta 137.5 m^2:n kerhohuoneisto (20.11. 1969 §)
- lastensuojelulautakunnan käyttöön: Kiinteistö-Oy Pakkalantieltä, Maiju Lassilantie 6:sta 332 m^2:n nuorisokotihuoneisto (13.2. 300 §), V- ja U-seura Puotinkylän Valtti ry:ltä Mellunkylän Naulakalliontien varrella sijaitsevasta hiihtomajasta n. 70 m^2:n huoneisto (27.11. 2039 §)
- lastensuojeluviraston käyttöön Kiinteistö Oy Juhana Herttuantie 7:ltä 60.24 m^2:n asuinhuoneisto n:o 114 (24.7. 1228 §), Kiinteistö Oy Pakkalantieltä, Maiju Lassilantie 6 F:stä 68.87 m^2:n asuinhuoneisto n:o 224 (31.7. 1264 §)
- nuorisolautakunnan käyttöön: Kiinteistö Oy Pakkalantieltä, Teuvo Pakkalantie 5 yhteyteen rakennettavasta nuorisokerhotalosta 218.1 m^2:n moottorihalli ja 276.5 m^2:n nuorisokerho (17.4. 690 §)
- poliisilaitoksen henkikirjoitustoimiston käyttöön useita huoneistoja henkikirjoitusten vastaanottamista varten (18.12. 2185 §) sekä satamapoliisin päivystyshuoneeksi Pohjoisranta 2:sta entinen huoltoasemahuoneisto (15.2. 817 §)
- Helsingin raastuvanoikeuden, lasten päivähoitotoimiston ja veroviraston tarpeisiin 966 m^2:n toimistotilat B-messuhallin luoteispäästä (4.12. 2107 §)
- tietokeskuksen käyttöön Tehdaskiinteistö Oy Kisällitalon tiloista Lemuntie 2–4:stä 464 m^2:n toimihuoneisto (28.8. 1423 §)

Vuokraaminen

Vuokrasopimukset, asukkaiden valinta, irtisanominen, sopimuksen jatkaminen ym.

- asukkaiden valinta Kiinteistö Oy Maapadontie 3:een (27.3. 523 §) ja asukkaiden häädön toimeenpanon lykkääminen Kuortaneenkatu 5:ssä (24.7. 1123 §)
- Asunto Oy Säästöetu- nimisen yhtiön huoneiston E 40 vuokraaminen kauintaan 15.5.1974 saakka (15.5. 805 §)
- Autorekisterikeskuksen vuokraoikeuden pidentäminen tp. toimistoparakin pitämistä varten Hernesaaressa (30.1. 194 §) ja Kalle Anttila Oy:n tennistalossa hallitsemia huonetiloja koskevien vuokrasopimusten jatkaminen (3.4. 605 §)
- Helsingin Taiteilijaseura ry:n kaupungintalossa hallitseman huoneiston vuokran ja Meilahti 11:ssä hallitsemien ateljeeasuntojen vuokrien maksamisen lykkääminen (20.11. 1972 §)
- Oy Kala-Pala Ab:lle Pohjoisesplanadi 17/Unioninkatu 23:sta vuokrattavien huoneistojen vuokraehtojen muuttaminen (20.2. 342 §)
- Lasipalatsissa Oy Jovial Ab:n hallitseman myymälähuoneiston vuokraaminen Oy Musiikki Fazer Musik Ab:lle myymälätarkoitukseen 1 299 mk:n kuukausivuokrasta (4.9. 1467 §) sekä ilmoitus Rautatiekirjakauppa Oy:lle, ettei Oy Jovial Ab:n Lasipalatsissa hallitseman myymälähuoneiston muuttamiseen kioskiksi voida suostua (24.7. 1231 §)
- lastentarhahuoneiston vuokrasopimuksen päättyminen Fredrikinkatu 45:ssä (27.3. 554 §)
- poliisilaitoksen käyttöön Suomenlinnassa vuokrattujen huonetilojen vuokrasopimusten irtisanominen (2.10. 1632 §)

8. Kiinteistölautakunta

Rakennukset

Vuokraaminen

Vuokrasopimukset: Esplanadikappelin vuokraaminen Osuusliike Elannolle kesäkaudeksi 1973 (3.4. 610 §), Helsingin autokatsastuskonttoria varten Hernesaarenkatu 10–14:stä vuokrattuja konttorirakennusta ja katsastuskatosta koskevan vuokrasopimuksen voimassaoloajan jatkaminen (21.8. 1280 §), kesähuvilatyyppisten kiinteistöjen vuokraaminen eräille yhdistyksille (22.5. 844 §), lisäyksen tekeminen talo-osaston ja erään hevosenkasvattajan väliseen vuokrasopimukseen sekä vuokraoikeuden jatkaminen (2.10. 1634, 1635 §) ja Puotilan kartanon päärakennusta koskevan, Tuutinki Oy:n kanssa tehdyn vuokrasopimuksen muuttaminen (6.2. 264 §), talo-osaston kehottaminen vuokraamaan Pakila-Seura ry:lle Pakin talon päärakennus pihaalueineen ja Kristillis-yhteiskunnallinen Työkeskusliitto–Kristligt-sociala Settlementsförbundet ry:lle talo Oskelantie 4 sekä Vuosaaren tiloilla Ormudden RN:o 1^{77} ja Luotoperä RN:o 1^{147} olevat rakennukset lomanviettoasuntotarkoituksiin (22.5. 841 §, 2.10. 1630 §, 13.11. 1917 §) ja Talosaaren kartanon rakennuksia koskevan vuokrasopimuksen irtisanominen (19.6. 1065 §),

Muut rakennusten vuokraamiseen liittyvät lautakunnan päätökset koskivat mm. seuraavia asioita

- Tekniikan museon säätiölle vuokratuissa rakennuksissa suoritettavia muutostöitä koskevien piirustusten hyväksyminen (6.3. 412 §) ja ilmoittaminen tullihallitukselle Mariankatu 3:ssa olevan rakennuksen tarvitsemisesta kaupungin omaan käyttöön sen vapauduttua poliisilaitoksen käytöstä (18.12. 2178 §)

Varasto-, autotalli- ym. tiloja koskevat asiat

Luovuttaminen

Lautakunta päätti kertomusvuonna

- luovuttaa kaupunginkirjaston käyttöön Asunto Oy Ruokolta n. 230 m^2:n kellarivarastotilan sekä todeta vuokrasopimuksen päättyvän 31.12.1973, 31.7. 1263 §, 20.11. 1970 §)
- jättää Korsholmantie 9:ssä olevan autotallin ja Kontulankuja 5:ssä olevan traktoritallin rakennusviraston käyttöön sekä osoittaa Kiinteistö Oy Korsholmantie 9:ltä vuokratun työhuoneiston ja autotallin kaupunkimittausosaston käyttöön (16.10. 1712 §).

Lautakunta hyväksyi lisäksi useita huonetiloja, rakennuksia, ym. tiloja koskevia vuokrankorotusanomuksia.

Myymälöitä, myyntipaikkoja ym. koskevat asiat

Vuokrasopimukset, luvat ym.

Arpojen myynti

- lupien myöntäminen yhdistyksille ym. kaupungin omistamalla alueella tapahtuvaan arpojen myyntiin (3.4. 603 §, 17.4. 693 §, 20.11. 1979 §)
- myyntipaikan osoittaminen SNS:n Helsingin Piirijärjestö ry:n käyttöön 520 mk:n suuruisesta vuokrasta Hakaniementorin lounaisosassa sijaitsevan pyörivän mainospilarin läheisyydestä (23.1. 167 §)

Jäätelön- ja kukkien myyntipaikat

- jäätelön -ja kukkienmyyntipaikkojen vuokraaminen (3.4. 606, 608 §, 17.4. 700 §)

Kauppahallit

- Hakaniemen hallista Hilkka Tolvaselle vuokrattuja kalamyymälöitä n:ot 25 ja 27 koskevien vuokrasopimusten siirtäminen Töölön Kala Kommandiittiyhtiö Hilkka Tolvanen -nimiselle yhtiölle (2.5. 749 §)
- myymälöiden vuokraaminen: Hietalahden hallista 18 myymälää (20.3. 509 §, 22.5. 840 §, 23.10. 1762 §, 30.10. 1807 §), Kauppatorin hallista 11 myymälää (16.1. 130 §, 6.2. 263 §, 27.3. 553 §, 2.5. 751 §, 15.5. 816 §, 29.5. 895 §, 13.11. 1912 §) ja Hakaniemen hallista 41 myymälää (9.1. 79 §, 30.1. 216 §, 6.3. 414 §, 20.3. 507 §, 2.5. 750 §, 22.5. 839 §, 5.6. 936 §, 27.7. 1223 §, 7.8. 1297 §, 4.9. 1464 §, 18.9. 1543 §, 13.11. 1913 §, 18.12. 2186 §)

Liikennelaitoksen matkailu- ja neuvonta-auto ym.

- luvan myöntäminen matkailu- ja neuvonta-auton pitämiseen ja siitä tapahtuvaan lippujen myyntiin (22.5. 846 §) ja mainoskaappeja koskevan vuokrasopimuksen uudistamiseen (12.6. 999 §)

Makkaranmyyntipaikat:

- makkaranmyyntipaikkoja koskevien vuokrasopimusten jatkaminen, päättyminen sekä niistä vapauttaminen (12.6. 997 §, 25.9. 1595 §, 30.10. 1811, 1812 §), vuokrausta koskevien päätösten peruuttaminen (16.1. 129 §, 13.3. 457 §) sekä sopimuksen siirtäminen (25.9. 1591 §), vuokraaminen Helsingin Invalidien Yhdistys ry:lle ja Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piiri ry:lle Koskelantien ja Intiankadun kulmasta sekä Pihlajiston ostoskeskuksen luota (6.11. 1855 §, 20.11. 1980 §)

Torikauppa:

- luvan myöntäminen Helsingin Invalidien Yhdistys ry:lle kahvin ja kahvileivän sekä virvoitusjuomien ja nakkien ym. myyntiin Kauppatorilla (12.6. 29.5.

897 §) sekä Grillaamo Herkku-Vartaalle 250 mk:n korvauksesta broiler-kananpoikien ja hot-dog-sämpylöiden grillaukseen ja myyntiin grilliautostaan Kauppatorin alueella (17.4. 698 §)
- talo-osaston kehottaminen suorittamaan metroaseman rakentamiseen liittyvistä johtosiirtotöistä aiheutuvat torikaupan väliaikaisjärjestelyt Hakaniementorilla (13.3. 455 §)

Virvoitusjuomakioskit:
- vuokraaminen myyntikausiksi 1973 ja 1974 (3.4. 607 §, 17.4. 699 §, 22.5. 847 §), vuokrasopimuksen purkaminen (24.7. 1232 §), muutospiirustusten hyväksyminen (15.5. 815 §) sekä muuttaminen elintarvikekioskiksi ja vuokraaminen (19.6. 1067 §)

Lupien myöntäminen eri tarkoituksiin

Joulukoristeluun ja -myyntiin ym. liittyvät luvat
- Aleksanterinkatu ry:n joulupostilaatikon sijoittaminen Kolmen sepän aukiolle (20.11. 1974 §), Kaisaniemen Kauppakadut ry:n sekä Aleksanterinkatu ry:n joulukadun järjestäminen 5 000 mk:n korvauksesta (30.10. 1810 §, 20.11. 1973 §) ja Fastighets Ab Forum Henrici -nimisen yhtiön joulukoristelun järjestäminen 900 mk:n korvauksesta (13.11. 1909 §) sekä joulukuusen pystyttäminen (27.11. 2041 §)
- joulukuusien,- koristeiden ym. myynti: joulukuusien yksin- ja yhteismyyntipaikkojen hyväksyminen (20.11. 1977, 1978 §), joulukuusien myyntipaikan vuokraaminen ja oikeuden myöntäminen eräiden virvoitusjuomakioskien käyttämiseen joulumyyntiin Joulumaan Kannatusyhdistys ry:lle (4.12. 2103 §, 13.11. 1911 §), kahden joulupöydän koristeiden myyntipaikan vuokraaminen Kolmen sepän aukiolta (27.11. 2042 §) ja Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Sotainvalidit ry:n kantakaupungin naisjaoston järjestämä kynttilöiden ja joulukorttien myynti Kallion virastotalossa (30.10. 1809 §)
- Pelastusarmeijan joulupatakeräyksen suorittaminen eräillä paikoilla (6.11. 1852 §)

Näytöksen, näyttelyjen, viihde- ym. tilaisuuksien järjestämisluvat
- Lions Club Helsinki/Pakila ry:n viihdetilaisuus Tuomarinkylän kartanon piha-alueella (3.4. 602 §)
- Seurasaarisäätiön tantsut Tuomarinkylän kartanon pihalla (12.6. 996 §)
- Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland r.f. -nimisen yhdistyksen myyjäiset (23.10. 1765 §)
- Tekstiilikauppiaiden Liitto ry:n ohjelmallinen muotinäytös Esplanadin kappelin soittolavalla (2.5. 748 §)
- vanhaan raitiovaunuun sijoitetun ns. tapahtumatai-deteoksen näytteillä pitäminen Kauppatorin O-raiteella 23.8.–9.9. (21.8. 1379 §)

Rahankeräykset
- luvan myöntäminen jalustalla varustetun pikku mökin käyttämiseen keräyslippaana eräässä Suomen Pelastusarmeijan Säätiön rahankeräyksessä (27.3. 550 §)

Vappumyyntiä ym. koskevat asiat
- Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan oikeuttaminen käyttämään Merenneito (Havis Amanda) -patsasta toiveidenlähde-keräyksensä järjestämiseen vappuna (17.4. 701 §)
- ilmapallojen täyttölaitteen käyttäminen myyntipaikoilla (17.4. 692 §)
- myyntiluvan myöntäminen ilmapallojen ja tekokukkien sekä Äpy-nimisen vappulehden myyntiä varten Teekkaritoiminnan edistämisyhdistys ry:lle (3.4. 601 §, 10.4. 658 §)

Mainontaa koskevat asiat
- alkoholimainonnan kieltäminen vuokrasopimuksia uudistettaessa kaupungin hallinnossa olevissa mainostiloissa (18.12. 2182 §)
- Berner Osakeyhtiön oikeuttaminen 500 mk:n korvauksesta harjoittamaan yleisön kenkien ilmaista kiillotusta kaduilla (8.5. 788 §)
- filmaaminen: Filmisyndikaatti Ilkka Lehtosen oikeuttaminen mainoselokuvan filmaukseen sekä luvan peruuttaminen (6.11. 1854 §, 13.11. 1910 §) ja luvan myöntäminen Oy Yleisradio Ab:lle sekä sen oikeuttaminen filmaukseen raastuvanoikeuden tiloissa (6.3. 407 §, 3.4. 604 §)
- liputus- ja mainoslupien myöntäminen (9.1. 36 §, 74 §, 20.2. 328 §, 10.4. 629 §, 16.7. 1098 §, 14.8. 1313 §, 27.11. 2013 §, 18.12. 2155 §)
- mainospilarit, -taulut ym: neljän uuden kiinteän mainospilarin paikan vuokraaminen pilarin sijoittamista varten (28.8. 1418 §), Keskus-Sato Oy:n kahden tiedotus-mainostaulun pitäminen Helsingin kaupungin omistamalla maalla Espoon kaupungin Suurhuopalahden kylässä Alberga-nimisen tilan RN:o 2^{1190} mailla 1 000 mk:n vuosivuokrasta (24.7. 1178 §) ja mainostaulun pito-oikeuden irtisanominen (2.5. 722 §) sekä lisäksi erilaisia tilaisuuksia osoittavien mainostaulujen ja -tornien pystyttäminen eri puolille kaupunkia
- mainostarkoituksiin käytettävien paperikorien sijoittamista yleisille paikoille koskevan Maxi-Mainos Ab:n kanssa tehdyn sopimuksen muuttaminen (2.5. 755 §)
- Sokos Oy:n oikeuttaminen järjestämään mainostilaisuus lapsille (20.11. 1938 §)

8. Kiinteistölautakunta

Muut asiat

Lautakunta teki lisäksi mm. seuraavia asioita koskevia päätöksiä:

- luvan myöntäminen Kallion Kirjakeskus Oy:lle korvauksetta myydä 5–7.6. kirjoja Läntinen Brahenkatu 4:n jalkakäytävän sisäänvedetyllä katuosuudella (29.5. 891 §)
- pistorasialla varustetun pysäköintipaikan vuokraaminen Suomalaisen Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry:ltä talon Takaniityntie 5 paikoitusalueelta yleisten töiden lautakunnan käyttöön (9.1. 81 §)
- puhelinkioskit: siirtäminen (24.7. 1220 §), paikan vuokraaminen Helsingin Puhelinyhdistykselle puhelinkioskin pystyttämistä varten (18.9. 1544 §)
- ravintolat: oluen ja viinin anniskelun salliminen Kartanokievari-nimisessä kahvilaravintolassa eräin ehdoin (13.2. 303 §)
- ravintola Mestarikrouvin oikeuttaminen ulkotarjoiluun (29.5. 873 §)

Kertomusvuonna lautakunta ***merkitsi tiedoksi*** mm. seuraavat asiat:

- asuinrakennuksen tuhoutuminen Rantakiventie 28:ssa (5.6. 935 §)
- Asunto-Oy Kannelmäen pientalot -nimisen yhtiön asuntojen jako-ohjeiden ja osakkeiden luovutusta sekä huoneistojen hallintaa koskevien rajoitusten hyväksyminen (27.11. 1987 §)
- asuntolasta Lönnrotinkatu 12 ympäristölle aiheutuvat häiriöt (15.5. 813 §)
- katselmuksen suorittaminen Talosaaressa kaupungin omistamalla alueella (12.6. 1003 §)
- kunnallislain 96 §:n tarkoittaman erityistoimikunnan asettaminen (15.5. 796 §)
- ravintolat: Oy Kaisaniemi Restaurant Ab:n osakekannan siirtyminen uusille omistajille (16.1. 131 §) ja Kaivohuoneen ravintolarakennukseen liittyvän ulkoilualueen laatoittaminen (9.1. 76 §)
- vuokrasopimukset: eräiden Suomenlinnan huoneenvuokrasopimuksien muuttaminen (21.8. 1382 §), Itk:n hallinnossa olevien kesähyvilatyyppisten rakennusten vuokrasuhteet (28.5. 845 §) ja talon Laajasalontie 17 erään huoneiston vuokrasuhdetta koskeva kirje (3.4. 609 §)

Esitykset

Lautakunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Aleksanterinkatu ry:n vapauttaminen joulukadun järjestämiskorvauksesta (27.11. 2040 §)
- aluevaihtopäätöksen oikaiseminen (4.9. 1430 §)
- hallintosuhteen muuttaminen: Hiihtäjäntie 3:ssa olevan Herttoniemen kansakoulun rakennuksien siirtäminen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallinnosta kiinteistölkn hallintoon rakennusten purattamista varten (18.9. 1546 §), eräiden kiinteistöjen kiinteistölkn hallintoon määräämisen toteaminen aiheettomaksi (16.10. 1710 §), psykiatrisen huoltotoimiston potilasasuntoloina olevien huoneistojen määrääminen kiinteistölkn hallinnosta sairaalalkn hallintoon (6.11. 1853 §)
- Hankintatoimisto Juhani Karras kommandiittiyhtiön tekemän valituksen hylkääminen (9.1. 84 §)
- huoneistojen ja kiinteistöjen ostaminen: Malmilta tila Vilpo 33RN:o 7^{276} (12.6. 970 §), Mellunmäen vajaamielisten päivähuoltolan käyttöön tuleva ja lastensuojelulkn hallintoon ja hoitoon määrätty palveluhuoneisto n:o 10, rakennusviraston työtukikohdan käyttöön tuleva huoltohuoneisto n:o 13 ja nuorisokerhon käyttöön tulevan palveluhuoneiston n:o 11 hallintaan oikeuttavat Oy Mellunmäen Liike- ja toimintakeskuksen osakkeet Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n asemesta (12.6. 1000, 1001 §, 19.6. 1066 §) ja Vuorimiehenkatu 12:ssa sijaitsevan huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen (28.8. 1424 §)
- kehitysvammaisten lasten päivähuoltolan sijaintipaikan varaaminen Pasilan alueelta (6.3. 415 §)
- kiinteistöjen luovuttaminen: Hannankatu 8:ssa sijaitseva asuinrakennus talousrakennuksineen aluevaihdon yhteydessä korvauksetta valtiolle (6.3. 417 §), Herttoniemen huvilat n:ot 57 ja 62 korvauksetta metrotoimistolle (11.9. 1502 §), Mikkolantie 1:ssä, Torivoudintie 27–29:ssä ja Torivoudintie 20:ssä olevat asuinrakennukset talousrakennuksineen korvauksetta Keskusosuusliike Hankkijalle (30.10. 1806 §)
- lainopillisen osaston oikeuttaminen luopumaan enemmistä perimistoimenpiteistä luetteloon sisältyvien saatavien osalta (21.8. 1377 §)
- mainostaminen: Maxi-Mainos Oy:n toimesta asetettujen paperikorien lisääminen (20.3. 510 §)
- määrärahat: määrärahojen myöntäminen peruspararannus- ja kunnostustöihin ym. (9.1. 75 §, 20.2. 339, 27.3. 555, 556, 557 §, 17.4. 694, 695 §, 23.10. 1758, 1759 §), v. 1972 ja 1973 talousarvion määrärahojen ylittäminen, käyttötarkoituksen muuttaminen ja käyttämättömien osien siirtäminen v. 1973 käytettäviksi (23.1. 169 §, 170 §, 13.11. 1906, 1915 §)
- rakennus- ym. kustannuksiin osallistuminen: osallistumaan enintään 4 500 mk:n määrärahalla Sairaus- ja Tapaturmainvalidit ry:lle, Hgin Raittiuskeskus ry:lle ja Hgin Insinöörit ry:lle aiheutuneisiin johtojen rakentamiskustannuksiin veden toimittamista ja jakelua varten Vuosaaressa sijaitsevalle tilalle Tallmo RN:o 4^{89} naapuritilojen RN:o 4^{28} ja RN:o 4^{67} alueella sijaitsevasta porakaivosta (10.4. 655 §, 18.12. 2188 §, ja 2 117 mk:n myöntäminen pumpun ja johtolaitteiden asentamista varten Kä-

pylän Seudun Rintamamiesveteraanit ry:lle vuokratun huvilan porakaivoon (22.5. 838 §)
- rakennussuunnitelman laatiminen kustannusarvioineen talon Mäkelänkatu 37–34 peruskorjauksesta (21.8. 1383 §)
- rakennusten purkaminen (9.1. 78 §, 6.2. 262 §, 13.2. 302 §, 20.2. 337 §, 13.3. 454 §, 17.4. 696 §, 24.7. 1224 §, 28.8. 1422 §, 11.9. 1501 §, 9.10. 1672 §, 16.10. 1711 §, 23.10. 1763 §, 20.11. 1975 §, 4.12. 2105 §)
- tietokeskus: Urlus-säätiöltä vuokrattujen, Pohjoinen Hesperiankatu 15 I–V kerroksen huonetilojen ja kellaritilojen osoittaminen tietokeskuksen käyttöön sekä mainittujen tilojen korjaus- ja muutostyösuunnitelman sekä kustannusarvion laatiminen (12.6. 994 §)
- vahingonkorvuasten suorittaminen (20.3. 506 §, 11.9. 1497 §, 18.12. 2180 §)
- virkojen vakinaistaminen, täyttäminen ja lakkauttaminen (27.3. 552 §, 13.11. 1905 §, 4.12. 2104 §)
- varastotilan vuokraaminen kaup.kirjaston pääkirjaston keskusvarastoa varten (10.4. 656 §)
- vuokralleanto: jäätelön- ja kukkienmyyntipaikkojen sekä virvoitusjuomakioskien vuokraaminen myyntikausiksi 1973 ja 1974 (taloj. 29.3. 2–4 §) ja Merimiehenkatu 43:n hallitsemien 227 m^2:n suuruisten tilojen vuokraamifnen Helsingin Kaupunkilähetys ry:lle (30.10. 1808 §)

Lausunnot

Lautakunta antoi kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevia lausuntoja:
- alkoholimainonnan kieltäminen kaupungin omistamissa ja vuokralle antamissa mainostiloissa (2.5. 746 §)
- Herttoniemen nuorisohotellin asuntolahuoneistoa koskeva tiedustelu (25.9. 1593 §)
- huoneistojen ostaminen: Kontulan Palvelutalo Oy:n esitys sen lukuun Hgin Asuntokeskuskunta Hakan toimesta rakennettavan kirjasto- ja nuorisotaloon suunniteltujen huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden merkisemisestä (6.3. 416 §, 24.7. 1234 §), Kotkankatu 1:ssä sijaitsevan asuntolahuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen (2.5. 753 §) sekä Mellunmäen lastentarhahuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen (10.4. 660 §)
- Koululasten päiväkodin perustaminen Mellunmäkeen (30.1. 215 §)
- lainat: Tuutinki Oy:n laina-anomus (9.1. 83 §), Kallion seurakunnan kirkkoneuvoston yleisökäymälän rakentamista Kallioon koskeva anomus (8.5. 790 §)
- lasten päivähoitolaitoshuoneiston vuokraaminen Kiinteistö Oy Kokkokalliontie 1:n omistamasta talosta (23.1. 165 §, 13.11. 1916 §) ja lastenseimihuoneiston hankkiminen Itä-Pasilan korttelin n:o 17001 tontille n:o 1 rakennettavan asuinrakennuksen pohjakerroksesta (20.2. 340 §)
- museot: Maila Talvion ja Juuse Mikkolan kotimuseon perustaminen (17.4. 689 §)
- Mäkelänkatu 86–96 piha-alueen järjestelyt (13.11. 1907 §)
- piirustusten hyväksyminen: ns. Pakintalon toisen rakennusvaiheen pääpiirustukset (22.5. 842 §), Esplanadinkappelin entistämis- ja muutoshankkeen pääpiirustukset (28.8. 1420 §)
- rakennukset: Lopunajan Herätys ry:n Hiihtäjäntien kansakoulurakennuksen purkamista koskevan anomuksen hylkääminen (9.10. 1674 §), Lukupolun varrella sijaitsevan vanhan asuinrakennuksen siirtäminen Tuomarinkylän kartanon rakennusten yhteyteen (6.2. 261 §) ja Tuukkalantien ns. viipalekoulun jäännöksien purkaminen (25.9. 1592 §)
- rakentaminen: kioskin rakentaminen Koskelaan (6.3. 410 §), Mellunmäkeen suunnitellun lastentalon rakentamista koskeva Rakennus Oy:n tarjous sekä täydennystarjous (13.3. 456 §, 10.4. 659 §)
- väestörekisterin toimitilojen ja siviilivihkimisten toimitustilojen parantaminen (9.1. 80 §)
- Yliskylän kartanon vanhan päärakennuksen varaaminen vanhusten päiväkoti- ja virkistystoimintaa varten (13.2. 301 §)

9. Kirjastolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kirjastolautakunnan puh.johtajana oli v. 1973 fil.kand. Maija Savutie-Myrsky, varapuh.johtajana valt.kand. Annette Liljeström sekä muina jäseninä päätoimitt. Reijo Enävaara, fil.kand. Risto Hannula, fil.tri Aune Jääskinen, fil.maist. Raili Kilpi-Hynynen, hum.kand. Tytti Niiles, rva Riitta Nissinen ja toimitt. Arvo Salo. Kaupunginhallituksen edustajana oli kirjailija, pastori Jouni Apajalahti.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 13 kertaa. Pöytäkirjat käsittivät 306 pykälää.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon:

- apulaiskirjastonjohtajien tehtävien jaon muuttaminen (39.1. 38 §)
- avustusten maksattaminen kirjastolautakunnan käytettävissä olevilta tileiltä (30.1. 17 §)
- hankintarajojen määrääminen kaupunginkirjaston hankintoja suorittaville viranhaltijoille ja kirjanhankintaperusteiden määrääminen vuodeksi 1973 (30.1. 20, 21 §)
- kirjastoautotoiminnan keskeyttäminen vuosihuollon takia (24.4. 112 §)
- laina-ajan pidentäminen kesäajaksi (24.4. 102 §)
- lainakirjastotoiminnan jatkaminen Helsingin yliopistollisen keskussairaalan polio- ja munuaisosastolla (30.1. 11 §) sekä kirjastopalvelun lopettaminen nykyisessä muodossaan (13.11. 263 §)
- sivukirjastojen aukioloaikojen muuttaminen 1.9. Oulunkylässä, Pitäjänmäessä ja Puistolassa (19.6. 161 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin mm. seuraavia asioita koskevia esityksiä:

- kaupunginkirjaston oikeuttaminen audiovisuaalisen aineiston lainaamiseen (27.3. 95 §)
- kirjastoautot: neljännen veto- ja perävaunuperiaatteella rakentuvan kirjastoauton tarpeellisuus (29.5. 149 §)
- kouluhallituksen hyväksymisen hankkiminen Kustaankartanon, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkodeissa sijaitsevien laitoskirjastojen huoneistoille (19.6. 165 §) sekä Vallilan sivukirjaston huoneistolle, pääkirjaston ja autokirjaston lisätiloille (21.8. 198 §)
- sivukirjastot: tonttien varausajan jatkaminen Vallilassa, Puotinharjussa, Laajasalossa ja Munkkiniemessä (18.9. 211 §), Sofianlehdon vastaanottokodin kirjaston lopettaminen (18.12. 302 §)
- virat: eräitten tp. virkojen vakinaistaminen (27.3. 93 §), 1.7.74 lukien perustettujen vakinaisten virkojen täyttäminen niitä haettavaksi julistamatta (16.10. 243 §).

Lausunnot. Kertomusvuonna annettiin lausuntoja kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista:

- apulaiskirjastonjohtajan vaalia koskeva valitus (27.2. 51 §)
- kaupungin sairaalan lääketieteellisten kirjastojen järjestäminen (21.8. 193 §)
- kirjastojen rakennusavustusten ja -lainojen työllisyysehdot (19.6. 163 §)
- kirjastolautakunnan valvonnan alaisten yleishyödyllisten laitosten ja yritysten avustusanomukset v. 1973 sekä avustusmäärärahojen käytön valvonta (27.3. 91, 92 §) sekä avustuksen myöntäminen vuodeksi 1974 Kirjoja Sokeille yhdistykselle (21.8. 189 §).
- Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon pääpiirustukset (27.3. 94 §)

Lisäksi annettiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle lausunto Itäkeskuksen kaavarunkotyön väliraportista (29.5. 134 §) ja Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelmasta (13.11. 262 §).

10. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puh.johtajana oli kirjaaja Taina Kangas ja jäseninä maat. ja metsät.lis. Vuokko Juhola, kotital.op. Lilja Karjalainen, myymäläapul. Hilkka Hahtomaa, toimitt. Eero Ollikainen, rva Helvi Lindblom, päätoimitt. Raija Riihinen, kotital.op. Marianne Uggeldahl ja maat. ja metsät.kand. Ritva Vuokila. Kaupunginhallituksen edustajana oli toimitt. Pentti Kauhanen.

Kotitalouslautakunta kokoontui 10 kertaa ja pöytäkirjan pykäliä oli 138.

Päätökset. Kertomusvuonna tehdyt päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Siilitien kansakoulun oikeuttaminen käyttämään Hiihtäjäntie 1:ssä sijaitsevaa kotitalouslautakunnan opetuskeittiötä lukuvuonna 1973–74 tiistaisin klo 12–15, keskiviikkoisin klo 12–15 ja perjantaisin klo 8–16 (30.8. 97 §).
- Helsinginkatu 26:ssa sijaitsevan keittiön vuokraaminen Lihavuuden vastustamisyhdistykselle yhdeksi illaksi viikossa (30.8. 95 §).
- käsityöneuvojan viran täyttäminen 1.9. lukien (30.8. 94 §).

Esitykset. Elintarvikekeskuksen lautakunnalle esitettiin, että kotitalouslautakunta voi antaa apua elintarvikekeskukselle sekä muille virastoille ja laitoksille toimipaikkaruokailun terveellisen ja ravitsemuksellisesti oikeiden ruokalajien suunnittelussa ja valmistukseen liittyvissä asioissa (24.5. 72 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:

- aloite kotitalouslautakuntien työn saattamiseksi valtion avun piiriin (29.3. 46 §)
- Helsingin Marttayhdistys ry:n anomus avustuksen saamiseksi Kotitaloudellisen neuvontatoimiston toimintaa varten v. 1974 (30.8. 89 §)
- Helsingfors svenska Marthaförening r.f:n avustusanomus neuvonta- ja valistustyötä varten v. 1974 (30.8. 90 §)
- kotitalouslautakunnan valvonnan alaisten yleishyödyllisten laitosten ja yritysten avustusanomukset (29.3. 48 §)
- Myllypuron julkilausumatoimikunnan esitys Myllypuron kalliosuojan käyttämisestä kotitalouslautakunnan neuvonta- ja opetustiloina (26.4. 61 §)
- opintomatkaraha-anomus (22.2. 27 §).

11. Lasten päivähoitolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Päivähoitolautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 notaari Liisa Vasama ja jäseninä olivat liikkeenharj. Maiju Ekström, pyhäkoulun op. Lauri Heikkilä, varat. Tapani Mäntysaari, maat. ja metsät. yo Gunnar Niemi, oik.kand. Eva-Maija Pukkio, tstosiht. Elsa Stenroos, toimituspääll. Sirkka Tamminen, sosiaalineuvos Kalevi Vatanen, ja valt.kand. Ritva Majuri, jonka tilalle valittiin liikk.harj. Maiju Ekström. Kaupunginhallituksen edustajana oli apul.kaup.joht. Pentti Pusa ja sihteerinä toimi oik.kand. Marja Kaarmo.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 20 kertaa ja pöytäkirjaan kertyi yht. 805 pykälää.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskviat mm. seuraavia asioita:

- avustukset: yksityisten laitosten avustukset v. 1973 (25.1. 81 §)
- Helsingin päivähoitosuunnitelma 1973–78, suunnitelman vahvistaminen, väestötietojen täydentäminen ja korjaaminen (26.6. 404 §, 16.8. 446 §)
- kesätoiminta: lastentarhat ja -seimet sekä koululaisten päiväkodit v. 1973 (25.1. 84 §, 29.3. 213 §, 7.6. 353 §, kesäleikkitoiminta ja sen valvominen (8.3. 160 §, 17.4. 228 §, 19.6. 386 §), muutokset päiväkotien kesätoiminnassa (7.6. 353 §, 6.9. 529 §)
- koululaisten päiväkodit: toiminnan jatkaminen Rintinpolun ja Suursuon nuorisotiloissa (17.4. 247 b §)
- lasten päivähoidosta perittävät korvaukset: (10.5. 277 §, 24.5. 326 §), -korvausten perusteiden määrittely ja korvausten perintä (27.9. 546, 561 §),
- lasten päiväkodit: toiminnan muutokset (24.5. 333 §, 7.6. 353 §, 29.11. 716 §), eräiden iltapäiväosastojen toiminnan aloittaminen 20.8. (19.6. 378 §),
- lauantaipäivystykset päiväkodeissa kesäaikana (10.5. 306 §,1 6.8. 463 §), eräiden iltapäiväosastojen toimintaa 1973–74 koskevien Itn päätösten muuttaminen (16.8. 466 §),
- perittävien korvausten menettelyohjeiden määrittely (20.12. 794 §)
- päivähoitoasetuksen edellyttämien muutosten toim.panon aloittaminen kokopäiväosastojen paikkaluvun alentamisen osalta ja päätöksen alistaminen khn tutkittavaksi (24.5. 331 §, 19.6. 377 §)
- talousarvio v. 1974: perusteiden määrääminen laatimista varten (8.3. 173 §), eräät tal.arvioon merkittävät määrärahat (17.4. 253 §, 24.5. 334 §), ehdotettava henkilökunta (7.6. 359 §), ehdotuksen hyväksyminen sekä sen muutos ja tarkastusilmoitus (7.6. 362 §, 16.8. 455 §)
- toiminnan aloittaminen: uudet lastentarhat ja -seimet (15.2. 117 §, 8.3. 161 §), eräät kokopäiväryhmät (18.10. 604 §) kesäleikkitoiminta ja yksi uusi kokovuotinen leikkikenttä (17.4. 228 §), uudet koululaisten päiväkodit (27.9. 550 §).
- valtionapu: anominen lastentarhoille, -seimille ja päiväkodeille v. 1973 (25.1. 90 §)
- valvottu perhepäivähoito: miten voidaan erityistapauksissa tukea lasten vanhempia hoitomaksujen suorittamisessa ja toisaalta turvata perhepäivähoitajien oikeus maksun saantiin, Ikn kehotus päivähoitotstolle asian selvittämiseksi (26.6. 417 §) sekä perhepäivähoidon toimintaohjeiden vahvistaminen (16.8. 435 §)
- virkojen täyttäminen: (4.1. 32 §, 25.1. 98 §, 8.3. 166 §, 29.3. 195 §, 17.4. 233 §, 10.5. 276 §, 7.6. 352, 361, 363 §, 19.6. 383 §, 16.8. 422, 442, 447, 451 §, 27.9. 554, 557 §, 18.10. 575, 624 §, 8.11. 648 §, 29.11. 730 §, 20.12. 766, 792 §).

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna esityksiä kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista:

- esikoulukokeilun jatkaminen v. 1973–74 (26.6. 408 §)
- ei- koulukypsien lasten sijoittaminen päivähoito-Ikn alaiseen toimintaan (16.8. 445 §)
- Helsingin kaupungin lasten päivähoito-ohjesääntö ja lasten päviähoitojohtosääntö (17.12. 749 §)
- huonetilat: lastenseimihuoneiston hankkiminen Itä-

Pasilasta (25.1. 86 §), vuokraaminen Reimarlasta Kokkokalliontie 1:een rak.tiloista (26.6. 411 §)
- hoitomaksut: lasten huoltajilta perittävien hoitomaksujen pitäminen kaup.lasten päiväkodeissa 31.5. saakka saman suuruisina kuin 1.4. lain voimaan tullessa (17.4. 256 b)
- koululaisten päiväkodit: suunnitteleminen Pohjois-Haagaan (4.1. 22 §), perustaminen Mellunmäkeen ent. kansakoulun tiloihin, Laajasaloon nuorisotiloihin sekä Myllypuroon kerhotiloihin (4.1. 34 §, 17.4. 248 §, 26.6. 397 §)
- lasten päivähoitolaitokset: edellytysten luominen laitosten rakentamiselle Vesalaan, Myllypuoroon ja Kallioon (29.3. 208 §), eräiden uusien laitosten huonetilaohjelmat ja suunnittelun aloittaminen (29.3. 200 §), huoneiston vuokraaminen Reimarlasta Kokkokalliontie 1 (4.1. 27 §), perustaminen Itä-Pasilaan (IV) (29.3. 210 §), rakentaminen Pohj. Jakomäkeen sekä tontin muodostaminen Etelä-Jakomäkeen (25.1. 89 §), suunnitteleminen Puistolaan, Pohjois-Haagaan ja Siltamäen osa-alueelle Kiertotähdentie 2:een (4.1. 21, 22 §, 29.3. 214 §) sekä suunnitteleminen ja pääpiirustusten hyväksyminen Pihlajamäkeen Liusketie 1:een (25.1. 91 §, 29.11. 736 §)
- lasten päivähoitolakiin liittyvät järjestelyt (8.3. 178 §), lain edellyttämää ilmoitusvelvollisuutta koskevan kuulutuksen julkaiseminen sanomalehdessä (26.6. 399 §)
- lasten päivähoitotoimisto: lisätilat (7.6. 371 §), tarvittava lisätyövoima (7.6. 357 §)
- lasten päiväkodit: Laajasalontie 17:ssä olevan kaup. rakennuksen tarkoitukseen soveltuvuuden tutkiminen (26.6. 413 §), päiväkoti Tomtebon lakkauttamisen takia uusien toimitilojen hankkiminen (10.5. 310 §), perustaminen Myllypuoroon (tontin varaaminen), Itä-Pasilaan kodit V ja VI, ja Kannelmäkeen (6.9. 515 §, 27.9. 548, 562 §) sekä suunnitteleminen Pukinmäen aloituskortteliin Itäkeskuksen alueelle (aloite) ja Etelä-Myllypuoroon asuntotuotantotoimikunnan toimesta (27.9. 549 §, 8.11. 686 §), toiminnan muutokset eräissä päiväkodeissa (26.6. 415 §)
- lastentarhat ja -seimet: 30 paikkaisen lastenseimen perustaminen Itä-Pasilaan (8.3. 186 §), lastentarha- ja seimi Pirjon lasten liikenneturvallisuutta lisäävät toimenpiteet (4.1. 29 §), v. 1973 talousarvioon sisältyvien lastentarhojen rakennushankkeiden suunnittelun aloittaminen ja toteuttamisen valmistelu (8.3. 171 §)
- leikkikentät: kuuden tp. suojan siirtäminen kiinteistöviraston talo-osaston hallintaan (8.11. 682 §)
- määrärahat: anominen eräiden lasten päivähoitokotien toiminnan muutoksista aih. toimenpiteitä varten (7.6. 370 §), lisätyövoiman hankkimista varten lasten päivähoito- ja lastentarhaintoimiston (7.6. 357 §, 8.3. 184 §), perustamista ja toimintaa varten: Jotunin lastentarha, lastentarha ja -seimi Suurmetsä sekä Melko; Suutarilan III lasten päiväkoti sekä Tahvonlahti (4.1. 49, 51 §, 25.1. 97 § 20.12. 800 §), sekä Jakomäen koululaisten päiväkoti (26.6. 412 §), toimintamäärärahan anominen eräille lasten päiväkodeille v:lle 1974 (20.12. 802 §), myöntäminen lasten päivähoitolain 28 §:n edellytt. valvontatoimenpiteitä varten tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseen (19.6. 385 §), ylittäminen (8.11. 694 §)
- perhepäivähoito: määrärahan anominen 10 ohjaajan palkkaamiseksi entisten lisäksi: (16.8. 475 §, 27.9. 563 §), toiminnan jatkaminen v. 1974 (29.11. 728 §)
- puheterapeutit: vastaanottohuoneen varaaminen (20.12. 770 §).

Lisäksi lautakunta teki esityksen
- urheilu- ja ulkoilulautakunnalle urheilutyön avustusmäärärahan myöntämiseksi Helsingin lastentarhaopettaja ry:lle kurssitoimintaa varten (29.3. 192 §)
- yleisten töiden lautakunnalle lastentarhain lkn uudisrakennustöistä v. 1974 talousarvioon (15.2. 136 §, 8.3. 174 §) ja päivähoitolaitosten kiinteistä välineistä ja muista järjestelyistä (29.3. 196 §)

Lausunnot. Lautakunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle lausunnon mm. seuraavista asioista:
- avustukset: v. 1974 talousarvioon merkittäväksi aiotut avustukset (16.8. 461 §) sekä Suomen Pelastusarmeijan Säätiön, Vapaan kokeilukoulun kannatusyhdistys ry:n, Patolan Päiväkodin Kannatusyhdistys ry:n, Opiskelijoiden lastenhoitosäätiön, Helsingin NMKY:n Päiväkerho R. Weckströmin ja Päiväpursi ry:n, Invalidisäätiön ja Suomen Puheopiston Kannatusyhdistys ry:n avustusanomukset (4.1. 23, 25.1. 70, 71 §, 15.2. 125 §, 17.4. 229, 230 §, 27.9. 566 §, 18.10. 582 §) sekä Hertonäs Svenska Barnträdgårdin, yhdistys Töölön Lastenseimi ry:n, Barnavårdsföreningen i Finland r.f:n, Opiskelijoiden lastenhoitosäätiön, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry:n ja Lauttasaaren yksityisen päiväkodin kannatusyhdistys ry:n lisäavustusanomukset (4.1. 33, 39 §, 6.9. 531 §, 29.11. 723 §, 15.2. 130 §, 27.9. 560, 565 §, 29.11. 742 §, 8.11. 674 §)
- Helsingin asuntotuotanto-ohjelma 1974–78 (18.10. 622 §, 8.11. 671 §)
- huoneistot: Wallininkatu 4:ssä Kallion nuorisokodilta vapautuvan huoneiston käyttö (15.2. 135 §)
- iltapäiväosastojen tarve ja niistä aiheutuvat kustannukset (18.10. 618 §)
- kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v. 1972 (6.9. 509 §)
- kirjelmät: lastentarhojen ja -seimien lisäämistä koskeva Maunulan SKP:n osaston kirje, Katajanokkaseuran kirje, sos. ja terv.ministerin sekä Mirjam

11. Lasten päivähoitolautakunta

Tuomisen kh:lle osoittamat kirjeet ja Lastentarhaseminaari Ebeneserin ylioppilaskunnan kirjeet (4.1. 28 §, 18.10. 600 §, 8.11. 684, 685 §, 29.11. 743 §)

- lasten päivähoito: Suomen Ylioppilaskuntien Liiton esitys opiskelijoiden lasten päivähoidosta Helsingissä (25.1. 72 §)
- Lasten päivähoitolaitokset: Mellunmäen laitoksen rakentamistarjous, eräitten laitosten huonetilaohjelmaa koskevan 24.2.72 päivätyn esityksen hyväksyminen (15.2. 155 §, 29.3. 209 §)
- mietinnöt: yksityisten päivähoitolaitosten asemaa tutkiva työryhmä, Lasten päivähoitokomitean ja päivähoitoalan koulutustyöryhmän mietinnöt (15.2. 133 §, 10.5. 282 §, 24.5. 317 §, 18.10. 623 §)
- perhepäivähoitajat: verotusta koskeva tiedustelu (20.12. 797 §)
- piirustukset: lasten päiväkotien Pajalahdentie 10, Pihlajamäki Liusketie 9:n, Lauttasaaren Puistokaari 4:n, Kontulan Leikkikuja 4:n ja Koskelan Juhana Herttuantie 15:n luonnospiirustukset (7.6. 341, 343 §, 29.11. 717 §, 20.12. 782, 789 §) sekä Hietaniemenkatu 9:n virastotalon ja Jakomäen (Kankaretie) Koulutanhuan, Pajalahdentien, Mellunmäki II:n, Vesalan, tp. ja Sepänmäen lasten päiväkotien pääpiirustukset (25.1. 69 §, 17.4. 258, 261 §, 6.9. 516 §, 8.11. 693 §, 29.11. 718 §)
- valtuustoaloitteet: lastentarhojen piha-alueiden järjestäminen lapsille turvalliseksi ja kehittäväksi leikkiympäristöksi (15.2. 140 §), lasten päiväkodin aikaansaaminen Vesalaan (16.8. 436 §), määrärahan varaaminen v. 1974 tal.arvioon 3 000 uutta päivähoitopaikkaa varten sekä 250 perhepäivähoitajan palkkaamiseksi kaupungille (8.11. 668 §), valvotun perhepäivähoidon kehittäminen (8.11. 679 §) sekä Salme Katajavuoren ym. aloite (8.11. 692 §)
- virat: puistoleikkitoiminnan tarkastajan viran hakijat (29.3. 197 §, 17.4. 236 §).

Lisäksi lautakunta antoi lausuntoja seuraavasti:

- kaupunkisuunnittelulautakunnalle Itäkeskuksen kaavarunkotyön väliraportista n:o 3 (10.5. 312 §, 24.5. 318 §) ja Malmin aluekeskuksen kaavarungon loppuraportista (20.12. 775 §)
- kiinteistövirastolle Mellunmäen Saariseläntie 4:n lasten päiväkodin pääpiirustuksista (7.6. 347 §)
- sosiaalihallitukselle yksityisistä päiväkodeista sekä Oy Sinebrychoff Ab:n ja Oy Stockmann Ab:n päiväkotien valtionosuuden ennakkoa koskevista hakemuksista (17.4. 259 §, 10.5. 268 §)
- terveyslautakunnan yleiselle osastolle koululasten päiväkotien erityisryhmiin sijoitetuille järjestettävästä kuljetuksesta kotoa päiväkotiin ja takaisin v. 1974—75 (20.12. 796 §)
- muut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: kunnallisten kokopäiväpaikkojen lisääminen Kontulassa ja Veslassa, aloite lasten päivähoitolaitostoimintaa koskevan tutkimuksen suorittamiseksi (4.1. 31 §, 25.1. 101, 15.2. 129 §), aloite kokopäiväosaston perustamiseksi Suomenlinnan lastentarhaan (7.6. 344 §), Sedmigradsky-säätiön kirje, joka koski lasten päiväkotitilojen suunnittelemista ja vuokraamista kaupungille Sturenkatu 12—14:ään rakennettavasta rakennuksesta (18.10. 620 §), lasten päiväkodin perustaminen Isosaareen (8.11. 654 §), kirje uusien päivähoitopaikkojen saamisesta Paloheinään (8.11. 683 §)

12. Lastensuojelulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puh.johtajana toimi kertomusvuonna terv.sisar Sirkka-Liisa Nieminen, varapuh.johtajana varat. Tapani Mäntysaari sekä jäseninä olivat piirisiht. Anita Kevätsalo, fil.maist. Anna-Liisa Aro, lääk. ja kir.tri Kerttu Louhivuori, toiminnanjoht. Margareta Aminoff, valistussiht. Kerttu Vainio, erityisop. Tauno Marjala ja rva Rakel Lehtokoski. Sihteerinä toimi Vesa Virtanen ja 14.8. lukien Marja Kaarmo sekä kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli pastori Jouni Apajalahti.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 17 kertaa ja pöytäkirjaan kertyi 493 pykälää.

Lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokunnan puh. johtajana toimi Sirkka-Liisa Nieminen, sihteerinä Vesa Virtanen ja 4.9. lukien Marja Kaarmo sekä jäseninä olivat Tapani Mäntysaari, Margareta Aminoff ja Rakel Lehtokoski. Kaupunginhallitusta edusti kansak.op. Inkeri Airola. Johtokunta piti kertomusvuonna 15 kokousta, pöytäkirjan pykäliä oli 250.

Vajaamielislaitosten johtokunnan puh.johtajana toimi Kerttu Vainio, sihteerinä Lea Pitkänen ja 25.9. lukien Kastehelmi Haverinen sekä jäseninä olivat Anita Kevätsalo, Kerttu Louhivuori, Tauno Marjala ja Sirkka Syvänne. Kaupunginhallitusta johtokunnassa edusti Inkeri Airola.

Johtokunta piti kertomusvuoden aikana 12 kokousta ja pöytäkirjassa oli kaikkiaan 56 pykälää.

Jaostot. Lastensuojelulautakunnassa on viisi vuodeksi kerrallaan asetettavaa jaostoa: lastenhuolto-, suojelukasvatus-, elatusapu-, väestöasiain- ja vajaamielishuoltojaosto, joka toimii vajaamielislaitosten johtokuntana.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- hoitomaksujen tarkistaminen 13.2. 70 §, 11.6 243 §
- lasten lomanvietto- ja kesävirkistystoimintaa harjoittavien järjestöjen ja laitosten avustaminen v. 1973 (10.4. 144 §)
- lastensuojelulkn alaiset laitokset: lähikasvattajien pätevyysvaatimukset (10.4. 147 §), säästösopimuksen tekeminen laitoksissa olevien työssäkäyvien nuorten kanssa (10.4. 136 §)
- lastensuojeluviraston koulutustoiminta v. 1973 (6.3. 83 §)
- Mellunmäen päivähuoltolan pääpiirustusten hyväksyminen (13.2. 60 §)
- nuorisokodit: Koskelan ja Pohjois-Haagan nuorisokodin toiminnan aloittaminen (6.3. 89 §, 13.2. 64 §)
- osallistuminen pitkän tähtäyksen toiminta- ja taloussuunnitteluun (16.10.1973 § 371),
- vajaamielisten hoito: Kuusaan keskuslaitoksesta poistettavien helsinkiläisten hoidon järjestämisestä aiheutuvat toimenpiteet ja henkilöjärjestelyt (8.5. 180 §)

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle 62 esitystä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita:

- Hgin kaupungin vajaamielisten keskuslaitostoiminnan alottamisen tarkistettu suunnitelma (29.5. 196 §)
- invalidilippujen myöntäminen Vaihetyökeskuksen työoppilaille (27.11. 441 §)
- Killinmäen keskuslaitoksen suunnittelutoimikunnan työn jatkaminen (16.10. 393 §)
- koulukuraattorin kehittäminen (6.3. 82 §)
- koulutusneuvolan asiantuntijaryhmän asettaminen (25.9. 357 § ja neuvolan toiminnan aloittaminen sosiaalilääkärin toimistossa syksyllä 1973 (14.8. 294 §)
- lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten hoitopäivämaksutaksan vahvistaminen (18.12. 481 §)

12. Lastensuojelulautakunta

- lautakunnan huostassa olevien lasten vierailu Tanskaan ja tanskalaislasten vastavierailu (11.6. 253 §)
- lastensuojeluviraston työnohjauksen järjestäminen 1974 (18.12. 489 §)
- Nukarin lastenkoti, asuntolaosaston perustaminen ja huonetilojojen hankkiminen sitä varten (13.2. 69 §)
- oppilaskoti Toivolan hoitopaikkaluvun alentaminen (6.3. 81 §)
- osallistuminen Turun kaupungin lastensuojeluviraston 50 vuotisjuhlaan(6.11. 425 §)
- Pasilan päivähuoltolan perustaminen ja uusi huonetilaohjelma (14.8. 303 §) ja uusitun perustamissuunnitelman hyväksyminen (27.11. 443 §)
- palkat ja palkkiot: lastensuojelutoimen alaisten lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten henkilökunnan palkkauksen tarkistaminen (10.4. 146 §) sekä huoltotarkastajien ja näistä vastaavien sosiaalityöntekijöiden sekä johtavien huoltotarkastajien palkkauksen tarkistaminen (29.5. 219 §)
- perhesijoitustoiminnan tehostamiskampanjan määrärahat (13.2. 73 §)
- sijaisvanhempien neuvottelu- ja virkistystilaisuuksien ja Isuovn asiamiesten kokousten järjestäminen kevätlukukaudella 1974 (18.12. 487 §)
- Siltavuoren nuorisokodin muuttaminen suojelukasvatukselliseksi laitokseksi (4.9. 333 §)
- Tutkinta-aseman toiminnan kehittäminen (6.11. 412 §)
- vaihetyökeskus, lisätilojen hankkiminen (27.11. 439 §)
- vastaanottokoti Lemmilä, auton hankkiminen (11.6. 244 §).

Lisäksi lautakunta teki muille elimille neljä esitystä, joista mainittakoon

- esitys lääkintöhallituksen spesiaaliteettineuvottelukunnalle sosiaalilääkäritoimiston saattamiseksi lasten psykiatrian erikoisalan koulutuspaikaksi(16.10. 386 §)

Lausunnot. Kertomusvuonna lautakunta antoi 50 lausuntoa, joista khlle 36, sosiaalihallitukselle 10 ja muille 4. Khlle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:

- Arkadian nuorisoklinikan johtosäännön luonnos (16.10. 384 §)
- eräiden järjestöjen avustusanomukset (14.8. 301 §)
- »Ihminen puhtaaksi - aineet pois» toiminnan jatkaminen rahoittaminen (27.3. 115 §)
- koulutusneuvolatoiminnan aloittaminen Helsingissä (29.5. 200 §)
- lapsiperheiden asumistukiasioiden hoidon siirtyminen huoltovirastolle (11.6. 246 §)
- lasten päivähoitokomitean mietintö (17.7. 272 §)
- Sofianlehdon vastaanottokodin B-rakennuksen muutospiirustukset (13.2. 72 §), yleisanestesiassa suoritettavaa hammashoitoa koskeva asia (18.12. 479 §)

Muille elimille annetuista lausunnoista mainittakoon

- lausunto kaupunkisuunnittelulautakunnalle Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelman loppuraportista (27.11. 448 §) ja yleiskaavaosaston saneeraussuunnitelmasta (8.5. 176 §).

13. Liikennelaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 dipl.ins. Carl-Gustaf Londen ja varapuh.joht. tied.pääll. Eino Leino, sekä jäseninä olivat tied.siht. Kari Lehtinen, os.pääll. Aimo Halonen, pääluottamusmies Tuomo Yrölä, linja-autonkulj. Viljo Nieminen, varastonhoit. Birger Käcklund, pankinjoht. Raimo Larjola, kenttäpääll. Heikki Pakarinen. Kaupunginhallitusta edusti apul. kaup.joht. Gunnar Smeds, ja sihteerinä toimi asiamies Reijo Isotalo.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 28 kokousta ja pöytäkirjan pykäläluku oli 759.

Päätökset. Lautakunta teki kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevia päätöksiä:

- hankinnat: linja-auton alustojen, korien ja vaihto-osien tilaaminen: (23.1. 51 §, 21.6. 423 §, 2.10. 555 §), 200 nestenostimen (6.3. 143 §) työmaanosturin (19.6. 393 §), sekä 100 radiopuhelin ja kaiutinlaitteen hankkiminen (16.10. 588 §), 12 12 000 000 litran dieselöljyerän (13.11. 643 §) sekä 500 tonnia käsittävän raitiotiekiskon määrän ostaminen (27.12. 736 §)
- kausi- ja vapaaliput: liikennelaitoksen palvelusaikaan perustuvien vapaalippujen myöntämisperusteiden muuttaminen (19.6. 382 §)
- linja-auto- ja raitiolinjat, liikennöiminen: Kannelmäki-Kaarela-alueen linjaverkon muutosten toteuttaminen v. 1973 aikana (20.2. 111 §), raitiolinjan n:o 4 yöliikenteen siirtäminen Katajanokalle (5.6. 363 §)
- vakuutukset: raitioliikenteen vastuuvakuutuksen uusiminen (20.3. 168 §).

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:

- hankinnat: Helsinki-Maaseutu-Liikenne Oy:n ja Suomenlinnan Liikenne Oy:n osake-enemmistön ostaminen (31.5. 351 §, 13.11. 650 §), v. 1974 ja -75 talousarviomäärärahoilla hankittavan 94:n täydellisen linja-auton ja vaihto-osien tilaaminen v. 1973 aikana (6.3. 135 §)
- johtosäännön muuttaminen (11.12. 705 §)
- joukkoliikenteen pitkän tähtäyksen rahoitussuunnitelma vv. 1974–1983 (20.8. 449 §)
- kausi- ja vapaaliput: alennus- ja vapaalippuja koskevat määräykset (2.10. 559 §), invalidien vapaakertalippujen korvaaminen vuosivapaalipuilla (2.10. 560 §), liikennelaitoksen ja VR:n yhteiskuukausilippu (6.2. 81 §), virastoille ja laitoksille myönnettävien lippujen hintojen tarkistaminen (3.4. 187 §)
- korjaamot ja varikot: Vartiokylän varikko II:n säilytyshallin luonnospiirustusten hyväksyminen (13.11. 642 §)
- liikenneluvat: linjojen 96V ja 94S lupien anominen liikennelaitoksen ja Oy Liikenne Ab:n nimiin (15.5. 289, 290 §)
- liikenneterminaaleissa sallittavan kaupan ym. ansiotoiminnan harjoittamien (20.8. 461 §)
- linja-auto- ja raitiolinjat, liikennöiminen: linjan n:o 34 liikennöimisajan laajentaminen (6.3. 142 §), linjan n:o 38 reitin jatkaminen Kannelmäkeen (17.4. 227 §), linjan n:o 55 liikennöiminen Hietaniemeen joka päivä kesällä 1973 (2.5. 261 §), linjan n:o 93 reitin muuttaminen Kulosaaressa (30.10. 607 §), ruuhka-ajan linjan n:o 55A reitin jatkaminen Kampintorilta Marian sairaalan luo (11.12. 708 §), uuden linjan n:o 94N perustaminen (20.3. 170 §), yhteistoimintasopimuksen irtisanominen eräiden kaupungin alueella liikennöivien yksit. linja-autoliikenteenharjoittajien linjojen osalta (11.12. 702 §)
- palkat ja palkkiot: raitiovaununkuljettajien rahastuskorvaus (21.6. 418 §)
- Pihlajasaaren liikennemaksujen korottaminen (2.5. 262 §)
- raitiovaunua esittävän postimerkin aikaansaaminen (18.9. 529 §)
- tariffit: liikennelaitoksen uuden tariffin mukaisen vuosilipun hinta v. 1973 (6.3. 140 §) ja tariffiesitys talousarviovuodeksi 1974 (2.10. 558 §)
- vesibussiliikenne Eteläsatama-Santahamina (15.5. 291 §).

13. Liikennelaitoksen lautakunta

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa lautakunta puolsi mm.

Aleksanterinkadun liikenteen uudelleen järjestelyä (13.11. 640 §)

metrotoimikunnan esityksiä, jotka koskivat seuraavia asioita:

- metroasemat: Hakaniemen ja Sörnäisten asemien luonnossuunnitelmat ja Kampin aseman I vaiheen luonnospiirustukset (2.5. 254, 255 §, 16.10. 580 §), Kulosaaren ja Siilitien asemien pääpiirustukset sekä Hiihtäjäntien aseman pääpiirustukset ja asemaympäristön liikennejärjestelysuunnitelmat (27.11. 662-664 §)
- metron varikon koetusraiteen linjauksen korkeusaseman ja betonitunnelin yleispiirustukset (16.10. 576 §)
- metrotunneliosuuden Siltavuori-Kamppi linjauksen ja korkeusaseman sekä
- Siltasalmen puhallinkuilun suunnitelmat (3.4. 189 §)

kaupunkisuunnittelulautakunta Helsingin liikenneturvallisuuspoliittista ohjelmaa koskevaa esitykstä (20.8. 448 §)

Laajasalon asukastoimikunnan ehdotusta linja-autokadun aikaansaamiseksi Ilomäentien ja Marunakujan välille (30.10. 612 §)

Yleisten töiden lautakunnan Pohjois-Haagan ja Kannelmäen asemien pääpiirustuksia koskevia eistyksiä (30.10. 613, 614 §).

Muista lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon lisäksi seuraavia asioita koskevat:

- alkoholimainonnan kieltämistä kaupungin omistamisen ja vuokralle antamisen mainostiloissa koskeva valtuustoaloite (20.8. 460 §)
- Isosaaritoimikunnan Isosaaren liikenneoloja käsittelevän kirjelmän liikennelaitosta koskeva osa (20.8. 451 §)
- Johdinautojen hankintaa koskeva Suomen Työn Liiton kirjelmä (17.4. 217 §)
- joukkoliikenne: ehdotus joukkoliikenteen tarkastusmaksua koskevaksi laiksi siihen liittyvine mietintöineen (2.5. 256 §), pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan esitys joukkoliikennekokeilusta pääkaupunkiseudulla (20.8. 454 §) sekä Etelä- ja Pohjois-Haagan joukkoliikennepalveluja koskeva valtuustoaloite (27.11. 671 §)
- julkisen liikenteen yhteistoimintasopimuksen tarkistustoimikunnan mietintö (23.1. 49 §)
- kaupunkiseudun kulkutapatutkimuksen suorittamista koskeva kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys (20.8. 455 §)
- liikennejärjestelyt: Helsinginkadun ja Viipurinkadun (välillä Savonkatu-Porvoonakatu) liikennejärjestelyt (15.5. 286 §, 22.5. 323 §), Etelärannan, Unioninkadun ja Laivasillankadun liikennejärjestelyjä koskeva kaup.suunnittelulkn ehdotus (2.10. 563 §)
- linja-autohankintoja v:lle 1975 koskeva valtuustoaloite (18.9. 533 §)
- metron ulkoalueen sähkönsyöttöasemien (Kalasatama, Kulosaari, Siilitie) pääpiirustukset (22.5. 326 §) sekä metrolinjan jatkaminen Puotinharjusta Vesalaan (30.5. 338 §)
- raitiotiet: raitiolinjojen n:o 6 ja 10 jatkamisesta (5.6. 359 §), raitioratatöiden aiheuttamaa melua koskeva valitus (11.12. 703 §) sekä raitiovaunusäännön muutosta koskeva poliisilaitoksen liik. tston antama lausunto (17.4. 216 §)
- työaikojen porrastuskomitean esitys liukuvan työajan kokeilusta liikennelaitokselle (19.6. 394 §)
- työturvallisuus: Hels.kaup.työturvallisuustoimikunnan esitys kaup. henkilökunnan korvausvastuun rajoittamisesta heidän työtehtävissään aiheuttamista vahingoista (16.10. 579 §)
- yksityisten (7) liikenteenharjoittajan anomukset yhteistoimintasopimuksessa mainittua ajettua linjakilometriä kohti sovitun tulon tarkistamisesta (13.2. 105 §).

14. Maatalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Maatalouslautakunnan kokoonpano oli v. 1973 seuraava: puh. johtajana toimi toimitsija Uuno Kuutti, varapuh.johtajana ylimetsänhoit. Pentti Ritoniemi ja jäseninä olivat tekn. Kurt Berg, pääsiht. Kari Nukala ja valt.maist. Kurt Schalin sekä varajäseninä tarkast. Lauri Suoranta, liikennetark. Tenho Vuorisalo, maa- ja metsät.yo Ulla-Maj Jern, agron. Pentti Kossila ja maa- ja metsät.kand. Leena Maijala. Sihteerinä toimi varat. Lauri Kotiniemi.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja käsiteltyjen asioiden määrä oli 172. Saapuneita kirjeitä oli 465 ja lähetettyjä 488.

Toiminta. Lautakunnan toimisto sijaitsi Katariinankatu 3:ssa ja toimisto oli avoinna joka arkipäivä.

Toimistonhoitajana oli edelleen Maria Kumpula.

Maatalouslautakunta käsitteli 73 tapauksessa maanhankintalain 157 a §:n mukaan perustettujen asuntoosakeyhtiöiden asioita.

Vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa 9.3.1962 annetun lain mukaisia ilmoituksia oli peruutettu 17 kpl.

Maataloustulon vakaannuttamisesta 14.7.1969 annetussa laissa tarkoitettuja v. 1973 pinta-alalisähakemuksia oli 19, joista neljä oli Helsingin kaupungin maatalouslautakunnan käsiteltävinä. Helsingistä hankittuine verotustietoineen lähetettiin 15 hakemusta ao. maatalouslautakuntien käsiteltäviksi. Lautakunnan toimisto hankki muiden maatalouslautakuntien pyynnöstä verotustietoja Helsingin verovirastolta 23 hakemukseen.

Lautakunta antoi ***lausuntoja*** ja päätöksiä seuraavista asioista:

- MKL:n mukainen maansaantihakemus
- yhdeksän valtion ja rahalaitosten saamisten siirtämistä koskevaa hakemusta
- viisi maataloustukihakemusta

Lautakunta suoritti kertomusvuonna yhden tarkastuksen.

15. Metrotoimikunta

Toimikunnan kokoonpano, kokoukset ym. Metrotoimikunnan puh.johtajana toimi kertomusvuoden ajan apul.kaup.joht. Veikko Järvinen, varapuh.johtajana päätoimitt. Pentti Poukka ja jäseninä yli-ins. Henrik Kalliala, autoilija Juho Mehto sekä kauppat.lis. Ingvar Melin.

Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 33 kertaa ja asioita oli toimikunnan käsiteltävänä 438.

Esittelijänä toimikunnassa oli kertomusvuoden aikana toimitusjoht. Unto Valtanen ja sihteerinä varat. Martti Palmén.

Päätökset. Metrotoimikunta päätti kertomusvuonna mm. oikeuttaa toimiston jatkamaan

- metroasemien pintamateriaalien suunnittelua siten, että tunneli- ja ulkoasemien suunnittelussa pyritään ns. kevyen linjan pintamateriaalin käyttöön (12.9. 301 §)
- tarkistaen 12.8.72 § 451 tekemäänsä päätöstä Kluuvin aseman suunnittelua siten, että eteläisen lippuhallin pääsisäänkäynti siirretään pois jalkakäytäväalueelta jatkamalla lippuhallia Vuorikadun suunnassa etelään (18.4. 159 §)

laajentamaan

- Junatie-Karhupuisto ratatunnelin louhintatyön urakkasopimusta Louhintaliike Karppinen Oy:n kanssa Sörnäisten metroaseman porrashuoneen alaosan ja sulkuhuoneen, välikäytävän ja viisteiden sekä valvontatilan osalta (4.10. 341 §)

tekemään konsulttisopimuksen

- Kamppi-Siltavuori ratatunnelin louhintatärinän mittauksista Oy Finnrock Ab:n kanssa (24.8. 282 §)
- metron rakennustöiden valvontamittauksista vuodeksi 1974 Oy Kunnallistekniikka Ab:n kanssa (5.12. 418 §)

tekemään urakkasopimuksen

- Hiihtäjäntien sadevesitunnelin sekä siihen liittyvien viemäri- ja radanrakennustöiden suorittamisesta T:mi Rilke I. Liikkasen kanssa (21.11. 405 §)
- Kamppi-Kaivokatu ratatunnelien louhintatyötä Elovuori Oy -nimisen osakeyhtiön kanssa (24.8. 281 §)
- Kipparlahden metrosillan ja siihen liittyvän ratatyön rakentamisesta Oy Tiefundamentti Ab:n kanssa (5.7. 241 §)

tilaamaan

- geodeettisiin mittauksiin liittyviä lisätöitä Kaavakartta Oy:ltä sekä tärinämittauksiin liittyviä lisätöitä Oy Finnrock Ab:ltä (28.2. 91 §)
- Hakaniemen metroaseman 1. rakennusvaiheen edellyttämät työnaikaiset liikennejärjestelytyöt laskutyönä Helsingin kaupungin rakennusvirastolta ja raitiotiekiskojen siirtotyöt niinikään laskutyönä Helsingin kaupungin liikennelaitokselta (12.9. 305 §)
- Hakaniemen-Karhupuiston louhintaurakkaan liittyvänä lisätyönä 1) metron ratatunnelin jatkamisen Siltasalmen alitse, 2) ratatunnelien louhintaa vahvistuksineen Siltasalmesta keskustaan päin, 3) Siltasalmen puhallinkuilun sekä Hakaniemen metroaseman pohjoispäähän liittyvän puhallinkuilun rakentamisen Insinööritoimisto Oy Vestolta (28.2. 91 §, 5.7. 243 §, 19.9. 317 §)
- Sörnäisten metroaseman ensimmäisen rakennusvaiheen edellyttämät kaapeli-, putkijohto- ja liikennejärjestelytyöt Helsingin kaupungin sähkö-, kaasu-, vesi- ja liikennelaitokselta (4.10. 340 §)
- tutkimustyön, joka kohdistuu koejunan teknisten ratkaisujen edelleen kehittämiseen liikkuvan kaluston myöhempää hankintaa silmälläpitäen Metrovaunut-nimiseltä avoimelta yhtiöltä (28.3. 131 §)

solmimaan mm. seuraavat suunnitelmiin laatimista ym. koskevat sopimukset

- sopimus Kampin metroaseman pääpiirustus- ja

urakkavaiheiden suunnittelusta suunnitteluryhmän kanssa, jonka muodostavat Arkkitehtitoimisto Hyvämäki - Karhunen - Parkkinen, Insinööritoimisto Lauri Mehto, Liikennetekniikka Oy, Insinööritoimisto Olof Granlund - Antti Oksanen, Sähköinsinööritoimisto Eino Ranta-aho Ky ja Insinööritoimisto Saanio & Laine (12.9. 304 §)
- sopimus Kulosaaren, Hiihtäjäntien ja Siilitien metroasemien työpiirustusten ja tarjouspyyntöasiakirjojen laatimisesta yhteisvastuullisesti toimineen suunnitteluryhmän, Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n, Liikennetekniikka Oy:n, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan, Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n ja Ekono Oy:n kanssa (24.10. 359 §)
- sopimus metron varikon ensimmäisen rakennusvaiheen toimintaselvitysten ja luonnospiirustusten laatimisesta yhteisvastuullisesti toimivien Arkkitehtitoimisto Osmo Solansuu Ky, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollila, Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy, Tuotantotekniikka Oy ja Ekono Oy:n kanssa samoin kuin tilaamaan työssä mahdollisesti tarvittavan ulkomaisen asiantuntija-avun (19.12. 435 §)
- sopimus Puotinharjun metroaseman esiluonnosvaiheen täydennyssuunnitelmien ja luonnossuunnitelmien laatimisesta yhteisvastuullisen konsulttiryhmän kanssa, jonka muodostavat Projektikonsultit Oy, Arkkitehtitoimisto Juhani Katainen Ky, Insinööritoimisto Pentti Polvinen Ky ja Insinööritoimisto Erkki Juva Oy (5.9. 294 §)
- sopimus yhteisvastuullisesti toimivien Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan ja Arkkitehtuuritoimisto Osmo Solansuu Ky:n kanssa suunnittelusopimukset a) varikon jarrutusraiteen suunnittelusta, b) rataosan Roihupelto - Puotinharju linja- ja syöttöraiteiden suunnittelusta (28.2. 89 §)

solmimaan tutkimussopimuksia seuraavasti:
- sopimus v. 1973 aikana suoritettavista painokairausmenetelmällä tehtävistä geoteknillisistä tutkimuksista Suunnittelukeskus Oy:n kanssa,
- sopimus v. 1973 aikana tarvittavista Kallion jännitystilamittauksista Suomen Malmi Oy:n kanssa
- sopimus v. 1973 aikana kaikista muista geoteknillisistä tutkimuksista Kallio- ja maaperätutkimus Geotek Oy:n kanssa sekä soveltuvan osan mainituista tutkimuksista teettäminen kaupungin geoteknillisellä toimistolla (24.1. 36 §)

Metrotoimikunta päätti oikeuttaa toimistoa myös v. 1974 aikana suoritettavien geoteknillisten tutkimus-, valvonta- ja asiantuntijatehtävien hoitamiseksi
- tilaamaan kiinteistöviraston geoteknilliseltä toimistolta tarvittavan asiantuntijavalvonnan sekä pohjavesihavainnointiin liittyvät työt
- solmimaan Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen geotekniikan laboratorion kanssa sopimuksen asiantuntija-avusta metrotoimiston tarvitsemissa pohjavesikysymyksissä

Samalla toimikunta velvoitti toimiston tekemään aikanaan toimikunnalle perustellun esityksen em. geoteknillisten tutkimusten suorittajasta (19.12. 434 §).

Edelleen metrotoimikunta päätti
- asettaa seuraavat, metron koeliikenteen laajentamiseen tähtäävät, vuosittain myönnettävien määrärahojen puitteissa toteutettavat aikatavoitteet:
1. varikon koetusraide pyritään saamaan valmiiksi koeliikenteelle ATC-laitteita lukuunottamatta 1.6. 1976 alkaen
2. rataosuus Junatie-Koerata vastaavasti valmiiksi ATC-laitteita lukuunottamatta 1.1.1977 alkaen (31.10. 377 §)
- ettei vaiheittain rakentamisen periaatetta sovelleta keskustan tunneliasemien toteuttamisessa (7.2. 60 §)
- muuttaa metrotoimiston hallinto-organisaatiota siten, että rakentamisosaston käyttötoimisto siirretään kone- ja sähköosaston yhteyteen 1.1.1974 lukien (5.12. 420 §)
- myöntää toimiston käyttöön Kamppi-Siltasalmi ratatunnelien lisäsuunnittelutyöhön lisämäärärahan sekä oikeuttaa toimiston tekemään sitä koskevan sopimusmuutoksen Linjasuunnittelu Oy -nimisen osakeyhtiön kanssa (19.12. 430 §).

Esitykset. Metrotoimikunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:
- metroradan Kamppi-Puotinharju jatkaminen Vesalaan (28.3. 130 §)
- piirustusten hyväksyminen: Hakaniemen, Sörnäisten ja Kampin metroaseman luonnospiirustukset (14.2. 69, 70 §, 12.9. 303 §), Kulosaaren, Siilitien ja Hiihtäjäntien metroaseman sekä Karhupuiston puhallinkuilun ja metron ulkoalueen sähkönsyöttöasemien pääpiirustukset (26.9. 324, 326 §, 5.12. 415 §, 7.2. 54 §) sekä metrovarikon koetusraiteen linjauksen ja korkeusaseman sekä betonitunnelin yleispiirustukset (12.9. 302 §)
- suunnitelmien hyväksyminen: Hiihtäjäntien metroasemaympäristön liikennejärjestelysuunnitelmat sekä Hiihtäjäntien sillan yleissuunnitelma (26.9. 326 §), metrotunneliosuuden Siltavuori-Kamppi ratalinjaus- ja korkeusasemasuunnitelma, Siltasalmen puhallinkuilusuunnitelma sekä Roihupellon metrovarikon yleissuunnitelma (21.2. 79 §, 28.2. 88 §)

Lisäksi toimikunta päätti esittää yleisten töiden lautakunnalle, että rakennusvirasto osallistuisi Hiihtäjän-

tien sadevesitunnelin sekä siihen liittyvien viemäreiden rakentamiskustannuksiin (21.11. 405 §).

Lausunnot. Metrotoimikunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:

- asemakaavat: Hakaniemen ja Sörnäisten metroaseman asemakaavan muutosehdotus (4.4. 143 §, 3.5. 169 §) ja Mellunmäki-Yhdistys ry:n Mellunmäen asemakaavaa ja Vesalan metrokysymystä koskeva kirje (13.8. 258 §)
- liikkumaesteisten henkilöiden erityistarpeiden huomioon ottamista metrosuunnittelussa koskeva Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liitto ry:n kirje (19.12. 427 §)
- metroradan Kamppi-Puotinharju jatkamista Vesalaan koskeva kirje (13.8. 259 §)
- Postipankin pyyntö saada tehdä metrohissiä varten oviaukko kiinteistöönsä (31.10. 380 §)
- piirustukset: Pohjois-Haagan aseman luonnos- ja pääpiirustukset (24.10. 354, 355 §) ja Kannelmäen aseman luonnospiirustukset (19.12. 428 §)
- valtuustoaloitteet: aloite keskustan metroasemien suunnittelussa noudatettavien pääperiaatteiden saattamisesta valtuuston käsiteltäväksi (18.5. 190 §), metron suunnittelutilannetta ja kustannuksia koskeva aloite (5.7. 240 §), sekä Sörnäisten metroaseman suunnittelussa noudatettavien pääperiaatteiden saattaminen valtuuston käsiteltäväksi (18.5. 191 §).

Lisäksi metrotoimikunta päätti antaa mm. seuraavat lausunnot:

- kaupunkisuunnitteluvirastolle lausunnot Itäkeskuksen kaavarungon suunnitelmista ja kaavarunkovaihtoehdoista (13.8. 260 §), Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelmasta (19.12. 429 §) sekä Puotinharju-Vesala metroradan suunnitteluun liittyvän maankäyttöselvityksen loppuraportista (3.5. 171 §)
- rakennusohjelmatoimikunnalle lausunto Helsingin asuntotuotanto-ohjelmasta vuosille 1974–1978 (31.10. 376 §).

16. Museolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Museolautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 fil.maist. Anni Voipio ja varapuh.johtajana fil.maist. Bengt von Bonsdorff ja jäseninä olivat fil.yo Mats Kockberg, työnjoht. Raimo Kilpinen ja lehtori Jyrki Lohi. Kaupunginhallitusta edusti lautakunnassa järjestösiht. Usko Ruuskanen ja sihteerinä toimi museojoht. Jarno Peltonen.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa. Pöytäkirjoihin merkittiin 224 pykälää.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- apurahat: NEFA-Helsinki ry:lle myönnetyn apurahan valvonta (27.3. 74 §)
- johtosäännön uusiminen (27.3. 71 §)
- kokoelmien kartuttaminen: museonjohtajan oikeuttaminen tekemään kertaostoja, joiden enimmäismäärä on 1 500 mk (30.1. 7 §), »Ruuhkaratikka» -nimisen taideteoksen lunastaminen museon kokoelmiin (15.12. 223 §), taide- ym. esineiden ostotarjoukset (30.1. 19 §, 10.9. 156 §, 25.9. 171 §, 30.10. 192 §, 15.12. 216 §)
- kaupunginmuseon pääosasto: tilojen luovuttaminen kokoustarkoituksiin (24.4. 96 §), näyttelytilojen sulkeminen 12.11. alkaen yleisöltä sisämaalauksen ja sähkötöiden ajaksi (30.10. 184 §)
- kokoukset, kongressit ym.: osallistuminen FIDEM-in kongressiin, pohjoismaiseen valokuvamuseo- ja tutkijasymposioon, valtakunnallisiin taidemuseopäiviin (28.5. 119 §, 29.6. 139 §, 30.10. 194 §)
- kuva-arkiston asiakaspalvelun määritteleminen (27.3. 78 §)
- lasten museo-osaston järjestelyt (10.9. 157 §)
- mainostuksen jatkaminen HKL:n joukkokuljetusvälineissä (30.1. 21 §)
- murtohälytyslaitteistojen uuden vuotuishuo' maksun hyväksyminen (30.10. 180 §)
- musiikkiesityksen järjestäminen juhlaviikkojen aikana (28.5. 117 §)
- näyttelyt: järjestäminen yhteistoiminnassa kaupunginkanslian tiedotusosaston kanssa (27.3. 65 §), Oy Stockmann Ab:n kanssa (27.3. 67 §), »Käsityötä ja pienteollisuutta» näyttelyn järjestelyt (10.9. 160 §), kaupunkisuunnitteluviraston. avustaminen Pasila-näyttelyn järjestämisessä (27.3. 66 §), museon toimintaa esittävän näyttelyn järjestäminen (10.9. 158 §), näyttelyn »Terveisiä Helsingistä» esitteleminen Oy Yleisradio Ab:n TV-ohjelma 2:n ajankohtaisessa kulttuuriohjelmassa (30.11. 200 §), museon näyttelytoimintaa koskevat ilmoitusasiat (30.10. 187 §), näyttelytoimintasuunnitelma v. 1973 (27.3. 68 §) ja Signe Branderin valokuvaustoimintaa esittelevän näyttelyn muuttaminen kiertonäyttelyksi (28.5. 118 §)
- opaskirjan »Kuvia kokoelmista» ja »Domarby Museum» myyntihinnan määrääminen (30.1. 38 §, 24.4. 95 §)
- opintomatkarahojen anominen (30.1. 12 §)
- postikorttien teettäminen (29.6. 146 §)
- Senaatintorin kohdalla sijainneen vanhan kalmiston merkitseminen muistomerkillä (27.2. 47 §)
- taideteosten lainaaminen näyttelyyn »Magnus von Wright» Helsingin kuvaajana (29.6. 125 §)
- talousarvioehdotus v:lle 1974 (28.5. 106 §)
- Tuomarinkylän museo: eräiden akvarellien talletta minen ja lainaaminen Ateneumin taidemuseolta ajaksi 9.2.—1.4. (28.5. 110 §, 30.1. 32 §, 27.3. 76 §), oluen ja viinin anniskelu sivurakennuksessa olevassa kahvilahuoneistossa (27.2. 53 §), sekä puistoon toteutettavan ryytimaan istutussuunnitelma (24.4. 94 §)
- valokuvaus: valokuvanegatiivien ja valokuvien keskittäminen kaupunginmuseon kuva-arkistoon (27.2. 46 §), valokuvauskilpailun järjestäminen (27.3. 73 §, 24.4. 98 §, 30.10. 189 §) ja valokuvausohjelma syyskaudella 1973 (15.12. 221 §)
- virkoja koskevat asiat: täyttäminen, julistaminen avoimeksi ym. (30.1. 24, 25, 28, 29, 33, 36 §, 28.5. 104 §, 29.6. 140 §, 10.9. 155 §), eron myöntäminen (29.6. 128—130 §) sekä tehtävien järjestely ja

määrittely (30.1. 26 §, 27.2. 48 §)

Esitykset. Lautakunnan kertomusvuonna khlle ym. tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

- aukioloaika: kaup.museon pääosaston aukioloaika lasten museonäyttelyn aikana (29.6. 144 §)
- avustusanomukset: Akseli Gallen-Kallelan Museosäätiö v. 1974 (29.6. 132 §) ja Helsingin Taidehallin säätiö (29.6. 133 §)
- Finlandia-talon lisärakennuksen räjäytystöiden aiheuttaman irtaimistovahingon korvaaminen 30.11. 201 §)
- kaupunginmuseon ilmoitusten julkaiseminen (24.4. 97 §)
- kokoukset, kongressit ym.: museonjohtajan osallistuminen VIII Kansainvälisen antiikkiesineistön myyntinäyttelyyn sekä kansainväl. museonjohtajien kongressiin Firenzessä (10.9. 153 §), osallistuminen kansainvälisen mitalitaiteen kongressiin Helsingissä ja Suomen valokuvataiteen museon järjestämään valokuvamuseo- ja tutkijasymposioon Porvoossa (24.4. 89, 90 §)
- käteiskassan korottaminen 250 mk:aan (25.9. 168 §)
- määrärahaesitykset: esittelykaapistoa varten (29.6. 145 §), lisämäärärahan anominen tilille »kuljetuskustannukset» (30.10. 180 §), palkkojen korotuksesta aiheutunut lisämäärärahatarve (30.11. 203 §)
- murtohälytinlaitteiden hankkiminen ja asentaminen kaupunginmuseon päävarastoon talossa Jääkärinkatu 8 (30.11. 207 §)
- määrärahan varaaminen Tuomarinkylän kartanon peruskorjauksen II vaihetta sekä kaupunginmuseon pääosaston julkisivuvalaistuksen järjestämistä varten (30.1. 10 §)
- näyttelyt: järjestäminen yhteistoiminnassa Pienteollisuuden keskusliiton kanssa (30.1. 16 §) ja valokuvanäyttelyn laatiminen yhteistoiminnassa Suomen Museoliiton kanssa (30.1. 15 §)
- oman auton käyttö virkatehtävissä (30.10. 188 §)
- paikallismuseoitten kortistointityön jatkaminen (30.1. 13 §)
- Pasilaa esittävän pienoisjäljennösmallin teettäminen (28.5. 112 §)
- taideteosten ja -esineiden ym. lainaaminen, sijoittaminen: kassakirstun ja kassakaapin sijoittaminen rahatoimiston tiloihin (28.5. 108 §), kokoelmiin kuuluvien taideteosten lainaaminen (28.5. 107 §), neljän C.L. Engelin akvarellin lainaaminen kaupunginmuseon kokoelmista (29.6. 142 §) ja öljymaalauksen sijoittaminen apul.kaup. joht. Loimarannan työhuoneeseen (25.9. 174 §)
- talousarvio: v:ksi 1975 ehdotettavien rakennus- ja perusparannustöiden suunnittelu (30.11. 202 §)
- televisio-ohjelmien filmien kopioiden saaminen kaupunginmuseolle (15.12. 217 §)
- tilojen varaaminen kaup.museon tarpeisiin Eduskuntatalon väestönsuojasta (25.9. 172 §) ja vuokraaminen kuva-arkiston käyttöön (25.9. 169 §)
- vieraanvaraisuuden osoittaminen Suomen Museoliiton 50-vuotisjuhlakokouksen osanottajille (27.2. 54 §)
- virat ja toimet: henkilökunnan palkkaaminen (10.9. 162 §, 25.9. 167 §), virkojen perustaminen ja täyttäminen haettavaksi julistamatta (27.3. 69 §, 28. 5. 111 §)
- virkavapaudet: työloman myöntäminen (15.12. 219 §)

Lausunnot. Kertomusvuonna annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:

- avustusanomukset: Helsingin Teatterimuseosäätiön anomus (29.6. 134 §), Helsinki-Seura ry:n anomus (29.6. 135 §), Mannerheim-Säätiön, Suomen rakennustaiteen museosäätiön, Tekniikan Museo Säätiön anomukset (29.6. 136–138 §)
- lahjoitukset: huvilan »Backas» tarjoaminen kaupungille Espoosta (27.3. 77 §)
- Malmin aluekeskuksen kaavarungon loppuraportti (30.11. 208 §)
- Museotoimen aluehallintokomitean mietintö (24.4. 88 §)

17. Musiikkilautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Musiikkilautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 joht. Veikko Loppi ja varapuh.johtajana toim.joht. Harry Orvomaa sekä jäseninä säveltäjä Seppo Nummi, opisk. Mauri A. Numminen, toim.joht. Jorma Kilappa, valtiot. maist. Pekka Gronow, autoilija Matti Poutanen, fil. maist. Karmela Bélinki ja metsänhoit. Panu Toivonen jonka tilalle tuli marraskuussa talouspääll. Lasse Strålen.

Kaupunginhallituksen edustajana oli valtiot.maist. Aarne Välikangas ja sihteerinä apulaisintendentti Seppo Heikinheimo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja pöytäkirjaan kertyi 401 pykälää. Lähetettyjä kirjeitä oli 191 ja saapuneita 427.

Ohjelmatoimikunnan puh.johtajana toimi kertomusvuonna säveltäjä Seppo Nummi, varapuh.johtajana Jorma Kilappa sekä jäseninä Mauri A. Numminen ja Karmela Bélinki. Ohjelmatoimikunnan itseoikeutettuja jäseniä olivat pj. Loppi ja intendentti Jyrkiäinen joka toimi myös toimikunnan sihteerinä, sekä orkesterin jäsenten valitsemana konserttimestari Pekka Kari. Ohjelmatoimikunta piti vuoden aikana 11 kokousta, joissa käsitellyistä asioista kertyi 56 pykälää.

Koesoittotoimikunnan kokoonpano oli kertomusvuonna seuraava: puh.joht. Jorma Kilappa, varapuh. joht. Panu Toivonen ja itseoikeutettuina jäseninä orkesterin intendentti, joka toimi sihteerinä, Suomen Muusikkojen Liiton edustaja sekä viisi orkesterin jäsentä, jotka edustivat orkesterin valtuuskuntaa ja asianomaisia ääniryhmiä. Koesoittotoimikunta piti vuoden aikana kolme kokousta ja pykäliä kertyi pöytäkirjaan 33. Toimikuntien lisäksi musiikkilautakunnan työtä valmisteli kertomusvuonna neljä jaostoa.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- avustusanomukset: soitinhankintalaina-anomukset (27.2. 77 §, 24.4. 162 §, 22.5. 207 §), kuuden soittajan opintomatka-apuraha- ja Akademiska Damkören Lyrenin matka-avustusanomus (27.2. 81 §, 30.10. 334 §), apuraha-anomus pohjoismaiselta yhteistyöelimeltä NOMUKSELTA sekä Pohjoismaiselta kulttuurirahastolta (27.2. 80 §), Oulunkylän pop/jazz-opiston ylimääräistä 20 000 mk:n avustusta koskeva anomus (17.12. 399 §), avustusten suosittaminen eräille yleishyödyllisille järjestöille ja laitoksille (10.4. 131 §)
- Haydnin Rummunlyöntisinfonian lainaaminen Lohjan orkesterin käyttöön (22.5. 190 §)
- nuotinkirjoitustariffit uuden sopimusehdotuksen hyväksyminen (30.10. 329 §)
- ohjelma- ja koesoittotoimikunnan jäsenten valitseminen (30.1. 4–5 §)
- orkesterin luovuttaminen Jean Sibelius-viulukilpailun loppukilpailun säestystehtäviin ja yya-sopimuksen 25-vuotisjuhlaan Finlandia-taloon (27.2. 82 §, 90 §), kahta Helsingin juhlaviikkojen konserttia varten harjoituksineen, Wihurin rahaston apurahojen jakotilaisuuteen, Poliisilaulajien konsertin erääseen säestystehtävään sekä Cantores Minores -poikakuoron 20-vuotisjuhlakonserttiin harjoituksineen (27.2. 92 §, 25.9. 312 §)
- palkat, palkkiot: tal.hoitajan valtuuttaminen tekemään lähdeveron aiheuttamat muutokset palkkioihin, mikäli esiintyjät eivät suostu lähdeveron aiheuttamiin palkkioiden alennuksiin (27.2. 83 §) ja uusien avustajain- sekä johtaja-, solisti- ja kamarimusiikin esiintymispalkkioiden hyväksyminen (12.6. 222 §, 232 §)
- pääsylippujen hintojen korotuksien hyväksyminen sekä kausikorttien alennuksen vähentäminen 25 %:sta 15 %:een sekä ns. toisintokonserttien lipunmyynnin antaminen Lippupalvelun tehtäväksi (12.6. 231 §)
- tiedotuslehti Conserton kirjoituspalkkioiden hyväksyminen (30.1. 43 §)
- virat, toimet: eron myöntäminen eräille soittajille

17. Musiikkilautakunta

(2.8. 240–242 §), eräiden soittajien määrääminen virkojensa vakinaisiksi haltijoiksi (25.9. 306 §), ehdotuksen laatiminen henkilöistä jotka voisivat ryhtyä hoitamaan ns. kevyen musiikin konserttien suunnittelua ja järjestämistä palkkiovirkaisena sivutoimena (12.6. 234 §), tp. apulaisintendentin viran hoitajan määrääminen v:ksi 1974 (27.11. 388 §) ja vierailevan harjoituskapellimestarin kiinnittäminen soitantokaudeksi 1974–1975 ja tuntipalkkion maksaminen 50 prosentilla korotettuna hänen johtamis- ja harjoitustyöstään (2.8. 246 §)

- virkavapauksien myöntäminen eräille henkilökuntaan kuuluville mm. sairauden, opintojen ym. takia (30.1. 33 §, 27.2. 74 §, 27.3. 114 §, 22.5. 188 §, 192 §, 27.11. 362 §), äitiysloman myöntäminen ja sijiasen määrääminen (30.10. 331 §)

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna esityksiä mm. seuraavista asioista:

- Helsinki-mitalin ja kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen (30.1. 48 §)
- valtion taiteilijaneläkkeen maksaminen (28.8. 246 §)
- virat: kahden alttoviulunsoittajan 19 pl:n ja yhden tstoapulaisen 8 pl:n uuden viran perustaminen (30.1. 47 §), I ja II konserttimestarin viran täyttäminen ja valinta (12.6. 233 §)

Lausunnot. Lautakunta joutui antamaan kertomusvuonna tavallista runsaammin lausuntoja erilaisista suunnitelmista, mietinnöistä ym. tavanomaisten avustusanomuksia koskevien lausuntojen lisäksi. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:

- kaupunkisuunnitteluun liittyvät asiat; Hgin kaupungin alueen ulkoilmaestradin rakentaminen, kappelin soittolavan uusiminen, Malmin aluekeskuksen kaavarungon loppuraportti, Itäkeskuksen kaavarungon esisuunnitelmat ja kaavarunkovaihtoehdot
- musiikkiteatteritoimikunnan ja kaupungin teatteritoimikunnan mietintö,
- musiikkialan ammattiyhdistysten federaation kirjelmään liittyvä pop- ja jazzmusiikin koulutussuunnitelma sekä kysymykseen nitoutuva Katajanokan makasiinien mahdollinen käyttäminen musiikkitarkoitukseen sekä
- vuositilintarkastajien esittämät huomautukset.

Lautakunta antoi lausunnon myös opetusministeriölle ja Suomen Sinfoniaorkesterit ry:lle alueorkesterijärjestelmän luomisesta.

18. Nuorisolautakunta

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset ym. Nuorisolautakunta sai vuosiksi 1973—1976 seuraavan kokoonpanon (henkilökohtaiset varamiehet suluissa): Puheenjohtaja fil.kand. Heikki S. von Hertzen (opisk. Martti Manner), varapuheenjohtaja autonkulj. Risto Vähätalo (kultaseppä Kari Liimatainen) ja jäsenet: toimitsija Taisto Antikainen (muurari Pentti Kauremaa), opisk. Peter Fagernäs (opett. Juha Kuronen), fil.maist. Dan Hohenthal (ekon. Göran Meinander), kuvatarkkailija Olavi Jukarainen (piiriedustaja Kari Mattila), suunnittelija Ukko Laurila (matkailuvirk. Katriina Viitanen), ins. Kalevi Rasila (piirisiht. Sulo Tiainen ja 14.11.1973 lukien piirisiht. Esa Tiainen) ja kontt. Marjatta Tuomainen (toimittaja Asko Seppänen ja 6.6.1973 lukien tstonhoit. Helga Niemi). Khs:n edustajana oli dipl.ins. Kari Rahkamo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 17 kertaa ja pöytäkirjanpykäliä oli 221. Nuorisolautakunnan 25-vuotisjuhlaa vietettiin Kettu-kerhossa 8.3.73. Tilaisuudessa oli läsnä noin 200 henkilöä. Juhlapuheen piti kouluneuvos G. von Weissenberg ja kaupunginhallituksen terveydyksen esitti apul.kaup.joht. A.K. Leskinen.

Lautakunta piti kaupunginvaltuuston jäsenille tarkoitetun tiedotustilaisuuden Kettu-kerhossa 26.9.73. Läsnä oli 8 valtuutettua.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

avustukset
- projektimäärärahoista (1973) maksetut: myöntäminen Helsingfors Svenska Ungdomsrådille lapsiteatteritoimintaa ja huumeainekamppanjaa varten (29.5. 101 §, 13.11. 189 §), Helsingin nuorisotyötoimikunnalle Kontulan, Laajasalon ja Vuosaaren projektia varten (6.3. 33 §, 13.11. 195 §), »Ihminen puhtaaksi - päihteet pois» ry-nimiselle yhdistykselle (13.2. 22 §)
- nuorisomääräraha-avustukset: järjestöjen antamat selvitykset v. 1972 avustusten käytöstä ja v:n 1973 määrärahojen jakaminen (16.4. 68, 69 §) sekä nuorisojärjestöjen v. 1972 avustusmäärärahojen valtionapukysymys (29.5. 102 §)
- edustajan nimeäminen Helsingin Nuorisotyötoimikunnan hallitukseen v:ksi 1973 (19.6. 114 §)
- hankinnat: pienoisbussin maksaminen (19.6. 125 §)
- henkilökunta: Ikn asettaman nuorisotoimiston kenttätyöntekijöiden vaihtuvuutta, palkkausta työaikajärjestelyjä ym. työolosuhteita tutkineen jaoston muistion hyväksyminen (19.6. 127 §)
- kirjoituskilpailujen järjestäminen kansalais- ja oppikoulujen oppilaille (11.9. 149 §, 2.10. 169 §)
- kokoukset, neuvottelupäivät ym.: edustajien lähettäminen eri tilaisuuksiin (27.3. 57 §, 16.4. 64 §, 19.6. 115 §)
- koulutustoiminta: lautakunnan kurssiohjelma ja alustava henkilökunnan pitkäntähtäyksen koulutussuunnitelma (23.1. 11 §, 13.2. 21 §, 27.3. 51 §)
- lehtien tilaaminen v:ksi 1974 (11.9. 147 §)
- matkakertomus opintomatkasta Ruotsiin (13.11. 187 §)
- Myllypuron kerhokeskuksen perustamissuunnitelma ja tilaohjelma (11.9. 152 §)
- nuorisolautakunta: juhla- ja tiedotustilaisuuden järjestäminen 25-vuotisen toiminnan johdosta (23.1. 13 §), pöytäkirjojen lähettäminen ammatillisten järjestöjen (KTV:n ja KVL:n) nokkamiehille ja niiden kiinnittäminen myös nuorisotalon ilmoitustaululle (16.4. 76 §),
- nuorisotilat: kerhotilojen nykyistä käyttöä koskevan selvityksen tekeminen Kontulassa ja Vuosaaressa sekä ehdotus jatkotutkimuskohteista (27.3. 53 §, 11.9. 154 §, 2.10. 167 §), kerhotilojen käyttöoikeuden luovuttaminen helsinkiläisille varsinaisille nuorisoyhdistyksille ja nuorten ryhmille, joiden jäsenistä ainakin 2/3 on 7—24 vuotiaita (2.10. 168 §) sekä Suomenlinnan kerhotilarakennuksen saattaminen kokonaisuudessaan nuorisotiloiksi sekä Suomenlinnan kehityssuunnitelman seuraaminen (19.6. 119 §) ja selvitys nuorisotilojen suunnitteluvaiheis-

ta (29.5. 105 §)
- nuorisotyötä tekevien järjestöjen ja yhteisöjen toimintatutkimus (6.3. 34 §)
- tiedotustilaisuudet: järjestäminen kvston jäsenille sekä Myllypuron nuorisotiloja koskevan ponnen allekirjoittajajärjestöille ja nuorisolautakunnan ja -toimiston edustajille (21.8. 134 §, 23.10. 180 §)
- toimintasuunnitelma v:ksi 1974 (18.12. 217 §)
- valtionavun anominen v. 1973 rakennuskustannuksien osalta Hietaniemenkatu 9:n, Mellunmäen, Teuvo Pakkalan tien ja Yliskylän nuorisotiloja varten (6.3. 40 §)
- vierailukutsun lähettäminen Vantaan nuorisolautakunnalle (21.8. 143 §)
- virat: nuoriso-ohjaajan palkkaaminen Suomenlinnan kerhokeskukseen (19.6. 119 §) avoimeksi tulleiden virkojen täyttäminen (29.5. 97 §, 21.8 133 §)
- YYA-sopimuksen 25-vuotispäivän johdosta järjestettävä ystävyysviesti ym. (13.2. 18 §).

Esitykset. Lautakunta päätti tehdä kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:
- alueen varaaminen Tattarisuon alueelta, lentokentän itäsivulta liikennekoulutus- ja vapaa-aikakeskusta varten sekä nuorisolautakunnan esittämän huonetilaohjelman hyväksyminen ja rakennustöiden aloittaminen jo v. 1974 aikana (23.10. 176 §)
- kokoukset, konferenssit ym.: edustajan lähettäminen Berliinin festivaaleihin DDR:ään ja valtakunnalliseen nuorisokonferenssiin Turkuun (19.6. 124 §, 27.3. 57 §)
- koulutustilaisuudet, kurssit ym.: osallistuminen Helsingin työvoimapiirin järjestämään nuorisotyöntekijäin ammattikurssiin, opetusministeriön ja Uudenmaan läänin nuorisotyölautakunnan koulutustilaisuuteen sekä kuntien nuorisolautakuntien jäsenten koulutuspäiviin (29.5. 100 §, 2.10. 170 §, 13.2. 28 §)
- neuvottelutilaisuudet: osallistuminen kuntien nuorisolautakuntien puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelutilaisuuteen Tuusulassa sekä pääkaupunkiseudun nuorisolautakuntien kutsuminen yhteiseen neuvottelutilaisuuteen (16.4. 64 §, 23.10. 182 §)
- nuorisotilat: Itä-Pasila, 300 m^2:n suuruisen nuorison kerhokeskuksen perustaminen kortteliin 17022 (27.3. 54 §), kaupungin Mallasjuoman Helsingin Myynti Oy:ltä ostaman rakennuksen vuokraaminen nuorisolautakunnan käyttöön sekä Kiiskinkadun askartelupajan ja Humaliston kerhokeskuksessa toimivan askartelupisteen siirtäminen em. rakennukseen (8.5. 89 §) sekä 300 m^2:n kerhokeskuksen suunnitteleminen Puistolan aloituskortteliin (6.3. 41 §), 300 m^2:n nuorisotilojen varaaminen Suutarilan palvelutalon yhteyteen sekä nuorisolautakunnan ja -toimiston edustajien lähettäminen asian yhteydessä järjestettävään tiedotustilaisuuteen (4.12. 203 §) sekä Suomenlinnan kerhohuoneistorakennuksessa C 82 sijaitsevan 63 m^2:n asuinhuoneiston liittäminen kerhotiloihin sekä huoneiston liittäminen vesi- ja viemäriverkostoon (11.9. 150 §)
- nuorisotilojen jatkuvan hankkimisen turvaaminen, pääkaupunkiseudun nuorisolautakuntien yhteinen esitys opetusministeriölle pikaisiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi (13.11. 194 §)
- talousarvioehdotus v:lle 1974 (29.5. 108 §)
- tontin n:o 45138/3 varaaminen korttelikoulun, kerhokeskuksen ja lasten päiväkodin yhteishanketta varten (11.9. 152 §)
- vierailukutsun lähettäminen Moskovaan kahdelle ja Bonniin yhdelle edustajalle (23.1. 10 §, 16.4. 73 §)
- virkamatkat: edustajien lähettäminen Hampurissa, Norjassa ja Tanskassa pidettyihin kokouksiin (3.5. 82 §, 13.2. 24, 26 §)

Lisäksi lautakunta päätti kertomusvuonna esittää:
- rakennus- ja kiinteistövirastoille sekä urheilu- ja ulkoiluvirastolle nuorisotoimiston esityksen mukaisesti alustavan perusparannustyöohjelman v. 1975 talousarvioon merkittäväksi (4.12. 207 §)
- urheilu- ja ulkoilulautakunnalle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin Bengtsårin vesien suojelussa (8.5. 92 §)
- yleisten töiden lautakunnalle että se merkitsisi talousarvioehdotukseensa nuorisolautakunnan uudisrakennus- ja perusparannustöihin v:lle 1974 tarvittavat määrärahat (13.2. 25 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle lausunnon mm. seuraavista asioista:
- avustusmäärärahojen jakaminen (21.8. 138 §)
- avustukset: myöntäminen yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille (27.3. 47 §, 16.4. 71 §)
- Bengtsårin saunan pääpiirustukset (16.4. 74 §, 4.12. 202 §)
- Helsingin asuntotuotanto-ohjelma 1974—1978 (23.10. 177 §, 13.11. 192 §)
- itäisen rantavyöhykkeen virkistyksen yleissuunnitelma (19.6. 122 §)
- Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon pääpiirustusten hyväksyminen (27.3. 52 §)
- majoituskomitean mietintö (13.11. 191 §)
- Mannerheimin Lastensuojeluliiton yhdyskuntatyön kokeilua koskeva suunnitelma (21.8. 136 §)
- Myllypuron kalliosuojan käyttö (8.5. 87 §)
- nuorisotilojen rakentaminen Koskelaan tontille 975/5, vt Peltolan kirje (6.3. 38 §)
- SN-Seuran Hakaniemen kerhokeskuksen huonetiloja koskeva kirje (13.11. 190 §)
- valtuustoaloitteet: nuorisohotellin rakentaminen Myllypuron monitoimitalo (11.9. 148 §, 23.10. 174 §).

Lisäksi annettiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle lausunto Itäkeskuksen kaavarunkosuunnitteluraportista (8.5. 88 §).

19. Palkkalautakunta

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset. Palkkalautakunnan puheenjohtajana toimi v. 1973 yhteiskuntatiet. maist. Seppo Perttula ja jäseninä olivat dipl.ins. Juhani Junnila, pankinjoht. Lauri Särkkä, varat. Rabbe Starck, kaupall. neuvos Paavo Aarnio, liittosiht. Olavi Dahl, jaostosiht. Esko Nieminen, tied.siht. Raimo Kantola ja pääluottamusmies Mikko Tarvainen (kvsto 10.1.). Varapuh.johtajaksi valittiin kaupall. neuvos Paavo Aarnio (24.1. § 189). Khn edustajana oli apul. kaup.joht. Pentti Pusa (khs 15.1.).

Kaupungin neuvottelijoiksi valittiin kertomusvuodeksi palkkalautakunnan puh.joht. Seppo Perttula, tstopääll. Erkki Salmio, apul. tstopääll. Juha Keso ja kaupungin tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksia ja niiden soveltamista koskevien neuvottelujen osalta palkkausins. Kyösti Suikkanen, viranhaltijoita koskevissa asioissa siht. Eero Haapanen ja toimihenkilöitä koskevissa asioissa siht. Kalevi Oksanen. Lisäksi lk. päätti, että asioiden laadusta ja laajuudesta riippuen se voi tilanteen vaatiessa nimetä kaksi lkn jäsenistä toimimaan neuvottelijoina (17.1. 116 §).

Lautakunnan kokoukset pidettiin keskiviikkoisin klo 15.00 lautakunnan toimistossa Simonkatu 1 (17.1. 115 §). Kokousten pöytäkirja ja tstopäällikön päätösluettelo oli yleisön nähtävänä lkn toimistossa kokousta seuraavan viikon torstaina (17.1. 114 §).

Kertomusvuoden aikana lklla oli 47 kokousta ja pöytäkirjoihin merkittiin yht. 2 456 pykälää.

Virka- ja työehtosopimusasioita käsiteltiin kertomusvuonna seuraavasti:

- viranhaltijain palkkausten tarkistamisesta 14.11. 1974 tehdyllä virkaehtosopimuksella määriteltiin v. 1972 kokonaisratkaisuun sisältyvänä osana toteutettavaksi eräitä virkojen palkkaluokkasijoittelun tarkistamisia seuraavasti:
  a) sopimuksen 2 §:ssä määritellyt ns. ryhmävirkatarkistukset, joiden osalta neuvottelut saatiin päätökseen 31.1. ja palkkalautakunta hyväksyi sopimuksen mukaiset tarkistukset sekä antoi niitä koskevat täytäntöönpanomääräykset virastoille ja laitoksille ja b) 3 §:n edellyttämät paikallisesti sovittavat tarkistukset, joita varten oli Helsingin osalle määrätty käytettäväksi yht. 480 000 mk, jonka käytöstä päästiin järjestöjen kanssa päätökseen 31.1. Tämän jälkeen palkkalautakunta esitti sopimuksen edelleen hyväksyttäväksi voimaan tulevaksi sekä vakinaisten (kvsto) että tilapäisten (khs) virkojen osalta samasta ajankohdasta eli 1.10.1974 lukien (7.2. 318 §)
- tuntipalkkaisia työntekijöitä koskeva työehtosopimus allekirjoitettiin 18.4. sopimuskaudeksi 1.4. 73—31.3.74. Khs pani sopimuksen täytäntöön sekä jätti palkkalautakunnan tehtäväksi antaa tarkemmat soveltamisohjeet, joista päästiin työntekijäjärjestön kanssa yksimielisyyteen 18.6. Palkkalautakunta päätti hyväksyä työehtosopimuksen ja palkkahinnoittelun muutokset (20.6. 1231 §)
- kunnallisen yleisen virkaehtospimuksen ja toimihenkiöiden työehtosopimuksen yleiset ***sovellutusohjeet*** palkkalautakunta päätti hyväksyä sopimuskaudeksi 1.4.1973—31.3.1974 (25.7. 1392 §)
- virka- ja työsuhdepuolen palkkausten tarkistukset: yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 18 edellyttämistä eräiden virkojen palkkaluokkasijoittelusta, eräiden viranhaltijain henkilökohtaiseen koulutukseen tai määräaikaiseen palvelukseen perustuvasta ns. maksupalkkaluokasta ja pääasiallisesti konekirjoitustehtäviä hoitaville viranhaltijoille suoritettavan konekirjoituslisän tarkistamisesta päästiin kaikilta osin yhteiseen neuvottelutulokseen 3.10., minkä jälkeen palkkalautakunta päätti hyväksyä em. palkkaluokkasijoittelun tarkistukset tulemaan voimaan 1.4.73 lukien sekä puolsi ehdotusta viran- ja toimenhaltijoita koskevan konekirjoitusjärjestelmän täytäntöönpano-ohjeeksi (3.10. 1920 §)
- virkaehtosopimus eräiden kunnallisten viranhaltijain palkkauksien tarkistamisesta 1.10.73 alkaen solmittiin 12.11.73, mikä merkitsi Helsingin osalta

keskitetysti sovittuina yleisen virkaehtosopimuksen liitteen 18 määrittelemän ryhmävirkojen 1.4. voimaantulleen palkkahinnoittelun tarkistuksia ja laajennuksia sekä eräitä Helsinkiä koskevia yksittäisvirkatarkistuksia, jotka kohdistuivat lähinnä kaupungin ylimpään johtoon (27.11. 2291 §). Palkkauksien tarkistamista 1.10.73 koskeva virkaehtosopimus tehtiin kunnallisessa sopimusvaltuuskunnassa 19.12. ja palkkalautakunta antoi toimistonsa tehtäväksi sopimuksesta aiheutuvien tarkempien tulkintaohjeiden laatimisen virastoille ja laitoksille (19.12. 2456 §).

Esitykset ja aloitteet

Palkkalautakunta teki kaupunginhallitukselle kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:

- siivoustyön palkkausperusteiden uusiminen: sopimuskaudeksi 1.4.73–31.3.74 solmitun toimihenkilöiden työehtospimuksen soveltamiseen liittyen käytiin kaupungin aloitteesta neuvotteluja myös kaupungin virasto- ja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien sekä nuorisotyölautakunnan kerhokeskusten siivoustyön palkkausperusteista. Neuvotteluissa sovittiin siivoojien palkkauksen yleistarkistuksista sekä siitä, että asetettaisiin toimikunta, jonka työn lähtökohdaksi määriteltiin valtiovarainministeriön järjestelyosaston siivoustyön menetelmä- ja aikastandardit. Palkkalautakunta hyväksyi neuvottelutulokset ja esitti sen edelleen khn hyväksyttäväksi (20.6. 1199 §)

Lausunnot

Palkkalautakunnan kertomusvuonna antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:

Sisäistä tiedotustoimintaa koskeva sopimus. Suomen Kaupunkiliitto suositteli 9.6.1972 allekirjoitetun sopimuksen perusteella kaupungeille ja kauppaloille sisäisen tiedotustoiminnan järjestämistä sopimuksen ja siihen liittyvässä muistiossa esitettyjen suuntaviivojen mukaisesti sekä piti myös tarpeellisena, että allekirjoittajajärjestöjen paikallisia yhdistyksiä ja alaosastoja kuultaisiin ryhdyttäessä sopimuksen edellyttämiin toimenpiteisiin. Palkkalautakunta totesi suosituksesta antamassaan lausunnossa, että sopimuksen 7 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin oli jo ryhdytty Helsingissä, jossa eräiden virastojen edustajien muodostama työryhmä oli laatinut luonnokset paikallisiksi soveltamisohjeiksi. Luonnoksen pohjalta käydyissä neuvotteluissa saavutettiin 6.2. sovellutusohjeen mukainen neuvottelutulos, johon Akava ry. esitti virastojen ja laitosten organisaation osalta eriävän mielipiteensä (21.3.571 §).

Ehdotus henkilökunnan terveydenhuoltosäännöksi. Khn asettama työryhmä oli laatinut henkilökunnan terveydenhuoltosääntöehdotuksen, johon liittyi myös muistio terveydenhuollon kehittämisaikataulusta. Palkkalautakunta totesi lausunnossaan, että terveydenhuoltosäännön ja kehittämisaikataulun osalta oli käyty viranhaltijain neuvotteluoikeuslain edellyttämät neuvottelut 5.6.73. Terveydenhuoltosääntö ehdotettiin tulevaksi voimaan 1.1.74. Sääntöön liittyvässä aikatauluehdotuksessa oli eri toimintamuotojen käyttöönotto porrastettu vuosille 1974–1979 niin, että yleislääkäritasoinen avosairaanhoito koko kaupungin henkilökunnalle järjestettäisiin vuoteen 1980 mennessä. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen ja lähettää sen edelleen tiedoksi ja jatkotoimenpiteitä varten henkilöasiainkeskukselle (13.6. 1150 §).

Luottamusmiesten palkkio- ja matkustussääntömalli. Suomen Kaupunkiliiton luottamusmiesten palkkioita ja heidän luottamustehtävänsä hoitamisesta johtuvista matkoista suoritettavia korvauksia koskevasta hyväksymissuosituksesta antamassaan lausunnossa palkkalautakunta totesi, että kvsto oli tekemällään päätöksellä (13.12. 72 §) uusinut mm. kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön periaatteeltaan likimain samansisältöiseksi kuin Kaupunkiliiton antama suositus sekä määritellyt luottamusmiehille suoritettavat palkkiot siten, että ne jäivät kvston puh.johtajan kokouspalkkiota lukuunottamatta suosituksen mukaisten rajojen sisäpuolelle. Lautakunta totesi luottamusmiesten työmäärän ja vastuun Helsingissä sekä kaupungin suuruuden että asioiden lukumäärän ja laadun vuoksi edellyttävän palkkioiden määräämistä suositeltujen ylärajojen mukaisesti. Täten lautakunta piti khn ja sen jaoston kokouspalkkion sekä lauta- ja johtokuntien kokouspalkkioiden tarkistamista perusteltuna, vaikka asia tuleekin kunnallislain perusteella lähivuosina kokonaisuudessaan uudelleen harkittavaksi. Luottamustehtävän hoitamisesta johtuvista matkoista suoritettavien korvausten osalta lautakunta esitti lausunnossaan, ettei Kaupunkiliiton suosituksen luottamusmiesten palkkio- ja matkustussäännöksi tulisi Helsingin kaupungin osalta aiheuttaa em. kokouspalkkioiden tarkistamisen lisäksi muita toimenpiteitä (19.12. 2450 §).

Lasten päivähoitokomitean mietintö. Palkkalautakunta kiinnitti erikoisesti lausunnossaan huomiota seuraaviin mietinnön kohtiin:

- tarvittavan henkilökunnan tarjonta sekä henkilökuntaresurssien riittämättömyys ja ehdotetut toimenpiteet tilanteen parantamiseksi
- päivähoitotoiminnan sisältö ja uudelleen järjestely
- kunnallinen perhepäivähoito

Palkkalautakunta katsoi lausunnossaan, että tällaisen suuren toiminnan kehittämisprojektin yhteydessä olisi mietinnössä esitetyn lisäksi syytä tutkia mm. valtakunnallisilla virka- ja työehtosopimuksillakin hyväksytyn työajan tehokkaan käytön hyväksikäyttömahdollisuu-

det myös vanhojen toimintapisteiden osalta sekä että tulisi käyttää muutoksen toteuttamisvaiheessa hyväksi myös työsopimussuhteen suomia mahdollisuuksia toimivan organisaation aikaansaamiseksi. Perhepäivähoidon osalta lautakunta kiinnitti erikoisesti huomiota siihen, että komitean laskelmien mukaan ehdotetun 5 000 mk:n kunnallisen perhehoitopaikan toteuttaminen edellyttäisi yli 1 000 henkilön palkkaamista kaupungin palvelukseen, mikä merkitsisi sosiaali-, lomaym. etuineen kaupungille huomattavia velvoitteita (7.3. 487 §).

Toimihenkiöiden palkoista päättämistä koskevien määräysten muuttaminen. Khn päätökseen (30.9. 1965, 2564 §) sisältyvien toimihenkilöiden sopimuspalkkojen palkkarajojen tarkistamista koskeneiden esitysten ja aloitteiden johdosta khlle antamassaan lausunnossa palkkalautakunta totesi mm., että kunnallisen yleisen sopimusjärjestelmän voimaantulon jälkeen kaupungin omien päättävien elinten mahdollisuudet itse päättää toimihenkilöittensä palkoista ovat ratkaisevasti pienentyneet ja että vaikkakin suurin osa kk-palkkaisten toimihenkiöiden palkkausten vahvistamisista on tapahtunut eri hallintokunnissa, on palkkojen markkamääräinen nousu lisännyt lausuntoja tai khn vahvistusta vaativien toimien suhteellista osuutta, mitä ei suinkaan voida pitää tarkoituksenmukaisena. Lautakunnan mielestä olisi pyrittävä siihen, että keskushallinnon taholta annettaisiin selventäviä ohjeita virastoille ja laitoksille ja luotaisiin myös pitkällä tähtäyksellä asianmukaisia yleisiä palkkausperiaatteita, joiden puitteissa virastot ja laitokset voisivat yhtenäisyysvaatimukset täyttäen itse suorittaa palkkojen yksilöllisen määrittelyn. Lähinnä asioiden käsittelyn nopeuttamista ja joustavuutta silmällä pitäen lautakunta esitti khlle sekä lausuntonaan että omana esityksenään, että khs päättäisi, muuttaen päätöstään (30.9.1965 2564 §), että työsopimuksiin palkattujen toimihenkiöiden sopimuspalkoista on, jos kk-palkka ylittää Y 25 pl:n mukaisen loppupalkan, pyydettävä palkkalautakunnan toimiston lausunto ja, jos sopimuspalkka ylittää Y 32 pl:n loppupalkan, on sen hyväksyminen saatettava khn ratkaistavaksi (23.5. 960 §).

Toimihenkiöiden palvelussuhdemuotoa koskeva valtuustoaloite. Aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa palkkalautakunta katsoi, että kaupungin palveluksessa olevien toimihenkilöiden palvelussuhteen ehdot ovat perustuneet siinä määrin voimassa oleviin säännöksiin, määräyksiin ja sopimuksiin, tai kunnallisten luottamusmieselinten ratkaisuihin, ettei aloitteen katsottu niiden osalta antavan aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että khs antaisi palkkalautakunnan tehtäväksi tutkia mahdollisuuksia parantaa palvelusehtoasioita koskevaa tiedotustoimintaa siten, että kunnalliset luottamusmiehet voisivat entistä paremmin perehtyä kaupunkia sitoviin virka- ja työehtosopimuksiin ja niihin liittyviin kysymyksiin sekä tuoda esiin luottamusmieselinten kannalta tarpeellisia näkökohtia (19.12. 2451 §).

Päiväkotiharjoittelijoiden ruokamaksut. Lastentarhaseminaari Ebeneserin ylioppilaskunnan esitettyä, että seminaarin opiskelijoiden ruokamaksut olisi poistettava päiväkotiharjoittelun ajalta, palkkalautakunta totesi esityksestä antamassaan lausunnossa, että koska ko. harjoittelijat eivät ole työsuhteessa Helsingin kaupunkiin, vaan säätiön omistamaan, valtionapua nauttivaan oppilaitokseen, ei luontoissuoritussäännön 63 §:n säännöstä voida heihin soveltaa (14.11. 2181 §).

Nuorisotyöntekijäin eläkeikä. Palkkalautakunta katsoi lausunnossaan, ettei nuorisolautakunnan esitys nuorisotoimen piirissä työskentelevien eläkeiän alentamiseksi siten, että hallinnollisissa tehtävissä olevien eläkeiäksi määrättäisiin 58 ja kenttätyöntekijäin eläkeiäksi 53 vuotta, antaisi aihetta toimenpiteisiin (19.9. 1762 §).

Raitiovaunun kuljettajien rahastuskorvaus. Liikennelaitoksella oli käyty raitiovaunuhenkilökunnan kanssa sekä myöhemmin paikallisneuvotteluja KTV:n Helsingin yhteisjärjestön ja kaupungin neuvottelijain välillä. Tällöin päästiin yksimielisyyteen siitä, ettei liikennelaitoksen esitys, jonka mukaan palkkana maksettava korvaus olisi kokonaistulosta 10 % linjapalveluksessa olevien raitiovaunun kuljettajien viran peruspalkasta ja 1.5 % ao. kuljettajan myymien lippujen kokonaistuotosta, antanut aihetta huomautuksiin. Palkkalautakunta esitti, että asia saatettaisiin khn mahdollisen hyväksymisen jälkeen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan vahvistettavaksi (24.10. 2039 §).

Lautakunta antoi lisäksi lausuntoja mm. seuraavista asioista:

- ammattioppilaitoksissa toimivien päätoimisten tuntiopettajien asemaa koskevat määräykset (20.6. 1200 §)
- asunto-oikeuden virkajärjestelyt (21.11. 2240 §)
- henkilökuntaruokailu: myyntihintojen tarkistaminen (4.4. 670 §) ja tutkimuksen suorittaminen (14.3. 538 §)
- kansakoulut: audiovisuaalisia opetusvälineitä hoitavien opettajien palkkaaminen suomenkiel. kansakouluihin (15.8. 1506 §), Aleksis Kiven kansalaiskoulun opetussuunnitelman vuositarkisteiden muuttaminen (2.5. 864 §)
- kunnallisen kansanterveystyön toimintasuunnitelma vuosille 1974–78 (29.8. 1608 §).
- luontoissuoritus- ja luontoisetusäännön mukaisista asunnoista perittävien vastikkeiden tarkistaminen (9.5. 886 §)
- palkat, palkkiot, varallaolokorvaus: itäisen lääkäriaseman teknillisen henkilökunnan ja keskuspesulan

sähköasentajien varallaolokorvaus (25.4. 844 §, 20.6. 1180 §) ja lisäpalkkion maksaminen ajo-opettajina toimiville raitiovaunukuljettajille (6.6. 1062 §)
- pienoisröntgenlaitteiden hoitajien säteilysuojakysymys (21.3. 596 §)
- sairaanhoito-oppilaitoksen ohjesäännön muuttaminen (4.4. 669 §)
- terveyskeskus: röntgenhoitajien anomus lisäloman saamisesta säteilyvahingollisessa työssä (23.5. 961 §), valtionapuun oikeuttavat viranhaltijain enimmäispalkat (21.2. 407 §)
- valtion taiteilija-eläkkeen myöntämistä koskeva esitys opetusministeriölle (19.9. 1764 §)
- virat: uusien tp. virkojen merkitseminen v. 1974 talousarvioon ja eräiden entisten tp. virkojen palkkausten ja virkanimikkeiden muuttaminen sekä virkaluettelon osalta tehtävät huomautukset (1.8. 1443 §, 29.8. 1566 §, 24.10. 2017 §) ja tilapäisiä virkoja koskeva sanomalehti-ilmoitukset (7.2. 334 §).

Lautakunta antoi kertomusvuonna myös lukuisia lausuntoja kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden palkkoja, palkkioita ja muita palvelussuhteen ehtoja, sivutoimilupia, virkajärjestelyjä ym. koskevista asioista.

20. Palolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palolautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 rak.mest. Onni Vanhala, varapuh.johtajana rak.mest. Leo Wilkman ja jäseninä peltiseppä Armas Hieta, tekn.lis. Claes F. Holm, toimitusjoht. Reino Jokilehto, tekn. Reijo Nieminen, tekn. Rainer Partanen, palokers. Väinö Nisonen, os.pääll. Mikko Pohtola ja rak.tark. Aulis Salo. Khn edustajana oli piirisiht. Aulis Leppänen ja sihteerinä toimi ekon. Olli V. Alho ja 1.9. lukien oik.kand. Kari Lehtokangas.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 24 kertaa ja kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 318.

Saapuneita kirjeitä oli 489 ja lähetettyjä 123. Palolaitoksen diaariin merkittiin 740 saapunutta ja 938 lähtenyttä kirjettä.

Päätökset. Lautakunta teki kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevia päätöksiä:

- automaattisen paloilmoituksen valvontajärjestelmän rakentaminen ja ylläpitäminen, sopimus Hgin Puhelinyhdistys ry:n kanssa (16.3. 91 §, 11.9. 219 §)
- autopaikat: Vanha Turunmaantie 2, kk-vuokran vahvistaminen 5 mk:ksi 1.3. lukien (6.2. 19 §)
- avustuken myöntäminen vapaaehtoisille palokunnille ja Suomen Meripelastusseura ry:lle (27.2. 55 §, 8.5. 140 §, 21.8. 199 §, 30.10. 258 §)
- Haagan paloasema: juhlasalin ja palokaluston luovuttaminen ajaksi 4.–7.6. palomiesten pohjoismaisten opintopäivien järjestelytoimikunnan käyttöön korvauksetta ehdolla, ettei tästä aiheudu palolaitokselle kustannuksia (27.2. 48 §),
- hankintavaltuuksien vahvistaminen palopäällikölle ja I apulaispalopäällikölle vuodeksi 1974 (27.11. 275 §)
- kaluston, tarvikkeiden ym. tilaaminen (27.2. 62 §, 13.3. 81 §, 10.4. 112, 113 §, 22.5. 160, 161 §, 16.10. 251, 253 §, 30.10. 261, 262 §, 27.11. 280 §)
- keskuspaloasema: elintarvikeautomaattien vuokraaminen 1.9. lukien Helsingin palomiesten metsästysseura ry:lle (21.8. 193 §), hälytyskeskuksen muuttaminen (27.11. 277 §) ja 450 m^2:n suuruisen tstotilan vuokraaminen terveydenhoitovirastolle ja lääkärivälityksen käyttöön vuokrattujen tilojen vuokra (4.9. 214 §, 27.11. 278 §)
- Koulutus: Ikn puh.johtajan lähettäminen Suomen Kaupunkiliiton kursseille Kuopioon (13.3. 89 §), apul.palopääll. Åke Grönmarkin ja jaospääll. vs. Bo Winqvistin komentaminen eräin ehdoin Valtion palo-opiston pelastustyönjohtajien peruskurssille (27.2. 52 §), kolmen palokorpraalin ja palomiehen komentaminen palo-opiston paloesimiesluokalle eräin ehdoin ym. (21.8. 204 §, 2.10. 237 §, 11.12. 285 §), kahden palomiehen komentaminen sairaankuljettajakurssille (18.9. 30 §) ja palolaitoksen eräiden viranhaltijain suositteleminen Valtion palo-opiston 3.9. alkavalle paloesimiesluokalle (8.5. 138 §)
- kunniapalkkion myöntäminen 25 vuotisesta palveluksesta (6.2. 12 §, 27.2. 47 §, 8.5. 141 §, 22.5. 151 §)
- laskujen ja maksumääräysten hyväksyminen, arvopostin kuittaaminen ja hankinnat varastoista (6.2. 36 §, 22.5. 155 §, 27.11. 276 §) sekä laskujen ja avustusten maksaminen palokunnan rahaston varoista (6.2. 39 §, 27.2. 56 §, 13.3. 80 §, 10.4. 101 §, 8.5. 133 §, 22.5. 150, 170 §, 29.5. 176 §, 21.8. 198 §, 4.9. 212 §, 18.9. 226 §, 16.10. 242 §, 30.10. 260 §, 27.11. 273 §, 18.12. 309, 312 §)
- lautakunnan kokousajat ja pöytäkirjojen nähtävänä pitäminen (6.2. 40 §, 10.4. 116 §)
- lehtien tilaaminen v:iksi 1973 ja 1974 (27.2. 54 §, 4.9. 210 §)
- määrärahat: vuosikorvausmäärärahojen jako ja 10 000 mk:n suuruisen määrärahan varaaminen arvaamattomia korjauksia varten, lisämäärärahojen anomista koskeneen anomuksen hyväksyminen palopäällikön toimesta tehdyksi, eräiden tilien alamomenttien käyttötarkoituksen muuttaminen sekä

kalustonhankintamäärärahojen jako (6.2. 32, 34, 38 §, 16.10. 246 §, 11.12. 290 §)
- nuohoustoimi: etumiesten hyväksyminen nuohouspiireihin (27.2. 45, 46 §, 10.4. 108 §, 8.5. 136 §) ja nuohouspiirien toimintakertomuksen hyväksyminen (24.4. 122 §), nuohouskertojen vähentämistä ym. koskeva valitus, nuohousta kiinteistöstä Laajasalonkaari 38 koskeva kirje (6.2. 17, 18 §)
- oman auton käyttöoikeus virkatehtävissä (6.2. 16 §, 27.11. 281 §)
- palo- ja apulaispalopäällikkö: tavoitettavuuden täsmentäminen heidän päivystysvuorossa ollessaan (5.6. 186 §), vuosilomat (22.5. 155 §), tp. apulaispalopäällikön virkaan kuuluvien tehtävien vahvistaminen (13.3. 86 §)
- palonehkäisyosaston toimintaedellytysten parantaminen ym. (11.12. 295, 296 §, 18.12. 315 §)
- rahastot: palolaitoksen rahastojen ohjeluontoisen talousarvion hyväksyminen vuodelle 1973 (13.3. 77 §) Helsingin palomiesyhdistys ry:n Helsingin palokunnan rahaston varoista anoman avustuksen hylkääminen (24.4. 128 §), sekä Gösta Waseniuksen rahaston ja Helsingin kaupungin palokunnan rahaston ja stipendirahaston varojen käytöstä v. 1972 tehdyn ilmoituksen merkitseminen tiedoksi (27.2. 49—51 §, 13.3. 82 §)
- talousarvio v. 1974 laatiminen ja hyväksyminen (13.3. 69 §, 17.4. 118 §, 24.4. 125 §, 22.5. 163 §),
- virka-asunnot: vuokraaminen talosta Korkeavuorenkatu 39 (18.9. 224 §)
- virkavapauksien myöntäminen (27.2. 57 §, 10.4. 103 §, 8.5. 137 §, 18.9. 229 §, 18.12. 316 §)
- väestönsuojelulautakunnan kutsuminen tutustumaan palolaitoksen uuteen hälytyskeskukseen (30.10. 265 §)
- yleisen palotarkastuksen suorittaminen (22.5. 159 §, 21.8. 200 §, 11.12. 295 §)
- viranhaltijat: palolaitoksen 64 viranhaltijan ja toimihenkilön oikeuttaminen asumaan kaupungin alueen ulkopuolella vv. 1974—75 aikana, kehotus palopäällikölle tutkimuksen suorittamiseksi, voitaisiinko kaupungin alueen ulkopuolella asuville palohenkilöstöön kuuluville viranhaltijoille hankkia henkilökohtainen kutsulaite palvelukseen kutsumista varten hätätilanteessa (27.22. 274 §).

Esitykset. Palolautakunta teki kertomusvuonna muille elimille mm. seuraavia asioita koskevan esityksen:
- ajoneuvojen poistaminen liikenteestä ja kalustokirjanpidosta ja niiden myyminen kaupungin julkisella huutokaupalla (6.2. 37 §, 27.2. 61 §, 11.12. 301 §)
- ammattioppilaitoksen perustaminen palolaitokseen (4.9. 213 §)
- ansiomerkit: Helsinki-mitalin ja kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen eräille palolaitoksen viranhaltijoille (6.2. 26, 27 §)
- avustuksen myöntäminen kaupungin varoista Helsingin palokunnan urheilijat ry:lle (13.3. 74 §, 5.6. 183 §), palomiesten pohjoismaisten opintopäivien järjestämistä varten (27.3. 95 §)
- erikoisautojen lainauksesta perittävien kilometrimaksujen vahvistaminen (8.5. 135 §)
- ETYKin järjestelyistä palolaitokselle aiheutuva ylitystarve tilille 02 20 03 (5.6. 184 §)
- Haagan paloasemalla olevan virvokekioskin vuokraaminen (6.2. 14 §)
- irtaimen omaisuuden poistaminen kalustokirjanpidosta ja sen myyminen romuna sekä käyttöarvottoman poistoirtaimiston hävittäminen (13.3. 79 §)
- kaupunginvaltuuston kevät- 1973/1974 ja syysistuntokaudella 1973 käsiteltäväksi tulevat laajamittaiset tai muuten tärkeät asiat (6.2. 20 §, 4.9. 209 §, 11.12. 291 §)
- keskuspaloasemalta valmistuvien toimistotilojen tarjoaminen vuokrattavaksi aikanaan vahvistettavaa vuokraa vastaan (24.4. 127 §)
- koulutus: toimistopäällikön lähettäminen ATK-koulutuksen ensimmäiselle jaksolle (10.4. 114 §),
- lääkäriambulanssitoiminnan häiriöttömän jatkamisen turvaamiseksi tarvittavien tilojen järjestäminen (18.12 311 §)
- maksut, taksat: avunannosta, turvavartioinnista, kaluston lainauksesta ja ilkivaltaisesta hälyttämisestä perittävien maksujen vahvistaminen (11.12. 286 §)
- määrärahat: lisämäärärahoja, tilien ylitysoikeuksia ym. koskevat esitykset (6.2. 34, 35 §, 21.8. 202, 203 §, 4.9. 216 §, 18.9. 225 §, 16.10. 245 §, 30.10. 259 §, 11.12. 288, 289, 302 §, 18.12. 313 §) perusparannusluontoisten töiden aloittamista varten tarkoitettujen määrärahojen ottaminen vuoden 1974 talousarvioon (21.8. 205 §)
- pääomamenoihin kuuluvien määrärahojen ottaminen yleisten töiden lautakunnan vuoden 1974 talousarvioon (27.2. 63 §)
- nuohoustaksojen korottaminen Helsingin Nuohoojamestariyhdistys ry:n anomukseen perustuvasti ym. (13.11. 267 §)
- palkat, palkkiot: kapellimestarin palkkioviran palkan tarkistaminen takautuvasti virkaehtosopimuksen mukaisesti (29.5. 175 §), palolaitoksen oikeuttaminen suorittamaan yli 12 kuukautta kestäneen sairausloman jälkeiseltä ajalta palkkaa eräälle palolaitoksen viranhaltijalle kunnes kysymys työkyvyttömyyseläkkeelle siirtämisestä on ratkaistu (5.6. 187 §)
- palolautakunta: rakennusjaoston oikeuttaminen kokoontumaan useammin kuin kolme kertaa ja tarvittaessa kuulemaan asiantuntijoita (13.11. 268 §)
- palotoimen toimintakertomus: v. 1972 aikana tehtyjen tärkeimpien päätösten julkaiseminen kirjassa »Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta» (6.2. 15 §), palotoimen v. 1972 kertomuksen lähettäminen Uudenmaan lääninhallitukselle ja

khlle (24.4. 123, 126 §)
- perimättä jääneiden saatavien poistaminen saamaluettelosta ja tileistä (21.8. 192 §)
- vuoden 1974 talousarvioehdotus (24.4. 125 §, 22.5. 163 §)
- vahingonkorvaukset: palolaitoksen viranhaltijain vapauttaminen suorittamasta autojen yhteenajon johdosta heidän maksettavakseen tuomittuja korvauksia (6.2. 22, 23 §), sairaankuljetuksessa rikkoutuneen kellon ja sammutustyössä rikkoutuneen rannekellon korjauskustannusten suorittaminen kaupungin varoista (29.5. 174 §, 5.6. 182 §) ja tulipalossa likaantuneiden siviilivaatteiden ym. korvaamista palolain 40 §:n mukaisesti (27.6. 60 §, 18.9. 223 §)
- valtionapu: 50 %:n suuruisen valtionavun anominen palosuojelurahastolta liikkuvan johtokeskuksen hankintaa varten (13.3. 78 §)
- vartiointi: teatterivartioinnista perittävän maksun korottamista (22.5. 169 §)
- virat: palokersantin virkanimikkeen muuttaminen paloesimieheksi ja palokorpraalin ylipalomieheksi (13.3. 76 §), palomestarin viran täyttäminen sitä aukijulistamatta (22.5. 153 §), uusien jaospäällikön, talouspäällikön ja teknikon virkojen jättäminen toistaiseksi täyttämättä (6.2. 33 §, 11.12. 303 §, 8.5. 144 §), kuuden naispuolisen työntekijän palkkaaminen Keskuspaloaseman hätäkeskukseen (4.9. 216 §)
- virka-asunnot: Korkeavuorenk. 39 asunnon A 4 muuttaminen vuokra-asunnoksi (27.2. 64 §)
- virkamieslipun hankintaa varten tarvittavan määrärahan myöntäminen (6.2. 13 §, 27.11. 282 §)
- virkavapaudet: palkattoman virkavapauden myöntämistä toisen viran hoitamista varten (6.2. 10 §, 10.4. 104 §, 5.6. 180 §)
- öljyvahinkojen torjunta: palopäällikön määräämi-

nen Helsingin kaupungin alueella aiheutuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain tarkoittamaksi vastuuhenkilöksi (6.2 24 §).

Lausunnot. Kertomusvuonna annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:
- apulaispalomestarin päivystysoikeutta ja tästä johtuvaa taloudellista menetystä ym. koskeva asia (6.2. 28, 29, 27.11. 272 §)
- esikaupunkien vapaaehtoisten palokuntien v. 1974 talousarvioon tarkoitetut avustusanomukset (4.9. 211 §)
- kiinteän omaisuudentarkastajien kertomukessa v. 1972 tehdyt huomautukset (5.6. 181 §)
- palo- ja henkilöturvallisuus: majoitus- ja ravitsemusliikkeet, huvi- ja kokoontumishuoneistot sekä suurmyymälät ja tavaratalot (16.10. 252 §)
- sairaankuljetus: sairaankuljettajakoulutuskomitean mietintö ja sen soveltuvuus v. 1972 käynnistettyyn palomiesten uuteen peruskoulujärjestelmään (27.3. 98 §) terveysviraston valtuuttaminen yhteistoiminnassa palolaitoksen kanssa neuvottelemaan yksityisten sairaankuljetusliikkeen harjoittajien kanssa tehtävästä sairaankuljetussopimuksesta ja hälytysjärjestelmän keskittämisestä ym. (6.2. 25 §) sekä yksityisten sairaankuljetusliikkeiden anomus sairaankuljetustaksojen korottamisesta sekä sairaankuljetusmaksujen poistoja, korotusta sekä perinnän tehostamista koskeva kaup.reviisorin kehotus (11.12. 299, 300 §)
- väestönsuojien tämänhetkinen tarkastustoiminta ja väestönsuojien tarkastajan palkkaaminen väestönsuojakeskukseen (11.12. 297 §).

Lisäksi palolautakunta antoi 17 lausuntoa asemakaavan ja tonttijaon vahvistamis- ja muutosehdotuksista ja yhden lausunnon rakennuspiirustuksista.

21. Raittiuslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Raittiuslautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 sosiaalineuvos Martti Voipio, varapuh.johtajana pääsiht. Erkki Kuoppala ja jäseninä järjestösiht. Mauri Halmela, valt. maist. Kirsti Heikinheimo, piirisiht. Aarre Lauliainen, fil.maist. Ragnar Mannil, tutkija Toivo Pöysä, yhteiskuntatiet.maist. Anna-Liisa Silvola ja opisk. Lars-Erik Wilskman.

Kaupunginhallituksen edustajana oli järjestösiht. Usko Ruuskanen sekä sihteerinä ja esittelijänä toimistosiht. Mauno M. Merilinna.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 14 kertaa ja käsiteltyjen pykälien määrä oli 156.

Päätökset. Ltk:n tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- avustukset: raittiustyön tukemiseen varatun määrärahan jakaminen 68:lle raittiustyötä tekevälle järjestölle (17.4. 62 §)
- Nuorten Palvelu Helsingin päivystäjäyhdistyksen suunnittelema nuorten päihteiden käyttöä koskeva tarkkailututkimus (19.6. 92 §)
- raittiusviikkotoimikunnan ehdotus toimintaa koskevista suunnitelmista ja ennakkotoimenpiteistä (28.8. 104 §)
- talousarvion v. 1974 ja toimintakertomuksen v. 1972 hyväksyminen (8.5. 74 §, 29.5. 81 §)
- valistustoimintaa koskeva työ- ja taloussuunnitelma (23.1. 12 §)
- virkojen täyttäminen (27.3. 50 §, 9.10. 120 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:

- alkoholimyymälän avaaminen tai siirtäminen (8.5. 70 §, 29.5. 82, 83 §)
- anniskeluoikeudet: siirtäminen (23.1. 13 §, 8.5. 73 §), myöntäminen (23.1. 20 §, 27.3. 51 §, 17.4. 61 §, 8.5. 71, 72 §, 19.6. 93 §, 28.8. 100, 101 §)
- avustukset: myöntäminen Helsingin Nuoristotyötoimikunnalle »Ihminen puhtaaksi - aineet pois» -kampanjaa varten (23.1. 14 §), Suomen Kansan Ryhtiliikkeelle (27.3. 52 §), Raittiuden Ystävät ry:lle 120-vuotisjuhlallisuuksiin (29.5. 85 §) ja Suomen Sosialidemokraattiselle Raittiusliitolle (28.8. 102 §)
- raittiusjärjestöjen vuokraaman Vuosaaren hirsihuvilan siirtäminen ltk:n hallintaan (23.1. 15 §).

22. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Johtokunnan puh.johtajana toimi v.1 973 teol.tri Sigtrygg Serenius, varapuh.johtajana raitiov.kulj. Ralf Wahlroos ja jäseninä reht. Paul Hägglund, kauppat.kand. Inger Jägerhorn, oikolukija Maila Kukkonen, dipl.ins. Bengt-Göran Lindqvist sekä opettajiston edustajana kansak. op. Saga Sundqvist. Kaupunginhallituksen edustajana oli toimistopääll. Gustaf Laurent ja sihteerinä ekon. Timo Avellan.

Johtokunta kokoontui kertomusvuonna yhdeksän kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 298.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- apurahat ja avustukset: oppilasapurahojen jakaminen (14.6. 134 §, 4.9. 182 §, 6.11. 255 §) ja lahjoitusrahastojen hoidon tarkastaminen (4.9. 184 §)
- johtokunta: puh.johtajan ja varapuh.johtajan valitseminen (22.1. 1 §), kokousajat sekä pöytäkirjojen tarkistustapa ja nähtävänä pitäminen (22.1. 2 §, 4 §)
- kiinteistöjä koskevat asiat: määrärahan anominen v:n 1974 talousarvioon perusparannustöitä varten (4.9. 183 §) ja koulutilojen vuokraaminen yhdistyksille ja yhteisöille (kaikissa kokouksissa)
- kodin ja koulun yhteistyö (22.1. 15 §, 28.9. 232 §)
- koululaiskuljetuksen järjestäminen (14.6. 137 §, 28.9. 233 §)
- laskujen hyväksyminen ja arvopostin kuittaaminen (18.4. 87 §)
- opetustoiminta ja siihen liittyvät asiat: koulutarvikkeiden ja oppikirjojen hankkiminen lukuvuodeksi 1973/74 (18.4. 100 §) ja uusien oppikirjojen hyväksyminen (22.1. 16 §, 18.4. 81 §, 4.9. 172 §, 20.12. 281 §), opetussuunnitelmaan kuuluvien vuositarkisteiden muuttaminen (7.3. 49 §, 28.9. 231 §), oppilaan ottaminen kouluun vieraasta kunnasta (14.6. 145 §, 4.9. 189 §), oppivelvollisuudesta vapauttaminen sekä oppilaiden siirtäminen apukouluun, tarkkailu- tai muulle erityisluokalle (kaikissa kokouksissa), koulujen vuosisuunnitelmien hyväksyminen lukuvuodeksi 1973/74 (4.9. 173 §), liikunnanneuvojien työsuunnitelmien hyväksyminen lukuvuodeksi 1973/74 (4.9. 174 §), ympäristöoppia koskeva opetus (6.11. 247 §) sekä äidinkielen ja musiikin ohjaajien kouluttaminen (14.6. 133 §)
- talousarvioehdotuksen hyväksyminen v. 1974 (28.9. 216 §)
- talouspäällikön hankintavaltuuksien vahvistaminen (20.12. 282 §)
- terveyskeskuksen jaoston jäsenen valitseminen kouluterveyshoitoa varten (7.3. 54 §)
- toimintakertomusten hyväksyminen v. 1972/73 (14.6. 151 §)
- työsuojelutoimen edutajien valitseminen (22.1. 22 §, 18.4. 85 §)
- virkoja ja palkkoja koskevat asiat: eron myöntäminen eräille eläkeiän saavuttaneille opettajille (18.4. 89, 101 §, 15.5. 118 §), kesäsiirtoloiden johtajien ja apulaisjohtajien määrääminen (14.6. 132 §), koulunjohtajien valitseminen (4.9. 175 §), palkkojen tarkistaminen (7.3. 51 §, 15.5. 117 §) ja virkojen avoimeksi julistaminen ja täyttäminen (22.1. 33, 34 §, 7.3. 55 §, 18.4. 86 §, 28.9. 213 §, 20.12. 293 §), sekä vakinaiset ja väliaik. opettajien virat (7.3. 56 §, 18.4. 88 §, 15.5. 112 §, 14.6. 135 §, 4.9. 176, 187 §) sekä virkavaltakirjan antaminen opettajille (4.9. 177 §)

Esitykset. Johtokunnan tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Helsingin kansakoulun ohjesäännön 1 §:n muuttaminen (4.9. 169 §)
- kansakoulun opetussuunnitelman muuttaminen (4.9. 170 §)
- käsityönopettajien anomus saada korvausta osallistumisestaan alan koulutukseen (28.9. 214 §)
- määrärahat: myöntäminen opettajien koulutuspäiviä varten (7.3. 57 §, 6.11. 251 §) ja perusparannustöitä varten (22.1. 19 §, 20 §, 18.4. 82–84 §),

22. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta

määrärahan ylittämisoikeus (22.1. 18 §, 6.11. 249 §)
- opettajien opintopäivät: toimikunnan asettaminen suunnittelua varten (4.9. 171 §)
- sokeiden oppilaiden koulukyydin järjestäminen (6.11. 264 §)
- virat ja palkat: siivooja-vahtimestarin viran lakkauttaminen (22.1. 23 §), johtajien virkojen täyttäminen (15.5. 111 §), AV-yhdysopettajan palkkaaminen (15.5. 120 §) ja vapaina olevien virkojen täyttämättä jättäminen (4.9. 187 §)

Lausunnot. Johtokunta antoi lausunnon mm. seuraavista asioista:

Virkoja ja palkkoja koskevat asiat: peruskoulun ruokailun järjestämistä suunnittelevan henkilön palkkaaminen (6.11. 263 §), opettajien ikälisät ja virkavapaudet (kaikissa kokouksissa)

muut asiat: kouluhallinnon informaatiojärjestelmän luomista koskeva Uudenmaan lääninhallituksen kirje (6.11. 265 §), Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelma (20.12. 294 §)

23. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano ja kokoukset. Johtokunnassa toimi v. 1973 puh.johtajana lakit.lis. Georg Ehrnrooth ja varapuh. johtajana valtiot.maist. Ralf Friberg sekä jäseninä olivat osastopääll. Fjalar Björkqvist, fil. kand. Clara Granberg, hum.kand. Henrik Helenius, osastopääll. Bruno Lind, fil.kand. Tor Lindblom, lainop.kand. Kaj Schichmann, kanslianeuvos Kaj Snellman ja itseoikeutettuna jäsenenä opiston rehtori Märtha Tikkanen (kvsto 13.1. 1965, 8 §). Johtokunnan sihteerinä toimi apul.rehtori Per-Erik Öfverström ja khn edustajana varat. Gustaf Laurent (kvsto 15.1. 157 §). Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa ja pöytäkirjoissa oli yht. 195 pykälää.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- hankinnat: rehtorin valtuuttaminen hankkimaan uusia huonekaluja luokkahuoneiden 33 ja 34 kalustamista varten sekä rehtorin päätäntävallassa olevien hankintojen ja urakoiden ylärajan määrääminen 5 000 mk:ksi (17.11. 170 §, 17.12. 166 §)
- ilmoittautumislomakkeet, uuden lomakkeen käyttöön ottaminen (28.5. 87 §)
- juhlakomitean asettaminen opiston 60-vuotisjuhlan järjestämistä varten (28.5. 67 §)
- johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitseminen v:ksi 1973 (8.2. 2–3 §)
- keskusvankilassa olevien oppilaiden vapauttaminen sisäänkirjoitusmaksusta lukuvuonna 1973–1974 (7.11. 155 §)
- korjaus- ja perusparannustyöt: perusparannuksien ehdottaminen v:ksi 1975 (17.12. 190 §), maalaus- ja korjaustöiden suorittaminen kesällä Dagmarinkatu 3:n koulutalossa (28.5. 77 §)
- kurssit: ruotsinkurssin järjestäminen suomalaisille lehtimiehille ja kielioppikurssin järjestäminen kuulovammaisille (8.2. 17 §), anomus eräiden kurssien osanottajien minimimäärän alentamiseksi seitsemästä viiteen (17.12. 177 §)
- laskujen ja maksujen hyväksymis- ja maksamisvaltuuksien myöntäminen v. 1974 (17.12. 167, 169 §)
- lehtien tilaaminen opiston kirjastoon (13.8. 109 §)
- luentoaikojen muuttaminen (8.2. 20 §, 12.4. 47 §)
- lukukaudet: syys-, kevät- ja jatkolukukauden alkaminen ja päättyminen (28.5. 69 §)
- luvan myöntäminen rehtorille asumiseen kaupungin ulkopuolella (17.12. 165 §)
- opetus- ja toimintasuunnitelman täydennyksen hyväksyminen (23.3. 37 §, 7.11. 148 §, 17.12. 176 §), jatkolukukauden ohjelman, v:n 1973–1974 toiminta- ja opetussuunnitelman sekä syyslukukauden luento-ohjelman hyväksyminen (12.4. 50 §, 13.8. 98 §, 25.9. 121 §)
- opistontilojen käyttö: vuokrausehdot 1.9. lähtien (13.8. 97 §), ulkopuolisten mahdollisuudet käyttää hyväkseen opiston tiloja, (23.3. 40 §), opiston toisen kerroksen antaminen käytettäväksi aikana 28.5.–9.6. kongresseja ym. varten (23.3. 39 §)
- opiston sivutoiminnan siirtäminen syksyyn 1974 (28.5. 84 §)
- oppilasilmoitusten vastaanoton rationalisointi, työryhmän asettaminen (25.9. 115 §)
- oppilasstipendien haettavaksi julistaminen ja jakaminen (8.2. 25 §, 12.4. 55 §, 28.5. 85 §)
- palkat, palkkiot: palkkioiden maksaminen eräille opettajille, toimistopäällikölle ym. (8.2. 19 §, 23.3. 34 §, 36 §, 25.9. 119 §, 7.11. 150 §)
- pääsymaksun vahvistaminen Teatteripiirin lastenjuhlaan (12.3. 54 §)
- pöytäkirjantarkastajat (8.2. 5 §)
- talousarvioehdotuksen vahvistaminen (28.5. 74 §)
- talousasioiden hoidon tilapäinen järjestäminen ylityökausina, taloudenhoitajan työaika (17.12. 171 §)
- valtionapu: selitys khlle valtionavusta, johon opistot oli oikeutettu v. 1973 (8.2. 10 §)
- virat ja toimet: käytävävalvoja-vahtimestarin anomus saada pysyä virassaan saavutettuaan eläkeiän (7.11. 157 §), rehtorin oikeuttaminen ottamaan poikkeustapauksissa lukukauden aikana opettajia ja luennoitsijoita (8.2. 18 §), tp. voimistelunopettajan ja tp. osa-aikataloudenhoitajan valitseminen

23. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

(28.5. 78 §, 25.9. 117 §), rehtorin valitseminen opiston kiinteistön isännäksi (17.12. 168 §), vakituisen opettajan valitseminen samalla myös tp. rehtorintoimeen kahdeksi koevuodeksi (17.12. 193 §)
- tp. voim.opettajan, tal.hoitajan sekä vak.opettajan ja vararehtorin virkojen avoimeksi julistaminen (12.4. 49 §, 13.8. 102 §, 7.11. 146 §), voim.opettajan ja tal.hoitajan virkojen myöntäminen v:ksi 1974 (17.12. 174 §) sekä vararehtorin anomus saada hoitaa sivuvirkaa ja eroanomus (25.9. 113 §, 7.11. 145 §)
- vuokratulojen pysyminen entisellään v. 1974 (12.3. 64 §)

Esitykset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:
- ikälisät: maksaminen voimistelunopettajalle 17.12. 194 §)
- johtokunnan Opistolehti-Studieringen tilaamista koskevan päätöksen 13.8.1973 alistaminen kh:lle (25.9. 112 §)
- kanslian aukioloajat (28.5. 70 §)
- kirjaston pitäminen suljettuna lauantaisin 1.9. lähtien sekä kirjastonhoitajien viikkotyöajan määrääminen 20 tunniksi (12.4. 52 §)
- määrärahat: erään tilin ylittäminen ja siirtäminen (8.2. 12 §), lisämäärärahojen anominen (12.4. 60 §, 25.9. 127 §, 7.11. 141 §)
- palkat ja palkkiot: tuntiopettajien sekä elokuva- ja kuultokuva laitteiden hoitajien palkkioiden korottaminen (8.2. 16 §, 13.8. 104–105 §), rehtorin ja vararehtorin palkan oikaiseminen sekä henkilökohtaisen palkanlisän maksaminen vararehtorille (28.5. 73 §, 17.12. 172 §) sekä luentopalkkioiden maksaminen kansalais- ja työväenopistoissa (7.12. 179 §)
- rahastot: Viola ıLewinin rahaston jäljelle jäävien varojen siirtäminen v:lle 1974 (17.12. 188 §)
- virat ym.: tp. kielenopettajan ja tstoapulaisen virkojen perustaminen (12.3. 48 §, 25.9. 126 §), tal. hoitajan viran muuttaminen puolipäiväiseksi (28.5. 71 §), viidennen ts. siivoojan palkkaaminen opistoon (17.12. 189 §)
- v. 1970 valtionavun lopputilityksen mukaista kouluhallituksen saatavaa koskeva maksukehoitus, valituksen tekeminen kaupunginkanslian lainopill. osastolle (17.12. 185 §)

Lausunnot. Johtokunta antoi selvityksen apul.reviisorin opiston valtionapuanomuksen konseptissa havaitsemista virheellisyyksistä (7.11. 139 §)

24. Sairaalalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Sairaalalautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 toim.siht. Ritva Laurila, varapuh.johtajana pääsiht. Toini Nousiainen ja jäseninä lääkäri Olavi Kilpio, henkilök.pääll. Karl Langenskiöld, hitsaustarkast. Veikko Rintamäki, kouluhoit. Sirkka Vuorela, vahtimest. Kerttu Ora, dosentti Kari Asp, joht. Heikki Simola ja joht. Ensio Sorvari.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Aarne Leskinen ja sihteerinä Ahti Laitinen.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 22 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 1 109. Hallintojaoston pöytäkirjojen pykäläluku oli 1 830 ja kokouksia 43.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Ahtelan toipilaskoti, sopimuksen tekeminen Virkamiesliiton kanssa kodin käytöstä (18.12. 1079 §)
- apteekkitavarain hankintapaikat, tp. jaoston asettaminen valmistelemaan paikkojen vahvistamista v:ksi 1974 (6.11. 930 §) sekä kaup.sairaalain ja huoltolaitoksen alaisten laitossairaalain hankintaohjelman vahvistaminen v:ksi 1974 (18.12. 1094 §)
- hankintaohjeiden ja kalustohankintarjojen hyäväksyminen (16.1. 37 §)
- Kallion keskuspaloasema: ruoan toimittaminen rakennustöiden aikana Malmin sairaalasta (20.11. 980 §)
- Kangasalan kuntouttamislaitos: sopimus tukimaksun suorittamisesta laitoksessa hoidettavana olevista helsinkiläispotilaista (10.4. 317 §)
- kaupungin sairaaloita koskevat asiat:
  - Aurooran sairaala: aikuisten osaston vapauttaminen velvollisuudesta ottaa hoidettavaksi HYKS:ta siirrettäviä pitkäaikaispotilaita (27.2. 180 §), oikeus käyttää konsultoivaa lääkäriä kliinisessä laboratoriossa (13.2. 152 §)
  - Hesperian sairaala: tp.apulaisylilääkärin oikeuttaminen hoitamaan potilaita erikoismaksuluokassa (4.12. 1038 §), akuuttia psykiatriaa koskevan dosenttiopetuksen järjestäminen HYKS:n psykiatrian klinikan toimesta päivystyspoliklinikalla toistaiseksi kahtena iltana viikossa (28.8. 753 §)
  - Itäinen lääkäriasema: oikeuttaminen käyttämään kliinisen mikrobiologian konsulttia (5.6. 516 §), nimen Marian sairaalan itäinen poliklinikka hyväksyminen lääkäriaseman viralliseksi nimeksi (9.10. 859 §)
  - Kivelän sairaala: kahden huoneiston käyttötarkoituksen muuttaminen (4.12. 1031 §), »Sairaalan tiedotuspäivä 73» -tilaisuuden järjestäminen (13.2. 142 §)
  - Laakson sairaala: sopimuksen tekeminen Oy Wiener Cafe Ab:n ja Tuberkuloosiyhdistyksen kanssa aterialipukkeiden koeluonteisesta myynnistä kanttiineissa (5.6. 518 §), kukkienmyyntipaikan vuokraaminen (20.11. 976 §)
  - Malmin sairaala: luvan myöntäminen Terveydenhuollon koulutuskomitean työhön liittyvän kokeilutoiminnan suorittamiseen (13.2. 159 §), kukkienmyyntipaikan vuokraaminen (23.10. 907 §)
  - Marian sairaala: sairaalan oikeuttaminen käyttämään endokrinologian konsulttia sekä v. 1974 aikana ruumiinavauksen suorittamiseen ulkopuolista patologia (30.1. 96 §, 4.12. 1020 §), potilaiden ottaminen munuaisosastolle kertomusvuoden aikana tarvittaessa HYKS:n IV sisätautien klinikan munuaisosastolta ilman eri anomusta kauintaan kahden viikon ajaksi (23.10. 904 §) ruoan ja lääkkeiden antaminen sairaalasta hoidon aikana poliklinikkapotilaina dialyysihoitoon tulleille potilaille (26.6. 568 §)
  - Nikkilän sairaala: sopimuksen tekeminen Nickby Jaktförening rf:n kanssa sairaalan maatilan vuokraamisesta metsästyskäyttöön (24.4. 376 §)
  - useita tai kaikkia sairaaloita koskevat asiat: Auroran, Kivelän, Marian ja Malmin sairaalain sisä-

tautiosastojen sekä Hesperian sairaalan ja Laakson tuberkuloosi- ja keuhkosairauksien osastojen määrääminen pysyväisesti ottamaan hoitoon neurokirurgian klinikasta jatkohoitoa tarvitsevat helsinkiläiset aivovammapotilaat (16.1. 46 §), osastojen pitäminen suljettuina määrättyinä aikoina kesäkuukausina (27.2. 185 §, 10.4. 340, 341 §, 8.5. 415 §, 5.6. 519, 520, 524 §, 26.6. 570, 571 §, 7.8. 669 §, 28.8. 732 §, 25.9. 816 §, 23.10. 900 §), sairaalain johtajien oikeuttaminen sijoittamaan laitoksiinsa oppilaita käytännölliseen harjoitteluun ym. (27.2. 196 §, 5.6. 530 §, 25.9. 822 §, 6.11. 945 §, 4.12. 1044 §, 18.12. 1093 §), sairaalain teknisen huollon ja siihen liittyvän organisaation tutkimusta ohjaavan toimikunnan asettaminen (16.1. 22 §), ulkokuntalaisten potilaiden ottaminen hoidettavaksi kaupungin sairaaloihin (16.1. 30, 35 §, 30.1. 80, 100 §, 13.2. 161 §, 27.3. 282 §, 10.4. 328, 329, 337, 338 §, 22.5. 446 §, 26.6. 561 §, 7.8. 641, 661, 662 §, 25.9. 828 §, 9.10. 849, 865 §, 23.10. 903 §, 20.11. 967 §, 4.12. 1021, 1022, 1032 §) sekä ulkokuntalaisten, Helsingissä oppikoulua tai yleistä ammattikoulua käyvien oppilaiden ottaminen sairaalain poliklinikoille kaupungin terveyslääkärin lähettäminä (28.8. 738 §)

- lääkäriambulanssitoiminnan järjestäminen, lisäsopimuksen tekeminen HYKS:n kanssa (22.5. 447 §)
- sairaalalääkärit: yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa (13.2. 143 §)
- sairaanhoito-oppilaitoksen neuvottelukunnan jäsenten valitseminen (13.2. 131 §)
- Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf:lle pienoisröntgenkuvauksesta maksettavan korvauksen vahvistaminen (23.10. 889 §)
- Suomen Punaisen Ristin Plastiikkasairaala: helsinkiläispotilaiden hoitaminen (18.12. 1081 §)
- talousarvio: tp.jaoston asettaminen käsittelemään alustavasti sairaalalkn ja sen alaisten laitosten v. 1974 tal.arvioehdotusta (13.3. 216 §)
- Therapia-säätiön oikeuttaminen käyttämään psykiatrisen huoltotoimiston tiloja syksyn aikana (5.6. 504 §)
- Toipilaskotisäätiö Betesdan kanssa sopimus toipilaskoti Jokelan käyttämisestä helsinkiläispotilaiden toipilaskotina (16.1. 28 §, 18.12. 1080 §)
- tuberkuloositoimiston oikeuttaminen muuttamaan pienoisröntgenkuvausosaston vastaanottoaikoja (10.4. 321 §)
- tupakoinnin ehkäisyä koskeva valistustoiminta (4.12. 1027 §)
- työterveyssäätiön työterveyslaitokselle pienoisröntgenkuvista suorittamien korvausten vahvistaminen (16.1. 45 §)
- vanhusten poliklinikan ylläpitoa koskeva sopimus (10.4. 318 §)
- Veikkolan parantola: johtokunnan nimeäminen (7.8. 655 §) ja psykiatristen potilaiden hoitoa koskeva sopimus Suomen Mielenterveysseuran kanssa (10.4. 335 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

- Ahtelan ja Jokelan toipilaskoti: uuden sopimuksen tekeminen toipilaskotien käyttämisestä v. 1974 (25.9. 824, 825 §)
- Auroran sairaala: trooppisten tautien tutkimuksesta ja hoidosta kaupungin ja lääkintöhallituksen kesken uusittava sopimus (27.2. 193 §), keittiörakennuksessa sijaitsevien henkilökunnan asuntojen kunnostaminen (9.10. 851 §)
- Helsingin mielisairaanhoitopiiri, uuden B-mielisairaalan perustaminen (28.8. 719 §)
- Itäisen lääkäriaseman hyväksyminen sairaalakäyttöön ja poliklinikkamaksujen vahvistaminen (13.2. 144, 156 §)
- Kivelän sairaala: kirurgian konsultaatiotoiminnan järjestäminen (24.4. 394 §), nukutuslääkäripalvelusten lisääminen eräillä osastoilla (26.6. 586 §)
- Marian sairaala: Lauttasaaren hoito-osaston toiminnan liittyminen kansanterveyslaissa tarkoitettuun sairaan- ja terveydenhoitoon (20.11. 985 §), erikoismaksuluokan käyttöoikeuden anominen sisätautien osaston tp. osastolääkärille (18.12. 1092 §)
- lääketieteellisen kirjaston hoidon järjestäminen (22.5. 455 §)
- Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaiden hoidosta suoritettavien maksujen korottaminen (25.9. 823 §), entisen sikalan kunnostaminen verstas-, työterapia- ja autotallitiloiksi (26.6. 578 §) ja eräiden vanhojen rakennusten purkaminen (4.12. 1040 §)
- opetussairaalaoikeuksien hakeminen eräille sairaaloille (13.2. 158 §)
- paikallissairaalain pysyttäminen kunnallisista yleissairaaloista annetussa laissa tarkoitettuina sairaaloina edelleen kertomusvuoden jälkeen (27.3. 283 §)
- psykiatrinen huoltotoimisto: eräiden toimiston asuntoloiden siirtäminen sairaalalautakunnan hallintaan (13.3. 238 §), huonetilojen vuokraaminen psykiatrisen huoltotoimiston käyttöön (27.2. 200 §, 26.6. 592 §) ja virastokohtaisen oikeuden myöntäminen psykiatriselle huoltotoimistolle käyttää vuokra-autoa virka-ajoihin (13.3. 240 §)
- sairaalahenkilökunnan asunnot: virka- ja työsuhdeasunnoissa asuvien rinnastaminen arava-asunnoissa asuviin aravavuokra-asuntoja haettaessa (24.4. 388 §) ja kaupungin vuokra-asuntojen osoittaminen lk:n käyttöön hoitohenkilökunnalle vuokraamista varten (24.4. 387 §)
- sairaalat: potilaiden hammashoidon järjestäminen (26.6. 581 §), oikeuden myöntäminen eräille sairaalalääkäreille harjoittaa yksityisvastaanottoa sairaaloissa (20.11. 983 §) ja ulkopuolisten lääkärien

palkkaaminen päivystystehtäviin eräiden sairaalain osastoille (20.11. 968 §)
- sosiaali- ja terveysministeriön luonnos hallituksen esityksestä sairaanhoitolaiksi ja laiksi sairaanhoitolain voimaanpanosta (28.8. 737 §)
- Suomen Punaisen Ristin Plastiikkasairaala: sopimus helsinkiläispotilaiden hoidosta (9.10. 861 §)
- valtionapu: ennakkoilmoituksen lähettäminen lääkintöhallitukselle valtionavun saamiseksi sairaaloissa v. 1974 suoritettavia uudisrakennus- ja peruskorjaustöitä sekä irtaimiston perushankintoja varten (16.1. 50 §), erikoislääkärijohtoisten sairaalain perushankinnoista aiheutuvien kustannusten hyväksyminen valtionapua koskevaan yleiseen suunnitelmaan (10.4. 342 §), Auroran sairaalan trooppisten tautien osaston aikakausilehtien ja käsikirjojen hintojen hyväksyminen sopimuksen mukaiseksi erikoishinnoiksi (5.6. 507 §), valtionavun ennakon anominen kertomusvuoden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin (16.1. 39, 40, 41 §, 10.4. 359 §, 22.5. 454 §, 28.8. 735 §, 20.11. 971 §) ja Auroran sairaalan hengityshalvauspotilaiden hoitokustannuksiin (13.3. 227 §, 24.4. 384 §, 26.6. 553 §, 7.8. 675 §, 23.10. 891 §) sekä valtionavun anominen v:n 1972 lopullisiin käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin (27.3. 279 §, 10.4. 313, 314, 315, 316 §, 5.6. 490, 505, 506 §, 26.6. 551, 552, 554, 573, 574, 575, 576 §).

Lausunnot. Lautakunnan khlle antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:
- alueellisen sairaanhoidon toimintasuunnitelma (8.5. 424 §)
- avustusanomukset, eräiden yhdistyksen ym. anomukset (27.3. 288 §, 22.5. 451 §, 7.8. 643, 646–651 §, 23.10. 890 §)
- HYKS:n liittohallituksen kirjelmä (27.2. 190 §)
- Invalidiliiton esitys yhteisen palvelukodin perustamiseksi ympäristökuntien kanssa (5.6. 517 §)
- kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v. 1972 (7.8. 665 §)
- Kivelän sairaala: toimenpiteisiin ryhtyminen silmäpoliklinikan vastaanottoaikojen lisäämiseksi ja henkilökunnan palkkaamiseksi (28.8. 729 §)
- kouluterveydenhuollon erikoistutkimusten komitean kirjelmää koskeva Terveyslautakunann yleisen osaston kirjelmä (26.6. 588 §)
- Kunnantien ensiapuaseman toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (4.12. 1051 §)
- kuntouttamistoiminnan järjestämistä koskeva Helsingin Sydäntautiyhdistyksen ja Suur-Helsingin Sydäntoipilaat ry:n esitys (5.6. 514 §)
- Kätilöopisto: kaupungin ja valtion kesken tehdyn sopimuksen tarkistaminen (8.5. 425 §)
- lapsi-invalidien koulutussäätiön koulussa olevien vaikeavammaisten oppilaiden lääkintövoimistelun järjestäminen (7.8. 676 §)
- Lasten päivähoitokomitean mietintö (27.3. 285 §)
- lääkintävoimistelijain virkaporrastusta koskeva Suomen Lääkintävoimistelijaliiton kirjelmä (30.1. 101 §)
- lääkintöhallituksen spesiaaliteettineuvottelukunnan kirjelmä (23.10. 909 §)
- Malmin poliisilaitoksen henkilökunnan ruokailuoikeutta Malmin sairaalan ruokasalissa koskeva Poliisilaitoksen kirjelmä (8.5. 421 §)
- Marian sairaalan keittiön korjaustöiden ja rakennuksen n:o 4 hissityön pääpiirustukset (26.6. 564 §, 6.11. 934 §)
- Nikkilän sairaala: mielisairaanhoitajien yötyövuorojärjestelmää koskeva Mielenterveys- ja Kehitysvamma-alan liiton Nikkilän osaston kirjelmä (22.5. 438 §), sosiaali- ja terveysministeriön päätös rakennuksen n:o 10 saneerauksesta (4.12. 1052 §) sekä Sipoon kunnan ja sairaalan yhteisen jätevedenpuhdistamon käyttökustannusten jakaminen ja jätevesien puhdistamista koskevan sopimuksen tarkistaminen (7.8. 666 §)
- Poliisilaitoksen miehistön alipäällystöön kuuluvien poliisimiesten vuositarkastuksen järjestäminen (22.5. 450 §)
- psykiatristen potilaiden asuntokysymyksen järjestäminen (28.8. 728 §)
- reumasairauksien hoitoa suunnitelleen toimikunnan mietintö (28.8. 718 §)
- Röykän sairaalan jätevesihuolto (9.10. 855 §)
- sairaalahenkilökunnan terveydenhuollon järjestäminen (16.1. 42 §)
- sairaalatoimen toimintasuunnitelma v:ina 1975–79 (6.11. 940 §)
- sairaanhoitajien viranhakuilmoitusten julkaisemista koskeva Suomen Sairaanhoitajaliiton esitys (5.6. 503 §)
- Sairaankuljetuskomitean mietintö (5.6. 529 §)
- selviämisaseman perustaminen päihdepotilaille ja siellä järjestettävä lääkärinhoito (5.6. 526 §)
- terveydenhuollon ATK-toimintaa koskeva yhteistyö HYKS:n ja kaupungin välillä (26.6. 590 §)
- Uudenmaan Sydäntautipiirin anomus saada käyttää Marian sairaalan itäisen poliklinikan tiloja infarktipotilaiden kuntouttamiseen (4.12. 1033 §)
- valtuustoaloite kansanterveyslain ja -asetuksen asettamien tehtävien toteuttamisesta (28.8. 739 §)
- vuositilintarkastajien v:n 1972 kertomus (7.8. 673 §)
- väestönsuojelutarkoituksiin rakennettujen terveydenhuoltotilojen käyttäminen rauhanaikaisiin tarkoituksiin (26.6. 563 §).

25. Satamalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Satamalautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 valtiotiet.maist. Erik Sjögren, varapuh.johtajana toimi joht. Esko Poltto sekä jäseninä järj.mest. Veikko Aalto, konsuli Kai Juuranto, merikapteeni Erkki Kaukovaara, pääluottamusmies Matti Koskela, autoilija Viljam Paukku, varastomies Mauri Rautiainen ja kauppatiet.maist. Jarl Storgårds.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds ja sihteerinä toimi siht. Sampsa Jävelä.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 28 kertaa. Pöytäkirjan pykäliä oli 862, kanslian diaariin merkittyjä asioita 1 839 ja lähetettyjä kirjeitä 827. Pöytäkirjanotteita annettiin 2 035. Satamanjohtajan päätösluettelon pykäliä oli 182 ja annettuja otteita 1 007. Lautakunnan kokousten pöytäkirjojen pykälät ja lähetetyt kirjeet v. 1970–1973 ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	1970	1971	1972	1973
Lautakunnan kokouksia	28	28	32	28
Pöytäkirjan pykäliä	796	820	843	862
Lähetettyjä kirjeitä	860	980	960	827

Jaostot. Helsingin itäisen rantavyöhykkeen yleissuunnitelmasta annettavan lausunnon valmistelua varten asetettiin jaosto, jonka puheenjohtaja oli varapuh.joht. Esko Poltto ja jäseninä järj.mest. Veikko Aalto sekä satamajoht. Keijo Tarnanen.

Varastorakennus L7B:n rakennuskustannusten nousua tutkimaan asetettiin jaosto, jonka puh.johtajana oli lautakunnan puh.johtaja Sven Erik Sjögren sekä jäseninä Esko Poltto ja Veikko Aalto.

Päätökset. Kertomusvuonna tehdyt tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- jäänmurtaja Otson myyminen toiminimelle GIB-TUG Ulf Mattson (9.4. 319 §)
- Katajanokan ja Länsisataman ruokaloiden vuokrasopimuksen uudistaminen (12.3. 229 §)
- lauttasataman simulointimallin kehittäminen yhteistyönä Valtion tietokonekeskuksen kanssa (29.10. 729 §)
- sähkölaitoksen öljykanavan rakentamistyö Kellosaaressa (12.2. 162 §)

Satama-alueita ym. koskevia vuokrasopimuksia tehtiin kertomusvuonna seuraavasti:

- Hernesaarenranta: Oy Wärtsilä Ab Helsingin telakalle vuokrattiin Henry Fordinkadun ja Hylkeenpyytäjänkadun välillä sijaitseva ranta-alue ehdolla, että alueen pinta-ala määrätään sen tasauksen jälkeen, sekä muuten tavanomaisin ehdoin (20.8. 569 §)
- Herttoniemi: Oy Telko Ab:lle vuokrattiin varasto-alue n:o H 1, pinta-alaltaan 13 327 m^2, vuokrakaudeksi 1.1.1973–31.12.1982 khn päättämin ehdoin (9.4. 327 §)
- Länsisatama: Oy Victor Ek Ab:n vuokraoikeus tonttiin 20250/1 siirrettiin Oy Autorex Ab:lle ehdolla, että aluetta käytetään yksinomaan sataman kautta vesitse tuotujen autojen ja varaosien maahantuontikeskuksena (9.4. 310 §) ja Oy Volvo-Auto Ab:lle vuokrattiin tontit 20240/3 ja 4 vuokrakaudeksi 1.10.1973–30.4.2002 kvston määräämin ehdoin (29.10. 730 §)
- Ruoholahti: Oy Mercantile Ab:n vuokraoikeus tonttiin 784/6 päätettiin pidentää 31.12.1999 saakka kvston päätöksen mukaisesti (29.1. 108 §)
- Salmisaari: Oy Nokia Ab:n Kaapelitehtaalle vuokrattiin 10 000 m^2:n suuruinen alue vuokrakaudeksi 1.7.1973–31.12.2019 kvston päättämin ehdoin sekä päätettiin pidentää Oy Nokia Ab:n vuokraoikeutta tonttiin 784/4 31.12.2019 saakka entisin ehdoin (18.6. 483 §)
- Sompasaari: Oy Åkerman Ab:lle vuokrattiin 5 500 m^2:n alue vuokrakaudeksi 16.2.1973–15.2.1978 tavanomaisin ehdoin, paitsi että aluetta ja sillä ole-

vaa varastorakennusta saadaan käyttää vain vesitse kuljetettavan tavaran lyhytaikaiseen varastoimiseen (29.1. 107 §) sekä 5 000 m^2:n suuruinen alue vuokrakaudeksi 1.6.1973–31.5.1978 vuokrasopimuksessa mainituin sekä muuten tavanmukaisin ehdoin (7.5. 391 §)
- Verkkosaari: Avomeri Oy:lle vuokrattiin Verkkosaaresta 1 600 m^2:n alue vuokrakaudeksi 1.3. 1973–30.6.1987 kvston päättämin ehdoin (26.3. 267 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:
- Eteläsatama: matkustajasiltojen luonnospiirustusten hyväksyminen (26.11. 802 §)
- Hernesaari: kahden tontin vuokraaminen Oy Volvo-Auto Ab:lle (18.6. 487 §)
- Jätkäsaari: vanhan laiturin pohjoisosan peruskorjaus (15.10. 690 §)
- kalasatamakysymystä selvittämään asetettava toimikunta (15.10. 689 §)
- kaupunginvaltuustolle kevät- ja syyskaudella esiteltävät tärkeät asiat (29.1. 118 §, 3.9. 578 §)
- laskuttajan virkanimikkeen muuttaminen (18.6. 472 §)
- Länsisatama: varastorakennusten L5, L6 ja L7A raidejärjestelyt (1.10. 662 §)
- Munkkisaari: tontin 20239/2 vuokraaminen Oy Ford Ab:lle sekä vuokraoikeuden jatkaminen tonttiin 20238/3 (1.10. 646, 647 §)
- satamaa käsittelevän näyttelyn järjestäminen satamapäivän 1974 yhteyteen (3.9. 585 §)
- Sompasaari: väliaikaisen matkustajapaviljongin purkaminen (21.5. 420 §)
- vapaavaraston vuokramaksujen korottaminen (24.4. 350 §).

Lausunnot. Kertomusvuonna khlle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:
- alusten aiheuttamien öljyvahinkojen torjuntaviranomaisten määrääminen (12.3. 228 §)
- Helsingin kalasatamakysymys (12.11. 761 §)
- Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintö II (26.2. 185 §)
- Helsingin sataman historian laatiminen (18.6. 479 §)
- Herttoniemen ja Laajasalon ranta-alueiden tuleva käyttö (7.5. 387 §)
- Isosaari Toimikunnan anomus liikenneolojen parantamiseksi (12.11. 760 §)
- Iso-Sarvaston venesatama-alue (7.5. 338 §)
- itäisen rantavyöhykkeen virkistyksen yleissuunnitelma (18.6. 477 §)
- kemikaali- ja rakennusainesataman rakentaminen Herttoniemen satama-alueelle (12.3. 226 §)
- Kyläsaaren-Hermanninrannan tienoon käyttäminen satamatarkoitukseen (7.5. 390 §)
- metro: varikon yleissuunnitelma ja ulkoalueen sähkönsyöttöasemien pääpiirustukset (9.4. 305 §, 18.6. 476 §) sekä Herttoniemen asemarakennuksen piirustukset (3.9. 587 §)
- Mustikkamaan ja Honkaluodon välisen sillan rakentaminen (26.3. 262 §)
- Sörnäisten sataman yleissuunnitelma (22.10. 708 §)
- tuulaaki- ja liikennemaksujen tilittämissopimus Hämeenlinnan kaupungin kanssa (29.10. 728 §)
- Wärtsilä Oy, Ab: Helsingin telakka, maa-alueen vuokraaminen Telakkakadun varrelta (29.10. 725 §).

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset
- koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa, maksut laivojen kiinnittämisestä ja irroittamisesta, kompassintarkistuslaitteiden käyttötaksa, luotsimaksut sekä satamalaitoksen vedenmyyntitaksa tarkistettiin tuleviksi voimaan 15.2.73 ja 1.1.1974 lukien (29.1. 102, 103 §, 26.11. 804, 806 §)
- laitureiden ja vesialueen vuokrataksa tarkistettiin tulevaksi voimaan 1.7. alkaen (18.6. 482 §).
- laiturihuollon taksaa muutettiin varastotilan käyttömaksun erään osan kohdalta (26.2. 187 §), vahvistettiin tulevaksi voimaan 16.7. alkaen (6.8. 542 §) sekä tarkistettiin 1.11. alkaen (22.10. 713 §)
- liikennemaksutaksan yleisten perusteiden 1 §:n 1 momenttia täydennettiin ja 9 §:ään lisättiin uusi säännös (9.4. 317 §).
- satamajäänmurtajien käyttötaksa tarkistettiin tulevaksi voimaan 15.2. (12.2. 150 §).
- sähkövirran kytkentämaksut sekä kompassintarkistuslaitteiden käyttötaksa vahvistettiin tuleviksi voimaan 1.1.1974 lukien (10.12. 833, 835 §)
- telakkataksa, uusi taksa vahvistettiin tulemaan voimaan 1.6. (9.4. 316 §).
- varastonsuojien ja varastoalueiden uudet paikanvuokrataksat vahvistettiin tulevaksi voimaan 1.4. (26.2. 186 §)
- yleisten talletusmakasiinin vuokrataksa vahvistettiin tulevaksi voimaan 1.9. (24.4. 356 §) ja vapaavaraston työmaksutaksat tarkistettiin tulevaksi voimaan 1.7. lukien (18.6. 480 §).

26. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan puheenjohtajana toimi v. 1973 myyntipääll. Mikko Katajisto, varapuheenjohtajana apul.os.pääll. Yrjö Larmola ja jäseninä reht. Jouko Teperi, op. Anja Nyroos, valistussiht. Seppo Patrikainen, past. Eino Pinomaa sekä opettajiston edustajana kansak.op. Kalevi Tuulenmäki. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli dipl.ins. Kari Rahkamo ja sihteerinä fil.maist. Heikki Helle.

Johtokunnalla oli kertomusvuoden aikana 17 kokousta ja pöytäkirjojen pykälien luku oli 1080.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

apurahoja ja avustuksia koskevat asiat
- matka-avustusten jakaminen VIII luokkien oppilasretkeilyihin (28.3. 269 §), stipendien jakaminen oppilaille (2.5. 402 §)

johtokunta
- puh.johtajan ja varapuh.johtajan valitseminen (24.1. 16 §), pöytäkirjan tarkistustapa ja nähtävänä pitäminen (24.1. 17, 27 §) ja kokousajat kevät- ja syyslukukaudella 1973/74 (24.1. 26 §, 15.8. 614 §, 12.12. 1034 §)

kalusto -ym. hankinnat
- av-välineiden hankinnat (15.8. 656 §), Metsolan kansakoulun kalustohankinnat (15.8. 655 §) ja pianohankinnat eräisiin kouluihin (5.9. 743 §)

kesätoiminta
- kesäsiirtoloiden toimintasuunnitelma (23.5. 498 §), Opettajayhdistyksen Kesävirkistystoimikunnan toimintakertomus v:lta 1973 ja puh.johtajan oikeus käyttää omaa autoa virka-ajoissa (7.11.960 §, 21.2. 181 §)

kiinteistöjä koskevat asiat
- eräiden koulujen rakennusohjelmien hyväksyminen (21.11. 997, 1007 §, 12.12. 1068, 1071 §, Jakomäen kansakoulun laajentamista koskevan suunnitteluohjeen hyväksyminen (5.9. 731 §) ja majoitusrakennuksen rakentaminen Iitin Kesäharjun kesäsiirtolaan (17.10. 901 §)
- Juupajoen kesäsiirtolan maille rakennettavaa suurjännitejohtoa koskeva sopimus (24.1. 48 §)
- kesällä suoritettavien ulkopuolisten maalaustöiden tilaaminen (23.5. 505 §)

koulujen lakkauttaminen, hallinnon järjestäminen
- kokeilukansalaiskoulun lakkauttaminen ja kansalaiskoulun vapaaehtoisten IX luokkien sijoittaminen Aleksis Kiven kouluun (23.5. 491 §), Konalan kansakoulun muodostaminen hallinnollisesti itsenäiseksi kouluksi (14.3. 208 §)

opettajien koulutus
- opettajien koulutuskomitean laatiman opettajien täydennyskoulutuksen vuosisuunnitelman hyväksyminen (19.9. 776 §)
- vastauksen antaminen Opettajainyhdistykselle opettajien jatkokoulutuksen järjestämisestä (24.1. 44 §)

opetustoimintaa koskevat asiat
- kansakoululuokkien muodostaminen ja sijoittaminen: Kantakaupungin VI luokat lukuv:ksi 1973/74 ja 1974/75 (24.1. 32 §, 12.12. 1044 §) sekä VII luokat lukuv:ksi 1974/75 (12.12. 1043 §) ja Puotinharjun IV luokkien sijoittaminen lukuvuonna 1973/74 Vartiokylän kansakouluun (13.6. 574 §) sekä selvityksen antaminen Opettajayhdistykselle yhdistettyjen luokkien muodostamisesta (3.10. 826 §)
- koulusuunnittelutoimikunnan esittämän peruskoulun aine- ja kurssivalintoja koskevan selvityksen suorittaminen kouluissa (3.10. 827 §)

- koulutarvike- ja oppikirjahankinnat lukuvuodeksi 1973/74 (28.3. 294 §)
- lisäopetuksen järjestäminen Isosaaren kansakoulun VII luokan oppilaalle (3.10. 856 §)
- opetuksen kehittämistä koskeva Opettajayhdistyksen kirje (15.8. 637 §)
- opetussuunnitelmat: lukuvuoden 1973/74 vuositarkisteiden hyväksyminen (5.9. 696 §, 3.10. 830 §), nuorisopoliisitoimiston opetussuunnitelma lukuvuodeksi 1973/74 (5.9. 705 §), uusien opetussuunnitelmien hyväksyminen (11.4. 324, 325 §)
- oppikirjat: uusien kirjojen hyväksyminen käyttöön (7.2. 107 §, 28.3. 272, 277 §)
- terveyslkn kouluterveyden hoito-osaston terveyskasvatuksen työryhmä, opettajiston edustajan nimeäminen (28.3. 270 §)
- vuosikertomusten yhdistelmän hyväksyminen (13.6. 544 §)
- ympäristökuntalaisten ottaminen suomenkielisten kansakoulujen heikkonäköisten ja sokeiden luokille (3.10. 839 §)

Oppilaiden ilmoittautuminen ym.

- uusien oppilaiden ilmoittautumistilaisuuksien järjestäminen keväällä 1974 (12.12. 1035 §)
- ortodoksisten oppilaiden määrä ja opettajien ilmoittaminen ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitukselle (3.10. 844 §)

Virkoja ja palkkoja koskevat asiat ym.

- kesäsiirtoloissa toimikaudella 1973 maksettavien palkkojen ja palkkioiden vahvistaminen sekä kesäsiirtoloiden johtajien määrääminen (13.6. 541 §, 11.4. 327 §)
- puheenopettajien lukumäärän lisääminen (24.1. 33 §)
- virkojen täyttäminen: perustaminen ym. johtajien määrääminen eräisiin kouluihin (24.1. 74 §, 14.3. 209 §, 13.6. 584 §, 5.9. 737 §, 12.12. 1040 §), koulukasvitarhojen opettajien valitseminen (2.5. 397 §), opettajien valitseminen avoinna olleisiin virkoihin (14.3. 213 §, 2.5. 398 §, 13.6. 585, 586, 587, 588, 15.8. 633, 634 §), ruotsin kielen opetuksen ohjaajan viran hoidon järjestäminen (13.6. 549 §, 21.11. 1008 §) ja talouspäällikön viran täyttäminen (21.2. 180 §), äidinkielen opetukseen ohjaajan valitseminen ja tehtävien vahvistaminen sekä kansainvälisyyskasvatuksesta vastaavan ohjaavan opettajan nimeäminen (17.10. 900 §, 12.12. 1062 §)

muut asiat

- kansakoulujen omasta käytöstä iltaisin vapaina olevien liikuntatilojen luovuttaminen urheilu- ja ulkoiluvirastolle (23.5. 460 §)
- kaupungin taloussuunnitelma v:ksi 1974–1983 (2.5. 587 §)
- oppilasruokaloiden terveydellisten olojen valvonta (21.11. 988 §)
- rahastot: Alex. Ärtin rahaston v:n 1972 korkovarojen jakaminen (11.4. 361 §)
- talousarvio: luvan anominen kertomusvuoden talousarvioon merkittyjen eräiden määrärahojen ylittämiseen (21.11. 999 §), v:n 1974 talousarvioehdotuksen hyväksyminen (19.9. 797 §)
- toimintakertomuksen hyväksyminen v. 1972 (28.3. 268 §)
- tupakoinnin rajoittamista koskevan julkilausuman saattaminen kansakoulujen henkilökunnan tietoon (19.9. 772 §).

Esitykset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

kiinteistöjä koskevat asiat:

- alueiden varaaminen Lapinlahden kansakoulun urheilukenttää ja henkilökunnan autojen pysäköintialuetta varten (23.5. 457, 458 §)
- Jakomäen kansakoulun laajennussuunnitelman edellyttämä asemakaavan muuttaminen (19.9. 800 §)
- lastentalosta Teuvo Pakkalantie 14 vuokrattujen huonetilojen käyttäminen kansakouluhuoneistona (24.1. 71 §)
- Myllypuron korttelikoulun perustaminen (5.9. 742 §)
- oikokadun kansakoulun lämmityksen parantaminen (12.12. 1070 §)
- viipalekoulurakennusten (kaksi) rakentaminen ja uusien viipalekoulutalojen sijoituspaikkojen hankkiminen sekä yhden osittain palaneen purkaminen ja poistaminen johtokunnan hallinnosta (23.5. 448 §, 5.9. 720 §, 7.11. 946 §)

virkoja ja palkkoja koskevat asiat

- virkojen perustaminen, lakkauttaminen ja nimikkeiden muuttaminen (14.3. 224 §, 5.9. 741 §, 3.10. 824, 825 §)
- palkat ja palkkiot: matematiikan opetuksen ohjaajan palkkion tarkistaminen (13.6. 534 §) ja vahtimestareiden, talonmies- lämmittäjien ja siivoojien ylimääräisten palkkioiden sekä eräiden ruoanjakajien jakelupalkkioiden tarkistaminen (13.6. 556 §)

muut asiat

- ansiomerkit: Helsinki-mitalin ja Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen eräille viranhaltijoille (21.2. 172, 173 §) ja valtakunnallisen kunniamerkin myöntäminen opettajille (13.6. 543 §)
- AV-yhdysopettajajärjestelmän luominen (2.5. 395 §) ja määrärahan myöntäminen AV-idearyhmien työskentelyn rahoittamiseen (14.3. 235 §)
- kaupungin kansakoulun ohjesäännön 1 §:n tarkistaminen (15.8. 659 §)

26. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta

- lastensuojelulautakunnan alaisten laitoskoulujen siirtämistä suomenkielisten kansakoulujen alaisuuteen koskevan khn päätöksen tarkistaminen (11.4. 345 §)
- opettajien koulutus: opettajien ilmoittaminen aluekouluttajien kurssille Helsingin seudun kesäyliopistoon (2.5. 421 §)
- oppilaiden koulumatkat: koulutien turvaaminen (24.1. 54, 55 §, 14.3. 219 §, 15.8. 650 §, 21.11. 1016 §) ja lapsi-invalidien koulusäätiön kansakoulua käyvien helsinkiläisten oppivelvollisten lasten matkakustannusten korvaaminen (17.10. 889 §)
- talousarvio: päämenoihin kuuluvien määrärahojen sisällyttäminen v:n 1974 talousarvioon ja varojen varaaminen alle 150 000 mk:n perusparannustöiden suorittamista varten (14.3. 220 §, 15.8. 679 §).

Lausunnot. Johtokunta antoi kertomusvuonna lausunnon mm. seuraavista asioista:

kiinteistöjä koskevat asiat

- eräiden kansakoulujen huonetilojen lisääminen (23.5. 489, 490 §,1 3.6. 539, 540 §)
- kiinteän omaisuuden tarkastajien v:n 1972 kertomus (13.6. 581 §)
- Tahvonlahden kansakoulun hammashuoltotilojen ottaminen käyttöön (12.12. 1069 §)
- viipalekoulujen (tp.) rakentaminen vuorolukukoulujen huonetilatarpeen tyydyttämiseksi (19.9. 791 §) ja uuden viipalekoulurakennuksen pystyttäminen Ala-Malmille (19.9. 807 §).

opetustoimintaa koskevat asiat

- Adventtikirkon koulua koskeva Snellmanin kansakoulun johtajan kirje (21.11. 991 §)
- mustalaisten oppivelvollisuuden suorittamisen tukemista koskeva lastensuojelualutakunnan kirje (12.12. 1046 §)
- opintomatkat: ulkomaisia opintomatka-apurahoja koskevat anomukset (21.2. 182 §)
- oppilasarvostelua koskevat kantelut (19.9. 792 §, 7.11. 930 §)
- vuoroluku: poistaminen Myllypuron koulusta (24.1. 57 §) ja vähentämistä koskeva terveyslautakunnan kirje (21.11. 990 §)

virkoja ja palkkoja koskevat asiat

- palkat: kiertävän kieltenopettajan opetusvelvollisuuden mukaisen palkkauksen maksaminen viransijaisena työskentelyn ajalta (21.2. 171 §)
- virat: virkojen vaihtoa koskeva anomus (23.5. 461 §), koulukuraattorin virkojen perustaminen (13.6. 537 §) ja peruskoulun ruokailun järjestämistä suunnittelevan henkilön palkkaaminen kansakoulujen kansliaan (7.11. 935 §)

muut asiat

- AV-keskuksen palvelusten laajentaminen (2.5. 393 §)
- Helsingin asuntotuotanto-ohjelma v:iksi 1974/78 (7.11. 928 §)
- kansakouluhuoneistojen käyttöä muuhun kuin koulun omiin tarkoituksiin koskevien määräysten tarkistaminen (13.6. 538 §)
- kouluhallinnon informatiojärjestelmän luominen (17.10. 879 §)
- kouluolojen kehittäminen Itä-Pakilassa (14.3. 207 §)
- Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelma (12.12. 1063 §)
- oppilaskäymälöiden hygienisen tason kohottaminen (7.11. 933 §)
- siivouksen järjestely Myllypuron kansakoulussa (3.10. 838 §)
- vanhusten ateriapalvelusten järjestäminen Snellmanin kansakoulussa (7.11. 932 §)
- Virkistyskeskustoimikunnan mietintö (15.8. 643 §)

27. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan puheenjohtajana toimi v. 1973 yhteiskuntat.maist. Viljo Ripatti, varapuheenjohtajana hum.kand. Ulla Haarala ja jäseniä olivat opinto-ohj. Kalle Kuittinen, merkon. Leo Mäkinen, rehtori Toivo Kivimäki, fil.maist. Jouko Haavisto, sorvaaja Alpo Koskimaa, sosion. Sirkka Laitinen, valtiotiet. lisensiaatti Kari Palonen ja koulutuspääll. Esko Pitkäaho.

Kaupunginhallituksen edustajana oli dipl.ins. Terttu Raveala ja sihteerinä toimi valtiot.kand. Mikko Järvenranta.

Johtokunta kokoontui kertomusvuonna yhdeksän kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 195 pykälää.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

hankinnat, laskut, arvopaperiposti ym.

- rehtorin omalla vastuulla v. 1974 suorittamien hankintojen ja urakkasopimusten arvo, laskujen ja maksuosoitusten hyväksyminen ja arvopostin kuittaaminen v. 1974 (13.12. 181 §)

koulutustilaisuudet, kokoukset ym.

- edustajien lähettäminen Kansalais- ja työväenopistojen liiton XVIII varsinaiseen edustajakokoukseen sekä Oriveden opistossa pidettäville Start-Informaatio- ja koulutuspäiville (5.4. 51 §, 16.8. 122 §)
- 11 henkilökuntaan kuuluvan osallistuminen Ammattienedistämislaitoksen ilmastointilaitteiden säätö- ja kunnossapitokurssille, toimistohenkilöstökurssille, opettajien aikuispedagogiselle kurssille, Konekirjoituksen Edistämisyhdistyksen opintopäiville, Kansalais- ja työväenopistojen liiton askarteluohjaajien viikonloppukursseille, kirjastonhoitajien kursseille, kesäkurssille, Kansalais- ja työväenopistojen liiton yhdysmiesten kurssille (22.2. 26—28 §, 5.4. 52, 65 §, 14.5 73 §, 16.8. 132, 138 §)

opinto- ja luentopiirit, opintoapurahat

- kulttuuriryhmä Horsman hyväksyminen luentopiiriksi (28.6. 88 §), yhteiskuntapolitiikka ja porvarillinen aatemaailma -nimisten luentopiirien perustaminen 1973—1974 opetusohjelmaan (28.6. 90, 102 §)
- 1972—1973 toimivien opinto- ja luentopiirien määrääminen (5.4. 66 §), sosialismin historian opintopiirin perustaminen 1973—1974 sekä opintopiirien perustaminen Helsingin Keskusvankilaan (14.5. 77 §, 16.8. 135 §), Hesperian sairaalan ja Psykiatrian klinikan opintopiireissä opiskelevien vapautus opintomaksusta (27.9. 141 §)
- opintoapurahojen myöntäminen opiston opiskelijoille (5.4. 62 §)

työkausi 1973—74

- työkauden alkaminen ja päättyminen, kannettavat opintomaksut, opintosuunnitelman hyväksyminen, yhteiskunnallisten aineiden opetussuunnitelman hyväksyminen, syyslukukauden yleisluento-ohjelman määrääminen, opetusohjelman muutokset ja lisäykset (14.5. 69, 72, 82 §, 28.6. 103 §, 16.8. 128 §, 13.12. 191 §)

virat ja toimet, palkkaus

- eron myöntäminen eräille henkilökuntaan kuuluville (14.5. 85 §, 28.6. 99, 101 §, 15.11. 163 §, 13.12. 186 §)
- virkojen ja toimien täyttäminen: sivuosastojen johtajien toimien täyttäminen (5.4. 61 §, 14.5. 80 §), opettajan virat (28.6. 111 §, 16.8. 133 §), tp. toimistoapulaisen virka (16.8. 137 §, 27.9. 146 §, 15.11. 164 §), siivoojan toimi (28.6. 100 §, 27.9. 154 §, 12.12. 187, 188 §) ja päivävalvojan palkkaaminen opiston kesäkodille 1.6.—31.8. (28.6. 110 §)
- palkkaus: Lapinlahden ja Hesperian sairaaloissa toimivan yhdysmiehen palkkio (16.8. 131 §)

talousarvio

- v. 1973 talousarvion määrärahojen käytöstä sekä

v:n 1974 talousarvion laatimisesta vastuussa olevat henkilöt (25.1. 7 §, 5.4. 45 §), v:n 1972 ja 1973 talousarvioiden tileillä tehdyt sisäiset siirrot (25.1. 12 §, 28.6. 97 §, 27.9. 147 §, 15.11. 167 §, 13.12. 194 §)

muut asiat
- autotallin vuokraaminen (15.11. 171 §)
- Helsingin Työväenopiston opistolaisyhdistyksen kerhoravintolan tilientarkkailijoiden valitseminen (13.12. 183 §)
- juhlatoimikunnan jäsenten nimeäminen v. 1974 pidettävien opiston 60-vuotisjuhlia varten (25.1. 15 §)
- lehtien tilaaminen kirjastoon v:ksi 1974 (16.8. 125 §)
- maalaus- ja korjaustyöt: sisämaalaustöiden, juhlasalin kokolattiamaton uusimistöiden ja kesäkodin korjaustöiden tilaaminen (5.4. 54 §)
- toimintakertomuksen 1972–1973 hyväksyminen (28.6. 104 §),
- valtionapu: perusavustuksen ennakon I erän maksattamista koskeva anomus (25.1. 8 §).

Esitykset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

apurahat
- apurahan myöntäminen Aikuisoppilaitosten opettajain liiton opintopäiville osallistumista varten (13.12. 190 §),

aukioloajat
- opiston kirjaston ja lehtihuoneen aukioloajat (16.8. 126 §)

koulutustilaisuudet, kokoukset ym.
- osallistuminen seuraaviin tilaisuuksiin: Kansalais- ja työväenopistojen liiton järjestämä neuvottelutilaisuus Hyvinkäällä 17.2., Kansalais- ja työväenopistojen liiton XVIII edustajakokous Espoossa 2.–3.6. tutustuminen Länsi-Saksassa Saksan Volkhochschule-Verbandin vastaaviin opistoihin 20.10.–2.11., Kansalais- ja työväenopistojen liiton järjestämä rehtoreiden joululomaseminaari Keuruulla 3.–4.1.1974, Tampereen työväenopiston 75-vuotisjuhlat 19.–20.1.1974 (25.1. 16 §, 5.4. 51 §, 16.8. 130 §, 15.11. 175 §, 13.12. 195 §),

valtionapu
- v. 1972 valtionavun perusavustuksen anominen (16.8. 119 §)

virat, toimet ja palkkaus
- palkkaus: eräiden henkilökuntaan kuuluvien palkkauksen tarkistaminen (22.2. 32–35 §, 14.5. 79 §, 28.6. 95, 96 §), opiston luentopalkkiot 2.10. lukien (15.11. 159 §)
- virat: taloudenhoitajan viran muuttaminen talouspäällikön viraksi (22.2. 31 §), tstoapulaisen viran perustaminen ja tp. tstoapulaisen palkkaaminen (28.6. 114 §, 15.11. 162 §)

talousarvio
- v:n 1974 talousarvioehdotus (14.5. 81 §), v:n 1973 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen (15.11. 168 §), kustannusarvion laatiminen v. 1975 talousarvioon tarkoitetuista perusparannustöistä (13.12. 179 §)

Lausunnot. Johtokunta antoi mm. seuraavia asioita koskevia lausuntoja:

avustukset
- yleishyödyllisten yritysten ja laitosten sekä eräiden yhteisöjen avustusanomukset (5.4. 59 §, 28.6. 116 §), opiston näyttämöpiirin matka-avustus (16.8. 136 §)

muut asiat
- tilojen osoittaminen suomenkielisestä työväenopistosta Finlandia-talon tilojen vuokrauksista luopumaan joutuville ETYK:in takia (5.4. 55 §), teatteritoimikunnan mietintö (27.9. 140 §)

Suomenkielisen työväenopiston tiloja luovutettiin kertomusvuonna 55 vuokraajalle erilaisia tilaisuuksia varten, vuokran, henkilökunnalle aiheutuneen ylimääräisen työn sekä valaistus- ym. kulujen korvaamista koskevin ehdoin.

28. Teollisuuslaitosten lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teollisuuslaitosten lautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 osastopääll. Jorma Korvenheimo, varapuh.johtajana varat. Keijo Liinamaa sekä jäseninä dipl.ins. Aarne Helle, tekn. Vilho Korja, dipl.ins. Eero Piimies, toimits. Paavo Tyystjärvi, osastopääll. Armas Vinberg, ekon. Reijo Vähätiitto ja dipl.ins. Sven Wik. Kaupunginhallituksen edustajana oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds ja sihteerinä teollisuuslaitosten asiamies Leo Luontila.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 27 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 1064. Diaariin merkittiin 1042 saapunutta asiaa. Kirjeitä lähetettiin 269 ja otteita 484. Kertomusvuoden aikana toimi neljä lautakunnan asettamaa jaostoa, joilla oli 15 kokousta.

Kaasulaitoksen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. kaasulaitoksen hallintaan jäävällä alueella purettavien rakennusten ja laitteiden purkutöitä sekä kaasun erikoishinnan vahvistamista (8.5. 440 §, 18.12. 1037, 1055 §)

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä mm. seuraavista asioista:
- jäteveden johtaminen mereen (22.5. 481 §, 4.12. 985 §)
- kaasulaitokselta vapautuvien alueiden siirto sähkölaitoksen hallintoon sekä tuotannonmuutosten yhteydessä purettavien rakennusten ja laitteiden pääoma-arvojen poistaminen käyttöomaisuudesta (4.12. 987, 988 §)
- kaasumyyntitariffien tarkistaminen (8.5. 440 §, 18.12. 1055 §)

Sähkölaitoksen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta teki mm. seuraavat urakoita ja hankintoja koskevat päätökset:
- Hanasaaren voimalaitos: turbogeneraattorien (30.1. 110 §) ja turbiini n:o 2:n säätölaitteiden vuosihuolto (18.12. 1046 §) ja koneiston n:o 4 käytönvalvontalaitteet (14.8. 693 §) sekä B-voimalaitoksen koneiston n:o 3, apukattilan ja vedenkäsittelylaitoksen putkijohtojen ja säiliöiden eristystyöt ja suurjännitekiskosto (10.4. 366, 373 §) sekä 2. rakennusvaiheeseen liittyvät suurpaalutyöt (20.11. 943 §), rakennusten ja laitteiden purkutyöt (4.12. 991 §) sekä raiteen ja kadun siirto (11.9. 760 §, 18.12. 1048 §)
- Herttoniemen sähköaseman päämuuntajat (8.5. 444 §)
- Pieni Roobertinkatu 1–3 korjaustyöhön liittyvät rakennusteknilliset työt (22.5. 488 §)
- siirrettävät lämpökeskusyksiköt (24.4. 425 §)
- Viikinmäen sähköasemarakennuksen ja kytkinkentän kaivu- ja louhintatyöt (30.1. 104 §) sekä rakennus-, ilmanvaihto-, lämpö-, vesi- ja viemäriteknilliset työt (19.6. 570, 571, 577 §), sähköaseman 20 kV:n kojeisto (19.6. 580 §), verkkokäskylaitteet, sähköteknilliset työt, 110 kV:n mittamuuntajat, erottimet, tukieristimet, kiskodifferentiaalisuoja sekä kytkinlaitoksen teräsrakenteet (31.7. 634 §, 7.8. 659 §, 14.8. 694, 695 §, 11.9. 757 §, 18.12. 1056 §)
- voimalaitosten teline-, apu- ja puhdistustyöt sekä kattiloiden, putkistojen ja konelaitteiden korjaustyöt (22.5. 491 §)

28. Teollisuuslaitosten lautakunta

Muut lautakunnan tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:
- Kellosaaren kaasuturbiinilaitoksen 1. ja 2. rakennusvaiheen pääpiirustusten muutokset (13.3. 272 §)
- päivystysjärjestelmän muuttaminen (6.11. 907 §)
- sähkön hinta: lumensulatuksen liittymismaksumääräykset ja erikoishinta (4.12. 994 §), suoran ja varaavan sähkölämmityksen erikoishinnat (23.1. 74 §), sähkön erikoishinnat ja maksut, suoran sähkölämmityksen sopimukset sekä lämmityssähkösopimuksien muutokset (23.10. 872 §) ja ulkovalaistus-, vara- ja 600 V tasasähkön sekä metron koeradan sähkön erikoishintojen vahvistaminen (23.1. 74 §)
- sähkösopimukset: tekeminen Imatran Voiman kanssa (31.7. 643 §) ja sähkön myynti- ja ostosopimuksen tekeminen Tapiolan Sähkölaitoksen ja Otaniemen hoitokunnan kanssa (31.7. 644 §)

Esitykset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:
- Hanasaaren voimalaitoksiin liittyviä ympäristönsuojelukysymyksiä koskeva jatkoselvitys (23.10. 862 §)
- piirustusten hyväksyminen: Hanasaaren B-voimalaitoksen 2. rakennusvaiheen pääpiirustusten hyväksyminen (28.8. 723 §), kantakaupungin piirikeskuksen rakentaminen ja sitä koskevien luonnospiirustusten hyväksyminen (13.2. 158 §), kiinteistön Pieni Roobertinkatu 1–3 korjaus- ja muutostöiden pääpiirustusten hyväksyminen (27.2. 212 §) ja Pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen pääpiirustusten muutos- ja täydennyspiirustusten hyväksyminen (20.11. 938 §)
- nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksusta annetun lain muuttaminen (27.2. 223 §)
- päivystyslajeja koskevan päätöksen alistaminen (4.12. 969 §)
- sähkön hinta: sähkön hintojen korottaminen (23.1. 74 §) ja sähkönmyyntitariffien uudistus (23.10. 872 §)
- teollisuuslääkärin palkkaus (30.1. 116 §)
- Viikin korttelin n:o 3 asemakaavan muuttaminen (10.4. 375 §)

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:
- energiahuoltokysymyksiä koskeva kirje (18.12. 1041 §)
- Hanasaaren voimalaitosten ilmansaasteiden tarkkailu- ja valvontajärjestelmä (23.10. 863 §)
- Helsingin keskusvankilan kaukolämmön laskutus (20.11. 935 §)
- Helsingin-Lahden moottoritien (31.7. 641 §) ja kantatie n:o 50:n valaistussuunnitelmat (23.10. 855 §)
- Suomenlinnan sähkönjakelu (23.10. 858 §)
- valtuustoaloite aluelämmityksessä sovellettavan lämmön erikoishinnasta (27.2. 217 §)
- Virkkala-Tammisto 110 kV johdon siirto välillä Leppävaara-Hakuninmaa (31.7. 632 §)

Vesilaitoksen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia urakoita ja hankintoja:
- Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen I-vaiheen ilmanvaihtolaitteet ja lietteen ajo (27.3. 295, 297 §)
- Roihuvuoren pääjohtotunnelista Mekaanikonkadulle rakennettavan päävesijohdon maarakennustyöt (23.10. 844 §)
- Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen varavoimakoneisto (31.7. 611 §)

Esitykset. Lautakunnan khlle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:
- Helsingin, Espoon ja Vantaan kesken tehdyn vesilaitossopimuksen sekä siihen liittyvän syöttöjohtosopimuksen muuttaminen (18.12. 1032 §)
  Tuusulanjärven säännöstelypäätöstä koskevan muutoshakemuksen peruuttaminen (23.10. 848 §)
- veden hinnan korottaminen (22.5. 476 §)
- vesilaitoksen 100-vuotishistoriikin teettäminen (30.1. 97 §)

Lausunnot. Khlle annettiin kertomusvuoden aikana lausunto mm. seuraavista asioista:
- Hiidenvesi-suunnitelman johdosta tehdyt muistutukset (28.8. 708 §)
- katujen sekä viemäri- ja vesijohtojen rakentamista Länsi-Vesalan pientaloalueelle koskeva aloite (11.9. 735 §)
- kunnallisteknillisten töiden suorittaminen Tapaninkylän alueella (30.1. 100 §)
- Päijänne-hankkeen liittymissopimusluonnos (6.11. 892 §)
- pääkaupunkiseudun yhteistoimikunnan suositus raakavedenhankinnan koordinoinnista (13.2. 143 §)
- Reimarlan länsiosan asemakaavan muutosehdotus (8.5. 439 §)
- vesilaitos- ja jätevedenpuhdistamoiden lietteen yhteiskäsittelymahdollisuuksien selvittäminen (14.8. 667 §)

***Teollisuuslaitosten* yhteiset asiat**

Esitykset. Lautakunnalle tehtiin kertomusvuonna esitys mm. toimihenkilöiden palkoista päättämistä koskevien määräysten muuttamisesta (27.3. 317 §)

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausuntoja mm. seuraavista asioista:

- korvausvaatimussuojan myöntäminen kaupungin palveluksessa oleville (20.11. 956 §)
- metroa koskevat asiat: Hakaniemen, Sörnäisten ja Kampin metroaseman luonnospiirustukset (27.3. 318, 319 §, 6.11. 910 §), Hiihtäjäntien, Siilitien ja Kulosaaren metroaseman pääpiirustukset sekä Hiihtäjäntien asemaympäristön liikennejärjestelysuunnitelmien ja sillan yleispiirustukset (18.12. 1050 §, 1051 §, 1052 §), metrotunneliosuuden Siltavuori-Kamppi linjauksen ja korkeusaseman sekä Siltasalmen puhallinkuilun suunnitelma (10.4. 376 §), metron ulkoalueelle suunniteltujen sähkönsyöttöasemien yhdistetyt luonnos- ja pääpiirustukset (19.6. 583 §) ja metrovarikon yleissuunnitelma (10.4. 377 §) sekä koetusraiteen linjauksen ja korkeusaseman sekä betonitunnelin yleispiirustukset (6.11. 911 §)
- näyttelyt: kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen näyttelyjen yhdistäminen (4.12. 1007 §)
- rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintö II (30.1. 118 §)

Lisäksi lautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle lausuntonsa itäisen rantavyöhykkeen virkistyksen yleissuunnitelmasta (30.1. 119 §), Itäkeskuksen kaavarungon esisuunnitelmasta ja kaavarunkovaihtoehdoista (8.5. 450 §), Sörnäisten rantatien yleissuunnitelmasta (4.12. 1008 §) ja Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelman loppuraportista (18.12. 1053 §).

29. Terveyslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Terveyslautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 Kaisa Turpeinen ja varapuh.johtajana Onni Turtiainen. Jäseniä olivat Ulla Gyllenberg, Reino Haavisto, Olli Ojala, Maija Saari, Sirkka-Liisa Huttunen, Aino Hänninen, Kaarina Kalmari, Antti Kulmala ja Asser Stenbäck.

Lautakunta ja sen osastot kokoontuivat kertomusvuonna 103 kertaa, joista terveyslautakunnan kokouksia 44, lautakunnan yleisen osaston 28 ja valvontaosaston 31.

Kokouspöytäkirjojen pykäliä oli 2037 ja lähetettyjä kirjelmiä 650.

Terveyskeskus

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

avosairaanhoitoa koskevat asiat
- Etelä-Haagan ja Maunulan terveysasemien perustamissuunnitelmat ja kustannusarviot (29.8. 804, 805 §)
- Hietaniemen virastotalon terveysaseman ja Konalan terveysaseman toiminnalliset suunnitelmat, kustannusarviot ja huonetilaohjelma (2.5. 425 §, 6.6. 568 §)
- terveyskeskuksen toimintakertomus v. 1972 (30.5. 526 §)
- yleislääkärijohtoisen avosairaanhoidon päivystys Kallion terveysasemalla (10.1. 1010 §)

terveysneuvontaa koskevat asiat
- terveydenhoitoviraston terveyskasvatuksen organisaation hyväksyminen (14.2. 123 §)

hammashuolto
- kansakoulujen tiloissa toimivien Helsingin kaupungin hammashuolto-osaston alaisten hammashuoltoloiden käyttö kesäaikana (18.4. 408 §)
- kouluhammashoitolaitoksen nimen muuttaminen 1.1.73 alkaen Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston terveyskeskuksen hammashuolto-osastoksi (3.1. 4 §)
- työaika: hammashuolto-osaston kaikkien terveyskeskushammaslääkäreiden siirtyminen kokopäivätoimiseen työskentelyyn 1.8. mennessä (2.5. 442 §) ja täysiaikaisessa terveyskeskushammaslääkärin viroissa olevien oikeuttaminen suorittamaan kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti lisätyötä enint. 5 t viikossa (21.11. 1079 §)

terveysolojen valvonta
- hoito- ja tutkimuslaitoksista sekä eläinlääkintälaitoksista kertyvien leikkaussali- ja tartuntavaarallisten jätteiden pakkaaminen varoitusmerkinnöillä varustettuihin jätesäkkeihin ja niiden kuljettaminen umpikoriautoilla kaupungin jätteenpolttolaitoksille (21.3. 1635 §)
- yksityisten omistamien yleisessä käytössä olevien uima-altaiden vesistä otettavat viikottaiset vesinäytteet (16.5. 1749 §)

elintarvikkeiden valvonta
- työnantajan velvollisuus huolehtia siitä, että elintarvikkeita käsittelevät työntekijät toimittavat terveydenhoitoviraston pyytämät ulostenäytteet ohjeiden mukaisesti tutkittavaksi (13.6. 1812 §)

Esitykset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

avosairaanhoito
- uuden komitean asettaminen laatimaan ehdotusta kansanterveystyön ohjesäännöksi ja terveydenhoitoviraston eri toimintojen ohje- ja johtosäännöksi 28.2. 186 §)

terveysneuvonta
- lautakunnan jäsenten ja terveydenhoitoviraston palveluksessa olevien suosittaminen tukemaan ter-

veyskäyttäytymisellään valistustoimintaa tupakoinnin ehkäisyssä (24.10. 968 §)
- terveyskasvatuksen neuvottelukunnan perustaminen (14.2. 123 §)

kouluterveydenhuolto
- kouluterveydenhoito-osaston silmä- ja korvapoliklinikoiden sekä puhe- ja äänihäiriöpoliklinikan toiminnan hyväksyminen esitettäväksi vuosittaisissa kansanterveystyön toimintasuunnitelmissa (15.11. 1048 §)
- määrärahojen myöntäminen riittävien tilojen aikaansaamiseksi päivävuorossa tapahtuvaa koulutyötä varten ja päivävuoroon siirtymisen aloittaminen koulujen alemmista luokista (26.9. 913 §)
- oppilaiden ja nuorison mielenterveyspalveluiden järjestely Helsingissä (14.4. 1087 §)
- virat ja toimet: 21 terveydenhoitajan toimen perustaminen oppikoulujen terveydenhuoltoa varten (14.3. 252 §)
- yhteisen jatkokoulutuksen järjestäminen Helsingin ja sen naapurikuntien kouluterveydenhoitohenkilökunnalle (14.3. 1046 §)

terveysolojen valvonta
- terveydenhoitoviraston terveysolojen valvontaosaston ammattientarkastustoimiston virkojen lakkauttaminen 1.7. alkaen ja työsuojelutoimiston perustaminen siihen kuuluvine virkoineen terveydenhoitoviraston valvontaosastoon 1.7. alkaen (18.4. 401 §)

tartunnantorjunta
- ennakkokorvauksen maksaminen kaupungin varoista henkilölle, jonka epäillään saaneen erittäin vaarallisen, yleisvaarallisen tai valvottavan tartuntataudin tartunnan tai joka on todettu sellaisen taudin tartunnan kantajaksi
- huoneiston hankkiminen salmonella-tartunnan saaneiden lasten päiväkodiksi (28.3. 272 §)

elintarvikkeiden valvonta
- Espoon, Kauniaisten, Vantaan ja Sipoon kuntien kanssa tehtyjen maidon ja muiden elintarvikkeiden sekä veden tutkimuksia koskevien sopimusten muuttaminen (5.9. 861 §)

Lausunnot. Lautakunnan kertomusvuonna antamista lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat:

avosairaanhoito
- sairaankuljetuksen toteaminen kansanterveystyön toiminnaksi, jonka järjestäminen kuuluu terveyskeskukselle (10.1. 36 §)
- selviämisaseman perustaminen Helsinkiin ja lääkintähenkiöstön palkkaaminen asemalle (29.3. 1053 §)

terveysolojen valvonta
- ilmatarkkailun järjestäminen Helsingissä (11.4. 361 §)
- jätevedet: Helsingin kaupungin jätevesien poistotunnelijärjestelmän yleissuunnitelman hyväksyminen (18.7. 1856 §) ja Valtion painatuskeskuksen anomus teollisuusjäteveden johtamisesta yleiseen viemärilaitokseen (24.1. 1530 §)

Terveyslautakunnan valvontaosasto lakkautti kertomusvuonna 66 kiinteistökohtaista jätteenpolttouunia niiden aiheuttamien haittojen takia sekä antoi lisäksi muuhun ympäristöhygieniaan liittyvien valitusten johdosta 44 velvoittavaa määräystä.

Lautakunta käsitteli myös Eläinlääketieteellisen korkeakoulun ilmoitusta eläinlääkäripäivystyksen aloittamisesta pieneläinklinikalla 1.7. alkaen (4.7. 1850 §).

30. Teurastamolaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teurastamolaitoksen lautakunnan puh.johtajana oli v. 1973 autoilija Juho Mehto ja varapuh.johtajana toim.joht. Pentti Katajamäki sekä jäseninä valtiot.yo Jarmo Heinio, tarkastaja Esko Ilkka, liha-alan työntekijä Albert Johansson, maalarimest. Reino Kuikanmäki, kauppias Ragnar Nyberg, tarkast. Tauno Sademies ja kauppaneuvos Kaarle Sorkio. Kaupunginhallituksen edustajana oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds ja sihteerinä toimi varat. Holger Quick.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa, sen käsittelemien asioiden pykäläluku oli 195. Lähetettyjä kirjeitä oli 19.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- hankinnat ja hankintatarjoukset: hankintarajan vahvistaminen (26.1. 5 §), kalttauskoneen hankinta ja laitoksen puh.vaihteen hankinta (28.6. 116 §, 25.5. 78 §), jäähdytyskoneiston ja syväjäädyttämön ovien sekä kylmäkoneiden hankintatarjoukset sekä tp. jaoston asettaminen koneiden tarjousten avaamista ym. varten (16.2. 48 §, 16.3. 68 §, 26.1. 27, 28 §) kalapäivien järjestäminen kalatukkukeskuksen alueella 10.7. (17.8. 134 §)
- kalatukkukeskuksen ja vihannestukkutorin neuvottelukunnan asettaminen v. 1973 (26.1. 31, 32 §)
- korvausvaatimus teurastamolla aiheutuneesta vahingosta (14.12. 193 §)
- kylmäputkien eristystyötarjoukset (25.5. 102 §)
- laskujen ja maksuasiakirjojen allekirjoittaminen ja hyväksyminen (26.1. 7 §)
- lautakuntaa koskevat asiat: varapuh.johtajan ja kassantarkastajien valitseminen, Ikn kokoontumisajat kevätkaudella (26.1. 2–4, 6 §)
- lihamessujen järjestäminen aikana 19–20.5. (16.2. 45 §)
- rakentamiseen liittyvät asiat: Kesko Oy:n tukkuvaraston rakennuspiirustukset (16.3. 63 §) ja syväjäädyttämön laajennustöiden rakennusvalvojan määrääminen (25.5. 96 §)
- sähkön hinnan tarkistaminen (16.2. 46 §)
- tuotantokomitean jäsenten valitseminen v. 1974–75 (23.11. 177 §)
- vuokrausta ja vuokria koskevat asiat: alueen vuokraaminen ns. Agroksen alueelta Pauna Oy:lle Vihannestalo Ky:lle ja Heinon Tukku Oy:lle kalatukkukeskuksesta (14.12. 191 §, 25.5. 93, 101 §), kalatukkuhallin vuokraaminen Tmi Pekka Asulle ja navetan vuokraus Allag Oy:lle (26.1. 22 §, 16.2. 42 §), Oy Etelän Liha Ab:n vuokrasopimuksen pidentäminen (25.5. 100 §), vuokrien ja maksujen tarkistaminen sekä vihannestukkutorin päivävuokrien korotus 1.1.74 lukien (28.6. 125 §, 14.12. 194 §).

Esitykset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

- ansiomerkkien anominen (26.1. 14 §)
- koulutus: tark.eläinlääkärien osallistuminen jatkokoulutuskursseille Vaasassa (23.11. 179 §)
- opintomatka-apurahojen anominen (16.2. 44 §)
- sähkön, veden, höyryn ja kaasun hintojen korotustapa (28.6. 117 §)
- talousarvioehdotus v. 1974 ja toimintakertomus v. 1972 (25.5. 103 §, 16.3. 69 §)
- teurastamolaitoksen saatavien poistaminen (14.12. 192 §)
- virat, palkat: virkanimikkeen muuttaminen, viran avoimeksi julistaminen (16.2. 41 §, 17.8. 138 §) sekä Ikn sihteerin palkkion tarkistaminen (23.11. 182 §)
- virkamatkat: toimitusjohtajan matka Madridiin (28.6. 119 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin kertomusvuonna lausunto mm. seuraavista asioista:

- Helsingin seudun Kalastajaseuran kalasataman sijaintia koskeva kirjelmä (16.3. 66 §) sekä urheilu-

ja ulkoiluviraston kirjelmä kalasataman ja kalastajakylän rakentamisesta (16.2. 49 §)

Lisäksi annettiin lausunto kaupunkisuunnittelulautakunnan Sörnäisten rantatien yleissuunnitelmaa koskevasta kirjelmästä (23.11. 180 §)

31. Tielautakunta

Vuosi 1973 oli lautakunnan yhdestoista toimintavuosi. Lautakunnan puh.johtajana oli kertomusvuonna yli-ins. Maiju Pettinen, varapuh.johtajana ins. Bengt Nybergh sekä muina varsinaisina jäseninä varat. Yrjö Hovi, ins. Usko Nikkilä, työnjoht. Alpo Virtanen ja viilaaja Allan Heiman sekä varajäseninä yli-ins. Runo Harmo, kontt. päällt. Kurt Hilbert, tekn. Jouko Rytkönen, työnjoht. Onni Leivoaro, rak.mest. Matti Alanen ja kielenkäänt. Jouko Kymlander.

Lautakunta piti vuoden aikana yhden yksityisistä teistä annetun lain edellyttämän tietoimituskokouksen.

Toimituskokouksen lisäksi lautakunta piti vuoden aikana kaksi kokousta, joissa käsiteltiin valmistelevasti myöhemmin toimituskokouksessa käsiteltyä asiaa sekä mm. päätettiin ehdotuksesta talousarvioksi. Lautakunnan hallinnollisten kokousten pöytäkirjapykälien lukumäärä oli 22.

Lautakunnan kirjaamistehtävistä huolehti rakennusviraston kirjaamo ja käsiteltyjen asioiden valmistelusta sihteeri rakennusviraston avustuksella. Sihteeri suoritti myös esittelyn lautakunnan kokouksessa. Sihteerin tehtäviin kuului niin ikään ohjeiden ja neuvojen antaminen tiekuntien edustajille ja yksityisille tieosakkaille.

32. Urheilu-ja ulkoilulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan puh.johtajana toimi v. 1973 johtok.siht. Sulo Lahtinen ja jäseninä olivat varanot. Salme Katajavuori, toiminnanjoht. Mauri Reutsalo, liikunnanohj. Riitta Kanervo, opett. Esko Honkanen, toimitt. Stig Häggblom, rak.mest. Kai Hagelberg, tal. pääll. Leo Huttunen ja op. Kai Karhuvaara, jonka tilalle tuli 5.9. lähtien kauppaneuvos Aarno Pajunen. Kaupunginhallituksen edustajana toimi apul.kaup.joht. A.K. Loimaranta ja sihteerinä siht. Helena Rantanen.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 28 kertaa ja työmäärän kehitystä kuvaavat mm. seuraavat luvut:

	1970	1971	1972	1973
– kokouksia	24	25	28	28
– käsiteltyjä asioita	642	648	700	755
– lähetettyjä kirjeitä	162	154	187	225

Lautakunta asetti keskuudessaan jaoston laatimaan ehdotuksen urheilu- ja ulkoilupaikkojen ja -laitosten käytöstä perittävien maksujen tarkistamisesta (23.5. 353 §). Jaosto kokoontui kolme kertaa.

Päätökset. Lautakunnan tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

avustusten jakaminen

kertomusvuoden talousarvioon lautakunnan käytettäväksi merkityt erilaiset avustusmäärärahat, yht. 1 103 100 mk, jaettiin urheilun ja muun liikuntatoiminnan tukemiseen seuraavasti:

	avustusmääräraha mk	avustuksen hakijoita	saajia
– urheilua ja muuta liikuntatoimintaa harjoittavat seurat (9.5. 291 §, 19.6. 397 §)	500 000	245	234
– urheilun piirijärjestöt (23.5. 328 §)	70 000	7	7
– urheilua ja muuta liikuntatoimintaa harjoittavien seurojen nuorten leiritoiminta (23.5. 329 §, 26.9. 568 §)	15 000	33	21
– kaupungin virastojen ja laitosten liikuntatoiminta (23.5. 327 §)	11 000	49	45
– kansainvälisen kaupunkiotteluiden ja näytösten järjestäjät (9.5. 309 §) . .	15 000	5	5
Yhteensä	611 000	339	312

Lisäksi urheiluhallit Oy:lle myönnettiin 492 100 mk:n suuruinen avustus.

Myös kalavesien huoltotoiminnan tukemiseen myönnettiin avustuksia neljälle yhdistykselle (21.11. 692 §)

vuokraukset ja niihin liittyvät asiat

alueet

– vuokraaminen: Meilahden urheilupuistossa sijaitsevat tenniskentät n:o 2–5 Suomen Tennisliitolle sekä lisäalue ylipainehallia varten talvikaudeksi 1977 (9.1. 25 §), Ouri-saaressa oleva alue H. ja R. Lindegrenille ajaksi 1.5.1973–30.4.1978 sekä esitys kh:lle sopimuksen tekemisestä ajaksi 1.1.1974–31.5. 1998 (11.4. 233 §), osa Marjaniemen venesatama-alueesta Marjaniemen Purjehtijoille toimintatiloja varten 5 v:ksi, minkä jälkeen sopimus on voimassa 6 kk:n irtisanomisajoin, Pornaistenniemeltä lisäalue Helsingin Meriveneilijät ry:lle ajaksi 1.9.1973–31.8.1977, minkä jälkeen sopimus jatkuu 6 kk:n irtisanomisajoin, osa Haapaniemen urheilukenttäalueesta Otto Wuorio Oy:lle ajaksi 19.6.1973–18.6. 1978 (19.6. 421, 422, 432 §), osa Strömsinlahden venesatama-alueesta Roihuvuoren ja Tammisalon

Meriulkoilijat ry:lle ajaksi 1.10.1973–30.9.1978, minkä jälkeen sopimus jatkuu 6 kk:n irtisanomisajoin (26.9. 584 §), Käpylän ravirata alueineen Helsingin Ravirata Oy:lle 30.9.1976 saakka (24.10. 638 §), Mustikkamaan ulkoilupuistosta alue Hopeasalmenveistämö Oy:lle sekä esitys kh:lle sopimuksen tekemisestä 30.6.1998 saakka, Mustikkamaan ulkoilupuistosta alue viisivuotiskaudeksi Venetelakka R. Wickmanille sekä esitys kh:lle sopimuksen tekemisestä 30.6.1998 saakka (19.12. 745, 741 §)

vuokrasopimusten irtisanominen: kiinteistölautakunnan ja Ab Silversundsvarvet–Hopeasalmenveistämö Oy:n sekä kiinteistölautakunnan ja Rainer Rafael Knut Wickmanin väliset Mustikkamaalla sijaitsevia maa-alueita koskevat vuokrasopimukset päättymään 31.12.1973 (23.5. 338 §), Melaveikot ry:n kanssa tehdyn, Ouro-saaren eteläosassa olevan alueen vuokrasopimus päättymään 30.6.1974 21.11. 693 §),

- vuokrasopimusten muuttaminen: Helsingin Moottorivenekerhon kanssa tehty Pohjoissatamassa olevan alueen sopimus siten, että sopimus päättyy 31.12.1977 jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan (23.5. 339 §)

huonetilat

- vuokraaminen ym.: Yrjönkadun uimahallikiinteistön IV kerroksen vuokraaminen urheilu- ja ulkoiluviraston urheiluosastolle (19.6. 414 §), jäähallin vuokrasopimuksen jatkaminen Jääkenttäsäätiön kanssa 31.12.1983 saakka, minkä jälkeen vuokraaika jatkuu vuoden kerrallaan (28.2. 128 §), Ruskeasuon urheiluhallin palloilusalin vuokrasopimuksen jatkaminen ajaksi 1.9.1973–31.5.1974 (19.6. 403 §), Talin kartanon kivisen viljamakasiinin varaaminen vuoden 1974 loppuun (10.10. 597 §) sekä merkittiin tiedoksi, että Bowling-Service Oy on siirtänyt Talin keilahallin vuokrasopimuksen Oy Tali-Bowling Ab:lle (22.8. 494 §)

kahvilat, kioskit, ravintolat ym.

- vuokrasopimusten tekeminen, jatkaminen ym:. Rastilan ulkoilumajan ravintolahuoneuston vuokraaminen Tuutinki Oy:lle ajaksi 15.5.1973–14.5. 1976 (25.4. 274 §) sekä suostuminen siihen että Tuutinki Oy irtisanoi sopimuksen 28.2.1974 alkaen (19.12. 753 §), Pitkäkosken ulkoilumajan kioskin pito-oikeuden myöntäminen rva M. Lehdolle (14.2. 108 §), ulkoilualueiden ja -puiston isäntien perheenjäsenten hoidossa olevien kahvilanpito-oikeuksien jatkaminen (14.3. 175 §), Pirkkolan urheilupuiston kahvila- ja kioskioikeuksien siirtäminen Leila Orpanalta Ky Pirkkis, Leila Orpana & Co:lle (22.8. 493 §)

muut vuokraukset, luvat ym.

Helsingin Puhelinyhdistyksen oikeuttaminen asentamaan puhelinkioski Mustikkamaan ulkoilupuistoon (28.2. 140 §), Kyrkslätt Elektriska Ab-Kirkkonummen Sähkö Oy:n oikeuttaminen rakentamaan Lähteelän ulkoilualueelle 20 kV sähkölinja (28.3. 197 §), Etelä-Suomen Palveluskoira ry:n oikeuttaminen käyttämään Kauhalan ulkoilualuetta siten, että oikeus jatkuu vuoden kerrallaan (7.6. 387 §), Solvallan Urheiluopiston oikeuttaminen rakentamaan ulkoilupolku Karjakaivon maastoon (19.6. 427 §), Vasikkasaaren Mökkiläisyhdistyksen oikeuttaminen pitämään Vasikkasaaressa olevat mökit paikoillaan 31.12. saakka sekä omistajien oikeuttaminen pitämään majansa paikoillaan vuoden kerrallaan (7.8. 466 §, 19.12. 740 §), urheilu- ja ulkoiluviraston oikeuttaminen tekemään J. Rautakorven perikunnan kanssa Kaunissaaren ulkoilualueen matkustajalaiturin käytöstä sopimus purjehduskausiksi 1973–1975 (23.1. 58 §), 6 teräsbetonisen laituriponttoonin vuokraaminen eri venekerhoille (14.3. 168 §), vuorojen antaminen Töölön pallokentältä ja Velodromin nurmikentältä Kauniaisten kaupungin urheilulautakunnalle (25.4. 250 §, 9.5. 312 §), luvan antaminen museovirastolle huoltorakennuksen rakentamista sekä vahtimestarin asunnon kunnostamista varten Seurasaaren ulkomuseoalueelle (19.6. 417 §)

muut asiat

Lisäksi lautakunta teki päätöksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita:

- ilmaisen loman myöntäminen 150 perheenäidille ja 125 heidän lapselleen (25.4. 264 §)
- kansalaiskoululaisten ohjatun ryhtiliikunnan järjestämisen antaminen ohjaustoimiston tehtäväksi yhteistyössä terveydenhoitoviraston kanssa (11.4. 216 §)
- palkkioiden ja maksujen vahvistaminen: pääsymaksullisten tilaisuuksien järjestysmiesten ja lipunmyyjien palkkiot (31.1. 92 §) sekä urheilu- ja ulkoilupaikkojen ja -laitosten käytöstä perittävät maksut (10.10. 625 §, 19.10. 629 §, 24.10. 644 §)
- piirustusten ja suunnitelman hyväksyminen: Eläintarhanlahden venesataman asemapiirustus (7.6. 383 §), Lemislahden venesataman piirustukset (14.3. 165 §), Vaskilahden venesataman laajentamispiirustukset (14.3. 165 §), Vaskilahden venesataman laajentamispiirustukset (11.4. 241 §), Pajalahden venesataman pää- ja rakennepiirustukset (14.2. 117 §), Iso-Sarvaston venesataman yleissuunnitelma (21.11. 691 §)
- ulkoilmakonsertin (yht. 75) tilaaminen eri yhtyeiltä (28.3. 205 §)
- vanhusten kuntoliikuntaa tutkivan työryhmän oikeuttaminen suorittamaan kuntoliikunnan ohjelmointitutkimus (11.4. 215 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:

- alueen vuokraaminen: Ouri-saaresta H. ja R. Lindgrenille 31.5.1998 saakka (11.4. 233 §), Metsälästä Valtionrautateiden Tennis ry:lle 25 vuodeksi (21.11. 689 §), Mustikkamaan ulkoilupuistosta Hopeasalmenveistämö Oy:lle ajaksi 1.1.1974–30.6. 1998 sekä Venetelakka R. Wickmanille ajaksi 1.1. 1974–30.6.1998 (19.12. 745, 741 §)
- hallintosuhteen muuttaminen: Koivusaaren eteläosan siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnalle (12.9. 560 §), Iso-Sarvaston venesataman siirtäminen kiinteistölautakunnalta urheilu- ja ulkoilulautakunnalle (21.11. 691 §)
- piirustusten ja suunnitelmien hyväksyminen: Mustikkamaan ja Honkaluodon välisen ponttonisillan ja Tattarisuon keskusvarastorakennuksen pääpiirustukset (14.2. 114 §, 28.2. 136 §), Uutelan ulkoilualueen traktorisuojan piirustukset (23.5. 343 §), Tullisaaren ulkoilupuiston leirintäalueen vastaanottorakennuksen pääpiirustukset sekä Käpylän urheilupuiston varasto- ja huoltorakennuksen pääpiirustukset (23.5. 342 §, 7.6. 372 §), Eerolan lomamaja-alueen yleissuunnitelma (4.6. 361 §)
- ulkoilualueiden kahvilanpito-oikeuksien vuokraaminen näiden alueiden isäntientai kaitsijoiden aviopuolisoille (21.11. 694 §)

muut esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: selvityksen laatiminen Messuhallint ilojen urheilukäyttöön saamisen vaikutuksesta kantakaupungin urheilutilojen tarpeeseen (9.1. 23 §), komitean asettaminen laatimaan kaupungin uimalaohjelma (14.3. 159 §), urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varojen jakoperusteiden vahvistaminen ja Pirkkolan jäähallin rahoittaminen sekä Iso-Sarvaston venesatama-alueen ruoppaaminen (28.3. 185, 207 §), maa-alueen varaaminen Taitoluistelun Tuki ry:lle jäähallia ja luistinrataa varten Talin urheilupuiston alueelta (11.4. 220 §), huuhkajaparin lahjoittaminen Ähtärin eläinpuistolle (11.4. 239 §), heitteille jätettyjen veneiden hävittäminen (19.12. 739 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausuntoja mm. seuraavista asioista:

- aloitteet: aloite ravien järjestämisen turvaamisesta, Käpylän raviradalla sekä alueen vuokraaminen Espoon Laajalahdesta (24.10. 639 §), ampumaratatoiminnan lopettamisesta Viikinmäessä (26.9. 575 §, 10.10. 612 §) ja aloite ulkokuntalaisten käyttämistä kaupungin venepaikoista (24.10. 643 §)
- Lauttasaaren hyppyrimäen purkaminen (19.6. 408 §),
- liikunta-, urheilu- ja ulkoilutilat: retkeilyalueen hankkiminen pääkaupunkilaisille Pohjois-Suomesta (28.2. 138 §), Helsingin Villakehräämö Oy:n avustus- ja laina-anomus squash-hallin rakennuskustannuksiin (28.2. 127 §), Pihlajanmäki-Pihlajiston urheilutilojen parantaminen (11.4. 219 §), Suomen Akateemisen Urheiluliiton kirje väestönsuojatiloista liikuntatarkoituksissa (12.9. 543 §), Suomen Tennisliiton anomus maa-alueen varaamisesta Myllypuron urheilupuistosta (7.11. 656 §) ja virkistysaluetoimikunnan välimuistio (26.9. 577 §)
- piirustukset ja suunnitelmat: Pirkkolan jäähallin pääpiirustusten hyväksyminen (7.6. 391 §), Talin urheilupuiston palloiluhallin luonnos- ja pääpiirustukset (22.8. 504 §), Bengtsårin saunan piirustukset (25.4. 273 §, 10.10. 619 §), Merihaan alueen kuntotalosuunnitelma (31.1. 74 §), Myllypuron urheilupuiston maankäyttösuunnitelman tarkistus (11.4. 217 §, 19.12. 730 §), metrovarikon yleissuunnitelman hyväksyminen (11.4. 218 §), Puotinharju-Vesala metrorataosuuden yleissuunnitelma (25.4. 249 §)
- Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suositus vapaa-aluekuntaliiton perustamisesta (12.9. 533 §, 26.9. 567 §)
- vanhusten kuntoliikuntatutkimus (19.6. 399 §)
- varojen myöntäminen urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta (12.9. 536 §)
- vesistöt ym.: Helsingin seudun luonnonsuojeluyhdistyksen esitys kalavesien yhteiskäytöstä (2.1. 17 §)
- muut asiat: alueen vuokraaminen Osuuskunta Suomen Messuille Pasilasta sekä A- ja B-messuhallien ostaminen kaupungille (4.6. 358 §), kotieläintarhan perustaminen Helsinkiin (12.9. 559 §), Helsingin asuntotuotanto-ohjelma vuosille 1974–1978 (10.10. 609 §).

33. Vesilautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Vesilautakunnan puheenjohtajana oli v. 1973 apul.prof. Raimo Määttä ja varapuheenjohtajana varat. Eino Malinen sekä jäseninä tstopääll. Kimmo Karimo, dipl.ins. Carl-Gustaf Londen ja teoll.neuvos Leo Neuvo sekä varajäseninä maatalous- ja metsätieteiden lis. Risto Anttila, dipl.ins. Ahto Anttila, pääsiht. Ilppo Kangas, lääket. ja kir.toht. Arto Pakarinen ja dipl.ins. Simo Tuokko. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teollisuustointa johtava apul.kaup.joht. Gunnar Smeds. Lautakunnan sihteerinä toimi varat. Orjo Marttila.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 9 (ed. v. 11) kokousta. Näiden pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 106 (146). Lautakunnalle saapui 169 (129) kirjettä ja niitä lähetettiin 52 (35).

Paitsi sihteeriä ei lautakunnalla ollut mitään varsinaista henkilökuntaa palveluksessaan. Toimistotyöt suoritettiin laskutustyönä.

Lautakunnan menot olivat 8 889 (5 892) mk ja tulot 12,80 mk (–).

34. Väestönsuojelulautakunta

Väestönsuojelulautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan kokoonpano oli v. 1973 seuraava: puh.johtaja toim.joht. Nils Elfving, varapuh.johtaja apul.isännöitsijä Elo Lehtinen, jäsenet sähköasent. Rauno Annala, tstosiht. Matti Mela, toiminnanjoht. Ilpo Ritavuori, kansak.op. Simo Sairanen, asetinlaitteen hoit. Tapio Salminen, majuri Aarre Seppänen ja ylikonst. Pentti Siippola.

Kaupunginhallituksen edustajana oli valtiot. tri Raimo Ilaskivi ja sihteerinä toimi hallinnollinen sihteeri Paavo Yliluoma.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 22 kokousta. Pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 356. Lautakunnalle saapui 291 kirjettä, lähetettyjä kirjeitä oli 137. Pöytäkirjan otteita lähetettiin 6 asiassa.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

- hankinnat: radiokaluston lisähankinta (30.1. 38 §), paineastioiden hankinta suurtehohälyttimiä varten (18.12. 351 §), katastrofiosaston materiaalin hankinta (26.6. 195 §), paarihankinta yleisen väestönsuojelun toimeenpano-organisaatiota varten (26.6. 196 §)
- Helsingin kaupungin suojelusuunnitelma: seuraavien osien hyväksyminen: »johdanto», »kuntaselvitys» ja »vaara-alueiden kartoitus» sekä »avustussuunnitelma» (29.8. 236 §), »valvontasuunnitelma» (25.9. 255 §), »organisaatiosuunnitelma» (18.12. 355 §)
- Helsingin Väestönsuojeluyhdistys ry:n organisaatio, tehtävät ja toiminta (13.2. 56 §)
- kalliosuojat: lautakunnan hallinnossa olevien kalliosuojien vuokraustilanne 1.10.1973 (9.10. 269 §), perehtyminen Myllypuron kalliosuojaan (15.5. 156 §) sekä urakkatarjouksen hyväksyminen Katri Valan puiston kalliosuojan Käenkujan sisäänkäyntikatoksen rakennusteknillisistä töistä ja Vilhovuorenkadun puoleisen sisäänkäynnin ruiskubetonitöistä (25.9. 256 § ja 9.10. 265 §), samoin v:n 1973 osalta (18.12. 353 §)
- kaupungin väestönsuojelujärjestelyt ja valmiustilanne (30.1. 41 §)
- palolaitos: uusi palojohtoauto (8.5. 136 §), I suojelupiirin toimiston ja katastrofiosaston varustus Erottajankadun kalliosuojassa sekä palolaitoksen uusi hälytyskeskus Kallion keskuspaloasemalla (27.11. 332 §)
- talousarvion tilillä 02 30 07 olevan määrärahan momenttikohtaisen jaon muuttaminen (18.12. 344 §)
- vuokrat: Vilhon Keila ry:n vuokrahelpotuksen evääminen (27.2. 72 §)
- väestönsuojelukeskuksen henkilökunta, luvan myöntäminen asumiseen kaupungin ulkopuolella (16.1. 12 §) sekä virkavapauden myöntäminen (30.1. 39 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle ja eräille muille kaupungin hallintoelimille tehtiin esityksiä mm. seuraavista asioista:

- Kallio- ym. väestönsuojat: asuntoalueen yhteisen kalliosuojan käyttäjiltä perittävän kalliosuojamaksuosuuden korottaminen (6.11. 290 §), Tiilimäen kalliosuojan laajennusosan pääpiirustusten hyväksyminen (24.4. 134 §), samoin Vuosaaren laitesuojan pääpiirustusten (27.2. 67 §, 12.9. 240 §), Myllypuron kalliosuojan polttoainevarmuusvaraston täyttäminen (25.9. 253 §), talokohtaisten väestönsuojien tarkastustoiminnan tehostaminen (20.11. 320 §), väestönsuojatutkimuksen täydentämisen suorittaminen erillissuojien osalta sisäasiainministeriön rahoittamana (5.6. 180 §)
- kurssit, virkamatkat ym.: luottamusmiesten osallistuminen väestönsuojelukurssiin (30.1. 40 §, 27.2. 73 §) ja väestönsuojelupäällikön ja yleisen väestönsuojelun kouluttajan lähettäminen virkamatkalle Sveitsiin (5.6. 181 §)
- palkat: palkankorotusesitys suojarakennusinsinöörille (13.3. 86 §)
- talousarvio: eräiden määrärahojen ylittäminen

(16.1. 20, 21 §, 5.6. 179 §, 25.9. 252 §, 6.11. 303 §)
- virastot ja laitokset: ehdotus yleisohjeeksi valmisteluista poikkeuksellisten olojen varalta (7.8. 219 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kertomusvuonna hallintoelimille lausuntoja mm. seuraavista asioista:
- ensiapuasemien käyttö normaaliajan tarkoituksiin (29.8. 228 §), Kunnantien ensiapuaseman toiminnalllinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (6.11. 294 §)
- Helsingin kaupungin osallistuminen EMP-tutkimukseen (29.8. 231 §)
- Kallio- ym. väestönsuojat: asuntoalueiden yhteisten kalliosuojien rakentamisen viivästyminen (12.9. 239 §), Eduskuntatalon puiston kalliosuojahanke ja tilan varaaminen kaupunginmuseolle (16.1. 17 §, 20.11. 319 §), Myllypuron kalliosuojan normaaliajan käyttötarkoituksen muuttaminen (15.5. 157 §), väestönsuojien normaaliajan käyttö ja työolosuhteet (29.8. 229, 230 §, 25.9. 254 §), Itä-Pasilan asuntoalueen väestönsuojakorvausten määrääminen (26.6. 206 §), lisälykkäyksen myöntäminen Myllypuron ja Kontulan kalliosuojan valmistumisaikaan (18.12. 345, 346 §), Laivurinrinteen kalliosuojassa sattuneen vesivaurion korvaaminen (23.10. 283 §)
- Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelma väestönsuojakysymyksen osalta (6.11. 299 §)
- Pohjois-Haagan aseman pääpiirustukset (23.10. 285 §)
- metroasiat: Hakaniemen, Kampin ja Sörnäisten metroasemien luonnospiirustukset (27.3. 102, 103 §, 6.11. 298 §) ja metrovarikon yleissuunnitelma (27.3. 101 §),
- sairaalavirasto: erikoistutkijan palkkaaminen sairaaloiden väestönsuojasuunnitelmien laatimista varten (5.6. 178 §).

Lisäksi annettiin rakennustarkastusvirastolle 65 lausuntoa (lisäystä ed. v:sta 16 %) talokohtaisista väestönsuojista. 28 lausuntoa koski asuintaloja, joista 24 oli yksityisten asunto-osakeyhtiöiden ja 4 kiinteistöviraston asuntotuotantotoimiston rakennushanketta. Loput 37 rakennushanketta jakaantuivat seuraavasti: yksityisten teollisuus- tai liikeyritysten varasto-, teollisuus-, konttori-, ja myymälärakennushankkeita 30, valtion virastojen hankkeita 4, kaupungin hankkeita 1 sekä yleisradion ja mainostelevision hankkeita 2.

35. Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1973 seuaavat henkilöt: puh.johtajana dipl.ins. Kaarlo Penttinen, varapuh. johtajana ammatintark. Ensio Syrjänen sekä entisinä jäseninä varatuomarit Christer Antell ja Osmo Mustamäki ja talouspääll. Sigurd Norrmén ja uusina jäseninä valt.tiet.maist. Martti Asunmaa, kirvesmies Pauli Danielsson, fil.tri Ilkka Hakalehto ja rak.mest. Yrjö Wirmalainen. Kaupunginhallituksen edustajana oli rakennustointa johtava apul.kaup.joht. Veikko Järvinen ja lautakunnan sihteerinä toimi rakennusviraston hallinnollisen osaston kansliatston pääll. varat. Aimo Himberg.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 52 kertaa ja käsitteli 1 866 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 464.

Lautakunta asetti kertomusvuonna keskuudestaan kaksi jaostoa sellaisten asioiden valmistelua varten, jotka ovat edellyttäneet lisätutkimusten suorittamista ja joissa tämän on katsottu voivan paremmin tapahtua jaoston kuin lautakunnan piirissä.

Yleisten töiden lautakunnan johtosäännön 7 §:n mukaan lautakunta asettaa kunkin kalenterivuoden alussa keskuudestaan viisijäsenisen talorakennusjaoston ja määrää sille puheenjohtajan. Jaoston puheenjohtajaksi valittiin Mustamäki ja jäseniksi Antell, Danielsson, Normén ja Wirmalainen. Jaoston sihteerinä toimi os. siht. oik.kand. Heikki Aho.

Kaupungininsinöörin toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti hyväksyä v:n 1973 kone- ja autohankintaohjelman (10.1. 29 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kertomusvuonna khlle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:

- asuntotuotanto-ohjelmaehdotus (25.10. 1502 §)
- asemakaavaehdotukset: Etelä-Kaarela-Kannelmäki kortteleille 33156 - 33168 sekä muutosehdotus puistoalueelle (7.6. 866 §), Haaga-Lassila kortteleille 29164-29169 (26.4. 660 §) ja Suutarilan kortteleille 40100-40111 eli Puistolan aloituskortteleille (10.5. 720 §)
- asemakaavan muutosehdotukset: Alppiharjun kortteliille 397 sekä viereisille puistoalueille (24.5. 805 §), Haagan, Pohjois-Haagan korttelille 29159 sekä eräille viereisille yleisille alueille (17.5. 769 §), Pakila-Itä-Pakilan eräille kortteleille sekä puisto- ja katualueille (10.5. 723 §) sekä Pitäjänmäen - Reimarlan kortteleille 46119, 46122, 46140-46158 ja 46160 sekä puisto- ja katualueille ja osalle Konalan puistoaluetta (29.3. 500 §)
- esi- ja yleissuunnitelmat: Itäisen rantavyöhykkeen virkistyksen yleissuunnitelma (22.2. 284 §) ja Itäkeskuksen kaavarungon esisuunnitelmat (31.5. 838 §)
- kaatopaikat: ylimääräisten maa-ainesten ja asumisjätteiden kaatopaikan perustaminen Laajalahden länsiosan vesi- ja vesijättöalueelle, lisäselvityksen antaminen Länsi-Suomen vesioikeudelle (10.5. 719 §)
- valtion virastotalon rakentaminen Itä-Pasilaan (25.1. 121 §)
- vesiensuojelu: Tuusulanjoen ja Keravanjoen alueiden vesiensuojelutoimikunnan mietintö (16.8. 1117 §)

Lisäksi annettiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle lausunto saneeraussuunnitelmaehdotuksesta (6.9. 1232 §).

35. Yleisten töiden lautakunta

Rakennuttajapäällikön toimialaan kuuluvat asiat

Lausunnot. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:

- metroasemat: Hiihtäjäntien, Kulosaaren ja Siilitien asemien pääpiirustukset (22.11. 1676–1678 §) ja Kampin aseman luonnospiirustukset (15.11. 1624 §)
- urheilukeskuksen esityöt, Itäisen Asukastoimikunnan aloite (22.11. 1679 §).

Talosuunnitteluosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti tilata kertomusvuonna erilaisia ***suunnittelutöitä*** seuraavasti:

- Esplanadikappelin entistämis- ja peruskorjaustyön suunnittelu Arkkitehtitoimisto Aino ja Pekka Laurilalta (15.3. 431 §)
- Herttoniemen ammattikoulun jatkosuunnittelutyö Arkkitehtitoimisto Timo ja Tuomo Suomalaiselta (21.6. 956 §) ja rakennussuunnittelu insinööritoimisto Osmo Puupponen & Co:lta (25.1. 137 §)
- Koskelan vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen sekä korttelikoulun suunnittelutyö Arkkitehtitoimisto Erkki Karvinen Ky:ltä (5.4. 548 §) Oulunkylän urheilupuiston I rakennusvaiheen jatkosuunnittelu Arkkitehtitoimisto Risto Kauria ja Risto Turtola Arkkitehdin SAFA:lta (22.2. 302 §)
- Pirkkolan jäähallin eli jääkiekkokentän kattamisen suunnittelu Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sireniltä (8.2. 216 §)
- rautatieasemien jatkosuunnittelutyöt: Kannelmäen asema Suunnittelutoimisto Kahri-Mikkilä-Mykkäseltä, Malminkartanon asema Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:lta ja Pohjois-Haagan asema arkkitehtitoimisto Lehtovuori-Tegelman-Väänäseltä (1.3. 341–343 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamat esitykset koskivat mm.

- Pohjois-Haagan väestönsuojan rakentamista aseman lähelle tulevaan koulurakennukseen (27.9. 1350 §) sekä
- Myllypuron urheilupuistoa varten valitun maankäyttövaihtoehdon mukaisen asemakaavamuutoksen suorittamista (22.3. 463 §).

Lausunnot. Lautakunta päätti lähettää mm. seuraavat piirustukset kaupunginhallitukselle puoltaen niiden hyväksymistä:

- luonnospiirustukset: Jakomäen kansakoulun lisärakennus, korttelikoulut Itä-Pakila ja Koskela (13.12. 1787 §, 20.12. 1848, 15.11. 1629 §), Kannelmäen asema ja Koskelan vanhusten asuintalo (1.2. 179 §, 4.10. 1402 §), ***lasten päiväkodit*** Itä-Pakila, Kontula III, Koskela, Lauttasaari II ja Pajalahti (20.12. 1848 §, 11.10. 1441 §, 15.11. 1629 §, 18.10. 1476 §, 29.3. 507 §), Meilahden taidekokoelmarakennus, Pirkkolan jäähalli ja Talin urheilupuiston jalkapallohalli (1.2. 178 §, 8.3. 389 §, 12.4. 585 §)
- muutospiirustukset: Kallion paloasema, Kiinteistö Ensi linja 9 ja Ruoholahden telakan toimisto- ja sosiaalirakennus (21.6. 941 §, 20.9. 1311 §, 20.12. 1844 §)
- pääpiirustukset: ***asemat:*** Pohjois-Haaga ja Kannelmäki (27.9. 1350, 1351 §), Hanasaaren B-voimalaitos 2. rakennusvaihe (27.9. 1353 §), Esplanadinkappelin entisöimis- ja muutoshanke (16.8. 1134 §), ***kalliosuojat:*** Dagmarinkatu, Tiilimäen laajennusosa ja Tähtitorninvuori (4.10. 1407 §, 6.9. 1255 §, 14.6. 917 §), ***kaupunginpuutarhan*** kasvihuoneen n:o 5 uudelleen rakentamisen II vaihe (10.5. 735 §), ***Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratorio*** (10.5. 734 §), ***Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalo*** (1.3. 334 §), ***lasten päivähoitolaitokset:*** Etelä-Jakomäki, Koulutanhua, Pajalahti, Mellunmäki, Sepänmäki ja Vesala (8.3. 388 §, 29.3. 508 §, 9.8. 1092 §, 18.10. 1478 §, 25.10. 1519, 1520 §, ***Marian sairaalan*** keittiön perusparannustyö, Metsolan tp. ***kansakoulu***, Pakin talo II rak.vaihe ja Pirkkolan ***jäähalli*** (10.5. 733 §, 8.3. 391 §, 19.4. 630 §, 10.5. 736 §), ***poliisilaitoksen toimitiloissa*** Unioninkatu 27 ja Aleksanterinkatu 22–24 suoritettavat muutos- ja perusparannustyöt (3.5. 689 §), ***Talin urheilupuiston*** jalkapallohalli, ***Tervalammen työlaitoksen*** henkilökunnan asuinrakennus ja ***Vuosaaren vesisäiliörakennukseen*** suunniteltu laitesuoja (9.8. 1091 §, 4.10. 1401 §, 12.4. 587 §)

muut lausunnot

koskivat mm. seuraavia asioita

- Etelä-Haagan terveysaseman perustamissuunnitelma (20.12. 1842 §)
- Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisointia koskeva perustamissuunnitelma (1.2. 180 §)
- Lasten päivähoitokomitean mietintö (22.2. 299 §) ja lasten päivälaitoshuoneiston rakentaminen Patolan alueelle (20.12. 1845 §)
- Myllypuro: korttelikoulun, kerhokeskuksen, lasten päiväkodin ja koululasten päiväkodin suunnitteluohjeet (4.10. 1404 §), urheilupuiston maankäyttösuunnitelman tarkistaminen (22.3. 463 §) sekä vapaa-ajan viettoon ja harrastustoimintaan tarkoitettujen tilojen sijoittaminen kalliosuojaan (16.8. 1135 §)
- päihtyneiden selvitämisaseman sijoittaminen ytlkn hallinnossa olevalle tontille (10.5. 737 §)

– Vallilan terveysaseman ja Kunnantien ensiapuaseman toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (15.11. 1628 §, 29.11. 1718 §).

Lisäksi lautakunta antoi eräille hallintokunnille lausunnon monitoimitaloselvityksistä (8.3. 390 §).

Talonrakennusosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna suorittaa seuraavat hankinnat:

– tilata HKR:n läntisen tukikohdan hallien elementtirungot Semera Oy:ltä (19.4. 640 §), Jakomäen tp. lastentarhan ja tp. kansakoulujen viipalerakenteet, 2 kpl siirrettäviä koulurakennuksia ja 8 kpl viipalerakenteita Myyntiyhdistys Puutalolta (1.3. 345 §, 8.2. 224 §, 13.12. 1795 §), Läntisen tukikohdan hallien siporex-elementit Lohjan Kalkkitehdas Oy Sasekalta ja teräsrunkoiset ovet ja seinät Forssan Metallityöt Oy:ltä (9.8. 1100, 1101 §) ja Pirkkolan jäähallin liimapuukannattajat Oy Laivateollisuus Ab:ltä (7.6. 874 §)

tilata seuraavat työt

kalusto- ja maalaustyöt

– Kontulan vanhustenhuollon keskuksen kalustotyöt Oulun Puukaluste Oy:ltä ja lasten päivähoitolaitoksen Pajalahdentie 10 KVR-työt Myyntiyhdistys Puutalolta (21.6. 958, 960 §)
– Lauttasaaren hoito-osaston sekä Kontulan vanhustenhuollon keskuksen maalaustyöt Maalausliike Vilen & Syrjänen Oy:ltä (22.2. 301 §, 1.11. 1559 §)

louhinta-, paalutus- ja maarakennustyöt

– Pasilan maalikennekeskuksen rakennus B:n kaivinpaalutustyöt Kreuto Oy:ltä (3.5. 697 §), Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratorion paalutus- ja maatyöt Pohjavahvistus Oy:ltä (21.6. 959 §), virastotalon Hietaniemenkatu 9 maarakennustyöt Perusyhtymä Oy:ltä (2.8. 1066 §) sekä Dagmarinkadun kalliosuojan louhintatyöt Oy Yleiseltä Insinööritoimistolta (13.12. 1796 §)

rakennusurakat ja -työt

– Kontulan vanhustenhuollon keskuksen rakennusurakka Laatubetoni Oy:ltä (8.11. 1593 §), Talin jalkapallohalliurakka Liitin Oy:ltä (20.12. 1856 §),
– Pasilan maaliikennekeskus B:n betonielementtityöt Oy Semera Ab:ltä (18.10. 1486 §), Pirkkolan jäähallin katto- ja päätyseinätyön urakat Rakennusliike Viljo Viisas ja Kumppanilta (15.11. 1635 §)

osaurakat ja -työt

– Finlandia-talon lisärakennuksen sähkötekniset työt Keskusosuusliike Hankkijalta, putkityöt Suomen Vesi- ja Lämpöjohto Oy:ltä, ilmanvaihtotyön urakat Suomen Puhallintehdas Oy:ltä sekä LVI-automatiikka ja valvontalaitetyöt Regulator Oy:ltä (10.1. 52 §, 8.2. 225 §, 22.3. 467 §, 19.4. 639 §)
– Kallion paloaseman alumiiniset ovat ja ikkunarakenneurakat T:mi Konepaja Mäkeliniltä ja puuikkunaurakat Kajaani Oy:ltä (20.12. 1857, 1859 §), ilmanvaihto- ja putkiurakat Oy Huber Ab:ltä, II–III- ja IV rakennusvaiheen säätölaitetyöt Honeywell Oy:ltä sekä II–IV rakennusvaiheiden sähköurakat Keskusosuusliike Hankkijalta (5.4. 549 §, 3.5. 696 §, 14.6. 920 §, 21.6. 957 §)
– Kontulan vanhustenhuollon keskuksen ikkunatyöt Mikkelin Puusepänliikkeeltä, putkityöt Putkivuorio Oy:ltä, ilmanvaihtourakat Vesijohtoliike Onniselta sekä sähkötyöt Issi Ky V. Koskelalta (15.3. 430 §, 8.11. 1594, 1595, 1596 §)
– Pasilan maalikennekeskuksen rakennus B:n sähkötyöt Issi Ky V. Koskelalta, putkityöt Vesi- ja Lämpö Oy:ltä sekä ilmanvaihtotyöt Oy Ilmatekniikka Ab:ltä (12.4. 592, 593, 594 §)
– Pirkkolan jäähallin sähkötekniset työt Sähköapu Oy:ltä (9.8. 1099 §), Roihuvuoren kansakoulun ikkunoiden uusimistyö Kokko & Kontio Oy:ltä (12.4. 596 §)
– Virastotalon Hietaniemenkatu 9 putkityöt kaupungin vesilaitokselta, sähkötyöt Puistolan Sähköliike Oy:ltä sekä ilmanvaihtotyöt Suomen Puhallintehdas Oy:ltä (3.5. 690 §, 6.9. 1260 §, 13.12. 1794 §)

suunnittelutyöt

– Herttoniemen ammattikoulun sähkötekninen suunnittelu Insinööritoimisto Tauno Nissinen Ky:ltä (22.3. 468 §)
– Itä-Pasilan kalliosuojan sähkötekninen suunnittelu Insinööritoimisto Sarpanen & Nymanilta (11.10. 1445 §).

35. Yleisten töiden lautakunta

K a t u r a k e n n u s o s a s t o n t o i m i a l a a n k u u l u v a t a s i a t

Lautakunta päätti kertomusvuonna
h a n k k i a
- Herttoniemen jätevedenpuhdistamon pohjalaattailmastimet Activated Sludge Ltd:ltä (30.8. 1213 §)

t i l a t a s e u r a a v a t t y ö t

jätevedenpuhdistamot ja -pumppaamot
- Ala-Tikkurilan pumppaamon rakennusurakka Lemminkäinen Oy:ltä sekä Suutarilan ja Pukinmäen pumppaamojen paineviemärit ja Ala-Tikkurilan liittymien ulkopuolisten johtojen rakentaminen Insinööritoimisto Oy Vestolta ja Oy Yleinen Insinööritoimistolta (1.2. 187, 188 §)
- Hanasaaren viemäripumppaamon rakennusurakka Vesto Oy:ltä (6.9. 1259 §), Herttoniemen jätevedenpuhdistamon urakka Laatubetoni Oy:ltä ja esikäsittelyaseman koneistourakka Konekemia Oy:ltä (29.11. 1721 §)
- Talin jätevedenpuhdistamon tilapäisen lietteenkuivauskoneiston hankinta ja asennus Machinery Oy:ltä (13.12. 1792 §)

louhinta-, maanrakennus- ja paalutustyöt
- Itä-Pasilan maarakennusurakka III louhintatyöt Louhinta- ja Maansiirto Eero Forsström Ky:ltä (8.2. 222 §)
- Kulosaaren louhinta-, purku- ja viemäriurakat Louhintaliike Aalto Oy:ltä (8.11. 1592 §)
  Martinlaakson radan Malminkartanon tunneliaseman louhinta annettiin T:mi Rilken suoritettavaksi (1.2. 189 §)
- Nurmijärventien maan ja kallion leikkaustyöurakka Louhintaliike Aalto Oy:ltä (11.10. 1446 §)
- Veturimiehenkadun louhinta Tiefundamentti Oy:ltä (21.6. 955 §)
- Haagan eritasoliittymän pengerpaalutustyöt ensisijaisesti Veljekset Hallenberg Oy:ltä ja toissijaisesti Maanrakennusliike Kullervo Karekselta (18.10. 1484 §)

sillat
- Huopalahden-Martinlaakson radalle rakennettava Pohjois-Haagan asemasilta Silta ja Satama Oy:ltä (30.8. 1218 §)
- Nurmijärventien sillat: Kylänevantien silta- ja Haagan risteyssiltaurakat sekä rautatiealikulkusilta ja siihen liittyvä rataoikaisu Lemminkäinen Oy:ltä (1.2. 186 §, 1.3. 340 §) sekä Laajasuontien ja Santavuorentien jalankulkusiltojen rakennusurakat Perusyhtymä Oy:ltä (6.9. 1257 §)
- Pasilan siltaurakka I Tiefundamentti Oy:ltä (29.11. 1722 §)
- Reposalmentien risteyssiltaurakka Oy Kreuto Ab:n suoritettavaksi (8.3. 394 §)

verkkoaitaus
- Martinlaakson radan verkkoaitausurakka Alum Oy:ltä ja Teknillinen toimisto E. Laurilalta (13.12. 1793 §)

viemäriurakat
- Arttolantieltä Puistolan aloituskortteliin johtavien viemäreiden ja Vuosaaren Rastilan pumppaamon ulkopuolisten viemäreiden urakat Insinööritoimisto Oy Vestolta (27.9. 1358 §, 29.11. 1719 §), Pajalahden sadevesiviemärin urakat Louhinta ja maansiirto Eero Forsström Ky:ltä (4.10. 1413 §)

suunnittelutyöt
- Lauttasaaren jätevedenpuhdistamon laajennuksen ja vanhan osan korjauksen suunnittelutyö Maa ja Vesi Oy:ltä (29.11. 1720 §), Viikin jätevedenpuhdistamon laajennuksen suunnittelu Suunnittelukeskus Oy:ltä (22.11. 1683 §)

Katurakennusosaston toimesta suoritettavat kestopäällystystyöt ja ns. suuret valuasfalttityöt katurakennusosasto oikeutettiin tilaamaan kunkin työn alimman tarjouksen tehneeltä liikkeeltä eräin ehdoin (3.5. 693, 694 §, 10.5. 739 §)

Katurakennusosaston piirustuksessa n:o 19746 esitetty Tapaninkylän, Suurmetsän ja Suutarilan kaavoittamattomien puistoalueiden rakennusaikataulu hyväksyttiin eräin muutoksin (4.10. 1409 §).

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna mm. seuraavat esitykset:
- khlle esitys kadun ja viemärin keskimääräisten rakennuskustannusten vahvistamiseksi vuodelle 1974 (25.10. 1512 §) ja katujen määräämisestä kaukotai kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi sekä rakennuslain 93 §:n *1 mom*:ssa tarkoitettujen korvausten hakemisesta valtiolta (6.9. 1250 §)
- kaupunkisuunnittelulautakunnalle jalankulku- ja polkupyöräliikenteen suunnitteluohjeiden tarkistamista koskeva esitys (3.5. 688 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:

jätevedenpuhdistamot
- Sipoon Nikkilän jätevedenpuhdistamon käyttökustannusten jakaminen ja jäteveden puhdistamista koskevan sopimuksen tarkistaminen (21.6. 940 §)

liikenneyhteydet, tiet, sillat
- liikenneyhteydet Pirkkolan urheilupuiston ja Mau-

nunnevan alueella (10.1. 45 §)
- parantaminen: Helsingin-Lahden moottoritie välillä Koskelantie-Viikki tiejärjestelyineen (11.10. 1434 §), Helsingin ohikulkutie välillä Veromiehenkylä-Tikkurila ja liikenteen valo-ohjaussuunnitelma (30.8. 1208 §) ja Valtatie n:o 6, 7 (Itäväylä) Jakomäen-Mellunkylän paikallistien (Naulakalliontie) ja Vuosaaren paikallistien (Niinisaarentien) risteysalueella tiejärjestelyineen (20.9. 1307 §)
- rakentaminen: jalankulkutien rakentaminen valtatien n:o 2 varteen välillä Konala-Friherrs,Helsinki, Espoo ja Vantaa (9.8. 1086 §) ja Vantaanjoen länsirannan ulkoilureitin ja siihen liittyvien siltojen rakentaminen (25.10. 1511 §)
- yleissuunnitelmat: Pasila-Metsälän yhdystielle rakennettavan Veturitien ylikulkusillan (silta n:o 10) yleissuunnitelma (6.9. 1238 §) ja Sörnäisten rantatien yleissuunnitelma (20.12. 1837 §)

piirustukset
- alikäytävät, alikulkusillat ja -tunnelit: Huopalahden asemajärjestelyyn liittyvien alikäytävien ja alikulkusillan yleispiirustukset (7.6. 870 §), Metsämäentien ja Ratapihantien alikäytävien sekä Ratapihantien alitse rakennettavan rautatietunnelin ja Savonkadun pohjoispuolelle rakennettavan alikäytävän yleispiirustukset (10.1. 46 §, 15.2. 262 §, 13.12. 1774 §)
- jätevedenpuhdistamot, viemäritunneit ym.: Herttoniemen jätevedenpuhdistamon uuden esikäsittelyaseman ja Rastilan jätevedenpumppaamon pääpiirustukset (26.7. 1030 §, 20.9. 1305 §), Kaivopuiston ja Eteläsataman kokoojaviemärin sekä Konala-Pasila viemäritunneliin Käpylästä johtavan sivuhaaran suunnitelman piirustukset (9.8. 1085 §, 20.9. 1306 §) ja Savilan pumppaamon ja Savilan-Tivolintien viemäritunnelisuunnitelman luonnospiirustukset (22.3. 460 §, 9.8. 1084 §)
- metro: tunneliosuuden Siltavuori-Kamppi suunnitelmat, Sörnäisten ja Hakaniemen metroaseman luonnos- ja pääpiirustukset sekä metrovarikon yleissuunnitelma (12.4. 580, 582, 583, 584 §), ulkoalueen sähkönsyöttöasemien (Kalasatama, Kulosaari, Siilitie, pääpiirustukset (14.6. 916 §) ja varikon koetusraiteen linjaus ja korkeusasema sekä betonitunnelin yleispiirustukset (18.10. 1472 §).

Lisäksi lautakunta antoi muille kaupungin elimille mm. seuraavat lausunnot:
- kaupunkisuunnittelulautakunnalle tie- ja katupoikkileikkausten suunnitteluohjeita sekä veden hankinta- ja viemärilaitteiden rakentamista ja suunnittelua varten haettavia korkotukilainoja koskevat lausunnot (19.4. 627, 629 §)
- metrotoimikunnalle lausunto länsisektorin esisuunnitelmasta osuudella Kamppi-Lauttasaari (23.8. 1159 §) sekä
- vesilautakunnalle lausunto vesijohtoveden valmistuksessa ja jäteveden puhdistuksessa syntyvien lietteiden yleiskäsittelymahdollisuuksien tutkimisesta (6.9. 1253 §).

Puhtaanapito-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle kertomusvuonna mm. Itä-Pasilaan rakennettava katulämmitystä koskevan esitykset (13.12. 1773 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi khlle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:
- kaatopaikkoja koskeva valtuustoaloite (20.12. 1831 §)
- Lauttasaaren hiekoitushiekkasiilon sijoitus (20.12. 1832 §)
- Vanhankaupunginlahden itäisten osien rakentaminen virkistysalueeksi (25.1. 133 §).

Talousosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti suorittaa kertomusvuonna mm. seuraavat hankinnat:
- autot: jätteenkuljetusauto Bedford EJM/Norba KB Insinööritsto O.Wikströmiltä (12.4. 591 §), aggregaatti yhdistelmä Bedford ERT3D—Nordba K1—5 Oy Auto-Bil Ab:ltä ja yksi Scania LB 80 S38 - Norba K1—5 yhdistelmä Scan-Auto Oy:ltä sekä kaksi Kontio-Sisu L—139 CV/4400 N aurausautoa Oy Suomen Autoteollisuus Ab:ltä (26.4. 668, 669 §)
- kaivukoneet: 2 kpl ARA AK 31 F, Keskusosuuliike Hankkijalta (15.3. 428 §)
- katuhiekkaa (pestyä) n. 40 000 tonnia Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudukselta (21.6. 947 §)
- kompressorit: 3 kpl siirrettäviä äänieristettyjä Holman RO 25 P Silent Machinery Oy Tietokoneelta (8.3. 393 §)
- lakaisukoneet: kaksi kpl Elgin Pelican Americana Oy Rolac Ab:ltä (10.5. 738 §)
- leikkurit: hydraulinen levyleikkuri Pearson 8038 Oy Finnbasic Ab:ltä (25.10. 1525 §), 2 kpl kelaleikkureita mallia Jacobsen m/F 133 ja 2 kpl mallia Turf King/84 keloineen sekä yksi luiskaleikkuri Terrain King Oy Labor Ab:ltä (29.3. 513 §)

35. Yleisten töiden lautakunta

- moottoribensiinihankinnat v. 1973–74 esityslistan mukaisesti (16.8. 1137 §)
- nosturit, kuormaajat: Grove RT 58 mobilenosturi ja kaksi Allis-Chalmers 345 pyöräkuormaajaa Kesko Oy:ltä (29.3. 512 §, 3.5. 692 §)
- teräsbetonisia paaluhattuja 2 623 kpl Karjaan Sementtituotetehtaalta (8.11. 1591 §)
- Teräsbetonipaalut Haagan eritasoliittymää varten Lohjan Kalkkitehdas Oy Betonilta (30.8. 1214 §)
- traktorit ja niihin liittyvät laitteet: 5 kpl Valmet 702 yleistraktoreita, 4 kpl Valtra–VL 1605 etukuormaimia, yksi Valtra–VL 1605 kuormain, yksi Hiab 550 B nosturi, yksi Teräperävaunu ja 2 kpl Valmet 1200 pyöräkuormaajaa sekä 6 kpl Valtra Vilske–VL 742 K traktorikuormaajaa Valmet Oy:ltä (12.4. 590 §, 19.4. 635 §, 7.6. 872 §).

HAKEMISTO

Aga Oy, Ab, ajoneuvoradioaseman ostaminen 52
Agnes Udds Fond- nimisen rahaston perustaminen 41
Ahtelan toipilaskoti 12
Aikarajoitusta osoittavat lisäkilvet liikennemerkeissä 143
Airamin alikäytävä, kustannusten jako 116
Aitaaminen, katu- ja rakennusalueet, puistot, tontit 15, 70, 120, 130, 143
Ajonopeuden valvonnan tehostaminen ja moitteettoman ajotavan kehittäminen 4
Akademiska Damkören Lyran matka-avustus 107
A-klinikkasäätiö 13, 59, 93
Ala-Tikkurilan pumppaamon piirustukset 119
Aleksanterinkatu 16—18, toimitilajärjestelyt 132
Aleksis Kiven kansakoulu,opetussuunnitelman hyväksyminen 100
Alennus- ja vapaaliput, liikennelaitos 38, 152
Alikäytävät, sillat ja tunnelit 115, 116
Alistamisvelvollisuuden (kaavamuutokset) poistaminen 137
Alko Oy, Ab, asuntotontin varaaminen ym 127, 130
» myymälöiden sijoittaminen 164
» veistoksen sijoittaminen Tammasaaren laiturille 147
Alkoholimainonnan kieltäminen kaupungin mainosvälineissä, aloite 29
Alkoholistien (asunnottomien) huollon tehostaminen 87
» suojatyökokeilun järjestäminen 87
Alkoholistihuoltotyön tukeminen 170
Aloitteet:
— alkoholimainonnan kieltämisestä kaupungin mainosvälineissä 29
— atomivoimalaitoksen sijoittamisesta 37
— autopaikoituskysymyksestä 33
— eräiden hoitolaitosten ts.toimenhaltijoiden ikälisistä 12
— henkilöpoliittisen toimintaohjelman laatimiseksi 6
— itäisen aluekeskuksen suunnittelutilanteen selvittämiseksi 31
— jalkapalloilun harjoituskenttien lisäämiseksi 19
— julkisten palvelutilojen lisäämiseksi Katajanokka-Kruununhaka-Kaartinkaupunki -alueelle 28
— kadunnimikilpien parantamiseksi 33
— katualueiden vehreyden lisäämiseksi 21
— kaupungin henkilökunnan kehityksen selvittämiseksi 43
— kaupunkisuunnittelulautakunnan velvoittamiseksi noudattamaan valtuuston kannanottoja 30
— keskeneräiset 3
— kiinteistön Mäkelänkatu 86—96 piha-alueen kunnostamiseksi leikkipaikaksi 32
— kotitalouslautakuntien työn saattamiseksi valtionavun piiriin 17
— kotitalouslautakuntien työn tehostamiseksi 17
— koululaisten liikenneturvallisuuden tehostamiseksi 4
— kuulovammaisten hoidon parantamiseksi 11
— lasten päivähoitolaitosten tutkimiseksi 14, 15
— lastentarhojen pihamaiden aitaamiseksi ym 15
— Maila Talvion ja Juuso Mikkolan kotimuseon perustamisesta 18
— ns. Marinadin talon säilyttämiseksi 29

Hakemisto

Aloitteet
— Messuhallin hankkimiseksi kaupungille . . . 22
— metroasemien suunnitteluperiaatteiden saattamiseksei kvstoon . . . 34
— metroliikenteen hoitamisesta . . . 34
— metron rakentamistilanteen selvittämiseksi . . . 33
— määrärahojen merkitsemiseksi talousarvioon . . . 42
— peruskoulun uudistetun ohjelman toteuttamiseksi ajoissa . . . 16
— pientaloalueen aikaansaamiseksi . . . 29
— piha-alueiden kunnostamiseksi leikkipaikaksi . . . 32
— riittävän lähimyymäläverkoston turvaamiseksi asuntoalueilla . . . 28
— talousarvion käsittelyyn liittyvät . . . 41
— tonttien varaamiseksi vanhusten asuntola-hoitokoteja varten . . . 26
— työpaikkaruokailun järjestämiseksi . . . 7
— työsopimussuhteisten ikälisäoikeuksista . . . 6
— vanhan rakennuksen säilyttämiseksi Sörnäisten rantatie 9:ssä . . . 30
— vanhusten kirjastopalvelujen parantamiseksi . . . 18
— varamiesjärjestelmän toteuttamiseksi kaupungin- ja kauppalanhallituksissa . . . 3
— v:n 1974—1983 taloussuunnitelman peruslähtökohtien selvittämiseksi . . . 43
Alueellinen toimintasuunnitelma, sairaanhoito . . . 80
Alueet, ks. Kiinteistöt
Aluepoliittinen valmistelutyö, lausunto . . . 48
Aluerakennussopimukset, pykälä asukkaiden mahdollisuudesta osallistua suunnitteluun, toivomusponsi . . . 24
Aluerakentaminen, autopaikoituksen kustannusten jako, toivomusponsi . . . 25
» Pukinmäki . . . 25
» sopimusta koskeva valitus ym. . . . 125
Aluevaihdot . . . 21—24, 125, 182, 183
Ammattientarkastustoimisto, muuttaminen työsuojelutoimistoksi . . . 10, 77
Ammattikoulut, Haaga . . . 103, 165
» Herttoniemi . . . 17, 103, 165, 166
» Kamppi . . . 69, 103, 165
» Kauneudenhoitoala . . . 17, 103
» Käpylä . . . 10, 103, 166
» Laboratoriokoulu . . . 103, 166
» liikennelaitos . . . 39, 154
» Vallila . . . 10, 17, 102, 166
Ammattikurssisäätiö (pääkaupunkiseudun), säädekirjan hyväksyminen . . . 17
Ammattiopetustoimi . . . 16, 17, 102
Ammattioppilaitokset, ks. myös Ammattikoulut
» johtokunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset . . . 165
» kurssianomukset . . . 102
» ohjesäännön muuttaminen . . . 17
» oppilaspaikat . . . 103
» osastonjohtajien oppivelvollisuuden huojentaminen, ehdotus . . . 102
» toimisto, virat . . . 102
Ammattioppilaslautakunta . . . 167
Ampumatarvikkeiden kauppa, lausunto harjoittamisluvasta . . . 164
Anniskeluravintolat, sijoittamista koskevat lausunnot . . . 164
Ansiomerkit . . . 61
Apurahat, ks. myös Avustukset
» kansakoulujen oppilaille . . . 243
» opintomatkat . . . 66
» taide- ja kirjallisuus . . . 110
» yleishyödylliset yritykset ja laitokset . . . 107
Aravahuoneistot, ostaminen, myyminen, vaihtaminen . . . 136
Arkadian nuorisoklinikka . . . 93
Arpojen myyntiluvat . . . 203
Arvostusohjeet, (käyttöomaisuus) hyväksyminen . . . 46
Asemakaava- ja rakennusasiainkäsittelyä varten tarvittava lisäjäsenen asettaminen maistraattiin . . . 8
Asemakaavat, hyväksyminen, laatiminen, muutokset, valitukset ym. . . . 30, 138, 139, 155
Asesepäntien, Metsäläntie, Niittyläntie, liikennejärjestelyt . . . 142
Asumistukiasiat, hoidon järjestäminen . . . 134
Asunnonjakotoimikunta . . . 134
Asunto- ja lisälainahakemukset . . . 136
Asunto-osakeyhtiöt, maanhankintalain mukaan perustetut . . . 164

Asunto Oy Hertankatu 9, rakennusten ostaminen . . . 123
» » Kannelmäen Pientalot, tontin vuokraaminen, rakennustyöt, rahoitus ym. . . . 26, 135
» » Kasöörinkatu 3, huoneiston ostaminen . . . 123
» » Kiertotähdentie 4, tontin vuokraaminen, rakentaminen, asuntojen jako ym. . . . 26, 135
» » Kivalterintie 21, pöytäkirjanotetta koskeva valitus . . . 76
» » Kotikonnuntie 2, huoneiston vuokraaminen perhepäivähoidolle . . . 128
» » Kotkankatu 1, huoneiston ostaminen . . . 122
» » Kyllikinkatu 13, rakennusten ostaminen . . . 123
» » Maamiehentie 2, tontin vuokraaminen . . . 26
» » Melkontorni, huoneiston maksaminen . . . 123
» » Metsäpurontie 9 ja 17, lainat . . . 135
» » Myllytie 3, esitys puiston aitaamisesta ja vartioinnista . . . 120
» » Näkinkulma, päällystystöiden avustaminen, anomus . . . 115
» » Oltermannintie 18, pensaiden istutus melusuojaksi . . . 120
» » Puistokaari, kadun kunnossapitoa koskeva valitus . . . 115
» » Puistolan asemaseutu, tontin varaaminen . . . 124
» » Pyynikintie 5, rahoittaminen, asuntojen jako . . . 134, 136
» » Runeberginkatu 30, jalkakäytävän painumista koskeva valitus . . . 114
» » Saariseläntie 4, huoneiston ostaminen . . . 123
» » Säästöluoto ja As. Oy Neitsytsaarentie, liikennejärjestelyt . . . 142
» » Säästöpurje, lämpöjohdon rakentaminen . . . 130
» » Tiilimäki, valitus pysäköintialuejärjestelyistä . . . 142
» » Ulvilantie 11, valitus jakeluasematontin vuokraamisesta . . . 129
» » Urheilukatu 32, kadun kunnossapito, kaupin muutoshakemus . . . 115
» » Vuorimiehenkatu 12, huoneiston ostaminen . . . 122
Asunto-oikeus, perustaminen, jäsenet . . . 9, 43, 71
Asuntojen hankkiminen mustalaisperheille . . . 136
Asuntojen jakaminen . . . 135, 136
Asunto-osuuskunta, Käpylä, korvaus istutuksista . . . 128
Asuntorakennustoiminta . . . 29, 134
Asuntorakennustöiden rahoittaminen . . . 134
Asuntotalojen (puolikunnallisten) rakentaminen . . . 42
Asuntotilanne, liikennehenkilökunta, mustalaiset . . . 136, 154
Asuntotonttien varaaminen, vuokraaminen . . . 126, 127, 130, 185
Asuntotuotanto, kaupungin oman tuotannon tutkiminen, komitea . . . 64, 65
» lainojen saaminen, toivomusponsi . . . 41
» lainojen takaaminen . . . 40
» -ohjelmat, sijoittamisohjelma 1974–1977 . . . 29, 134
Asuntotuotantopäivät, Uudenmaa . . . 136
Asuntotuotantotoimikunta, tonttien varaaminen . . . 126
Asuntotuotantotoimisto, lämpöjohdon ym. rakentaminen . . . 130
ATK:n yhteistyöperiaatteet . . . 156
Atlas Copco Ab, 100-vuotisjuhlat, edustus . . . 67
Atomivoimalaitoksen sijoittaminen, aloite . . . 37
Auroran sairaala . . . 11, 82, 238
Autojen joutokäynnin rajoittaminen . . . 75
Autojen paikoitusalueet, autopaikat ja -tontit . . . 197
Autopaikoituksesta aiheutuvien kustannusten jako . . . 25
Autopaikoituskysymys, aloite . . . 33
Autot, hankkiminen virastoihin ja laitoksiin . . . 52
» hylätyt, käsittelyä koskevan lainsäädännön kiirehtiminen . . . 46
Autottomien korttelipihojen toteuttaminen, toivomusponsi . . . 41
Avohuolto, vajaamieliset . . . 93
Avomeri Oy, alueen vuokraaminen . . . 30
Avosairaanhoitopalvelut, laskutus, avosairaanhoito . . . 76, 81, 251
Avustukset, avohoidon dialyysiaseman perustaminen . . . 81
» huoltolautakunnan jakamat . . . 170
» kansakouluoppilaille . . . 234, 243
» kotiapukeskukselle . . . 170
» lasten päiväkodeille ja -seimille . . . 97
» lastensuojelulautakunnan myöntämät . . . 212
» nuorisotyötä varten . . . 224
» oppikouluille . . . 104

Hakemisto
Avustukset
» raittiustyön tukemiseen . . . 233
» säätiöille ja yhdistyksille . . . 67, 72, 73, 104, 105, 107, 112
» teattereille, orkestereille, konsertteja varten . . . 107, 222
» tiehoitokunnille . . . 115
» Urheiluhallit Oy:lle, urheilujärjestöille . . . 112, 256
» vanhainkodeille . . . 89, 90, 170
» vapaaehtoisille palokunnille ym. . . . 230
» vapaalle kokeilukoululle . . . 97
» vesien suojeluun (Krogars Vattenskydd) . . . 112
» yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille . . . 107
» ylioppilaskunnille . . . 105
» ympäristönhoitokampanjaa varten . . . 120
Avustusmäärärahat, suoritusohjeet . . . 56

Barnavårdsföreningen i Finland . . . 97
Berliinin festivaalit, edustajan lähettämistä koskeva valitus . . . 109
Botby Svenska Samskola, lainat . . . 161
Bowling Oy, Ab, laina, keilahallin vuokraamista koskeva valitus . . . 40, 112, 129
Bryssel, joulukuusen lahjoittaminen . . . 67
Brändö svenska samskola, laina ym. . . . 161
Bäcksbackan kokoelmien rakennuksen rakentaminen säästäväisyyttä noudattaen, toivomusponsi . . . 18

Caloniuksenkatu, raitiovaunukaistan rakentaminen, KHO:n päätös . . . 142
C-messuhallin käyttö . . . 112

Dagmarinkadun kalliosuoja, piirustukset . . . 73
Danmarks Hjemmet-säätiö, laina . . . 160
Desinfioimislaitos . . . 79
Diabetes-yhdistys . . . 113
Dialyysiasema, perustamisavustus . . . 81

Eduskuntatalon kalliosuoja . . . 106
Edustajat (kaupungin), määrääminen hallintoelimiin . . . 5, 47
» » osallistuminen neuvottelu ym. tilaisuuksiin . . . 85, 155
» » valitseminen komiteoihin, toimikuntiin ym. . . . 65, 107, 122, 145
» » » yhdistysten, säätiöiden ym. halllintoelimiin, tilintarkastajiksi ym. . . . 134, 134, 150, 156, 158, 163
Edustustilaisuudet, kaupungin järjestämät ym. . . . 66, 67
Ehkäisyneuvonnan ilmaislääkkeiden jakelu . . . 76
Eira, rakennuksen suojeleminen . . . 140
Ekholms Stipendiifond, C.F. . . . 105
Elinkeinokomitea . . . 65
Elinkeinoluvat, ulkomaalaisten . . . 164
Elintarvikekeskuksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. . . . 168
Elintarvikekeskuksen ruokatehtaan suunnnittelukomitea . . . 64
Elintarvikekeskus, toimipaikkaruokailun järjestäminen ym. . . . 39, 60, 64
» virat, ym. . . . 156
Elintarvike- ja vesinäytteiden tutkiminen, sopimus . . . 79
Elintarvikkeiden valvontaosasto, virat . . . 77
Elisaari, tontin myyminen, isännän asunnon piirustukset . . . 25, 112
Elontie, kautta-ajokieltoa koskeva anomus . . . 143
Eläinlääkärit, virat . . . 10
Eläintarhan toiminnan jatkaminen ympärivuotisena, toivomusponsi . . . 41
Eläkeläisten asuminen, alennusliput . . . 83, 152
Eläkesääntö, viranhaltijoiden, muuttaminen . . . 7
Eläketurvakeskus, tontin varusajan jatkaminen . . . 127
Eläkkeitä koskevat asiat . . . 7, 61, 77
EMP (Electromagnetic Pulse) -tutkimus . . . 75
Energiahuoltotoimikunta . . . 148
Engel, C.L., arkkitehtuuria käsittelevä näyttely ja kirja . . . 68, 110
Ennakkokassat . . . 77, 154
Ensiapuasemat (poikkeuksellisten olojen) . . . 82
Ensiapukoulutuksen tehostaminen . . . 75

Epilepsiapotilaiden kuntouttaminen Pitäjänmäen työklinikalla, toivomusponsi 42
Erikoisajoneuvojen käyttömaksut, palolaitos 72
Erikoistumissairaalaoikeudet 88
Erottaja-Rakenne Oy, alueluovutus 24
Erottajantunneli, nimen vahvistaminen 138
Esikoulukokeilu, jatkaminen 14, 94
Esitykset (lautakuntien), selvitykset vaikutuksesta talouteen 162
» ks. ko. Lautakunta
Esplanadikappeli 107, 132
Esplanadikatu 8, rakennuksen suojeleminen 134
Espoo, aluevaihto 22
» Laajalahti, tontin myyminen 25
» luvat teiden, kunnallistekniikan ym. rakentamiseen 117, 131, 143
» Mäkkylä, rakennuspoikkeusluvan puolto 140
» rakennuksen sijoittaminen 130
» sopimus näytteiden tutkimisesta 79
» » vaikeavammaisten palvelukodin perustamisesta 12
» vedenmyyntisopimus 149
Etelä-Haaga, lastentarhatontin varaaminen 126
» » nopeusrajoituskokeilu 144
Etelä-Jakomäki, lasten päiväkodin perustaminen 14
Etelä-Kaarela, aluevaihto 22
» » rakennuspoikkeuslupa 139, 140
Etelä-Kaarelan oppikouluyhdistys, laina ym. 161
Eteläranta, liikennejärjestelyt 142, 144
Etuajo-oikeus, kadut ja risteykset 143
Etu-Töölö, liikennejärjestelyt 143
Euroopan turvallisuus ja yhteistyökonferenssi (ETYK), liikenneturvallisuusjärjestelyt, ym. 113, 141

Fastighets Ab Babord, huoneiston vuokraaminen perhepäivähoidolle 128
Finlandia-talo 29, 68, 73, 106, 107, 129, 141
Finlands Svenska Författareförening 107

Glorial Oy, Ab, luiskan rakentaminen katualueelle 130
Gulf Oy, Ab, tontin vuokra-ajan jatkaminen 129
Gustav Pauligs Donationsfond, ylijäämän käyttö 105

Haaga, ammattikoulu 103, 165
» paloasema, virvokekioskin vuokraaminen 72
» rakennuspoikkeuslupa 140
» sankarihautojen kunnostaminen 21
Haaga-Vantaa, viemäröintityöt, asuntotonttien varaaminen 116, 126, 127
Hajasijoituskomitea, I osamietintö 65
Hakaniemi, metroaseman suunnitelmat ja piirustukset 33, 155
Hallinnon rationalisoinnin mahdollisuuksien tutkiminen, komitea 41, 62
Hallintoelimet, khn edustajien määrääminen 47
» kokousaikojen ym. tiedottaminen 48
Hallinto-organisaation tarkistaminen ja uudistaminen, komitea 49, 62
Hammashoitajien entisten etujen säilyttäminen, toivomusponsi 11
Hammashuolto-osasto, virat, ym. 78, 251
Hammaslääketieteen kandidaatit, tutustuminen neuvolatyöhön 78
Hammaslääkäripäivystyksen järjestäminen 79
Hanasaaren liikenneyhteydet 32, 142
» voimalaitos 20, 148
Hankintamäärärahat, virastojen laitosten 51
Hankintaneuvottelukunta, kokoonpanon ym. selvittäminen 53
Hankintaohjeet, tarkistaminen 53
Hankintaperiaatteet, toimistotietokoneiden 157
Hankintatoimisto, johtosääntö, virat, ym. 5, 51
Harjoituskoulut, opettajavalmistus, ym. 98
Harjukadun terveysasema, siirtämisehdotus 78
Hautausmaata (vanhaa) koskeva opaskirja 68
Helko 145

Helsingfors Skeppsbefälhavareförening, lahjoitusrahaston varojen käyttö 161
Helsingin Apteekkaripiiri, kirje ilmaislääkkeiden jakelusta 76
» Asuntokeskuskunta Haka 120, 127
» Ateljeetalosäätiö, sähköliesien asentaminen 131
» ev.lut.seurakunnat, aluevaihto, tonttien varaaminen, ym. 24, 70, 127
» Hammaslääkäriyhdistys ym, kirje päivystyksen järjestämisestä 79
» Ilmailuyhdistys, laina ja tililuotto 160
» Juhlaviikot 68
» Kansanasunnot Oy, lainoja koskevat asiat, tontin vuokraaminen 40, 160, 128
» Kansankonservatorion säätiö, avustus 107
» Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistys 40
» Kauppakamari, kirje julkisten rakennusten merkitsemisestä 132
» Kauppiaitten Kauppaoppilaitos, rak.piirustukset 125
» Kaupungin hallinto julkaisu 68
» » tilastollisia selvityksiä -julkaisu 55
» Kaupunkilähetys, huoneiston vuokra-ajan jatkaminen 129
» Kaupunkiseudun liikennesuunnittelutoimisto, Helko 145
» Kesäteatterin Kannatusyhdistys, avustus 107
» Kristillisen Työväen Naisosasto 161
» Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt, kirje erityisrasitusten poistamisesta johtuvista toimenpiteistä 69
» Kuorma-autoliikennöitsijät, taksankorotusanomus 145
» Lunastustoimikunta,palkkiot 122, 125
» Lääkäriyhdistys, kotikäyntipäivystyksen järjestäminen 76
» Munuaistautiyhdistys, dialyysiaseman perustaminen 81
» Nuorkauppakamari, ympäristönhoitokamppanja 120
» Opettajayhdistys, ehdotus palkanmaksujärjestelmän muuttamiseksi 99
» Osuuskauppa, asuntotontin varaaminen 127
» Palokunnan Urheilijat, kioskin vuokraaminen 72
» Palomiesyhdistys, avustus 72
» Pienkiinteistöyhdistysten Paikallisjärjestö, kadunrakennuskorvauksia koskeva kirje 122
» Poliisien kesäkotitoimikunta 112
» Poliisien yhdistys 72
» Poliisilaitos 151
» Puhelinyhdistys, alueen myynti, tonttien varaaminen, ym. 24, 126, 130
» » , sopimus puhelinlaitteiden rakentamisesta 27
» Ruotsalainen teatteri, avustus 107
» Sato Oy, katualueen aitaaminen 70
» seudun kesäyliopiston säätiö, avustus 107
» » liikennekartta 141
» » luonnonsuojeluyhdistys, kalavesien yhteiskäyttö, ym. 75, 112
» » opiskelija-asuntosäätiö (HOAS), lainat, tontin varaaminen 40, 127, 160
» » tieneuvottelukunta, selvitys metron rakentamisesta 155
» » vaikeavammaisten palvelukoti, perustaminen 12
» » yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunta 54, 55
» seutukaavaliitto 77, 137
» sokeaintalosäätiö, laina 160
» Sokeat, laina 160
» sos.dem.piirin pohjoinen aluejärjestö, Ma-Ta-Pu-Pun kunnallistekniikka 137
» sotilaspiirin kutsuntalautakunta 163
» Suomalainen Yhteiskoulu, avustus, laina 104, 161
» Suomalais-Venäläinen koulu, laina 161
» Sydäntautiyhdistys 81
» Taksiautoilijat, taksakorotusanomus, ym. 145
» Uusi Yhteiskoulu, laina ym. 161
» Vanhainsuojeluyhdistys, avustusanomus 90
» Vapaa-ajattelijat, esitys siviilivihkimispaikasta 133
» » » mainoksia koskeva valitus 154
» veropiiri, vähennyskelpoiset kustannukset 79
» verovirasto, kustannukset 56
» Vesibussit 154
» Yhteiskoulu- ja lukio Oy, laina 161

Helsingin Yliopistollinen keskussairaala ja -liitto 12, 62, 80, 85, 105, 163
» yliopiston opettajavalmistuslaitoksen harjoituskoulut 98
» » ylioppilaskunta, kirje Leppäsuontien liikenteestä 144
Helsinginkatu 24, tilojen varaaminen henkilökunnan terveydenhuoltoa varten 132
Helsinki-kiertoajelujen opastus 145
» - Lahden moottoritie, Tuusulan maantie 114
» - Maaseutu-Liikenne Oy 39, 40, 53, 144, 153, 160, 163
» - mitali, -näkymiä-näyttely, -palkinto 61, 110
» - päivä, -viikon säätiö 67, 107
» Seura, uudenvuoden vastaanottotilaisuuden järjestäminen 68
Helsinkiä ympäröivän linnoitusvyöhykkeen tutkiminen 137
Henkilöasiainkeskus 6, 52, 56
Henkilökortiston pito 59
Henkilökunnan asuminen eläkkeellelähdön jälkeen 83
» etujen turvaaminen kaupungin ostamissa liikenneyhtiöissä, toivomusponsi 39
» määrän kehittymisen selvittäminen, aloite 43
» terveydenhuolto, -tilat, -säätiö 7, 132, 227
Henkilökuntaruokailu 7, 39, 60
Henkilöpoliittisen toimintaohjelman laatiminen, aloite 6
Henkilövuokra-autoja koskevat asiat 145
Herttoniemen Yhteiskoulu, laina 162
Herttoniemi, alueen hallinnon siirtäminen ja alueen vuokraaminen 121, 147
» ammattikoulu 17, 103, 165, 166
» asema 36, 146
» asemakaavan alistamisen peruutus 138
» puhdistamo 119
» rakennukset: hallinnon siirtäminen, purkaminen 121, 133
» teollisuussataman kenttätyöt 36
» virastotalo 29
Hertonäs Svenska Barnträdgård, avustus 97
Hesperian sairaala 11, 238
Hietaniemen karit, vuokralle anto 19
» virastotalo, lastentarha ym. 95, 113
Hiomakoneiden (raitioteiden), valaistuslaitteita koskeva valitus 154
Hirvihaaran vanhainkoti 89
Historiat, kansakoululaitoksen historian kirjoituspalkkio 99
» satamalaitoksen historian laatiminen 147
» sosiaalitoimen historian laatimistoimikunta 63
» vesilaitoksen 100-vuotishistoriikin teettäminen 150
HOAS, ks. Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö
Hoitokodit ja asuntolat Porkkalankatu 1, Sillanpirtti ja Teinilä 16, 87, 92
Hoitokorvaukset, korottaminen Kontulan perheryhmäkodissa 13
Hoitopedagogisen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys 93
Hotellitontin varaaminen Kampista 125
Huolto- ja jakeluasemat, vuokrasopimuksia koskevat asiat 194, 197
Huoltolautakunta, kokoukset, kokoonpano ym. 169, 172
» jaetut avustukset 170
Huoltotoimi 12, 86
Huoltovirasto, virat ym. 86
Huomionosoitukset 68
Huoneistot, hallinnan siirtäminen 81
» ostaminen, myyminen 122, 123, 136
» vuokraaminen kaupungille 128, 129
Huonetilat, hankkiminen valtion laitoksille 69
» luovuttaminen eril. tilaisuuksia varten, yleisohje 131–133
» » virastoille ja laitoksille 71, 100, 106, 157, 201
» vuokraaminen 201
Huonoryhtisten koululaisten kuntoutusohjelmaan liittyvä tutkimus 79
Huopalahden asema, järjestelyt 116
Huttunen, V.J. Oy, linja-autoreitin muuttamista koskeva valitus 144
Huumausainehuolto, määräraha 93
Huutokauppa-ammatin harjoittamisluvat 43
Hyvinkää, Lemmilän jätevesien puhdistus 119

Hakemisto

Hässelby-säätiö, osuus kustannuksista 107
Hässelbyn linna, Helsinki-huoneen kalustaminen 52

»Ihminen puhtaaksi — aineet pois»-kampanja 93
Ikälisät, työsopimussuhteiset 6, 7
Ilma- ja melutoimikunta, II osamietinnön painattaminen 75
Ilmansuojelun valvontajärjestelmän toteuttaminen, toivomusponsi 42
Ilmastointijärjestelyt 132
Ilmoitusten ja kuulutusten julkaiseminen 7, 54
Iltaoppikoulut, aseman järjestäminen 101
Imatran Voima Oy, voimalinjan suuntaus 75
Inkoo, tontin myynti Elisaaresta 25
Insinöörien sijoittuminen, tutkimus 57
Insinööritoimisto Vesipekka, tontin varaaminen 126
International Business Machines 92, 157
Invalidikortit, -liput, myöntäminen ulkokuntalaisille, anomus ym 38, 152
Invaliidiliitto, vaikeavammaisten palvelukodin perustaminen 12
Irtaimen omaisuuden tarkastus 5, 47
Irtaimisto, myyminen, poistaminen 52, 76, 100, 102, 105, 156
Islannin asuttamisen 100-vuotisjuhlat 112
Istutukset, korvaaminen As-osuuskunta Käpylälle 128
Itsenäisyyspäivän kansalaisjuhla, kulut 113
Itä-Helsingin Uimahallisäätiö, tontin vuokraaminen 26
Itä-Pasila, huoltoyhtiön perustaminen 134
» » lasten päiväkodin perustaminen 14
» » tontin myyminen 25
» » yhteisväestönsuoja 10, 113
Itä-Suomen vesioikeus, Päijännetunnelin rakentamislupa 149
Itäinen aluekeskus, kaavarunkosuunnittelu 173
» » sunnittelutilanteen selvitys, aloite 31
» kasvatusneuvola, perustaminen 97
» lääkäriasema, ks. Marian sairaala, itäinen poliklinikka
» rantavyöhyke, suunnittelu viheralueeksi, toivomusponsi 42
» sairaala, perustamista koskevat asiat 83, 84
Itäväylä, parannustyöt 115
»Ivar Gordien rahasto», ylijäämän käyttö 72

Jakeluasematontin vuokraaminen, valitus 129
Jakomäen yhteiskoulu, laina ym 40, 104, 161
Jakomäki, kansakoulun laajennustyö 17, 100
» koululaisten päiväkodin perustaminen 14
» liikenteen parantaminen 144
Jalankulku- ja laitetunneleiden rakentaminen 130
» » pyörätiet, jalkakäytävät 114, 115, 142
Jalkapallohalli, piirustukset 18
Jalkapalloilun harjoitusalueiden lisääminen, aloite 19
Johdinautojen hankinta 153
Johtokunnat, ks. Lauta- ja johtokunnat
Johtosääntö, hankintatoimisto 5
» kouluhammashoitolaitos, muuttaminen 10
» terveydenhoitovirasto, laatimiskomitea 62
Joukkoliikenneinformaatiojulkaisu, seudullinen 141
Joukkoliikennekokeilu 154
Joukkoliikenteen hoidon rahoitussuunnitelma 1974-1985 141
Joulukoristeluun ja -myyntiin liittyvät luvat 204
Joulukuusi, lahjoittaminen Brysselin kaupungille 67
Jugendsali, luovuttaminen eril. tilaisuuksiin 132, 133
Juhlavalaistus, säästöohjeet 132
Julkaisut 55, 68, 113, 141

Julkisen liikenteen yhteistoimintasopimuksen tarkistustoimikunta, mietintö . . . 39
Julkiset rakennukset, juhlavalaistus ja mainosvalojen käyttö, merkitseminen . . . 132
Julkisia rakennuksia ja nähtävyyksiä osoittavat kilvet, toivomusponsi . . . 33
Julkisten palvelutilojen lisääminen Katajanokka-Kruununhaka-Kaartinkaupunki -alueella, aloite . . . 28
Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta, avustus . . . 105
Järjestelytoimitukset . . . 128
Järjestyssääntöä tarkastamaan asetettu komitea . . . 64
Järvenpää, jätevesien johtaminen Keravan jokeen . . . 118
» viemäriveden johtamista koskeva sopimus . . . 20
Jäsenmaksut, Kunnallistieto–Kommundata Oy, Ab . . . 162
» Paikallissairaalain Liitto . . . 86
» Suomen Kaupunkiliitto . . . 56
» » Kunnallisten Teurastamoiden yhdistys . . . 156
» » Kylmäyhdistys . . . 156
» » Satamaliitto . . . 147
» » Sinfoniaorkesterit ry . . . 107
» Tuberkuloosipiirien liitto . . . 86
» Työterveyslaitoksen kannatusyhdistys . . . 80
Jätevesien johtaminen Heinolan mlk:ssa kaupungin omistamalta maalta . . . 118
» » Järvenpään kauppala, lausunto . . . 118
» » kaasulaitos . . . 150
» » kaupungin viemärilaitokseen, luvat . . . 117
» » Röykän sairaala . . . 84
» » sopimus kuntainliiton kanssa . . . 20
» » Tervalammen työlaitos, vesioikeuden päätös . . . 118
» » Tuusulan kunta, sopimus, lausunto . . . 20, 118
» käsittelyn tehostaminen, toivomusponsi . . . 42
» poistotunnelijärjestelmä, yleissuunnitelman hyväksyminen . . . 118
» puhdistuksen järjestäminen, Lemmilän vastaanottokoti . . . 119
Jätevesimaksulaki . . . 119
Jätevesipuhdistamo, Nikkilän sairaala, Herttoniemi, Lauttasaari, Sipoo . . . 20, 84, 112, 119
Jätteenpolttolaitos, Kyläsaari . . . 20
Jäähallit . . . 18, 111
Jäänmurtajat . . . 36
Jäätelön myyntipaikat . . . 203
Jäätie Suomenlinnaan . . . 147

Kaarela, rakennuksen purkaminen . . . 133
Kaartinkaupunki, rakennuspoikkeuslupa . . . 140
Kaasujohtojen siirtäminen Malmilla . . . 150
Kaasulaitos, jätevesien johtaminen, tariffi, virat . . . 38, 150, 248
Kaatopaikat . . . 68, 119
Kaavamuutosten alistamisvelvollisuuden poistaminen . . . 137
Kadun ja viemärin rakentamiskorvaukset, yksikköhinnat ym. . . . 19, 121, 122
Kadut ja tiet:
– ajoradan rakentaminen . . . 142
– jalankulku- ja pyöräteiden rakentaminen . . . 29, 115, 142
– kansainväliset päätiet, opastuksen järjestäminen, lausunto . . . 143
– kevyen liikenteen väylien rakentaminen . . . 20, 114, 142
– korjaus- ja parannustyöt . . . 20, 114, 178
– kunnossapitoa koskevat valitukset . . . 115
– liikennejärjestelyt . . . 142, 144
– liikennevalot . . . 143
– nimien vahvistaminen, nimikilpien parantaminen . . . 13, 32, 33, 138
– opasteet ja viitoitukset . . . 143
– paikallisteitä koskevat asiat . . . 19, 115
– päällystäminen . . . 115
– rakentaminen . . . 114, 131, 143
– rinnakkaistien järjestelyt, Hanasaari-Lauttasaari, lausunto . . . 20

Hakemisto
Kadut ja tiet:
— siltojen rakentaminen, Vihdintie . . . 115
— suunnitelman laatiminen, Porintie ym. . . . 114, 178
Kahvilat, vuokraaminen ym. . . . 190, 257
Kaisaniemenpuisto - Helsinginkatu, kevyen liikenteen väylän rakentaminen . . . 142
Kaitalahden pyykkilaituri, pysäköintijärjestelyt . . . 147
Kaivokadun metroasema . . . 35
» raitiovaunukorokkeet, liikenneturvallisuuden parantaminen . . . 145
Kaivopuisto, asemakaavan muutosta koskeva valitus . . . 138
Kalavesien yhteiskäyttömahdollisuudet . . . 112
Kallahdenharjun muodostaminen luonnonsuojelualueeksi . . . 75
Kallio, keskuspaloasema . . . 72
» nuorisokoti, ks. myös A-klinikkasäätiö . . . 13
» terveysasema, päivystystoiminnan jatkaminen . . . 78
» virastotalo . . . 52, 76, 133, 160
Kalliolan Kannatusyhdistys, laina . . . 160
Kalliosuojat, ks. Väestönsuojat
Kalusto, hankinnat ja kunnossapito . . . 51, 52, 53, 152
Kamppi, ammattikoulu . . . 69, 103, 165
» asemakaavan muutosta koskeva valitus . . . 138
» hotellitontin varaaminen . . . 125
» lähiliikenteen terminaalin suunnittelu, toimikunta . . . 64
» metrolinjojen vertailu . . . 155
Kangaslammen puhdistaminen . . . 120
Kannelkotisäätiö, tontin varaaminen ym. . . . 126, 163
Kannelmäen asema . . . 115
Kannelmäki - Kaarela -alueen linja-autolinjajärjestelyt . . . 153
Kansainväliset päätiet, opastuksen järjestäminen . . . 143
Kansakoululaitoksen historia, kirjoituspalkkio . . . 99
Kansakoulut, apurahat oppilaille . . . 243
» lahjoitukset . . . 16, 100
» ohjesäännön muuttaminen . . . 16
» opetussuunnitelman vahvistaminen, toimikunta ym. . . . 63, 98, 100
» palkat, palkkiot . . . 99
» rakentaminen ym. . . . 17, 100
» ruotsinkieliset, johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. . . . 234
» » virat ym. . . . 17, 101
» suomenkieliset, johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. . . . 243
» » laitoskoulujen ym. hallinto . . . 99, 121
» » virat, rakentaminen ym. . . . 16, 99, 100
» valtionapu . . . 99
Kansakoulutoimi . . . 16, 98
Kansalaisuushakemukset, lausunnot . . . 163
Kansallis—Osake—Pankki . . . 130
Kansallissäätiö . . . 140
Kansanasuntojen asukastoimikunta, vuokranalennusanomus . . . 130
Kansanedustajien vaalit . . . 10, 68
Kansaneläkelaitos, lainan ottaminen . . . 39
Kansanterveystyö, ohjesäännön laatimiskomitea . . . 62
» terveyskasvatus . . . 76
» toimintasuunnitelmat . . . 10, 76
Kantakaupunki, konttorisoituminen ehkäiseminen, toivomusponsi . . . 31
» kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintojen tilojen suunnittelu, toivomusponsi . . . 18
» osayleiskaavaehdotus ja -työ . . . 173
» sähkölaitoksen piirikeskus . . . 37
Kantatie n:o 51 viitoitusreitti . . . 143
Kantojen hävittäminen . . . 119
Karjalan yhteiskoulu, laina . . . 161
Kartat, Helsingin seudun liikennekartta . . . 141
» laatimispalkkiot, ym. . . . 139
» luvat kaupungin kartan käyttämiseen . . . 122

Kasarminkatu 25, talon luovuttaminen poliisilaitoksen käyttöön . . . 71
Kaskisaari, sillan rakentaminen Lauttasaareen . . . 116
Kassantarkastukset, revisiovirasto, rahatoimisto . . . 47, 56
Kasvatusneuvolat, hankintamäärärahat . . . 52
» koulutusneuvolatoiminta ym . . . 97, 98
» ohjesäännön muutt., virat ym . . . 15
» perustaminen . . . 97
Kasvatusneuvolatyön aloittaminen äitiys- ja lastenneuvoloissa, toivomusponsi . . . 10
Katajanokka, aatekilpailun palkintolautakunnan tilitys . . . 141
» makasiinitonttien käyttö . . . 28
Katajanokka—Seura, makasiinirakennusten suojeleminen . . . 65, 141
Katastrofitoimikunta, jäsenen valitseminen . . . 65
»Katkennut kasvu» -patsaan luovuttaminen . . . 120
Katolinen kirkko Suomessa, tilan myyminen . . . 24
Katualueiden vehreyden lisääminen (aloite), aitaaminen . . . 21, 70
Katualue- ja katumaakorvaukset . . . 121, 184
Katu- ja puistoalueet, ostaminen, ottaminen kaupungin haltuun . . . 183, 184
Katumaan aitaaminen rakennustyötä varten, maksun korotus . . . 70, 143
Katupiirustusten vahvistaminen . . . 114
Katutyöt . . . 114
Kaukolämmön hinta . . . 149
Kaukopuhelut, yksityiset . . . 52
Kauneudenhoitoalan ammattikoulu . . . 17, 103
Kauniainen, sopimukset ammattikurssisäätiöstä ja näytteiden tutkimisesta . . . 17, 79
Kaunissaari, isännän työsuhteen jatkaminen . . . 112
Kaupintie, liikennejärjestelyt . . . 142
Kauppahallit . . . 203
Kauppatori . . . 119, 131, 203
Kaupungin henkilökunnan kehityksen selvittäminen, aloite . . . 43
» oma asuntotuotanto, tutkimiskomitea . . . 64, 65
Kaupunginarkisto . . . 54
Kaupungineläinlääkäri, viran täyttäminen . . . 77
Kaupunginhallitus, edustajien määrääminen hallintoelimiin . . . 5, 47
» ja kauppalanhallitus, varamiesjärjestelmän toteuttaminen, aloite . . . 3
» keskuspesulajaosto, vaatetoimikunta . . . 156
» kokoonpano, kokoukset, ohjesäännön muutos . . . 5, 45, 47
Kaupunginjohtajat, vuosilomat, viransijaiset, palkkaus . . . 5, 48, 58
Kaupunginkanslia . . . 5, 45, 48
Kaupunginkirjasto . . . 105, 207
Kaupunginlakimies, viran täyttäminen ja sitä koskeva valitus . . . 50
Kaupunginmuseo . . . 105, 106, 220
Kaupunginorkesteri, virat, soittajien lainat, ym . . . 106, 107, 160, 222
Kaupunginosien, osa-alueiden ja pienalueiden rajat, nimien vahvistaminen . . . 137
Kaupunginpuutarha . . . 119
Kaupungintalo . . . 132
Kaupunginkorttelin saneeraustoimikunta, työn päättyminen . . . 65
Kaupungintalotoimikunta, puh.johtajan määrääminen . . . 49
Kaupunginvaltuusto, keskeneräiset aloitteet . . . 3
» kokoonpano ja kokoukset, kyselytunti . . . 1, 3
» lauta- ja johtokuntien ilmoitukset tärkeistä käsittelyyn tulevista asioista . . . 45
» 100-vuotisjuhlan valmistaminen . . . 62, 64
» toivomusponnen käsittelyä koskeva valitus . . . 45
» työjärjestyksen muutos . . . 3
Kaupunginviskaalinvirasto . . . 71
Kaupunginvoudinkonttori . . . 69
Kaupunkiliitto, ks. Suomen Kaupunkiliitto
Kaupunkiopisto, » . » »
Kaupunkipäivät, XX . . . 8, 67
Kaupunkisuunnittelulautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym . . . 173

Kaupunkisuunnittelulautakunta, velvoittaminen noudattamaan kvston kannanottoja, aloite 30
Kaupunkisuunnitteluvirasto, toimitilajärjestelyt, virat, ym. 30, 132, 136
Kehitysvammaisten päivähuoltola. 26, 197
Kehitysvammatuki 57, laina 160
Kehä I:n ja Kantelettarentien liittymä, liikennejärjestelyt 142
» nimen vahvistaminen 138
Keilahallit, valitus vuokrasopimuksesta ym. 40, 112, 125
Kellaritilat, rakentaminen 140
Kerava, viemäriveden johtamista koskeva sopimus 20
Keravanjoki, jalankulku- ja pyörätiesillan rakentaminen 116
» Järvenpään jätevesien johtaminen, lausunto 118
» Tervalammen työlaitoksen jätevesien johtamisen lupaehdot. 118
Kerhohuoneisto, ostaminen Mellunmäestä. 123
Kerhokeskukset, virat, huoneistot 109
Keskeneräiset aloitteet 3
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Varma 96
Keskuspesula 156
Keskuspuisto, Metsämäentien suoja-alueiden kunnostaminen, toivomusponsi. 42
» osayleiskaavan kiirehtiminen, toivomusponsi 31
» suojeleminen, toivomusponsi 22
Keskusrekisteri, tietoja koskeva sopimus. 158
Keskus-Sato Oy, asuntotontin varaaminen. 127
Keskusvaalilautakunta 68
Kesäharjun kesäsiirtola, majoitusrakennuksen piirustukset 101
Kesäsiirtolatoiminta, lahjoitus, valtionapu, ym. 17, 101
Kesävesijohdot 149
Kesävirkistystoiminta, lasten 97
Kevyt liikenne, jalankulun järjestäminen Aleksanterinkadun ja Mannerheimintien kulmassa 155
» » järjestelyt 142
» » teiden rakentaminen 20, 114, 142
Kielitaidon laajentamiskomitea 99
Kiertomyymäläkauppa, lausunnot 164
Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets Ab, lainan takaus. 40
» » Hirsipadontie 2, asuntojen jako, lainan takaus 136, 160
» » Karjalaisten Heimotalo Oy, tontin varaaminen 26
» » Kasöörinkatu 2, rahoittaminen ym. 135
» » Koroistentie 17, lainan maksujärjestelyt 160
» » Kotkakalliontie 1, päiväkotihuoneiston vuokraaminen. 128
» » Kunnalliskodintie 6, korvaukset 122, 139
» » Lassinlaakso, tontin varaaminen, rahoitus 124, 135
» » Liusketie 9, tontin vuokraaminen, asuntojen jako, ym. 26, 135
» » Mellunmäen Liike- ja Toimintakeskus. 123
» » Opetustalo, tontin varaaminen 127
» » Pakkalantie, huoneiston vuokraaminen perhepäivähoidolle 128
» » Pakkamestarinkatu 2, huonetilat lasten päiväkodille 96
» » Pelimannintie 15, tontin varaaminen, asuntojen jako ym. 124, 135
» » Pieni Roobertinkatu 1-3 53
» » Puistolan asemaseutu, tontin varaaminen 124
» » Sähkötie 2, HO:n päätös korvauksesta 150
» » Sähköttäjänkatu 1, rahoitus, asunnonjako. 134, 136
Kiinteistölautakunta, hallintoon siirretyt alueet, virat ym. 121
» kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. 180
Kiinteistön Mäkelänkatu 86-96 piha-alueen kunnostaminen leikkipaikaksi 32
Kiinteistörekisterikomitea, ehdotus rekisterineuvottelukunnan perustamisesta 64
Kiinteistöt (alueet, määräalat, tilat, tontit):
– aluevaihdot, valtion kanssa 22, 125
» muut 23, 24, 182, 183
– hallinta, siirtäminen ym. 81, 110,121, 145-148, 180

Hakemisto

Kiinteistöt (alueet, määräalat, tilat, tontit):
— luovuttaminen Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle . . . 25
— myyminen . . . 21, 22, 24, 25, 184
— ostaminen . . . 21, 124, 125, 183
— pakkolunastukset . . . 125
— pääoma-arvot, lämpökeskusten tonttien . . . 148
— selvitys luovutusperusteista, vuokratasosta ja myyntihinnoista, toivomusponsi . . . 27
— varaaminen ja varausajan jatkaminen, päättyminen . . . 124-129
» vanhusten asuntola-hoitokoteja varten, toivomusponsi . . . 26
— vuokraaminen . . . 19, 22, 26, 30, 128, 129, 184, 185
» rakennusajaksi ym . . . 186, 187
» satama-alueet . . . 36, 147, 241
» teurastamolaitoksen alueet . . . 253
» urheilu- ja ulkoilulkn hallinnassa olevat alueet . . . 256
» viljelys- ja laidunmaat . . . 190, 196
— vuokrasopimusten muuttaminen, siirtäminen, vuokra-ajan jatkaminen, irtisanominen . . . 27, 129, 192-194, 196, 197
— yhdistäminen, hallintokuntien tilat . . . 47
— yhteissuojarahoitusosuuden periminen yksityisiltä . . . 74
Kiinteistövirasto, kaupunkimittausosaston maksujen korottaminen . . . 29
» metsäosasto, radiopuhelimen hankinta . . . 53
» virat, käteiskassa, ym. . . . 21, 121
Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat . . . 21, 122
» » tarkastus . . . 4, 5
» » vuokra- ym. nautintaoikeus . . . 26, 128
Killinmäen keskuslaitos . . . 65
Kilpailut, oopperatalon suunnittelu, Katajanokan aatekilpailu . . . 107, 137, 141
Kimmontie, liikennejärjestelyt . . . 144
Kioskit, liikennekioskin muuttaminen monipalvelukioskiksi . . . 113
» vuokraaminen ym. . . . 27, 72, 201, 257
Kirjastoauto, tarpeellisuuden selvittäminen . . . 105
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto
Kirjasto- ja nuorisokerhohuoneistot, ostaminen, piirustukset . . . 105, 123
Kirjastolautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. . . . 207
Kirjastolehti, tilaaminen . . . 105
Kirjastopalvelut, kotipalvelujen valtionapuhanke . . . 105
» vanhusten palvelujen parantaminen, aloite . . . 18
Kirjastot, työväenopistojen . . . 104
Kirjayhtymä Oy, tontin varauksen päättyminen . . . 127
Kirkkonummi, tontin myyminen . . . 25
» vedenmyyntisopimus Espoon kanssa . . . 149
Kivelä-Hesperia . . . 83
Kivelän sairaala, henkilökunta, uudistamissuunnitelmat, ym. . . . 82, 238
» » reumatautien osasto, ym. . . . 81
Kivikon pienteollisuusalue, tonttien vuokraaminen, ym. . . . 27, 116
Klaukkalantie ja Etupellontie, liikennejärjestelyt . . . 142
Kluuvin Galleria . . . 110
» ruhje, koepumppausten suorittaminen . . . 118
» virastotalo . . . 51
Kodinhoitojärjestelmä, tutkimuksen suorittaminen, toivomusponsi . . . 41
Koivusaari, rakennuksen purkaminen . . . 133
Kojeiden sekä toimisto- ja talouskoneiden hankinnat . . . 51
Kokoontumistilakomitea, mietintö . . . 131
Kokous- ja kokoontumistilat, kaupungin, yleisohje . . . 131
Kokouspalkkiot yhtiöiden ym. kokouksista . . . 164
Kolmen Sepän Tunneli Oy, asemakaavanmuutosanomus . . . 155
Kolmisopimustoimikunta, toimintaohjeiden täydentäminen . . . 149
Komiteat, hajasijoituskomitea, I osamietintö . . . 65
» hallinnon organisaation tarkistamis- ja uudistamiskomitea . . . 49, 62
» » rationalisoimiskomitea . . . 41
» kansanterveystyön ohjesäännön laatimiskomitea . . . 62

Hakemisto
Komiteat,
» kielitaidon laajentamiskomitea . . . 99
» kokoontumistilakomitea, mietintö . . . 131
» lasten päivähoitokomitea, mietintö . . . 13, 227
» majoituskomitea, jäsen . . . 65
» museotoimen aluehallintokomitea, mietintö . . . 105
» opettajakoulutuksen suunnittelukomitea . . . 63, 101
» oppikoulujen terveydenhuoltokomitea . . . 64
» organisaatiokomitea . . . 63, 134
» paikallisliikenteen suunnittelukomitea (VR:n kanssa) . . . 64
» rakennusjärjestyksen uudistamiskomitea, selvitys . . . 65
» ratkaisuvallan siirtämiskomitea, täydentäminen . . . 49
» Suomenlinnakomitea, mietintö . . . 65
» terveydenhoitoviraston ohje- ja johtosäännön laatimiskomitea . . . 62
» työllisyyskomitea, lakkauttaminen . . . 65
» Töölönlahti-Terassitori-komitea, raportti . . . 137
» uimalaohjelman laatimiskomitea . . . 64
» uimastadionin kokovuotista käyttöä selvittelevä komitea . . . 64
» yleishyödyllisten yritysten ja laitosten määrärahojen jakokomitea . . . 62, 107
» öljyvarastoalueiden paloturvallisuuden ja öljyvahinkovaaran tutkimiskomitea . . . 64
Komiteat ja toimikunnat, asettaminen, täydentäminen ym. . . . 41, 49, 62, 64, 65
Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co, asuinkerrostaloalueen varaaminen . . . 127
Konala, jalankulku- ja pyörätien rakentaminen Friherrsiin . . . 29
» katupiirustusten vahvistaminen ja katutyöt . . . 114
» korkeuslukujen vahvistaminen . . . 139
» puutarha-alue, häädöt . . . 31, 131
» terveysaseman paikan varaaminen . . . 78
» tilan ja rakennuksen osto, tontin myyminen . . . 21
Kone Osakeyhtiö, Munkkiniemen kartanon suojeleminen . . . 75, 141
Konekirjoituslisäjärjestelmä . . . 6, 58
Koneteollisuus Oy, lisäalueen vuokraaminen . . . 129
Konevarikko (rakennusviraston) kannattavuuden tutkiminen . . . 46
Konferenssit ja kongressit, kaupungin edustus, järjestäminen . . . 66, 154
Konsertit . . . 132
Konsertti- ja kongressitalo, ks. Finlandia-talo
Konserttitalon rakennustoimikunta, työmaavarastoalueen vuokraus . . . 129
Konttorisoitumisen ehkäisy kantakaupungissa, toivomusponsi . . . 31
Kontula, kirjasto- ja nuorisotalo, piirustukset ja kustannukset . . . 105
» louhintalupa . . . 120
» perheryhmäkoti, hoitokorvauksen korotus . . . 13
» vanhusten asuintalo, lainat, ym. . . . 89
» yhteisväestönsuoja, lisäaika . . . 73
Kontulan oppikouluyhdistys, laina, ym. . . . 161
Kontulan Palvelutalo Oy, huoneiston ostaminen . . . 123
Kopernikuksentie, nimen vahvistaminen . . . 138
Korkeasaari, penkereen rakentaminen Hylkysaareen . . . 147
» rakennustyöt ym. . . . 111, 112
» vesibussiliikenne . . . 154
Korkeuslukujen vahvistaminen . . . 139
Korot, kaupungin ottamien, antamien ja takaamien lainojen . . . 159
Korttelipihat, autottomien pihojen toteuttaminen, suunnitteleminen Taka-Töölöön, toivomusponsi . . . 41
Kortt. K 31, rakennusmääräraha . . . 6
Korvaukset, ks. Vahingonkorvaukset
Koskelan nuorisokoti, toiminnan aloittaminen . . . 92
» sairaskoti . . . 88
Kotiapukeskus, avustus . . . 170
Kotimuseo, Maila Talvion ja Juuso Mikkolan museon perustaminen, aloite . . . 18
Kotisairaanhoito, ehdotus vanhusten ilmaishoidosta . . . 78
Kotitalouslautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. . . . 208
» palkkiot, kurssimaksut, ym. . . . 104

Kotitalouslautakuntien työn saattaminen valtionavun piiriin, aloite . . . 17
» » tehostaminen, aloite . . . 17
Kouluhammashoidosta pois jättäytyneiden lasten tutkimus . . . 79
Kouluhammashoitolaitos, johtosäännön muuttaminen, virat, ym. . . . 10, 78
Koulujen oppilashuollon järjestäminen . . . 99
» siivoojien ym. ympärivuotisen työsuhteen turvaaminen, toivomusponsi . . . 41
Koululaiset, huonoryhtisten kuntoutusohjelma, tutkimus . . . 79
» liikennelaitoksen alennusliput . . . 152
» liikenneturvallisuuden tehostaminen, aloite . . . 4
Koululasten päiväkodit, perustaminen, ym. . . . 14, 96
Koululiikuntaliitto, kilpailut . . . 100
Koulumatkat . . . 100
Koulurakennustoimintaa koskeva toivomusponsi . . . 41
Koulusuunnittelu, koulusuunnittelutoimikunta . . . 16, 101, 102
Koulusuunnittelutoimisto . . . 53, 101
Kouluterveydenhoito, avustajamäärän lisääminen, toivomusponsi . . . 42
Kouluterveydenhuolto, sairasvakuutuksen korvaamat toimenpiteet, ym. . . . 77
» virat ym. . . . 79
Koulutusneuvolatoiminta, selvittäminen, työryhmä, valtionapu, ym. . . . 63, 97, 98
» sosiaalihallituksen lupa . . . 78
Koulutuspäivät, opettajien . . . 101, 102
Kouluviraston sijoittaminen . . . 100
Krogars Vattenskydds, avustus . . . 112
Kruununhaka, valtioneuvoston lisärakennus ym. . . . 140
Kukkien myyntipaikat . . . 203
Kulkulaitos, pääkaupunkiseudun, toteuttamis- ja kehittämisohjelma . . . 141
Kulmakoulu . . . 102
Kulosaaren Yhteiskoulu, rakennuspiirustukset, laina, ym. . . . 125, 161
» yhteisväestönsuoja . . . 73
Kulosaari, rakennuksen purkaminen . . . 133
Kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojeleminen . . . 75, 134, 140
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan tilojen suunnittelu, toivomusponsi . . . 18
Kumpula, tontin myyminen . . . 24
Kunnallinen sopimusvaltuuskunta, asettaminen . . . 57
Kunnallisen alkoholitarkastajan apulainen, oman auton käyttöoikeus . . . 49
Kunnallispormestari . . . 8, 69
Kunnallistekniset työt . . . 19, 115, 137
Kunnallisten palvelusten tiedoittaminen . . . 11
Kunnallistieto - Kommundata Oy, Ab . . . 162, 163
Kunnallisvaalit . . . 68
Kunnallisverotus, ennakkoveroäyrin hinta, lapsivähennys, äyrimäärän jakautuminen ym. . . . 41, 162
Kunnanasiamiehet . . . 56
Kunnantien väestönsuoja, käyttö sairaalatarkoituksiin . . . 74
Kuntasuunnittelun järjestäminen v. 1973-1974 . . . 137
» lähtökohdat v. 1974 ja 1975 . . . 30
Kuntien palopäällystö r.y. . . . 72
» rahoitusavustukset . . . 90
Kuntokallio-Säätiö, avustus, laina, ym. . . . 90, 160, 163
Kuntouttamistilojen luovuttaminen sydäntautisille, anomus . . . 81
Kuolinpesät, luovutus kaupungille, varojen käyttö, selvitys, ym. . . . 11, 13, 89, 90
Kuorma- ja pakettiautot, taksan korottaminen . . . 145
Kurssianomukset, ammattioppilaitosten . . . 102
Kurssit, ulkopuolisten opetuslaitosten käyttäminen . . . 60, 61
Kustaankartanon vanhainkoti . . . 88, 170
Kustannusarvioiden hyväksyminen . . . 125
Kutsuntalautakunta, Helsingin sotilaspiiri . . . 163
Kuulokojeiden lainaamistoiminta, järjestäminen, aloite . . . 11, 77
Kuulonhuoltoliitto . . . 77
Kuulovammaisten hoidon parantaminen, aloite . . . 11

Kuulovammaisten lasten erityisosaston perustaminen . . . 94
Kuulutusten ja ilmoitusten julkaiseminen . . . 7, 54
Kuurojen Huoltokotisäätiö, laina, ym. . . . 160
Kuusaan keskuslaitos, helsinkiläisten potilaiden väliaik. sijoittaminen . . . 92
Kuusimiehentie, kevyen liikenteen väylän rakentaminen . . . 142
Kuvataidetoimikunta . . . 110
Kyläsaaren jätteenpolttolaitos . . . 20
» vesiensuojelu- ja tielaboratorio, piirustukset . . . 20, 119
Kyselutunnin järjestäminen kvstossa . . . 3
Kårkullan vajaamielislaitos . . . 93
Kähertäjäkoulu, ks. Kauneudenhoitoalan ammattikoulu
Käpylä, rakennuksen purkaminen . . . 133
Käpylän ammattikoulu, kirjapaino-osaston koneiston uusiminen, toivomusponsi, ym. . . . 10, 42, 103, 166
» musiikkiopisto, avustus . . . 107
Käsityötä ja pienteollisuutta -näyttely . . . 106
Käteiskassat . . . 83, 106, 121, 156
Kätilöopisto . . . 12, 85
Käyttöomaisuus, arvostusohjeet, kirjanpidon hoito . . . 46
» myyminen, poistaminen . . . 11, 146, 148, 149, 157
» poistosuunnitelma, Päijännehankkeen investoinnit . . . 37

Laajalahti, kaatopaikkahakemuksen peruuttaminen . . . 119
Laajasalo, katupiirustusten vahvistaminen . . . 114
» kirjasto- ja nuorisotalon piirustukset . . . 105
» lasten päivähoitolaitoksen piirustukset . . . 95
» Marunapolku, ajoradan rakentaminen . . . 142
» nuorisokoti vajaamielisten hoitopaikaksi . . . 92
» rakennusten purkaminen ja lupa paikoillaan pitoon . . . 134, 140
Laakson sairaala . . . 85, 238
Laaturakenne Oy, tontin varaaminen ja tontin varausajan päättyminen . . . 126, 128
Laboratoriokoulu . . . 103, 166
Lahjoitukset, kaupungin saamat ja antamat . . . 11,12,16,17,41,68,88,92,100,112
Lahjoitusrahastot, korko- ja ylijäämävarojen käyttö . . . 72, 75, 105, 106, 110
» lakkauttaminen . . . 21, 162
» perustaminen . . . 41
» varojen sijoittaminen . . . 39, 161
Lainat, asuntotuotanto: lainojen saaminen, takaaminen . . . 40, 41, 89, 134, 135, 136
» maksujärjestely, lainaehtojen muuttaminen, ym. . . . 160
» myöntäminen . . . 40, 160, 161
» ottaminen, korot ym. . . . 39, 40, 158, 159
» takaaminen . . . 40, 160
Laitossuojat, piirustukset . . . 73
Laitoskirjasto, jatkaminen HYKS:n polio- ja munuaisosastoilla . . . 105
Laitoskoulut, siirtäminen suom.kiel. kansakoulujen alaisuuteen . . . 99
Laiturit, hallintasuhteiden muutosjärjestelyt . . . 110, 146
» oikeus pitää kaupungin maalla . . . 190
» pyykkilaiturin siirtäminen . . . 147
Laivanpäällystön, M/S Korkeasaaren, työehtosopimus, . . . 58
Lakko, STTK . . . 59, 62
Lapinmäentien ja Koskelantien välisen yhdystien rakentaminen, KHO:n päätös . . . 114
Lapsi-invalidien Koulusäätiön koulu, oppilaiden koulumatkan korvaaminen . . . 100
Lapsivähennys kunnallisverotuksessa . . . 41
Lars Krogius Oy, Ab, lupa ajosillan rakentamiseen . . . 147
Laskentatoimen uudistaminen sairaaloissa . . . 81
Laskutuksen lopettaminen avosairaanhoitopalvelusten osalta terveydenhoito- ja huoltoviraston välillä . . . 76
Lasten ja nuorison huoltolaitosten johtokunta, kokoonpano, kokoukset . . . 212
» kesävirkistystoiminta . . . 97
» Kuntoutuskoti, potilaskorvausten korottaminen . . . 12

Lasten lääkäri- ja Kuntoutusasema 86
» museo-osasto, näyttely 106
» päivähoito, sairaanlapsen, salmonella tartunnan saaneen lapsen 63, 96
» » uudistaminen, virat, valtionapu ym. 94 96
» päivähoitoalan koulutuskeskuksen perustaminen, toivomusponsi 13
» päivähoitokomitea mietintö 13, 227
» päivähoitolain voimaantulosta johtuvat järjestelyt 14
» päivähoitolaitokset, hallinto, rakentaminen, suunnittelu 12, 14, 16, 31, 94, 123, 126, 128, 209
» päivähoitolaitosten toiminnantutkiminen, aloite 14, 15
» päivähoitolautakunta 14, 209
» päivähoitosuunnitelma v:lle 1973-1978 13
» päivähoitotoimisto 14
» päiväkodit, -seimet; avustukset, siirtäminen kaupungille ym. 42, 94, 97
» » » perustaminen 14, 15, 95
» Päivän säätiö, vuokranmaksun palautus 130
Lastenhuoltolaitokset, lastenkodit, korvauksen periminen nuorten ansiotuloista, ym. 91, 92
Lastenlinna 86
Lastensuojelu, avohuollon parantaminen, toivomusponsi 42
Lastensuojelulautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 212
» vajaamielisten päivähoitoloiden hoidokkien tapaturmavakuutus 91
Lastensuojelutoimi, uudistamistyöryhmä ym. 13, 62, 90
Lastensuojeluvirasto, sosiaalilääkärintoimisto 91
» tiedotusseminaarin järjestäminen 91
» virat ym. 90
Lastentarhainlautakunta, ks. Lasten päivähoitolautakunta
Lastentarhaintoimisto, ks. Lasten päivähoitotoimisto
Lastentarhat, ks. myös Lasten päiväkodit 13
» pihamaiden aitaaminen ja leikkivälineiden hankkiminen, aloite 15
Lauri Mikonpojan tien tiekunta, anomus kautta-ajon kieltämisestä 143
Lausunto (khn ja kvston)
— alkoholimyymälöiden ja anniskeluravintoloiden sijoittamisesta 164
— aluepoliittisesta valmistelutyöstä 48
— alustavasta vaihekaavaluonnoksesta 137
— ampuma-aseiden ja tarvikkeiden kaupan harjoittamisesta 164
— asemakaavojen muutosehdotuksia koskevista valituksista 138, 139
— hajasijoituskomitean I osamietinnöstä 65
— henkilövuokra-autojen määrästä, taksankorotuksesta, ym. 145
— joukkoliikennekokeilusta 154
— kansainvälisten pääteiden opastuksen järjestämisestä 143
— kansalaisuuden myöntämisestä ulkomaalaiselle 163
— kiertomyymäläkaupan harjoittamisesta 164
— kuorma- ja pakettiautojen taksankorotusanomuksesta 145
— liikennemerkkipäätöksen osittaisuudistuksesta 143
— linja-autolinjoja koskevat 144
— museotoimen aluehallintokomitean mietinnöstä 105
— musiikkiteatteritoimikunnan mietinnöstä 107
— nopeusrajoituksista 144
— poliisin huostaansa ottamien henkilöiden säilytyksestä 71
— pääkaupunkiseudun asuntotuotanto-ohjelmasta 1972-1976 134
— » yhteistyötoimikunnan ohjesäännöstä 163
» » väestön vuotuiskasvua koskevasta suosituksesta 134
— rakennuspoikkeuslupia koskevat 140
— reumasairauksien hoidon järjestämisestä 81
— romukaupan harjoittamisesta 164
— räjähdysaineiden kaupan harjoittamisesta 164
— sosiaalihuollon hallinnon lainsäädännön uusimisesta 86
— tieliikenneasetuksen muutosesityksestä 141, 151
— tonttikustannusten hyväksymisessä noudatettavista periaatteista 134
— ulkomaalaisen oikeudesta hallita kiinteää omaisuutta 164
» » harjoittaa elinkeinoa 164

Lausunto (khn ja kvston)
— vaihekaavaluonnoksesta (alustava) . . . 137
— valtion investointisuunnitelmista 1974-1978 . . . 162
— Vantaan kauppalan kaavaehdotuksista . . . 139
— yhteiskalliosuojien rakentamisesta . . . 74
Lausunnot, lauta- ja johtokuntien, ks. ko. Lauta- ja johtokunta
Lauta- ja johtokunnat, ks. myös Hallintoelimet ja ko. lauta- tai johtokunnan nimen kohdalta
» » ilmoitus valtuuston käsittelyyn tulevista tärkeistä asioista . . . 45
» » jäsenten valitseminen . . . 43
» » selvitys esitysten vaikutuksesta talouteen . . . 162
Lauttasaari, hyppyrimäen yläosan purkaminen . . . 111
» lasten päiväkoti, piirustukset . . . 15
» liikennepuiston rakentaminen . . . 120
» patsaan luovuttaminen sankarihauta-alueelle . . . 120
» puhdistamo, hallinnan siirto . . . 112.
» rakennuksen purkaminen Koivusaaressa . . . 133
» venesatama-alueiden järjestäminen . . . 139
Lauttasaaren vanhustentalosäätiö, lainan takaaminen . . . 40
» Yhteiskoulu, laina . . . 161
» Yksityisen Päiväkodin Kannatusyhdistys, avustus . . . 97
» tilaaminen virastoille ja laitoksille . . . 52
Leikkikentät . . . 97
Leirintäalueet, Rastila, Tullisaari . . . 111, 112, 143
Lemmilän vastaanottokoti . . . 16, 91, 119
Leppäsuontien liikenne, kirje . . . 144
Leski- ja orpoeläkekassa, lainan ottaminen . . . 39
Liberaalinen kansanpuolue, tontin varaaminen . . . 126
Liikelaitoksia koskevat asiat . . . 147
Liikenne Oy, Ab . . . 39, 144, 153
Liikennehenkilökunnan asuntotilanne . . . 154
Liikennejärjestelyt . . . 32,114,142-144,177,178
Liikennekioski, muuttaminen monipalvelukioskiksi . . . 113
Liikennelaitoksen ja ostettujen liikenneyhtiöiden liikenteen rationalisointi . . . 64
» ja VR:n yhteislippu . . . 152
» lautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. . . . 214
» » kurinpitojaosto . . . 151
Liikennelaitos, alennus- ja vapaaliput, raitiovaunusäännön muuttaminen,
tariffi, virat, ym. . . . 38, 39 150, 152, 214
Liikennelaitos, ammattikoulu . . . 39, 154
» hallintaan siirretyt laiturit . . . 146
» hiomakoneiden valaistuslaitteet, valitus . . . 154
» invalidiliput, invalidikortin myöntäminen ulkokuntalaisille . . . 38,152
» kalusto, johdinautojen hankinta ym. . . . 39, 152, 153
» kassavarat . . . 151
» kuljettajavajauksen poistaminen, toivomusponsi . . . 42
» kuukausi- ja vuosilippuoikeus, anomus . . . 152
» linjoja koskevat asiat . . . 38, 214
» matkailu- ja neuvonta-auton pitäminen . . . 203
» poistoprosenttien vahvistaminen . . . 46
» siirto-oikeuden joustava järjestäminen . . . 43
» tontin varaaminen henkilökunnalle . . . 127
» työturvallisuustoiminta . . . 151
» valitukset . . . 154
» virkamieslippujen myöntäminen . . . 72, 94
» yhteislippu VR:n kanssa . . . 152
Liikenneluvat, myöntäminen, muuttaminen, uudistaminen . . . 144, 153
Liikennemaksutaksa, tarkistaminen, yleisten perusteiden täydentäminen . . . 35
Liikennemerkit ja opasteet . . . 143
Liikennemääräykset, paikallisliikenne . . . 141
Liikenneonnettomuuksien aiheuttamien kustannusten tutkiminen, esitys . . . 141

Liikennepoliittinen yhdistys Enemmistö 145
Liikennepuiston rakentaminen Lauttasaareen 120
Liikennesuunnittelu, paikallisliikennesuunnittelu VR:n kanssa, toimikunta 64
Liikenneterminaalin hankesuunnittelu Kamppiin, toimikunta 64
Liikenneturva-Liikenneturvallisuustyön Keskusjärjestö 142
Liikenneturvallisuus, järjestelyt Ety-kokouksen aikana 141
» parantaminen Kaivokadulla 145
» tehostaminen koululaisten osalta, aloite 4
Liikenneturvallisuuspoliittinen ohjelma 141
Liikennevalot 143
Liikenneyhtiöiden ostaminen 39
Liikenteen parantaminen 144
» yhteistoimintasopimuksen muuttaminen 39
Linja-autoasema, liikennejärjestelyt 142, 143
Linja-autonkuljettajakurssien ajo-opettajien lisäpalkkiot 151
Linja-autot, hankinnat liikennelaitokselta 38, 152
» » linjoja koskevat asiat 38, 153
» » reitin muuttamista koskeva valitus 144
Linjaliikennettä koskevat asiat 144
Linjasuunnittelu Oy, koepumppausten suorittaminen Kluuvin ruhjeen alueella 118
Linnanmäen huvipuisto, kunnostuskustannusten palautus 130
Linnoitusvyöhykkeen tutkiminen 137
Liputuksen järjestäminen 113
Lohjan järveen laskevan vesistön uittosäännön kumoaminen 150
» Kalkkitehdas Oy, Kallahdenharjun esittäminen luonnonsuojelualueeksi 75
Lomat, säteilyvahingollisessa työssä olevat 77
Louhintalupa, louhintatyöt, rakennusviraston tilaamat 120, 264, 265
Luistinradat 111
Luonnonsuojelu, puiden suojelu ja -ohjeet 29, 75
» voimalinjan suuntaus Espoossa 75
Luonnonsuojelualueet, Kallahdenharju 75
» Matalahara, Nuottakari, ehdotus 122
Luottamusmiehet, palkkio- ja matkustussääntömalli 227
Lähiliikenteen terminaalin suunnittelu, toimikunta 64
Lähimyymäläverkoston turvaaminen asuntoalueilla, aloite 28
Lämpöjohtokanavat, laitetunnelit ym., rakentamisluvat 130
Lämpökeskukset, Ruskeasuo ja Munkkisaari, tontin pääoma-arvo 148
Lämpövartio Oy, liittymismaksut 129
Länsi-Pakila, terveysaseman perustaminen, ehdotus 78
Länsi-Pasila, » » » 78
Länsimäki, Vantaa, asemakaavaehdotus, lausunto 139
Länsisatama, perusparannustyöt, ruokalaparakin rakentaminen 36
» raidejärjestelyt 146
» rakennuspoikkeuslupa-anomus ja rakennuksen pitäminen paikallaan 140
Länsi-Suomen vesioikeus 118, 147, 149
Länsi-Vesala, pientaloalueen asemakaavan hyväksyminen 31
Läntinen Brahenkatu, liikennejärjestelyt 142
» Pihlajasaari, huviloiden vuokraaminen 112
Läroverket för gossar och flickor, laina ym. 125, 161
Lääketieteen kandidaatit, tutustuminen neuvolatoimintaan, palkkaus 78, 81
Lääkintävoimistelijat, virkojen porrastaminen 82
Lääkintöhallitus, kansanterveystyön toimintasuunnitelma 10, 76
Lääkkeiden ilmaisjakelu, ehkäisyneuvonta 76
Lääkäriambulanssi 85
Lääkärit, erikoistumispaikat 91
» huoltolaitoksissa toimivat 86
» ja hammaslääkärit (terveyskeskuksien), eläkeryhmän määrääminen 77
» kotikäyntipäivystysjärjestelyt, ehdotus 76
» ulkopuolisten palkkaaminen sairaaloihin ja terveyskeskuksiin 77, 81

Lääkärit, yksityisvastaanotot 82, 88

Maa-alueiden hankkiminen opiskelija-asuntoja varten, työryhmä 125
Maaliikennekeskus 29
Maanalaisten kerrosten rakentamisen rajoittaminen, toivomusponsi 31
Maan Auto Oy, pysäköintialuetta koskeva valitus 144
Maanhankintalain mukaan perustetut asunto-osakeyhtiöt 164
Maankäyttö- ja taloussuunnittelukysymykset, valmistelu 137
Maanmittaustoimitukset 29, 122, 139
Maanviljelyslyseon Osakeyhtiö, laina 161
Maatalouslautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset ym 216
Maidontarkastamo, maksut, virat, ym 79
Maila Talvion ja Juuso Mikkolan Kotimuseon perustaminen, aloite 18
Mainonta, luvat, valitus 29, 154, 204
Maisema- ja virkistysaluesuunnittelunäyttely 141
Maistraatti, virat ym 8, 69
Maito- ja muiden elintarvike- sekä vesinäytteiden tutkiminen, sopimus naapurikuntien kanssa 79
Majoituskeskus 87
Majoituskomitea, jäsen 65
Makasiinitontit, Katajanokan, käyttö 28
Makkaramyyntipaikat 203
Maksuosuus, Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta 163
Maksut, taksat ja tariffit
— desinfioimislaitoksen suorittamista tehtävistä perittävät 79
— henkilö- ja tavaraliikenne: kuljetus- ja pysäköintimaksut
— erikoisajoneuvojen käyttömaksut, palolaitos 72
— kuorma- ja pakettiauto- sekä moottoripyöräkuljetustaksat 145
— liikennelaitos, tariffi 38, 151
» virastojen ja laitosten vuosilippujen hinta 151
— liikennemaksutaksa, yleisten perusteiden täydentäminen 35
— pysäköintimaksut 32, 144
— taksankorotusanomus, Pika Oy Fix Express Ab 145
— taksimaksujen korottaminen 145
— vesiliikennetariffi 154
— hoitomaksut ja -korvaukset (sairaalat, lasten-, nuorten ja vanhusten hoitolaitokset ym.)
— helsinkil. vuodepotilaiden hoitomaksut terveyskeskuksille 77
— Itäinen lääkäriasema 11
— Kontulan perheryhmäkoti 13
— Lasten Kuntoutuskodin potilaskorvaukset 12
— lasten päiväkotien hoitomaksut 94
— Maunulan nuorisokodin hoitokorvaus 13
— perhehoitomaksut, lapset 91
» Nikkilän perhehoitopotilaat 11
— SPR:n potilaskorvaukset 12
— toipilaskoti Ahtelan ja Jokelan hoitopäiväkorvaukset 12
— kaasu-, sähkö- ja vesimaksut
— kaasunmyyntitariffi 150
— sähkötariffi ym 148, 248, 249
— veden hinta 149
— kadun- ja viemärilaitoksen rakentamismaksut 19
— katumaan aitaamismaksut 70
— kaupunkimittausosaston maksujen korottaminen 29
— kotitalouslautakunnan kurssimaksut 104
— maidontarkastamon maksut 79
— nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksut 148
— nuohoustaksa 9
— rakennustyönvalvontamaksut 9
— satamalaitoksen maksut 242

Maksut, taksat ja tariffit
— teatterivartiointimaksut, palolaitos . . . 72
— terveydellisten tutkimusten laboratorion maksut . . . 79
— teurastamolaitoksen maksut . . . 156
— tiemaksut . . . 122
— tietokeskuksen palveluiden veloitushinnat . . . 157
— toipilasrahan ohjeluvun korottaminen . . . 87
— tonttimittaustaksa, uusiminen . . . 29, 122
— vanhusten jalkojenhoitomaksut . . . 87
— yksityiset kaukopuhelumaksut . . . 52
Malmi, asemakaavan oikaisu . . . 138
» asuntolatontin varaaminen . . . 127
» kaasujohtojen siirtäminen . . . 150
» katutyöt . . . 114
» rakennuksen purkaminen . . . 133
» rakennuspoikkeuslupa . . . 139
» tilojen osto ja pakkolunastukset . . . 21, 125
» viemäritöiden jatkaminen . . . 19
Malmin Kaupalliset Oppilaitokset, lainajärjestelyt . . . 161
» lastenkoti . . . 92
» sairaala . . . 83, 238
» yhteiskoulu, laina . . . 161
Malminkartanon asema, tilaohjelma . . . 115
Mannerheimin Lastensuojeluliitto, avustus, nuorisoklinikka . . . 93, 97
» » Lasten Kuntoutuskotia koskevan sopimuksen uusiminen . . . 12
Mannerheimintie, järjestelytyöt, valaistus . . . 114, 148, 155
Mannerheimintien yhteiskoulu, laina ym . . . 161
Marian sairaala, itäisen poliklinikan perustaminen ja maksut ym . . . 11, 83, 238
» » lahjoitus . . . 11, 41
» » poikkeuksellisten olojen ensiapuasema . . . 82
» » virat, käteiskassa, Lauttasaaren os:n peruskorjaus, ym . . . 83, 238
Marinadin talo, säilyttäminen, aloite . . . 29
Marjaniemi, asemakaavan muutos . . . 138
» siirtolapuutarhan palstojen vuokra-aika . . . 131
Martinlaakson rata . . . 33, 115, 142, 145
Marunapolku, ajoradan rakentaminen . . . 142
Matalaharan ja Nuottakarin rauhoittaminen . . . 122
Ma-Ta-Pu-Pu -alueen kunnallistekniikka . . . 137
Matka-avustukset, Akademiska Damkören Lyran . . . 107
Matkailutoimisto . . . 51
Matkakertomukset, matka-apurahan saaneet . . . 66
Matkaravinto Oy, tontin vuokraaminen . . . 26
Maunula, jalankulku- ja pyöräteiden rakentaminen . . . 114
Maunulan Kansanasunnot, huoneen vuokraaminen perhepäivähoidolle . . . 128
» nuorisokoti . . . 13
Maunulanpuisto, nimen vahvistaminen . . . 137
Meilahden kartano . . . 51, 110
» taidekokoelmat, suunnittelu, piirustukset . . . 18, 110
» yhteiskoulu, laina ym . . . 161
Meilahti, rakennusten purkaminen . . . 133
Mellersta Nylands Yrkesskola . . . 103
Mellunkylä, asemakaavan muutos . . . 138
» katupiirustusten vahvistaminen . . . 114
» rakennusten purkaminen . . . 134
Mellunmäki, kerhohuoneiston ostaminen . . . 123
» lasten päiväkodin perustaminen ja rakentaminen . . . 14, 95
» vajaamielisten päivähuoltola, toiminnan aloittaminen . . . 92
Meluntorjunta, autojen joutukäynnin rajoittaminen, veneiden melunormit . . . 75
Menot asukasta kohti . . . 4

Merimuseo, kypäräsukellusvälineiden luovuttaminen 106
Messuhalli, hankkiminen kaupungille, aloite 22
» ostaminen, C-hallin käyttö 26, 112
Messukeskus, tontin vuokraaminen Pasilasta 22, 26
Metro, asemien suunnittelu, piirustukset, rakentaminen, ym. 33 33-35 155, 217
» Kluuvin ruhje, koepumppaukset 118
» käyttö ja hoito 34, 154
» linjojen jatkaminen, vertailu 34, 155
» määrärahat, aloite 42
» Puotinharju-Vesala, lopullisen linjauksen kiirehtiminen, toivomusponsi, osuuden suunnittelu . . 31, 155
» rakentamistilanteen selvittäminen, aloite 155,
» Siltavuori-Kamppi-osuuden yleissuunnittelu, sähkönsyöttöasemat 155
» varikko, Rolhupelto, yleissuunnitelma ym. 155
Metrotoimikunta, kiinteistöjen hallinta, toimet, tutustumismatka 32, 154
» kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 217
Metsälän Linja Oy 39, 153
Mielisairaanhoitajat, palkkaus 59
Mikonmäen Huolto Oy, päiväkodin tilojen vuokraaminen 128
»Minne asumaan» -näyttely 136
Muistomerkit 120
Munkkiniemen kartano, määrääminen suojeltavaksi 75, 141
» yhteiskoulu, laina 161
Munkkiniemi, asemakaavan muutosta koskeva valitus 138
» katupiirustusten vahvistaminen 114
» liikennejärjestelyt 144
» puistoalueen asemakaavaa koskeva valitus 139
» rakennuspoikkeuslupa ja rakennuksen pitäminen paikoillaan 140
Munkkisaari, Rajasaaren lietepainejohdon piirustukset 119
Munkkivuori, jakeluasematontin vuokraamista koskeva valitus 129
Museolaitos, valtionapu 105
Museolautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 220
Museotilat, tarjous 106
Museotoimen aluehallintokomitean mietintö, lausunto 105
Musiikkilautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 222
Musiikkiteatteritoimikunnan mietintö, lausunto 107
Mustalahti, venesatama-alueen järjestäminen 139
Mustalaisten asuntotilanteen parantaminen 136
» huoltoavun korvaaminen 88
Mustikkamaa, rakenteiden purkaminen 111
» vesibussiliikenne 154
Muuntamot, rakentaminen ja pitäminen kaupungin maalla 130
Muutos- ja korjaustyöt, kaupungin kiinteistöjen 132
Myllypuron Oppikouluyhdistys, lainoja koskevat asiat 40, 161
» sairaskoti 88
» urheilupuisto , toivomusponsi alueen koosta, rakentaminen 32, 111
» yhteisväestönsuoja, käyttö vapaa-ajan toimintoihin, ym. 73
Myyntiluvat,- paikat, vuokraaminen ym. 203
Männikkötie, jalkakäytävän rakentaminen ym. 114
Männyn suojeleminen asemakaavamääräyksin, toivomusponsi 29
Mäntsälä, Oy, KHO:n päätös vahingonkorvauksesta 147
Määrävuosilisät, opettajien 99

Naulakallion vastaanottokoti 16, 91
» väestönsuoja, käyttö 74
Nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksu 148
Neuvolatoiminta, äitiysavustuspakkausten jako, ym. 77
Neuvontapiste, tiedotustoimiston aukioloajat 50, 51
Neuvottelukunnat, hankintaneuvottelukunta 53

Neuvottelukunnat, oppikouluneuvottelukunta . . . 65, 99
» poliisipiirin neuvottelukunnan jäsenmäärä . . . 9
» terveyskasvatus, asettaminen . . . 62
» urakkaneuvottelukunta . . . 65
» Vantaanjoen vesistön kalatalousvelvoitteita käsittelevä neuvottelukunta . . . 150
» Viapori-näytelmän neuvottelukunta . . . 65
Nikkilän sairaala, jätevesien puhdistamista koskeva sopimus . . . 20, 84
» » perhehoitopotilaista maksettavat korvaukset . . . 11
» » potilaiden varojen käyttö . . . 84
» » virat, taidekokoelmien näyttely, valt.apu ym. . . . 84, 238
Nilsiänkatu 6, muutostyöt . . . 29
Nimien vahvistaminen, kaup. osat, osa-alueet, kadut . . . 13
Nimistötoimikunta, jäsen . . . 65
Nokia, Oy Ab . . . 52
Nopeusrajoitukset, anomus, selvitys määrärahan tarkoituksenmukaisuudesta ym. . . . 144
Nordator Oy, valitus keilahallin vuokrasopimuksesta . . . 112, 129
Nuijamiestentie-Nurmijärventie, tietyöt . . . 19, 114
Nukarin Lastenkoti, vajaamielisten asuntolaosaston perustaminen ym. . . . 13, 92, 123
Nukke- ja lapsiteatterin kehittäminen . . . 107
Nuohoustoimi, nuohoustaksa, ym. . . . 9, 73, 231
Nuorisoasuntoliitto, yhdysmiehen nimeäminen . . . 109
Nuorisoklinikka (Arkadian) . . . 93
Nuorisokodit . . . 13, 91, 92
Nuorisolautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. . . . 224
» virat, matkat, vierailut . . . 109
Nuorisotilat, valtionapu ym. . . . 105, 109, 225
Nuorisotyö, avustukset . . . 224
Nuorten ansiotulo, korvauksen periminen lastenhuoltolaitoksissa . . . 91
Nuorten Puolesta Yhdistysten Keskusliitto, tontin vuokra-ajan jatkaminen . . . 27
Nuorten työkoti . . . 92
Nuottakari, rauhoittaminen . . . 122
Nurmijärvi, aluevaihto . . . 22
» Röykän sairaalan vesihuolto, kirje . . . 84
Nurmikenttätilanteen parantaminen, toivomusponsi . . . 18
Nya svenska samskolan, lainajärjestelyt . . . 161
Nylands Nation, asunnot vuosilomasijaisille . . . 88
Näkövammaisten koulun oppilaiden lomamatkojen korvaaminen . . . 88
Näytteiden tutkimista koskeva sopimus . . . 79
Näyttelijäntie, jalkakäytävien rakentaminen . . . 142
Näyttelyt . . . 89, 106, 110, 133, 136, 141, 220
» näytökset, ym., järjestämisluvat . . . 204

Odottavien äitien hammas- ja ravintotottumuksia koskeva tutkimus . . . 78
Ohjattu perhepäivähoito, ks. Perhepäivähoito
Ohjesäännöt, ammattioppilaitokset, muuttaminen . . . 17
» kansakoulut, muuttaminen . . . 16
» kansanterveystyö, laatimiskomitea . . . 62
» kasvatusneuvolat, muuttaminen . . . 15
» kaupunginkanslia, muuttaminen . . . 5
» liikennelaitoksen ammattikoulu . . . 39
» pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta . . . 163
» sairaanhoito-oppilaitos, muuttaminen . . . 12
» terveydenhoitovirasto, laatimiskomitea . . . 62
» uusiminen, Kaupunkiliiton kirje . . . 48
Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät . . . 8, 69
Oikeusaputoimisto . . . 98
» tehtävien valvominen, toivomusponsi . . . 42
Oman auton käyttöoikeus . . . 49, 106

Hakemisto

Oopperatalo, suunnittelukilpailu, sijoitusmahdollisuudet 107, 137
Opettajakoulutus, suunnittelukomitea, koulutuspäivät 63, 101, 102
Opettajakoulutuslaki 98
Opettajat, palkanmaksujärjestelmän muutosehdotus, sivutoimet 99, 100
Opetuksen ohjausjärjestelmä, ehdotus valtionavusta 100
Opetussairaalaoikeudet 80
Opetussuunnitelma, Aleksis Kiven kansakoulu 100
Opetussuunnitelmatoimikunta 63, 98
Opintomatka-apurahat 66
Opiskelija-asuntotuotanto, maan hankkiminen 125
Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiö, päiväkotien siirtäminen kaupungille, toivomusponsi, avustus 42, 97
Opistoinsinöörien pätevyyskomitea, kenttätutkimus 64
Oppikouluneuvottelukunta 65, 99
Oppikoulut, avustukset ym. 104
» iltaoppikoulujen aseman järjestäminen 101
» lainoja koskevat asiat 40, 161, 162
» lukioiden jatkaminen peruskouluun siirryttäessä 16
» neuvottelut peruskouluasioista 102
» piirustukset 125
» terveydenhuolto, kartoittaminen, valtionapu ym. 63, 79
» terveydenhuoltokomitea 64
» vanhempainneuvostot 43, 63
» yksityisten koulujen asema peruskouluun siirryttäessä 63
Oppilaitokset, kuukausi- ja vuosilippujen myyminen oppilaille 152
Oppilashuollon järjestäminen 99
Oppilaskoti Toivola 13, 92
Organisaatiokomitea, menot, selvitys asumistukiasioista 65, 134
Organisaatiosuunnitelma, tietokeskuksen 156
Osa-alueen (kaup. osien), nimien vahvistaminen 137
Osavelkakirjalaina, lainaehdot 158
Osoitenumeroinnin vahvistaminen 138
Osuuskunta Asuntomessut, näyttelyn kustannukset 136
» Suomen Messut 22, 26, 40, 112, 124, 160
Osuusliike Elanto, lahjoitus, tontin varaaminen 12, 127
Otto Wuorio Oy, tontin varaaminen 127
Oulunkylä, aluevaihto 22
» asemakaavan muutosta koskeva valitus 138
» erityislastenkoti 92
» katupiirustusten ja korkeuslukujen vahvistaminen 114, 139
» osa-alueen nimen vahvistaminen Maunulanpuistoksi 137
» rakennuksen purkaminen ja rakennuspoikkeusluvat 133, 139, 140
» tilan pakkolunastaminen 125
» tonttien varaaminen 126, 127
» urheilupuisto, rakennusten piirustukset 18
Oulunkylän yhteiskoulu, laina 161
Ouri-saaret, vuokralleanto 19
Outamon vastaanottokoti 13, 16

Pacius-museo, tarjous museotiloiksi 106
Paikallishallintovirasto (valtion), perustaminen ja kaupungin ylläpito 69, 147
Paikallisliikenteen liikennemääräykset 141
» suunnittelu, yhteistyötoimikunta VR:n kanssa 64
Paikallismuseot, kortistointi 105
Paikallissairaalain liitto, jäsenmaksu 86
Paikallissairaalat, kaupungin sairaaloiden säilyminen 80
Paikallistiet, kuntien korvaukset ym. 19, 115
Pajalahden pyykkilaituri, siirtäminen 146
Pakila, kautta-ajon kieltäminen Elontiellä 143
» nopeusrajoituskokeilu 144

Pakila-Seura, Pakin talon vuokraaminen 132
Pakkolunastukset 125
Palkat ja palkkiot
— kokouspalkkiot yhtiöiden kokouksista 164
— linja-autonkuljettakurssin opettajien palkkiot 151
— lunastustoimikunnan palkkiot 122, 125
— mielisairaanhoitajien palkat 59
— opettajien palkkausjärjestelmän muutosehdotus 99
— sopimuspalkkojen hyväksyminen 59
— tarkistaminen 57
— öljyntorjuntapalkkiot 146
Palkkalautakunnan toimisto 52, 57
Palkkalautakunta, kokoukset, kokoonpano, päätökset, ym. 226
Palkkaperusteet, siivoustyö 132
Palkki Oy, aluerakentaminen, aluevaihto 21, 24
Palkkio- ja matkustussääntömalli, luottamusmiehet 227
Paloasemat 230
Palolaitos, erikoisajoneuvojen käyttömaksut, virat, ym. 72, 260
Palolautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 230
Palopäällikkö, määrääminen öljyvahinkojen torjuntaviranomaiseksi 73
Pasila, asemalta TV-keskukseen rakennettavan kävelytien kunnossapito 114
» kehitysvammaisten päivähuoltola, suunnittelu 197
» maaliikennekeskus 29
» Messukeskuksen tontti 22, 26
» osa-alueiden nimien vahvistaminen 137
» rakennuksen purkaminen, rakennuspoikkeuslupa 133, 139
» siltojen rakentaminen 115
» terveysasema, luopuminen väliaikaisen rakentamisesta 78
» tontin 17040/1 eräät alueet, siirtäminen kiinteistölkn hallintaan 121
» vanhusten asuintalo, sisäisen puhelinjärjestelmän hankkiminen 89
» viemäröintityöt 95
Patola, lastentarhan piirustukset 95
Patolan Päiväkodin Kannatusyhdistys, avustus 97
Peking, kaupungin edustajien vierailu 66
Perhehoito, tehostamiskampanja, hoitomaksut, ym. 11, 91
Perhepäivähoito, huoneistojen vuokraaminen, ym. 96, 128
» jatkamista koskeva toivomusponsi 14
Perheryhmäkoti, Kontula, hoitokorvauksen korottaminen 13
Peruskoulua koskevat asiat 16, 63, 101, 102
Perustamissuunnitelma, Koskelan sairaskodin uudistus 88
Perusvähennys kunnallisverotuksessa 41
Pesulahanke, neuvottelut HYKS:n kanssa 85
Pieni Roobertinkatu 1-3, ilmastointijärjestelyt 132
Pienoisgolfkentät, luvat 191
Pienoisröntgenkuvaukset, lopettaminen Työterveyslaitoksella 81
Pientaloalueet, asemakaavan hyväksyminen 31
» rakentaminen, aloite 29
Pienteollisuuden keskusliitto, näyttelyn järjestäminen 106
Pienyrittäjille sopivien toimistotilojen rakentaminen aluekeskuksiin, toivomusponsi 42
Pienyritysten pysäköintipaikkojen tarve 144
Piha-alueen kunnostaminen leikkipaikaksi, aloite 32
Pihlajamäki, asemakaavan muutosta koskeva valitus 138
» lasten päiväkodin perustaminen 14
Pihlajasaari, liikenne ja tariffi 154
» vesijohdon rakentaminen 149
Piirijako- ja toimenpidesuunnitelmat, koulusuunnittelu 101
Piirustukset 2, 15,18,20,25,33,73,91,93,95,101,105,111,112,114,116,119,120,125,132
Pika Oy Fix Epress Ab, taksankorotusanomus 145
Pikku Kallahti, venesatama-alueen järjestäminen 39

Pirkkolan jäähalli, piirustukset, rakentaminen 18, 111
» urheilupuisto, liikennejärjestelyt 142, 144
» » tekojääradan kattaminen 40, 111
Pitkäaikaissairaiden hoitokodin toteuttaminen, toivomusponsi 42
Pitäjänmäen työklinikka, epilepsiapotilaiden kuntouttaminen 42
Pitäjänmäentie, kunnossapitoa koskeva valitus, KHO:n päätös 115
Pitäjänmäki, asemakaavan muuttaminen, toivomusponsi 31
» katutyöt, katupiirustusten vahvistaminen 114
» korkeuslukujen vahvistaminen 139
» lasten päiväkodin perustaminen 15
» liikennejärjestelyt 114
» rakennuksen purkaminen, pitäminen paikoillaan 134, 140
» rakennuskiellon jatkaminen 139
» sankarihautojen kunnostaminen 21
» teollisuusalueen liikennejärjestelyt 142
» väestönsuoja, käyttö 74
Pohjoinen Hesperiankatu 15, tilojen käyttö ja kunnostus 117
Pohjois-Haaga, aseman luonnospiirustukset 33
» » lasten päiväkodin perustaminen 14
» » nuorisokoti, toiminnan aloittaminen 92
» » osayleiskaava, KHO:n päätös valitukseen 138
» » rakennuksen purkaminen 133
» » tilaohjelman hyväksyminen 115
» » tonttien varaaminen 126, 127
Pohjois-Helsingin yhteiskoulu 104, 161
Pohjoismaiden pääkaupunkien henkilöstöpoliittinen konferenssi 67
» Yhdyspankki Oy, tilan ostaminen Vartiokylästä 124
Pohjoismainen pääkaupunkikokous, edustajat 66
Pohjoismaisen yhteistyön kulttuurikeskus 52
Pohjoismaiset mestaruuskilpailut, palomiesten avustus 73
Poikkeuksellisten olojen ensiapuasema 82
» » varalta annetut yleisohjeet 75
Poikkeuslupa, työministeriö 97
Poistotunnelijärjestelmä, hyväksyminen 118
Polar-rakennusosakeyhtiö, aluevaihto, rakennussopimus, ym. 24, 25, 26, 127
Poliisilaitoksen työskentelyolosuhteiden parantaminen, toivomusponsi 42
Poliisilaitos, kaupungin osuus ylläpitokustannuksista 69, 71
» miehistön terveystarkastukset 83
» poliisipiirin neuvottelukunnan jäsenmäärä 9
» talon Kasarminkatu 25 saaminen käyttöön 71
» yhteistoiminta-aluejärjestelmä, lausunto 71
Poliisien huostaan ottamien henkilöiden säilytys 71
Poliittisluonteiset tilaisuudet, huoneiston luovuttaminen 131
POPS-kurssit 16
Porolahden kunnostaminen 120
Porakaivon rakentaminen, Vuosaari 131
Porintie, suunnitelman laatiminen ym. 114, 178
Postimerkki, raitiovaunua esittävä, suunnittelu 154
Potilaiden varojen käyttö , Nikkilän sairaala 84
Praha, pöytäkirja ystävyyssuhteista ja yhteistyöstä 67
Primula Oy, henkilökunnan Korkeasaaren liikenteen kausiliput 152
Pro Helsingfors -säätiö, selvitys lahjoitusvarojen käytöstä 161
Psykiatrinen huoltotoimisto 84
Puhdistamot 112, 118
Puhelinkaapeleiden, ym. rakentaminen, luvat 27, 191
Puhelinlaitteiden rakentaminen ym. kaupungin alueella, sopimus 27
Puhelinosuuksien hankkiminen 53
Puiden rauhoittaminen 29

Puiden suojeluohjeet . . . 75
Puistoalueet, käyttäminen tiealueena, asemakaavaa koskeva valitus . . . 131, 139
Puistokonsertti Berliinin festivaalien johdosta, avustus . . . 107
Puistola, asemaseudun aluerakentamissopimus, toivomusponsi, valitus . . . 25, 125
» asuntokerrostaloalueen varaaminen . . . 127
» viemäröintityöt . . . 116
Puistoleikkitoiminnan tarkastaja, vaali . . . 94
Puistotanhua, nimen vahvistaminen . . . 138
Puistot ja istutukset, olojen parantaminen ym . . . 119, 120
Pukinmäen yhteiskoulu, laina . . . 161
Pukinmäki, aluerakentaminen . . . 25
» asemakaavamuutosta koskeva valitus . . . 138
» asuntotontin varaaminen . . . 127
» liikenneyhteyden rakentaminen teollisuustontille . . . 142
» rakennuksen purkaminen . . . 133
» Salpa Oy, rakentaminen ym . . . 25, 27, 126
» viemäröintityöt . . . 116
Pumppaamot, Hanasaaren rakantaminen, Savilan ja Rastilan piirustukset . . . 20, 119
Puolalainen kulttuuri- ja ylioppilasviikko, avustus TKY:lle . . . 105
Puolikunnallisten asunto-osakeyhtiömuotoisten asuintalojen rakentaminen, toivomusponsi . . . 42
Puotinharjun Oppikouluyhdistys, laina ym . . . 161
Puotinharju-Myllypuro välisen alueen suunnittelu . . . 173
» Vesala, metro-osuuden suunnittelu . . . 155
Puotinkylän kartano, muutos- ja kunnostustöiden rahoittaminen . . . 132
Purjelaivasäätiö, kaupungin osallistuminen perustamiseen . . . 36
Pursiseura Sinbad, venesatama-aluetta koskeva anomus . . . 139
Puu-Käpylä, saneerattujen asuntojen vuokra . . . 130
Puutarha-alueet, häädöt . . . 31, 131
Pysäköinninvalvontatoimisto, hankinnat, henkilökunnan matkaoikeudet . . . 53, 151
Pysäköintitarve ja -järjestelyt . . . 144, 147
Pysäköintimaksut . . . 32, 144
Pysäköintipaikkojen kokonaismäärän päättäminen, toivomusponsi . . . 32
Pysäköintivirhemaksun korottaminen, toivomusponsi . . . 41
Pyykkilaiturit, ks. Laiturit
Päijänne-hanke, investointien poistot . . . 37
» » sopimuksen siirto ja alueiden luovuttaminen . . . 25
» » tunnelin rakentamislupa . . . 149
» » tutkimus- ja suunnitteluaineiston luovuttaminen . . . 149
» » vedenottotunnelin rakennuslupa . . . 149
Päivystysluokan ja -ajan tarkistaminen, sähkölaitos . . . 148
Päivystyspalvelusten käyttöä selvittelevä tutkimus . . . 76
Päivystystoiminnan jatkaminen Kallion terveysasemalla . . . 78
Päivähoitolaki, ks. Lasten päivähoito
Päivähoitotoiminta (yksityinen) selvittäminen . . . 94
Päivähuoltolat Tyynelä ja Vantaala . . . 13, 92
Päiväkodit, Toimelan huoneisto, ym . . . 122, 128
Pääkaupungin Taksikuljettajat, henkilövuokra-autojen määrä . . . 145
Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö, säädekirjan hyväksyminen . . . 17
» asuntotuotanto-ohjelma 1972-1976, lausunto . . . 134
» kulkulaitosten toteuttamis- ja kehittämisohjelma . . . 141
» kuntien tietotuotannon yhteistyömahdollisuudet . . . 157
» ruotsinkielisen ammattikoulun kuntainliiton liittovaltuusto, jäsenen vaali . . . 43
» Vesi Oy . . . 25, 149
» yhteistyötoimikunta, ammattikurssisäätiön perustaminen . . . 17
» » johtosääntöehdotus, lausunto . . . 163
» » joukkoliikenneinformaatiojulkaisu . . . 141
» » kevätneuvottelupäivät . . . 67
» » maksuosuus . . . 163

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta, suositus viemärilietteen sijoituksesta 119
» » » väestön vuotuiskasvuksi ym. 134
» » yhteistyösopimuksen muuttaminen 7
Pöytästandardi, lahjoittaminen 68

Raakaveden hankinta, sopimuksen täydentäminen ym. 149
Raastuvanoikeus, asunto-oikeuden perustaminen 9, 43, 71
» lakkauttaminen erityisrasitusten poistamisen yhteydessä 69
» virat-, huonejärjestelyt ym. 9, 71
Radiointikorvaukset soittajille, kaup.orkesterin konserttien 107
Rahankeräykset, luvat 204
»Rahasto vapaussodan muistopatsaan pystyttämistä varten», lakkauttamista koskevat asiat 21, 162
Rahastot, urheilu- ja ulkoilulaitosten 18, 40
Rahatoimisto, henkilökunta-asiat ym. 55
» kassantarkastukset 56
» museon kassakaapin ja -kirstun sijoittaminen 106
» varainhoidon valvonta 48
Rahatoimiston talo, entistäminen ym. rakennustyöt 6, 56
Rahatointa koskevat asiat 39, 158
Rahoitussuunnitelma v:lle 1974-1985, joukkoliikenne 141
Rahoitustasetta ja talousarvion toteuttamista koskevat ilmoitukset 162
Raiteenpitosopimukset 191
Raitiovaunua esittävän postimerkin suunnitteleminen 154
Raitiovaunukaistan rakentaminen Caloniuksenkadulle, KHO:n päätös 142
Raitiovaunukorokkeet, Kaivokatu 145
Raitiovaunukuljettajakurssien opettajien lisäpalkkio 151
Raitiovaunusääntö, muuttaminen 38, 151
Raittiuslautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. 233
Rajasaari, lietepumppaamon ja -painejohdon piirustukset 119
Rajojen vahvistaminen, kaup. osat ja osa-alueet 137
Rakennelmat ym. lupien myöntäminen 149, 190
Rakennukset, hallinta 133, 154, 180
» julkiset, merkitseminen, juhlavalaistus 132
» korjaus- ja muutostyöt 132
» ostaminen 21, 122, 123, 124
» poliisilaitoksen käyttöön luovuttaminen 71
» purkaminen 111, 133, 134, 146, 154
» rakentaminen 36
» sijoittaminen 130
» suojeleminen, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ym. 29, 30, 65, 75, 134, 140, 141, 411
» vartioinnin järjestäminen 132
» vuokraaminen 202, 203
Rakennus Oy, asuntotontin varaaminen 127
» » päiväkodin rakennusurakan tilaaminen 95
Rakennus-Oy Cultor, vahingonkorvaus 150
Rakennushallitus, louhintatyölupa ja rakennuspoikkeuslupa 128, 140
Rakennusjärjestys, muuttaminen 8
» uudistamiskomitea, selvitys ja lakkauttaminen 65
Rakennuskielto, poikkeuslupa-anomukset 32, 139, 140
Rakennuskylä Oy 129
Rakennuslupia koskevat asiat 130, 131, 139, 140
Rakennuspiirustukset, hyväksyminen 125
Rakennuspoikkeusluvat, ks. Rakennuskielto
Rakennustarkastusvirasto 8, 69
Rakennusten ja huoneistojen ostot 123
Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy, laina 160
» Karme Oy Sopimus tontin myymisestä, ym. 21, 131
» Matti Vuorela Oy, tontin varaaminen 127

Rakennustyön valvonnasta perittävät maksut, korottaminen 9
Rakennusurakat ja työt, rakennusviraston tilaamat 263, 264, 265
Rakennusvelvollisuus, poistaminen 125
Rakennusvirasto, konevarikon kannattavuuden tutkiminen 46
» käyttöomaisuuden kirjanpidon hoito 46
» lämpöjohdon rakentaminen, poikkeusluvat, liikennejärjestelyt 130, 140, 143
» työt 263, 264, 265
» virat, ym. työtukikohdan huoneisto 19, 112, 123
Rakennusyhtymä Mattinen & Niemelä, tontin varaaminen 126
Rakentaja-patsas (valtakunnallinen) piirustukset 120
Rakentaminen, maanalaisten kerrosten, rajoittaminen, toivomusponsi 31
Rakentamisohjelmatoimikunta, jäsen, asuntotuotanto-ohjelmat 65, 134
Rastilan leirintäalue, opastinmerkit 143
» pumppaamo, piirustukset 119
Ratapihan alitse rakennettava rautatietunneli 115
Ratkaisuvallan siirtämiskomitea, täydentäminen 49
Rautatiehallitus, ks. Valtionrautatiet
Rautatietunnelit, ratapihan alitse rakennettava 115
Reimarla, asuntotonttien varaaminen 127
Renlund Oy Ab, poikkeus vuokrasopimuksesta 129
Reumasairauksien hoidon järjestäminen 81
Revisiolaitos, virat, tehtävät, ym. 4, 46, 47
Reykjavik, pohjoismainen pääkaupunkikokous 66
Rinnekoti-säätiö, rahoitusosuuden suorittaminen 93
Roihupellon metrovarikko, yleissuunnitelma, ym. 155
» teollisuusalue, Lämpövartio Oy:n liittymismaksut 129
Roihuvuoren sosiaalidemokraatit, Itäistä sairaalaa koskeva kirje 83
» vanhusten asuintalo, määräraha 12
Romukaupan harjoittamisluvat, lausunnot 164
Rudolf Steiner -koulun kannatusyhditys, avustus, laina ym. 93, 104, 161
» » » » tontti kehitysvammaisten päivähuoltolalle 26
Ruoholahti, alueen siirtäminen kiinteistölkn hallintaan 121
Ruokailu, henkilökunnan 7, 39, 60
Ruotsinkielinen kansakoulu, ks. Kansakoulut
» » kasvatusneuvola 98
» peruskoulu, erityistavoitteet 101
» työväenopisto, virat, valtionapu, ym. 104
Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 236
Ruotsinkielisten opettajien opintopäivien suunnittelu- ja järjestelytyökomitea 101
Ruskeasuo, rakennuksen purkaminen 133
Räjähdysaineiden kauppa, lausunnot 164
Röykän sairaala, jäteveden huolto, hankinnat, ym. 84

Saaren Auto Oy 39, 153
Sairaalalautakunta, huoneistojen hallinta 81
» kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 238
Sairaalat, ks. myös ko. sairaalan nimen kohdalta
» erikoistumissairaalaoikeudet 88
» henkilökunnan lasten päivähoidon järjestäminen, toivomusponsi 42
» laskentatoimen järjestäminen 81
» lääkäreiden päivystys, yksityisvastaanotot 81, 82
» opetussairaalaoikeudet 80
» pysyttäminen paikallissairaaloina 80
» virkajärjestelyt, virat 11, 81, 82, 238
» yksityisvastaanotot 82, 88
Sairaalatoimen toimintasuunnitelma 80
Sairaalavirasto, käyttöomaisuuden kirjanpidon hoito, virat 46, 82
Sairaanhoidon toimintasuunnitelmat 80

Sairaanhoitajat, lääkärivälityksen päivystävien eläkeikä 61
Sairaanhoitohallinnon uudistaminen 80
Sairaanhoito-oppilaitos, ohjesäännön muuttaminen, ym. 12, 85
Sairaanhoitopiirit, ehdotus. 80
Sairaankuljetuksen järjestäminen, sairaankuljetuskurssi 73, 81
Sairaan lapsen päivähoidon erityisongelmat, työryhmä. 63, 94
» » tilapäisen hoidon järjestäminen, toivomusponsi 14
Sairas- ja vanhainkodit 88, 89
Sairaslomat, ks. Viranhaltijat
Sairauskulujen korvaaminen syöpäsairaille. 80, 81
Sairausvakuutuksen korvaamat toimenpiteet 77
Sairausvakuutustoimikunta, neuvolatoiminnan ja kouluterveydenhuollon
kustannusten korvaaminen. 77
Salmen ulkoilualue, rakennusten purkaminen. 111
Salmonellatartunnan saaneiden lasten päivähoidon järjestäminen. 96
Salpa Oy, rakentaminen Pukinmäkeen, vuokrasopimuksen muuttaminen ym. 25, 27, 126
Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland, laina 160
Saneeraustarkastelu 1974-1983 -julkaisun painattaminen 113
Sankarihautojen kunnostaminen 21
Sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen 52
Santahaminan liikenne 19, 154
Satama-alueet, vuokraaminen 36, 147, 241
Satamajäänmurtaja, palokaluston tilaaminen, ym. 36
Satamalaitos, historian teettäminen. 147
» laiturien hallinta. 146
» maksut 242
» virat, määrärahat, ym. 146
» väylien ruoppaaminen, jäätiet 147
Satamalautakunta, alueiden hallintoa koskevat asiat 121, 145, 146
» » vuokraaminen. 147
» kokoonapano, kokoukset, päätökset, ym.. 241
Satamaoloja koskevat asiat. 35, 145
Satamapäivän järjestäminen 147
Satamat, Herttoniemen teollisuussataman kenttätyöt 36
» Länsisataman perusparannustyöt, ruokalaparakki 36
Satamavarastot Oy, Ab, kaupungin edustus 163
Sato Oy, asuntotontin varaaminen 126
Savilan pumppaamo, piirustukset 20
Savonkatu, liikennejärjestelyt. 142
Seudullinen joukkoliikenneinformaatiojulkaisu 141
Seurasaari, sillan rakentaminen 36
» ulkomuseo, huoltorakennuksen rak.lupa, kojun purkaminen. 19, 111
Seurasaarisäätiö, avustus 112
Siirtolapuutarhat 131
Siirto-oikeuden joustava järjestäminen, liikennelaitos 43
Siivoojakurssit, luentopalkkiokustannukset 132
Siivoustyön palkkaperusteiden vahvistaminen. 132
Sillat, ali- ja ylikulkusillat ja laiturit. 115, 146
» jalankulku- ja pyörätiesillat 116
» Kaskisaari-Lauttasaari, Keravanjoki 116
» Seurasaari. 36
Siltalämpö Oy, lainan siirto 160
Siltamäki, lasten päiväkodin perustaminen. 14
Siltavuoren nuorisokoti 13
Siltavuori-Kamppi metro-osuus, yleissuunnittelu 155
Sipoo, Nikkilän sairaalan jätevesien yhteispuhdistaminen 20, 84
» näytteiden tutkiminen, sopimus 74
» tilan ja kiinteistöjen ostaminen 21, 125

Sirolan Liikenne Oy 39, 153
Sisäinen tiedotustoiminta 59, 227
Siva-koulutus 16
Siviilivihkimispaikka, esitys 133
Sivistystoimi 18, 105
Sk-lähivaiheen ryhmä, kuntasuunnittelun järjestäminen 137
Sofianlehdon vastaanottokoti, vajaamielisos., B-rakennuksen muutostyöt, virat 13, 91
Sokeainkoulu, muutospiirustukset 25
Solakallion erityiskoulu 92
Sompasaari, väliaikaisen matkustajapaviljongin purkaminen 146
Sopimuspalkat, hyväksyminen 59
Sosiaalihuollon hallinnon lainsäädännön uudistaminen, lausunto 86
Sosiaalilääkärin toimisto, ks. Lastensuojeluvirasto
Sosiaalitilat, tuntipalkkaiset työntekijät 60
Sosiaalitoimen historian laatiminen, toimikunta 63
Sotainvaliidien Veljesliitto, Helsingin Sotainvaliidit 127
» » Leppävaaran seudun os. 125
Starckjohann, Oy, Ab, ohjauskaapelin rakentamislupa 130
Stiftelsen Botby Svenska Samskola, lainan takaus 40
Stockmann Oy Ab, makasiinitonttien myyntitarjous 28
Ståhlberg-säätiö, tontin varaaminen 126
Suoja-Pirtti r.y., vuokrasopimus, lainajärjestelyt, ym. 87, 160, 163
Suojateiden näkyvyyden parantaminen, kirje 114
Suojatyökokeilu, alkoholistien 87
Suojelutointa koskevat asiat 9
Suomen Ammattikoulujen Urheiluliitto XXV yleisurheilumestaruuskilpailut 103
» Arkkitehtiliitto, rakennuksen suojeleminen Eirassa 140
» Jääpalloliitto, tiedustelu MM-kisojen järjestämismahdollisuuksista 111
» Kansallisoopperan säätiö, avustus 107
» Kansallisteatteri, avustus nukke- ja lapsiteatterin kehittämiseksi 107
» Kaupunkiliitto, eri asioita koskevat esitykset, kirjeet, ym. . . . 46, 48, 88, 101, 102, 119, 138, 148, 162
» » jäsenmaksu, ansiomerkit 56, 61
» » kaupunkiopiston rakentaminen 117, 160
» Kirjailijaliitto, selvitys lahjoitusvarojen käytöstä 107
» Kunnallisten Teurastamoiden yhdistys, jäsenmaksu, ym. 156
» Kylmäyhdistys, jäsenmaksu 156
» Liikemiesten Kauppaopisto-Normaalikauppaoppilaitos, tontin varausta koskevat asiat 127
» Matkatoimistoyhdistys, matkapalvelujen järjestäminen 51
» Messut, ks. Osuuskunta Suomen Messut
» Mielenterveysseura, sopimus helsinkiläisten hoidosta Veikkolan parantolassa 12
» Mitalitaiteen Kilta, vitriinien osto, avustus 49, 107
» Museoliitto, paikallismuseoiden kortistointi 105
» Pelastusarmeijan säätiö, avustukset, tontin varaaminen 90, 97, 127
» Perustuslaillinen Kansanpuolue 3
» Punainen Risti 12, 75, 91
» Sairaanhoitajaliitto 54
» Satamaliitto, jäsenmaksu, ym. 147
» sinfoniaorkesterit r.y., jäsenmaksu 107
» Sokeain Hierojain Yhdistys, laina 160
» solistiyhdistys, avustus 107
» Taitoluisteluliitto, ilmoitus EM-kisoista 111
» teatterijärjestöjen keskusliitto, avustus 107
» Teknisten Toimihenkilöiden Keskusliitto, lakko 59, 62
» Tennisliitto, laina 160
» Tuberkuloosipiirien liitto 86
» Turistiauto Oy 39, 40, 53, 153, 163
» Työterveyslaitoksen kannatusyhdistys 80
Suomenkielinen kansakoulu, ks. myös Kansakoulut

Suomenkielinen kansakoulu, kasvatusneuvola 98
» työväenopisto, johtokunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 246
» » virat, valtionapu, ym. 104
Suomenlinna, liikenne, jäätie 65, 147, 154
Suomenlinnakomitea, mietintö 65
Suomenlinnan Liikenne Oy, lainaa koskevat asiat 160
» rakennustoimikunta, nopeusrajoitusanomus 144
Suomi-Neuvostoliitto-Seura, Helsingin piirijärjestö, avustus 67
Suunnittelutyöt, rakennusviraston tilaamat 263, 264, 265
Suur-Helsingin Sydäntoipilaat, anomus kuntoutustiloista 81
Suurmetsä, lastentarhan- ja seimen toiminnan aloittaminen 95
» rakennuksen purkaminen 133
» viemäreiden rakentaminen 115
Suurmetsäntie, rakentaminen 114
Suutarila, aluerakennussopimus 25
» rakennuspoikkeuslupa 139
» viemäröintityöt 116
Suutarilan Omakotiyhdistys, viemäröintiä koskeva kirje 117
Svensk Förening i Åggelby, laina 161
Syöpäsairaat, sairaskulujen korvaaminen 80, 81
Syyttäjälaitos, kaupungin osuus, toimitilat, ym. 69
Sähkölaitos, kantakaupungin piirikeskuksen piirustukset 37
» muuntamoiden rakentaminen ja pitäminen kaupungin maalla 130
» rakennuspoikkeuslupa-anomukset 140
» virat, kiinteistöjen hallinta, tariffi ym. 36, 148, 248, 249
Sähköliesien asentaminen kaasuliesien tilalle 131
Säteilyvahingollinen työ, lisäloma-anomus 77
Sörnäinen, alueiden hallinnon siirtäminen 121
» metroasema 33, 34, 35, 155
» rakennuspoikkeuslupa 140
» satama, satamaradan tunnelin vahvistaminen 146
Sörnäisten Naiset r.y., Harjukadun terveysaseman siirtäminen 78
» rantatie 9, vanhan rakennuksen säilyttäminen 30

Tahvonlahden kansakoulu, viimeistelytyöt 17, 100
Taide- ja kirjallisuusapurahat 110
Taidenäyttelyt, ks. Näyttelyt
Taideteokset, hankkiminen , lainaaminen, luovuttaminen, sijoittaminen 106, 120, 220
» luettelon täydentäminen 46
» veistoksen pystyttäminen Tammasaaren laiturille 147
Taitoluistelun Tuki r.y., alueen varaaminen Talista 129
Taivallahden nuorisokoti 91
Takaniemen puisto, selvitys vaurioista 120
Takaniemi Oy, kaupungin edustus 163
Taka-Töölö, korttelipihojen suunnittelu, toivomusponsi 31
» » vanhusten asuintalotontin varaaminen 126
Taksat, ks. Maksut
Taksiajomiehet r.y., henkilövuokra-autojen määrä, virkapuku 145
Taksikomitea 71, lisämääräraha 65
Taksimaksut, korottaminen 145
Takuupalkkaluokan tarkistaminen, kouluhammashoitolan ylihoitajan 78
Tali, keilahalli 40, 112
» urheilupuisto, alueen varaaminen jäähallia varten 129
» » jalkapallohallin piirustukset 18, 111
Taloja ja huoneistoja koskevat asiat 131
Talosaari, käytön selvitys vanhusten virkistystoimintaa varten 89
Talousarvio, asetelman uusiminen, lisätalousarvion hyväksyminen, käsittely 41, 42
» toteutuminen, ohjeet, ylitysoikeuden myöntäminen 162

Taloussuunnitelma v:lle 1974-1983, peruslähtökohtien selvittäminen, aloite 43
» » taloussuunnittelutoimikunta 50
Taloussuunnittelu- ja maankäyttökysymykset, valmistelu 137
Tammasaaren laituri, veistoksen sijoittaminen 147
Tammelundin Liikenne Oy 39, 153
Tammisalo, korkeuslukujen vahvistaminen 139
» puisto-olojen parantaminen, esitys 120
Tammisalolaisten yhdistys, Porolahden kunnostaminen 120
Tampereen teknillisen korkeakoulujen arkkitehtios., maisema- ja virkistusalue-
suunnitelmanäyttelyn hoitaminen 141
Tapanila, aluevaihto 22
» kunnallistekniset työt 115
» rakennuksen purkaminen 133
» tilan ostaminen 21
Tapanilantie, kevyen liikenteen väylän rakentaminen 142
Tapaninkylä, viemäritöiden jatkaminen, katutyöt 19, 114
» tilan lohkominen 139
Tariffit, ks. Maksut
Tarkkailuklinikat, perustamismahdollisuuden tutkiminen 101
Tarkkailu -TV-järjestelmän laajentaminen kaupungintalossa 132
Tarvon virkistyskeskus, lahjoitus 12
Tattarisuon keskusvarasto, piirustukset 111
Tavaraluoton hankkiminen Neuvostoliitosta, toivomusponsi 40
Teatterivartiointi, maksut 72
Tehtaankadun kansakoulu, muuttaminen harjoituskouluksi 98
Tehtaanpuiston yhteiskoulu, tontin varaaminen Vuosaaresta 126
Teinilän hoitokoti 16, 92
Tekniikan museo, peruskorjaukset, rakennusten vuokraaminen 18, 26, 150
Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunta, avustus, anomus kuukausi- ja
vuosilippuoikeudesta 105, 152
Tekojääradat 40, 111
Teletekniset laitteet, työt ja hankinnat 52, 53
Telextoiminta 155
Teollisuusjätevesien johtamisluvat kaupungin viemärilaitokseen 117
Teollisuuslaitosten lautakunta 147
» » kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym 248
Teollisuustontit, Kivikon vuokraaminen ym 27, 116, 142
Terassitori, kaup.museon tilantarve jatkosuunnittelussa 105
Tervalammen työlaitos, johtokunta 169
» » jätevesien johtaminen, ojitus, rakennukset 90, 118
Terveydellisten tutkimusten laboratorio, maksut 79
Terveyden- ja sairaanhoito, julkaisun uudistaminen 55
» » sairaalain ulkopuolella 10, 76
Terveydenhoitohenkilökunnan kokeilunluonteinen työterveydenhoito 82
Terveydenhoitolautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym 251
Terveydenhoitovirasto, kuulokojeiden lainaamistoiminnan järjestäminen 11, 77
» ohje- ja johtosäännön laatimiskomitea 62
» virat, maksut, ym 10, 76
Terveydenhuollon ja sosiaalihuollon kunnallisten palvelusten tiedottaminen 11
» tietojenkäsittelyn organisaation laatiminen, toimikunta 62
Terveydenhuolto ja -sääntö, kaupungin henkilökunta 7, 132
Terveysasemat, paikan varaaminen, perustaminen ym 78
Terveyskasvatus, neuvottelukunnan asettaminen 62
» ottaminen kansanterveystyön toimintasuunnitelmiin 76
Terveyskeskus, virat, palkat, eläkkeet, ulkopuolisten lääkäreiden palkkaaminen,
hoitokustannukset, ym 77, 81, 251
Terveyskeskus, virkojen lisääminen, toivomusponsi 41
Terveyslautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym 251

Terveyslautakunta, pöytäkirjanotetta koskeva valitus 76
Terveysolojen valvonta 251
Teräsbetoni Oy, kellaritilojen rakentaminen 140
Testamenttilahjoitukset 105
Teurastamolaitoksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 253
Teurastamolaitos, virat, maksut, ym. 156
Tiedotusseminaari, lastensuojeluviraston 91
Tiedotustilaisuudet, koulusuunnittelun 102
Tiedotustoiminta, sovellutusohjeet 59
» valvonta ja suunnittelu, toimikunta 62
Tiedotustoimisto 50, 51
Tiekunnat, kunnossapitokustannukset, avustukset, tiemaksut 115, 122
Tielautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. 255
Tieliikenneasetus, muutosesitys, lausunto 141, 151
Tiet, ks. Kadut ja tiet
Tietoimitukset 122
Tietojenkäsittelykeskus, ks. Tietokeskus
Tietokeskus, hallintokustannukset, toimintaohje, veloitushinnat, ym. 39, 156, 157
Tietokoneet, (On-line) sijoituspaikka 157
» toimisto tietokoneiden hankinta ja käyttö 157
Tietopalvelua ja ATK:n hyväksykäyttöä koskevat yhteistyöperiaatteet 156
Tietopalvelusopimus, Valtion tietokonekeskus 158
Tietotuotanto, pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyömahdollisuudet 157
Tiilimakasiinit, Katajanokan, suojeleminen 141
Tiilimäki, liikenne- ym. järjestelyt 142, 144
Tilapäiset tiet, vesijohdot ym. luvat 191
Tilapäismajoitustoiminta 87
Tilastotoimisto 5, 54
Tilat, ks. Kiinteistöt
Tilausliikennelupa-anomus, T:mi Xenotex 144
Tililuotot, myöntäminen 160
Tilintarkastajat, tilintarkastus ja tilinpäätös 4, 162
Tilitysvuokrajärjestelmän tarkistaminen 46
Toimelan päiväkoti 122, 128
Toimikunnat, asettaminen ym. 62
– energiahuoltotoimikunta, täydentäminen 148
– ilma- ja melutoimikunta, II osamietintö 75
– julkisen liikenteen yhteistoimintasopimuksen tarkistamistoimikunta, mietintö 39
– kansakoulun opetussuunnitelmien vahvistaminen 63
– katastrofitoimikunta, jäsenten valitseminen 65
– kaupunginhallituksen keskuspesulajaoston vaatetoimikunta 156
– kaupungintalon korttelin saneeraustoimikunta, työn päättyminen 65
– kaupungintalotoimikunta, puh.johtajan määrääminen 49
– kolmisopimustoimikunta, toimintaohjeiden täydentäminen 149
– koulusuunnittelutoimikunta 101
– kuvataidetoimikunta 110
– liikenneterminaalin hankesuunnittelu Kamppiin 64
– lähiliikenteen terminaalin suunnittelutoimikunta 64
– musiikkiteatteritoimikunta, mietintö 107
– nimistötoimikunta 65
– opetussuunnitelmatoimikunta 63, 98
– paikallisliikennesuunnittelutoimikunta (VR:n kanssa) 64
– pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta 7, 119, 134, 163
– rakentamisohjelmatoimikunta, jäsen, asuntotuotanto-ohjelmat 65, 134
– sairasvakuutustoimikunta, kustannusten korvaaminen 77
– sosiaalitoimen historian laatimistoimikunta 63
– taloussuunnittelutoimikunta 50
– terveydenhuollon tilojenkäsittelyn organisaation laatimistoimikunta 62

Hakemisto

Toimikunnat, asettaminen ym.
— tiedotustoiminnan valvonta- ja suunnittelutoimikunta 62
— työturvallisuustoimikunta, liikennelaitos 151
— työvoimansiirtotoimikunta 59
— varastorakennus L7:n rakennustoimikunta 64
— ympäristönsuojelutoimikunta 75, 148
Toimintaohje, tietokonekeskus 156
Toimipaikkaruokailua koskevat asiat 39, 60, 64
Toimistokoulu 57
Toimistotietokoneiden hankinnassa ja käytössä noudatettavat periaatteet 157
Toipilaskoti Jokela, sopimus potilaspaikoista, hoitopäivämaksu, ym. 12, 86
Toipilasraha, ehdotus maksamiseksi syöpäsairaille 80, 81
» ohjelukujen tarkistaminen 84
» ohjeluvun korottaminen, ohjeet 87, 170
Toivolan oppilaskoti 16, 92
Toivomusponnen käsiteltäväksi ottaminen Kvstossa, valitus 45
Toivomusponnet
— asuntoasioita koskevat
— aluerakentamiseen liittyvät 24, 25
— asuntolainojen saaminen asuntotuotantoon 41
— autottomien korttelipihojen toteuttaminen 41
— korttelipihojen suunnitteleminen Taka-Töölöön 31, 41
— puolikunnallisten asunto-osakeyhtiömuotoisten asuntotalojen rakentaminen 42
— autoja ja pysäköintiä koskevat
— autopaikoituksesta johtuvien kustannusten jako 25
— pysäköintipaikkojen kokonaismäärän päättäminen 32
— pysäköintivirhemaksun korottaminen 41
— eläintarhan toiminnan jatkaminen ympärivuotisena 41
— julkisten rakennusten ja nähtävyyksien opastuskilpiä koskeva 33
— jätevesien käsittelyn tehostaminen 42
— kaavoitusta koskevat
— itäisen rantavyöhykkeen suunnittelu viheralueeksi 42
— keskuspuiston osayleiskaavan kiirehtiminen 31
— konttorisoitumisen ehkäiseminen kantakaupungissa 31
— maanalaisten kerrosten rakentamisen rajoittaminen 31
— Pitäjänmäen asemakaavan muuttamiseen liittyvät 31
— Puistolan asemaseudun aluerakentamiseen liittyvät 25
— työpaikkojen tasapuolisempi sijoittaminen 32
— kasvatusneuvolatyön aloittaminen 10
— kaupungin henkilökuntaa koskevat
— virkapalkkojen korotuksen esittäminen vuosittain yhtenä kokonaisuutena 21
— työsopimussuhteisten työntekijöiden ikälisät 7
— työsuojelutarkastajien pätevyysvaatimuksia koskeva 10
— ympärivuotisen työsuhteen turvaaminen koulujen siivoojille 41
— Keskuspuistoa koskevat
— Metsämäentien suoja-alueiden kunnostaminen 42
— osayleiskaavan kiirehtiminen 31
— suojeleminen 22
— kiinteistöjä koskevat
— selvitys alueiden ja tonttien luovutusperusteista, vuokratasosta ja myyntihinnoista 27
— kodinhoitojärjestelmän tutkiminen 41
— korttelipihojen toteuttaminen 41
— Taka-Töölö, suunnittelu 31
— kouluja koskevat
— koulurakennustoiminnan nopeuttaminen 41
— kouluterveydenhoito, avustajamäärän lisääminen 42
— Käpylän ammattikoulun kirjapaino-osaston koneiden uusiminen 42
— kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintojen tilojen suunnittelu 18

– lainoja koskevat
  – pitkäaikaisen tavaraluoton saaminen Neuvostoliitosta . . . 40
– lasten päivähoitoa koskevat
  – lasten päivähoitolaitoksen rakentaminen Vesalaan . . . 31
  – Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiön päiväkotien siirtäminen kaupungin haltuun . . . 42
  – perhepäivähoidon jatkaminen . . . 14
  – päivähoitoalan koulutuskeskuksen perustaminen . . . 13
  – sairaaloiden ym. henkilökunnan lasten päivähoidon järjestäminen . . . 42
  – sairaan lapsen tp. hoidon järjestäminen . . . 14
  – yksityisen perhepäivähoidon jatkaminen . . . 14
  – lastensuojelun avohuollon parantaminen . . . 42
– liikennettä koskevat
  – kaupungin ostaminen liikenneyhtiöiden henkilökunnan etujen turvaaminen . . . 39
  – kuljettajavajauksen poistaminen liikennelaitoksella . . . 42
  – liikennelaitosta ja julkista liikennettä koskevat . . . 41
  – Puotinharju-Vesala metroradan lopullisen linjauksen kiirehtiminen . . . 31
  – Sörnäisten metroaseman rakentamista koskeva . . . 34
Tontit, ks. Kiinteistöt
– Metsämäentien suoja-alueiden kunnostaminen . . . 21, 42
– oikeusaputoimiston valvominen . . . 42
– pienyrittäjille sopivien toimistotilojen rakentaminen aluekeskuksiin . . . 9
– poliisilaitoksen työskentelyolosuhteiden parantaminen . . . 42
– sivistystointa koskevat
  – Bäcksbackan kokoelmien rakennuksen rakentaminen säästäväisyyttä noudattaen . . . 18
  – kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan tilojen suunnittelu . . . 18
– talousarvioon liittyvät . . . 41
– terveyden- ja sairaanhoitoalaa koskevat
  – epilepsiapotilaiden kuntouttaminen Pitäjänmäen työklinikalla . . . 42
  – hammashoitajien entisten etujen säilyttäminen . . . 11
  – kouluterveydenhoidon avustajamäärän lisääminen . . . 42
  – pitkäaikaissairaiden hoitokodin toteuttaminen . . . 42
  – terveyskeskuksien virkojen lisääminen . . . 41
  – työssä käyvien äitien tilap. sairaiden lasten hoitaminen . . . 14
– urheilua ja ulkoilua koskevat
  – Myllypuron urheilupuiston kokoa koskeva . . . 32
  – nurmikenttätilanteen parantaminen . . . 18
– vanhusten asuintalon rakentaminen itäisen kantakaupungin vanhuksille . . . 26
– väkivallan poistaminen sosiaalisin keinoin . . . 41
– ympäristönsuojelua koskevat
  – ilmansuojelua palvelevan valvontajärjestelmän toteuttaminen . . . 42
  – keskushallinnossa suoritettavaa ympäristönsuojelutyötä koskeva . . . 42
  – keskuspuiston suojeleminen . . . 22
  – männyn suojaaminen asemakaavamääräyksin . . . 29
Tontin ja maan vuokrat, ks. Vuokrat
Tontinmittaus, taksan uusiminen, korvaus . . . 29, 122
Tonttijaot ja niiden muutokset . . . 139
Tonttikustannusten hyväksymisessä noudatettavat periaatteet . . . 134
Torit . . . 131, 203
Trooppisten tautien hoito Aurooran sairaalassa . . . 82
Tuberkuloosipiirien liitto, jäsenmaksu . . . 86
Tuberkuloositoimisto . . . 11
Tullisaari, leirintäalueen rakennelmien purkaminen ja vastaanottorakennuksen piirustukset . . . 111, 112
  » tontin myyminen . . . 25
Tunnelit, jalankulku- ja laitetunneleiden rakentaminen . . . 130
  » rautatietunnelin rakentaminen ratapihan alitse . . . 115
Tuntipalkkaiset työntekijät, työehtosopimus . . . 59
Tuomarinkylän kartano, mökin siirtäminen, ym. . . . 106, 220
  » » opastusmerkit . . . 143
Tutkimukset:
– EMP-tutkimus (Elektromagnetic Pulse) . . . 75
– huonoryhtisten koululaisten kuntoutusohjelmaan liittyvä . . . 79

Hakemisto

Tutkimukset:
— insinöörien sijoittumisesta . . . 57
— kouluhammashoidosta pois jättäytyneistä lapsista . . . 79
— läntisen kantakaupungin kotioloissaan asuvien vanhusten palvelujen tarpeesta . . . 55
— odottavien äitien hammas- ja ravintotottumuksista . . . 78
— päivystyspalvelujen käytöstä . . . 76
— suorittaminen kaupungin alueella, luvat . . . 191
— työnjohtajien ammatissa viihtyvyydestä . . . 57
— valtion teknillinen tutkimuskeskus . . . 74, 75
— vanhusten kuntoliikunnasta . . . 76
— vuokra-asukkaiden tulotasosta . . . 158
Tuusula, jätevesien johtaminen Tuusulanjokeen, lausunto . . . 118
» viemäriveden johtamista koskeva sopimus . . . 20
Tuusulan järven säännöstely . . . 150
» moottoritie, parantaminen . . . 20
Tuusulanjoen ja Keravanjoen vesiensuojeluvaltuuskunta . . . 150
Tuutinki Oy, Puotinkylän kartanon kunnostaminen . . . 132
Tyynelä, päivähoitola . . . 13, 92
Työaikajärjestelyt, maidontarkastamo . . . 61, 79
» Nikkilän sairaala . . . 84
Työehtosopimus, M/S Korkeasaaren laivapäällystö ja tuntipalkkaiset . . . 58, 59
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys, avustus . . . 104
Työllisyyskomitea, lakkauttaminen . . . 65
Työllisyystoimi . . . 97
Työnjohtajat ja ammatissa viihtyminen, tutkimus . . . 57
Työntekijät (tuntipalkkaiset), työehtosopimus, sosiaalitilat . . . 59, 60
Työohjelmat . . . 57, 97
Työpaikkaruokailun järjestäminen aloite ym. . . . 7, 39, 60
Työpaikkojen tasapuolinen sijoittaminen, toivomusponsi . . . 32
Työsopimussuhteessa olevien ikälisäoikeudet . . . 6
Työssäkäyvien äitien tp. sairaiden lasten hoitaminen, toivomusponsi . . . 14
Työsuojelun yhteistoimintasopimus . . . 59
Työsuojelutarkastajat, pätevyysvaatimusten yhdenmukaistaminen . . . 10
Työsuojelutoimisto, ks. myös Ammattientarkastustoimisto
» perustaminen, virat . . . 10, 77
Työsuunnitelma v:ksi 1974-1978 . . . 97
Työterveydenhoito, terveydenhoitohenkilökunta . . . 82
Työterveyslaitos, kannatusyhdistyksen jäsenmaksu . . . 80
» pienoisröntgenkuvauksia koskevan sopimuksen irtisanominen . . . 81
» väestönsuojelukeskuksen henkilökunnan tarkastaminen . . . 73
Työterveyssäätiö . . . 81, 163
Työturvallisuustoimikunta, liikennelaitoksen . . . 151
Työtuvat, varastotili, palkkiot . . . 88
Työvoimakustannukset, selvitys . . . 57
Työvoiman käyttö, ohjeet . . . 97
Työvoimansiirtotoiminnan suuntaviivat . . . 59
Työväenopistot, palkkiot, ym. . . . 104
Tähtitorninvuori, kalliosuoja, piirustukset, ym. . . . 73, 113
Tölö Svenska samskola, laina . . . 161
Töölö,vanhusten asuintalon tontin varaaminen . . . 26, 126
» yhteiskoulu, laina . . . 161
Töölönlahti-Terassitori -komitea, raportti . . . 137

Udd, Agnes, testamenttilahjoitus Marian sairaalalle . . . 11
» » ja Mathias, kuolinpesien selvitys . . . 90
Uimahallit, tontin vuokraaminen Roihuvuoresta . . . 26
» Yrjönkatu . . . 111
Uimalaohjelman laatiminen kaupungille, komitea . . . 64
Uimastadionin kokovuotisen käytön selvittäminen, komitea . . . 64
UIPP kansainvälisen kongressin järjestäminen . . . 154

Ulkoilu- ja leirintäalueet 112
Ulkokuntalaiset vammaiset opiskelijat, anomus invalidikortin myöntämisestä 152
Ulkomaalaisen oikeus hallita ja omistaa kiinteää omaisuutta, lausunto 164
» » harjoittaa elinkeinoa, lausunnot 164
Ulkomuseo, ks. Seurasaari
Ulkonäyttelualueet, ulkotarjoilu, ym., luvat 190, 191
Ulosottovirasto, lakkauttaminen erityisrasitusten poistamisen yhteydessä, virat 69, 70, 149
Unioninkatu 27, liikennejärjestelyt 142
» muutospiirustukset 132
Urakkaneuvottelukunta, täydentäminen 65
Urheiluhallit Oy, avustus 112
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto, varojen käyttö, lainan antaminen 18, 40
Urheilu- ja ulkoilulautakunta, alueiden hallinta 110
» » kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. 256
Urheilu- ja ulkoilutoimi 18, 110
Urheilu- ja ulkoiluvirasto, laitureiden hallinta 146
» » virat, ym. 18, 111
Urheilujärjestöt, avustukset 256
Urheilukentät ja -puistot 18, 111, 129, 142, 144
Urheilulääketieteen säätiö, kaupungin osallistuminen 163
Uskotut miehet, vuokra-alueiden järjestelytoimitusten palkkio 128
Uudelleensijoitus- ja työvoimansiirtotoiminnan suuntaviivat 59
Uudenmaan asuntotuotantopäivät 136
Uudenmaanlääänin paikallismuseoiden kokoelmien kortistoinnin jatkaminen 105
Uudenmaan piirirakennustoimisto, puistokaistan aitaaminen 130
Uudenvuoden vastaanottotilaisuus, kustannukset 68
Uutelan ulkoilualue, traktorisuojan piirustukset 112

Vaakuna (kaupungin), lahjoittaminen, käyttöoikeus 68
Vaalit, kansanedustajien 10
» kunnallisvaalit, keskusvaalilautakunta 68
Vahingonkorvaukset, auto- ja liikennevahingoista 120, 145, 149, 150, 180
» hoitotoimenpiteen yhteydessä sattuneesta vahingosta 82
» kaapelivauriosta 120
» kaasuräjähdyksen aiheuttamasta vahingosta 150
» kadonneesta, vahingoittuneesta tai varastetusta omaisuudesta 51, 71, 72, 79, 82, 100, 101, 106, 107, 112, 147
» kyyhkysten myrkyttämisen yhteydessä sattuneesta vahingosta 80
» lastensuojelun laitosten hoidokkien aiheuttamasta vahingosta 93
» tapaturman, kaatumisen, liukastumisen ym. aiheuttamasta vahingosta 134, 154
» yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneille 80
Vahingonteot, huoltotoimistoissa, sairas- ja vanhainkodeissa ym. 87, 89
Vaihekaavaluonnos, alustava, lausunto 137
Vaihetyökeskus 92
Vaikeavammaisten palvelukodin perustaminen 12
Vajaamieliset, avohuollon valtionapu, KHO:n päätös 93
» päivähoitoloiden hoidokkien tapaturmavakuutus 91
Vajaamielislaitos, Kårkulla 93
Vajaamielislaitosten johtokunta, kokoonpano, kokoukset 212
Vajaamielisten keskuslaitos, väliaikainen 13, 65, 91, 93
» osaston perustaminen Nukarin lastenkotiin 92
» päivähuoltola, Mellunmäki 91, 92, 123
Vakuutusasiakirjojen tarkastus 48
Vakuutukset 61, 91, 214
Vakuutusosakeyhtiö Fennia, tontin varaaminen 126
Vakuutusyhtiö Pohjola, korvausanomus 147
Valio Meijerien Keskusosuusliike 150

Valitukset
— aluerakentamissopimuksesta 125
— asemakaavan muutoksesta 138
— edustajan lähettämisestä Berliinin festivaaleihin 109
— hiomakoneiden ja raitioteiden valaistuksesta 154
— jalkakäytävien painumisesta ym. 114
— kadun kunnossapidosta 115
— keilahallin vuokrasopimuksesta 112, 129
— kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön muuttamisesta 10
— linja-autoreitin muuttamisesta 144
— mainoksista 154
— Martinlaakson rataa koskevat 33
— Pohjois-Haagan osayleiskaavasta 138
— puistoalueen asemakaavasta 139
— pöytäkirjanotteesta (Asunto Oy Kivalterintie 21 ja terveysik) 76
— Tervalammen työlaitoksen ojitustoimenpiteistä 90
— toivomusponnen käsittelystä kvstossa 45
— Vallilan liikennevaloalakeskuksen hankinnasta 143
— virkamatkasta 109
— virkoja, palkkoja ym. koskevista asioista 5, 50, 70, 72, 85, 86, 90, 99, 102, 105, 109
— vuokrasopimuksia, lupia ym. koskevista asioista 129, 131
— ylitysoikeuden myöntämisestä 162
Valkoinen sali 133
Vallila, ammattikoulu 10, 17, 102, 166
» rakennuksen purkaminen 133
Vallilan Halko- ja Lautakeskus, valitus 131
» liikennevaloalakeskuksen hankinnat, valitus 143
Valmet Oy, aluevaihto, tontin vuokraaminen, varaaminen, ym. 24, 26, 127, 140
Valokuvanegatiivit, keskittäminen kaupunginmuseoon 106
Valtakunnallinen rakentajapatsas, piirustukset 120
» vuokratalo-osuuskunta, tontin vuokraaminen ja varaaminen 26, 127
Valtio, aluevaihdot 22
» lainan ottaminen 40
» lisäsopimus Tähtitorninvuoren maanalaisista tiloista 113
Valtionavut:
— kansakouluille 99
— kesäsiirtoloille 101
— kirjastokotipalveluja varten 105
— kotitalouslautakunnan kustannuksiin, aloite, esitys 17, 101
— koulukuraattorien ja -psykologien palkkaukseen, ehdotus 105
— koulutusneuvolatoimintaa varten 98
— Laakson sairaalalle 85
— lasten päivähoitoa varten 96
— museolaitokselle 105
— Nikkilän sairaalan ja jätevesipuhdistamoa varten 84
— nuorisotoimintatiloja varten 109
— opetuksen ohjausjärjestelmää varten 100
— oppikoulujen terveydenhuoltoa ym. varten 63, 79
— psykiatriselle huoltotoimistolle 84
— suomenkielisten kansakoulujen kesäsiirtolatoiminnalle 101
— työväenopistoille 104
— vajaamielisten avohuoltoon, KHO:n päätös 93
Valtion investointisuunnitelmat, lausunto 162
» laitokset, huonetilojen hankkimi nen 69
» teknillinen tutkimuskeskus, tutkimukset 74, 75
» tietokonekeskus, tietopalvelusopimus 158
Valtioneuvoston kalliosuoja, rakennuslupaehtojen täydentäminen, lisärakennus 131, 140
Valtionrautatiet, sopimus Huopalahden aseman järjestelyistä 116

Hakemisto

Valtionrautatiet, yhteislippu liikennelaitoksen kanssa 152
» yhteistyökomitea paikallisliikenteen suunnitteluun 64
Vanha Suutarinkyläntie, nimen vahvistaminen 138
Vanhainkodit, kaupungin 88 89, 170
» yksityiset 89, 90, 170
Vanhankaupunginlahti, itäisten osien järjestäminen virkistysalueeksi 139
Vanhempainneuvostot, oppikoulujen, jäsenten valitseminen 43, 63
Vanhojen kaupunkien erityisrasitusten poistaminen 69
Vanhusten asuintalot, rakentaminen itäiseen kantakaupunkiin, toivomusponsi ym. 26, 89
» » Roihuvuori 12, 39
» » sisäisen puhelinjärjestelmän hankkiminen 89
» » tontin varaaminen Töölöstä 26, 126
» asuntola-hoitokodit, tonttien varaaminen, aloite 26
» ja lasten tuki-säätiö, vuokrasopimuksen muuttaminen 27
» jalkojen hoitokorvaus 87
» kirjastopalvelujen parantaminen, aloite 18
» korvaukseton kotisairaanhoito, ehdotus 78
» kuntoliikunta , tutkimus 76
» palvelutarve läntisessä kantakaupungissa, tutkimus 55
» viikon näyttely 89
» virkistystoiminta 89, 170
Vanhustenhuoltolaitokset, virat, ym. 88
Vantaa, kaavaehdotus, lausunto 139
» kolmisopimustoimikunnan toimintaohjeiden täydentäminen 149
» näytteiden tutkimusta koskeva sopimus 79
» Rajakylän asemakaavaehdotus 139
» teollisuusjätevesien johtaminen kauppalan yleiseen viemärilaitokseen, lausunnot 118
» vaikeavammaisten palvelukodin perustamista koskeva sopimus 12
» viemäriveden johtamista koskeva sopimus 20
» Ylästön alueen kaavarunko ja asemakaavaehdotukset, khn lausunto 139
Vantaala, päivähoitola 13, 92
Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 150
Vantaanjoen vesistön kalatalousvelvoitteita käsittelevä neuvottelukunta 150
Vapaaehtoiset palokunnat, avustukset 230
Vapaan koleilukoulun kannatusyhdistys, avustus 97
Vapaavarasto, vuokrien korottaminen 35
Vappumyyntiä koskevat luvat 204
Varainhoidon valvonta, rahatoimiston 48
Varamiesjärjestelmän toteuttaminen kaupungin- ja kauppalanhallituksissa, aloite 3
Varasto- ja pienteollisuusalueet, tonttien vuokraaminen ym. 186, 195
Varastorakennus L 7:n rakennustoimikunta 64
Varkaudet ja murrot 57, 100, 101, 105
Vartioharju, viemäröintityöt 116
Vartioinnin järjestäminen, puisto, eräät kaupungin kiinteistöt 120, 132
Vartiokylä, asemakaavan alistamisen peruuttaminen 138
» katupiirustusten vahvistaminen 114
» rakennuksen purkaminen ja pitäminen paikoillaan 133, 140
» venesatama-alueen siirtäminen urh.- ja ulk.viraston hallintaan 110
Vartiokylän Oppikouluyhdistys, laina, ym. 161
Vastaanottokodit 91
Vedenmyyntisopimus Espoon ja Kirkkonummen kanssa 149
Veikkolan parantola 12, 86, 239
Weiste, K. A., Oy, tilapäisen liikenneyhteyden rakentaminen 142
Veneenkiinnityslaite 112
Veneiden melunormit 75
Venelaiturit, ks. Laiturit
Venesatama-alueet, järjestäminen, ym. 39, 139, 257
Verkkosaari, alueiden vuokraaminen 36, 147
Verolautakunta ja tutkijalautakunta, jäsenet 6

Veronmaksajain Helsingin yhdistys . . . 56
» Keskusliitto, Itäisen sairaalan kustannukset . . . 84
Veropiiri (H:gin) vähennykset maidontuotantopaikkojen kustannuksista . . . 79
Verotustoimi . . . 6, 55
Veroäyri, -määrä . . . 41, 162
Vesala, lasten päivähoitorakennusten suunnittelu, toivomusponsi . . . 31
» metrolinjan jatkaminen . . . 34
Vesiensuojelu- ja tielaboratorio, Kyläsaaren piirustukset ym. . . . 20, 119, 150
Vesi-Hydro Oy, Ab, tontin varaaminen . . . 126
Vesijohdot, rakentaminen . . . 149
» » lupa yksityisille . . . 117
Vesilautakunta kokoonpano, kokoukset päätökset, ym. . . . 259
Vesilaitos, raakaveden hankinta . . . 149
» rakennuksen vuokraaminen Tekniikan museolle . . . 26
» 100-vuotishistoriikin teettäminen . . . 150
» tontin varaaminen henkilökunnan asunnoille . . . 127
» veden hinta . . . 149
» virat, Päijännehankkeen investoinnit ym. . . . 37, 249
Vesiliikenne . . . 19, 154
Vesinäytteiden tutkiminen, sopimus naapurikuntien kanssa . . . 79
Vesipostit ja kesävesijohdot . . . 149
Westerlund, Arvo, Oy, alueen myynti . . . 25
Viapori-näytelmän neuvottelukunta . . . 65
Viemärilaitos, teollisuusjätevesien johtamisluvat . . . 117
Viemärilietteen sijoittaminen, Pääkaupunkiseudun yhteistyö toimikunnan suositus . . . 119
Viemäripiirustusten vahvistaminen . . . 116
Viemärivesien johtamista koskeva sopimus . . . 20
Viemäritunnelisuunnitelma Savila-Tivolintie . . . 116
Viemäröintityöt . . . 19, 95, 115-117
Vierailut ja vierailukutsut . . . 66, 91, 109, 133
Vihdintie, siltojen rakentaminen, liikennejärjestelyt . . . 115, 142
Viheralueen suunnittelu itäiselle rantavyöhykkeelle, toivomusponsi . . . 42
Vihti, alueen hallinnon siirtäminen . . . 110
» näytteiden tutkimista koskeva sopimus . . . 79
» rakennusten ostaminen . . . 124
Viikin Latokartano, aluevaihto . . . 22
» puhdistamo, kokoojaviemäri- ja pumpputyöt . . . 119
Viipurinkatu, liikennejärjetelyt . . . 142
Viljelys- ja laidunmaat, vuokraaminen ym. . . . 190, 196
Wilson, A. A/S, korvaukset desinfektiouunin hankkimisesta . . . 79
Viola Lewinin testamenttirahasto, ylijäämän käyttö . . . 105
Viran- ja toimenhakuilmoitusten julkaiseminen . . . 54
Viranhaltijat, eläkesäännön muuttaminen . . . 7
» ja työntekijät . . . 57
» konekirjoitusjärjestelmän muuttaminen . . . 6, 58
» opintomatka-apurahat . . . 66
» sairasloma influenssatapauksissa . . . 61
» tilapäisten virkojen vakinaistaminen . . . 6
» uudelleensijoittamisen suuntaviivat . . . 59
» virka- ja työehtosopimuksia koskevat asiat . . . 6, 57, 226
» virkamatkat ja kurssit . . . 60, 61, 66
» virkanimikkeiden muuttaminen . . . 6
» vuokra-auton käyttö virka-ajoihin . . . 45, 57, 84, 146, 149, 157
» ja virat, sijoittaminen virastoja lakkautettaessa . . . 69
Virastot ja laitokset, autojen hankkiminen, lehtien tilaaminen . . . 52
» » hankintakeskuksen hankinnat . . . 51, 53, 157
» » henkilökortiston pito . . . 59
» » huonetilojen hankkiminen . . . 71, 100, 106, 157, 201
» » kalustot, hankinta ja kunnossapito . . . 51, 52, 53, 152

Virastot ja laitokset, lehtien tilaaminen 52
» » selvitys esitysten vaikutuksesta talouteen 162
» » sisäinen tiedotustoiminta, valvonta, toimikunta ym. 59, 62, 227
» » työaikajärjestelyt 61, 79, 84
» » työpaikkaruokailun järjestäminen, aloite, ym. 7, 39, 60
» » valokuvanegatiivien keskittäminen kaup.museoon 106
» » vuosiliput, alennus- ja vapaaliput 151
» » yksityisten kaukopuheluiden maksut 52
» » yleisohjeet poikkeuksellisten olojen varalta 75
Virastotalo, Herttoniemi, Kluuvi 29, 51
» Hietaniemenkatu 9, rakentaminen 95, 113
» Kallio 52, 76, 133, 160
Virat, lääkintövoimistelijoiden virkojen porrastaminen 82
Virka- ja työehtosopimukset 6, 57, 226
Virkaholhoojien tilinpito 98
Virkamatkat, määräysten muuttaminen, lentotapaturmavakuutus ym. 60, 61, 66
» valitus 109
Virkamiesliitto, Ahtelan toipilaskotia koskevan sopimuksen uusiminen 12
Virkamieslipun myöntäminen 72, 94
Virkapalkkojen korotusten ym. esittäminen vuosittain yhtenä kokonaisuutena, toivomusponsi 21
Virkapuku, henkilövuokra-autot 145
Virkistysalueet, Vanhankaupunginlahden itäosien järjestäminen 139
Virvoitusjuomakioskit, vuokraaminen 72, 204
Voima-asemat, rahoitusjärjestelyt 36
Voimalaitokset 148
Voimalinjan suuntaus, Imatran Voima Oy 75
Volvo Oy, Ab, tontin vuokraaminen 26
Vuokra-alueiden järjestelytoimitukset 128
Vuokra-asukkaiden tulotaso, tutkimus 158
Vuokra-asuntojen tuotanto ja rahoitus Oy, tontin varaaminen 127
Vuokra-auton käyttö virka-ajoihin 45,57, 84, 146, 149, 157
Vuokraaminen, alueet, tontit, ks. Kiinteistöt
» huvilat 112
» kahvilat 190, 257
» kioskit 27, 72, 204, 257
Vuokralaisten keskusliitto, asuntotontin varaaminen 127
Vuokria koskevat asiat 130, 197
Vuoristo-yhtiöt, asuntotontin varaaminen 127
Vuosaaren Oppikouluyhdistys, laina 161
» Urheilutalo Oy 163
» venekerhon venesatama-alueiden järjestäminen 139
Vuosaari, asemakaavan muutos 138
» Kangaslammen puhdistaminen 120
» katupiirustusten vahvistaminen 114
» laitesuojan piirustukset 73
» liikennejärjestelyt 142
» osa-alueiden nimien vahvistaminen 137
» porakaivon rakentaminen 131
» rakennuksen purkaminen, rakennuspoikkeusluvat, ym. 134, 140
» tontin varaaminen 126, 127
» urheilukenttä, pukusuojan piirustukset 111
» viemäröintityöt 117
Vuositilintarkastajat 4, 46
Väestölaskenta 5
Väestönsuojat, Eduskuntatalon kalliosuoja, Erottajan tunneli 106, 138
» erillisväestönsuojia koskeva tutkimus 74
» Itä-Pasilassa 10, 113
» piirustukset, yhteissuojien korvaukset, rakentaminen, ym. 9, 73, 74

Väestönsuojat, rauhanaikainen käyttö . . . 73, 74
» valtioneuvoston suoja . . . 131, 140
Väestönsuojelu . . . 9, 73
Väestönsuojelukeskus, henkilökunta, irtaimisto, poikkeuslupa . . . 73, 140
Väestönsuojelulautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. . . . 52, 260
Väestön vuotuiskasvu, lausunto pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suosituksesta . . . 134
Väestörekisterikeskus, sitoumus keskusrekisteritiedoista . . . 158
Vähä-Huopalahti, aluevaihto . . . 22
Vähä-Meilahti, rakennuksen pitäminen paikoillaan . . . 140
» » tontin myyminen . . . 24
Väinö Tannerin säätiö, tontinosan varaaminen . . . 127
Väkiluku . . . 164
Väkivallan ja häirinnän poistaminen sosiaalisin toimenpitein, toivomusponsi . . . 41
Wärtsilä Oy, Ab, jäänmurtajan palokalusto . . . 36
» » katualueen aitaaminen . . . 70
» » tontin varaaminen ja vuokraaminen . . . 126, 127
Väylien ruoppaaminen . . . 147

Yhdistys Töölön lastenseimi, avustus . . . 97
Yhteishankintaelinten tehtäväjaoitus v:ksi 1974-1975 . . . 54
Yhteishankintasopimukset . . . 52
Yhteiskalliosuojien rahoitusosuuden periminen yksityisiltä . . . 74
» rakentamisen viivästyminen, lausunto . . . 74
Yhteislippu, liikennelaitoksen ja VR:n . . . 152
Yhteistoiminta-alue, poliisin . . . 71
Yhteistoimintasopimusliikenne, sopimuksen muuttaminen . . . 39
» sopimuksen piiriin kuuluvia yhtiöitä koskevat asiat . . . 153
Yhteistyösopimus, pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan, muuttaminen . . . 7
Yhteistyötoimikunta VR:n kanssa paikallisliikenteen suunnittelua varten . . . 64
Yhtenäiskouluyhdistys, avustus, laina . . . 104, 161
Yhtyneet Ravintolat Oy, Ab . . . 130, 147
Yksityisen vesi- ja viemärijohdon rakentamisluvat . . . 117
Yleiset rahoitusavustukset vaikeassa taloudellisessa asemassa oleville kunnille . . . 162
Yleishyödylliset yritykset ja laitokset, määrärahojen jakokomitea, jako . . . 62, 107
Yleisiä töitä koskevat asiat . . . 19
Yleiskaava -72, kantakaupungin osayleiskaava ym. . . . 32, 138, 173
Yleisten alueiden mittausten vireille paneminen . . . 122
» töiden lautakunta, kiinteistöjen hallinta . . . 112
» » » kokoonpano, kokoukset, päätökset, ym. . . . 262
Yleistä järjestystä ja turvallisuutta tehostavan lainsäädännön aikaansaaminen . . . 72
Yleisökäymälät . . . 119, 154
Ylitysoikeuden myöntäminen kalenterivuoden jälkeen, valitus . . . 162
Ympäristönhoitokampanja, avustus . . . 120
Ympäristönsuojelu, puiden rauhoittaminen . . . 29, 75
Ympäristönsuojelutoimikunta, puidensuojeluohjeet, selvitys Hanasaaren tarkkailu- ja valvontajärjestelmästä, ym. . . . 75, 148
Ympäristönsuojelutyön suorittaminen keskushallinnossa . . . 42
Yrjö Johanssonin säätiö, tontin rajan ylittäminen . . . 130

Ähtärin reitin loma Oy, huuhkajaparin lahjoittaminen eläinpuistolle . . . 112
Äiti- ja lapsikodit, avustukset . . . 170
Äitiysavustuspakkausten jakaminen . . . 77
Äyrimäärä . . . 162
Äänestysaluejako. kansanedustajien vaalit . . . 10, 68

Öljyntorjunnasta vastaavan viranomaisen määrääminen, palkkio . . . 73, 146
Öljyvarastoalueiden paloturvallisuuden ja öljyvahinkovaaran tutkiminen, komitea . . . 64

Viimeksi ilmestyneet julkaisut

A. **Helsingin kaupungin tilasto.**

I. **Terveyden- ja sairaanhoito.** Suomenkielinen teksti, taulut myös ruotsiksi ja englanniksi.
59. 1974

II-III. **Ulkomaankauppa ja merenkulku.** Suomenkielinen teksti, taulut myös ruotsiksi ja englanniksi.
35. 1974

VI. **Opetuslaitokset.** Suomen- ja ruotsinkielinen, otsikot, taulukot ja tiivistelmät myös englanniksi.
41. 1973

VII. **Erikoistutkimukset.** 6. Otantaväestölaskenta Helsingissä vuonna 1965. Suomen- ja ruotsinkielinen, Englanninkieliset yhteenvedot.
8. Yleinen väestönlaskenta Helsingissä vuonna 1970 (irtolehtikokoelma). Suomen- ja ruotsinkielinen.

B. **Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.** Suomen- ja ruotsinkielinen, otsikot ja sisällysluettelo myös englanniksi.
64. 1975

C. **Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä.** Suomen- ja ruotsinkielinen teksti, englanninkieliset tiivistelmät.
27. 1976,1 - 8

D. **Helsingin kaupungin tilastollisia selvityksiä.** A. Terveydenhuolto. Suomenkielinen teksti, otsikot, taulut ja tiivistelmät myös ruotsiksi ja englanniksi.
2-3. 1973-1974

E. **Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.** Suomenkielinen.
86. 1973

F. **Helsingin kaupungin virastot ja laitokset.** Suomenkielinen.
8. 1972

G. **Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.** Suomen- ja ruotsinkieliset laitokset.
48. 1976

H. **Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten asiahakemisto.** Suomenkielinen. Irtolehtijärjestelmä.

I. **Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkieliset laitokset.
52. 1974

J. **Helsingin kaupungin säädöskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkieliset laitokset. Irtolehtijärjestelmä.